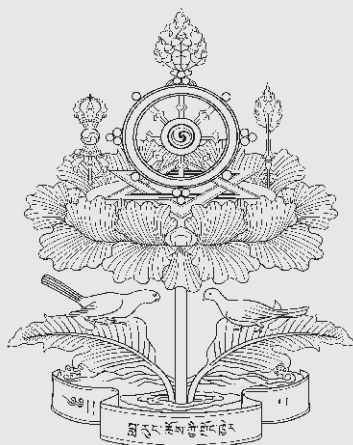

༡༡། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་གྱི་
 དགོངས་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ་
 ཐེག་མཆོག་བདུད་ཅིའི་
 དགའ་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་
 བཞུགས་སོ། །

སྟོད།

ཧ། ཀུན་མཁྱེན་མི་ཡམ་རྒྱ་མཆོས་མཛད།

財團法人佛陀教育基金會 印贈

Reprinted and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

E-mail: overseas@budaedu.org

<http://www.budaedu.org>

This book is for free distribution, it is not for sale.

ཕྱག་པོ་འདི་ཚོས་སྤྱི་ནད་ལུ་འབྲུལ་རྒྱུ་ལས། ཚོང་བརྒྱུ་རམི་ཚོགས་པ་དགོངས་འཇགས་ལུ།

༄༅། །ཀུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ།

པོད་གཉིས་པའི་

དཀར་ཆག

མཚན་དོན།	༡
འགྲུར་ཕྱག།	༡
རི་ལྟར་བརྩམ་ཚུལ།	༡
དེ་ལྟར་བརྩམ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གཞུང་དངོས།	༡༤
དང་པོ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་བསླུབ་ཀྱི་ལེལ།	༡༤
གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་བསླུབ་ཀྱི་བྲག་རྩ་	
བཤད་པའི་ལེལ།	༡༩
གསུམ་པ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ལེལ།	༣༣
བཞི་པ་རིགས་ཀྱི་ལེལ།	༤༤
ལྔ་པ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ལེལ།	༥༤
དུག་པ་བསླུབ་པ་བཤད་པའི་ལེལ།	༥༧

ཀླན་མཁྱེན་མི་པམ་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་འབུམ།

བདུན་པ་རྟོགས་བྱ་དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་བསམ་པའི་ལེའུ་	༡༥
བརྒྱད་པ་བསྐྱབ་པ་མཐུའི་ལེའུ་	༡༡༤
དགུ་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲོན་པའི་ལེའུ་	༡༢༥
བརྒྱ་པ་བྱང་རྩ་བ་སེམས་ཀྱི་ལེའུ་	༡༢༡
བརྒྱ་གཅིག་པ་བསམ་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་	
མོས་པའི་ལེའུ་	༢༠༤
བརྒྱ་གཉིས་པ་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བའི་ལེའུ་	༢༢༢
བརྒྱ་གསུམ་པ་གཞན་ལ་ཆོས་བཤད་པའི་ལེའུ་	༢༢༢
བརྒྱ་བཞི་པ་དགོས་པ་སྐྱབ་པའི་ལེའུ་	༢༤༢
བཅོ་ལྔ་པ་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་	
བསྟན་པའི་ལེའུ་	༢༥༡

༄༅། །པར་ཡུ་རྩ་མི་ཏ་སྟོ་རྩ་པ་རྩ་མ་མ་རྩ་ཡུ་ན་སྟུ་
རྩ་ལྷི་ཀཱར་སྟུ་ཤ་ཡུ་ཐ་བི་རྩ་༡་བི་ཏ་ར་ཏི་སྟུ།

༄༅། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱལ་གྱི་དགོངས་དོན་རྣམ་པར་
པ་ཤད་པ་ཐེག་མཆོག་པདུད་ཅིའི་དགའ་སྟོན་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་མཚུགས་ཀྱི་ལྷ་རྩ་རྩ་ཏུ་ཡ། མཚུངས་མེད་སྟོན་པ་ཤུའི་རྒྱལ་པོ་དང་། །
རྒྱལ་ཆབ་ས་བཅུའི་དབང་ལྷན་མི་པམ་མགོན། །དེ་ཡིས་རྗེས་བརྩུང་འཕགས་
པ་ཐོགས་མེད་ཞབས། །གང་གི་གསུང་སྟེས་མཁས་མཆོག་དབྱིག་གི་གཉེན། །
དེའི་སྟོབ་མཆོག་གྱུར་དཔལ་ལྷན་སྟོ་གྲོས་བརྟན། །དེ་ལས་རིམ་བརྒྱད་དམ་
པའི་ཆོགས་རྣམས་དང་། །ལམ་འདིའི་བཀའ་བྱིན་དངོས་སྟུ་འདོམས་པ་ཡི། །
བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་གྲུས་པས་བྱུག་བྱས་ནས། །ཐེག་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་
དགའ་སྟོན་འགོ་ཀྱན་ལ། །རབ་བཀྱི་རྒྱལ་ཆབ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་འདིར། །
གཅིག་ཏུ་གྲུས་ཤིང་གཞན་ལ་པན་པའི་སྟོས། །རྣམ་པ་ཤད་ཐེག་མཆོག་པདུད་
ཅིའི་དགའ་སྟོན་སྟོ། །དེ་ཡང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟེན་ནས། །དགའ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་པོ་བྱང་དུ་རྒྱལ་ཆབ་མི་པམ་
མགོན་པོའི་ཞལ་ནས་དངོས་སྟུ་མོད་པའི་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྷའི་ཡ་གྲལ་ཐེག་

པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྒྲེའི་རྒྱན་གྱི་གཞུང་ཁྱད་འཕགས་འདི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གསལ་
 བར་གོ་བདེ་བའི་ཚུལ་དུ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལ། མཚན་དོན། འགྱུར་ཕྱག
 གཞུང་དོན། མཐུག་དོན་བཞི་ལས། དང་པོ། རྒྱ་གར་རྒྱུད་དུ། མ་རྒྱལ་ན་
 སྤྱུ་ཏ་ཨ་ལི་ཀ་ར་རྒྱ་མ་གྲཱ་རི་གྲ། བོད་རྒྱུད་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྒྲེའི་རྒྱན་
 ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྷན་པ་
 ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ལ། ཐེག་ཆེན་མདོ་སྒྲེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འཕྱོར་
 བའི་དོན་ཚུལ་སྤྲ་མེད་ལྗེའི་ཚུལ་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པས་
 བ། བསྟན་བཅོས་འདྲིའི་མཚན་དུ་མདོ་སྒྲེའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཆོགས་
 སྤྱུ་བཅད་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བརྗོད་པས་ན་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལོ་ཆེན་རྒྱ་བ་དཔལ་བཙུགས་ཀྱིས་གཞུང་འདི་བོད་རྒྱུད་དུ་སྦྱར་
 བའི་ཐོག་མར། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་
 འཆལ་ལོ་ཞེས་འགྱུར་ཕྱག་མཛད་པའོ། །གསུམ་པ་གཞུང་དོན་ལ། རི་ལྟར་
 བརྩམ་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གཞུང་བཤད་
 པ་གཉིས། དང་པོ་དོན་ཤེས་དོན་སྟོན་སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་
 བསྟན་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྒྲེའི་དོན་ཤེས་པ་དང་། དོན་དེ་
 གཞན་ལ་སྟོན་པར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་རག་དང་ཆོག་རྣམས་ཀྱི་མེད་པས། དགོས་
 པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐལ་ལས་བསྐལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་སྟོང་རྗེ་དེ་
 ཡི་བདག་ཉིད་རྣམས་སྤྱག་བསྐལ་བའི་འགོ་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས། ཐབས་

གང་སྟོན་ན་ཐེག་པ་མཆོག་གི་རྣམ་པ་བརྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོ། །གང་ཟག་སྟེ་
 ལ་ན། ཐེག་པ་མཆོག་གི་རྣམ་པ་དེ་ཡིས་འགོ་བ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་
 གྱིས་འབྲས་བུའི་གནས་སྟེ་འགོ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམ་གང་ཟག་ཐེག་ཆེན་པོའི་
 ཆོག་ས་ལ། རི་ལྟར་ན་ཆོག་དང་དོན་དུ་འབྲེལ་ཞིང་ལེགས་པར་འབྱོར་བའི་
 དོན་ཚུལ་གང་ཞིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་སྤྱོད་ན་མེད་པར་གྱུར་
 པ་རྣམ་པ་ལྷ་ཡི་བདག་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། ལྷ་གང་ཞིན། མགར་བ་
 མཁས་པས་གསེར་ལས་ན་རྒྱན་སོགས་བརྟུངས་བྱས་པ་དང་འདྲ་ཞིང་། མེ་
 ཏོག་བདྲུ་ཁ་སྤྲེས་ཏེ་རྒྱས་པ་བཞིན་དང་། བཀྲེས་པས་ཉེན་པ་དག་གཡོས་སྟེ་
 ལེགས་པར་བྱས་པའི་ཁ་ཟས་བཟང་པོ་ཟ་བ་དང་། སེམས་དགའ་བར་བྱེད་
 པའི་འཕྲིན་ཡིག་ལེགས་པ་ཐོས་པ་འདྲ་བ་དང་། རིན་ཆེན་སྒྲ་ཆོག་ས་གྱི་སྒྲུམ་
 ཁ་སྤྲེ་བ་ལྟ་བུའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དེ་ཉིད་བརྟན་བཙུགས་འདིར་བཤད་པ་
 ཡང་དེ་ལྟར་དེ་དག་ལ་དགའ་བའི་མཆོག་སྟེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 རྒྱལ་ས་འདིར་འབྱོར་བའི་དོན་ཚུལ་ལྟེན་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེའི་
 དགོངས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་
 དེ་ལྟེན་དོན་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་པ་ནི་བརྟན་བཙུགས་འདིའི་
 དབུ་ཞབས་གྱི་དོན་བརྟུས་པའི་གནད་ཡིན་པས་འོག་ཏུ་འཆད་པར་བྱོ། །
 རྒྱལ་ས་འདིར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྟོ་གོས་བརྟན་པའི་འབྲེལ་བར་འདི་ལྟར་
 གསུངས་ཏེ། བརྟན་བཙུགས་འདིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་ཟབ་ཅིང་

རྒྱ་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྒྱུད་པ་མདོར་བསྡུ་ན་གསུམ་སྟེ། གང་ལ་སྒྲོབ་པ། ཇི་ལྟར་སྒྲོབ་པ། གང་
དག་གིས་སྒྲོབ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གནས་བདུན་གྱིས་བསྡུས་ཏེ། རང་
དོན་དང་། གཞན་དོན་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། མཐུ་དང་། བདག་གི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་
དང་། ལྷ་མེད་རྟོགས་བྱང་ལ་སྒྲོབ་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་བདུན་ནོ། ཇི་ལྟར་བསྒྲབ་
པར་བྱ་བ་ལ། ཐོག་མར་ཐོག་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ་མང་བར་བྱ་བ་དང་།
ཆོས་ཆོལ་བ་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་པ།
ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་གནས་པ། ལུས་ངག་
ཡིད་ཀྱི་ལས་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱ་བ་སྟེ་རྣམ་པ་དྲུག་གི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །
གང་དག་གིས་སྒྲོབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། དེའི་བྱེ་བྲག་བསྡུ་ན་
བཅུ་སྟེ། དེགས་ལ་གནས་པ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། བསམ་པ་མ་དག་པ་
དང་། བསམ་པ་དག་པ་དང་། བསམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་པ་དང་། བསམ་
པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དང་། དེས་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་དང་། དེས་པར་
རྟོགས་པ་དང་། སྒྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དང་། སྒྲིད་པ་ཐ་མ་བཤོ། བྱང་
སེམས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེ།
སྒྲོ་དང་ལྟན་པ་སོགས་གཞུང་ལྟར་རོ། །བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་
ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་དོན་གཤིས་དོན་སྟོན་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་

སོ། །བདེ་སྟོན་པའི་སྐྱའི་གཞུག་ལག་ལས་རྣམ་དབྱེ་བདུན་བཤད་པ་དང་
 མཚུངས་པར། བྱེད་པ་པོ་དང་། ལས་དང་། བྱེད་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་དང་།
 སྐྱའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་དང་། ཆེད་གྱི་དོན་ཏེ་བདུན་པོས་རིམ་
 པར་བཤད་ཚུལ་གསུངས་པ་འདིར། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དེའི་ཆེད་ཏུ་ཞེས་པ་
 རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་ཆེད་དོན་གྱི་མིང་སྟེ། སྐྱའི་གཞུང་ལས་སྦྱིན་པ་ཞེས་ཀྱང་
 བཤད་དེ། གང་གི་ཆེད་ཏུ་སྦྱིན་པ་དེ་ཆེད་དོན་གྱི་མིང་ཏུ་བརྗོད་དོ། །སྐྱའི་
 དོན་ཞེས་པ་འབྱུང་ཁུངས་གྱི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ཞེས་པ་བྱག་པ་
 འབྲེལ་སྐྱའི་མིང་སྟེ། སྐྱའི་གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས། དུས་ཞེས་པ་ལག་པའམ་
 ཡན་ལག་མཆོན་བྱེད་དེ། མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ལག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཆེད་གྱི་དོན་
 ཞེས་པ་སྐྱབས་འདིར་རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་ཆེད་དོན་མ་ཡིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་
 ཟག་གི་ཆེད་ཏུ་ཡིན་པས་གང་ཟག་དེ་ལ་བརྟེན་པ་རྟེན་གནས་གྱི་དོན་ཅན་
 ཡིན་ཏེ། སྐྱའི་གཞུང་འགར་རྣམ་དབྱེ་བདུན་པའི་མིང་ཏུ། མིཏྲ་སྟོན་ཞེས་
 མཆོན་མ་བདུན་པར་བརྗོད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ལས་སུ་བྱ་བའི་དོན་ཅན་
 གཙོ་ཆེར་བྱས་ནས་འབྲེལ་ཆེན་ལས་འདི་ལྟར་བཤད་དེ་བྱེད་པ་པོ་འཕམ་ཆོས་
 གྱི་ངོ་བོ་གང་ཞིག་རྒྱུན་པར་བྱེད་ཅེན། དོན་ཤེས་ཞེས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 མདོ་སྡེ་ནི་བརྒྱུན་བྱའི་ངོ་བོ་འཕམ་གཞིའོ། །དེ་ལྟར་ན་བརྟན་བཙོས་འདིས་ཐེག་
 ཆེན་མདོ་སྡེ་རྣམས་གྱི་དོན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྒྱུན་དོ། །ལས་སུ་
 བྱ་བ་མདོ་སྡེ་གང་དེ་ལ་བརྟན་བཙོས་འདིས་དེ་ལྟར་བརྒྱུན་པའི་བྱ་བ་འདུག་

ན། དེའི་དོན་འདིས་སྟོན་པར་བྱེད་པས་སོ། །བྱེད་པ་གང་གིས་ན། དག་
 དང་ཚིག་དྲི་མ་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཅི་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་
 ཡིན་ན། སྤྱག་བསྐལ་བསྐྱལ་བྱིར་ཞེས་སོ། །དེ་རྒྱ་ཅི་ལས་བྱུང་ན། དེ་ཡི་
 བདག་ཉིད་སྤྱག་བསྐལ་འགོ་ལ་སྟོང་རྗེ་ལས་ཞེས་སོ། །དེ་གང་སྤྱད་དང་འབྲེལ་
 ཞེན། ཐེག་མཆོག་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཞེས་བསྟན་པཅོས་འདི་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་བཀའ་དང་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཡན་ལག་ལྟ་བུར་འབྲེལ་བར་སྟོན་ནོ། །
 དེ་གང་ཟག་གང་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞེན། རྣམ་པ་དེ་ཡིས་འགོ་བའི་སེམས་
 ཅན་ལ། ཞེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་གི་ཆེད་དོན་ཡིན་པས་དེ་ཡི་རྒྱུད་ལ་
 བརྟེན་པ་སྟེ་གིང་ལ་བྱ་བ་ཞིན་ནོ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པ་གོ་དཀའ་
 བར་སྒྲུང་བས་འདིར་གནད་གསལ་བར་མདོར་བསྟུས་ཏེ་བརྗོད་པའོ། །ཡང་
 རྒྱ་བྱེད་པ་རྒྱུ་བ་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་ན། གང་གིས་བསྟན་
 བཅོས་འདི་རྩོམ་པའི་བྱེད་པ་པོ་ནི། དོན་གཤམ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཤམ་གིང་
 གཟིགས་པས་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བརྟེན་པ་རྒྱལ་ཆབ་ས་བཅུའི་
 དབང་ལྷག་མི་པམ་མགོན་པོས་སོ། །དེས་ལས་སྤྱད་བའི་དོན། དོན་སྟོན་རབ་
 ཏུ་བྱེད་པ་ཞེས་པས་མདོ་སྟེ་དོན་མཐའ་དག་སྟོན་པར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟོབས་
 པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བརྩམ་མོ་ཞེས་དང་། བྱེད་པ་
 ཅི་ལྟ་བུས་ན། དག་དང་ཚིག་རྣམས་དྲི་མེད་པས་ཞེས། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་དག་རྣམ་

དག་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ངེས་
 པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་མེད་པས་སོ། །གང་གི་ཆེད་
 ཏུ་ཡིན་ཞེན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལས་བསྐྱེལ་པའི་བྱིར་
 རམ་ཆེད་དུ་འོ། །ཀྱུ་སྒོང་ངམ་རྒྱ་གང་གིས་ན། ཤེས་རབ་དང་སྒྲིང་རྩེ་དེ་ཡི་
 བདག་ཉིད་རྒྱལ་ཚབ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་པའི་འགྲོ་བ་ཀྱུ་ལ་སྒྲིང་
 རྩེ་ཆེན་པོ་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་ཅུ་མ་པའི་རྒྱ་ཐུན་སྐྱུ་ཆོག་གས་པ་ལས་བྱུང་པའི་
 བསྟན་བཅོས་འདི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་གི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་འཕམ་གང་དང་
 འབྲེལ་ཞེན། ཐེག་མཆོག་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཞེས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་
 གཏོགས་ཤིང་དེ་དང་འབྲེལ་ཞེས་སོ། །འདི་གང་ཟག་སྟེའི་ཆེད་ཏུ་ཡིན་ཞིང་
 སྟེའི་རྒྱད་ལ་བརྟེན་པར་འཕྱུར་བ་ཡིན་ཞེན། ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་
 པ་དེ་ཡིས་འགྲོ་པའི་སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འོ། །ཞེས་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ངག་དྲི་མ་མེད་པ་མདོར་བསྐྱུས་ན་ཡན་ལག་བརྒྱད་
 དང་ལྷན་པ་སྟེ། གྲོང་ཁྱིམ་པ་ཞེས་པ་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པ་འཕམ་ཆོག་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་འོ། །སྟན་ཞིང་འཛེབས་པ་གང་ངས་སྟན་ཞིང་
 ཡིད་དུ་འཛེབས་པ། རྣམ་པར་གསལ་བ་ཆོག་དང་ཡི་གེ་བཟང་བ། རྣམ་པར་
 རིག་པར་བྱེད་པ། རོན་གྱི་ཁྱོ་བར་བྱེད་པ། མཉན་པར་འོས་པ་རོན་ཆེན་
 པོ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རོན་དང་ལྷན་པ་རྟེན་པ་མེད་པ་ནི་རབ་རྩ་དྲུངས་པ་ལྷག་
 པར་འཕེལ་བ། མི་མཐུན་པ་མེད་པ་ཡིད་ལ་འབབ་ཅིང་མདོན་པར་འདོད་

པ། གཏུགས་པ་མེད་པ་ནི་གིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་མཁས་པས་མཐའ་གཏུག་ཏུ་
 མེད་པའོ། །དེ་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་དབང་དུ་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་སོ། །དེའི་རྗེས་ཀྱི་
 གཉིས་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དང་། ལྷག་མ་ལུ་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ནོ། །ཆོག་དྲི་
 མ་མེད་པ་ཡང་ཡན་ལག་བརྒྱད་དེ། ཆོག་དང་ཡི་གེ་རིགས་པ་ནི། མིང་ཆོག་
 ཡི་གེ་གོ་རིམ་བཞིན་འབྲེལ་བ་དང་། རོན་རིགས་པའི་ལམ་དང་ལྷན་པ་
 འབྲེལ་བ་ཞེས་པ་དོན་དང་འབྱོར་བ་ལམ་དོན་རྒྱུ་བ་པར་བྱེད་པ། མཐུན་པ་
 ཞེས་པ་དོན་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བཤད་པ། རུང་བ་ཞེས་པ་ཆོག་དང་ཡི་གེ་
 གསལ་བ། འབྱོར་བ་ཞེས་པ་སྦྱིང་ལ་བབ་པ། འཕྲོད་པ་ཞེས་པ་འཁོར་རི་
 ལྷ་བ་བཞིན་ཡིད་ལ་འཕྲོད་པ། འཆོམས་པ་ཞེས་པ་ཆོས་མཐུན་དོན་ལྷན་
 དུས་སུ་འཆོམས་པ། འགྲུས་སྦྱོར་གི་ཡན་ལག་གི་ཆོགས་ཞེས་པ་འགྲུས་
 སྦྱོར་ནི་བཙོན་འགྲུས་ཏེ་མཁས་པར་བྱེད་ཅིང་རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ཡན་
 ལག་གི་ཆོགས་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་སོགས་དང་ལྷན་པ་སྟེ། དེ་ལྷ་བའི་དོན་
 དང་ལྷན་པའི་གཏམ་སྟོན་པའོ། །འབྱོར་པའི་དོན་ཚུལ་སྤྲེལ་མེད་དཔེ་ལྷས་
 བརྟན་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཞལ་
 རྩུ་ནས། བརྒྱུ་བ་པར་བྱ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། བསམ་
 པར་བྱ་བ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རྟོགས་པའི་
 དོན་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་དང་། བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་
 ངོ་བོ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་ཡིན་གྱིང་། མདོར་བསྟན་ཅུམ་གྱི་ཆོག་

དེའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ལ། སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་པ་འགའ་བྱུང་
 ཟླ། སྟོབ་དཔོན་སྟོ་གོས་བཏན་པས་ནི་ཆོག་དེ་ལྟ་དངོས་པོ་ལྟ་དང་དོ་བོ་ཉིད་
 གསུམ་དང་། གང་ཟག་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྦྱར་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་
 གསུམ་གསུངས་པ་མདོར་བསྡུས་སུ་བརྗོད་ན་དངོས་པོ་ལྟ་པོ་འདིར་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་བརྗོད་བྱ་ཀྱན་འདུས་པས་དེ་དང་སྦྱར་ན། དངོས་པོ་ལྟ་ནི། མིང་དང་།
 རྒྱ་མཚན་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟོ། །དེ་ལས་དང་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་གིས་བརྗོད་
 པ་ལྟར་འགོ་བ་རྣམས་དོན་དུ་ཞེན་ཀྱང་། མིང་ཅམ་ལས་བརྗོད་པ་ལྟར་དོན་
 མ་གྲུབ་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། རྒྱ་མཚན་ནི་མིང་དུ་གདགས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གཞན་དབང་གི་གཟུང་ཆར་སྒྲུབ་བརྣམས་ཡིན་ལ། དེ་སེམས་ཀྱི་དབང་
 གིས་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་རྟོག་
 ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་པ་འདོན་ཆར་སྒྲུབ་བ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་
 བརྒྱད་གཞན་དབང་དངོས་སོ། །དེའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་གསུམ་དཔེ་སྡེ་མ་གསུམ་དང་རིམ་
 པར་སྦྱར་པོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནི་སོ་སོ་རང་རིག་མེད་པས་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། ས་དང་པོར་དེ་བཞིན་ཉིད་མདོན་ཏུ་རྟོགས་
 ཆེ་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་ངེས་པའི་འཕྲིན་ཡིག་ལེགས་པ་ཐོས་པ་ལྟར་དགའ་བ་
 སྟེད་དོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་ཚུབ་ཚུགས་

མཐུན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་དཔེ་ལྟ་བུའི་བརྟན་བྱར་བཞེད་དེ། ཐེག་བསྐྱེས་ལས།
ཡོངས་གྲུབ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེན་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་བཞིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་བྱང་དེ་བཞིན་ཉིད། སྤི་མ་བྲལ་བའི་རྣམ་བྱང་དེ་བཞིན་
ཉིད་དེ་སྦྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། དེ་འཕྲོ་བ་བྱེད་ལམ་གྱི་རྣམ་བྱང་
བྱང་རྒྱུ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཆོས་དེ་སྦྱེད་བྱེད་དམིགས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ནི་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་
ཀྲུན་བརྟགས་མེད་པར་བརྒྱབ་བྱ། གཞན་དབང་ལ་ཀྲུན་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་
དང་། རོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ལ་འཕྱར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཕྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་བཞི་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་སོགས་བཞི་དང་
སྐྱར་བར་མཛད་དོ། །གང་ཟག་གི་དབང་ཏུ་བྱས་ན། མི་ཤེས་པ་དང་། ཐེ་
ཆོམ་ཅན་དང་། ལོག་ཤེས་ཅན་ལ་ལྟོས་ཏེ། དང་པོ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་བརྒྱུ་བ་
རྒྱུ་སོགས་གསུངས་ཀྱང་འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་བཟོད་དོ། །སྦྱོབ་དཔོན་
རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་མིང་རྒྱ་མཚན་སོགས་ལྟ་ལ་སྐྱར་
བ་མི་འཐད་པར་བརྟན་ནས། རང་ལུགས་དོན་རྒྱུ་ལྟ་བུ་པོ་གོང་མ་དོན་ཤེས་
དོན་རྟོན་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དང་སྐྱར་བ་དང་། རོག་མ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་བརྒྱུ་བ་
སོགས་དང་སྐྱར་བ་གཉིས་ལས་འོག་མ་འདི་དབྱིག་གཉན་གྱིས་བཞེད་པ་
ཡིན་ཏེ། བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་བརྒྱུ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་
ལུ་ལ་སྐྱབས་འགོ་མཚོག་ཏུ་སྐྱབ་པ་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་

སྐྱུ་བ་པ་གསུམ། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཤེས་བྱ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། འོན་གཉིས་སྐྱུ་བ་པ་
 གཉིས། བསམ་བྱ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་ལས་འདིར་
 ཟབ་པ། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་མཐུ་ཡོངས་སྒྲིན་གཉིས། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་
 བྱང་ཆུབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱ་དེ་ནི་སྐྱུ་བ་པའི་སྐྱབས་གྱི་ཞེས་དང་།
 རིན་པོ་ཆེའི་སྟོད་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་ལྟར་ཞེས་པའི་གཞུང་ཆོག་གིས་སོ། །སྟོམ་ཡང་དེ་
 ལྟར་བསྟན་ཏོ། །དེས་ཇི་ལྟར་བསྟུབ་པ། མོས་པ་ནས་གདམས་དག་རྗེས་
 བསྟན་བར་རོ། །སྤྲ་མའི་འགྲོས་གྱིས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་སྐྱུ་བ་པས་མོས་པ་ནས་
 སྐྱུ་བ་པའི་བར་དང་། བྱེ་བྲག་ཤེས་བྱ་གདམས་དག་རྗེས་བསྟན། བསམ་བྱ་
 རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐབས་མཁས་ནི་བསྟུ་དངོས། སར་བྱིན། ཆད་མེད་མཆོད་བསྟོན་
 རོགས་དང་ལམ་བྱང་ཕྱོགས། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ཡོན་ཏན། ཡོངས་སུ་
 སྐྱུ་བ་པ་རྟོགས་པའི་དོན་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་
 གང་ཡང་མཁས་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་པ་ཤད་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་བསྟན་
 བཅོས་འདིའི་གཞུང་དོན་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སྦྱར་བཏུབ་ཅིང་གོ་བདེ་བའི་དབང་
 ཏུ་བྱས་ན། བསྐྱུ་བ་པ་བྱ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་བཀའ་བསྐྱབས་པས་
 གསེར་བརྒྱུད་སུ་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱུ་བ་པ་ལྟར་དེ་བཀའ་ཉིད་ཏུ་མ་
 རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཆོམ་དང་བྲལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡོངས་སྟོད་པའི་དགའ་བ་
 སྐྱེད་དོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་ཤེས་བྱ་པ་བྱ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱུང་ཆོས་ཏེ།
 གང་ཞེན་སྐྱབས་འགོ་ནས་སྐྱུ་བ་པའི་བར་རོ། །དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་རྣམས་

ལའང་། མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་
དང་ལྷན་བ་དང་། རང་དོན་ཞི་བདེའི་གོ་འཕང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་བ། ལམ་
བསྐྱབ་བ་གསུམ་སྐྱབ་བ་ཙམ་ཡོད་མོད་ཐེག་དམན་དེ་དག་གི་དམན་ལ་ཐེག་
ཆེན་བས་ཁྱད་བར་འཕགས་ཚུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ཤེས་བས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་སློ་
བ་ལྷག་པར་རྟེན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱུམ་པ་ཁ་བྱེ་བ་ལྟར་སློ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཕྱོགས་
པའི་དགའ་བ་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས་ནས།
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་དེས་བསམ་པར་བྱ་བ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནས་
བརྟན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དོན་དང་། ཐེག་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱ་
འབྱུལ་གྱི་མཐུ་དང་། དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྲོན་པའི་ཚུལ་ལ་བསམ་བས་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་གྱི་དོན་ལ་ངེས་པ་རྟེན་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དོན་གཉིས་
སྐྱབ་ཀྱས་པའི་མཐུ་དང་། དེ་འབྱུལ་བྱེད་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྲོན་པའི་ཐབས་
ལ་རང་ཉིད་འཇུག་པར་འབྱུར་ཏེ་ཟས་གཡོས་ལེགས་ཟ་བ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་
དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་བ་དང་། མཐུ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་བ་དང་རང་གི་དབང་
པོ་སྤྲོན་པའི་ཡོན་ཏན་ཅེ་རིགས་ཐོབ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་དགའ་བ་བསྐྱེད་
བས་སོ། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ཏེ། སྦྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཀྱང་སོ་སོ་རང་རིག་པ་མེད་པས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་
ཡིན་ཡང་། སྦྱི་མཆོན་ཙམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐོས་བསམ་གྱིས་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་
པར་འགལ་བ་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བཞིན་གསུངས་

པའི་ཡ་གྲུལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐིན་ལས་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ནི་བསམ་
 མི་བྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནང་དེ་བས་ཆེས་ལྷག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཡང་། འདིར་
 བྱང་ཆུབ་དེའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་ཡབ་བས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་བྱང་
 ཆུབ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ད་ལྟ་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཤས་ཙམ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་གྱང་།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཞུགས་ན་དེ་ནམ་ཞིག་འཕྲོལ་བྱང་བར་ཤེས་པ་ནི་
 འཕྲིན་ཡིག་ལགས་པར་ཐོས་པའམ་མཐོང་བ་འདྲ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱི་
 འཕྲིན་ཡིག་ལས་ཁྱེད་ལ་བྱ་དགའ་སོགས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བྱེད་དོ་ཞེས་
 པའི་འཕྲིན་ཐོས་ཆོ་བྱ་དགའ་དེ་ད་ལྟ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་གྱང་། སྐད་ནས་ཐོབ་
 དེས་སོ་སྟམ་དུ་དགའ་བ་སྟེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་ཡོངས་
 རྒྱ་བྱལ་བ་རྟོགས་པའི་དོན་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་སྐྱུ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་
 པས་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལེའུའི་རྗེས་ཀྱི་ལེའུ་མཐའ་དག་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོམ་ཁ་
 བྱེད་པའི་དཔེ་དང་སྒྱར་བ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་རིན་པོ་ཆེའི་
 སྒྲོམ་ཁ་བྱེད་པའི་དཔེ་དངོས་སུ་བསྟན་ཕྱིར། དཔེ་འདི་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་
 སྒྱར་མི་རིགས་སྟམ་ན། ཤིན་ཏུ་རིགས་ཏེ་ལམ་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་
 ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ནི་
 རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོམ་ཁ་བྱེད་པའི་དཔེས་བསྟན་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་གྱང་། སྐབས་

འདིར་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་
བའི་སྐབས་ཡིན་པས། དཔེར་ན་འཕྲིན་ཡིག་ཏུ་ཁྱོད་ལ་རིན་པོ་ཆེ་དཔག་ཏུ་
མེད་པས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་སྒྲོམ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྒྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་ཐོས་པ་
དང་འདྲ་བའི་སྐབས་ཡིན་ཏེ། མི་སྒྲོབ་ལམ་ན་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
རིན་པོ་ཆེ་མ་ཆང་བ་མེད་པས་བཀའ་བའི་སྒྲོམ་ཁ་བྱེ་བ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལ་
མངོན་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། སྒྲོབ་ལམ་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་ལྟར་ཡིན་
པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཅུམ་ལས་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པས་དེའི་རང་བཞིན་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བར་བསམ་
པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཡང་འགལ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་བྲམ་མེད་བྱང་ཆུབ་ལ་
དམིགས་ནས་དེ་འཐོབ་བྱེད་ཐོག་མར་མོས་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་
ཆེ་བ་ཡི་ལམ་མཐའ་དག་མ་ཆང་བ་མེད་པར་ཉམས་སུ་བྲུང་བའི་སྐབས་ན་
ལམ་དང་ས་དེ་དང་དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅི་རིགས་མངོན་དུ་གྱུར་
བའི་ཆེན་། རིན་པོ་ཆེ་ཅི་རིགས་ལག་ཏུ་ཐོབ་པ་ལྟར་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་
ཅིང་དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་དེའི་ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་རྗེ་ཆེར་འཕེལ་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཐུག་པའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བཞི་རིན་པོ་
ཆེའི་སྒྲོམ་ཁ་བྱེ་བ་མངོན་སུམ་སྟོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པས་མོས་
པ་ནས་འབྲས་ཆོས་ཀྱི་བར་དུ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་འདི་སྟུམ་དུ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཆོག་དང་དོན་ཚུན་སུམ་ཆོགས་པའི་

ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་གསལ་དུ་བརྒྱན་
 བར་བྱེད་ཅི་དགོས་སྟུམ་ན། སྒྲིམ་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་གཟུགས་བཟང་བ་
 ཞིག་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་སྡེ་ཆོག་ཀྱིས་མཛེས་པ་ནི་དེ་དག་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སུ་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ཉིད་རང་གི་ལུས་རྒྱལ་
 དང་བཅས་པ་དེ་མེ་ལོང་དྲངས་པའི་ནང་དུ་སོན་པ་སྟེ་ཤར་བར་གྱུར་པ་དེ་
 མཐོང་ན། རང་གི་ལུས་དང་རྒྱལ་མཛེས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་བའི་
 དབང་གིས་མི་རྣམས་ལྟག་པར་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་མཆོག་ཡིད་ལ་སྒྲིབ་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག་ཐོག་མཐའ་བར་
 གསུམ་དུ་དགོ་ཞིང་ཆོག་དོན་ལུན་སུ་ཆོག་ཀྱིས་དང་ཆངས་སྟོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 བཞི་དང་ལྡན་པས་མཆོག་ཏུ་བྱེད་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར། རྟག་ཏུ་རང་
 བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་
 འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་སྡེ་ཆོག་ཀྱིས་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོན་ཀྱིས་
 གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ཤིང་། གོ་རིམ་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་ཏེ་ཟབ་མོ་རྟོགས་
 དགའ་བའི་ཆ་རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་
 དོན་སོ་སོར་མ་ཞོར་བར་རྣམ་པར་བྱེས་པས་ན་སྟོ་ལྡན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་
 རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་དོན་ལ་ངེས་པ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་འདི་
 ཐོས་པའི་གནས་སྐབས་འདི་ན་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེད་དེ། མེ་ལོང་
 རང་གི་གཟུགས་བརྟན་གྱིས་གཟུགས་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་གསལ་བར་བྱེད་

པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་
གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་
གཞུང་གི་དོན་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་རྩ་ཤེས་པར་བྱ་བ། བསམ་
པར་བྱ་བ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་
པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བཤད་པ་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
བཀའ་བསྒྲུབ་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་གཉིས་ལས་
དང་པོ། རི་ལྟར་མནམས་ན་སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་སྟེ། དཔེ་རི་ལྟར་
ན་སྟར་མནམས་ན་དྲི་རབ་རྩ་དགྲ་བ་སྟར་དབང་དང་འཕྲོད་དཀའ་བ་ལྟ་བུར་
གྱུར་ལ། དེ་ལྟེང་སྤྱད་ན་ཤིན་རྩ་རོ་ཞིམ་ཞིང་ནད་སོགས་ཞི་བ་དང་ལུས་ལ་
ཆེར་ཕན་པའི་སྒྲན་བཟང་པོ་བཞིན་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱང་རྣམ་པ་
གཉིས་སྟུགས་ཏེ། གང་ཞེན་དོན་དང་ཡི་གེའི་རང་བཞིན་ཆོག་གི་རྣམ་པ་
གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་ཆོག་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་དུ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་སོགས་དང་། མགོ་དང་ཡན་ལག་གཏོང་
བ་སོགས་དཀའ་སྤྱད་ཆེན་པོ་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་བར་
དུ་སྤྱད་ཅིང་འཁོར་བར་གནས་པ་སོགས་ཐོས་པས། དྲི་རྒྱལ་ཅིང་སྟོང་ལ་འཁྱི་
བའམ་དགྲ་བ་ལྟ་བུའི་དབང་གིས་སྒྲན་ཆེན་པོ་ཞིམ་ཞིང་བཅུད་དང་ལྟན་པ་
དག་འདོར་བ་ལྟར་བྱིས་པ་སྟོ་རྒྱུང་བ་དམན་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་སྒྲག་ནས་
འདོར་བ་དེ་ནི་གང་ཟག་དེའི་སྒྲོན་ཡིན་གྱི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་

ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་རིགས་པས་རྒྱལ་བཞིན་ངེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་
 རོ་བོས་སྟོང་ཡང་། ཐ་སྟད་གྱི་རྣམ་གཞག་ཆེས་འཐད་པ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྟད་དུ་
 མེད་པར་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་འཇམ། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གྱིས་ཀྱུན་
 བརྟགས་པ་ལྟར་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། གཞན་དབང་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པ་དང་
 ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་ཡིན་པས་དེ་མེད་པར་བརྟན་པ་མ་ཡིན་ལ། འཁོར་
 བར་གནས་ཏེ་དགའ་བ་སྤྱད་པ་ཡང་། ཐབས་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 དགའ་བ་མེད་པར་བསྐྱབ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་དོན་ཤེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་ལ་ལྟག་པར་མོས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཆོག་ཙམ་ལ་འཆེལ་ནས་གཏིང་
 མ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤང་དུ་མི་རུང་བར་གདམས་པའོ། །ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་ལམ་ནི། དགའ་སྤྱད་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཟོད་པ་དང་། ཆོག་ས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཆོད་
 མེད་པ་བསགས་པ་དང་། དུས་ཡུན་རིང་པོས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཡང་དེ་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་གྱི་སྒྲོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་
 ཤིན་ཏུ་རྟེན་པར་དགའ་བ་དང་དམ་པ་མིན་པ་རྣམས་འཇུག་དགའ་བ་ཡང་
 ཡིན་ཏེ་ས་དང་ཡར་ཕྱིན་སྐགས་གྱི་རྣམ་པ་ཆོད་མེད་པས་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་
 དང་། ཟབ་མོ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་དགའ་བ་འདི་ནི། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་
 རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་བཞིན་དུ་བྱ་བ་རྒྱུད་དུས་མཉེས་པར་དགའ་སྟེ། གལ་
 ཏེ་རྒྱལ་བཞིན་མཉེས་པའི་བྱ་བ་ཆེན་པོ་བྱས་པས། རྒྱལ་པོ་དེ་མཉེས་པར་
 གྱུར་ན། ཁོར་དང་དབང་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བྱ་དགའ་ཐོབ་པ་དེ་བཞིན་དུ།

ཐེག་ཆེན་འདི་དམན་པའི་གང་ཟག་གིས་འབྲུབ་པར་དགའ་ཡང་། ཐབས་
དང་ཤེས་རབ་བྱང་དུ་འབྲེལ་བས་བསྐྱབ་པར་བྱས་ན། ཡོན་ཏན་མཆོག་གི་
ནོར་སྟོབས་བརྩུ་མི་འཛིགས་བཞི་སོགས་ནམ་ཡང་མི་བྱད་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་
དོ། །ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ནི་ཡོན་ཏན་མཆོག་དང་ལྡན་ན་ཡང་། གང་
ཟག་ཤེས་རབ་དང་མོས་པ་དམན་པས་དེ་མི་ཤེས་པའི་དཔེ་ནི། རིན་ཆེན་
མཆོག་གི་རིགས་དང་ལྡན་པ་རིན་ཐང་གཞལ་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཡང་། དེའི་
རྒྱས་མི་ཤེས་པའི་སྒྲེ་པོ་མ་རབས་ཀྱི་ལག་ཏུ་སོན་ན། དེའི་རང་རྩྭ་ལ་ལྷ་མི་
ཤེས་པའི་བྱིར་བ་ལང་རྩི་སོགས་མི་དམན་པ་རྣམས་མི་མགྲ་སྟེ། འདིས་ཅི་
བྱ་སྟམ་དུ་འདོར་རོ། །དེ་བཞིན་མི་མཁས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་
འདི་ལ་མགྲ་བ་དང་ངོ་མཚར་དུ་མི་འཛིན་ལ། དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་མཁས་ཤིང་
མོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ན། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱས་ཤེས་པ་རྣམས་རིན་ཆེན་
མཆོག་ལ་དགའ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ཡིད་གིན་ཏུ་མགྲ་ཞིང་
དོན་དུ་གཉེར་བར་འབྱུང་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས་ལེའུ་དང་
པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། །

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་བཀར་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་གྲངས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ།
ལོག་པར་རྟོག་པ་སྒྲོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་
ཆེན་ལ་ལོག་པར་འཛིན་པ་སྤོང་བར་གདམས་པ་གཉིས། དང་པོ་སྤྲར་ལུང་
མ་བསྟན་སོགས་ཆོགས་བཅད་བདུན་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་པ་

དག་ན་རེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་པོ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་གྱི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཟུངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་བདུད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་ཐོ་བརྩམ་ཕྱིར་ཟུ་སྟེགས་དང་རྟོག་གི་བ་དག་གིས་བརྩམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་མིན་ནག་པོ་བསྟན་པ་དང་ཆེན་པོ་བསྟན་པས་བྱུང་བར་འབྱེད་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། གང་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག་འདུལ་བ་ལ་སྟངས་། མདོན་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བ་ནི་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ལྡོག་པ་ནག་པོ་བསྟན་པ་ནི་བདུད་དང་ཟུ་སྟེགས་པའི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ན། ཐེག་ཆེན་ལས་ནི། སྤང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པར་བཤད་པ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་གིས་སྤང་ཁམས་ཡོད་པར་བཤད་པའི་མདོ་སྡེ་དང་མི་མཐུན། ཉན་ཐོས་པའི་འདུལ་བར་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་མེད་པར་སྦྲས་ན་ལྟངས་བ་འབྱུང་བར་གསུངས། ཐེག་ཆེན་ལས་མེད་པར་བཤད་པས་འདུལ་བ་ལ་མི་སྟངས་། ཉན་ཐོས་པའི་གཞུང་ལས་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་སྟེ་ཞིང་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་ལུགས་འབྱུང་གིས་འཁོར་བ་དང་། ལུགས་ལས་ལྡོག་པས་ཟུང་འདས་སུ་བཤད་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྟེ་མི་འགག་ཅེས་བཤད་པ་དང་། ཡང་ཉན་ཐོས་པའི་གཞུང་ལས་མཐོང་སྟོམ་གྱིས་སྤང་བྱ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་སྤངས་ནས་ཟུང་འདས་ཐོབ་པར་བཤད།

ཐེག་ཆེན་ལས་སྤང་བྱ་སྤོང་བྱེད་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་རང་
བཞིན་གྱིས་སྤང་འདས་སུ་བཤད་པ་སོགས་མངོན་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་འགལ་
བས་བཀའ་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། ཡང་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་འདི་ཁོ་ན་དབང་པོ་
དམན་པས་རང་དོན་དུ་བསྐྱབས་ན་ཉན་ཐོས་གྱི་འབྲས་སུ་དང་། འབྲིང་གིས་
བསྐྱལ་བ་བརྒྱུ་གོམས་པར་བྱས་ན་རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་ལྟ་ལུ། གང་ཟླ་
རབ་འཁོར་པའི་རྒྱག་བསྐྱལ་བསྐྱན་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་གྲངས་
མེད་གསུམ་དུ་གོམས་པར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་གྱི་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་
པ་ལས་གཞན་པའི་ཐེག་ཆེན་མེད་ཅིས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་ལན་གསུངས་པ།
གལ་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་གྱི་བཀའ་མ་ཡིན་པར་བརྟན་པ་ལ་གནོད་
པ་ཞིག་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤང་མ་འོངས་པ་ན་འདི་ལྟར་འབྱུང་ཞེས་
ལུང་སྟོན་རིགས་པ་ལ་སྤང་ལུང་མ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་
གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱས་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་ལྟན་ཅིག་ལུང་པ་ཡིན་པས་ཕྱིས་
སུ་ལུང་དོ་ཞེས་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་དང་པར་ཕྱིན་དང་སྟོང་པ་ཉིད་
སོགས་གྱི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་འདི་ལྟ་བུ་རྟོག་གོ་དང་སུ་སྟེགས་པའི་སྟོང་
ཡུལ་མ་ཡིན་པས་དེ་དག་གིས་རྩོམ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་ས་དང་
པར་ཕྱིན་སོགས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེ་ལྟ་བར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གཞན་གྱིས་
རྩོམ་པ་ཡིན་ན་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དུ་འང་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཤུགས་རྒྱལ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་

ཆོས་བསྟན་པའི་ཆོ་ན་ཐེག་པ་གསུམ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན་པར་ནི་
 རྩོད་པ་མེད་ལ། སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་གསུམ་སྟོན་པ་པོ་ཡིན་ཏེ་རིགས་
 ཅན་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྟོན་པ་པོར་གྲུབ་པོ། །དེའི་ཕྱིར་
 ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་དང་ཞེས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ཉན་ཐོས་
 གྱི་ཐེག་པ་ལས་ལོགས་སུ་ཡོད་ན་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་
 ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་གྱི་ལམ་ལ་མི་བསྟན་པའི་རང་དོན་ཞིབ་
 དོན་གཉེར་གྱི་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ཡང་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ། །ཉན་ཐོས་གྱི་
 ཐེག་པ་ལས་གཞན་དུ་ཐེག་ཆེན་མེད་ན་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ཡང་མེད་པར་
 འགྱུར་ཏེ། ཐེག་པ་གཅིག་ལ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་བཞག་པ་མི་མྱིད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་སྐྱབ་པའི་ལམ་ལོགས་
 སུ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་མི་མྱིད་པར་འགྱུར་ལ་དེས་ན་དེ་སངས་རྒྱས་ནས་
 ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ཡང་བསྟན་པར་མི་མྱིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ན་ཉན་
 ཐོས་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རིགས་ན་དེ་མི་མྱིད་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་
 གྱི་ཐེག་པ་ཡང་མེད་པ་མགོ་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ཞེས་
 ཡོད་ན་ནི་དེ་སངས་རྒྱས་འདིག་རྟེན་དུ་བྱུང་པའི་ཆོ་ག་དུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་བསྟན་པར་རིགས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་
 པ་དང་རིགས་ཅན་གསུམ་རྗེས་སུ་འདོན་པའི་ཐུགས་རྗེ་མངའ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེའི་ཕྱིར་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་གྱིས་ཐེག་ཆེན་གསུང་རིགས་པས་ཐེག་ཆེན་

ཡོད་དགོས་ལ། ཡོད་ན་ས་དང་པར་ཕྱིན་སྟོང་ཉིད་སོགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པར་བསྟན་པའི་ཆོས་འདི་ལས་ཐེག་ཆེན་གཞན་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་འདི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་གྱི་རྟོག་གོ་བས་བརྩམས་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ནི་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་མེད་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་བསྟན་པའི་ཆོས་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཙམ་ལ་ངེ་ཙམ་གོམས་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་མི་
སྟོང་བས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྲུབ་པའི་ལམ་མེད་པར་
འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་མེད་ལམ་མེད་འབྲས་བུ་མེད་སྟེ་འགག་མེད་སོགས་
གསུངས་པ་ནི། སྒྲ་ངེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཅུ་མེད་པར་དགག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲ་
དོན་གཞན་ནམ་དགོངས་པ་གཞན་གྱི་ཕྱིར་ཡིན་པས། དེ་ཆོས་ཉིད་དང་འགལ་
བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་བརྒྱད་གསུངས་སོ། །སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་སྤར་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་ཐེག་ཆེན་ཆོས་ལོག་མིན་པར་མ་
ངེས་སྟམ་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་སོགས་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀུན་ལ་མངོན་སུམ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུར་མངའ་
བས་མི་མཁྱེན་པ་ནི་མི་སྲིད་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྟན་པ་སྤང་བར་
མཛད་པའི་ཐུགས་རྗེ་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བ་མངའ་བས་བསྟན་པ་ལ་གཞོད་
པའི་ཆོས་འབྱུང་བར་གཟིགས་ཀྱང་ལུང་མི་སྟོན་པར་བདར་སྟོམས་སུ་བཞག་
པར་མི་མཛད་པ་དང་། དུས་གསུམ་ཀུན་ལ་འང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་མ་

སྒྲིབ་པར་འཇུག་པས་ན། རྒྱ་མཚན་དེ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་ལུང་མི་སྟོན་པར་བཏང་
 སྟོམས་མཛད་པར་མི་རུང་ངོ་། །གཞན་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་འབའ་ཞིག་
 ཡུན་རིང་གོམས་པས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་མི་རིགས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་ལམ་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་མ་ཆང་བ་དང་། རང་འཁོར་པས་
 འཇིགས་ནས་སྒྲི་ཞིང་ཆགས་པ་བྲལ་ཏེ་ཞི་བདེ་དོན་དུ་གཉིར་པས་གཞན་
 དོན་བསྒྲུབ་པར་འགལ་བ་དང་། བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་སྐོབ་པའི་ཐབས་ནི་བདག་
 མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་
 བསྐྱལ་ལས་བསྐྱལ་བར་འདོད་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་དེ་གཉིས་གཙོ་པོ་
 ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་མིན་ཞིང་ཐབས་
 དེ་ལྟར་མ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་
 བྱ་བ་མིན་ཏེ་ཐེག་ཆེན་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ངོ་། །རི་ལྟར་འགལ་ན། རང་
 དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསམ་བ་དང་ནི་བསམ་བ་དེ་དང་མཐུན་པར་དེའི་ལམ་ཡང་
 རང་དོན་ཞི་བ་ཙམ་སྐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བརྟན་བ་དང་། ལམ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྩོན་
 པས་སྦྱོར་བ་དང་ནི། རྟོག་པ་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མི་འཇུག་པར་
 དམན་བ་དང་། དུས་ཡུན་བྱུང་ཆོག་སུམ་ལ་སོགས་པས་འབྲས་བུ་མཐར་
 ཐུག་པ་སྐོབ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་ན་བསམ་བ་སོགས་ལྟ་པོ་དེ་ཐེག་ཆེན་ལས་དམན་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ལམ་རང་གི་དོ་བོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་

དམན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཐེག་ཆེན་དུ་ག་ལ་འགྱུར་ཞེས་སོ། །མདོ་སྡེ་ལ་མི་
འབྲུག་པ་སོགས་ཀྱི་སྦྱོན་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་པའི་མདོ་སྡེ་སོགས་
ཁ་ཅིག་དང་མ་མཐུན་པས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མིན་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཉན་
ཐོས་སྡེ་བ་རྣམས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་ཡང་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པས། དེད་ཀྱི་
འདོད་ཆོད་ཀྱི་མདོ་སྡེ་སོགས་དང་མི་མཐུན་ནོ་སྒྲམ་པ་བྱེད་རང་གི་སྒོ་སྦྱོན་
ཡིན་གྱི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱོན་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་རང་གིས་མདོ་སྡེའི་
དགོངས་དོན་ཟབ་མོ་མ་རྟོགས་པས་འགལ་བར་བཟུང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གསུང་རྒྱ་བྱི་ལ་ནི་དོན་གྱིས་འགལ་བ་མེད་དོ། །མཆོག་གསུམ་དང་མུང་
ཁམས་སྡེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བྱིས་པའི་ངོར་ཀུན་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཡོད་
པའམ་ཐ་སྟོད་དུ་ཡོད་པར་ཐེག་ཆེན་པས་ཀྱང་འདོད་ལ། འདི་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་
ཏུ་བདེན་པར་གྲུབ་ཅིང་མི་བསྐྱུ་བའོ་ཞེས་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དོན་དམ་
པར་མེད་པ་ནི་བྱེད་ཅག་གིས་རྟོགས་མི་ལུས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཀུན་
རྫོབ་ཐ་སྟོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྡེ་འགག་དང་ཀུན་བྱང་དང་སྤང་བྱ་དང་
གཉེན་པོ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ནས། ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་
བསྟན་ཀྱང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི་མེད་དེ།
གཟུགས་ནི་དབུ་བ་རྩོས་པ་འདྲ་ཞེས་སོགས་སུང་བོ་ལྷ་གསོག་གསོབ་སྦྱུ་མ་
ལྟར་གསུངས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཡང་བསྟན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཆེས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རང་གི་དབང་དུ་

བྱས་ནས་ལྷག་པའི་བསྐབ་པ་གསུམ་བསྟན་པའི་མདོ་སྡེ་འདུལ་བ་མངོན་
 པའི་ཆོས་གསུམ་ཡོད་པས། རང་གི་མདོ་སྡེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཐེག་
 ཆེན་རང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་འདུལ་བ་ལ་སྦྱང་བའི་བྱིར་དང་། ཟབ་
 པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་བྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 མངོན་པ་ནས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་འགལ་བ་མེད་དོ། །སྤར་རྟོག་གའི་
 སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དེར་མ་ངེས་ཏེ་རྟོག་གའི་པ་དཔྱད་པ་ཅན་དག་གིས་
 ཅི་ཡང་ཚུམ་རྒྱས་སོ་སྟུམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གའི་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་རོལ་མཐོང་
 བའི་སྟོད་ཡུལ་འབའ་ཞིག་ལ་རྟོག་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི། རྒྱ་རོལ་འཕྲུལ་བཞུལ་
 བའི་དོན་ཟབ་མོ་ལ་འཇུག་མི་རྒྱས་པས་རྟོག་གའི་པ་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་
 འདྲའི་རྟོག་གའི་པ་ནི་གཞན་གྱིས་བཤད་པའམ་རང་གིས་མཐོང་བའི་རྟོགས་
 གྱི་རྒྱ་མཚན་སོགས་ལ་བརྟེན་ཅིང་། དཔྱད་པ་ཙམ་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་
 བྱ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་ངེས་ལ་རང་གི་སྟོས་ཅི་ཙམ་བཟོད་པའི་དོན་ཉི་
 ཆེ་བ་ལ་བསམ་པ་ཙམ་ཡིན་པས་དེ་སྟེད་པའི་ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་མ་བྱུང་བ་དང་།
 དེ་ལྟ་བུ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མི་ཤེས་པར་རྒྱལ་རོལ་མཐོང་བའི་རྒྱུད་
 ཀྱི་དབང་པོ་དང་ཡིད་གིས་ཅི་ཙམ་ཤེས་རྒྱས་པ་དེ་ཙམ་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྟོད་
 ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། དོན་གྱི་གནས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཞུལ་བ་ལ་སྟོབས་
 པ་གཏུགས་ཤིང་གཞུལ་མི་རྒྱས་པར་སྟོབ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་བྱིས་པ་
 སོ་སའི་སྟེ་པོ་ལ་ནི་རྟེན་པར་འདོད་དོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ཡི་བྱིར་ན་གིན་ཏུ་ཟབ་

ཅིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་མེད་པའི་དོན་བསྟན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་
 བོ་དེ་ནི་རྟོག་གོ་དེ་ཡི་ཡུལ་མིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཆོས་ནི་
 ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བས་གཞན་ལ་རྟེན་བ་སོགས་རྟོག་
 གོའི་མཚན་ཉིད་གོང་བཤད་ཀྱན་ལས་འདས་ཏེ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ཡིན་
 བས། རྟོག་གོ་དང་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་འབྱུང་མི་སྲིད་པས་
 དེ་དག་གི་གཞུང་ན་ས་དང་པར་བྱིན་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ཐེག་ཆེན་ལས་བཤད་
 བ་དེ་ལྟ་བུ་སྤར་ཡང་མ་མཐོང་ལ་བྱིས་ཀྱང་མཐོང་མི་སྲིད་དོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ཐེག་པར་འཛང་རྒྱ་པའི་ཐབས་མ་བསྟན་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་རི་ལྟར་བསྟན་
 ཞེན། རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར་དང་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གསུངས་ཏེ། རི་སྟེང་པ་
 ས་དང་པར་བྱིན་སོགས་རྒྱ་ཆེ་པའི་ཆོས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། རི་ལྟ་བ་ཟེང་
 མོ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཆེ་བ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་བརྟེན་
 བས་རང་གི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པ་དང་། ཟེང་པ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་དབང་
 གིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་དེ་བྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལས་
 ཟེང་དང་རྒྱ་ཆེ་དེ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ནི་སྤྲོ་བ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱལ་
 པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་རང་དོན་དུ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཞི་བ་
 དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་ཤེས་པས་རི་ལྟ་བ་
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་ལྟོས་ན་ཡུངས་འབྱུ་སྲིན་གྱིས་ཟོས་
 པའི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་ལྟར་རྒྱ་རྒྱུང་ཞིང་། རི་སྟེང་པ་རྟོགས་པའང་སྟོན་

ནས་ཤེས་པའི་མཐུས་ཡུལ་དུས་རྣམ་པས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱལ་བར་མ་གྱུར་པའི་
 དངོས་པོ་ཙམ་བརྟགས་ན་ཤེས་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཆད་མེད་པ་མ་
 རྟོགས་ཀྱང་། རྟེན་འབྲེལ་སྤྱིང་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་ཙམ་གྱི་དོན་ལས་
 བདག་མེད་པར་རྟོགས་ནས་འབྲས་སུ་ཐོབ་ཅུས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཟབ་
 མོའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཤེས་རབ་གྱི་ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཤེས་བྱ་
 ཀྱང་གྱི་རྗེས་སུ་སོང་བས་ནམ་མཁའ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། རིག་པའི་གནས་
 ལྟ་དང་། རང་དོན་གྱི་རིག་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་གངས་ཆད་
 མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་པའི་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་ནི་རྒྱ་
 མཆོ་ཆེན་པོའི་ཆུ་ལྟར་ཆད་མེད་ལ། ཉན་ཐོས་པའི་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་
 ནི་བ་ལང་གི་མིག་རྗེས་གྱི་ཆུ་ལྟར་རྒྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ལོག་པར་འཛིན་པ་སྤང་བར་གདམས་པ་ལ།
 འགྲོ་བ་དེའི་གནས་སོགས་ཆོགས་བཅད་བརྒྱད་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་བ་དམན་
 པ་རྣམས་ནི་སྒྲིག་པ་དེའི་གནས་མིན་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་སྒྲིག་པ་ཡིས་རང་གི་ཡིད་
 གཏུང་བར་བྱེད་ཅིང་ཆོས་ལ་སྤང་བར་བྱེད་དོ། །དེས་ནི་བསོད་ནམས་མ་
 ཡིན་པའི་མུང་པོ་ཆེན་པོ་བསགས་པར་བྱས་ནས་དུས་ཕྱི་མར་དབྱེལ་བའི་
 རྒྱལ་བསྐལ་གྱིས་ཡུན་རིང་དུ་གཏུང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་ལ་སྒྲིག་
 བས་འདོར་བ་དེ་རྒྱ་གང་ལས་འབྱུང་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་མེད་པ་དང་།
 རྒྱེན་ཐེག་ཆེན་ལ་སྤང་བའི་གོགས་ངན་བས་བཟུང་བ་དང་། རྫོན་གྱི་དགོ་བ་

མ་བསགས་པས་མོས་པར་མི་རྒྱས་པ་དང་། ཆོ་འདིར་ཟབ་དོན་ལ་སྒོ་མ་
 སྦྱངས་པ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འདིས་སྒྲག་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདི་
 ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཡོད་བཞིན་དུ་དེ་ལ་གྲས་པར་མི་བྱེད་པར་དོན་ཆེན་
 པོ་འདི་ལས་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ཅི་ནས་དེ་ལྟར་ཤེས་པས་བག་ཡོད་
 པའི་སེམས་ཀྱིས་ཉེས་པ་དེ་ལས་རང་བསྐྱུང་བར་གྱིས་ཤིག་ཅིས་གདམས་
 པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐེག་པ་གཞན་དང་གཞན་
 ཡུལ་དུས་གང་ན་ཡང་མེད་ལ། དེའི་དགོངས་པ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་གདུལ་
 བྱའི་བསམ་པ་འཕམ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བའི་བྱིར་།
 རྗེས་སོང་གི་དོན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དུས་མཆུངས་སུ་བྱུང་བ་ལ་འཆད་པ་འདེམས་། མཆོག་། ས་དང་པར་
 བྱིན་བྱང་ཕྱོགས་ཡུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་གནས་གནས་མིན་སོགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་
 ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཆོག་སྟོན་ཅིང་། རྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
 རེ་རེ་ཡང་ཆོག་དང་དོན་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་མདོ་སྡེ་མང་པོའི་སྒོ་ནས་ཡང་
 ཡང་རྟག་ཏུ་སྟོན་པ་དང་ལྷན་ལ་དགོངས་པ་དང་ལྷུང་དགོངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
 བརྟན་པ་པལ་ཆེར་ངེ་སྐྱད་བཤད་པའི་ཆོག་དེ་བཞིན་དོན་དུ་གཟུང་བར་བྱ་
 བའང་མིན་པའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་ཤིན་
 ཏུ་ཟབ་པའོ། །དེའི་བྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་བརྟགས་ན་ཐེག་
 ཆེན་ཀྱི་ཆོས་འདིས་སྒྲག་པར་མི་འགྱུར་བར་སྒྲུབ་དོ་མཆོར་ཞིང་གྲས་པའི་འདུ་
 ཤེས་སྒྲེ་བའི་བྱིར་བརྟགས་པར་བྱ་ཡི་མ་བརྟགས་པར་སྒྲུབ་པར་མི་བྱའོ། །

ཞེས་གདམས་པའོ། །བརྟགས་ཀྱང་ངེས་པ་མ་རྟེན་པ་ཡང་མིན་མོད་གྱི་དེ་ནི་
 ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་དངོས་ལྟ་ཅི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒོ་
 གྲོས་མ་སྒྲུས་པས་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་
 འདི་ན་དང་པོ་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འབྱུང་སྟེ་མ་
 ཐོས་པར་བསམ་པ་འཕམ་ཡིད་བྱེད་དེ་འབྱུང་མི་མིན་དོ། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་ལས་ཡང་དག་པའི་དོན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མོས་སྦྱོང་པའི་བཟོད་པའི་
 ཡེ་ཤེས་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་འཕགས་པའི་ཆོས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་
 ལས་ས་བརྩའི་ཡེ་ཤེས་སམ་སྒོ་གྲོས་རབ་དུ་སྒྲེབ་པ་ཡིན་ཡང་། གང་གི་ཆེ་ཡང་
 དག་པའི་དོན་ཟབ་མོ་དེ་ནི་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དག་ཚུར་མཐོང་གི་སྒྲོས་ནམ་
 ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་སོ་སོ་རང་གིས་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་སོ་སོ་རང་གིས་མེད་ན་
 གཞན་རྟོག་གའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱིས་རི་ལྟར་ངེས་ཏེ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་མིག་མེད་
 ན་རྣ་བ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་རང་གིས་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་དོན་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་ཀྱང་སྤང་བར་མི་རིགས་ཏེ། བདག་གིས་མི་ཤེས་
 པས་ན་འདི་ཆོས་ཡང་དག་མིན་ནོ་ཞེས་བསམ་པར་མི་རུང་སྟེ། བདག་ཆོགས་
 མ་བསམགས་པས་ཟབ་མོའི་དོན་རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་མེད་པས་ན། དམུས་
 འོང་གིས་ཉི་མ་ཡོད་ཀྱང་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་
 ཟབ་མོ་གང་ཞིག་བདག་ཅག་གི་སྒོའི་ཡུལ་དུ་མ་སྐྱུར་པ་མཁུན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་
 བསམ་པར་མི་རིགས་ཏེ། བདག་ཅག་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་

བཅས་པ་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་ནི་སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་
བའི་ཕྱིར་བདག་གིས་མི་ཤེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཅིས་མི་མཁྱེན་ཏེ། རབ་
རིབ་ཅན་གྱིས་གཟུགས་ལྷ་མོ་མ་མཐོང་ཡང་ལྟའི་མིག་གིས་མི་མཐོང་བ་མ་
ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཟབ་མོ་ཡིན་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ན་རྟོག་གའི་ཡུལ་མ་ཡིན་
ཞེས་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། རྟོག་གའི་ཤེས་པ་ཅུ་ལས་མ་འཕགས་ན་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཟབ་མོ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པར་ག་ལ་འགྱུར། ཅིའི་ཕྱིར་ཟབ་
མོའི་དོན་སྟེ་འགགས་མེད་པ་རིག་པ་དག་ཐར་བར་འགྱུར་ལ། མངོན་རྗེས་
ཀྱི་ཆད་མས་དཔྱོད་པའི་རྟོག་གའི་དག་ཐར་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་བསམ་པར་
བྱ་བ་དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་སྒྲགས་པའི་གནས་སུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་རྗེས་
ཅུ་མ་གྱིས་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པས་གྲོལ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཡོན་ས་གྲོལ་བར་རིགས་ན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་དེ་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་
ཞེན་པས་འཆིང་ཞིང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་ན་གྲོལ་བར་འཐད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱིས་པ་རྟོག་གའི་པ་རང་གི་སྒོ་གྲོས་ཆད་མར་བཟུང་
ནས་འཕགས་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་སྤངས་པ་
ནི་ཁྱོད་པའི་རུས་སྤུལ་གྱི་དཔེ་དང་། དམུས་ལོང་གིས་མིག་ལྟན་ལ་འགྲན་
པ་ལྟ་བུ་གིན་ཏུ་སྒོ་གྲོས་སྒྲུབ་པ་སྟེ་རང་སྒོ་ཆད་མེན་ལ་དཔང་པོར་བྱས་ནས་
ཆད་མ་སྒྲུབ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བསམ་པ་དམན་པར་མོས་གིང་།
རྒྱ་རིགས་སམ་ཁམས་ཀྱང་གིན་ཏུ་དམན་པ་དང་། རྒྱེན་གྲོགས་པོ་དམན་པ་

ཐེག་ཆེན་ལ་སྤང་བ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ་དེ་དག་ ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་
བའི་དོན་མ་ནོར་བར་བཤད་པའི་ཆོས་འདི་ལ་གལ་ཏེ་མོས་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་ཆོས་འདི་མཆོག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དམན་པའི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཆོས་སུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །ཐོས་པའི་
རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་རིགས་མི་རིགས་རྩུང་ཟད་ཅིག་དཔྱད་པའི་སྒོ་དང་ལྡན་
པ་ཐོབ་ནས་ནི། ད་དུང་རང་གིས་སྤར་མ་ཤེས་པའི་དོན་ཟབ་མོ་ལ་མི་དཔྱད་
པར། གང་ཞིག་ཐོས་པ་གཞན་ཐེག་ཆེན་ལ་མ་བརྟགས་པར་རབ་ཏུ་བརྟན་
པར་བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་རང་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པའི་
དགོངས་དོན་རྣམ་པ་སྣ་ཆོག་སྤང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མ་ཤེས་པར་ལྷག་མར་ལུས་
པ་ལ། འདི་རིགས་མི་རིགས་ཆོས་ཡིན་མིན་ཞེས་སྒོངས་པ་ཁྱོད་གང་གི་ཕྱིར་
ན་ངེས་པར་བྱེད་དེ་དོན་ཚུལ་བཞིན་མ་ཤེས་པར་སྤང་བྱ་དང་དོར་བྱའི་ཁྱད་
པར་ངེས་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོ་ལས་གཞུགས་མེད་སྐྱེ་མེད་སོགས་དོན་གང་ཞིག་སྐྱེ་ཡིས་བསྟན་ཆོད་ལྟར་
དེ་ནི་བཞིན་དུ་ངེས་པར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་འཕམ་ཁོང་དུ་ཆུད་དོ་ཞེས་དགོངས་
པ་མ་ཤེས་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཟུང་ན། ཆོག་དེའི་དོན་བདག་གིས་ཤེས་སོ་
སྟམ་དུ་སྟེམས་པ་སྟེ་ཞིང་། དོན་ཡང་དག་པར་མ་ཤེས་པས་སྟོ་ཉམས་པར་
འགྱུར་བ་དང་། དེ་དང་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་གཞན་
ཡང་སྤངས་པར་བྱེད་པས་ན། རང་ཉིད་བརྟག་པར་འགྱུར་ཏེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཟབ་

མའི་ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བས་སྒྲིབ་པ་ཚད་བས་པོ་ཆེ་བསགས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །
དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཁྱོད་བཞི་རང་བཞིན་གྱིས་གདུག་པ་སྟེ། ལུས་
ངག་གི་བྱ་བ་ལྟར་ཀུན་སྒྲོང་སོགས་གྱིས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
ཁ་ན་མ་ཐོབ་ཡིན་པ་སྟེ། དེའི་བྱིར་ཡིད་དུ་མི་འོང་ཞིང་གཞོན་པའི་སྐུན་དུ་
གྱུར་བའམ། མི་རིགས་པ་ཡི་གཞུགས་མགལ་དུ་མ་སོགས་ལ་ཡང་ཁྱོད་བར་མི་
རིགས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་སོག་ལེ་ལྟ་བུའི་མདོ་ལས། དག་སྒྲོང་དག་
མེས་ཆེག་པའི་མགལ་དུ་མ་ལ་ཡང་ཁྱོད་བའི་སེམས་ཀྱང་སྐྱེད་པར་མི་རིགས་
ན། སེམས་དང་བཅས་པའི་ལུས་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་
ན། ཆོས་ཡང་དག་ཡིན་མིན་གཏན་ལ་མ་ཐབ་པར་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཆོས་ལ་
ཁྱོད་བམི་རུང་བཞི་སྟོས་ཅི་དགོས་ཏེ། ཡང་དག་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
སྤངས་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དུ་མ་ཆགས་འཛིག་གི་བསྐྱལ་བ་མང་པོར་
ཡང་ནས་ཡང་དུ་བརྒྱུད་དེ་མནར་མེད་དུ་གྱིན་དུ་མི་བཟད་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་
མྱོང་བར་བཅོམ་ལྟན་འདས་གྱིས་གསུངས་པའི་བྱིར་པོ། །དེའི་བྱིར་ན་བདག་
ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་གྱིས་རང་གིས་ཉམས་འོག་དུ་མ་ཆུད་པའི་ཆོས་
གང་ལ་ཡང་མོས་པ་མ་སྐྱེས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཁྱོད་བ་དང་བརྟམས་པའི་སྒོ་ནས་སྤང་
བར་མི་བྱ་བར་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་ན་ལེགས་ཏེ་རང་ལ་ཉེས་པ་འབྱུང་བ་
མེད་པས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྐྱེའི་རྒྱན་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པའི་
སྐལ་བུ་གྱི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པའི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། །

དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་བཀའ་བསྐྱབས་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱང་པར་བྱེ་བྲག་རྩ་
 ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་དབྱེ་སྒྲོ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱབས་འགོ་ནས་སྐྱབ་པའི་བར་
 བཞི་བོའི་བྱང་པར་བཤད་པ་རྒྱ་རིགས་དང་ལམ་གྱི་ཐོག་མའི་འཇུག་སྒོ་སྐྱབས་
 འགོ་ནས་བརྩམས་ཏེ་བསམ་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱང་ཞུགས་པ་ཤེས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་རྩ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ། སྐྱབས་འགོ་རིགས་སེམས་
 བསྐྱེད་སྐྱབ་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། བྱང་པར་དང་། བྱང་པར་དེ་ལྟར་གྱི་
 སྐྱབས་འགོའི་རང་བཞིན་དོན་བསྐྱབས་ཏེ་བརྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བྱང་
 པར་བཞི་མདོར་བརྟན། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ཀུན་
 རྩ་འགོ་དང་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་དག་གི་
 སྐྱབས་འགོ་ནི་བྱང་པར་བཞིས་འཕགས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་
 བར་ཞུགས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་རྩ་འགོ་བ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཐོབ་པར་
 བྱའོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་དང་། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པ་དང་། འཛིག་
 རྟེན་པ་དང་ཉན་རང་ཐིམ་གྱིས་གནོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དབྱེ་བའི་རང་བཞིན་
 སྒྱུ་དོན་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་བྱང་པར་གྱིས། ཐེག་པ་མཆོག་གི་དོན་ནམ་ཚུལ་གྱི་
 ཕྱིར་རམ་ཆེད་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་རབ་རྩ་སོང་བ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི། འཛིག་རྟེན་པ་ཆངས་པ་དང་དབང་ལྷག་སོགས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་
 བ་དང་། ཉན་རང་རྣམས་རང་དོན་དུ་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་
 རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་དང་

པོར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་བསྐྱལ་ནས་ཐར་བ་དང་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཞག་པའི་ཆེད་དུ་བདག་སྤྲོ་ན་མེད་པ་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་འཛང་རྒྱ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་ཤིང་སྟོན་ལམ་འདེབས་
པའི་ངེས་པར་བྱ་བ་འདི་དཀའ་སྟེ་སེམས་ཅན་མང་པོའི་ནང་ནས་ཀྱང་འདི་
ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་ལམ་བཟིད་པ་ཤིན་ཏུ་དགོན་ནོ། དེ་ལྟར་
སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྲོ་བེད་བྱང་ཆུབ་འཕྲོ་བར་བྱ་བ་དང་སེམས་ཅན་ནམས་
ཡོངས་སུ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་ལུས་དང་ཡོངས་སྟོན་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་
དེ་ནི་བསྐྱལ་བ་སྟོང་ཤག་དུ་མར་བསྐྱབ་པར་དགའོ། གང་གི་ཕྱིར་སྤྲོ་བེད་
པའི་བྱང་ཆུབ་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུ་བ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕྱི་མའི་མཐའི་
བར་དུ་ཕན་པར་བྱེད་པས་དོན་ཆེ་སྟེ། དེ་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ལམ་དུ་
བབུང་ནས་སྐྱབས་སུ་བསྟན་པ་ནི་དོན་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་
བཤད་ལ་གོང་གི་རིམ་པ་བཞིན་བཞི་ལས། ཀུན་འགྲོའི་བྱང་པར་ནི་སེམས་
ཅན་དང་ཐེག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་མྱང་འདས་ཀུན་འགྲོ་བཞི་རིམ་པ་ལྟར།
གང་ཞིག་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་བར་ཞུགས་པ་དང་།
ཐེག་པ་གསུམ་པོ་ཀུན་ཏུ་རྫོགས་པ་དང་། བདག་མེད་གཉིས་རྫོགས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་ལ་མཁས་པར་ལྡན་པ་དང་། གང་ཞིག་མྱང་ན་འདས་པའི་
དབྱིངས་ལ་འཁོར་བ་དང་ཞི་བ་རོ་གཅིག་ཏུ་རྫོགས་ཤིང་ཤེས་རབ་དང་སྦྱིང་
རྗེས་སྤྱིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་མྱང་འདས་སམ་ཤེས་བྱ་ཀུན་འགྲོ་སྟེ།

དེ་འདྲའི་སློ་ལྷན་དེ་སྐབས་འདིར་ཀུན་འགྲོར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཉན་ཐོས་རྣམས་
དེ་ལྟ་བུ་དང་མི་ལྟ་ནོ། །

ཁས་ལེན་ལ་དངོས་དང་། དཔེས་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་གང་ཞིག་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་
དགའ་བ་མང་པོས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དོན་དུ་གཉེར་བ་བསམ་པ་སྟོན་ལམ་གྱི་
ཁྱད་པར་དང་། གང་ཞིག་མོས་སྟོད་ནས་ས་བཅའི་བར་དུ་ལམ་རྒྱབ་པ་ལ་
སྟོབ་མེད་པར་ལུས་སོགས་གཏོང་བ་དང་སྟུག་བསྐྱལ་དང་དུ་ལེན་པ་སོགས་
དགའ་བ་ཡང་དག་པར་སྟོད་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་དང་། གང་ཞིག་རྣམ་
པར་སངས་རྒྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དང་སྤངས་ཉོགས་ལ་ཁྱད་མེད་ཅིང་
སྟུག་སྤང་བྱགས་མཉམ་པར་འགྱུར་བ་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ཏེ། སློ་ལྷན་དེ་
ནི་ཁས་ལེན་ནམ་དམ་བཅའ་བ་མཆོག་དུ་གཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེའི་
ཡོན་ཏན་དཔེས་བསྟན་པ་ལ། རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་ཀྱི་དཔེ་དང་། སློན་པོ་ཆེན་
པོའི་དཔེ་གཉིས། དང་པོ་འཁོར་ལོས་རྒྱུར་པའི་སྤྱི་ཀྱི་དཔེས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་རིགས་མཆོག་དུ་སྟེས་པ་ནི། དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་རྒྱུར་རྒྱལ་ཀྱི་སྤྱི་ཀྱི་སྤྱི་
ས་པོན་དང་། རིགས་བཅུན་པའི་བཅུན་མོ་དམ་པའི་མ་དང་། བད་སོགས་
ཀྱི་སྟོན་མེད་པའི་མངལ་དང་། སྟེད་བཞིང་པའི་མ་མ་སྟེ་ཐུན་ཆོགས་བཞི་
དང་ལྷན་པ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་གཤུང་རིགས་རྒྱན་མི་གཙོད་པའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཀྱི་ཞེས་བྱ་ལ་ཉན་ཐོས་

ནམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་སྤྲུལ་ལས་སྤྲུལ་པའི་སྤྲོ་བ་མཐོ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཞིག་སངས་རྒྱས་བཙུག་པའི་ལྷན་འདས་ནམས་ཀྱི་
སྤྲུལ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གང་སྤྲུལ་པ་དེ་ནི་སྤྲོ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་།
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་ལོ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ནི། བསོད་ནམས་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་མཁན་གཉིས་དང་ལྷན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་
གཏོང་བའི་སྤྲོ་དེ་དང་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་ནི་རིམ་བུ་ལྟར་པའི་ས་བོན་དང་། མ་
དང་མངལ་གྱི་གནས་དང་མ་མ་མཚུངས་པ་མེད་པ་དང་ཆོས་འདྲ་བ་ལས་
སྤྲུལ་པའི་སྤྲོ་ལྷན་བྱང་སེམས་དེ་ནི་ཁས་ལེན་མཆོག་ཏུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། སྤྲོ་
མེད་བྱང་ཆུབ་བརྒྱུ་པར་ཁས་སྤྲུངས་པ་དེའི་དབང་གིས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་
པའི་རིགས་སྤྲུལ་པ་འཁོར་ལོས་སྤྲུར་བའི་བྱ་མཆོན་ལྷན་བཞིན་ནོ། །ཡང་
འཁོར་ལོས་སྤྲུར་བའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་ལ་མི་པམ་པ་ལས་འཕགས་པའི་ཡོན་
ཏན། ལུས་མཆོན་གྱིས་བརྒྱན་པ། རྒྱལ་ཕྱན་གཞན་དབང་དུ་འདུ་ཞིང་ལེགས་
པར་སྦྱོང་པ། རྒྱལ་མིང་གྱི་ཡོངས་སྦྱོང་ཐོབ་པ། རྒྱལ་པོའི་ལུགས་དང་
རིག་གནས་ཀུན་ལ་མཁས་པ་བཞི་ཡོད་པ་དང་མཚུངས་པར། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དེ་ཡང་སྤྲོ་ཆོག་མཁན་ཡིད་དུ་ཡོང་བའི་མཆོན་བཟང་པོ་དང་དཔེ་
བྱེད་བཟང་པོ་ཀུན་གྱིས་དེའི་ལུས་བརྒྱན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་འཛིན་
རྟེན་པའི་འཁོར་ལོས་སྤྲུར་བའི་མཆོན་ལས་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱིས་བྱེད་པར་དུ་
འཕགས་ཏེ་ལུས་ན་གནས་པ་དང་། ཡོངས་སྤྲོ་གསལ་པ་དང་། ཡོངས་སྤྲོ་

རྫོགས་པའི་བྱད་པར་གྱིས་སོ། །སྒོ་ཡི་སྟོབས་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 དག་པ་ལ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་སྟོབས་ཐོབ་པ་དང་།
 སངས་རྒྱས་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནམ་ཡང་མི་ཟད་པས་མཐའ་ཡས་ཤིང་ཉོན་
 མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་སྟེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱག་བསྐྱེལ་
 ལས་བཏོན་ནས་གཏན་བདེར་འདོགས་པས་ན་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་སུ་
 འགྱུར་བའི་ཐབས་ཆེན་པོ་རི་ལྷ་རི་སྟེད་དམ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གྱི་སྒྲོ་དཔག་
 ཏུ་མེད་པ་བཤམས་པ་ཤེས་སོ། །ཡང་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་སྐས་མཆོན་
 དང་ལྡན་པ་དེ་ཡབ་གྱིས་རྒྱལ་ཆ་བཏུང་བར་བསྐྱར་བ་དང་། བྱ་བ་ལྟག་པར་
 བརྟགས་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་སྐྱུ་རྩལ་ཀུན་ལ་མཁས་པ་
 དང་། འབངས་འཁོར་རྣམས་ཆར་གཙོད་དང་རྗེས་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོང་བ་
 བཞི་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ། སྐྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཁས་ལེན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་དེ་ཡང་། ས་བཅུ་པར་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོས་དབང་
 བསྐྱར་བ་བྱིན་པ་དང་། དེའི་སྟོབས་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཐོགས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་རི་
 ལྷ་རི་སྟེད་གྱི་ཆོས་ལ་དབང་བ་ཀུན་དང་ཡང་དག་ལྡན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་
 གྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཏུ་རྩ་འགྲུལ་དང་ཆོས་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་
 བས་ཤེས་པ་དང་། ལྟག་པ་རྩལ་བྱིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བཅའ་བས་ཉེས་པ་
 བྱེད་པ་ཆར་གཙོད་པ་དང་ལེགས་པ་བྱེད་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པས་རྗེས་སུ་
 འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དང་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ལ་
སྐྱབ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་ཉན་ཐོས་ནམས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་
ཡིད་བརྟན་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སློན་པོ་ཆེན་པོ་ནི། རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོའི་
སྐྱས་སོགས་འཁོར་གྱི་ནང་ན་འཇུག་པ་དང་། མཛོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་
བྱེད་པ་དང་། གསང་བའི་གཏམ་བཤོས་པ་དང་། གཞན་ལ་བཀའ་བསློ་
བར་དབང་བ་བཞི་ཡིན་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་སློན་པོ་ཆེན་
པོ་ལྟ་བུར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བཙུ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ཆོས་ནམས་ལ་འཇུག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཐོགས་མཐུན་གྱི་ཆོས་
བདལ་བའམ་བཀྲམ་པའི་མཛོད་ལ་རྟག་ཏུ་སྐྱབ་བྱེད་པ་སྟེ་གཉིར་བྱེད་པའམ་
གཟིགས་རྟོག་མཛོད་པའི་བྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་
གསང་བའི་གནས་ནི་ནམ་གསུམ་རྟག་ཏུ་ཡང་དག་འདོན་པ་ནི། དཔེར་ན་
གསང་བ་བསམ་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་ལས་ཐུག་ན་རྟོ་རྟོ་ནི་རྟག་ཏུ་བཙོམ་ལྟ་
འདས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དུས་དང་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ན་བྱུང་ཏུ་
གནས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་
པ་ནམས་ཀྱང་དེས་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་རྟག་ཏུ་རྒྱན་
མི་འཆད་པར་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི།
མདོར་བསྟན་ན། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ།
རྒྱས་པར་སྐྱེ་ན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དེ། དང་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ་

སྒྲིམ་པའི་དུས་ན་ནམ་མཁའ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་མཐའ་ཇི་ཅམ་པའི་བསོད་
 བསམ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་མོས་པ་སྒྲིམ་ནས་སྤྲོ་མེད་བྱུང་
 རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དུས་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཀྱན་ལས་
 འཕགས་ཏེ་སྤྲོ་མ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསམས་
 བཞིན་སྤྲོད་པར་སྒྲེ་བ་འཛིན་པ་ན་ལྟ་དང་མིའི་ལོངས་སྟོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
 པའི་སྤྲོད་པའི་བདེ་བ་ཆད་མེད་པ་མྱོང་བ་དང་། ས་དང་པོར་ཆོས་དབྱིངས་
 མདོན་སུམ་རྟོགས་པ་ན་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་ཅིང་བདག་
 གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་ཅུས་པར་མཐོང་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྒྲེ་ཞིང་། རང་
 དང་གཞན་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཉིད་བྱེད་ལ། དེའི་
 ཆོན་འཆོ་བ་མེད་པ་དང་། མི་བསྐྱེད་པ་དང་། འཁོར་གྱི་འཛིགས་པ་དང་།
 བན་འགྲོར་ལྟར་བ་དང་འཆི་འཕོ་བའི་འཛིགས་པ་ལྟ་དང་བྲལ་བས་རང་གིས་
 སྒྲུག་བསྐྱེད་ཞི་ཞིང་བདག་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཛིགས་པ་དེ་ལྟ་
 ཡང་ཞི་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །ས་བརྒྱད་པར་མི་སྒྲེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་
 ཐོབ་པའི་དུས་སྒྱུ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲོད་
 བཞིན་པོ་ཐོབ་སྟེ་སྤྲོ་མཆོག་གི་བདེ་བ་ལ་གནས་པ་དང་། དེ་ལྟར་ལྟ་དང་ས་
 བརྒྱ་འདས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཐོབ་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་
 ཆོས་སམ་མདོ་སྡེ་སོགས་ཆོས་མང་པོ་ཆད་མེད་པའི་ཕུང་པོ། འཛིག་རྟེན་པ་
 དང་ཉན་རང་ལས་སྤུལ་དུ་གྱུར་པ་མཆོག་དང་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་འཁོར་བའི་

མཐའི་བར་དུ་རྟག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དགོ་བའི་ཆོག་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་
 རྒྱུགས་པ་དང་། ཉན་མོངས་པ་དང་གཤམ་བྱའི་བག་ཆགས་གཏན་ནས་བསྐྱོག་
 ཅིང་། མྱིད་པ་དང་ནི་བའི་མཐའ་གཉིས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མི་གནས་
 བའི་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའོ། །བཞི་བ་ཟེལ་གཞོན་རྒྱས་བཤད། སློ་
 ལྷན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེས་དགོ་བ་རྣམ་པ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་ཉན་ཐོས་རང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོག་མ་མང་པོ་དང་བཅས་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཏེ། དེ་ལྟར་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་དགོ་བ་འི་མོས་སྦྱོད་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་
 ལ་གནས་པའི་དགོ་བ་འི་ཉན་ཐོས་ལྟར་མུང་འདས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་
 པ་མ་ཡིན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རྒྱ་
 ཡང་བྱེད་པས། རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་
 གཞོན་ཏོ། །ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་དགོ་བ་འི་སྐྱེ་མེད་བྱང་ཚུབ་
 ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོན་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་
 གྱིས་གཞོན་པ་དང་དག་པ་ས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་གཤམ་ལྟན་
 གྱིས་གྲུབ་པས་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པ་ལྟར་འཕེལ་ཞིང་སྒྲིན་
 པ་དང་། སྟོབས་དང་པར་སྒྲིན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་འཕེལ་བ་
 དང་རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་དང་ཆོས་འཆད་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པས་
 གྲང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྟོབས་
 དང་མི་འཛིགས་མ་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྟན་སུམ་ཆོག་མ་པའི་

མཐར་ཐུག་པ་བརྟེན་པ་དེ་ཡང་སྤང་པོ་ལྷག་མེད་གྱི་དབྱིངས་སུ་ཡང་ནམ་
 ཡང་ཟད་མི་ཤེས་པ་ནས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་
 ཆེན་པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་སྤོང་པའི་དགོ་པ་དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་
 ཏུ་མོས་སྦྱོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་མ་ཡིན་པ་ས་གཉིས་པ་
 ཡན་ཆད་བདུན་པའི་བར་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པས་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དག་ས་གསུམ་ཏུ་རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལ་དབང་འབྱོར་པའི་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་རྟེན་པ་དེ་
 བློ་ཉན་རང་ལྟར་སྤང་པོ་ལྷག་མེད་ཏུ་ཞི་བས་ཟད་མི་ཤེས་པས་བྱུང་པར་ཏུ་
 འཕགས་སོ། །གཉིས་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་འགྲོ་ཉིད་བཤད་པ། ཐེག་
 ཆེན་པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་འགྲོ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་དཔེ་དངོས་པོ་འདོད་པ་སྟེ། གང་
 ལ་རྒྱལ་སྤྱོད་སྤོང་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཡི་དངོས་པོར་བདག་ཉིད་གྲུབ་པར་
 འདོད་པས་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་འདི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱུར་
 པ་དེ་བཞིན། བདག་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱུ་གཤམ་ལ་ཞི་བར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཏུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དེ་ཉིད་ཏུ་དམ་བཅའ་ཞིང་ཁས་
 ལེན་པའི་སྟོན་ལམ་ཡིན་ཏེ་འདི་ནི་རྒྱལ་སྤྱོད་འགྲོ་འདི་དོ་ཤོ་འཇམ་རང་བཞིན་ནོ། །
 ཉན་ཐོས་རྣམས་བདག་འཁོར་བའི་སྐྱུ་གཤམ་ལས་ཐར་བར་གྱུར་ཅིག་སྟེ།
 ཏུ་བདག་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཆོས་དགོ་འདུན་ལ་རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་
 ཡིན་ནོ། །བདག་སངས་རྒྱས་སྐྱུ་གཤམ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཁས་ལེན་པ་དེ་

ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་བར་འདོད་པའི་སྒྲིང་བཅེ་
བ་ལས་ཡིན་པ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱུབས་འགྲོའི་རྒྱ་ནི་སྒྲིང་
རྩེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུབས་སུ་སོང་བ་དེ་ལས་ས་བཙུ་རིམ་གྱིས་བསྐྱུབས་
ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་
ནི་རྒྱུབས་འགྲོའི་འབྲས་བུ་སྟེ་འབྲས་རྒྱུབས་སོ། །

སངས་རྒྱས་སུ་བྱུང་ནས་ནམ་མཁའ་ངི་མྱིད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
ཕན་པ་དང་བདེ་བ་བྱེད་པ་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་སྟོབ་པའི་དུས་སུ་
ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དཀའ་བ་རྣམས་ཆོག་གས་སྤྱད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་སྟོབ་
མེད་པ་ནི་རྒྱུབས་སུ་འགྲོ་བའི་ལས་སོ། །ཆེ་འདིར་ཟང་ཟིང་དང་དགེ་བས་ཕན་
བཏགས་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་ལྟ་མའི་ཡོངས་སྟོན་དང་མུང་འདས་ལ་བཀོད་
པ་བདེ་བ་ཞེས་སྟོབ་ཏུན་འགྲེལ་བ་སོགས་སུ་བཤད། ཆེ་འདིར་མངོན་མཐོའི་
བདེ་བ་དང་། ཕྱི་མར་ངེས་ལེགས་གྱིས་ཕན་པ་ཞེས་སུ་བཤད་པའང་གཞན་
ན་ཡོད། གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཕན་པ་ཞེས་འཆད་
པའང་ཡོད་དོ། །ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལམ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་གང་ཟག་
སོསོ་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་ཀུན་གྱིས་རྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་རྟག་ཏུ་ལྡན་
པ་ནི་ལྡན་པ་འོ། །དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱུབས་འགྲོ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་ཀུན་
ཏུ་འགྲོ་བས་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གང་ལ་དད་པའི་སེམས་ཅན་རིས་སུ་མ་
ཆད་པ་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་དེ་དང་དེའི་ཆོས་བསྟན་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་གྲོལ་

བའམ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པས་ཐེག་པ་ཀྱན་གྱིས་རྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་
 དང་ལྡན་པས་རིགས་ཅན་གསུམ་པོའི་སྐྱབས་དང་མགོན་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ།
 རིགས་ཅན་དེ་དག་རང་རང་གི་ཐེག་པ་དེ་ལ་རྟོན་པའམ་སྒོ་ཁེལ་བ་ཡིན་ནོ།
 སྐྱབས་འགོ་དེའི་དབྱེ་བའམ་འཇུག་པ་ནི། བརྟ་ཡིས་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་
 གྱིས་ཐོབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་རང་གི་དག་གིས་ཁས་སྤངས་པ་དང་
 མཁན་སྟོབ་རྣམས་ཀྱི་དག་གི་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་བརྟ་ལས་ཐོབ་པ་ནི་དགས་པ་
 བརྟ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱབས་འགོ་དང་། ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པ་ནི་ས་དང་པོར་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་ལས་དེ་ཡན་ཆད་ཉམས་མི་སྤྱིད་པ་ཐོབ་
 པ་ནི་ཟབ་པའམ་སྒྲ་བ་ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་
 པའང་དེ་བཞིན་ཏུ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་དང་
 རྒྱ་འབྲས་ལས་ལྡན་འཇུག་པ་དུག་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོ་
 ལྡན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་འགོ་འདི་ནི་འདིག་རྟོན་པ་དང་འདིག་རྟོན་ལས་འདས་
 པ་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་དེ་ལས་མཆོག་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཇུག་བསྟུ་བའི་
 ཆོགས་བཅད། རི་སྐད་བའད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ལུགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་འདིར་སོང་བ་ནི་དོན་ཆེ་སྟེ། རི་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་
 རང་བཞིན་དོན་གཉིས་བསྐྱབ་ཕྱིར་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་དེ་ནི། ས་དང་ལམ་
 རིམ་པར་བསྐྱབས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་དང་མི་འདིགས་
 པ་དང་སྤྱིན་ལས་ལྟན་གྱུ་བ་རྒྱུ་མི་འཆད་པ་སོགས་ཐོབ་པའི་བར་གྱི་དཔག་

རྩ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོག་ལ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་རང་དོན་སྤུན་སྦྲུམ་
ཆོག་ལ་དང་། གཞན་དོན་རྩ་མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་ལ་སྤྱིར་
རྗེའི་བསམ་བསམ་བྱུང་བའི་སྒྲོ་ནས་སྦྱོར་བ་མཚུངས་པ་མེད་པ་འཕགས་པ་ཆེན་
པོ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ལེམས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དག་གྱུང་བྱུགས་
བཅུར་རྒྱས་པར་སྟོན་ཅིང་འཆང་བར་བྱེད་པས་གནས་སྐབས་དང་གཏན་གྱི་
བདེ་བ་རྣམ་གྲོལ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པས་བསམ་བ་དང་སྦྱོར་བ་སྤུན་སྦྲུམ་
ཆོག་ལ་མངའ་བའི་བྱིར་རོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་རྗེའི་རྒྱན་ལས་རྒྱུབས་
སྤུ་འགྲོ་བའི་ལེའུ་སྟེ་གསུམ་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། །།

དེ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གང་ཡིན་ཡང་ཐོག་མ་ནི་རྒྱུབས་འགྲོ་ཡིན་ཏེ།
རང་རང་གི་ལམ་དེ་ཉིད་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་ལས་གཏན་རྩ་གྲོལ་བའི་
རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་ནས་དེའི་བྱིར་ན་ལམ་དེ་སྟོན་པ་པོ་དང་།
ལམ་དེ་ལ་ཞུགས་པ་དག་གྱུང་མཆོག་གི་རྒྱུབས་སྤུ་བརྒྱུད་ནས་ལམ་ལ་འཇུག་
པ་ཡིན་གྱི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྒྱུབས་གནས་ཡང་དག་རྩ་ཁས་མི་ལེན་པ་
ལ་ཆོས་འདི་པའི་སྐལ་བ་མེད་པའི་བྱིར་དང་པོར་རྒྱུབས་འགྲོ་བཤད་དོ། །
དེའི་རྗེས་སྤུ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་མཆོག་གསུམ་ལ་རྒྱུབས་སྤུ་འགྲོ་བར་
མཚུངས་གྱུང་། ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་རྒྱུབས་འགྲོ་དང་། ཁ་ཅིག་ཐེག་དམན་པའི་
རྒྱུབས་འགྲོར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་རིགས་ཅན་གསུམ་འབྱུང་བ་འདིའི་རྒྱ་ཅི་ཡིན་
སྟུང་པའི་ཐེ་ཆོམ་བསལ་བྱིར་རིགས་ཀྱི་ལེའུ་བཤད་དེ། རིགས་མཆོག་དང་

ལྷན་པས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་དེའི་རྗེས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་
 བཤད། བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེས་སྦྱོར་བ་སྦྱབ་པ་ཡིན་པས་སེམས་
 བསྐྱེད་གྱི་རྗེས་སུ་སྦྱབ་པ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། སྦྱབ་པ་སྒྲ་བྱིར་ལན་གཉིས་
 བྱང་བཞི་སྒྲ་མར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྦྱབ་པའི་བྱང་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་གེས་པར་
 བྱ་བ་ཙམ་གྱིས་སྦྱིར་བསྟན། སྦྱབ་པའི་ལེའུ་བྱི་མར་བཤད་སྦྱབ་གྱི་ལྷན་བྱེ་
 བའི་སྦྱབ་པ་ལག་ལེན་དངོས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཕྲོས་དོན་སྦྱོས་
 བས་དཀྱུས་གྱི་དོན། གཉིས་པ་རིགས་གྱི་ལེའུ་བཤད་པ་ལ་རིགས་ཡོད་པ་
 བཤད་པ་དང་། རིགས་མེད་པ་བཤད་པ། ཐེག་པ་མཆོག་གི་རིགས་ལ་
 བསྐྱེད་པའི་སྦྱོ་བས་ལེའུའི་མཁུག་བསྐྱེད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་སྦྱོ་བ་གྱི་སྦྱོ་
 བས་མདོར་བསྟན། དེ་དག་སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་
 ཡོད་དང་མཆོག་དང་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། སྦྱིར་རིགས་
 ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་མཆོག་ཉིད་ཡིན་པ་དང་།
 རིགས་གྱི་མཆོན་ཉིད་དང་རིགས་དེའི་རྟགས་དང་། རིགས་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
 དང་། རིགས་སད་པར་མི་བྱེད་པའི་སྦྱིབ་པའམ་ཉེས་དམིགས་དང་། རིགས་
 གྱི་ལན་ཡོན་དང་། རིགས་གྱི་དཔེ་གསེར་དང་རིན་ཆེན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།
 དེ་ལྟར་དོན་བརྒྱུད་པོ་སོ་སོ་རེ་རེ་ལའང་རྣམ་པ་བཞི་རེས་འཆད་དོ། །ཞེས་
 སོ། །གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་གྱི་རིམ་པ་དང་མཚུངས་པར་བརྒྱུད་ལས།
 དང་པོ་རིགས་ཐ་དད་ཡོད་པ་རི་ལྟར་བསྟན་ཞེས། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་

རིགས་སམ་ཁམས་རྣམ་པ་དུ་མ་སྒྲ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡོད་པ་དང་། ཞེས་པ།
 ཁམས་དང་ས་པོན་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཅམ་ཡིན་ལ།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་ནི་མི་འདྲ་བ་རྣམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁ་
 ཅིག་འདོད་ཆགས་ལ་སྒྱུད་པ། དེ་བཞིན་ཞེས་དང་། གཏི་མུག་དང་། ང་
 རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་དང་། དེ་བཞིན་རང་
 རྒྱལ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རིགས་ཐ་དད་
 ཡོད་པར་ངེས་སོ། །སེམས་ཅན་ཆགས་སོགས་སོ་སོའི་ཤས་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་
 རྩེ་བྲག་ལ་འདར་རྣམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་འགྱུར་བས། བ་རུ་རའི་
 མདོ་ལས། འཕང་དང་ཞེང་ལ་དཔག་ཆད་གཅིག་ཅམ་ཡོད་པའི་བ་རུ་རའི་
 སྤང་པོ་ལས་འདི་ནི་སེམས་ཅན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སོ། །འདི་ནི་རང་རྒྱལ་
 ཀྱི་རིགས་སོ། །འདི་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སྒྱུད་པའི་རིགས་སོ་ཞེས་སོགས་དེ་
 ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཁམས་སོ་སོའི་སེམས་ཅན་བགྲངས་ན་བ་རུ་རའམ་རི་ལུའི་
 སྤང་པོ་དེ་ལྟར་དུ་ཟད་པར་འགྱུར་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ནི་ཟད་པར་མི་
 འགྱུར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁོས་བ་དང་ཞེས་པ་རིགས་སམ་ཁམས་ཀྱི་
 དབང་གིས་མོས་པ་འདར་མི་འདྲ་བ་སྒྲ་ཚོགས་ཡོད་དེ། ཟས་གཅིག་ལུ་ལ་ཡང་།
 ཁ་ཅིག་མངར་བ་ལ་མོས། ཁ་ཅིག་སྒྱུར་བ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་སོགས་ཀྱིས་
 མཚོན་ནས་མོས་པ་ཆད་མེད་པ་ཡོད་ལ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 བ་ཡང་། དག་བའི་བཤེས་ཀྱིས་བསྟན་རུང་མ་བསྟན་རུང་ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་

གྱི་ཐེག་པ་ལ་དད་ཅིང་ཐེག་ཆེན་ལ་མི་དད་པ་སོགས་ཐ་དད་ཡོད་དོ། །དེ་
 བཞིན་པར་ཕྱིན་སྐྱབ་ལུས་མི་ལུས་ཐ་དད་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་གྱི་འབྲས་
 ལུ་ཡང་། ཉན་ཐོས་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལྟ་བུ་ཆུང་བྱ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་
 འབྲིང་པོ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་སྟེ། དེ་ལྟར་རྒྱ་མཚན་
 བཞི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རིགས་ཐ་དད་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བརྟེན་དེ།
 རིགས་སམ་ཁམས་ཐ་དད་མེད་ན་རྒྱ་འབྲ་བས་མོས་པ་སོགས་ཁྱི་མ་གསུམ་
 ཡང་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་རིགས་ན་ཡང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་ཁམས་ཐ་
 དད་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་མཆོག་ཡིན་པ་ནི།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་པོའི་དགའ་བའི་རྩ་བ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་
 དང་བལ་བའི་གསལ་ཞིང་དག་པའི་རྒྱ་བྱེད་པས་ན། ཐེག་དམན་པའི་རིགས་
 ལས་བྱུང་པར་འཕགས་པ་དང་། ས་དང་པར་ཕྱིན་དང་མཐར་འབྲས་སྟོབས་
 བརྒྱ་སོགས་གྱི་དགའ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་ནི་བདག་
 གི་དོན་དང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་འབྱུང་བས་དགའ་བའི་དོན་
 ཆེན་པོའི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། ལུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་ལྷ་རན་ལས་འདས་པར་
 རྒྱུར་ཀྱང་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགའ་བ་འཁོར་བའི་མཐའི་
 བར་དུ་མི་ཟད་པ་ཡི་རྒྱ་མཚན་བཞི་ཡི་ཕྱིར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ནི་མཆོག་
 ཉིད་ཅེས་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དགའ་བ་གསལ་ཞིང་དག་པས་བྱུང་པར་དུ་
 འཕགས་པ་སོགས་བཞི་པོ་དེ་ཉན་ཐོས་ལ་མེད་པས་དེའི་རིགས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་

དག་བའི་རྒྱ་མི་བྱེད་བའི་ཕྱིར་དོ། །གསུམ་པ་རིགས་དེའི་མཚན་ཉིད་གྱི་རྣམ་
དབྱེ་ནི། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དང་། རྒྱས་པ་ཡི་རིགས་སམ་
རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་ནི་སྤྲ་མ་རྟེན་དང་། ཕྱི་
མ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་རྣམ་གྲངས་གྱིས་བཞིའོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་གནས་
རིགས་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་སེམས་
ཅན་དེ་དག་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་ཁྱད་པར་ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པ་ཞེས་རང་
བཞིན་གཤིས་ཀྱི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་སྤྲས་ཀྱང་མ་བྱས་མ་བཅོས་པར་མངོན་
པར་འཛང་རྒྱ་བའི་ས་བོན་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ས་བོན་དེ་དང་ལྡན་པས་སྤྲ་མེད་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཛང་རྒྱ་བའི་སྐལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་འདོད་དེ། དཔེར་ན་དོ་ཡི་
རིགས་ལ་ལའི་ཁམས་ན་གསེར་ཡོད་པ་དང་ཁ་ཅིག་ལྷགས་དང་། ཟངས་
སོགས་ཀྱི་ཁམས་ཅན་ཡིན་པ་པན་ཚུན་འགྱུར་མི་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་འདོད། འདིའི་
ལྷགས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་དང་། མ་དེས་པ་དང་ཐར་བའི་ས་བོན་
དང་གཏན་བྲལ་རིགས་ཆད་དང་ལྟར་བཞེད་དོ། །བསྟན་བཅོས་འདིར་ཡང་
དེའི་རྣམ་བཞག་གསུངས་མེད་གྱིས། དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གནས་སྐབས་
སྤེལ་བྱས་པའི་རིགས་ལྟ་ཡོད་པ་མི་འགོག་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་
པར་དེས་པ་དག་རང་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་བར་དུ། སངས་རྒྱས་རྣམས་
གྱིས་བརྩོན་དུ་ཟིན་ཀྱང་འགོག་མི་ལུས་པར་གསུངས་པ་དང་། འདོད་ཆེན་
པོ་འཁོར་བ་སྤོང་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་གཏན་མི་སྐྱེ་བ་རྣམས་སྐབས་དེར་སངས་

རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐར་ལམ་ལ་བཀོད་པར་མི་སྟོན་པ་ཡང་ཡོད་དགོས་ཏེ།
 མེད་ན་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དང་། འཁོར་བའི་མཐའ་
 མི་ཟད་པ་སྲིད་དུ་སེམས་ཅན་ཡོད་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་རིང་ལ་སངས་
 རྒྱས་དུ་མ་བྱོན་ཀྱང་ད་དུང་ཐར་པ་མ་ཐོབ་པའང་ཡོད་པས་སེམས་ཅན་པའི་
 བཞེད་པའང་དགོངས་པ་གཅིག་གི་ཕྱོགས་ནས་མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཡང་།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གཤིས་སྟེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་
 བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་ཡིན་པ་ལས་འདས་པ་མི་སྲིད་དེ་དེ་ཉིད་མེའི་ཆ་བ་
 བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་ཆོས་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་
 མེད་མི་སྲིད་པས་གཏན་དུ་རིགས་ཆད་མེད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། བརྟན་
 བཅོས་འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་སོགས་
 ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 སྟིང་པོ་ཅན་དུ་འདར་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་སེམས་ལས་གཞན་པའི་
 སེམས་གཞན་ནི། འོད་གསལ་མ་ཡིན་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་དོ། །ཞེས་པས་
 མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གསལ་
 སྟོང་བྱུང་འདུག་གི་གནས་ལུགས་ལ་བྱེད་པ་རྒྱུད་སྤྱོད་མར་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་
 བཞིན་ནོ། །འདི་དག་གི་དོན་སྒྲུབས་འདིར་རྒྱས་པར་མ་སྟོས་སོ། །རྒྱས་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་ལ་བྱ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་རིགས་
 ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནམ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་

ཐུད་དེ་སྤྲེལ་མེད་བྱང་རྩལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་
པ་སྤྱོད་ཏུ་བརྩམས་པ་དེའི་ཆོ་རྒྱས་འགྱུར་རམ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པའི་རིགས་
ཞེས་བྱའོ། །

དེ་གཉིས་ལ་རྣམ་གྲངས་ཙམ་གྱིས་བཤད་ཚུལ་གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་
རིགས་ཅན་དང་པོ་ནས་ཐེག་ཆེན་ཞུགས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རིགས། བྱང་སེམས་
རིགས་ཅན་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པར་ཞུགས་པ་བཤེས་གཉེན་གྱི་དབང་གིས་
སྤྱར་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་གང་དག་བསྐྱབ་པའི་རིགས་ཞེས་དང་། ཡང་
ངེས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་དང་པོ་དང་། མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་
དགེ་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བཟུང་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སུ་ངེས་
པར་བྱེད་པ་མྱི་མའི་ཐ་སྟོད་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་པར་འབྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས།
དེ་ལ་རིགས་ནི་རྒྱུའི་དོན་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཙམ་ལ་གནས་
པའི་དུས་ན། དེ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཏུ་ཡོད་ལ། འབྲས་བུའི་མཚན་
ཉིད་ཏུ་མེད་པས་ཡོད་མེད་ཉིད་དང་། ཞེས་རྒྱ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་གསུངས་སོ། །
རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་བྱུང་བས་རྒྱས་
འགྱུར་གྱི་རིགས་ནི་སྤྲེལ་མ་ལ་སྤྲོས་ནས་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ལམ་སྤྱི་
མ་རྣམས་འབྱུང་བས་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་གནས་རིགས་ནི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་བར་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
ལམ་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་འབྱུང་བས་སོ། །རིགས་ཀྱི་ངེས་ཆོག་ནི། གོ་ཏུ་

ཞེས་པ་གྲུ་ཏ་ཡོན་ཏན་དང་ཏར་སྟོལ་བའི་སྒྲ་བསྐྱས་པས། ཡོན་ཏན་སྟོལ་
 ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེགས་འདིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་
 མོས་སྟོད་དང་ས་བརྩའི་རིམ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་
 བར་དུ་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་སྟོལ་བར་བྱེད་པས་སོ། །

བཞི་པ་དེགས་ཀྱི་མཚན་མཐམ་རྟགས་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་མདོར་བསྐྱེན་གང་
 ཟག་གང་ལ་རྟགས་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་ཡོད་པ་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དེགས་ཅན་
 ཡིན་པར་དུ་བསམ་མེ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱེད་དེ། གང་ཞེན་ཐེག་ཆེན་ལ་སྟོར་
 བཐམ་འཇུག་པའི་སྟོན་དུ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་
 ཏུ་ཡང་གང་ཟག་དེ་ཡིས་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེད་པར་མཐོང་ནས་སྟོང་རྩེ་
 ངང་གིས་སྒྲེ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཟེང་ཕྱི་ཆེ་བའི་ཆོས་ཐོས་པ་ཅམ་
 བས་དེའི་དོན་མ་ཤེས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མོས་པ་སྒྲེ་བ་དང་། གཞན་དོན་
 ཏུ་དགའ་བ་སྟོད་པ་རྣམས་ཐོས་ན་ཡང་འདི་ག་ལ་རུས་སྟུམ་དུ་མི་ཞུམ་པར་
 དེ་ངོ་མཚར་རོ་སྟུམ་དུ་སེམས་གྱིས་བཟོད་པ་དང་། ལར་ཕྱིན་དུག་གི་དགོ་བ་
 རྣམས་ལའང་ངང་གིས་སྟོ་ཞིང་སྟོད་པར་དགའ་བ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དེགས་
 ཀྱི་རྟགས་སྟུ་ངེས་པར་བཤད་དེ་དེགས་དེ་དང་མི་ལྟན་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལས་
 ལྷག་པའི་ངང་ཆུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་དེགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་འདི་ལྟ་
 སྟེ། ཉན་རང་བྱང་སེམས་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་
 ངེས་པ་ཡི་དེགས་ནི་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཀྱི་རི་ལྷར་བྱས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་

གཞན་མི་འཕྲོ་བ་པ་རྩོ་ཡི་ཁམས་གསེར་དཔལ་སོགས་གང་རུང་གི་ཁམས་
 ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། མ་དེས་པའི་རིགས་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་དང་འབྲུང་
 བ་དེ་དང་དེའི་རིགས་སུ་འགྱུར་རུང་པ་རྩོའི་ཁམས་ལ་ལ་བཞུ་སྦྱངས་དང་
 སྒྲན་གྱི་བྱུང་པར་ལས་གསེར་རམ་དཔལ་དང་ཟངས་སུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་ལྟ་
 བུ་དང་། དེ་ལྟར་རིགས་དེས་པ་དེ་ལ་རྒྱུན་རྒྱུས་ཀྱིས་ནི་མི་འཕྲོག་པ་ཞེས་
 བྱ་སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཆོས་གཞན་བསྟན་ཀྱང་རང་རང་གི་
 རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་དང་དེའི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་གཞན་དང་དུ་
 མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་མ་དེས་པ་རྒྱུས་ནི་རྒྱུན་གྱིས་འཕྲོག་པ་
 ཉིད་དེ། རས་དཀར་པོས་ཆོན་དམར་པོ་སོགས་གང་ཡུན་འཛིན་པ་ལྟར།
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གང་དང་ཡུན་པ་དེས་བསྟན་པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མདོར་བསྡུས་ན་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་རྒྱུ་པ་འདི་
 བཞེའོ། །སྒྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་དེས་པའི་
 རིགས་དང་། མ་དེས་པ་རྒྱུན་གྱིས་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་གཉིས་བརྒྱད་བར་
 བྱ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུག་
 པ་རིགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ཞེས་པ་རིགས་ཡོད་ཀྱང་དགེ་བའི་སྦྱོང་པ་ལ་མི་
 འཇུག་པའི་གོགས་སྒྲིབ་པ་འཕམ་ཉེས་དམིགས་ནི། ལྷགས་སྤང་གཏོ་སྤྱད་སོགས་
 ཉན་མོངས་པ་ཡུན་རིང་གོམས་པ་དང་། སྤྱིག་པའི་གྲོགས་པོ་ངན་པའི་དབང་
 དུ་སོང་ནས་མི་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡོ་བྱད་གྱིས་སོངས་པས་དགེ་བ་

ལ་མི་འཇུག་པར་སྤྲིག་པའི་ལས་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་རྩེ་པོ་ཆོས་རྒྱན་
པ་སོགས་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་དུ་སྦྱར་ཏེ་སྤྲིག་པ་མི་བྱེད་པ་དང་དགོ་བ་བྱེད་
པའི་རང་དབང་མེད་པ་དང་བཅས་པས་མདོར་ན་རིགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་
ནི་རྣམ་པ་བཞི་རུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བདུན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་ལེགས་པའམ་ཡན་ཡོན་ནི། ཉན་རང་
གི་རིགས་ཅན་དང་ཐར་པའི་རིགས་མེད་པ་དག་གིས་མཚམས་མེད་ལྷ་སོགས་
སྤྲིག་པ་དྲག་པོ་བྱས་ན་ཤི་མ་ཐག་དུ་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་རྣམས་སུ་སྦྱེ་ལ།
བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དག་གིས་མཚམས་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་བྱས་
ཀྱང་། བསྐྱལ་བའམ་ལོ་མང་པོ་ཞིག་གིས་བར་དུ་ཆོད་པའི་བྱིས་ཀྱི་དུས་རིང་
མོ་ཞིག་ན་ངན་སོང་དུ་འགོ་ཁེང་སྤྲིག་པའི་འབྲས་སུ་མྱོང་གི་སྦྱར་དུ་རིགས་ཅན་
གཞན་ལྟར་སྦྱོར་མི་རུས་ཞེས་འགྲེལ་བས་བཤད། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་དགོ་བ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་ངོ་ཆ་བ་དང་འཁྱོད་
པ་སོགས་དང་ལྡན་གྱི་དེ་ལ་དགའ་བར་མི་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་
གཞན་ལྟར་མི་དགའེ་རྣམ་སྦྱོར་དེ་ཡང་སྦྱར་དུ་མྱོང་དགའ་བ་ཡིན་ནོ། །ངན་
སོང་དུ་སྦྱེས་པའི་ཆོན་ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་པ་དག་ནི་དཔུལ་བ་སོགས་
ཀྱི་ཆོ་ཆད་རྩོགས་ཀྱི་བར་དུ་སྟོད་དགོས་ཀྱང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་
དེ་ཅམ་སྟོད་མི་དགོས་པར་སྦྱར་དུ་ཐར་པ་དང་། ངན་སོང་གི་གནས་དེ་ན་འང་
སྤྲིག་པ་སྤྲུལ་ཆུང་དུ་ཅམ་མྱོང་བས་ཐར་ལུས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་མ་སྦྱེས་དགས་ལ་

རྒྱན་ཞུགས་བསད་པའི་མཚམས་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་དཔུལ་བར་
 དར་གྱི་ཐོ་ལོང་བདེ་བའི་ཡུན་ཙམ་ལས་མཐུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དན་སོང་དུ་
 སྐྱལ་བསྐལ་ཐུང་བའི་དུས་ན་ཡང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་
 རང་དབང་མེད་པར་སྐྱལ་བསྐལ་ཐུང་བ་ལ་སྦྱོ་ཞིང་རྒྱ་དེས་བདག་ལྟ་བུའི་
 སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་སྦྱེས་ནས་དེ་དག་དགོ་བ་ལ་འཛིག་ཅིང་
 ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བྱེད་དེ། མཛེས་པོའི་བུ་མོ་དང་གུད་བསྐྱི་ཏའི་རྣམ་ཐར་
 ལྟ་བུའོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་མིན་པ་གཞན་དན་སོང་གི་སྐྱལ་བསྐལ་
 ཐུང་བ་རྣམས་ནི་སྐྱལ་བསྐལ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་ཉམས་སུ་ཐུང་བ་དང་།
 སྐབས་དེར་ཕན་ཚུན་ཞེ་སྤང་སྦྱེ་བ་སོགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་པའི་
 རིགས་ཀྱི་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་དཔེ་རྣམ་པ་
 གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དེ་ནི་གསེར་གྱི་རིགས་
 སམ་ཁམས་ཆེན་པོ་བཞིན། ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རི་ལྟར་གསེར་ཆེན་པོ་ལམ་
 བཟང་པོ་དག་གི་ཁམས་ནི་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། གསེར་མང་པོའི་
 གནས་སམ་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། གསེར་འོད་གསལ་བའི་གནས་བྱེད་པ་དང་།
 གསེར་རྩི་མ་མེད་པའི་གནས་བྱེད་པ་དང་། གསེར་ལས་སུ་རུང་བའི་གནས་
 བྱེད་པ་བཞིན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཀྱང་ཕར་སྦྱིན་དང་ས་དང་
 རྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་སོགས་དགོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་
 པ་སྟེ། གསེར་བཟང་པོ་འབྱུང་བའི་ཁམས་སམ་འབྱུང་ཁུངས་དེས་གསེར་

སྤང་འབྲུམ་ལ་སོགས་པ་གྲངས་མེད་འབྲུང་བའི་གནས་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །
 གསེར་གྱི་ཁམས་དེ་ལས་གསེར་མདོག་བཟང་པོ་འོད་གསལ་ཞིང་འཛོར་བ་
 འབྲུང་བ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱི་
 དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཐོན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་
 གསལ་བའི་གནས་སམ་རྟེན་བྱེད་དོ། །གསེར་ཆེན་པོའི་ཁམས་ལས་བྱུང་
 བའི་གསེར་ལ་བསྐྱད་དང་དྲི་མ་རྒྱུད་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་བསྐྱེགས་ཀྱང་མེད་པས་
 རི་བཟང་ཡིན་པ་བཞིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཀྱང་ཉན་མོངས་
 པའི་དྲི་མ་མེད་པ་བྱུང་ན་ལས་འདས་པའི་གནས་སྤྱུ་གྱུར་པ་དང་ལྡན་ནོ། །
 གསེར་ཆེན་པོའི་ཁམས་ལས་བྱུང་བའི་གསེར་ནི་བརྒྱུད་ཀྱང་གསལ་པ་དང་
 འཛོར་བ་སོགས་མེད་པའི་ལས་སྤྱུ་རུང་བ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 རིགས་འདི་ཡང་། འདོད་དགའ་ལས་སྤྱུ་རུང་བས་མདོན་པར་ཤེས་པའི་
 མཐུ་རྣམས་གྱི་ཡང་གནས་སྤྱུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་རིགས་དེ་ནི་རིན་ཆེན་མཆོག་བཞུར་ཡ་དང་། མཐོན་ཀ་ཆེན་པོ་དང་།
 བརྒྱ་རྒྱ་ག་སོགས་གྱི་རིགས་སམ་ཁམས་ཞེས་པ་འབྲུང་ཁྱུངས་བཞིན་དུ་ཤེས་
 པར་བྱ་སྟེ། རི་ལྟར་ན་རིན་པོ་ཆེའི་ཁམས་སམ་གནས་དེས་ལྷགས་དང་མཆིང་
 སུ་སོགས་འབྲུང་བའི་གནས་མི་བྱེད་གྱི། བཞུར་ཡ་དང་པ་ལམ་དང་སྤྱི་ག་
 སོགས་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་སུན་སུམ་ཆོགས་པའི་གནས་སྤྱུ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཀྱང་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་གྱི་རྟེན་ནམ་གནས་

མི་བྱེད་ཀྱི་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྩེས་ཐོགས་སུ་བྱུང་བ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་
ཅད་ལས་གྲོལ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དེ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
དང་། རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་རྣམས་ཁ་དོག་གསལ་ཞིང་མངོས་པ་ལྟར། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཀྱང་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་བཞི་ཡི་འོད་
གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ལྡན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་བས་སོ། །རིན་པོ་
ཆེའི་རིགས་མཆོག་རྣམས་དབྱིབས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་རིགས་དེ་ཡང་དཔའ་བར་འགོ་བ་དང་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་
སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བྱེད་པར་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་
སྤྱིར་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་ཁུངས་ལས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཆོགས་ཆད་མེད་པ་
འབྱུང་བའམ། རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་རྣམས་རིན་ཐང་ཆད་གཞལ་དུ་མེད་པས་
སེམས་ཅན་མང་པོས་ཉེར་འཆོ་བྱེད་པ་བཞིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་
དེ་ནི་སེམས་ཅན་མང་པོའི་འདི་དང་གཏམ་གྱི་བདེ་བའི་དོན་བྱེད་པའི་གནས་
སུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཞིའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རིགས་མེད་པར་བཤད་པ་
ལ། ལ་ལ་གཅིག་དུ་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། རིགས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ཡང་གནས་སྐབས་དེའི་དུས་ན་ཐར་པའི་རྒྱ་མེད་པས་རིགས་མེད་པ་དང་
ནམ་ཡང་ཐར་པ་མི་འཐོབ་པས་རིགས་མེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་རྣམ་
གྲངས་བཞི་བཤད་པ་ནི་ཐར་པའི་རིགས་གཏན་བྲལ་མ་ཡིན་ཡང་སྐབས་དེར་
རིགས་མེད་པ་དང་འདྲ་བར་ཐར་པམ་སྟེད་མི་རུས་པས་དམན་པ་ལ་དགག་

པའི་སྐྱ་སྐྱར་བ་བྱ་ངན་བ་ལས་མེད་བ་ལ་བྱ་མེད་ཅེས་བརྟེན་བ་བཞིན་ནོ། །
 དེ་གང་ཞེན་གང་ཟག་ལ་ལ་དག་ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཡོད་ཀྱང་། ཉོན་
 མོངས་བ་བྱགས་དྲག་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཉེས་པར་སྟོན་རེས་མཚམས་མེད་
 པའི་ལས་སོགས་ལ་འཇུག་བ་ཡོད་ལ། དེ་དག་ནི་རིགས་ཡོད་ཀྱང་གནས་
 སྐབས་དེར་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་སྐལ་བ་མེད་པས་ན་རིགས་
 མེད་བ་འདྲ་བས་རིགས་མེད་བ་ཞེས་གདགས་སོ། །ཡང་གང་ཟག་ལ་ལ་
 རྒྱུན་མི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟིན་པས་ལས་སྐྱེ་འབྲས་དང་ཐར་བ་
 མེད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་ལྟས་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་
 ཀྱང་ཏུ་བཅོམ་པའམ་དགོ་རྩ་ཆད་པ་ནི་ལྟ་བུ་དེ་དང་མ་བུལ་བའི་བར་དུ་ཐར་
 པའི་ས་པོན་མེད་པས་སྐབས་དེར་རིགས་མེད་བ་ཞེས་བརྟེན་དོ། །ཡང་གང་
 ཟག་ལ་ལ་ལྟ་དང་མི་སོགས་འཁོར་བའི་རྣམ་སྒྲིན་བདེ་བ་བྱུང་བ་ཁོ་རེ་ཆེད་
 ཏུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་དགོ་བ་བྱེད་ཀྱང་། ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་པས་མ་པས་ཟིན་
 པའི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགོ་བ་མེད་པས་བསྐལ་བ་དུ་མར་ཡང་མུ་
 ངན་ལས་འདས་པ་མཛོན་དུ་མི་འགྱུར་བས་རིགས་མེད་པར་བརྟེན་དོ། །
 ཡང་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ལ་ཐར་བ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་རྩ་དམན་པའམ་ཆུང་ཏུ་
 ཅོམ་ཡོད་ཀྱང་། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྣམས་པ་མཐུ་ཅན་གོང་
 མའི་ཡོན་ཏན་སྐབས་རྣམས་པ་ཅི་ཡང་སྐབས་དེར་མེད་པ་ལ་རིགས་མེད་བ་ཅེས་
 བརྟེན་དེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞི་པོ་ཀུན་ལ་གལ་ཏེ་ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཡོད་

དུ་ཟིན་ཀྱང་འགལ་སྟེན་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་ཟིན་པ་དང་། རྒྱ་ཉམ་རྒྱུད་ཞིང་
རིགས་མ་སང་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་གནས་སྐབས་གཞན་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡུན་
རིང་པོས་བྱང་རྒྱུ་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དམན་པ་ལ་དགག་པའི་སྒྲ་སྦྱར་ཏེ་
རིགས་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རྒྱ་དང་བྲལ་ཞེས་པ་ནི་གོང་མ་བཞི་དང་
ཡང་མི་འདྲ་བར་གཏན་ནས་ཐར་པ་འཐོབ་པའི་རྒྱ་དང་བྲལ་བས་རིགས་མེད་
པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

གསུམ་པ་རིགས་མཚོག་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་ཏེན་བསྟུ་བ་ནི། སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཚེས་སྟོན་པས་ཟབ་ཅིང་ས་དང་པར་ཕྱིན་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་
སོགས་བསྟན་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀ་བཤད་པ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་པན་
པའི་ཕྱིར་བསྟན་པའི་ཚེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དེའི་དོན་རིབ་ཞིན་མི་ཤེས་བཞིན་
དུ་ཡང་ཐོས་པ་ཅམ་ནས་མོས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་དང་། པར་ཕྱིན་
བསྟུ་བ་པའི་དགའ་སྟོད་ལ་བཟོད་པ་དང་། རྒྱ་དེ་དག་གིས་ཚོགས་གཉིས་
བསགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཐ་མར་འཛིག་རྟེན་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
པ་ཉན་རང་གི་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་མཚོག་ཏུ་སྦྱར་པའི་འབྲས་བུ་
ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི།
བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔའ་རྣམས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་
དེ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བ་ཡང་དག་པར་བསྟུ་བས་བས་རྒྱས་པའི་རིགས་ལས་འབྱུང་
བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟོང་པོ་

དང་མེ་དོག་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་གྱུ་ཆེ་བ་སྤྲེལ་བྱང་རྒྱུ་བ་ཀྱི་ལྷོན་ཤིང་
 མཆོག་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིང་གི་གྲིབ་བསིལ་གྱིས་ཆ་གདུང་ཞི་ཞིང་ལུས་
 སེམས་བདེ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
 འཕྲོ་བ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཆེན་པོ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ལྷོན་ཤིང་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་བཞིན་དུ། བདག་དང་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་
 ཕན་པ་དང་བདེ་བ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་སྤྲིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
 པ་དེ་ནི་རྩ་བ་བཟང་པོ་བརྟན་ཅིང་མ་རུལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 མདོ་སྡེ་རྒྱལ་ལས་རིགས་ཀྱི་ལེའུ་སྡེ་བཞི་བ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། །
 གསུམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ། དབྱེ་བ། དཔེ།
 ཕན་ཡོན་གྱི་བསྐྱེད་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཆེ་བ་བཞི་དང་ལྷན་ཞིང་
 དོན་གཉིས་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ཆོས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་དང་། གཞན་དོན་ཏུ་བསྐྱེལ་བ་གངས་མེད་པར་
 ལམ་སྐྱབ་པའི་དཀའ་སྤྱད་ལ་སྦྱོ་ཞིང་མི་ལྷོག་པ་ནི་སྦྱོ་བ་ཆེ་བ་དང་། སྦྱར་
 བའི་བརྩོན་འགྲུས་རི་ལྟར་གོ་ཆ་བགོས་པ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ནི་རྩལ་བ་ཆེ་བ་དང་།
 བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་སྤྲོན་སུམ་ཆོགས་པར་བྱེད་པས་དོན་ཆེ་བ་
 དང་། སྤྲོན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པ་ནི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཆེ་བ་སྟེ། དེ་
 ལྟར་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་བར་བཞི་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། རོ་བོ་ནི་བྱང་རྒྱུ་
 སེམས་དཔའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་སྟེ། དེས་ཅི་ལ་སེམས་

པའམ་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཅེན། བདག་བྱང་རྩལ་ཆེན་པོ་འཕྲོ་བ་
པར་འགྱུར་བ་ལ་སེམས་ཤིང་དམིགས་པ་དང་། གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་ཕན་བདེ་བྱེད་པར་སེམས་ཤིང་དམིགས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་བྱང་རྩལ་དང་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་པ་ནི་དོན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་སེམས་
བྱུང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་རྩལ་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོར་བསྟན་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་བདག་
སྒྲུ་མེད་བྱང་རྩལ་ཏུ་འཛང་རྒྱ་བར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་ཤིང་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་ཁས་
སྒྲུངས་པའོ། །གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་དབྱེ་བ་ལ། སའི་གནས་སྐབས་གྱི་
དབྱེ་བ་དང་། ཅུ་བ་སོགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། བད་དང་ཆོས་ཉིད་གྱིས་
ཐོབ་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་གསུམ། དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་མོས་སྦྱོང་སོགས་
གྱི་ས་ཡི་གནས་སྐབས་ནམས་ལ་འདི་ལྟར་མོས་སྦྱོང་གྱི་ས་ཆོགས་སྦྱོར་གྱི་
ལམ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་དང་བ་ཅམ་གྱི་མོས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་པས་མོས་
པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱའོ། །

ས་དང་པོ་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ལྟག་པའི་བསམ་པ་དག་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ་བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་གྱི་སེམས་ཐོབ་པས་བདག་དང་
གཞན་གྱི་དོན་ལ་བྱང་མེད་པའི་སྒྲོ་འབྱོངས་པས་ལྟག་པའི་བསམ་པ་དང་།
གཟུང་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་དང་བུལ་བས་དག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་བརྒྱད་པ་ནས་
བརྩུ་བའི་བར་གྱི་སྐབས་དེར་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ་ས་

དེ་དག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པས་པར་བྱེན་
 རྣམས་ཚུ་ལ་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་སྦྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་
 གྲངས་སྡུ་མ་ལས་གཞན་དུ་འདོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུས་
 ཀྱི་ས་ལ་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་
 དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དག་གི་རྩ་བ་སོགས་ཆོས་བརྒྱ་གཅིག་གི་དབྱེ་བ་
 བཤད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡི་རྩ་བ་གང་ཡིན་ཞེན་སྟོང་
 རྗེར་འདོད་དེ། སྟོང་རྗེས་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་པས་ལ་བར་འདོད་པ་
 ལས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་
 རྗེ་མེད་ན་ཉན་ཐོས་བཞིན་དུ་བདག་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་ཉེར་ཞིའི་མུང་འདས་
 དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་བསམ་པ་གང་ཞེན། འཁོར་བའི་ཕྱི་མཐའི་
 བར་དུས་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་དང་གཏན་དུ་ཕན་པར་
 སེམས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མོས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཟབ་
 དང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་ལ་མོས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་དམིགས་པ་
 གང་ཞེན་བདག་མེད་གཉིས་རྫོགས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་
 པའི་དོན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཉན་བསམ་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲོན་མཛོད་སྤངས་ཐུ་འཆོལ་
 བ་ནི་དམིགས་པའོ། །ས་ཡི་གནས་སྤངས་གང་ལ་གནས་པ་དེའི་གོང་ནས་
 གོང་དུ་གྱུར་པའི་ས་ལ་འདུན་པ་ཡི་སྒྲོན་མཛོད་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་

ཐེག་པ་འཇམ་འགོ་བ་སྟེ། འདུན་པ་དེའི་སྒོ་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕར་བའི་
 སྤྱིར་རོ། །ཉེས་སྒྱུད་སྒྲིམ་པ་དང་། དག་བ་ཆོས་སྒྱུད་དང་། སེམས་ཅན་དོན་
 བྱེད་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་ནམ་པ་གསུམ་དང་ལྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 སྒྲིམ་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་ལམ་འགོག་པ་དམན་
 པའི་བྱང་འདས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 དེའི་བར་ཆོད་དམ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་
 རང་གི་སེམས་ལ་སྒྲོང་ཞིང་དེའི་རྒྱན་དང་དུ་ལེན་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་འགོག་
 པར་བྱེད་པའོ། །དཔེ་ལ་ལར་རྒྱང་པ་འདི་མེད་པའང་སྤྲང་། མཆོན། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་མྱ་ངན་ལས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་བསོད་ནམས་གྱི་
 ཆོགས་དང་། དོན་དམ་པར་གང་ཡང་མྱ་ངན་ལས་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་ཤེས་
 པའི་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་ཏེ་དེ་ལྟར་ཆོགས་
 གཉིས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཏེ་ཞེས་པ་ལྟག་བཅས་གྱི་སྒྲུའོ། །
 བམ་མཁའའི་ཁམས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 རི་ཙམ་གྱི་བསོད་ནམས་དག་གི་བ་འཕེལ་བ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡི་པན་ཡོན་
 ནོ། །སེམས་བསྐྱེད་དེས་འཁོར་བ་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་ཞེན། ཁམས་གསུམ་
 ལས་ངེས་པར་འབྱུང་ཞིང་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
 པ་དུག་ལ་དུས་དྲག་ཏུ་སྒྱུར་བ་ནི་དེའི་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་དོ། །བྱང་
 ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དག་གི་མཐར་ཐུག་པ་གང་ཞེན་སེམས་བསྐྱེད་འདི་ཡི་

མཐར་ཐུག་པ་ནི་ས་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་ན་ས་བརྩུ་པོ་དག་སོ་སོ་རང་གི་གནས་
 སྐབས་དེ་དང་དེར་སྒྲིབ་པ་ས་རེ་རེ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་ལས་དེ་དང་དེ་མཐར་
 ཐུག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ས་དང་པོ་སྒྲིབ་པའི་ཕར་སྒྲིབ་རྫོགས་པ་ནས་ས་བརྩུ་
 བར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་སྒྲིབ་པ་རྫོགས་པའི་བར་དུ་ཕར་སྒྲིབ་བརྩུ་ཡོངས་
 རྫོགས་པ་ན་ས་བརྩུ་མཐར་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་
 འདིས་ཕར་སྒྲིབ་ཡོངས་རྫོགས་པ་ནི་ས་དེ་དང་དེར་མཐར་ཐུག་པ་དང་།
 སྒྲོབ་ལམ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ས་བརྩུའི་རྒྱན་མཐའ་འོ། །
 འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་
 བརྩུ་གཅིག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཤད་པ་ནི་རྣམ་
 པར་རེས་པ་འཕམ་གདོན་མི་ཟ་བའམ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཡིན་པར་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་བདད་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་
 ལ། མོས་སྒྲིད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་
 བདས་ཐོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་དགོ་ཚད་དགོ་བའི་བཤེས་
 ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་སྤངས་པའི་ཆོག་གི་བརྗོད་པ་བཞིན་དམ་
 བཅའ་བའོ། །ས་དང་པོ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ནི་སྤེམ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
 པར་བྱ་བར་སེམས་བསྐྱེད་པ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ནི་རང་སེམས་སྒྲོས་
 བལ་གྱི་དོན་རྫོགས་པ་འཕམ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་རྫོགས་པ་གང་ཟེར་གྱང་

དེ་གཉིས་དོན་འདྲ་སྟེ་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ས་ཐོབ་ནས་
ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་དོ་བོར་
རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །

དང་པོ་བདུས་ཐོབ་པའམ་གཞན་གྱིས་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་ནམ་
གུངས་བཤད་པ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་སེམས་སྐྱེད་ཅིག་ཅེས་བསྒྲུལ་
ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་གོགས་གྱི་སྟོབས་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཡོད་པའི་མཐུས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་རྒྱ་ཡི་
སྟོབས་ལས་སོ། །ཆོ་རབས་སྡེ་མར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ཆོས་སྐྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་བསགས་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཆོ་འདིར་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྟོབས་གྱིས་སོ། །སྟོན་
བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བརྟན་པའི་ཆོན་ལྷ་དང་མིའི་
སྐྱེད་གྲུ་མང་པོས་སྐྱེ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་གཞན་ཡང་
གང་སྟུང་ག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཐོས་པའི་དབང་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་
ཐོས་པའི་སྟོབས་གྱིས་སོ། །ཆོ་འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མཉམ་པ་དང་།
སེམས་པའི་དགེ་བ་གོམས་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ལྟ་ལས་དང་པོ་མི་
བརྟན་པ་ལྟོག་སྟོན་པ་ཡིན་པ་དང་། བྱི་མ་བཞི་བརྟན་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་
ལ། དེ་ལྟར་ལྟ་བོ་དེ་ནམས་གཞན་གྱིས་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཏུ་བཤད་
དོ། །དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། སངས་རྒྱས་ནམས་ལ་རབ་བསྟེན་

བྱས་སོགས་ཆོགས་བཅད་བདུན་གྱིས་བསྟན་ཏེ། མོས་སྟོད་གྱི་སར་བསྐལ་
 ཆེན་གྲངས་མེད་གཅིག་གི་བར་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་མཆོད་
 ཅིང་ཆོས་ཉན་བསམ་བསྒོམ་པར་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་རབ་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱས་
 པ་དང་། སར་ཕྱིན་དུག་གིས་བསྐྱས་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 ཆོགས་གཉིས་པོ་རབ་ཏུ་བསགས་པའི་རྒྱ་དེས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གཟུང་
 འཛིན་དང་རྟག་མི་རྟག་སོགས་གཉིས་ཆོས་སུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 བྱི་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་ན་རྟོགས་པ་དམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དམ་པའམ་
 རོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་འདོད་དོ། །དེ་ནི་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ན་སྒྱེ་
 ཞིང་དེའི་རྒྱས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྒྱེ་བས་ན་ས་དེའི་མིང་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་
 བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེའི་ཆེ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྒྱེ་ཞེན་ལུང་སོགས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་བ་རྟེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་
 བློ། སེམས་ཅན་དེ་ཡི་དོན་བྱ་བ་དང་། མཆོག་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་
 ཆོས་སྐུ་ལ་སེམས་མཉམ་བ་རྟེན་པ་སྟེ་མཉམ་པ་བཞི་རྟེན་པས་བྱང་སེམས་
 དེ་ཡི་རབ་དགའ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །རི་ལྗང་ཆོས་དང་བདག་དང་
 གཞན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཐ་མི་དད་
 བར་མཉམ་པ་མཛོན་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པས་
 འཁོར་བས་འཛིགས་པ་མེད་ཅིང་། གཞན་གྱི་དོན་ཡང་བདག་གི་དོན་ལས་
 གཞན་དུ་མི་རྟོག་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབྲུབ་པར་མཐོང་བ་དང་།

བདག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་ཉེ་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་རྟོགས་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེའོ། ། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་སྐྱེ་བ་ཡི་དོན་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་དང་། དེ་ལ་སྒྲོ་བའི་དོན་དང་། བསམ་པ་ཡང་ནི་དག་པ་ཡི་དོན་དང་། ལྷག་མ་དག་ལ་མཁས་པའི་དོན་དང་། དེས་བར་འབྱུང་བར་འབྱུར་བའི་དོན་དང་། དུག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་དང་པོ་སྐྱེ་བའི་དོན་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ན་མངལ་སྐྱེས་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་ཚུལ་མཐུན་པར་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཆོས་ལ་མོས་པ་ས་བོན་དང་། ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མཆོག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་བྱིན་མ་ལྟ་བུ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། སེམས་ཅུ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་བའི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་ནི་མངལ་སྐྱོན་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། ། སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མྱང་འདས་ཀྱི་གཡང་ས་ལས་བསྐྱུང་ཞིང་དགོ་ཆོས་སྐྱེད་བསྐྱེད་པའི་མ་མ་ལྟ་བུའོ། ། དེ་ལྟར་རྒྱ་བཞི་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ། །

གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་རང་དོན་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བདག་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། སྒྲོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཙུ་སྐྱབ་པའི་བྱིར་རྒྱ་ཆེ་བར་ནི་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒྲོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཙུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་

ཀུན་དུ་འཛིན་པ་དང་། ལུས་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། ཞིང་ཀུན་ཏུ་འཇུག་པ་
 དང་། སར་ཕྱིན་མཐའ་དག་རྫོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་
 བར་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱང་པ་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་དང་སྦྱོད་
 ཡུལ་མཐུན་པར་གནས་པ་དང་། སྦྱོད་པ་ཀུན་ཏུ་དོན་ཡོད་པ་དང་། བྱང་
 རྒྱུ་ཆེན་པོ་འཕྲོ་བ་ལོ། །སྟོན་ལམ་དེ་ལ་སྟོན་ལམ་གྱི་འཁོར་འབྲུམ་ཐུག་
 གྲངས་མེད་པ་ཡོད་ཅིང་། སྟོན་ལམ་དེ་དག་གྲང་མཐའ་ཐུག་པ་མེད་པའི་
 གནས་བཅུའི་ཚུལ་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། རྣམ་མཁའི་ཁམས་དང་། དམ་པའི་ཆོས་རི་ཅོམ་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་མུ་དན་ལས་འདས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་།
 སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་སེམས་གྱི་དམིགས་པ་
 དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་རི་ཅོམ་ཡོད་པ་དེ་ཅོམ་དུ་སྦྱབ་པ་
 དང་། དེ་དགུ་པོ་བསྟན་ཏེ་མདོར་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྒྱུད་དང་། ཆོས་གྱི་རྒྱུད་
 དང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཁམས་བྱ་བ་བཅུ་པོ་དེ་ནི་ཕྱོགས་དང་དུས་གྱི་ལྷ་
 མེད་པར་བྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྟེད་དུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྟོན་ལམ་གྱི་
 རྣམ་པར་འབྲུལ་བ་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་རིག་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཉན་ཐོས་
 རྣམས་རང་དོན་བྱ་བར་སྟོབ་ཅོམ་དུ་ཟད་ལ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ནི་
 རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་གཞན་གྱིས་བགྱིད་པར་མི་རུས་པའི་
 དགའ་བ་སྦྱོད་པ་སྣ་ཆོགས་ཡུན་རིང་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་བར་དུ་

སྤྱད་པ་ལ་མི་སྒྲིབ་པའི་སྤྱིར་ན་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་སྒྲོ་བར་ཁོང་
དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཉོན་ཆོལ་སྤངས་པས་རང་འབྲས་ཐོབ་པ་ཙམ་དུ་
ཟད་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་དག་པའི་བླ་མེད་བྱང་
ཆུབ་ཉི་ཤར་རྟོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་དེ་ཡི་ཐབས་ཤེས་པའང་
རྟོན་པའི་སྤྱིར་བསམ་པ་དག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷ་པ་ཉན་ཐོས་དག་
ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྦྲེས་སྤངས་པའི་ཚུལ་
ལས། རྒྱན་ཞུགས་དང་། སྤྱིར་འོང་དང་། སྤྱིར་མི་འོང་དང་། དབྱ་བཙམ་
པའི་ས་ལ་མཁས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ས་དང་པོ་
སོགས་ཐོབ་པ་ན། དེའི་ལྷན་མའི་ས་གཞན་རང་བཞིན་དང་ཡོན་ཏན་དང་
གོང་མ་གོང་མ་རི་ལྟར་འཐོབ་པའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ལྷན་མ་
མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དུག་པ་ནི་ས་སྤྲུལ་འདོར་ཞིང་སྤྱི་མར་འཇུག་པའི་ཚུལ་
ཀྱིས་ས་ནས་སར་འཕར་ཞིང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི། འདི་ལྟར་ས་དང་པོ་ལ་
སྦྱོན་པའི་པར་སྦྱོན་རྟོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བརྒྱའི་ཞལ་བལྟ་བ་སོགས་
ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཐུག་བརྟུག་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཀྱན་རྫོབ་ཐ་སྙད་དུ་སའི་མཚན་
ཉིད། རི་ལྷ་བྱར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སའི་མཚན་ཉིད་
དེ་དག་གྱུང་གཞན་ན་མེད་དེ་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་
བཞག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་སྤྱིར་དང་། སེམས་ཙམ་དང་རྟོག་པ་ཙམ་མོ་

ཞེས་པའི་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་མི་རྟོག་པར། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ལ་གཞན་ནས་ས་དང་པོ་ལས་འདས་ཏེ་གཉིས་པ་ལ་འབྱུག་པར་འགྱུར་
 བ་དེའི་རྩྱལ་གྱིས་ས་གཞན་ལ་འང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ས་ནས་སར་
 དེས་པར་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དཔེ་
 བཤད་པ་ནི། སྐྱེད་པ་ས་དང་མཚུངས་པ་སྟེ་སོགས་ཆོགས་བཅད་དུག་གིས་
 བརྟན་པའི་དོན་ནི། དང་པོར་མོས་སྐྱོད་ཀྱི་སར་སེམས་བསྐྱེད་ཐོག་མར་
 བསྐྱེད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ས་བརྩུ་པའི་བར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་དཔེ་
 རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཉིས་དང་སྐྱུར་བ་འདིར་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལས་གནད་
 ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུན་བསམ་སོགས་མི་ཟད་པ་བསྐྱེད་ཅུ་དང་
 སྐྱུར་བ་ཡིན་ལ། དང་པོར་གླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་
 དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སྐྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསམ་
 སྐྱོར་ལྟག་བསམ་ཅུར་སྒྲིབ་ནས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་བར་གྱི་ལས་ཀྱི་ཆོས་དང་
 འབྲས་ཁུའི་ཆོས་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་མ་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་
 དག་སྐྱེད་པའི་རྟོན་རྣམ་གཞི་གཅིག་ལུ་པ་ཡིན་པའི་སྐྱུར་དཔེར་ན་ས་ཆེན་པོ་
 བེ་རྩ་ཤིང་སྒྲིབ་འབྱུང་བའི་སྐྱེད་པའི་གཞི་རྟོན་དུ་སྐྱུར་བ་དང་མཚུངས་པ་སྟེ། དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྡེ་མ་ལས་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་བདེ་བྱེད་པའི་
 བསམ་པ་བཟང་པོ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། བཟང་པོའི་གསེར་
 བཞེགས་གཅོད་བརྟན་བས་བརྟགས་ཀྱང་ཁ་དོག་དང་རང་རྩྱལ་གཞན་དུ་མི་

འགྲུར་བ་དང་འདྲོ། །ཕར་ཕྱིན་ལ་རབ་རྒྱ་སྤྱོར་བས་ཆོགས་གཉིས་འཕེལ་
བའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ལྷ་བ་ཡར་གྱི་ངོ་ལ་ཆོས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་
བཞིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་གཞན་དོན་ཁུར་དུ་བྱེད་རྒྱས་པའི་ལྷག་བསམ་
དང་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་མེད་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མེན་བྱད་
ཤིང་རི་ཙམ་ཡོད་པར་ངང་གིས་འབར་ཞིང་མཆོད་པ་བཞིན་སྤྱོར་ལམ་དོད་
ལ་གནས་པས་ཕེ་མོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་
སེམས་པ་དེས་ཡོན་ཏན་གོང་མ་རྣམས་འཕོབ་པར་བྱེད་དོ། །གཞུང་གཞན་
དུ་ལྷག་བསམ་ལྷ་བ་ཆོས་པ་དང་། སྤྱོར་བའི་དཔེ་མེ་བྱས་པ་ཡང་ཡོད། འདི་
བཞི་པོ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་
དོ། །གཞན་སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་གཏེར་ཆེན་
པོ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཏེར་ཆེན་པོ་དུང་དང་པོ་དྲོད་དང་པོ་དྲོད་ཆེན་པོ་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་བཞི་དང་། དགྲུང་ཡང་བཤད་དེ། མདོར་ན་རིན་པོ་
ཆའི་གཏེར་འཛད་མེད་ཡོད་པའི་གནས་ལས་ཡོ་བྱད་བཟའ་བ་དང་བགོ་བ་
སོགས་རི་སྟེད་བྱུང་ཡང་ཟད་པ་མེད་པ་ལྟར་སྤྱིན་པས་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་
པ་རྣམས་ལ་བར་བེད་དང་ཆོས་སོགས་ཀྱིས་ཆོམ་པར་བྱེད་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྤྱིན་པ་དེ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་
སྤྱི་ཡང་རྟག་པར་ཟད་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་
དང་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་རིན་ཆེན་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སམ་འབྱུང་

ཁུངས་བཞིན་ཏེ་གནས་དེ་ལས་རིན་ཆེན་སྣ་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་
 པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལས།
 ས་དང་ཡར་བྱིན་དང་བྱང་ཕྱོགས་དང་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་སོགས་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་དཔག་
 མེད་འབྱུང་བས་སོ། །བཟོད་པའི་ཡར་བྱིན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
 བྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་གྲུ་དང་ཉ་
 དང་ཆུ་མིན་སོགས་ཀྱིས་དཀྲུགས་ཀྱང་རྫོགས་པ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་།
 གཏིང་མི་གཡོ་བ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་ལྡན་པའི་སེམས་
 དེ་ཡང་དགའ་སྟུང་དང་གཞན་གྱི་གནོད་པ་སོགས་ཉེས་པ་གང་གིས་རྫོགས་
 པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཡར་བྱིན་དང་ལྡན་
 པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་དོ་རྗེ་དང་འདྲ་བ་སྟེ་དོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་མེ་ཆུ་དང་བཅད་
 བརྒྱར་སོགས་ཅི་ཡིས་ཀྱང་མི་ཚུགས་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་
 བསྐྱེད་དེ་ལ་ཡང་ལེ་ལོའི་མཆོན་གྱིས་མི་ཚུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་
 གྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་
 ཕྱོགས་བཞིའི་རྒྱུད་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱོད་མི་རུས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། བྱང་སེམས་
 གྱི་ཏིང་འཛིན་དེ་ཡང་གཡེང་བའི་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་བསྐྱོད་པས་སོ། །ཤེས་
 རབ་ཀྱི་ཡར་བྱིན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། ཅིའམ་སྒྲན་གྱི་རྒྱལ་པོ་
 དང་འདྲ་བ་སྟེ། སྒྲན་དེ་མཐོང་བའམ་རེག་པ་དང་དྲི་བ་སྒྲམས་པ་དང་ཁར་

མུང་བ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུད་མཁུན་བད་ཀན་ལས་མུར་བའི་ནད་ཐམས་ཅད་ཞི་
བར་བྱེད་པ་བཞིན། ཤེས་རབ་པར་བྱིན་མཉན་བསམ་བསྒྲོམས་པས་ཉོན་
ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་ནད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཆད་
མེད་པ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། མཛེས་བཤེས་ཆེན་པོ་འདྲ་བར་
ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མཛེས་བ་ཆེན་པོས་དུས་གསུམ་དུ་འདབ་དེའམ་སྟུག་གམ་
བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དུས་ནང་ད་གོས་བྱེད་ཅིང་མི་འདོར་བ་ལྟར། སྒྲིང་རྗེས་
སྟུག་བསྐྱེད་པའི་དུས་ན་སྟུག་བསྐྱེད་པས་འདོན་པར་བྱེད་བྱམས་པས་མི་
བདེ་བའི་དུས་ན་བདེ་བ་ལ་གནས་པར་བྱེད་དགའ་བས་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་
བར་དགའ་ཞིང་གོས་བྱེད། བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་བདེ་བ་ཙན་ལ་མ་ཆགས་
པར་མུར་ཅིག་ཅེས་དང་། སྟུག་བསྐྱེད་ཙན་ལ་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་ཞེ་སྤང་དང་
ལྡན་པར་མ་མུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་པས་ཆགས་སྤང་མེད་པར་སེམས་ནས་དུ་
གནས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོན་ཤེས་ལྟ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་ལས་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་དང་འདྲ་སྟེ། རྩ་འཇུག་
གྱི་མིག་གིས་གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་དང་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་
པས་བྱི་མའི་དུས་ཤེས་པ་དང་། རྩ་འཇུག་གྱི་རྣ་བས་སྒྲུ་ཐམས་ཅད་ཐོས་པ་
དང་། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པས་སེམས་ཙན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་
གྲངས་སྒྲ་ཆོགས་ཤེས་པ་དང་། སྟོན་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པས་རང་གཞན་གྱི་
ཆོ་རབས་སྒྲ་མའི་གནས་སྒྲ་བས་རྣམས་ཤེས་པ་དང་། རྩ་འཇུག་གྱི་མདོན་

པར་གཤམ་པས་ལུས་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲ་སྒྲུལ་པ་སོགས་རྒྱ་འབྲུལ་རྣམ་པ་དུ་མ་སྟོན་
 པ་སྟེ་དེ་ལྟར་མདོན་པར་གཤམ་པའི་མཐུས་རང་གཞན་གྱི་འདོད་པ་ཐམས་
 ཅད་འདོད་དགུར་སྒྲུབ་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་བསྐྱུ་པའི་དངོས་པོ་བཞི་
 དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཉི་མ་དང་འདྲ་བར་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ། ཉི་མས་
 ལོ་ཉོག་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། སེར་སྒྲ་ཅན་རྣམས་སྒྲིབ་པས་
 བསྐྱས་ནས་དགོ་བ་ལ་འགོད། དེ་བཞིན་ཞེས་དེ་ཅན་སྟོན་སྟུ། གཏི་མུག་ཅན་
 རོན་སྟོན། ར་རྒྱལ་ཅན་རོན་མཐུན་པས་བསྐྱས་ནས་དགོ་བ་ལ་བཀོད་པ་འཕྲ།
 སྒྱིར་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བ་བཞིས་བསྐྱས་ནས་དགོ་བ་ལ་བཀོད་
 དེ་རྒྱུད་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པས་སོ། །གཞན་ཆོས་དང་རོན་དང་དེས་ཆོག་དང་
 སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་དྲི་
 ཟའི་དབྱངས་སྟོན་པ་རི་བཞིན་དུ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་ལྡན་པས་
 སེམས་ཅན་སོ་སོ་རང་རང་གིས་ཆོས་དང་རོན་གང་དང་གང་ལས་བརྩམ་སྟེ་
 གཤམ་པར་འདོད་པ་དེ་དང་དེ་དྲིས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོབས་པ་
 མཐར་གཏུགས་པ་མེད་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་སོ་སོའི་སྐྱེད་ཀྱིས་ཅི་དང་ཅི་
 དྲིས་པའི་རོན་ཡང་དག་པར་བཤད་པས་དེ་དག་གིས་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཆོས་པར་
 འགྱུར་བས། དྲི་ཟའི་དབྱངས་ནི་ཤིན་ཏུ་སྟོན་པས་གང་གིས་ཐོས་པས་དེ་
 སེམས་དགའ་བ་དེས་ཆོས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་རྟོན་པ་བཞི་དང་
 ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། རྒྱལ་པོ་དང་འདྲ་བར་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་

པོ་ནི་ཡུལ་ལ་དབང་བསྐྱར་བས་དེའི་བཀའ་འབངས་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དུ་
 བྱེད་མི་རྒྱས་པས་ཆུད་མི་ཟ་བ་ལྟར། བྱང་སེམས་གང་ཞིག་རྟོན་པ་བཞི་དང་
 ལྟན་པ་དེས་ཆོག་དང་དོན་དང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་དང་། དྲང་དོན་དང་
 དེས་དོན་དང་། རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པས་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་ཐམས་ཅད་མཐོར་བ་ཤེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གསུང་གི་དགོངས་དོན་ཆུད་མི་ཟ་བར་རྟོགས་རྒྱས་པའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་
 རྒྱལ་པོ་ནི་བརྟེན་ལེགས་ན་སྤྱིད་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་སྤྱོན་པས་གང་ཟག་
 ཆུད་མི་ཟ་བའི་རྒྱ་བྱེད་ལ། བརྟེན་ཉེས་ན་སྤྱིད་དང་སོགས་ལ་བབ་པས་ཆུད་ཟ་
 བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ལྟར། གང་ཟག་ཅམ་དང་། ཆོག་ཅམ་དང་། དྲང་
 དོན་དང་། རྣམ་ཤེས་ལ་རྟོན་ན་དེ་ལྟར་རྟོན་པའི་གང་ཟག་དེ་ཆུད་ཟ་བའི་
 རྒྱར་འབྱུར། ཆོས་དང་དོན་དང་དེས་དོན་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་ན་དེ་ལྟར་རྟོན་
 པ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡི་དོན་ལས་ཆུད་མི་ཟ་བར་འབྱུར་བས་སོ།།
 དེ་བཞིན་དུ་གཞན་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་དང་ལྟན་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་ནི་བང་མཛོད་ལྟ་བུ་སྟེ། བང་མཛོད་ན་འབྱུད་དཔོར་ལ་སོགས་
 པ་དཔག་མེད་ཡོད་པ་བཞིན་དེ་དང་མཚུངས་ལྟན་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཡང་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སྤྲུལ་ཅུ་ཅུ་བདུན་དང་
 ལྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། དཔེར་ན་ལམ་པོ་ཆེ་ལ་དུས་གསུམ་ཀྱི་སེམས་

ཅན་མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་འགོ་བ་ལྟར། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་པོ་འདི་
 ཡང་འདས་དང་ད་ལྟ་མ་འོངས་པའི་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ལམ་
 འདི་ལས་རང་འབྲས་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་གཤེགས་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་འདྲ་བར་གཤམ་
 པར་བྱའོ། །ཞི་གནས་དང་ལྟག་མཐོང་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཐེག་པ་སྟེ་བཞོན་པ་དང་འདྲ་བར་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ། ཉ་དང་
 གྲུང་པོ་ཤིང་རྟ་སོགས་ཀྱི་བཞོན་པས་ཁྱུར་རྣམས་ཁྱེར་ནས་གང་འདོད་པའི་
 གནས་སུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་བཞིན། སེམས་མི་གཡེང་བར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་
 པའི་ཞི་གནས་དང་དོན་མ་ཞོར་བར་རྟོགས་པའི་ལྟག་མཐོང་རྒྱུད་ཏུ་འབྲེལ་
 བ་ལས་གང་གཉན་ལ་དབབ་པར་བྱས་པའི་རི་ལྟ་རི་སྟེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ནས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་ཁུའི་གནས་སུ་
 ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་དང་། མི་ཟད་པའི་
 སྟོབས་པ་གཉིས་དང་ལྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་བཀོད་མ་ཡི་རྒྱུད་འདྲ་སྟེ།
 ཀྱུན་གྱིས་འོངས་སྟུང་བྱའམ་བཀོད་མའི་རྒྱ་མིག་ཅི་ཙམ་བཅུས་ཀྱང་མི་ཟད་
 པར། རྒྱུ་རྒྱན་འདྲི་བ་མེད་པ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་ཐོབ་
 པས་སྟོན་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནམ་ཡང་མི་བརྗེད་པས་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་།
 སྟོབས་པས་གསར་དུ་སྟོས་ཏེ་ཅི་ཙམ་བསྟན་ཀྱང་མཐའ་ཟད་པར་མི་འགྱུར་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཐམས་
 ཅད་སྟུག་བསྐལ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད་པ་དང་། ལྷ་རན་

ལས་འདས་པ་ཞི་བའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་སྒྲུབ་མཐའ་མདོ་བཞི་དང་ལྔ་ན་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་ནི། ཡིད་ཀྱན་ཏུ་དགའ་བའི་སྒྲ་དང་འབྲ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་
 སེམས་ཅན་ལ་ལ་ཞིག་ཉེ་དུ་དང་ནོར་རྩལ་སྒྲིགས་དང་བྲལ་ཏེ་མི་དགའ་བ་
 ལ། འགའ་ཞིག་གིས་ཁྱོད་ཉེ་དུ་དང་ནོར་རྩལ་དང་མཉན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
 གཏམ་སྒྲུབ་པ་འཇམ། རྒྱལ་ཡལ་དུ་དོགས་པ་ཅན་ལ། རྒྱལ་བསྐྱབས་པའི་
 གཏམ་དང་། དོན་གང་དང་གང་འདོད་པ་ལ་དོན་ཐོབ་པའི་གཏམ་ལ་སྒྲིགས་
 པ་མདོར་ན་རྒྱད་པ་ལས་དབུགས་འབྱིན་པ་དང་། བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པའི་དོན་
 ལུན་སྒྲུབ་ཆོག་པའི་སྒྲ་ཐོས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱན་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཡིན་
 པ་དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་མདོ་བཞི་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཐོས་ན་ཞི་བ་ལྷ་རན་ལས་འདས་
 པའི་ལམ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ནི་འདི་ཡིན་པས། འདི་ཐོས་པས་
 འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ལ་མཐའ་བྲལ་བ་ལས་དབུགས་འབྱིན། ཡང་དག་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པ་དང་། གཏན་དུ་བདེ་བའི་གནས་ཐོབ་པས་
 གང་ཟག་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་བདུད་རྩིས་ཆོས་པ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་
 དགའ་བ་མྱད་དུ་བྱུང་བ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་
 ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ལྷུང་ཆེན་པོའི་རྒྱན་དང་འབྲ་བ་སྟེ། ལྷུང་
 ཆེན་པོ་འབད་རྩྱལ་མེད་པར་འགྲོ་ཞིང་རྒྱ་མཆོར་དང་གིས་འཇུག་པར་ལྟར།
 ས་བརྒྱད་པ་ལ་མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་སྟེ་མཉམ་རྗེས་ཀྱན་
 ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབད་རྩྱལ་མེད་པར་ལྷན་གྱིས་ཐུབ་པ་ཐོབ་

པའི་ཚོ། ས་དེར་སོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རྒྱུད་དང་བྱ་བ་ཐ་
 དད་མེད་པར་མཉམ་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདྲེས་གིང་འདྲ་བས་བསྟོད་པ་
 གཅིག་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བདག་ཉིད་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་
 རྟོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་ཚུལ་མེད་
 བར་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདུག་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་མོ། །རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་སྤྱོད་རྣམས་
 ཀྱི་ཐབས་མཁས་དང་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་སྒྲིན་དང་འདྲ་བར་བསྟན་
 པ་སྟེ། སྒྲིན་ཆེན་པོ་ལས་ཆར་བབས་པས་ས་གཞི་ལ་ལོ་ཏྲོག་སོགས་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་འཕྱོར་བ་སྣ་ཆོགས་འབྱུང་བ་བཞིན། ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་འབྲལ་
 བའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་ལྷན་གྱི་སྡོ་བྱང་ནས་འཕོ་བ་སོགས་སུ་
 ངན་ལས་འདས་པའི་བར་གྱི་མཛད་པ་སྟོན་པ་དང་། མཐོ་རིས་དང་བྱང་
 གོལ་གྱི་པན་བདེའི་ཆོས་སྣ་ཆོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དཔེ་ཉེར་
 གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་
 ཡོན་ཏན་གྱིས་ཐུག་ཅིང་འཕྱོར་བ་ཡིན་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་དེ་
 བྱི་རབ་ཏུ་དད་ཅིང་དགའ་བས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྣོན་ནས་དེར་འདུག་པར་གདམས་
 བར་ཆེར་འོས་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོགས་བཅད་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་
 ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བ་རྣམས་བདེ་བ་བཞི་ལས་ཉམས་པའི་
 རྒྱལ་གསུངས་པ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འོས་པས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་འོས་པའམ་ཆེར་
 འོས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སྤངས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
 དག་བདེ་བ་བཞི་ལས་ཉམས་ཏེ། སེམས་ཅན་གཞན་སྤྱི་བ་གཉིས་སྤངས་
 པའི་སྤང་བ་སྟན་སྟུམ་ཆོགས་པ་དང་། བདག་མེད་གཉིས་ཉོགས་པའི་ཉོགས་
 པ་སྟན་སྟུམ་ཆོགས་པ་ལ་བཞག་པའི་དོན་ལ་སེམས་པའི་བདེ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ལ་ཡོད་དེ་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་ཕན་པ་ཕྲ་མོ་ཙམ་བསྐྱབས་
 གྲུང་བྱང་སེམས་རྣམས་རང་གི་དོན་དེ་ཐོབ་པ་ལས་ལྷག་པར་ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེ་
 བ་སྤངས་ཉོགས་སྟན་ཆོགས་ལ་བཀོད་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེ་ན་སེམས་ཅན་ཆད་
 མེད་པའི་དོན་སྟན་སྟུམ་ཆོགས་པ་བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་མཆོག་
 ཏུ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པ་ཆད་མེད་པ་དེ་ལས་ཉན་རང་རྣམས་ཉམས་པར་གྱུར་
 ཏེ་དེ་དག་གིས་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་
 བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་ཤེས་ཤིང་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ལ་བདེ་བ་མཆོག་སྐྱེ་ཞིང་། ཉན་རང་རྣམས་རང་འཁོར་བའི་
 ལྷག་བསྐྱལ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་ཤེས་པ་ཙམ་ལས་དགའ་བ་ཉི་ཆོབ་འབྱུང་
 གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགའ་བ་ལྟར་རྒྱ་མི་ཆེ་བ་དང་། དགོངས་པ་
 ཆེན་པོའི་དོན་ནི་ཐེག་ཆེན་ལས་གསུངས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་མི་འགག་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བ་ཟབ་མོའི་དོན་གཏན་ལ་ཕབས་པ་དང་།
 ཆོག་ལ་ཡང་དགོངས་པ་དང་ལྷེམ་དགོངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་དགོངས་

པ་ཟབ་མོ་རྣམས་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་
 ཡིད་བདེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉན་རང་ལ་མེད་ཅིང་དེ་དག་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ལམ་ཉི་ཆེ་བ་ཙམ་ཤེས་པའི་བདེ་བ་མྱོང་ངོ་། །བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐར་ཐུག་པའམ་
 མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟོང་ཉིད་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་བདེ་
 བ་ཆེན་པོ་མི་ཟད་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་སྟོབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉན་རང་ལ་
 མེད་དེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་བཞིན་དུ་དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 པ་ཙམ་རྟོགས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཉན་
 རང་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་མི་བསྐྱེད་པས་བདེ་བ་བཞི་པོ་དེ་
 སྤངས་ནས་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་དང་བྲལ་བའི་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཉེ་
 བར་ཞི་བ་ཙམ་གྱི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགོ་བར་འགྱུར་ངོ་། །ཞེས་ཉན་
 རང་གི་འབྲས་བུ་ལ་དགའ་བ་སྤངས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
 བར་འོས་པར་བརྟན་པའོ། །ཀུན་གྱིས་པ་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་
 བ་ན་ངན་སོང་དང་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱིས་སྐྱོ་བའི་འཇིགས་པ་མེད་པར་
 བརྟན་པ་ནི། སྟོ་ལྡན་ཞེས་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་
 དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ས་དང་པོའི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་
 ཡང་། མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཞོད་པའི་ལས་སུ་གྱུར་

པ་ནམས་དང་སྒོ་གསུམ་མི་དག་གི་ཕྱོགས་མཐའ་ཡས་པའི་ཉེས་པ་བྱེད་པ་
 ལས་སེམས་རབ་རྩ་བ་སྣམས་ཏེ་སྒྲན་ཆད་མི་བྱེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་
 ཐོབ་པོ། །དི་ལྟར་སྤྲིན་པ་མི་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་པས་ན་དན་སོང་གསུམ་
 ཏུ་འགོ་བའི་འཛིགས་པ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ནི་དག་གི་འཕེལ་བ་དང་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་བརྩེ་བ་གཉིས་ཀྱི་
 རྒྱན་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་རྩལ་རྟག་རྩ་དག་གི་ལ་གནས་པ་དང་། སེམས་
 ཅན་ལ་བརྩེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་བདེ་བ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་པའི་རྩལ་ན་ཡང་
 དགའ་ལ། རྩལ་བསྐྱེད་པ་དག་གིས་བྱང་དགའ་བར་འགྱུར་བས་ན་
 རྟག་རྩ་སྒྲིམ་པའི་འཛིགས་པ་མེད་དེ་དག་གི་དབང་གིས་ལྟ་དང་མིའི་བདེ་བ་
 མང་པོ་ཁྱོད་པ་ན་ཡང་དགའ་ལ། བརྩེ་བ་འཕེལ་བས་རྩལ་བསྐྱེད་པ་ཅན་
 ཀྱི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་དན་སོང་གསུམ་གྱི་ཆ་གང་སོགས་ཀྱི་རྩལ་
 བསྐྱེད་པ་མང་པོ་ཁྱོད་ཡང་དགའ་བཞིན་དང་དུ་ལེན་པས་ནམ་ཡང་དགའ་བར་
 འགྱུར་བ་དེ་འཁོར་བར་སྒྲོ་བར་མི་འགྱུར་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་
 རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པར་མི་བྱ་བར་དང་དུ་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་གདམས་པ་འོ། །
 གསུམ་པ་འཁོར་བ་འདིར་གནས་ན་སེམས་ཅན་གྱིས་ལོག་སྒྲུབ་མང་བས་དེ་
 བཟོད་དཀའ་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དི་ལྟར་སྒྲོ་བ་མི་སྒྲོ་ལ་དི་ལྟར་
 རང་གི་དག་གི་ལས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་སྟམ་ན། གང་གི་ཆོ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ས་ཐོབ་པ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོས་བདག་ལས་གཞན་གཅེས་པར་

འཛིན་པ་རྣམས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ཕྱིར་རང་གི་ལུས་དང་ནི་སྟོག་ལ་
མི་ལྟ་བུར་ལུས་སྟོག་བཏང་ནས། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསྐྱལ་བ་
མང་པོར་མགོ་དང་ཡན་ལག་བཏང་བ་སྟོགས་རབ་རྩ་ངལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་
དྲག་པོ་དང་དུ་ལེན་བའམ་ཁས་ལེན་དེ་ལྟ་བུ་ཡི་བྱང་སེམས་དེ་སེམས་ཅན་
གཞན་གྱིས་དེའི་སྟོག་གཅོད་པ་སྟོགས་ཀྱི་གཞོད་པ་བྱས་པ་ཡིས། བྱང་སེམས་
དེས་དེ་ལ་གཞོད་ལན་བྱེད་པ་སྟོགས་ཇི་ལྟར་ངན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ལ་འཇུག་
མི་རིགས་ཏེ་ནམ་ཡང་འཇུག་མི་སྲིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་རྩ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་ལ་མོས་པར་བྱའོ། །བཞི་བ་འཁོར་བ་འདིར་བྱང་སེམས་རྣམས་
འཕྱོར་བ་དང་ཁྱད་པ་ཇི་ལྟར་གྱུར་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྦྱོང་པ་ལས་མི་ལྡོག་པ་
ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱུ་མ་དང་མི་
ལམ་ལ་སྟོགས་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ལྟ་དང་མིའི་གནས་ཇི་
ལྟར་འདོད་པ་ཉིད་དུ་སྦྱོང་བ་འཛིན་པས། ལུས་སྐྱ་མ་དོར་ནས་སྦྱོང་བ་གཞན་
འཛིན་པ་ནི་སྦྱོང་མོས་ཆལ་བཟང་པོར་འགོ་བ་ལྟར་རྟོགས་ནས། འཕྱོར་བའི་
དུས་ལྟ་དང་མིའི་དབང་ལྷན་དུ་གྱུར་པ་ན་ཡང་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་འདོད་
ཆགས་ལ་སྟོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པས་འཆིང་བའི་འཛིགས་པ་མེད་དོ། །
གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱུ་མ་ལྟར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ལྟ་སྟོགས་ཀྱི་ལུས་དང་ལོངས་སྦྱོང་དེ་འདོར་བ་འཆིང་བ་ལ་བབ་པ་

རྒྱུད་པའི་དུས་ནའང་བྱང་སེམས་འདི་ལུས་དང་ལོངས་སྟོང་འདོར་བའི་སྤྲུག་
 བསྐལ་གྱི་འཛིགས་པ་མེད་དེ། དེ་ཡང་སྤྱོད་མ་ལྟར་ཤེས་ཤིང་སྟེ་བ་སྟེད་མོའི་
 ཚལ་དུ་འགོ་བ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་བདེ་སྤྲུག་རི་ལྟར་གྱུར་ཀྱང་ལམ་ལས་མི་ཉམས་པས་བྱང་ཆུབ་གྱི་ལམ་
 ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་རིགས་ཞེས་གདམས་པའོ། །ལྷ་པ་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྟེ་
 བ་སྟེད་མོས་ཚལ་དུ་འགོ་བ་ལྟར་རྟོགས་པའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།
 དཔེར་ན་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཡིད་དགའ་བའི་སྟེད་མོས་ཚལ་དུ་འགོ་བ་རྣམས་
 དོན་བཞིའི་ཕྱིར་འགོ་སྟེ། ལུས་བཟུ་བར་བྱས་ནས་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་པར་
 བྱེད་པ་དང་། རྟོན་མོའི་ཟས་སྟོམ་སྒྲ་ཚོགས་ལོངས་སྟོང་པ་དང་། ཉམས་
 དགའ་བའི་གནས་དེར་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཅིང་མོ་སྒྲ་ཚོགས་ཉམས་
 རྒྱ་མཚོར་བའི་དགའ་བ་བཞི་ཉམས་སྤྱོད་ལྟར་འདོད་པས་སྟེད་ཚལ་དུ་སེམས་
 འཇུག་ཅིང་ལྟོག་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྟེ་བ་
 གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་དེ་འཇུག་པ་ཡང་རང་གི་ཡོན་ཏན་སྤྱོན་པ་དང་
 ཆུལ་ཁྲིམས་གཟུངས་ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་གྱི་རྒྱན་ལ་སོགས་པས་གོང་ནས་
 གོང་དུ་རང་རྒྱུད་བརྒྱན་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་དུ་སྟེ་བའི་གནས་དེའི་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་དགའ་བ་ནི་ཟས་ཀྱི་རྟོན་མོ་ལྟ་བུའོ། །
 གནས་གང་དུ་ལུས་རྟེན་རི་འདྲ་བར་བསམ་བཞིན་སྟེ་བ་གནས་མཚོག་ཉམས་
 དགའ་བར་སྟོང་པ་བཞིན་ནོ། །དེར་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ལྷས་རྒྱ་འབྱུལ་སྤྱོད་

ཆོགས་རྣམ་པར་འབྱུལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཅེ་དགའ་སྟོན་ཆོགས་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ།།
 དེ་ལྟར་སྤྱིད་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྦྱེ་བ་བཞེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་སྦྱེད་ཆེལ་དུ་འགོ་བའི་ལས་བཞི་བྱས་པའི་དགའ་
 བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་དང་འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་དགའ་
 བ་དང་། གཞན་ལ་ཡན་འདོགས་པའི་ཟས་ཀྱི་སྟོན་མོ་དག་གི་དགའ་བ་དང་།
 གཞན་དོན་བྱེད་པའི་རྟེན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་མཆོག་སྦྱེད་ཆེལ་ལ་གནས་བཅས་
 ཏི་བསྐྱད་པའི་དགའ་བ་དང་། རྩ་འབྱུལ་གྱི་ཅེ་བ་སྟོན་ཆོགས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་
 བའི་དགའ་བ་བཞི་པོ་འདི་ནི། སྦྱིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 མིན་པ་གཞན་འཛིག་རྟེན་པ་ལྟ་ཅི་ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་ལའང་མེད་
 ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་རིགས་
 མོ། །དུག་པ་ལུས་གཏོང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ལྟོག་པ་མེད་ཅིང་
 མི་ཞུས་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་
 རྟོགས་པས་རང་དོན་ལ་ཆགས་པ་ཡོང་ཡེ་བྲལ་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་
 སེམས་ཅན་གཞན་ཆོ་འདི་དང་གཏན་དུ་ཡན་བདེ་མཆོག་ལ་འགོད་པའི་དོན་
 དུ་ཡར་སྦྱིན་དུག་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པ་དང་ལྡན་པ། གཞན་སྐྱུག་བསྐྱེད་པའི་
 རྒྱས་བདག་གྱང་སྐྱུག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བས་ན་སྦྱིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ནི། གང་གི་ཆོ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་ན་དཔུལ་

བ་མནར་མེད་པར་རང་ཉིད་གནས་པར་བྱེད་པ་ལའང་བདེ་ཞིང་དགའ་བར་
འཛིན་པ་དང་སྒྲོ་བ་རྩུང་ཟད་མི་སྒྲེ་བ་དེ་འདྲ་བ་དག་སྤིང་པ་འདི་ན་སེམས་
ཅན་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྟེན་ནམ་དོན་གྱི་ཕྱིར་ལུས་དང་ཡན་ལག་
གཏོང་བ་སོགས་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེལ་འབྱུང་བ་རྣམས་གྱིས་ག་ལ་འཛིགས་ཞེས་
སྤྱད་བསྐྱེལ་དྲག་པོ་དང་དུ་ཡིན་ཅུས་པར་བསྟན་པའོ། །སྒོ་བརྟན་འབྲེལ་
པའི་འགྱུར་ལྟར་ན། གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱད་བསྐྱེལ་འབྱུང་བ་ཡིས་ཞེས་
འདུག་པ་དོན་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡོན་ཏན་མད་དུ་
བྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་མངའ་བས་སྤིང་པ་འདིར་སྤྱད་བསྐྱེལ་གང་གིས་ཀྱང་འཛིགས་
པ་མེད་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་དགའ་བ་ཞིན་དང་དུ་ཡིན་པས་དགའ་བ་ལས་ནམ་
ཡང་མི་ཉམས་པས་སྒྲོ་བ་མེད་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་བྱུང་བར་
རིགས་སོ། །བདུན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
གྱི་མ་འདྲིས་པའི་མཛའ་བཤེས་ཆེན་པོ་སྟེ་སྟོན་དུ་བཀྱར་སྟེ་དང་ཟང་ཟེང་དང་
རིམ་གོ་སོགས་གྱིས་མཉེས་པར་བྱས་པའམ་ཆོའདིའི་གཉེན་དང་རྩ་ལག་ཏུ་
གྱུར་པ་ལྟ་བུ་སྟོན་འདྲིས་པའི་རྒྱས་ཕན་འདོགས་པ་མིན་གྱི། རང་བཞིན་
གྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྟོང་བརྩེ་བའི་རང་རྩུལ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་ལ་རང་ཉིད་རང་གིས་འཇུག་པར་མཛད་གྱིས་གཞན་གྱིས་བསྐྱེལ་མི་དགོས་
པར་བསྟན་པ་ནི། རི་ལྟར་སྟོབ་བུ་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་
ཡིན་པ་ཡིན་པ་དང་འདོར་བར་བྱེད་དུ་གཞུག་པ་ལྟར་གཞན་བསྐྱེལ་འདེབས་

པའི་སློབ་དཔོན་ལྟ་བུའི་བཙུང་བ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་ཏཱ་ལ་བ་ཉིན་
 པའི་བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི། བ་པོ་ལ་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་
 དག་གིས་རང་ཉིད་གྱི་སེམས་གདུང་བ། ལུ་བའི་མ་ལྟ་བུ་དང་འདྲ་བ་
 ལས་ཀྱང་ལྟག་པའི་བྱིར་ན། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་སེལ་བ་དང་།
 བདེ་བ་དང་དགོ་བ་ལ་གཞག་པའི་བྱ་བ་རང་གིས་སྤྱོད་པ་ཉི་ཤེས་གནས་
 བ་ལ། རང་ཉིད་མི་འཇུག་པར་གཞན་གྱིས་དེ་ལ་བསྐྱེལ་བ་ནི་གིན་ཏུ་འོ་ཡང་
 ཆ་སྤེལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱིར་། དཔེར་ན་བྱ་ལྟག་
 པོར་གྱུར་པས་མ་གིན་ཏུ་བཀྱོན་པ་མཐོང་བཞིན་ཅུང་ཟད་སྤྱིན་པར་མི་བྱེད་
 བ་ལ་གཞན་ཞིག་གིས་འདི་བྱིད་གྱི་མ་ཡིན་པས་ཟས་བྱིན་ཅིག་ཅིས་བསྐྱེལ་
 དགོས་པ་བྱུང་ན་འཇིག་རྟེན་པས་ཀྱང་ངོ་ཆ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་
 བསྐྱེལ་ཀྱང་དེས་ཅུང་ཟད་མ་བྱིན་ན་མི་མ་རབས་དེ་འདྲ་ཞེས་གིན་ཏུ་ཡང་ངོ་
 ཆ་བའི་གནས་སུ་འཇིན་པ་ལྟར་སློབ་དཔོན་བཙུང་བ་ཆེན་པོ་ནི་གཞན་བསྐྱེལ་
 བ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེར་བསྟེན་པ་རྣམས་གྱིས་བཙུང་བའི་དོན་བཞིན་མ་
 ཞུགས་ན་གིན་ཏུ་ངོ་ཆ་བ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་བསྐྱེལ་བ་པོའི་སེམས་ཅན་གཞན་མི་དགོས་པར་རང་ཉིད་སློབ་ཙུང་བའི་
 རང་ཚུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་བསྐྱེལ་མི་དགོས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་
 པས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡལ་བར་འདོར་བ་མི་སྤྱིར་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
 བསྐྱེལ་བ་བྱུགས་གྱིས་བསྐྱེལ་བས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་

གདམས་པའོ། །བརྒྱད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩོན་འགྲུས་
ལྷག་པར་བརྩོན་དགོས་པར་གདམས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་ཁྱེད་ཆེན་
པོ་ཁྱེད་བརྣམས་ལམ་རིང་པོར་འགོ་དགོས་པ་ལ་བསྒྲིམས་ནས་ལྷུང་དུ་འགོ་
དགོས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་སྟོད་པར་བྱས་ན་གནས་དེར་ཕྱིན་དཀའ་བ་བཞིན། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྒྲུལ་
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་སེམས་བསྐྱེད་པས་ན། མགོ་ལ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱེད་ཆེན་པོ་བྱེད་བ་ཡི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
མཆོག་ཏུ་ལྷུང་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་རི་ལྷོ་ཁས་སྤངས་པ་ལྷུང་
བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་གནས་སྤྱུ་འགོ་དགོས་པ་ལ། དེའི་རྒྱ་ཐར་ཕྱིན་དུག་
ལ་སྟོད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལྷུང་དུ་མི་ཚོམ་པར་བྱི་བཤོལ་བྱེད་ཀྱི་ལེ་ལོའི་དབང་
དུ་སོང་ནས་ལམ་ལ་དལ་གྱིས་འགོ་བའམ་འཇུག་པ་མི་མངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་
པ་རང་གཅིག་སྤྱི་དོན་དུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་གཅོད་པར་
བརྩམ་བ་ཡང་། གཙུབ་ཤིང་གཙུབ་སྟན་ལྷུང་ཏེ་བར་མེད་བརྒྱུད་བས་མེ་
འབྱུང་བ་ལྷུང་བརྩོན་འགྲུས་ལྷུང་ཏེ་ཆོག་གསུམ་མཐའ་བདུན་གྱིས་རང་གི་འབྲས་
ལུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བདག་དང་གཞན་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཉོན་གྱི་འཆིང་བ་བསལ་
དགོས་ན། ད་ལྟ་བདག་དང་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ལས་ཉོན་རྣམ་སྟོན་
གྱི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་ལྷུང་པ་རྣམ་པ་སྤྲོ་ཆོག་གསུམ་གྱི་འཆིང་བས་རབ་

ཏུ་བཅིངས་པས་ན། ཉན་རང་གི་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་དེ་ཡི་ཚུལ་ལས་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བརྩོན་པ་བརྒྱ་འབྱུང་དུ་ནི་བྱ་བར་རིགས་སོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ལུ་
སྟེ་ལཱ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ॥

དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་པའི་དོན་བཞིན་ཉམས་སུ་
ལེན་དགོས་པས་བཞི་བ་རྒྱབ་པ་བཤད་པ་ལ། དོན་གཉིས་ཐུན་སུམ་ཆོགས་
པའི་རྒྱབ་པ་སྒྱིར་བསྟན། གཞན་དོན་རྒྱབ་ཚུལ་ཁྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། བརྒྱབ་
པའི་ཆེ་བ་བསྟན་པས་དོན་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ་འདི་ལྟར་གནས་ཆེ་བ་
དང་ཚོམ་པ་ཆེ་བ་དང་། འབྲས་སུ་འབྱུང་བ་ཆེ་བ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་བདག་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་རྒྱལ་སྐས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱབ་པ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་པར་
འདོད་དོ། །དེ་ལ་གནས་ཆེ་བ་ནི་དང་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲེལ་བྱང་
ཚུབ་ཏུ་བརྒྱལ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས་རྒྱབ་
པ་འབྱུང་བས་ན། རྒྱབ་པའི་གནས་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པས་
གནས་ཆེ་བ་ཞེས་བཤད་ལ། དེ་ནི་རྟག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་དགོ་བ་དང་། ཚོམ་
པ་ཆེ་བ་ནི་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་ས་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཆོས་རྒྱུགས་པ་དང་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱ་བྱིར་དགའ་བ་ཚད་མེད་པ་
བརྩམས་པ་དེ་ནི། སྦྱོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་ཆེ་བ་སྟེ་བར་དུ་དགོ་བའོ།

འབྲས་ཁུ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་བདག་གི་དོན་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་ཏེ་སྤྱིད་པའི་མཐའ་ཇི་སྤྱིད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཆེན་པོ་
ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཐ་མར་དག་བ་སྟེ། ཆེ་བ་དེ་གསུམ་
ཉན་རང་ལ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་གཞན་དོན་སྐྱབ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་
ལ། གཞན་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ། གཞན་དོན་བྱེད་པའི་དབྱེ་བ། གཞན་དོན་
བྱེད་པ་དེ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ། ཟུང་པར་འཇགས་པ། རྒྱན་མི་འཆད་པ། ལོག་
སྐྱབ་ཀྱིས་མི་སྒྲོ་བ་དུག་ལས། དང་པོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ཀྱིས་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་བདག་ཏུ་མཉམ་པའི་སེམས་ཉིད་དམ།
བདག་བས་ཀྱང་གཞན་ཆེས་སྤྱག་པ་བདག་བས་གཞན་གཅིས་པར་འཛིན་
པའི་སེམས་རྟེན་ནས་ནི། དེ་ལྟར་བདག་གི་དོན་དུ་ཉོན་མོངས་དང་སྤྱག་
བསུལ་སྦྲངས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་
བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་བས་ཀྱང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་དེ་གཉིས་བསྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་
བྱེད་པའམ་མཆོག་ཏུ་བྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་དེ་དག་ལ་རང་གི་དོན་གང་ཡིན་
ལ་གཞན་གྱི་དོན་གང་ཡིན་ཏེ། ཟུང་པར་མེད་པར་མཉམ་མོ། །ཞེས་སོ། །
ཡང་མོས་པས་སྒྱུད་པའི་སར་སྟོང་རྗེ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་མོས་པས་བདག་
གཞན་མཉམ་བརྗེ་བསྒྲོམས་པས་བདག་དང་སེམས་ཅན་ལ་སེམས་མཉམ་
བ་རྟེན་པ་དང་། ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ཆོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགོ་བའི་
དོན་རྟོགས་པས་བདག་གཞན་མཉམ་བ་ཉིད་རྟེན་ནས། བདག་གིས་དེ་ལྟར་

རྟོགས་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུ་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་འཕྲུལ་སྤངས་གི་སྟུག་བསྐྱལ་
 རྟུགས་དྲག་བཟོད་དཀའ་བར་ཡུན་རིང་འཕྱུན་པ་ལ་བདག་བས་གཞན་ཆེས་
 སྟུག་པའི་སེམས་མཛོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་ན་ཇི་ལྟར་སྟོང་རྗེའི་
 བདག་ཉིད་རྣམས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་བྱིར་རྒྱལ་སྟོང་དང་ལུས་
 གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སློན་སྒྲུབ་བདག་རང་ཉིད་ལ་སྟུག་བསྐྱལ་མི་བཟང་
 པའི་གདུང་བ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་དགྲ་དང་གཤེད་མ་སོགས་འཛིག་རྟེན་
 བ་དག་ལུས་གཙོད་པ་སོགས་གདུང་བའི་ལས་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱིས། གཞན་པ་
 རང་གི་དགྲར་གྱུར་པ་ལའང་། ཤིན་ཏུ་བཙུང་བ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞན་དོན་ཅི་དང་ཇི་ལྟ་བུ་བྱེད་ཅིན། སེམས་ཅན་
 གྱི་རིས་ན་རིགས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཐ་ཆད་དམ་ཐ་རྒྱུད་ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་
 ཅན་དང་། འབྲིང་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་དང་། མཆོག་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་
 གནས་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ། གྲུན་ཏུ་བཟོད་པའི་
 ཆོ་འཕྲུལ་གྱིས་དེ་དག་གི་སེམས་མཁྱེན་ནས། བཤད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱིས་
 ཆགས་ཅན་ལ་མི་སྟུག་པ་སོགས་སོ་སོའི་གཉེན་པོ་ལེགས་པར་སྟོན་པ་དང་།
 གང་བསྟན་པ་འདི་ལ་མ་དད་པའི་མུ་སྟེགས་སོགས་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་
 བསྟན་པས་དད་པར་བྱས་ནས་ཡང་དག་པའི་བསྟན་པ་ལ་བཙུད་པའི་སློན་སྒྲུབ་
 མཁུ་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐ་མལ་བ་རྣམས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་
 ལ་སྐྱབས་སུ་བཏང་ནས་བསྐྱབ་གཞི་ལྡེ་བྲིམས་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་དང་།

ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དུགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་གང་ཞིག་མ་ཤེས་པའི་ཐེ་ཚོམ་
རྣམས་བསལ་ཏེ་རང་རང་གི་ཚོས་དེའི་དོན་ལ་སློ་རྣམ་པར་ངེས་པར་བྱེད་པ་
དང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་མ་སློན་པ་རྣམས་ལ་ཕར་བྱིན་དུག་སྒྲིབ་དུ་གཞུག་པའི་
སློ་ནས་བྱིན་དུག་གི་དགོ་རྩ་ཡོངས་སུ་སློན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
བསམ་གཏན་འདོད་ཀྱང་དེའི་མན་ངག་མེད་པ་རྣམས་ལ་དེའི་ལུང་བསྒྲོ་བ་ལམ།
གདམས་ངག་སྒྲིབ་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་གདམས་ངག་ཐོབ་པ་རྣམས་
སེམས་རྩེ་གཅིག་དུ་ཏིང་པེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་
མཐོང་དང་མི་ལྟན་པ་རྣམས་ལ་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་པ་སོ་སོའི་འབྲས་
ལུ་ཐོབ་པའི་སློ་གོས་བྱེད་པ་ལམ། ཐེ་ཚོམ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་སློ་རྣམ་པར་
གོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དང་། མདོན་ཤེས་དང་། བྱང་
སྒྲོགས་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་སོགས་ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་སྐར་མ་
ཐོབ་པ་གསལ་དུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་འདི་ཡན་ཆད་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཚུལ་དང་། ཐུན་མིན་ཐེག་ཆེན་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ཏེ། ས་དང་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དུགས་སུ་སྒྲེ་བར་བྱེད་པ་དང་། ས་བརྒྱད་
པར་མི་སྒྲེ་བའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར་དེའི་དུས་སུ་ཚོས་ཉིད་གིས་དེ་བཞིན་
ག་ཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཞིང་དང་དུས་འདི་ལྷ་བྱུང་དེ་བཞིན་
ག་ཤེགས་པ་མཚན་འདི་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྒྲུན་པ་དང་། ས་
བརྒྱ་པར་སྒྲོགས་བརྒྱའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཚོས་ཀྱི་

རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་
ས་ཀྱན་ཏུ་འོད་ལ་ཡེ་ཤེས་བཞི་ཐོབ་པར་བྱས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
མཁུན་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཞག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་གྲངས་བརྒྱ་
གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་འདི་ནི་གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །གསུམ་པ། གཞན་
དོན་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ལ་རོལ་གྱི་དོན་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་ཆུད་མི་ཟ་བས་མཆོག་ཏུ་
འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་སྒྲུ་པོ་རང་རང་མཐུན་པའི་ཆོས་
བསྟན་པས་དེ་དག་གི་དོན་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་བརྟེན་ས་
པའི་མདོ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་ཅན་རྣམས་ལ་
ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་འཆད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འབྲུལ་པའོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རང་རང་གི་ཁམས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཆོས་བསྟན་ན་དེ་
དག་གི་དོན་ཏུ་མི་འགྱུར་བས་དེ་དག་གི་དོན་རྒྱུ་བ་པ་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
བཞིན་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་པ་ནི། རིགས་ཅན་གསུམ་གཤམ་ཡང་།
ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཤས་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པས་ཆགས་ཅན་ལ་མི་སྟག་པ། ཞེ་སྤང་
ཅན་ལ་བྱམས་པ། གཏི་མུག་ཅན་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་སྟོན་པ་སོགས་གཉེན་
པོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པའོ། །རྗེ་འབྲུལ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཏུ་མ་ཐོབ་
ཀྱང་དེའི་སྒྲོ་ནས་བདག་བཟང་དོ་སྙམ་ཏུ་ལུས་དག་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མི་འགྱིང་
བ་ནི་གཞན་ལ་པན་པ་བསྒྲུབ་པ་མཆོག་ཡིན་གྱི། ལུས་མཛེས་བཅོས་བཅས་
འགྱིང་བ་དང་། དག་གིས་རང་བསྟོད་དང་། སེམས་སྟེམས་པ་དང་བཅས་

པས་གཞན་དོན་ཆེར་མི་འབྱུང་བོ། །དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་རྩ་འབྲུལ་དང་
ཆོས་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱིས་བརྟུལ་ནས་ལམ་ལ་བཀོད་ཀྱང་། འདི་ནི་ངས་
བརྟུལ་བའི་སློབ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་སུ་བཅད་དེ་བདག་གི་བའི་ང་རྒྱལ་མེད་
པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དོན་ལ་མཁས་པས་གཞན་གྱིས་མ་རྟོགས་པ་
རྣམས་རྟོགས་པར་བྱེད། ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམས་སློག་པར་བྱེད། ཐེ་ཆོམ་
རྣམས་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་ཆ་གྲང་བཀྱིས་སློམ་ལོག་སྐྱབ་
སོགས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐལ་བཟོད་པར་བྱེད་པ་དང་། བདག་གི་ལུས་དག་ཡིད་
གསུམ་བསྐམས་ནས་དུལ་བ་དང་ལྷན་པས་གཞན་ཡང་དུལ་བར་བྱེད་ཅུས་
ཏེ། མདོ་ལས། བདག་མ་གྲོལ་བས་སེམས་ཅན་གཞན་གྲོལ་བར་མི་ཅུས་
ལ། དེ་བཞིན་བདག་མ་ཞི་ན་གཞན་ཞི་བ་དང་། བདག་མ་དུལ་ན་གཞན་
དུལ་བར་བྱ་མི་ཅུས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཤིན་ཏུ་འིང་སོང་དང་
མི་ཟད་པ་གཉིས་ནི་བྱང་སེམས་ས་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་པ་ཡིན་ཏེ།
ས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་པ་དག་གྲུང་ས་ལ་འཛོག་པའི་
སློན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ས་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སའི་བར་གྱི་ས་དེ་དག་ལ་ཞུགས་པ་ཤིན་ཏུ་འིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱང་
རྒྱུ་སེམས་དཔའ་མ་གཏོགས་པར་སོ་སྟེ་དང་ཉན་རང་རྣམས་ས་དེ་རྣམས་
སུ་འཇུག་མི་ཅུས་པས་དེ་དག་ལས་འིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བྱ་འོ། །དེ་ཡང་གོང་
བཤད་ལྟར་ས་དང་པོ་ལ་འགྲོགས་སུ་སྟེ་བ་ལ་གནས་པས་སེམས་ཅན་གཞན་

དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་དོན་བྱེད་ལུས་སོ། །དེ་
བཞིན་ལྷང་བསྟན་པ་ཐོབ་པས་རང་གི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིན་པ་
ལྷར་གཞན་ཡང་དེ་ལ་འགོད་ལུས་སོ། །དེ་བཞིན་དབང་བསྐྱར་པ་ཐོབ་པས་
རང་དེ་ལ་གནས་ནས་གཞན་ཡང་ས་དེར་འགོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པའི་
དུས་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པས་སེམས་ཅན་གཞན་
ཡང་དེ་ལ་འགོད་པར་ལུས་སོ། །མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་མཚན་བཞིའི་སྒོ་
ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་བ་ནས་ཡང་མི་ཟད་མི་འཛད་པ་ཡིན་ཏེ།
བསྐྱལ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་མི་ཟད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྐྱེད་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་ཟད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་ཟད་པས་
བསམ་པ་མི་ཟད་པ་དང་། བསམ་པ་མི་ཟད་པས་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་
སྒྲིང་རྗེ་མི་ཟད་པ་དང་། སྒྲིང་རྗེ་མི་ཟད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་
ཐབས་ཤེས་ཀྱང་མི་ཟད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་སྐས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱལ་བ་ནི་
གཞན་དོན་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བོ་དང་མཐུན་
པར་རྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་པོ་འདི་ནི། གང་གི་གཞན་དོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་
བཅུ་གསུམ་པོ་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བོ་དང་མཐུན་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པས་ལེགས་པར་སྟོན་པ་དང་། མི་འབྱིང་བས་མགུ་བྱེད་བདག་གི་མེད་
པས་འཇུག་པ་མཁས་པས་དོན་ལ་རྣམ་དེས། བཟོད་བས་དགེ་བ་སྒྲིན་བྱེད་
དུ་ལ་བས་གདམས་དག་སོགས་བཞི། རིང་སོང་གིས་རིང་སྐྱེ་སོགས་བཞི་དང་།

མི་ཟད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་སྤྱིར་བསྟན་པའོ། །
བཞི་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་པ་བྱུང་པར་འཕགས་ཚུལ་འདོད་ལྟར་
སྤྱོད་པོ་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། འདོད་ཡོན་ལྡན་ལ་ཆགས་
པའི་འདོད་ལྟར་གྱི་སྤྱོད་པོ་འདོད་ཁམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་ཡོན་ལྡན་དང་དྲ་
ལེན་ཅིང་དེ་བསྐྱབ་པ་ནི་རྒྱ་དེ་ལས་ཆེ་འདི་དང་ཆེ་རབས་གཞན་དྲ་འཛིགས་
པ་ཆེན་པོ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་འཛིགས་པ་ཆེ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །
ཁམས་པོར་མ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ནང་དྲ་བསྟུས་
པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱབ་པ་ནི། ས་དེ་དང་དེའི་སྤྱད་པའི་དགའ་བ་འདྲ་བྱེད་གྱི་
སྟུག་བསྟུལ་ལས་མ་འདས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་གྱི་བདེ་
བ་མི་བརྟན་པར་གཡོ་བ་ལ་ཆགས་ནས་དེ་འདྲའི་བསམ་གཏན་དེ་བསྐྱབ་པ་
ཡིན་ནོ། །འཁོར་བའི་སྟུག་བསྟུལ་ཞི་བ་ལ་དགའ་བ་ཉན་རང་རྣམས་ནི།
རང་རྒྱུད་གྱི་བྱི་མའི་སྤྱད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་རབ་རྒྱ་ཞི་བ་ཙམ་ལ་འཇུག་ཅིང་
དེ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་
པས་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རང་དང་གཞན་གྱི་སྟུག་བསྟུལ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཀུན་
ཞི་ལ། སྤྱིང་རྗེས་སེམས་ཅན་ཡལ་བར་མི་འདོར་བར་རྟག་རྒྱ་གཞན་གྱི་དོན་
དྲ་བཞུགས་པ་ཡིན་པས་སྤྲ་མ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་། འདས་པ་ཉན་རང་གི་
སྐྱབ་པ་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་སོ། །འཛིག་རྟེན་པ་སོ་སོའི་སྤྱོད་པོ་སྤྲོངས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དོན་ལ་ཅི་ཡང་མི་བསམ་པར་རང་གི་བདེ་བའི་དོན་ལ་

ཞིང་ལས་དང་ཉོ་ཆོང་དང་བུད་མེད་ལེན་པ་སོགས་བྱ་བ་སྣ་ཆོགས་ལ་ཤ་ཐང་
 ཆད་ཆད་དུ་བཅོན་པར་བྱེད་ཀྱང་། དུས་རྟག་ཏུ་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་ཤིན་ཏུ་
 ལེགས་པ་རྫོགས་པའི་རང་དོན་ཡིད་ལ་འདོད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་མ་ཐོབ་
 བར་ཆེ་འདི་ལ་ཡང་ཆ་གང་བཞེས་སྒྲིམ་སོགས་ཀྱི་སྟུག་བསྐལ་དང་། རྒྱར་
 མ་ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བའི་རྒྱ་དང་ཐོབ་པ་ཉམས་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་ལུས་
 སེམས་ལ་སྟུག་བསྐལ་མང་པོ་དང་། ཆེ་རབས་གཞན་དུ་རན་སོང་སོགས་ཀྱི་
 སྟུག་བསྐལ་རྣམ་པ་མང་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །བརྟན་པ་བྱུང་སེམས་
 རྣམས་རྟག་ཏུ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་བཅོན་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ནི། གནས་
 སྐབས་སུ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་འདི་དང་བྱི་མར་བདེ་བ་རྣམ་པ་མང་པོ་
 ཟུང་བའི་དོན་བྱས་ནས། མཐར་ཐུག་མི་གནས་པའི་བྱ་རན་ལས་འདས་པར་
 འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེ་བདག་གི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནམ་
 ཡང་ཉམས་མི་སྤྱིད་པ་ཐོབ་ཅིང་། གཞན་དོན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་མཐའ་ཅི་
 ཅམ་པར་ཕན་བདེ་བྱེད་པའི་སྤོང་ལས་མི་ཟད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བུ་
 རྒྱུ་བ་པ་རྒྱལ་མི་འཆད་པ་ནི། གཞན་དག་བཅོན་པ་མི་བྱེད་པའི་དུས་ན་རྒྱུ་བ་
 པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མེད་ཀྱི་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་སྟོན་
 འདུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཐུས་གཉིད་སོགས་བག་མེད་དུ་གནས་པའི་
 དུས་ན་ཡང་དགོ་ཅུ་རྒྱལ་མི་འཆད་པར་འཕེལ་ལ། ལུས་ངག་ཡིད་གྱིས་དངོས་
 རྒྱུ་སོགས་པར་བྱིན་དུག་བསྐྱབས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་

གནས་སྐབས་ཁོ་ནར་མ་ཟད། འགོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྡོད་ལུལ་ཐམས་
ཅད་དུ་ཡང་སེམས་ཀྱི་འཕེན་པའི་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ།
རྒྱལ་པའི་སྐས་ནམས་སྡོད་ལམ་གང་དང་གང་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་འུ་རི་ལྟ་བུར།
དབང་པོ་དུག་གི་སྡོད་ལུལ་སྒྲ་ཆོགས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ། དེ་ལྟ་དེ་ལྟ་
བུར་འོས་ཤིང་རིགས་པའི་སྐབས་དེ་དང་མཐུན་པའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཆོག་གིས་
སེམས་ཅན་ལ་ཕན་ཕྱིར་སྒྲོན་ལམ་དེ་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་སྡོད་ལམ་ལུང་
མ་བརྟན་ཀུན་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་པའི་ཐབས་མཁས་དང་
ལྟན་ཏེ། སྡོད་ལུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོ་སྡེ་ལས་རི་རྒྱུད་གསུངས་པ་ལྟར།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱོད་དུ་འཇུག་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐར་པ་མཆོག་
གི་གོང་ཁྱེད་དུ་འཇུག་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དང་། ལམ་དུ་འཇུག་པ་ན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ། སྐས་ལ་འདྲེགས་ཆེ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐར་པའི་ཐེམ་སྐས་ལ་འདྲེགས་པ། བྱས་བྱེད་ཆེ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་ཉོན་དག་པ། མེ་འབྱུང་པའི་ཆེ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བྱེད་ཤིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་ཆོག་པ་སོགས་
ལས་དེ་དང་དེར་མཐུན་པའི་རྣམ་བྱུང་གི་ཆོས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
བདེ་བ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་དམིགས་པའི་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་
བསྡོར་པའི་གཞན་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་བྱིར་རོ། །དུག་པ་གཞན་དོན་སྐྱབ་
པའི་ཆེ་གཞན་གྱིས་ལོག་སྐྱབ་གྱིས་མི་སྡོད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

རྣམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་ན། འདི་ལྟར་
 སེམས་ཅན་རྣམས་དུས་དྲག་ཏུ་མེད་བཞིན་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་
 འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་གི་ཉེས་པས་རང་དབང་མེད་པར་
 བྱས་པའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཡི་སྒྲེ་བོ་རྣམས་ལ་ནི་སྒོ་ལྡན་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔས་སྒྲེ་བོ་དེ་དག་གིས་བརྟེན་པ་དང་། རན་དུ་སྒྲུབ་དང་།
 ལོག་པར་ལྟ་བུ་སོགས་ལ་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ཉེས་པར་མི་འཛིན་ཏེ། སྒྲོན་
 པ་དག་གིས་གཞན་ལ་ཐོ་བཅམས་པ་དང་། རང་ཡང་ལྟེན་པར་བྱེད་པ་དང་
 འདྲ་བར། དེ་དག་ཀྱང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་
 གཞན་དབང་དུ་སོང་བས། འདི་ལྟ་བུའི་ལོག་པར་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་བྲགས་སུ་ཆུད་པས་སྒྲེ་བོ་ལོག་སྒྲུབ་ཅན་དེ་དག་ལ་ཁོ་བ་དང་སྒྲོ་བ་མེད་
 པ་འདི་ཉེས་པ་འདི་ལས་ཐར་བར་བྱའོ་ཞེས་སྤྱིར་རྗེ་རྣམ་པར་འཕེལ་པའི་
 བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྒྲུབ་པའི་ཆེ་བ་བསྟན་ཏེ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། བྱང་རྒྱུ་
 སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་པ་འདིས་ནི་མེད་པ་ཁམས་གསུམ་དང་། འགོ་བ་ལམ་
 རྒྱུད་ལྟ་བུ་པོ་ཀུན་གྱིས་མནན་ནས་འགོ་ཞིང་ཞི་བ་མཆོག་མི་གནས་པའི་
 རྒྱང་ན་ལས་འདས་པ་དང་ལྡན་ལ། ས་དང་པར་བྱིན་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་
 པ་སོགས་ཡོན་ཏན་སྣ་ཆོགས་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་རྣམ་པར་
 འཕེལ་ཞིང་། བྱམས་པའི་བསམ་པས་དུས་དྲག་ཏུ་འགོ་བ་རྣམས་སྤྱད་ཅིང་

མི་གཏོང་བ་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བ་ཀུན་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་བ་དང་། མི་གནས་
པའི་མུང་འདས་ཐོབ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་འཇུག་བ་དང་། མེས་ས་
ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་ཆེ་བ་བཞི་དང་ལྷན་བ་ཡིན་ཏེ་གོང་དུ་རི་རྒྱད་
བརྟན་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བཞིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་སྐྱབ་
པའི་ལེའུ་སྟེ་དུག་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

དེ་ལྟར་སྐྱབ་བ་དེས་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་
པས་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་ཐོབ་པར་མི་
ལྷན་པས་སྐྱབ་པའི་ལེའུ་རྗེས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །གསུམ་པ་བསམ་པར་བྱ་བ་ལ། རྟོགས་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བསམ་པ།
བསྐྱབ་བྱ་མདོན་ཤེས་དུག་ལ་བསམ་པ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་
རར་རྒྱད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་ལ་བསམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་གཏན་ལ་དབབ་པ་བདག་མེད་གཉིས། དེ་རི་
ལྟར་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་གོ་རིམ་གསུམ། དང་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སོ་སོ་རང་གིས་
རིག་པར་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་
མཐའ་བཞི་དང་བུལ་བ་སྟེ། གང་ཞེན་དོན་དམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཀུན་
བརྟགས་པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུར་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་།
ཡོངས་སུ་སྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་
བྱ་བ་ནི་ཟབ་མོ་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གཞན་དབང་གི་ཆོས་འདི་ལས་གཞན་དུ་

མེད་ལ། དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཞེན་པ་ནི་ཀྱན་
 བརྟགས་སོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུང་ཞིང་སྒྲུང་བ་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དེ་
 ལྟར་གྲུབ་པར་ཞེན་ན་ཡང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་གཉིས་ཆོས་སུ་ཡེ་
 རས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་གནས་ལུགས་སམ་དོན་དམ་པ་
 ཡིན་པས་ཐ་སྟད་དུ་གང་ལ་གང་མེད་པ་དེས་སྟོང་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་ཡོངས་
 གཙོད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ཡོད་པའོ། །ཀྱན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་ཞེས་
 བྱ་བ་དེ་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་དག་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་
 རམ་ཁྱད་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པས་གཞན་མིན་པའོ། །དེ་སྐད་
 དུ་ཡང་དགོངས་པ་དེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས། འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་
 དོན་དམ་མཆོན་ཉིད་ནི། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་མཆོན་ཉིད་དེ། །
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། ཀྱན་བརྟགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དོན་ལ་མེད་པ་
 དང་། གཞན་དབང་ནི་ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པའི་གཞི་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ལ།
 ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་གཅིག་
 མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འོན་གཞན་ཡིན་ནམ་
 ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དབང་གི་རང་བཞིན་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་
 ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་པའི་
 ཡོངས་གྲུབ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ཆོས་ཅན་གཞན་དབང་དེའི་ཆོས་ཉིད་
 ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་ན་གཞན་

དབང་གཞུང་འཛིན་གཉིས་གྱིས་མི་སྟོང་པར་འགྱུར་དགོས་ན་འད་དེ་མི་འཐད་
པའི་སྤྱིར། དབེར་ན་འདུས་བྱས་དང་མི་རྟག་པའམ་མེ་དང་ཚ་བ་ཐ་དད་ཏུ་
མེད་པ་བཞིན་དུ་གཤམ་པར་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡོངས་གྲུབ་དེ་ནི་གདོད་ནས་སྒྲི་
བ་དང་འཛིག་པའམ་འགག་པ་མེད་དེ། གང་རང་གི་ངོ་བོ་ཡེ་ནས་རྒྱ་སྒྱེན་
ལས་སྒྲིས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་འཛིག་པ་ལྟ་གཤམ་ཡོད། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་
ལས་འདས་པའི་དུས་ན་ཡང་སྤྱིར་བྱུང་མེད་པས་ན་ནམ་ཡང་འབྲི་བར་མི་
འགྱུར་ཏེ། འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་གནས་པ་དབེར་ན་ནམ་
མཁའ་ལ་སྒྲིན་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དུས་ན་འཕེལ་འབྲི་བ་མེད་པ་ལྟར་ཀུན་
ཉོན་གྱི་བ་དང་རྣམ་བྱང་གི་སྟོགས་འཕེལ་བས་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་བ་དང་
འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་བའམ། རང་གི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་
པས་ན་གསར་དུ་རྣམ་པར་དག་པའང་མེད་པ་དབེར་ན་ནམ་མཁའ་དང་གསེར་
བཟང་པོ་དང་རྒྱ་དང་གེལ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་བཞིན་ནོ། །རང་བཞིན་
གྱི་ངོས་ནས་དྲི་མ་བསལ་དུ་མེད་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལ་སྟོ་བྱར་གྱི་སྒྲིན་དང་
གསེར་ལ་གཡའ་དང་རྒྱ་ལ་རྟོགས་པ་དང་། གེལ་ལ་དྲི་མ་བལ་བ་བཞིན་དུ་
ཡོངས་གྲུབ་དེ་ཡང་སྟོ་བྱར་གྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་བསལ་བའི་སྟོབས་གྱིས་དྲི་མ་
རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞིས་དོན་
དམ་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་དེ་དོན་ལྡན་བརྟན་ཏེ། ཡོད་མེན་མེད་མེན་དང་།
གཅིག་ཐ་དད་མེད་པ་དང་། སྒྲི་འཛིག་མེད་པ་དང་། འཕེལ་འབྲི་མེད་པ་

དང་། དག་དང་མ་དག་མིན་པ་ལྟོ། དཔུ་མ་ལྟར་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་སྣང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩོད་པ་ཐ་སྟོད་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ། རོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའང་མ་ཡིན་ཏེ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དེ་ཐ་སྟོད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་པ་སྐྱེ་བ་ཙམ་ལས་དོན་ལ་ཐ་དད་པར་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། མེད་ཆ་བ་དང་བྱ་རམ་གྱི་མངར་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ཀྱན་རྩོད་ཏེ་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཡུང་སྲུལ་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཡུང་གསུམ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་ཅིང་། ཡུང་གསུམ་པ་དེ་འདྲ་ཐ་སྟོད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །དེས་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མིན་གྱི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བ་ནི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་སྟེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་དབྱེར་མེད་པའི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་འདྲའི་ཆོས་ཉིད་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་སྟེ་འཇིག་རྒྱུ་གང་བྲལ་པར་རྟག་ཏུ་མཉམ་པ་ཡིན་པས་དག་པ་དང་མ་དག་པ་སོགས་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མཛུལ་ཙམ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་འདིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པར་སྒྲི་ཞིང་། སྣང་གཞི་གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་གསལ་རིག་ཙམ་རྗེས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་

ཡིན་ལ་འདོད་ཚུལ་དེའི་ཞེ་འདོད་མཐར་དེད་ན་གཤམ་བ་དེ་ཐ་སྟོད་ཐམས་ཅད་
སྒྲུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་བའི་རྒྱ་ཡོད་ཅམ་དུ་འདོད་བ་ལས་དོན་དམ་བདེན་གྲུབ་
ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་དུ་མི་འདོད་ན་དབུ་མའི་ལུགས་དང་འགལ་བ་གང་ཡང་མེད་ལ།
དོན་དམ་བར་བདེན་གྲུབ་དུ་འདོད་ན་དབུ་མའི་ལུགས་དང་འགལ་བ་ཡིན་
བས་ཁྱད་འདི་ཅམ་ཞིག་གིས་དབུ་མ་དང་འགལ་མི་འགལ་དབུད་བྱ་སྒྲུང་
མོད། བུམས་ཆོས་སྒྲོར་དང་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་
དགོངས་བ་གཅིག་པར་གང་ཟག་གང་གིས་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་སར་དང་པོར་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་དུ་རིག་ནས། དེ་ནས་སེམས་ལ་གཟུང་བ་མེད་པར་
ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་དེ་ནས་གཟུང་བ་མེད་སྤྱིར་འཛིན་བའང་མེད་པར་སྦྱོར་
ལམ་ཆོས་མཆོག་གི་དུས་སུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་
དང་བལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་བ་མངོན་སུ་རྟོགས་པའི་ས་དང་པོ་ཐོབ་
པར་གསུངས་པ་དང་། སེམས་ཅམ་ཡིན་ཚུལ་ཀྱང་གནས་དོན་ལུས་སུ་སྒྲུང་
བའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུང་གི་རྒྱ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་གཤམ་ཐ་སྟོད་དུ་རྒྱ་སུ་
ཡོད་པར་བཞེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་བཞེད་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་པས་
སྒྲ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ན་ལུགས་འདིས་གཉིས་
སྦྱོར་གི་གཤམ་བ་དེ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་མཚན་མ་མེད་པར་གིན་
དུ་རྟོགས་རིགས་པའི་སྤྱིར་དབུ་མེམས་ཀྱི་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་མཐར་ཐུག་གི་
དགོངས་བ་མཐུན་པར་བཟུང་བར་བྱའོ། །འོན་དབུ་མའི་སྒྲོབ་དཔོན་རྣམས་

གྱིས་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་དགག་པ་ཅིང་ཕྱིར་མཛད་ཅེན། དེ་ནི་
 སེམས་ཙམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་མཛོན་པའི་ད་རྒྱལ་ཙན་དག་སེམས་ཙམ་
 གྱི་སྒྲུབས་སུ་བྱེད་མེད་གྱི་སེམས་རྣམས་སུ་ཡོད་ཅེས་པ། ཐག་པ་སྒྲུབ་གྱིས་
 སྟོང་ཡང་ཐག་པས་མི་སྟོང་པ་ལྟར། ཐ་སྟོད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཁས་ལེན་
 ཚུལ་ཡིན་པར་མ་གོ་ནས། གཉིས་སྟོང་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་དོན་དམ་པར་བདེན་
 གྲུབ་དུ་ཞེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་དབྱུང་པ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་གྱིས་བསྟན་
 པའི་སེམས་ཙམ་གྱི་ལམ་ཚུལ་བཞིན་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་འཕགས་པ་
 ཐོགས་མེད་གྱི་དགོངས་པ་བཀག་པ་མིན་པར་སྒྲུབ་ཤོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་
 རིགས་པ་མེད་དེ། གངས་ཙན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་ཉན་ཐོས་བདེན་
 མཐོང་རྣམས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པ་དབུ་མ་པ་དང་ཁྱད་མེད་
 པར་བཞེད་པ་ཡོད་ན། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་གྱིས་དབུ་མའི་དགོངས་
 དོན་རྟོགས་པ་སྒྲོས་ཅི་དགོས་ཏེ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །སྦྱིར་དབུ་མ་
 པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི་ཆོས་རྣམས་སྦྱེ་བ་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པས་
 ཆོག་གི་སེམས་ཙམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་མ་སྒྲུངས་ཐབས་མེད་པ་མ་ཡིན་
 ཡང་། རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཡང་ངོ་པོ་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་།
 ལྷག་པ་དང་མི་ལྷག་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ཀུན་གཞི་ལས་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་མཆེད་ཚུལ་བཤད་པ་ཡིན་པས་སྐྱ་བ་
 ཅང་གི་རྟེན་འབྲེལ་འདི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱ་ཞིང་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་

མཁས་པས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པས། སྤྱག་པ་དང་མི་སྤྱག་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་
རགས་པ་ཕྱིའི་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པ་ལས་ཟབ་པར་འཇགས་པ་
ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཐེག་བསྟན་སོགས་སྤྱ་གསུངས། དེ་དང་མཚུངས་པར་ངེས་
དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་རྣམས་དང་ཟབ་མོའི་སྤྱགས་རྒྱུད་རྣམས་ལས་ཀྱང་སེམས་ལས་
མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་མེད་པ་དང་། འཁོར་འདས་གཉིས་ཀའི་རྩ་བ་སེམས་ལ་
སྤྱག་པར་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་པ་དང་ཐུངན་ལས་འདས་
པའི་ཆོས་འབྱུང་གི་སེམས་མེད་ན་དེ་དག་མེད་པར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། སེམས་
ཀྱི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་པས་ལས་འདུ་བྱས་ནས་ཀུན་ཉོན་འཁོར་པའི་
ཕྱོགས་འགྲུབ་པ་དང་། སེམས་ཀྱིས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་
སྒྲིང་རྩེ་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་བསྐྱུབས་པས་ཆོགས་བརྒྱད་ཀུན་
གཞི་དང་བཅས་པ་གནས་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སངས་
རྒྱས་སྤྱུ་འགྲུབ་པ་དང་། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྤིང་བ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཐུང་འདས་བསྐྱུབ་པ་ཡིན་
པས་ཀུན་བྱང་གི་རྩ་བ་སེམས་ལ་རག་ལས་པ་ནི་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པ་སྤྱས་
ཀྱང་ལས་ལེན་དགོས་པར་མ་ཟད། སེམས་དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་
ཡབ་ན་ཆོགས་རྒྱུད་དུས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་
ཞེས་ལམ་གྱི་གནད་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་རྣམ་སྤྱང་མངོན་བྱང་ལས་གསུངས་པ་
དང་། རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དུ་མཁས་པ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སྤྱ་གསུངས་པའི་སྟོབ་

དཔོན་ལྷ་བྱིས་དབུ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྐྱུས་པ་དབུ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་
 སྟོན་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས། རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབུ་མ་ལ་སྤྱི་བ་ནང་གི་
 དབུ་མ་དང་། ཟྱེ་དོན་འདོད་པའི་དབུ་མ་ལ་རགས་པ་ཟྱེའི་དབུ་མ་ཞེས་
 བཤད་ཅིང་། ཉམས་ལེན་གྱི་དུས་སྟུན་ལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབུ་མ་ཉིད་ཟབ་
 པས་དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་པ་གྲགས་པས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་འདི་ལྟར་དུ་མཛད་པ་
 ཡིན་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས། དེས་ན་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་རང་གསལ་
 ཞེས་པ་སེམས་ཅམ་པས་ཁས་ལེན་རྒྱུ་འདི་གཟུང་འཛིན་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
 མཐར་ཐུག་པ་དེའི་གཟུང་འཛིན་འདི་ཡིན་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཅམ་གྱི་རྣམ་ཤེས་
 ཞིག་རང་གི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་པའི་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་གོ་ན་དགག་བྱ་ཡིན་
 ལ། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གདོད་ནས་སྟེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་རང་རིག་པས་
 མངོན་སུམ་ཉམས་སྟེའོང་བ་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་གསལ་ལ་
 གོ་ན་བསྐྱུབ་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུ་དབུ་མ་དང་སྤྲུགས་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་
 དགོས་ཀྱི། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སམ་འོད་གསལ་པའི་སེམས་དེ་
 མེད་ན་སྟོབ་ལམ་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་བརྟགས་པའི་སྟོ་ཡོད་པར་མི་རིགས་
 ལ་མི་སྟོབ་པའི་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཀྱི་དུས་ན་སངས་རྒྱས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཐེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་ན་ཐེག་དམན་མུང་འདས་མར་མི་གི་བ་ལྟ་བུ་
 དང་བྱུང་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ཐེན་ལས་མི་ཟད་པ་
 རི་ལྟར་འདོད། དེའི་ཐུར་དབུ་སེམས་ཀྱི་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་ཟབ་པ་དང་རྒྱ

ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ལམ་སློལ་འབྱེད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐ་དད་ལྟ་བུར་སྤང་
ཡང་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གྲོང་དུ་གཅིག་ཏུ་མཐུན་པར་འཇུག་
པའི་གནད་ཤེས་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་མཐོང་ངོ་། །མདོར་ན་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་སྤང་སྟོང་རིས་ཆད་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་རུང་
མ་ཡིན་པར་བྱུང་འཇུག་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཅིང་དེ་གཞི་ལམ་
འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་རྟོགས་ན་མཐར་འཛིན་
ཀྱི་ལྟ་བ་རན་པའི་གཡང་ས་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས། དང་
པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྐྱབ་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་ཞེས་པ་མ་
བརྟགས་མ་དབྱེད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བབྱུང་བ་ཅམ་ལས་དོན་དུ་གྱུབ་པ་མེད་
དེ། བདག་ལྟ་དང་། སྤང་བོ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་གང་ཡང་བདག་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའམ་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་བདག་ཉིད་
ནི་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པས་འདུས་བྱས་
ཡིན་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་མ་བྱུང་བ་དང་དགོ་མི་དགོ་
ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་བྱེད་པས། ལུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
བདག་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། རྟག་པ་དང་བྱུང་བ་དང་། ལས་མི་བྱེད་
པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་བརྟགས་པ་དེ་དང་མཆོན་ཉིད་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ངོ་། །
འཛིག་ཆོགས་ལྟ་བའི་རྟོན་དུ་གྱུར་བ་སྤང་བོ་ལྟ་ཡང་བདག་གི་མཆོན་ཉིད་དམ་

རང་བཞེན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་སྒོ་བརྟན་འགྲེལ་པར་ངན་པའི་གནས་ཞེས་
 ངན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱན་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ལ་བསྟེན་ནས་ཏེ་དེ་ནི་
 ལྟ་བའི་གནས་སུ་སྤྱར་པའམ། ཉོན་མོངས་པའི་གནས་ངན་ལེན་གྱིས་བསྐྱེད་
 བས་ན་ངན་པའི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་སྤང་བོའོ་ཞེས་འདུག། །འགྱུར་ལ་ལ་ན་
 ངན་པར་གནས་ཞེས་པ་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་གནས་
 ཡིན་པས་ངན་པར་གནས་པ་སྤང་བོ་ཉིད་ལ་བྱ་སྟེ། གང་ལྟར་ཡང་སྤང་བོ་ལྟ་
 བྱི་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་མི་རྟག་པ་དང་འདུས་བྱས་དང་
 མ་བྱབ་པ་དང་ལས་བྱེད་པ་དང་དུ་མ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་བྱུང་
 བྱི་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་གསར་དུ་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། བྱབ་པ་དང་། རྟག་པ་དང་
 ལས་མི་བྱེད་པ་དང་གཅིག་ཤུར་འདོད་པ་དང་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཡུལ་ཅན་འཛིག་ལྟ་དང་། ཡུལ་སྤང་བོ་ལྟ་བོ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་
 བདག་ཅེས་བྱ་བ་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བདག་ཡོད་པར་
 མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མ་དམིགས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཕྱི་རོལ་པས་ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པའི་བདག་བཀག་པ་དེས་
 ངར་འཛིན་ལྟན་སྟེན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་ལེགས་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ང་
 གཅིག་ལས་དུ་མ་མེད་པ་དང་དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མཐའ་མའི་བར་དུ་
 གཅིག་ཡིན་པར་འཛིན་པ་དེ་འདྲའི་བདག་དེ་བཤད་མ་ཐག་པའི་དབྱུང་བ་
 གསུམ་བྱས་པས་སྒོ་བརྟགས་པ་ཅམ་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་

ཏེ་བདག་མེད་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་གོ་སྒྲམ་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་རྟོག་
ཅེ་ན། བདག་དེ་ནི་ཡོད་པའི་དབང་གིས་དེར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། མེད་ཀྱང་
ཡོད་པར་འབྱུང་པ་འཕམ་ནོར་བའི་སྒོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དབང་གིས་ཡོད་པར་
རྟོག་པ་སྒྲིམ་པ་ཅམ་སྟེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྒྲུལ་དུ་འཛིན་པ་དང་། མི་
ལམ་གྱི་ན་ཆུང་མ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །བདག་ཡོད་ན་ཉོན་
མོངས་པས་འཁོར་བར་བཅིངས་པ་དང་། བཅིངས་པ་དེ་བཅད་ན་ཐར་བར་
འགྱུར་རིགས་ཀྱི་བདག་མེད་ན་སྒྲིམ་ཐར་བར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་ན་བདག་
ཐར་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། བདག་ཡོད་པ་དེ་ཐར་བའི་
ཕྱིར་བཙོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྒྲུལ་དུ་འབྱུང་ནས་སྒྲག་པ་
ན། སྒྲུལ་མེད་པ་མཐོང་བས་སྒོ་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ལྟར། བདག་མེད་ཀྱང་
བདག་ཏུ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་དང་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་
བར་སྒྲུག་བསྐྱེད་རྒྱུན་མར་མྱོང་བ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ནས་ལས་ཉོན་འགག་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་
འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ནོར་བའམ་འབྱུང་
བའི་སྒོ་ཅམ་ཞིག་ཟད་པ་ཡིན་གྱི་བདག་ཡོད་པ་ཐར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་
ཡོད་ན་བདག་འཛིན་ནམ་ཡང་མི་ལྟོག་ཅིང་། དེ་མ་སྤངས་ན་ལས་ཉོན་མི་
འགག་སྟེ། བདག་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་རྒྱུན་གྱིས་འཇུག་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་བརྟན་པ། རི་ལྟར་བདག་

དང་ཆོས་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འབྲུལ་བ་ཙམ་ལ་བརྟེན་བའི་སྒྲུ་བོ་
 ཡིས། འབྲུལ་བ་དེ་ཡི་རྒྱ་ལས་སྒྲུ་བ་དང་ན་བ་སོགས་སྟུག་བསྐལ་སྒྲ་ཆོགས་
 གྱི་རང་བཞིན་རྒྱན་ཆགས་བ་ལ་གནས་བ་དང་། དེ་ཡང་རང་གི་སྒོ་འབྲུལ་བ་
 ལ་གནས་བ་ཙམ་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟར་རྟོགས་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་ལོག་ནས་འཆད་
 འགྱུར་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་བའི་མཐོང་བར་མེད་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མཐོང་བའི་
 ཟུན་བ་ཆེན་པོས་ཁེབས་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་དངོས་པོ་འདི་
 དག་སྟུག་བསྐལ་བ་དང་འབྲུལ་བ་ཡིན་བར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་བའི་ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་མེད་པས་ན་རིག་མེད་དམ་ཡང་དག་པར་རིག་བའི་ཞེས་བྱའོ། །ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་དུ་འདོན་བ་ཟག་བཙས་གྱི་ཤེས་པས་བདེ་སྟུག་བདར་སྟོམས་གྱི་ཆོར་
 བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རྩྭ་ལ་གྱིས་རིག་པ་ཡོད་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཆོར་བ་
 གསུམ་པོ་གང་སྤྱོད་ཡང་སྟུག་བསྐལ་ལས་མ་འདས་ཏེ། སྟུག་བསྐལ་གྱི་ཆོར་
 བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་སྟུག་བསྐལ་དང་། བདེ་ཆོར་ནི་འགྱུར་བའི་སྟུག་བསྐལ་
 དང་། བར་མའི་ཆོར་བ་ནི་འདུ་བྱེད་གྱི་སྟུག་བསྐལ་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་
 དག་པར་ན་སྟུག་བསྐལ་བ་སྤྱོད་བ་མེད་དེ་སྤྱོད་བ་པོ་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་
 དང་སྤྱོད་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་
 བ་ཐུང་ཁམས་སྒྲུ་མཆེད་གྱིས་བསྟུས་བའི་ཆོས་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ནི་འདི་
 ལྟར་སྤྲང་ཙམ་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲ་མ་དང་མི་ལམ་སྟིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། དོན་
 དམ་པར་ཆོས་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ཡོད་བའི་མེད་ཏེ་དེ་ལྟར་སྤྲང་བ་ལྟར་

དོན་དུ་མ་གྲུབ་པས་བདག་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་འདི་
ལྟར་ཕྱིའི་དངོས་པོ་རྣམས་འབྱུང་བ་བཞི་དང་ས་པོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་
ལས་འབྱུང་ཞིང་། བད་གི་དངོས་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་པོ་ནི་མ་རིག་པ་དང་
འདུ་བྱེད་སོགས་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བས་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཚོས་ཐམས་
ཅད་ནི་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་
ཡིན་པར་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་དུ་འཇུག་པ་སྟེ་སྤང་ན། སྐྱེ་བོ་སྤུན་པོ་
དག་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་ཇི་ལྟར་དབང་ཕྱུག་དང་བདག་ལ་སོགས་པ་གཞན་
གྱིས་བྱས་པའམ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་འཛིན་པ་ཡིན། གང་གི་ཕྱིར་
དངོས་པོ་རྣམས་རང་ལ་ཡོད་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་མི་མཐོང་བར། བདག་
དང་དབང་ཕྱུག་སོགས་བྱེད་པ་པོ་གཞན་འདི་ལ་མེད་པ་ཡིན་པཞིན་དུ། དེ་
མཐོང་བ་འདི་འདྲའི་ཐུན་ནག་གི་རྣམ་པ་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ན་
གྲགས་པའི་ཐུན་པས་ནི་ཡོད་པ་བསྐྱེད་ས་གིང་མི་མཐོང་བར་བྱེད་གྱི་མེད་པ་
མཐོང་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་གནས་
པ་མ་རིག་པའི་ཐུན་པ་དེས་ནི་དངོས་པོ་རང་གི་ཚོས་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མངོན་དུ་
གྱུར་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་བ་མི་མཐོང་ལ། མེད་པ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མཐོང་
བས་སྟོན་མེད་ཡ་མཚན་པའི་ཐུན་པ་ཞིག་གོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་བདག་ཅེས་པ་
གང་ཟག་གི་རྣམ་གངས་གྱི་མིང་དུ་ཡང་བཤད་དེ། བདག་དང་སེམས་ཅན་
དང་སྟོག་དང་གང་ཟག་དང་གིང་ཅན་དང་གིང་ཕུ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་

ནོ། །ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཡང་སྒྲ་དེ་སྒྱུར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཅེས་པ་ཆོས་
 ཀྱི་ངོ་བོ་འཇམ་རང་བཞིན་ལ་སྒྲ་དེ་སྒྱུར་བའོ། ལུ་སྟེགས་རྣམས་གང་ཟག་གི་
 བདག་ལ་ཞེན་པ་དེ་བཅིངས་ཐར་དུ་འདོད་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྱུར་བ་དང་།
 ཉན་ཐོས་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་བདག་ལ་ཞེན་ནས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོས་བཅིངས་ཐར་དུ་
 འདོད་པའང་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཤེས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གོ། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་ཚུལ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པས་མཉམ་པ་ཡིན་ཡང་འཁོར་
 འདས་དང་འཆིང་གོལ་འཐད་ཚུལ་བསྟན་པ། འདི་ལྟར་འཁོར་འདས་ཀྱི་
 ཆོས་སུ་སྒྲུང་བ་འདི་ལ། རོན་དམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སམ་གནས་ལུགས་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། མ་དེག་པ་འགགས་པས་ཁྱ་གེ་འགག་པའི་བར་གྱི་ཞི་བ་
 ཟུང་ན་འདས་པ་དང་། མ་དེག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་སོགས་ཁྱ་གེ་འབྱུང་
 བའི་བར་གྱི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་དེ་འཁོར་
 འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་མཉམ་པས་ན་
 འཁོར་བ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སོ་སོའི་སྐྱེ་
 བོ་རྣམས་འཁོར་བར་གནས་པ་དང་། འགགས་པ་རྣམས་སྐྱུང་ན་འདས་པ་
 ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་འཁོར་འདས་གཉིས་ལ་བདག་
 དང་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་རོན་དམ་པར་ཡོད་པས་ཐ་དད་དུ་སྒྱུར་བ་མ་ཡིན་གྱི།
 བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པ་ལས་
 དེ་ལྟར་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རོན་དམ་པར་འཁོར་འདས་མཉམ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་

འོན་ཀྱང་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་བཞིན་མི་རྟག་པ་དང་སྤྱག་བསྐལ་བ་དང་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་དགོ་བ་གོམས་པ་མཐར་ཐྱིན་པས་
འཁོར་བའི་སྒྲིབ་བ་ཟད་པ་ཉན་རང་གི་ཞི་བ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་པ་རྩོལ་ཏུ་ཐྱིན་པ་དྲུག་གི་དགོ་བའི་ལས་རྣམས་བྱེད་པ་
དག་ལམ་མཐར་ཐྱིན་པ་ན་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་འང་ཟད་པས་
འཁོར་བའི་བག་ཆགས་ཅོམ་ཡང་ཞི་བ་མི་གནས་པའི་བྱ་རན་ལས་འདས་པ་
ཐོབ་པར་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་དོན་དམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་རི་ལྟར་རྟོགས་
ཚུལ་གྱི་གོ་རིམ་བསྟན་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
སོགས་ཚིགས་བཅད་ལྟ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཚིགས་སྒྱུར་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་ལས་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གཅིག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་མཆོད་ཅིང་ཚོས་ཉན་བསམ་བསྒྲོམ་པ་དང་། བར་ཐྱིན་དྲུག་གིས་བསྐྱས་
པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐའ་ཡས་པ་གང་
ཞིག་གི་པ་རྩོལ་ཏེ་གྲངས་མེད་གཅིག་རྫོགས་པའི་བར་དུ་བསགས་པའམ་
ཡང་ན་དེའི་པ་རྩོལ་འབགས་པའི་སར་ཐྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡི་ཚིགས་རྣམས་
ལེགས་པར་བསགས་པ་དང་། མདོ་སོགས་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་
བསྟན་དོན་མི་རྟག་སྤྱག་བསྐལ་སྟོང་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ། ཚུལ་བཞིན་

སེམས་པ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་
པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཞེས་འདྲི་ཡན་ཆད་རྟེན་པ་
གསུམ་གྱིས་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་བཤད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཆོགས་པས་གསུམ་པ་དང་
ཆོས་ལ་སེམས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་སྒྲུ་སོགས་དང་ཀ་བུམ་སོགས་ཕྱི་
རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མིང་གིས་མངོན་པར་བརྟེན་པའི་རྒྱ་ཅན་ཏེ།
མིང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པས་དེ་དང་དེར་བརྒྱུད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་
དོན་གྱི་ངོ་བོ་བརྟེན་ཏུ་མེད་པ་མིང་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པ་ནི་དོན་སྣང་བ་ཐོབ་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་མིང་གིས་བརྟེན་
པའམ་དེ་དང་དེར་རྟོག་པ་ཙམ་ཏུ་དོན་རྣམས་ལྷག་པར་རིག་ནས་སེམས་
ལས་དོན་རྣམས་སྣང་བ་མཐོང་བ་ནི་ཅེ་མོ་སྣང་བ་མཆེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
ཞེས་བྱའོ། །གཞུང་བའི་ཆདེར་སྣང་བའི་ཆོས་རྣམས་ནི་སེམས་ཉིད་དེར་སྣང་
བ་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ལྟར་སེམས་ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཤེས་ནས་
སེམས་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ནི་སྒྲོ་ཡང་དག་པར་གནས་པ་ནི་བཟོད་པ་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཚུགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་གཞུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་ཚུགས་གཅིག་གཞུང་བ་རང་བཞིན་མེད་
པར་རྟོགས་པས་སོ། །དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཞུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་དང་བྲལ་བ་མངོན་སུམ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པར་
འགྱུར་ཏེ། རི་ལྟར་ན་བཟོད་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་ལས་གཞན་པའི་གཞུང་

བའམ་ཁྱིཾ་ན་མེད་པར་ནི་སྒྲོས་རིག་ནས་དེ་ནས་གཟུང་བ་མེད་ན་དེ་ལ་འཛིན་
པའི་སེམས་ཀྱང་མེད་དེ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ནི་ཕན་ཚུན་སྒྲོས་པས་ན་
གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པ་འང་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་ཆོས་མཆོག་དེ་མ་
ཐག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་ཐོགས་དེ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་དང་ལྡན་པས་
གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རིག་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
ཡི་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་དེ་
དང་མི་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མངོན་སྲུང་དུ་སོ་སོ་རང་རིག་པས་གནས་
ཏེ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་སོ། །
དེ་ནས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་ནི། སྒྲོ་དང་ལྡན་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡི་
ཤེས་ཀྱི་སྒྲོབས་ས་གཉིས་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་དུ་རྟག་དུ་ཁྱིཾ་དང་ནང་གི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀུན་ལ་འམ་ཀུན་ནས་ཀུན་རྒྱ་མཉམ་པར་སོང་བ་སྟེ་གཟུང་བ་དང་
འཛིན་པའི་དངོས་པོར་མི་རྟོག་པར་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པར་སོང་བ་
ཡིས། བྱང་སེམས་དེ་ཡི་རྒྱུད་དམ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གཞན་དབང་གི་མཚན་
ཉིད་ཅན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་
གཟུང་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཉེས་པའི་ཆོགས་གང་ཞིག་ཐོག་མ་མེད་པའི་
དུས་ནས་བསགས་ཤིང་ཤེས་པ་དང་སྤང་བར་བྱ་དཀའ་བ་ནགས་ཚང་ཆོང་
གི་ཁྲོད་སྒྲུག་པོ་ལྟ་བུ་དག དཔེར་ན་དུག་གི་སྒྲུབ་ཆེན་པོ་ཐིགས་པ་འགའ་
ཙམ་དུག་གི་བུམ་པར་སྒྲུགས་ན་དུག་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རྩི་

བསྐྱམས་པ་དང་ཁར་མུང་བ་ཙམ་གྱིས་དུག་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པ་
 ཡིན་པས། རི་ལྷར་དུག་སྐྱེན་ཆེན་པོས་དུག་སེལ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་སྤང་བུའི་སྒྲིབ་པ་ཕྱོ་དུག་དང་འདྲ་བ་རྣམས་
 ཅུད་ནས་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་
 མདོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོག་སྐྱུམ་གྱི་ཉེས་སྦྱོད་མཐའ་དག་གཏན་དུ་བསྐྱམ་
 སྟུང་བ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་གྱིས་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་མདོ་མྱེ་སོགས་
 ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་ནི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགོ་པའི་བྱིར་
 ལེགས་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྟན་བུའི་དོན་གྱི་ཙ་བ་མཐར་
 ཐུག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སློ་གྲོས་སམ་ཤེས་རབ་བཞག་པ་ནི། མདོ་མྱེ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དེ་གཅིག་ལ་བསྐྱུས་ནས་དམིགས་པར་བྱེད་པས་རྩ་བའི་
 སེམས་ཞེས་ཀྱང་བུའོ། །དེས་དེ་ལྷར་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་
 སེམས་པའི་དྲན་པའི་རྒྱུད་གོང་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་ཞིང་རྗེས་སྟོན་པར་གྱི་
 སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་མེད་པར་སེམས་ཙམ་དུ་རིག་ཅིང་
 སེམས་དེ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་རིག་པའི་བརྟན་པ་བྱུང་རྒྱུ་ལ་སེམས་དཔའ་
 དེ་དག་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སྦྱར་དུ་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་སོགས་འབྲས་
 ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོའི་ས་རོལ་དུ་འགྲོ་ཞིང་སངས་རྒྱལ་པར་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་པས་མི་སྒྲོབ་པ་བརྟན་པའོ། །འདིར་དབེ་པལ་ཆེར་དུ་དྲན་རྒྱ་ཞེས་པ་
 དབེ་མ་དག་པ་སྟེ། སྒྲོ་བརྟན་འགྲེལ་ཆེན་དང་། ཐེག་བསྐྱུས་སྐབས་འདི་ལུང་

དངས་པར་ཡང་དེ་རྒྱུད་ཅེས་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་
རྒྱན་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་བདུན་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། །
རྟོགས་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པའི་རྗེས་སུ། གཞན་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་
ཏན་བྱད་པར་ཅན་བསྐྱབ་པ་མཐུའི་ལེའུ་བཤད་པ་ལ། མཐུའི་ངོ་བོ་དང་།
རྒྱུད་དང་། འབྲས་བྱ་དང་། བྱེད་ལས་དང་། ལྷན་པ་དང་། འཇུག་པའམ་དབྱེ་
བ་དུག་དང་མཐུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེ་བ་བརྟན་པ་བཅས་བདུན་ལས། དང་པོ།
སྟེ་དང་ཞེས་པས་འཆི་བ་ཤུགས་ཀྱིས་བསྐྱས་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་འདི་ནས་
ཤི་འཕྲོས་ཏེ་གང་དུ་སྟེ་བ་ལྟ་བུ་ལས་མ་འདས་པའི་བར་དུ་རི་ཙམ་འབྱུང་
བ་ཤེས་པ་ནི་ལྷ་ཡི་མིག་གིས་འཆི་འཕྲོ་ཤེས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་སོ། །དག་
ཅེས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོད་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ལྷའི་རྣ་བའི་
མངོན་ཤེས་སོ། །སེམས་ཞེས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་བརྒྱུད་
ཁྱི་བཞི་སྟོང་སོགས་ཤེས་པ་ཡ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་སོ། །དག་
དང་མི་དག་བསྟེན་ཅེས་པ་སྟོན་གནས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཏེ། སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དག་བ་དང་མི་དག་བ་བྱས་པའམ་
བསྟེན་པའི་བག་ཆགས་གང་དང་ལྷན་པས་མཚོན་ནས་སྟོན་གྱི་ཆེ་རབས་
རྣམས་སུ་གང་དུ་སྟེས་པ་དང་ལས་ཅི་བསགས་པ་བདེ་སྤྱད་ཅི་མྱོང་བ་ཆེ་རི་
ཙམ་ཐུབ་པ་སོགས་ཤེས་པའོ། །དེའི་གནས་ཞེས་པས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་རང་རྣམས་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་གང་དུ་གནས་

པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་དེ་ཡི་གནས་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་
 དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་དེའི་གནས་སུ་ཐོགས་པ་
 མེད་པར་འགྲོ་བ་སོགས་ནི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་སོ། །འབྲུང་བ་ཞེས་པ།
 ཐབས་གང་གིས་ལམོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྲུང་བ་ཟག་ཟད་གྱི་མངོན་ཤེས་
 སོ། །དེ་ལྟར་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་པོ་དེ་དག་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རྩར་
 རྫོན་པ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་པ་མངོན་
 ཤེས་དུག་པོ་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་མཐུ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པའོ། །
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་བྱང་སྤོང་དང་
 ཉན་རང་གི་མངོན་ཤེས་རྣམས་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་ན་
 རྟོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། དུས་ཐམས་ཅད་
 དུ་ཡང་འགྲོ་བས་དང་། མངོན་ཤེས་དུག་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་དུ་མ་སྒེལ་
 བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཆད་མེད་པ་དང་བཅས་པ་ལ། ཐོགས་པ་མེད་པར་
 མངོན་དུ་འཇུག་པ་ནི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་ལ་རང་དབང་ངམ་བརྟན་པ་ཐོབ་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐུ་ཡི་བྱུང་པར་ཡིན་ནོ་ཞེས་མངོན་ཤེས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ནམ་ངོ་པོ་བསྟན་ནས། གཉིས་པ་མངོན་ཤེས་དེ་ཡི་རྒྱ་བཤད་པ་
 ལ་རྣམ་གྲངས་གསུམ་སྟེ། ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཡི་
 ཉིང་འཛིན་སྟེང་ལྟ་ང་རྒྱལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ཤས་ཆེ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། ཐོད་
 བཤེད་པ་དང་ལུགས་འབྲུང་ལྟོག་གི་སྟོམས་འཇུག་ལ་དབང་ཐོབ་པས་ཅི་འདོད་

བཞིན་ལས་སུ་རུང་བས་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ཐོབ་ནས་སོ། །སྟོགས་ནམ་པར་མི་
རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བློན་པའམ་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལྟར་སྐྱབ་
ཚུལ་མངོན་ཤེས་སོ་སོའི་རྣམ་གནས་སམ་མངོན་ཤེས་དེ་དང་དེ་ཐོབ་པར་
བྱེད་པའི་མཚན་མ་རྣམ་པར་བཞག་པར་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་སོ། །
རྣམ་གནས་ནི་མདོ་ལས་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་སྟོགས་
ཐམས་ཅད་སྒྲུང་བས་བྱུང་བའི་གཞུགས་ཐམས་ཅད་མ་སྒྲིབ་པར་མཐོང་བ་
དང་། རྒྱ་འབྱུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་འདོད་པས་ལུས་ཡང་བ་དང་འདོད་དགུར་
བསྐྱར་བ། རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་འདོད་པས་སྒྲུའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་མ་ལ་སེམས་
གཏད་དེ་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་མངོན་ཏུ་གྱུར་བ། སེམས་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་སེམས་
གྱི་གནས་ཏུ་མ་ལ་དམིགས་ཏེ་སེམས་གྱི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་ཏུ་གྱུར་
པ། དེ་བཞིན་སྟོན་གྱི་གནས་སྐྱབས་དང་། བྱི་མའི་གནས་སྐྱབས་དང་།
བདེན་པ་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་དམིགས་ཤིང་དེ་ལྟར་སོ་སོའི་རྣམ་གནས་
ལ་མོས་ཤིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་གི་མཐུ་
གྲུབ་པ་ཡི་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་འགྲུབ་
སྟེ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བློན་པ་སྟོགས་ཀྱིས་སོ། །གསུམ་པ་མངོན་ཤེས་
གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་གང་གིས་འཕགས་པའི་གནས་པ་རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་
དང་གཞན་ཡང་བདེན་པ་བཞི་དང་ས་དང་ཡར་བྱིན་གྱི་གནས་པས་གནས་
ལ་དེ་ལས་བྱུང་བར་དུ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་འགོག་སྟོམས་ལ་གནས་པ་དང་། ལྟ་

ཡི་གནས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་བཞིས་
གནས་ལ་བྱད་པར་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་བས་སོ། །ཆོངས་པ་ཡི་གནས་
པ་ཆོད་མེད་པ་བཞི་ཡི་ཏིང་འཛིན་ལས་བྱད་པར་དུ་སྟོང་རྗེའི་གནས་པས་
གནས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་པ་ནི་དཔེ་མེད་ཅིང་རྒྱ་ཆེར་རྟག་
ཏུ་གནས་པས་གནས་པ་བྱད་འཕགས་དང་ཕྱོགས་བཅུ་རྣམས་སུ་མདོན་ཤེས་
གྱི་མཐུས་བྱང་སེམས་དེ་སོང་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་མཆོད་
བ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་རྩུ་འཕུལ་སོགས་གྱིས་འདུན་པར་བྱས་
ཏེ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་
ཉན་རང་སོགས་གྱི་མདོན་པར་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ལས་བྱད་པར་འཕགས་
སོ། །བཞི་པ་མདོན་ཤེས་གྱི་བྱེད་ལས། མིག་གི་མདོན་ཤེས་གྱི་མཐོང་བའི་
ལས་ནི། སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་སྟེས་ཏེ་ཆགས་པ་དང་། མཐར་འཛིག་པ་དང་
བཅས་པའི་གནས་དེར་སེམས་ཅན་ཅི་ཅུམ་ཡོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱོགས་
བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱན་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱུ་མ་སྟེག་རྒྱ་མི་ལམ་
ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་ངོ་། །རྩུ་འཕུལ་སྟོན་པའི་ལས་ནི། མདོན་པར་
ཤེས་པ་དུག་ལ་ཅི་འདོད་པར་དབང་ཐོབ་པ་དང་ལྡན་པའམ་དབང་བཅུ་དང་
ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་གང་གིས་འདུལ་བའི་ཐབས་
གང་གིས་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འཇུག་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱིས་རི་
ལྟར་འདོད་པའམ་མོས་པ་བཞིན་དུ་དེ་དང་དེ་དག་སྟོན་པ་དང་། འབར་བ་

དང་འཕུར་བ་ས་གཡོ་བ། ལྷོང་གསུམ་ཡུངས་འབྱར་འཇུང་བ་སོགས་སྟོང་
ལམ་སྒྲ་ཆོགས་པ་མངོན་དུ་སྒྲིང་བའམ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་
མེད་པ་སྟེ་འོད་ཟེར་བཏང་བས་འོད་དེས་རེག་པའི་མོད་ལ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་བསྐྱལ་
བའི་ངན་པར་སོང་བ་དཔུལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་དག་གི་སྒྲིག་བསྐྱལ་ཞི་
ཞིང་དད་པ་ཐོབ་པའི་མོད་ལ་གནས་དེ་ནས་འཕྲོས་ཏེ་མཐོ་རིས་ལྟ་དང་མིའི་
གནས་སྟེ་འགོ་བར་བྱེད་དོ། འོད་ཟེར་དེས་བདུད་ཀྱི་གནས་གཞལ་མེད་ཁང་
བཙུགས་མ་མཐོ་ཞིང་རིན་པོ་ཆེའི་བཀོད་པ་དུ་མས་མཛེས་པ་དང་། དེར་
གནས་པའི་བདུད་འཁོར་དང་བཅས་བསྟོད་ཅིང་སྒྲིག་པར་བྱེད་ལ་བདུད་ཀྱི་
ལས་བྱེད་པའི་སྒྲ་བཀོད་བར་མཛད་དོ། །

རྣམ་པར་རོལ་པའི་ལས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐུ་ཐོབ་པ་དེ་ནི་མཆོག་
གི་ཆོགས་འདུས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཙོ་
བོ་རྣམས་འདུས་པའི་ནང་དུ། དཔའ་བར་འགོ་བ་དང་། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དང་།
ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་སྟོམས་
བར་ཞུགས་ཏེ། དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རོལ་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱང་ནས་
སྟོན་པ་ནི་མདོ་རྣམས་ལས་འཇམ་དཔལ་དང་སྦྱན་རས་གཟིགས་ལ་སོགས་
པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་རོལ་བསྟན་པ་རི་རྒྱད་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲུལ་
པའི་ལས་ནི། བཟོ་དང་སྦྱེ་བ་མཆོག་གི་སྒྲུལ་པ་ཡིས། རྩྱགས་བཙུའི་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་དུས་ཉི་ཆོ་བ་མིན་པར་དུས་ཀྱང་ཏུ་གནས་སོ། །དེ་ལ་

བཟོ་སྐྱལ་སྐྱུ་དྲི་བ་རབ་དགའ་འདུལ་ཕྱིར་དྲི་བ་པེ་ཨོ་ལེན་པར་སྐྱལ་བ་ལྟ་བུ་
 རོགས་སོ། །སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱུ་ནི་བརྒྱ་ཕྱིན་རོགས་ལྟ་དང་དེས་མཆོན་ནས་གཞོན་
 སྐྱེན་དང་བྱོལ་སོང་ལ་རོགས་དེ་དང་དེའི་རིས་སུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 རེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ལུས་འདྲ་བར་སྟོན་པའོ། །མཆོག་གི་སྐྱལ་སྐྱུ་ནི་དགའ་
 ལྡན་ནས་འཕོ་བ་རོགས་ནས་མདོན་པར་སངས་རྒྱས་གིང་མུངན་ལས་འདས་
 བར་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་མཆོག་གི་སྐྱལ་སྐྱུར་སྟོན་པའོ། །བཟོ་སྐྱལ་སྐྱུ་ལ་
 སྟོ་བརྟན་འགྲེལ་བར་ལས་སྐྱལ་སྐྱུ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེ་ནི་བཟོ་གནས་བྱེད་
 པ། རྩ་མཐའ་དང་པེ་ཨོ་མཐའ་རོགས་སུ་སྐྱལ་ནས་བཟོའི་གནས་རྣམ་པ་
 སྟོ་ཆོགས་སྐྱལ་ཏེ་བྱས་པས་རེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་ཡང་བཤད།
 མདོན་པར་ཤེས་པའི་ལས་དུག་ཅིས་འགྲེལ་ཆེན་གསུངས་ཏེ། མཐོང་བའི་
 ལས། སྟོན་པའི་ལས། འོད་ཟེར་གྱི་ལས་ངན་སོང་འདྲིན་པ་དང་། བདུད་
 སྐྱ་བཀོང་བ་གཉིས། རྣམ་པར་རོལ་པའི་ལས། སྐྱལ་པའི་ལས་དུག་ཏུ་བཤད།
 ཡང་མདོན་ཤེས་དུག་དང་ལྡན་པའི་བྱང་རེམས་རྣམས་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། དབང་བཅུ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་
 དག་ལ་དབང་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཤེས་དང་གསེར་ལ་རོགས་ཀྱི་
 ཁ་དོག་སྟོ་ཆོགས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དབྱིབས་དང་བཀོད་པ་
 ཐུག་རོགས་གདུལ་བྱ་རྣམས་གྱིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སྟོན་ནས་པའི་ཕྱིར།
 ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་ནི་སྟོན་རྣམ་པར་དག་པའོ་ཞེས་བཤད།

འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོན་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་སྒྲིམ་གྲགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོན་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་མཆོན་ནམ་སྒྲ་ཡང་དག་པར་བསྒྲགས་པས་དེ་དག་དང་བསྒྲིམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་གཞན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡོད་པར་བྱེད་དོ། །འདི་བརྟུང་གི་སེམས་ཅན་རྣམ་པར་དག་པར་སྦྱང་བར་བཤད། དེ་དག་གིས་ལས་བཤད་ནས། ལྷ་པ་མངོན་ཤེས་དེ་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པར་བརྟན་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དོ། །སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་རྣམ་པ་དང་ལྷན་པ་དང་རབ་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། ཆོག་གཟུང་བར་འོས་པ་དང་ལྷན་པ་ནི། རི་ལྷར་འདབ་གཤོག་ཀུན་རྒྱ་རྒྱུགས་པར་རྒྱས་པའི་བྱ་རྣམས་ནམ་མཁའ་ལ་དགའ་མགུར་དགའ་བ་མེད་པར་འགྲོ་རྣམ་པ་བཞིན་དུ། མངོན་ཤེས་དྲུག་ཐོབ་པའི་བྱར་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཆོག་མེད་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་བསྐྱུ་བ་བཞིས་བསྐྱེད་ནས་དགེ་བ་ལ་བཀོད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པར་རྣམ་པ་མཆོག་རྒྱ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་བྱར་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་རྩལ་བཞིན་དེ་བ་ཞུས་པས། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱོད་ཀྱིས་དེ་བ་ནི་ལེགས་སྟེངས་དང་། གཞན་ཡང་བསྐྱེད་པ་སྒྲ་ཆོག་མཛད་པར་འགྱུར་རོ། །མངོན་ཤེས་དང་ལྷན་པས་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པས་དེ་དང་མཐུན་པར་འདུག་པ་དང་། རྒྱ་འཕུལ་སོགས་བྱར་སེམས་དེའི་ཡོན་ཏན་ལ་མགུ་བའི་བྱར་སྒྲེ་དགུ་རྣམས་ལ་དེས་རི་ལྷར་བསྐྱོ་བའི་ཆོག་གཟུང་བར་འོས་པ་ཉིད་དུ་

འཕྱུར་བས་སེམས་ཅན་སྐྱུ་གུང་དེའི་ངག་མི་གཅོག་པའོ། །དུག་པ་མངོན་
 ཤེས་སམ་མཐུའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་དེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དེ་ལྟར་འཕྱག་
 བ་བསྟན་པ་ནི། རྩ་འཕྱུལ་གྱི་མིག་གམ་ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ནས་ཟག་
 ཟད་གྱི་མངོན་ཤེས་བར་དུག་པོ་སྤར་བའད་པ་མཐུའི་རྣམ་པ་སྡེ་ཆོན་གཅིག་
 ལོ། །དེག་པ་གསུམ་ནི་དེའི་ནང་ནས་སྟོན་གནས་འཆི་འཕོ། ཟག་ཟད་གསུམ་
 གྱིས་སྟོན་དང་ཕྱི་མ་ད་ལྟའི་དུས་གྱི་དངོས་པོ་ལ་མཁས་ཕྱིར་འདི་ནི་སྡེ་ཆོན་
 གཉིས་པའོ། །གཞུགས་ཅན་གཞུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། དེ་བཞིན་
 གཞུགས་མེད་གཞུགས་ལ་ལྟ་བ། བཟང་པོ་འམ་སྤྱག་པའི་རྣམ་ཐར་གསུམ་
 དང་། བམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོགས་གྱི་གཞུགས་མེད་པའི་རྣམ་ཐར་བཞི་
 དང་། འཕོག་པའི་སྟོམས་འཕྱག་གི་རྣམ་ཐར་བཅས་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ནི་སྡེ་
 ཆོན་གསུམ་པའོ། །དེ་བཞིན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྟེ་མཆོད་བརྒྱད་ནི་ནང་
 གཞུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པས་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཞུགས་རྒྱུད་བ་ཁ་དོག་བཟང་ངན་
 གཏོམ་པ་རྣམས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ། དེ་བཞིན་གཞུགས་ཆོན་པོ་ཟེལ་གཞོན་
 དང་། བམ་གཞུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་པ་རོལ་གྱི་གཞུགས་རྒྱུད་ཏུ་
 ཆོན་པོ་ཟེལ་གཞོན་གཉིས་ཏེ་བཞི། སྟོ་སེར་དཀར་དམར་ཟེལ་གཞོན་བཞི་
 སྟེ་བརྒྱད་དོ། །འདི་ནི་སྡེ་ཆོན་བཞི་པའོ། །ཟད་པར་གྱི་སྟེ་མཆོད་བཅུ་ནི། ས་
 རྩ་མེ་རྒྱུད། སྟོ་སེར་དཀར་དམར་བརྒྱད་དང་། བམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་།
 རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་བཅས་བཅུ་སྟེ་སྡེ་ཆོན་ལྔ་པའོ། །རྣམ་ཐར་དང་ཟད་

པར་ཟིལ་གཞོན་འདི་དག་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྒྲུལ་པ་ལེགས་པར་འབྱོར་བའི་
ལམ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཐར་གྱིས་དང་པོར་རྩོམ། ཟིལ་གཞོན་གྱིས་བསྒྲུབ། ཟད་
པར་གྱིས་ཆེས་ཆེར་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་འདི་ཐམས་ཅད་མཐུའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །
གཞན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དཔའ་བར་འགྲོ་བ་དང་སྒྲུ་མ་ལྟ་
ཐུའི་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱང་སེམས་
ཀྱི་མཐུ་ཡིན་ཏེ་འདི་ནི་སྡེ་ཚན་དུག་པའོ། །དེ་ལྟར་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་དུག་
པག་དང་པ་འདི་ཐམས་ཅད་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ཀྱི་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་མཐུ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པའམ་
མཐུ་དང་ལྟན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །བདུན་པ་མངོན་པར་ཤེས་
པ་དུག་སོགས་ཀྱི་མཐུ་ཐོབ་པའི་ཆེ་བ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་མཐུག་བསྐྱུ་བ་
ནི། དབང་གི་ཆེ་བ། དགའ་བའི་ཆེ་བ། སྤྱིད་པར་མི་འཛིགས་པའི་ཆེ་བ་
གསུམ་བཞུན་པ། མཐུ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་དབང་རྣམ་པ་
བརྒྱུའམ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པས་ན། དབང་མཆོག་ཐོབ་
པའི་སྒྲོ་དང་ལྟན་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྒྲོ་ནི་ཤེས་རབ་པོ། །སྒྲུ་དེའི་སྤྱིར་འགྲོ་བ་རྣམས་
ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་སོང་ནས་ཆེ་འདིར་ཡང་དེས་གར་དྲངས་
སྟེ་འཐུག་པ་ལས་རང་དབང་ཕྱང་ཟད་མེད་པ་དང་། ཆེ་རབས་གཞན་དུ་
ཡང་ལས་ཉོན་གྱིས་གང་དུ་འཕངས་སར་མི་འདོད་ན་ཡང་འགྲོ་དགོས་པས་
རང་དབང་ནམ་ཡང་མེད་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྩ་འཐུལ་སོགས་

གྱིས་བརྟལ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱི་རང་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགོ་
བ་ལ་བཀོད་པའི་རིམ་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
བཞིན་དུ་རང་དབང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་དབང་གི་ཆེ་བའོ། །བྱང་སེམས་
རྣམས་བདག་གི་དོན་ལ་མི་སེམས་པར་དུས་རྟག་རྟ་གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱ་
བ་ལ་གཅིག་རྟ་དགའ་སྟེ། ཞེས་པ་དགའ་བའི་ཆེ་བའོ། །དཔེར་ན་སང་
གོ་ནགས་དང་ནགས་ཀྱི་འདབས་ན་ལྷག་དང་རི་ལ་སོགས་པར་གནས་ཤིང་
རྒྱ་བའི་ཆོ། རི་དྲགས་གང་གིས་གྱང་མི་འཛིགས་པར་གནས་པ་བཞིན་དུ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་དབང་ཡོད་པའི་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཁམས་གསུམ་སྤིང་པར་གནས་པའི་ཆོ་ན་ཡང་བདུད་དང་མུ་
སྟེགས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་གྱང་མི་འཛིགས་ཤིང་། ཉོན་མོངས་པས་
གོས་སུ་དོགས་པ་དང་སྟག་བསྐལ་བའི་འཛིགས་པའང་ཕྱང་ཟད་མེད་པས་
རབ་རྟ་བརྟན་པའི་གདེང་འཛིགས་པ་མེད་པར་སྤིང་བ་འདི་ན་སྦྱོད་དོ། །
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱལ་ལས་མཐུའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱད་པ་རྣམ་པར་བཤད་
པའོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་མཐུ་ཐོབ་པ་སོགས་ནི་རྒྱུད་ཡོངས་
སྟེ་སྤྲིན་པ་ལས་འབྱུང་བས་ན་དེ་བཤད་པ་ལ། རང་སྤྲིན་པ་དང་། གཞན་
སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། དོན་བསྟུ་
གསུམ། དང་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་དགའ་བ་དང་། དེ་སྟོན་པ་དགོ་བའི་

བཤེས་གཉེན་ལ་དད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཤས་རྒྱུད་བས་སྤོང་བའི་མཐུ་
 དང་ལྷན་པར་བཞི། སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་བརྩེ་བ་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་
 ཏུ་དཀའ་སྤྱད་བཟོད་པ་དང་། མོས་སྦྱོད་ཏུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐོས་བསམ་
 གྱིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛིན་ལུས་པ་སྤོམ་བའམ་ཡིད་གཞུངས་པ། ཆོག་ས་
 ཤས་ཆེར་བསགས་པས་ཉོན་མོངས་པས་མི་རྒྱུགས་ཤིང་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་ལུས་
 བའི་མཐུ་ཅན་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་དང་ནི། ལམ་ལས་བདུད་དང་མུ་སྟེགས་སོགས་
 གྱིས་མི་འཕྲོག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ཡན་ལག་དད་པ་དང་། གཡོ་
 མེད་པ་དང་། རྒྱ་མེད་པ་དང་། ཉན་མེད་པ་དང་། གནས་སམ་རྟེན་མཐུ་དང་
 ལྷན་པ་སྟེ་ལུ་པོ་ཆང་བ་དང་། དེ་ལྟར་དགའ་བ་སོགས་རབ་ཏུ་སྒྲིན་པ་དགྲ་
 པོ་དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྐས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་སྐྱེ་མའི་རིམ་པ་དང་མཚུངས་པར། དང་པོ་དགའ་བ་
 ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་རྒྱུ་ནི་སྟོགས་མཆོག་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཉིད་པ་སྟན་
 པའོ། །ལ་སོགས་ཞེས་པས་ཆོས་ཉན་པ་དང་། དོན་རྒྱལ་བཞིན་བྱེད་པ་དང་
 བཅས་པ་གསུམ་མོ། །དང་སྐྱ་སྤྱད་པའི་དོན་ཉི་འདི་འདྲའི་ཆོག་སྤྱད་འགའ་
 ཞིག་འབྲུ་འབྲས་སུ་མ་བཤད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐོས་
 བསམ་བསྒྲོམ་པ་ལ་རྒྱན་ཏུ་བརྩོན་པ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་
 ལས་དང་། སྐྱགས་དང་སྒྲན་གྱི་མཐུ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡེ་ཤེས། རྣལ་
 འབྱོར་པའི་སྦྱོད་ལུལ་དང་བཞི་ལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་གནས་བཞི་ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟ་བུས་མཆོན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ཟབ་མོ་བསམ་གྱིས་མི་
 བྱུང་བ་རྣམས་ལ་སོམ་ཉི་མེད་པ་ནི་མཐར་ཐྱིན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་དང་ནི་
 བརྩོན་པ་བཅས་ཏེ་གཉིས་པོ་དགའ་བ་ཡོངས་སྒྲིན་གྱི་ངོ་བོ་འཕམ་རང་བཞིན་
 བསྟན་པ་འོ། །བྱེད་ལས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་སྟུང་
 ཅིང་མི་ཉམས་པར་སྦྱང་བ་སྟེ། རང་གིས་བཤད་སྒྲུབ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་
 བཤད་སྒྲུབ་བྱེད་པ་རྣམས་བསྦྱང་བའི་སྟོན་སྒྲུབ་ཆོས་མི་རྣམས་པར་བྱེད་དོ། །
 དགའ་བ་ཡོངས་སྒྲིན་གྱི་དགོངས་པ་ནི་མདོར་བསྟན་ཐེག་ཆེན་གྱི་དམ་ཆོས་
 རྒྱ་ཆེར་གཟུང་བའི་སྤྱིར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིང་རྩེ་ཅན་དེ་ཐེག་ཆེན་
 ལ་དགའ་བ་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་འདོད་དོ། །
 གཉིས་པ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་རྒྱུད་དུ། སྟོན་པ་ལ་དད་
 པ་མི་ལྷོག་པ་རྟོན་པས་སྟོན་པ་ལས་སེམས་ཀྱང་མི་སྤྱེད་པ་སྟེ་འབྱེད་མི་རུས་
 པ་ཡིན་ལ། དེ་མཆོན་ཉིད་པ་ནི་ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ཆེད་ཀོན་མཆོག་གསུམ་
 ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་མི་སྤྱེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དད་པ་མི་སྤྱེད་པ་ཐོབ་
 པ་དད་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །དད་པ་སྒྲིན་པའི་བྱེད་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་དཔལ་བར་འགྲོ་བ་སོགས་སྦྱར་དུ་ཐོབ་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་གྱི་
 འབྲས་སུ་མདོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བྱེད་དོ། །དགོས་
 པ་སྟོན་པ་མཆོག་ལ་ཡང་དག་པའི་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་སྤྱིར་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་
 དད་པ་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་འདོད་དོ། །གསུམ་

པར་བཞི་ཡོངས་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་ནི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སྒྲོན་ནས་དབང་པོ་ཡུལ་
ལ་འཇུག་པ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོམ་ཞིང་ཉེས་སྦྱོད་ནམས་དང་དུ་མི་ལེན་པ་ནི་རྒྱ་ཡིན་
ཞིང་། ཉན་མོངས་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་སྦྱོང་བ་ནི། རབ་ཞི་ཡོངས་སྒྲིན་གྱི་
ངོ་བོའོ། །བྱེད་ལས་ནི་ཉན་མོངས་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་
སྒྲོམ་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་པ་དང་། དགེ་བ་པར་ཕྱིན་དུག་གི་ཕྱོགས་སྦྱོད་པ་
ལ་དགའ་བར་འགྱུར་བའོ། །རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་རབ་ཞི་ཡོངས་སྒྲིན་འདི་ནི་
དགོས་པ་ཉན་མོངས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་དག་ཡོངས་སྒྲིན་པའི་
མཆོན་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །བཞི་པ་སྟིང་རྗེ་ཡོངས་སྒྲིན་པའི་རྒྱ་ནི་རིགས་
ཀྱི་དབང་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་ཅན་ལ་སྟིང་བརྟེ་བ་ཤས་ཆེ་བ་དང་།
དམིགས་སྟེན་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་མཐོང་བ་ཉན་རང་གི་ལྷང་
འདས་འདོད་པར་ཐེག་པ་དམན་པའི་སེམས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྦྱོང་
བ་དང་གསུམ་ལས་སོ། །སྟིང་རྗེ་དེ་ཡང་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་འགོ་
བཞི་སྟིང་རྗེ་ཡོངས་སྒྲིན་དེའི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་སྟེ། ཆོགས་ལམ་དང་
སྦྱར་ལམ་དང་དེ་བས་ས་ཐོབ་པའི་སྟིང་རྗེ་འཕགས་ཤིང་ས་དང་པོ་པའི་སྟིང་
རྗེ་ལས་ས་གཉིས་པ་ཡི་སྟིང་རྗེ་བྱུང་པར་འཕགས་པ་སོགས་ཀྱིས་སོ། །བྱེད་
ལས་ནི་འགོ་བའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལུས་ཐོབ་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་ནམས་
ལས་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་འཕགས་པའི་ལུས་རྟེན་རྟེན་པ་ཡིན་ལ། ས་དང་པོ་
ཐོབ་པ་ནས་མཆོན་དཔེ་ཡང་ཐོབ་པོ། །འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་ནམས་ཀྱི་གཞན་

ལ་སྟོང་རྩེ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ལྔ་པ་བཟོད་པ་ཡོངས་སྒྲིན་གྱི་རྒྱལ། རིགས་གྱི་སྟོབས་ལས་སྟུག་བསྐྱལ་དང་དུ་ལེན་པ་སོགས་ལ་སེམས་མི་ལྷུ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟན་པ་བཟོད་པའི་རང་ཚུལ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཆོས་ཐོས་ནས་དེ་ཡི་དོན་བཞིན་སོ་སོར་བརྟགས་པ་བྱས་ཏེ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱུང་པ་རང་གི་ལས་ལས་བྱུང་པ་དང་གཞན་ལ་རང་དབང་མེད་པ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་བྱུང་པ་དང་བདག་དང་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བར་བསྒྲུམ་པ་ནི་རྒྱུ་ལོ། །ཤང་པ་དང་ཆ་བ་གཞན་གྱིས་ལོག་སྐྱབ་སོགས་ཤིན་ཏུ་སྟུག་བསྐྱལ་བ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་དྲག་ཏུ་མི་མཛེད་པ་སྟེ་མི་ཚུགས་པ་འཕམ་མི་ལྟོག་པ་ནི་བཟོད་པ་ཡོངས་སྒྲིན་གྱི་དོ་པོ་ལོ། །བྱེད་ལས་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགོ་བ་དང་པར་ཕྱིན་དུག་གི་དགེ་བ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཕྱིར་མི་སྟོགས་པར་དང་དུ་ལེན་པར་དགའ་བ་ལོ། །འདི་དག་བཟོད་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །

དུག་པ་ཡིད་གཞུངས་སམ་ཡིད་རྣེས་པ་ཡོངས་སྒྲིན་ལ་ཆོ་རབས་སྒྲ་མར་དམ་པའི་ཆོས་ཐོས་དང་བསམ་པ་སོགས་དགེ་བ་བྱས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱིས་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཞིང་དབང་པོ་ཆང་བའི་ལུས་རྟེན་རྟེན་པ་རྣམ་སྒྲིན་དག་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་རྒྱུ་ལོ། །དེ་པ་དང་ལྡན་པས་ཐོས་བསམ་སོགས་གྱི་དོན་མི་བརྟུན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པས་ཚུལ་བཞིན་ལེགས་པར་

བཤད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མིན་པར་བརྟན་པ་ཉེས་པར་སྒྲིམ་པ་དག་རབ་ཏུ་
འབྱེད་ཀྱས་པ་ཡི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ངོ་བོའོ། །དྲན་ཤེས་གཉིས་པོ་འདིས་ཡིད་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གྱུར་པ་ལ་ཡིད་གཞུངས་ཞེས་བདག་པ་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱེད་
ལས་འཇིག་རྟེན་པའི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ཡིད་གཞུངས་པ་དེའི་རྒྱ་བྱས་ནས་སྒྲོན་
འཕར་ཏེ་འཕགས་པའི་སའི་སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་རུང་བ་ཉིད་ནི། ཤིན་ཏུ་
ཡིད་གཞུངས་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །བདུན་པ་མཐུ་
སྟོབས་ཡོངས་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་ནི། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོག་པ་གྱི་དགོ་
བ་གཉིས་ཤས་ཆེ་བར་སྒྲོད་པས། དགོ་བ་དེ་གཉིས་གྱི་ཁམས་སམ་ས་པོན་
ཀླན་གཞི་ལ་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་བརྟན་པ་ཡིས། ས་པོན་རྒྱན་དང་ཐུད་པ་སྒྲུ་
རུང་དུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཁམས་གཉིས་བརྟན་པའི་རྟེན་དེ་ལས་ནི་ཐེག་
ཆེན་འཕགས་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་རུང་བའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་
རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོའོ། །སྒྲོ་བརྟན་འགྲེལ་ལས་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དུ་
རུང་བའི་མཆོག་ཅེས་འདུག་རྟེན་ནི་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པའི་ལུས་རྟེན་ལ་བྱ་
བའོ་གསུངས། གང་ལྟར་ཡང་འཕགས་ལམ་རྟེན་དེར་ཐོབ་རུང་དུ་གྱུར་པ་ནི་
མཐུ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱེད་ལས་མཐུ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དང་ལྟན་
ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སོགས་གང་འདོད་སྒྲུབ་པ་ལ་ཀུས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་
ཡིད་ལ་ཅི་བསམ་པ་འབྱུང་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱིས་ལུས་དང་ཡོངས་
སྒྲོད་བྱེད་པར་འཕགས་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་བྱེད་འཕགས་

ཐོབ་པས་འགོ་བའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུད་དང་
བོ་བྱེད་ལས་གསུམ་དང་ལྷན་པ་དེ་ནི་མཐུ་ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་མཚན་
ཉིད་དོ། །བརྒྱད་པ་མི་འཕྲོག་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་རྒྱ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ཆོས་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་དོན་ཡང་དག་པར་སྟོན་པས་བཟང་པོ་ཡི་དགོངས་དོན་
ལ་རིགས་པ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ལས་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་
ཐེ་ཆོམ་མེད་པའི་བསམ་པ་རྟེན་པ་ཅན་ནོ། །དོ་བོ་ནི་དུས་དྲག་ཏུ་བདུད་གྱི་
བར་ཆད་བྱེད་པ་མེད་པ་སྟེ། ཆོས་ཟབ་མེའི་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ངེས་པ་
ཐོབ་པས་ལམ་དེ་ལས་བདུད་དང་སྒྲེགས་གྱིས་གཞན་དུ་བྲངས་མི་བརྟུབ་
པའོ། །བྱེད་ལས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྐོག་གི་བསྟན་དོན་ལ་གཞན་ལས་
བྱེད་པར་དུ་གྱུར་པའི་ངེས་པ་རྟེན་པས་ཡང་དག་པའི་ཆོས་གྱི་གཞུང་འཇུགས་
བར་རུས་པ་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ལྟར་སྤངས་པ་གཞན་གྱི་སྒྲེགས་
སྟན་འབྱེན་བར་རུས་པའོ། །སློབ་དཔྱད་འགྲེལ་བར་བྱེད་པར་རྟེན་པ་ནི་གོང་
ནས་གོང་དུ་རྣམ་དབྱེད་བྱེད་པར་དུ་འགོ་བ་ལ་ཡང་གསུངས། རྒྱུད་དང་བོ་
བྱེད་ལས་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་པ་ནི་མི་འཕྲོག་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་མཚན་ཉིད་
ཏུ་འདོད་དོ། །དགུ་པ་སྟོང་བའི་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྷན་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་
པ་ཞེས་པ་ས་དང་པོར་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་མདོར་སུམ་རྟོགས་ནས་གཟུང་འཛིན་
གཉིས་སྤངས་པ་ལ་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་དད་
སྐོག་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྟོང་བའི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་

དང་རང་བཞིན་བྱེད་ལས་ཀྱི་རྣམ་པས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་ཚུལ་ནི། སྒྲོང་བའི་
ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་རྒྱ་ནི་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགོ་བ་བསགས་
བ་སྟེ་འདི་དང་བ་དང་སྦྱར་རོ། །རྟེན་ཀྱང་བརྩོན་པར་རུང་ཞེས་བྱ་བ་རྟེན་ནི་
ལུས་རྟེན་ལ་བྱ་སྟེ། དགོ་བ་བྱེད་པའི་ཆོ་ལུས་ཀྱིས་མི་ལྷོགས་པ་མེད་པའོ། །
འདི་ནི་སྒྲོང་བའི་ཡན་ལག་གི་རང་བཞིན་ནོ། །ཡན་ལག་ལྷ་ལས་ནད་མེད་
བ་དང་སྦྱར་རོ། །འདྲུ་འཛི་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་དབེན་བ་དང་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་དབེན་བ་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་དབེན་བ་མཆོག་ལ་
མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐོས་བསམ་བསྒྲོམ་པ་མཆོག་
ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ནི་དགོ་བ་ལ་དགའ་བ་སྟེ་འདི་གཉིས་བྱེད་ལས་སོ། །
དབེན་བ་ལ་དགའ་བ་གཡོ་དང་སྦྱ་མེད་པ་དང་། དགོ་བ་ལ་དགའ་བ་ཤེས་
རབ་དང་སྦྱར་རོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོང་བའི་ཡན་ལག་ལྷ་སྒྲིན་བ་ནི། རྒྱལ་བའི་གྲས་
ཀྱི་ཡན་ལག་ལྷན་པ་ཡི་ཡང་དག་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་བདག་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་བ་དང་། སྒྲིན་པའི་དཔེ་བཤད་
བ་གཉིས་ལས། དང་པོ། རི་རྒྱུད་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དགའ་བ་སོགས་ཀྱི་དངོས་
པོ་རྣམ་པ་དགུས་བདག་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་བདག་
ཉིད་དུ་གྱུར་བ་དེ་ནི་པ་རོལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་རུང་
བ་ཡི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་ཏེ་རང་སྒྲིན་པས་གཤམ་སྒྲིན་པར་བྱེད་ལུས་པས་སོ། །
ཕར་ཕྱིན་དུག་གི་ཆོས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་

བདག་ཅན་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་གཞན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པས་འགོ་བའི་
གཉེན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་རང་སྒྲིན་པ་དེ་གཞན་སྒྲིན་པར་བྱེད་
པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་ཅིང་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་ལུས་འཕེལ་བར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་
གཉིས་དང་ལྷན་པར་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་དཔེ་ནི་སྒྲིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེན། དཔེ་དེ་ལྟར་ན་
མ་དང་ཟས་ལ་དེ་དག་གི་རིམ་པ་བཞིན་རྣག་གཟེག་པ་དང་སྟོད་དུ་བྱུང་བ་ནི་
སྒྲིན་ཅོ་ཞེས་འདྲི་གཉེན་ན་འདོད་པ་ལྟར་ཞེས་དཔེ་འགོད་པ་སྟེ། འབྲས་
སོགས་རྣག་ཏུ་མ་སྒྲིན་པ་བཏོད་ན་རྣག་གཟེག་ཏུ་མེད་ན་ནད་ལ་མི་ཕན་པ་
དང་། རྣག་ཏུ་སྒྲིན་ན་མ་བཏོད་པ་ལས་རྣག་གཟེག་ཏུ་བྱུང་བས་དུས་ལ་
བབ་པ་ལ་མ་སྒྲིན་ཅོ་ཞེས་དང་། རྒྱན་འབྲུམ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་སྒྲིན་
པའམ། ཁ་ཟས་གཡོས་སུ་གྱུར་བའང་མ་ཆོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་སྦྱད་དུ་མི་
བྱུང་ལ། ལེགས་པར་ཆད་དུ་སྒྲིན་ན་སྦྱད་དུ་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་བོ་ལྟའི་
རྟེན་འདིར་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་ཚྭ་གས་གཉིས་གོང་གི་གོ་རིམ་ལྟར་ཞེ་
བ་དང་ཡོངས་སྦྱད་པ་ཉིད་དུ་བྱུང་བ་ནི་སྒྲིན་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། འབྲས་
ཀྱི་ནད་སོགས་རྣག་གིས་གང་སྟེ་སྒྲིན་ནས་མྱར་གྱུར་པ་ལ་རྣག་ཟག་ནས་ནད་
ཞེ་བ་ལྟར་ལུས་རྟེན་འདི་ལ་ཆགས་སོགས་ཉན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་བར་
བྱས་པས་ཞེ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཁ་ཟས་སྒྲིན་པ་ཡོངས་སྦྱོང་བ་ལྟར་རྟེན་དེ་
ལ་དགའ་བའི་ཚྭ་གས་རྒྱན་དུ་སྦྱོང་ཅིང་སྒྲོམ་བྱས་པར་གྱུར་ན་གང་ཟག་དེ་ཡོངས་

སྤྲིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་ཡིད་དགའ་བ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་
མ་སྤྲིན་པ་ན། བཤེས་གཉེན་བསྟན་ནས་ཆོས་མཉམ་བསམ་བསྒོམ་པའི་སྒོ་
ནས་དང་དུ་ལེན་མི་རྒྱས་ལ། དགའ་བ་ཡོངས་སྤྲིན་པའི་ཆོ་ན་དམ་ཆོས་
འདྲིན་རྒྱས་པ་ཡིན་པ་བཞིན་གཞན་མ་བརྒྱད་ལའང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
ཡོངས་སྤྲིན་པ་ན་དེ་དང་དེའི་བྱ་བ་དངོས་སྤྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དབང་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཡོངས་སྤྲིན་པ་གོང་ནས་
གོང་དུ་འཕེལ་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་རང་རྒྱད་ལ་
རྫོགས་པ་དང་སེམས་ཅན་སྤྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་
དུས་དང་དུས་སྤྱེད་དབང་པོ་ཡོངས་སྤྱེད་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན།
དབང་པོ་དམན་པ་འབྲིང་དང་འབྲིང་ཆེན་པོར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་གོང་
ནས་གོང་དུ་རྒྱས་པར་སྤྱུང་བར་བྱ་བ་གནད་ཆེ་སྟེ། དབང་པོ་སྤྱུངས་ན་སྤྱར་
མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་
ཆེར་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་བར་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་སེམས་
ཅན་གཞན་སྤྲིན་པར་བྱེད་ཚུལ་ལ་དབྱེ་བ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྦྱར་བ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་དབྱེ་བ་བརྒྱད་དེ་ལུས་ཅན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཆགས་
སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བར་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཅན་ཀུན་ཡོངས་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། འདིག་
རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་ཁམས་གོང་མར་སྤྲིན་པར་བྱས་པ་ནི་སྤྱར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ་

ཐོག་པ་གསུམ་གྱིས་སྒྲིན་པར་བྱས་པ་རྣམས་སྤར་ལོག་པ་མེད་པས་རབ་ཏུ་
 སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། གཏུལ་བྱའི་རྒྱུད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཆགས་ཅན་
 ལ་མི་སྟུག་པ་སོགས་འཆོམས་པར་ཆོས་བརྟན་པས། རྗེས་སུ་སྒྲིན་པའམ་
 མཐུན་པའི་སྒྲིན་བྱེད་ནི་སྤེལ་ལས་གཞན་ནོ། །ཕྱོགས་ལྗུང་མེད་པ་དང་གཞན་
 ལ་གྲུས་པ་དང་བཅས་པས་ནན་ཏན་བསྒྲིམས་ཏེ་ལེགས་པར་སྒྲིན་པར་བྱེད་
 པ་དང་། བདག་གིས་ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་ལྟག་པར་
 སྒྲིན་བྱེད་དམ་ཉོགས་པས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བརྟན་པའི་
 ཆོས་རྣམས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཉག་ཏུ་བརྟན་པས་
 ཉག་ཏུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། མོས་སྦྱོད་ཀྱིས་ནས་བརྩམས་ཏེ་ས་བཏུ་པའི་
 བར་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་བསམ་པའི་
 བྱེད་པར་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱལ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་
 རྒྱལ་ས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པའི་ཕན་པའི་བསམ་
 པས་མྱིད་པ་འདིར་འགོ་བ་ཀྱལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ལ་གནས་པ་ལྟར་
 རམ་དེ་ལྟ་བུ་བདེ་བཞིན་དུ་འཛིག་ཏེན་ན་པ་དང་མ་དང་གཉེན་བཤེས་རྣམས།
 རང་རང་གི་སྤྱད་དགཉེན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལེགས་པར་
 མི་གནས་ཏེ་ཅིའི་སྤྱིར་ན་པ་མ་སོགས་ཀྱིས་རང་གི་སྤྱོད་སོགས་ལ་བརྩེ་བ་ཡོད་
 ཀྱང་གནས་རྒྱལ་ས་ཆོའདིར་ཕན་པ་བྱུང་ཟད་བྱེད་ལུས་ཀྱང་གཏན་དུ་བདེ་བའི་
 རྒྱུའི་དགོ་བ་ལ་འགོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་སྦྱེད་མི་ཤེས་པ་དང་ལ་ལར་སྡིག་

པ་ལ་ཡང་སྦྱོར་བས་སོ། །རི་ལྟར་བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་པན་པའི་བྱིར་རམ་ཆེད་དུ་སྦྱོར་བའི་ཆོན་སེམས་ཅན་གཞན་འབྲལ་དང་གཏན་དུ་བདེ་བར་བྱེད་པའི་བྱམས་པར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་རམ་དེ་ལྟ་བུ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་སྦྱེ་བོ་རྣམས་བདག་རང་ཉིད་ལ་ཡང་བྱམས་པར་མི་འདོད་ན་དེ་དག་གིས་ཡིད་ལ་རབ་ཏུ་སྤྲུག་པར་སྦྱར་བའི་སྦྱེ་བོ་གཞན་ལ་སྦྱོས་ཅི་དགོས་ཞེས་སོ་སོའི་སྦྱེ་བོ་རྣམས་བདག་ལ་བྱམས་མོད་ཀྱི་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཆེ་འདིའི་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་སྒྲོག་གཙོད་དང་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སོགས་མི་དགོ་བའི་རྒྱས་ཆེ་འདིར་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་སོགས་དང་། བྱི་མར་སྤྲུག་བསྐྲལ་དུ་མ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་རང་གསོད་པ་དང་བྱི་དང་བ་ལང་གི་བརྒྱལ་ཞལ་སོགས་དཀའ་བྱབ་ངན་པས་རང་འདི་བྱིར་སྤྲུག་བསྐྲལ་བར་བྱེད་པ་དང་། གཏན་བདེའི་ལམ་མི་གེས་པས་དེ་ལ་འཇུག་པ་སྤངས་པས་སོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་དགོ་ཞིང་གཏན་བདེ་འདོད་པའི་བྱམས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྦྱོར་བའི་བྱང་བར་ནི་ཡ་རོལ་བྱིན་པ་དུག་གིས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཆོགས་བཅད་དུག་དང་། མཇུག་ཏུ་དོན་བསྡུ་བའི་ཆོགས་བཅད་བཅས་བདུན་ལས་དང་པོ། སྦྱིན་པ་ཅི་ལྟ་བུས་སེམས་ཅན་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པ་དང་། མཉམ་པར་སྦྱིན་པ་དང་། མི་དོམས་པར་སྦྱིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའི་རང་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྦྱོད་དག གཞན་ལ་དོན་དུ་

འགྱུར་བར་མཐོང་ན་མི་སྦྱིན་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཅམ་གཏན་ནས་སམ་ཡོང་ཡེ་མེད་
 དེ་རང་ལ་དབང་བའི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་ངོ། །སྦྱིན་པ་དེས་ཀྱང་
 དངོས་པོ་དེ་བྱིན་པས་ཕན་འདོགས་པ་ཙམ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་དེ། །ཆོ་འདིར་
 སྦྱིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕ་ཙོལ་པོ་དེའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་པ་
 ཆོ་འདིར་ཕན་བཏགས་པ་དང་། དེའི་རྒྱས་དགེ་ལ་བཀོད་ནས་སྦྱིན་པར་
 བྱས་པས་ཆོ་བྱི་མར་ཕན་འདོགས་གིང་ཐར་པའི་ས་བོན་བརྒྱན་པས་གཏན་
 བདེ་ལ་འཛིག་པའི་ཕྱིར་འབྲལ་དང་ཡུན་དུ་ཕན་འདོགས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ། །སྦྱིན་པ་དེ་ཡང་བཟང་ངན་
 མཐོང་དམན་ཉེ་རིང་སོགས་ཀྱི་སྟོགས་ལྟར་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་
 སྟོམས་པས་མཉམ་པར་སྦྱིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པ་དང་། དངོས་པོ་
 འགའ་ཞིག་བྱིན་པ་དང་ཡོ་དང་བསྐལ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྦྱིན་པས་ཆོག་པར་
 མི་འཛིན་པར། འཁོར་པའི་མཐའི་བར་དུ་བྱིན་ཡང་སྦྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་
 ངོམ་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱལ་བུ་མཉམ་ནི་བརྟན་པ་ཞེས་པ་
 དུས་རེས་འགའ་བ་མིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའི་བར་དུ་རྟག་
 ཏུ་རྒྱལ་བུ་མཉམ་བསྐྱུང་བ་ལ་རྟག་པའི་རྒྱལ་བུ་མཉམ་ཉེ་སྟོབ་བརྟན་འགྲེལ་པའི་
 འགྱུར་ན་རྟག་ཏུ་ཞེས་འདུག་གོ། །སྦྱོན་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་བཞིན་
 གཤིས་ཀྱིས་མི་དགེ་ལ་འཛོམ་ཞིང་དགེ་བ་སྦྱོང་བ་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱལ་བུ་མཉམ་
 དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་འཆོབ་མེད་པ་ནི་མི་དགེ་བ་རྒྱ་མི་ལམ་

དུ་ཡང་མི་སྟོན་པས་ཚུལ་བྱིམས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ནི་ས་གནིས་པ་ན་ཐོབ་
པོ། །བདག་དགའ་ཞེས་པ་ས་དང་པོར་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་
ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་འཕགས་པ་དགེས་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ཐོབ་པས་མི་དགོ་
བའི་ཐོགས་དང་གིས་སྤངས་ཤིང་དགོ་པ་ལ་དགའ་བ་ལྟག་པར་རྟོགས་པའི་
ཚུལ་བྱིམས་དང་། བག་ཡོད་ཅེས་པས་སྟོན་ལམ་ཀུན་ཏུ་ལྟར་བའི་རྟོགས་
པའམ་འབྱུང་བ་ཐུ་མོ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ཏེ།
དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་བྱིམས་ལྟ་དང་ལྟན་པ་མཆོག་ལ་རང་གནས་ནས་ཚུལ་བྱིམས་
འདི་ལྟ་བུ་ལ་སེམས་ཅན་གཞན་འགོད་ཅིང་། འདི་དང་ཕྱི་མར་རམ་འབྲལ་
དང་གཏན་གྱི་པན་རྣམ་པ་གནིས་འདོགས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཚུལ་བྱིམས་ལ་
བཀོད་པས་ལྟ་མིར་སྟེ་བ་སོགས་རྣམ་སྟོན་ཡིད་འོང་རྟེན་བརྒྱད་མར་ཐོབ་པ་
དང་། ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་ཆེ་རབས་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་ཚུལ་
བྱིམས་ལེན་པ་བརྒྱད་མར་འབྱུང་བས་གཞན་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་
བཟོད་པ་ནི། སེམས་ཅན་གཞན་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལུས་
དང་སྟོག་ལ་གཞོད་པའི་བར་གྱི་གཞོད་པ་ཆེ་ཆུང་སྟ་ཆོགས་བྱེད་པ་ལ་བདག་
གི་བཟོད་པ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ནི་འདི་ཡོན་ཏོ་ཞེས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་
འདྲ་བར་སེམས་ཅན་དེ་བདག་ལ་པན་བྱེད་དུ་འཛིན་པའི་སྟོད་དང་ལྟན་པ་དེས་
གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་དྲག་པོ་ལུས་ཀྱི་ག་དང་རུས་པ་རུམ་བུ་རེ་རེ་ནས་
གཞོད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་བཟོད་ན་གཞོད་པ་ཆུང་བུ་ལྟ་ཅི་སྟོན། དེ་

ལྟར་བཟོད་པ་བསྒྲུལ་པའི་ཐབས་བཤད་མ་ཐག་པ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་
 པ་སོགས་ཀྱི་ཐབས་དང་དེར་མ་ཟད་ལ་རོལ་གཞོད་བྱེད་དེ་ལ་འབྲལ་དང་
 ཡུན་དུ་ཡན་པའི་ཚུལ་དེས་དེ་ཉིད་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་རིག་ཅིང་དེའི་
 བྱིར་གཞོད་པ་བྱེད་པ་བཟོད་པ་དེ་དག་གིས་གཞོད་པ་བྱེད་པོ་དེ་དགོ་བ་ཡང་
 དག་པར་ལེན་དུ་འཇུག་པས་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། །བཞི་བ་བརྩོན་འགྲུས་ནི།
 རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་གོ་ཆ་དང་སྒྱུར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་གང་ཞིག་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་ལྟོག་ཅིང་ཆོག་མི་ཤེས་པ་མཆོག་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ནི། བརྩོན་
 འགྲུས་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་རབ་དུ་སྒྲིན་
 པར་བྱེད་པ་ན། ལ་རོལ་པོ་དེ་ནས་ཞིག་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དགོ་བ་
 སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྐད་ཅིག་གཅིག་སྒྲུབ་པར་གཟིགས་ན་དེའི་ཆེད་དམ་
 བྱིར་དུ་ཡང་བསྐྱལ་བ་བྱེད་པ་སྟོང་དུ་ཡང་འབད་པ་ཅི་ཅམ་ཅོམ་དགོས་པ་ཅོམ་
 པར་མཛད་གྱི་སྒྱོ་བ་ཅུང་ཟད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་དོ། །ལྷ་པ་བསམ་གཏན་
 བྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་སམ་ཡིད་གྱི་དབང་ཐོབ་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 གྱིས་སེམས་རང་དབང་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་མཛོན་ཤེས་གྱི་
 རབ་དབྱེར་སྡེ་ཆོན་དུག་བཤད་པ་ལྟར་དང་། དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་དཔའ་
 བར་འགྲོ་བ་སོགས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་
 པར་ཅན་དེ་དག་ཐོབ་པའི་ཆོ་ཡིད་གྱི་དབང་སྒྲུབ་མེད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་ཡོན་ཏན་དེ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་བདག་ལ་གཞན་གྱིས་

བཀུར་སྟེ་དང་གྲགས་པ་སྒྲོག་པ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་རྗེད་པར་འདོད་
པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བཅོམ་སྟེ་དེ་འདྲའི་བསམ་པ་གཏན་མེད་པར་མཆོག་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གཞན་དག་འདུན་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་དག་གི་རྒྱུ་
ཀྱི་དགོ་བ་པར་བྱིན་རྣམས་ཡང་དག་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་དེ་མངོན་པར་ཤེས་
པའི་མཐུས་རྒྱ་འབྲུལ་བསྟན་པ་དང་། སེམས་ཤེས་པས་གཞན་ཀྱི་རྒྱུ་དང་
མཐུན་པར་ཆོས་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སོ། །དུག་པ་ཤེས་རབ་ནི། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཟབ་མོའི་རྩལ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐེ་ཆོམ་
མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་རབ་རྒྱ་ངེས་པ་སྟེ། དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་
དགོངས་དགོངས་མིན་ཐམས་ཅད་རྩལ་བཞིན་རྟོགས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
མཁས་པར་གྱུར་པས། སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་དགོངས་དགོངས་
མིན་ཀྱི་དོན་ལ་ཐེ་ཆོམ་དུ་གྱུར་པ་དག་གི་ཐེ་ཆོམ་ཡང་རྩད་ནས་བཅད་དེ་
ཤིན་རྒྱ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཤེས་རབ་དེ་ལྟ་བུ་མངའ་བ་དེ་སྤྱིར་རྒྱལ་བའི་
བསྟན་ལ་བྱང་སེམས་རང་ཉིད་གྲུས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་ཤེས་
རབ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བཀོད་པས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་གྲུས་པས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པས།
རང་དང་གཞན་ཀྱི་རྒྱུ་ཀྱི་དགོ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །
བདུན་པ་དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་རྗེ་ཡིས། འགྲོ་བ་ཀུན་
ཀྱི་དོན་བྱེད་དེ། འགྲོ་བ་རྣམས་གནས་སྐབས་བདེ་འགྲོའི་འགྲོ་བ་ལྟ་དང་མི་
འཐོབ་པར་བྱེད་པས་སྒྲིན་པར་བྱེད་དེ། གང་ཟག་རིགས་ཆད་པ་དག་གུང་

11

1 4 1

བསྟན། དེའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད། རོན་བསྐྱུས་ཏེ་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་
བྱང་ཚུབ་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པར་གདམས་པ་གསུམ། དང་པོ་
དཀའ་སྤྱད་དཔག་མེད་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་དང་། དེ་དག་གི་རོན་
བཤད་པའི་ཆོགས་བཅད་བཅས་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ལུས་དང་ཡོངས་
སྤྱོད་གཏོང་བ་སོགས་པར་བྱིན་དུག་གི་ལམ་ལ་འབད་པའི་དཀའ་སྤྱད་དཔག་
ཏུ་མེད་པ་གང་ཞིག་བརྒྱ་ཐལ་ཅེས་མང་པའི་རོན་ཅན་གྱི་ཆོག་སྟེ་དེ་འདྲི་
དཀའ་སྤྱད་ཉན་རང་ལ་མེད་དེ། །མདོ་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་རོན་དུ་ངས་མིག་
ཡོངས་སུ་བཏང་བ་བསགས་ན་རི་རབ་བས་ཀྱང་མཐོ་ལ། །ཐག་བཏང་བ་
སྟོགས་བཞེད་རྒྱ་མཆོའས་མང་ངོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་
དུ་ཚུལ་བྱིམས་དང་བཟོད་པ་སོགས་གྱི་སྒོ་ནས་དཀའ་སྤྱད་དཔག་མེད་མཛོད་
པ་མདོ་རྣམས་སུ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ལར་བྱིན་ས་དང་བྱང་སྟོགས་སོགས་
གྱི་སྒོ་ནས་ཆོད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དགེ་བ་བསགས་པ་དང་། དཔག་ཏུ་མེད་
པའི་དུས་ཡུན་རིང་པོར་བརྩོན་པ་དང་། དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྐྱིབ་པ་བྱང་པའི་
སྤྱིར་ན། སྐྱིབ་པ་ཀུན་གྱི་དྲི་མ་མེད་པ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་འཐོབ་པ་རིན་ཆེན་སྣ་ཆོགས་བཀའ་པའི་སྤྱོད་ནི་ཁ་བྱེ་བ་
ན་རིན་ཆེན་སྣ་ཆོགས་དངོས་སུ་སྤྱང་བ་ལྟར་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་གི་སངས་
རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏོ། །དེའི་རོན་བསྐྱུས་ན་གཞན་གྱིས་མི་
ལུས་པའི་ངལ་བ་བརྒྱས་ཏེ་རྣམ་གྲངས་སྣ་ཆོགས་ཤིན་ཏུ་མང་པོས་དཀའ་བ་

སྤྱད་པའི་ཕྱིར་དཀའ་སྤྱད་དཔག་མེད་དོ། །སྤང་བྱང་ཕྱོགས་ལར་ཕྱིན་རྣམས་
 ཉི་ཆོ་བ་གྲངས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་ཉན་རང་གི་དགོ་ཅུ་ལས་འདས་པའི་མྱད་
 ཏུ་བྱུང་བའི་དགོ་བ་མ་ཆོང་བ་མེད་པ་ཀུན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསགས་
 པའི་ཕྱིར་དགོ་བ་དཔག་མེད་ཅེས་བྱའོ། །དུས་དཔག་མེད་རི་ལྟར་ཡིན་ན་
 བསྐལ་པ་རྒྱུད་ཏུ་བར་བསྐལ་མ་ཡིན་གྱི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་དང་དེ་ཡང་བསྐལ་
 ཆེན་གཅིག་དང་བརྒྱུ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་གྱི་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་བར་ཏུ་
 བརྒྱབས་པས། དུས་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་བས་ལལ་བའི་སྒོས་དཔག་ཏུ་མེད་
 པའོ། །སྐྱིབ་པ་དཔག་མེད་རི་ལྟར་ཡིན་ན་འགོ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་འགོ་བའི་སྐྱིབ་པ་ཆོ་རབས་ཐོག་མེད་ནས་ཉན་མོངས་པ་དང་གེས་བྱའི་
 སྐྱིབ་པ་དང་རྣམ་པ་དམིགས་ཡུལ་སོགས་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱེན་མཐའ་དང་གྲངས་
 དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱིབ་པ་ཀུན་གྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཚུལ་ནི་
 སྤང་ས་སོ་སོའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱུང་གཏོགས་པའི་སྐྱིབ་པ་རྣམས་ས་བཅའི་
 ཡེ་གེས་གྱིས་རིམ་བར་བཅོམ་ནས་གེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཕྱོམ་མ་རིག་བག་ཆགས་
 གྱིས་ཡང་རྫོང་རྫོང་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས་བཅོམ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ། སྤང་
 བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། རྫོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ནི། དགོས་འདོད་
 ཅུ་ལ་པའི་མཐུ་ཆེན་པོ་ལྟར་པའི་རིན་ཆེན་སྣ་ཆོགས་གྱི་སྟོང་ཁ་ཕྱེ་བ་ལྟར་
 སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་ཆོས་གྱི་ཡོན་
 ཏན་མཐར་ཐུག་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བྱང་རྒྱབ་ཆེན་པོ་

དེའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཅུ་ཡི་སྟོ་
ནས་སྦྱིར་བསྟན། ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཉིད་དོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་
རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསམ་གྱིས་མི་
བྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དོན་གཉིས་སུ་ཆོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྦྱབས་ཀྱི་
དམ་པར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན། གནས་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན། ཀླན་ཏུ་བྱབ་པའི་
ཡོན་ཏན། མཛད་པ་རྟོག་མེད་ལྟུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན། ཟབ་
མོ་དབག་པར་དཀའ་པའི་ཡོན་ཏན། སྤིང་པོ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན།
འཕྱོར་བ་ཆད་མེད་པའི་ཡོན་ཏན། སེམས་ཅན་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་
དང་བཅུ་ལས་དང་པོ་གཉིས་སོ་སོར་བསྟན་པ་ཆོགས་བཅད་རེ་རེ་དང་། སུན་
མོང་དུ་བཤད་པ་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བཅས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་
གྱིས་བསྟན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པའམ་ཡོད་མེད་
གཉིས་སུ་མེད་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་གཟུང་
འཛིན་གཉིས་སྤངས་པས་དང་། གཟུང་འཛིན་ཀླན་བརྟགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་ཡོད་མེད་
ལས་འདས་པའོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་བདག་གཉིས་དང་བྲལ་
བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོ་བྱུར་གྱི་དྲི་མས་དག་པ་ཡིན་པས། ཡེ་ཤེས་སྤྲང་བ་
རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས། ཏྲག་ཏུ་སྦྱེ་མེད་ཆོས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། ཆོས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་བདེ་བར་གཤེགས་དང་འདྲ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། སངས་

རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱེ་ལགགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དོ་རྩེ་གཙོད་པ་
 ལས། གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། གང་དག་ང་ལ་སྒྲར་ཤེས་པ། །
 ལོག་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ། སྐྱེ་བོ་དེ་དག་ང་མི་མཐོང་། །སངས་རྒྱས་
 དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་བཟ། །འདྲེན་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ། །ཆོས་ཉིད་ཤེས་
 བར་བྱ་མིན་པས། །དེ་དག་རྣམ་པར་རིག་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞལ་ན་རི་ལྟར་སྒྲུང་
 བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ། དེ་བཞིན་
 ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས། གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ནི་གང་ཡང་ཡོད་པ་
 མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་
 སྐྱེ་བམེད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཡང་ན་ཆོས་ནི་གང་ཡང་བྱིས་པ་
 སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
 ཀྱང་བུང་དོ། །སངས་རྒྱས་དེ་ནི་ས་དང་པར་ཕྱིན་དང་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་
 ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་ལས་བྱུང་ལ། སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ན་འདས་དང་པར་ཕྱིན་
 བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བླ་པ་
 མེད་པའི་ཆོས་དཀར་པོ་ཀྱན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་། པར་ཕྱིན་ལ་སོགས་
 པ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་གཉིས་ཆོས་གཟུང་འཛིན་ཅན་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱིས་
 དམིགས་པའི་སྟོད་ལུལ་ཅན་དེ་ཡིས་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བརྗོད་ཅུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱིན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་། གཏོང་

བ་པོ་སངས་རྒྱས་དང་ལེན་བ་པོ་དང་། གཏོང་རྒྱའི་རྣམ་ལྟ་བུར་ནམ་པ་གསུམ་
དུ་དམིགས་བ་ལྟ་བུའི་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་པའི་བྱིར། སངས་རྒྱས་
ནི་ཀུན་བརྟགས་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པས་བསམ་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་སངས་རྒྱས་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
བ་ཡིན་ལ། དེའི་མཐུན་ཏེ་དོན་གཉིས་སུན་ཆོགས་ལྟན་གྱིས་བྱུང་བ་ལྟེ། རི་
ལྟར་ཞེན་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་ཡུང་གི་ཆོས་བཤད་བ་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་
སྟོབས་བཅུ་མི་འཛིགས་བཞི་སོགས་རིན་ཆེན་དཔག་དུ་མེད་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱེན་
བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པའི་བྱིར། སངས་རྒྱས་དེ་ནི་དཔེར་ན་རིན་ཆེན་སྣ་
ཆོགས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སམ་འབྱུང་ཁུངས་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་ནི་བདག་གི་དོན་
སུན་སུམ་ཆོགས་བ་ཐོབ་པའོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བའི་ལོ་ཏྲུག་
སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱི་བྱིར། སངས་རྒྱས་དེ་ནི་སྒྲིན་དང་འདྲ་བར་
འདོད་དེ་གཞན་དོན་སུན་སུམ་ཆོགས་པའི་མཐུ་མངའ་བའོ། །ཤོད་གི་ཆོགས་
བཅད་གཉིས་པོའི་དོན་བཤད་པ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀུན་
དང་ལྡན་པའམ་ཡང་ན་ཆོས་ཀུན་དང་བྲལ་བ་ལྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་
ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པས་ཆོས་ཀུན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་
ཏེ་རི་སྟེང་པའི་དོས་ནས་གཞལ་བའོ། །ཡང་རི་ལྟ་བུའི་དོས་ནས་གཞལ་ན་
ཆོས་ཀུན་དང་བྲལ་བ་ལྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཟུང་འཛིན་དང་གཉིས་ཆོས་
ཀྱི་མཚན་མ་གང་ཡང་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་

དེ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུང་གི་ཆོས་རབ་རྒྱ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། རྟོགས་
 པའི་ཆོས་ས་དང་པར་ཕྱིན་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་སོགས་ཡངས་པ་ཆོད་
 མེད་པ་འབྱུང་བྱིར་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སམ་འབྱུང་ཁུངས་
 བཞིན་ནོ། །སྟེ་དགུ་རྣམས་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་དུ་དགོ་བའི་ལེགས་པར་བཤད་
 པ་གང་ཞིག་དེའི་དོན་ལན་གཅིག་རྟོགས་ན་ལམོར་བའི་མཐའི་བར་དུ་མི་ཟད་
 པའམ་ཡང་ན་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་ཀྱི་མཐའ་མི་ཟད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་
 འབེབས་པས་ན། སྟེ་དགུ་འམ་འབྱུང་པའི་ཆོགས་ཀྱི་ལོ་རྟོག་ལྟ་བུ་དཀར་པོ་
 ཟག་མེད་པར་ཕྱིན་གྱི་དགོ་བའི་ས་པོན་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བར་འཕེལ་བའི་
 རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་དང་འདྲའོ། །གསུམ་པ་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པར་གྱུར་པའི་
 ཡོན་ཏན་ལ། བདག་གི་དོན་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་
 གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱབས་དཔེ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་གསུམ། དང་པོ་སངས་རྒྱས་
 ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་དུས་རེས་འགའ་བའི་སྐྱབས་མིན་པར་རྟག་རྒྱ་མ་རིག་
 པ་དང་སྟེད་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོགས་ཀྱན་དང་། མི་དགོ་བཅུ་དང་
 མཆོམས་མེད་པ་ལྟ་སོགས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཉེས་པར་སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་
 དང་། སྐ་བ་དང་འཆི་བ་དག་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡོངས་སུ་སྦྱོབ་
 པར་མཛད་དེ། སངས་རྒྱས་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་ཆོལ་སྦྱེ་བའི་
 ཀྱན་ཉོན་གསུམ་པོ་གཏན་དུ་མི་འབྱུང་བས་ན་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བཙོ་དེ་
 བཅ་ཞིག་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་སུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་ན་བདག་གི་དོན་ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པས་བདག་གི་རྒྱལ་པས་སུ་འགྱུར་བ་བསྟན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པ་འཛིགས་
 པས་ཉེན་པ་དག་རི་དང་ཐུག་པ་སོགས་སུ་བྱོས་ཏེ་རྒྱལ་པས་འཆོལ་བ་དང་།
 འཛིག་རྟེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ཐུ་མོ་རྣམས་དང་ཆོངས་པ་
 དང་དབང་ཐུག་སོགས་ལ་རྒྱལ་པས་སུ་འགྲོ་བས་དེ་ལྟར་རྒྱལ་པས་མི་རུས་སོ། །
 གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་ན་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་རྒྱལ་པས་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་
 དེ། འཛིག་རྟེན་ན་འཆོལ་བདག་ནི་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱུ་བ་པ་དང་།
 ཞེས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་པས་ལོང་བས་མིག་རྟེན་པ་དང་།
 འོན་པས་རྒྱ་ཐོས། རྒྱུན་པས་བྲན་པ་རྟེན། བད་རྩ་ཆོགས་ལོ་ཉེས་སོགས་
 སངས་རྒྱས་ཐོང་དུ་གཤེགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཞི་བ་དང་། གང་གིས་གསོལ་བ་
 བཏབ་ན་ཡང་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པས་འོད་ཟེར་བཏང་བས་དཔུལ་བ་སོགས་ངན་སོང་བ་རྣམས་ལ་རེག་པའི་
 མོད་ལ་དེ་དག་གི་རྒྱལ་པས་ལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱས་ཏེ་མཐོང་སྤྱི་སྤྱི་བར་
 བྱེད་པ་དང་། དཔུལ་བ་སོགས་སུ་སངས་རྒྱས་བྲན་པའམ་མཆོན་ཐོས་པས་
 གྲུང་དེ་ལས་ཐར་པ་དང་ནི། ཡང་མུ་སྟེགས་ཅན་སོགས་ཐར་པའི་ཐབས་མེན་
 པ་དཀའ་ཐུབ་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ངན་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལམ་དེ་ལས་
 བསྐྱངས་ཏེ། མཐོང་སྤྱི་ཐར་ལམ་ལ་འཛིག་པར་མཛད་པ་དང་། ཡང་བདག་
 དང་བདག་གིར་ལྟ་བའི་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ཅན་རྣམས་ལ་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་པ་བསྟན་ནས་ཉན་རང་གི་བྱང་འདས་ལ་འགོད་པའི་སྒོ་ནས་

སྐྱོབ་པ་དང་། མདེས་པའི་རིགས་ཅན་ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་ཞུགས་པའམ་འཇུག་
 པར་འདོད་པ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུད་པས་ཐེག་པ་དམན་པ་དག་
 ལས་སྐྱོབ་པ་དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ནི་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པའོ། །
 གསུམ་པ་ལ་དངོས་དང་སྐྱབས་མཆོག་ཡིན་པ་དང་། སྐྱབས་ཆེན་པོ་ཡིན་
 པ་གསུམ་ཆོགས་བཅད་རེ་མེས་བསྟན་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་དོན་བསྟུས་ནས་
 སངས་རྒྱས་ཉིད་འཛིག་རྟེན་པའི་སྐྱབས་གནས་རྣམས་དང་། ཉན་རང་རྣམས་
 ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་འཛིག་
 རྟེན་འདས་པའི་སྐྱབས་གནས་དེ་བས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ་ནི་དེ་འབྲེ་
 སྐྱབས་ཀྱི་དཔེ་གཞན་མེད་པ་སྐྱབས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འདོད་དེ། རྒྱ་མཚན་
 ཅིའི་ཕྱིར་ན། སངས་རྒྱས་དེས་འཁོར་བ་འདིར་སྣ་ཆོགས་པའི་འཛིགས་པར་
 བྱུར་པ་ཉི་ལྔ་བར་འཆོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་སོགས་ལྟ་
 བ་ངན་པ་སྣ་ཆོགས་དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་དང་། ངན་སོང་གི་འགོ་བ་རྣམ་
 པ་མང་པོ་དག་གི་སྐྱལ་བསྐྱལ་དང་། ཐར་པའི་ཐབས་མིན་པར་ཞུགས་པའམ་
 སང་བ་རྣམས་སྐྱེ་དང་འཆི་དང་དེའི་རྒྱ་ཉན་མོངས་དང་ལས་རྣམས་ཀྱང་ལས་
 གཏན་དུ་སྐྱར་བའི་སྐྱབས་སུ་བྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་ལ་ལར་ལས་ཀྱི་
 ཆབ་ཏུ་ངན་སོང་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་འབྱུར་མཚམས་མེད་
 པ་དང་མི་དགོ་བཅུའི་ལས་སོགས་ལས་ཀྱི་ཀྱང་ནས་ཉན་མོངས་པར་གོ་བར་
 བྱ་དགོས་སོ། །སྐྱབས་མཆོག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་བདག་དོན་དང་གཞན་

དོན་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ན་སྟོབས་
སྟོགས་འབྲས་སུའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གིན་ཏུ་རྫོགས་པའི་སྐྱབས་ལྡན་པོ་
གང་ཡིན་པ་བདག་གི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་དམ་པའི་
ཆོས་མདོ་ལྟེ་སྟོགས་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཇུག་ཅིང་
ཐབས་དེས་དེ་དག་རབ་ཏུ་འདུལ་བ་ནི་ཁམས་དབང་བསམ་པ་དང་མཐུན་
བར་བསྟན་པས་རྒྱད་གྲོལ་བར་མཛད་ཅུས་པའི་མཁྱེན་པ་སྟོགས་པ་མེད་པ་
ནི་ཤེས་རབ་པོ། །འགྲོ་བ་ཀྱན་ལ་ནམ་ཡང་མི་གཏོང་པའི་སྐྱགས་བརྩེ་པའི་
པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའོ། །དེ་གཉིས་ལས་གཞན་
དོན་མཐར་ཐུག་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་གཉིས་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་
མངའ་བ་དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་དེ་སྟོང་པ་འདིར་ནི་སྐྱབས་ཀྱི་མཆོག་
ཏུ་འདོད་དོ། །སྐྱབས་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ནི་ཕྱོགས་དང་དུས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རི་སྟོང་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞོད་པ་མཐའ་
དག་བརྫོག་ཅིང་གཏན་དུ་ཞིབ་དང་། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཀྱན་འབྱོར་བར་བྱ་བའི་མཐུ་མངའ་བའི་ཕྱིར་།
སངས་རྒྱས་ནི་སྐྱབས་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །བཞི་བ་གནས་གྱུར་པའི་
ཡོན་ཏན་ལ། གནས་གྱུར་པ་ཉིད་བཤད་པ་དང་། དེ་བྱུང་བར་འཕགས་
རྒྱལ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། ཤེས་པའི་རྒྱད་གང་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་
ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་སམ་ས་པོན་གང་ཞིག་ དུས་ལྟར་རིང་པོར་

ལམ་པ་ལེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འབྲལ་མ་མྱོང་བར་རྟག་ཏུ་རྒྱན་ཆགས་པར་
 ལྷན་པ་དེ་ཉིད་སྟོང་བ་ལ། ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་པ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པ་ཆོགས་གཉིས་རྒྱབས་ཆེ་བའི་རྒྱ་ལས་
 བྱུང་ཞིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནས་མ་ཁའ་མཉམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་
 བ་གང་ཞིག ས་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྟགས་དགུ་རེ་ཡོད་
 པས་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་དང་ལྷན་པ་འཕམ། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱིས་
 རབ་ཏུ་བཅོམ་པ་འཕམ་སྒྲུང་བར་གྱུར་ཅིང་། ཡུལ་ཡུང་པོ་ལྟ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་རང་བཞིན་དང་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་གྱུར་པ་འཕམ། ཡང་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་བ་
 དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། ཆོགས་བརྒྱད་ཡེ་ཤེས་
 བཞིར་གནས་གྱུར་པ་སྟེ་ལྟ་པོ་དེ་ལ་གནས་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་ལ། མདོར་ན་
 གནས་སྟུ་སྟངས་བ་སྟོད་དང་། རོན་དུ་སྟངས་བ་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་དང་
 ཡུས་སྟུ་སྟངས་བ་དང་བཅས་པའི་མ་དག་པའི་སྟངས་བ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་རང་
 བཞིན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གནས་མོད་ཀྱི། སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་
 བས་དེའི་རང་བཞིན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་མ་མཐོང་བ་ལམ་གྱིས་སྤངས་ཏེ། རྣམ་
 པར་དག་པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་སྟངས་བ་རབ་འབྱམས་ལུ་མེད་པ་ནི་གནས་
 འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རི་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་
 ཆོས་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ། རི་སྟེང་པའི་དབང་

དུ་བྱས་ནས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྐྱ་མའི་སྒྲུང་བ་ལྟར་མ་འདྲེས་པར་སྒྲུང་ཡང་
རིས་ཆད་ཀྱི་མཆོན་མ་མེད་པ་མཉམ་པའོ། །དེ་ལྟར་གནས་སྐྱུར་བ་དེ་ནི་ཟག་
པ་མེད་པའི་ཆོས་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་སོགས་ཉན་
རང་ལ་མེད་པས་མཆོག་རབ་རྒྱ་ལྟར་བ་ལྟན་པ་ཐོབ་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཞེས་
བྱའི་ངོ་པོ་ཉིད་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷམས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་རྒྱ་ལྟ་
པར་མི་རྟོག་པ་རབ་རྒྱ་དག་པའམ་ཤིན་རྒྱ་དག་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་
མཁའི་ངོས་ལྟར་དམིགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་རྒྱ་ཤེས་བྱ་
མཐའ་ཡས་པ་སྒྲུང་ཡང་སྐྱ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་ཤིན་རྒྱ་ཡུལ་
ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་སམ་དག་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་བསྐྱོམ་
པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཅོ། །སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ན་མཉམ་རྗེས་ཐ་
དད་དུ་མེད་དེ་རང་བྱུང་ངམ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོས་རི་
ལྟ་རི་སྟེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་རྒྱ་གཟིགས་པ་ཡིན་ཅོ། །གཉིས་
པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྐྱུར་དེ་ཉན་རང་གི་གནས་སྐྱུར་ལས་བྱུང་བར་
འཕགས་ཚུལ་དང་། དེའི་རབ་དབྱེ་བཅུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་རི་ལྟར་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐུགས་སྐྱུ་རྒྱུད་པའམ་ག་ཤེགས་པས་
དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པ་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་གནས་སྐྱུར་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་
དེར་བཞུགས་ནས། དཔེར་ན་རི་ཡི་དབང་པོ་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ཀུན་ནས་
མཐོ་བ་དེའི་སྤྲོད་ནས་སྟོགས་བཅུར་བལྟས་ན། ཉེ་བ་དང་རིང་བའི་གཟུགས་

བཟང་ངན་ཀུན་མཐོང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ནི་ཉན་རང་གི་
གནས་སྐྱུར་ལས་འཕགས་ཤིང་མཐོ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་ཡོངས་སུ་སྐྱུར་
པ་རི་དབང་མཐོ་བ་ཡི་སྟོང་ན་བཞུགས་བཞིན་དུ་འགོ་བ་ཀུན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
པོས་གཟིགས་པར་མཛད་དེ། བདག་དོན་སྤངས་འདས་ཞིབ་མཛོན་པར་དགའ་
བའི་འགོ་བ་ཉན་རང་ལ་འད་ཐུགས་རྗེ་འཕ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་མཛད་དེ། ཉན་
རང་དེ་དག་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གཉིན་དུ་སྐྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་མ་བྱས་པར་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྤངས་པ་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་བྲལ་བས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་མ་རུས་པས་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཡང་ཐུགས་
རྗེ་བ་མཛད་ན། སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་གནས་སྟོན་པ་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བའི་
སྐྱེ་བོ་གཞན་འཁོར་བ་བ་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ་དེ་དག་སྐྱུག་
བསྐྱེད་གསུམ་ལས་མ་ཐར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་
སྐྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དབྱེ་བ་ནི། གནས་ལ་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གནས་ཡོངས་སུ་སྐྱུར་པ་དེ་ལ་བྱུང་བར་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དེ་
གང་ཞེན་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་མཛད་པས་གཞན་དོན་ལ་
འཇུག་པ་དང་། གནས་སྐྱུར་དེ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་འདས་པ་ཉན་
རང་གི་གནས་སྐྱུར་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས་རབ་ཏུ་འཇུག་
པ་དང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཉན་མོངས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི། ཡུལ་ཉེ་བར་

གནས་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མིན་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བག་
ཉལ་མ་སྤངས་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྐྱུར་ནི་ནམ་ཡང་
ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ལ་མི་འཇུག་པ་དྲང་། གནས་སྐྱུར་པ་དེ་ཐོབ་ནས་
ནམ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་མི་དགེ་བའི་སྡོད་པ་རྣམས་ལ་བདག་ཉིད་
འཇུག་མི་སྲིད་པས་དེ་ལས་ལྷོག་པ་དང་། གནས་སྐྱུར་པ་དེ་དུས་ལན་གཅིག་
ན་ཐོབ་པ་དེ་འཁོར་བའི་མཐའི་བར་དུ་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པ་དུས་ཀུན་ཏུ་ཆད་
པ་མེད་པར་འཇུག་པས་ཀུན་འཇུག་དྲང་། ཡང་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པའི་གཉེན་པོའི་ཆོས་ཀུན་ལ་འཇུག་པས་ཀུན་འཇུག་ཞེས་གྲུང་རོ། །ཡང་
གཉིས་དང་ཞེས་པ་ཐོག་མར་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྟོན་པ་དང་མཐར་ཐུ་
ངན་ལས་འདས་པར་སྟོན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ནས་སྤྱོད་ས་
བཅུའི་འཛིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུས་འདུལ་བ་ལ་
བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་དུས་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པར་དེ་
གཉིས་སུ་འཇུག་པ་མེད་དེ་འཁོར་བ་དང་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀ་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་མི་གཉིས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཡང་ཉོན་མོངས་
ས་པོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་ཉན་རང་དང་ཆ་
འདྲ་བའམ་མཉམ་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྐྱུར་ནི་གཤམ་
བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་དང་། སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་
ཏན་གྱིས་ཉན་རང་ལས་འབྱུང་བར་འཇུགས་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་འགོ་བའི་སེམས་

ཅན་རྣམས་ལ་རང་རང་སོ་སོའི་རིགས་དང་དབང་པོ་མོས་པ་དང་འཚམས་
 བར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྟོན་པས་ཐེག་པ་ཀུན་འགྲོའི་བདུག་ཉིད་དེ། དེ་
 ལྟར་རྣམ་གངས་བཅུ་ཡི་ཚུལ་བཤད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི། དེ་བཞིན་གསུགས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གནས་གྱུར་དེ་ནི་ཡོན་ཏན་རབ་དང་ལྡན་པ་དང་། གཉིན་པོའི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པས་རྒྱ་ཆེར་འཇུག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ལྟ་བུ་ཀུན་ཏུ་
 བྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་ལ། དངོས་དང་དོགས་སྒྲོང་གཉིས། དང་པོ་དུས་དང་
 རྒྱུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་བྱལ་བའི་ཚུལ་ནི། རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ནི་དུས་
 གསུམ་པོར་ཏྲག་ཏུ་ག་སུམ་སོགས་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་སོང་བར་འདོད་
 བ་དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཟག་པ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་གྱུར་
 བ་དེ་ཡང་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟའི་དུས་ཏྲག་ཏུ་དེ་དང་དེའི་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་
 ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་སོང་བར་འདོད་དེ། དུས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་མི་འདའ་ཞིང་དབྱིངས་དེ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་
 ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་དང་སྤར་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་ངོ་པོའི་སྒྲོན་ས་
 བྱུང་མེད་པས་སོ། །རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ནི་གཞུགས་སུ་གྱུར་པ་རིང་བུང་
 དཀར་དམར་བཟང་པན་བར་མ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་མེད་པར་བྱལ་ཅིང་ཀུན་
 ཏུ་སོང་བ་དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་བཟང་པན་
 བར་མའི་ཆོགས་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བྱལ་ཅིང་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རྗེས་

སྤྱི་ལོ་བཞི་པ་ཉེ། སངས་རྒྱལ་ནི་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་སྒོ་བྱང་བའི་དྲི་མས་ཤིན་
ཏུ་རྒྱལ་བར་དག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། སངས་པོ་ཚེས་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་
འགོ་བའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པའི་དུས་ན་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་སྟེ། བདག་གང་ཡིན་པ་སེམས་ཅན་ཡང་དེ་
ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་གང་ཡིན་པ་བདག་ཀྱང་དེ་ཡིན་པས་བྱད་མེད་པར་
མཉམ་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱད་པ་དེས་ས་བརྩུར་རིམ་གྱིས་བསྒྲོམ་པ་རྫོགས་པ་
སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ཐོབ་པའི་དུས་ན་སེམས་ཅན་དང་ཚེས་ཐམས་ཅད་བདག་
ཉིད་དུ་མཐོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་བྱུགས་སུ་རྒྱད་
པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་
བཞིས་བྱའོ། །ལཱ་ཉིས་པ་དོགས་པ་སྤངས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་གྱི་རང་
བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སྤྱོད་ཁོང་བྱད་མེད་ན་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་གྱི་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་སངས་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡང་
རྟག་ཏུ་མཐོང་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྱུ་ཡང་ཅིས་མི་མཐོང་ཞེ་ན།
དེ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་སྒྲིབ་པས་བསྒྲིབས་ནས་སངས་རྒྱལ་མཐོང་
བའི་སྒྲོན་མ་ཡིན་པར་བརྟན་པ་ནི། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་ལྷ་བའི་དགྱིལ་
ལ་ཁོར་ཡོད་དུ་ཟེན་ཀྱང་། རི་ལྟར་རྒྱ་ཡི་སྒྲོན་ཆས་སྟེ་རྒྱ་མེད་པར་གྱུར་ན། ལྷ་
བའི་གཟུགས་བརྟན་མི་སྤང་བ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་དེར་བསོད་
ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མ་བསགས་ཤིང་། ཉོན་མོངས་དང་མི་དགོ་

བའི་ལས་བྱས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ལྷན་པའི་ངན་པ་དག རྫོང་ཆག་པ་ལ་
 རྩེ་མེད་པ་ལྟར་སེམས་དད་པ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྩེ་དྲུང་པ་ལྟ་བུ་མེད་པས།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་གཟུགས་ཀྱང་མི་སྣང་ངོ་། །རྩེ་མེད་པ་རང་
 བཞིན་དང་གཟུགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་
 གྲུ་མཐོང་པ་དང་མི་མཐོང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་བྱུང་པས་མིན་
 གྱི། སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་ཆོགས་བསགས་པའི་གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་
 བར་སྣང་ཞིང་། དེ་མེད་ན་མི་སྣང་བ་ནི་རི་ལྟར་མེན་གཞན་བྱུང་གིང་ཡོད་
 བ་དེ་ཉིད་དུ་འབར་ཞིང་། གཞན་བྱུང་གིང་མེད་པ་དེ་ཉིད་དུ་མེན་ཞི་བར་
 འགྱུར་ཏེ་མི་འབར་བ་ལྟར། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱ་
 རྣམས་ལ་ཡང་། གདུལ་བྱ་ཡོད་པ་ལ་ལར་སངས་རྒྱས་པ་དང་འཆོག་ཞེས་
 ཏེ་སྣང་བ་དང་། གདུལ་བྱ་མེད་པའི་ཡུལ་དང་དུས་དེར་མྱ་ངན་ལས་འདས་
 བས་མི་སྣང་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དུག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་རྟོག་མེད་
 ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་ཚུལ་རི་ལྟར་རྩ་དག་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཆོས་
 རྟོན་པ། མཛད་པ་སྣ་ཆོགས་རྟོན་པ། རྒྱན་མི་འཆད་པ་སྐྱེ་འབྱིར་སྣང་ཚུལ་
 བཞི་ཆོགས་བཅད་བཞིས་བསྟན་ཏེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་བདག་དོན་དུ་འབད་
 ཚུལ་དང་བཅས་ནས་མྱ་ངན་འདས་ཆེ་བྱ་བ་རྒྱན་འཆད་ལ། སངས་རྒྱས་
 ཀྱིས་གཞན་དོན་མཛད་པ་ནི་འབད་ཚུལ་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་དང་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ཡིན་པས་བྱུང་ཞུགས་པ་སྟེ། རི་ལྟར་ལྟའི་བསོད་

ནམས་ལས་གྲུབ་པའི་རྩ་བོ་ཆེ་དག་ནི་ནམ་བུ་བྱིན་འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་འཇུག་
པ་ན་སྤྲུལ་གྲུང་མ་བརྒྱུད་ས་བར་འདོད་པ་ལྷ་ལ་དགའ་བར་འབྱུང་བ་དང་
རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒྲིལ་འབྱུང་ངོ་། །ནམ་འདོད་ཡོན་ལས་ལྷོག་པར་འབྱུང་ན་
འདོད་ཡོན་ལྷ་ལས་བྱིར་ལྷོག་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒྲིལ་འབྱུང་བ་དང་།
ལྷ་མིན་ལས་རྒྱལ་པའི་ཆེ་ལྷ་རྣམས་རྒྱལ་པའི་སྒྲིལ་དང་། བག་མེད་པ་ལ་མི་
རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིལ་གྱི་ཀྲན་ཏུ་འབྱུང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་རྣམས་གྲུང་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་བཞུགས་ཏེ་རྣམ་རྟོག་
མི་མངའ་བ་རྣམས་ལ། གང་ཟག་འདི་དང་འདི་ལ་ཆོས་འདི་དང་འདི་བསྟན་
པར་བྱའོ་སྟམ་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་གཞོ་བའམ་འབད་ཚུལ་མེད་པར། སོ་སའི་
བསམ་བློ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་སྒྲ་ཆོགས་བཤད་པ་དག་ནི་ཀྲན་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །
རི་ལྷར་ཁོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འབད་ཚུལ་མེད་པར་རང་གི་འོད་ནི་སྤྱོད་ས་
ཀྲན་ཏུ་སྟོན་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་རྣམས་གྲུང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་
ལ་འདི་དང་འདི་བྱའོ་ཞེས་ཀྲན་སྟོང་གི་གཞོ་བའམ་རྟོག་པ་མེད་པར། ཁོར་
བུ་དེ་བཞིན་ཏུ་སྒྲ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་མཛད་པ་སྒྲ་ཆོགས་གདུལ་བྱའི་དོན་ཏུ་
ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ངེས་པར་སྟོན་ཏེ། །རི་ལྷར་ནམ་མཁའ་ནི་
སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཆགས་གནས་འཛིག་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
འགོ་འདུག་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྒྲུང་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་ལ་

གནས་ན་ཡང་། དེ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་བཅུད་བྱི་མའི་མུ་མཐར་
 ཐུག་གི་བར་དུ་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་རྒྱལ་མི་འཆད་དོ། །རྒྱལ་མི་འཆད་པ་ཡིན་
 ཡང་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་འཇུག་མི་འཇུག་གི་སྒྲེ་
 འབྱིར་སྤང་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་འདི་ལ་དུས་ཉག་ཏུ་ནི། བྱིད་ངན་
 གི་དངོས་པོ་སྒྲེ་བ་དང་གནས་པའི་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ཉམས་ཏེ་ནགས་དང་
 ཁང་བྱིམ་སོགས་ཆོག་པ་དང་། མེས་མཆོག་འཆི་བ་ལྟ་བུ་སྤྱིར་ཡོད་ཉམས་
 ཤིང་། ཡང་བྱིན་ངན་གི་དངོས་པོ་གཞན་གསལ་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་
 ཟག་མེད་དབྱིངས་ན་ཡང་། སངས་རྒྱས་གཟུགས་སྐུ་འཛིན་ཉེན་ཏུ་སྤྱུལ་བ་
 སོགས་ཀྱི་ཐིན་ལས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་གསལ་ཏུ་སྒྲེ་ཞིང་སྤྱིར་ཡོད་
 འབྱི་བར་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །དུག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ཟབ་པའི་ཚུལ།
 ལྷ་མ་བྱི་མར་བྱད་མེད་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་བཅུ་དུག་གིས་བསྟན་
 པ་འདི་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ་མཆོན་ཉིད་ཟབ་པ། གནས་པ་ཟབ་པ། ལས་
 ཟབ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་བཞི་སྟེ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཆོན་ཉིད།
 བདག་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་མཆོན་ཉིད། ལུང་དུ་བསྟན་བྱ་མིན་པའི་དངོས་
 པོའི་མཆོན་ཉིད། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མཆོན་ཉིད་བཞི་རིམ་བཞིན་ཆོགས་
 བཅད་རེ་རིམ་བསྟན་ཏེ། དང་པོ་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ནི་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོའི་གནས་སྐྱབས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ། ལྷ་མ་དང་
 བྱི་མར་བྱད་མེད་དེ། ལྷོང་བ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་ནི་རྣམ་

ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་ཀྱང་། སྟོ་སྟར་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཀུན་གྱི་དྲི་མ་
མེད་པ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཞེས་འདོད་ཀྱི། སྟོ་སྟར་གྱི་དྲི་མ་དང་
བཅས་པའི་ཆོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་མི་བྱ་བས། རང་བཞིན་གྱིས་
དག་པ་ནི་གདོད་ནས་དག་པ་ཡིན་གྱི་གསུང་དུ་དག་པ་འང་མ་ཡིན་ལ་བྱིས་
སུ་སྟོ་སྟར་གྱི་དྲི་མས་མ་དག་པ་འང་མིན་པ་དེས་ན་རྣམ་པར་དག་པའི་མཆོན་
ཉིད་ཟབ་སྟེ། གདོད་ནས་དྲི་མ་མེད་དེ་དག་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་སངས་
རྒྱས་སུ་ཅིས་མི་འགྱུར་སྟུམ་པ་དང་། བྱིས་སུ་དྲི་མ་དག་པའི་དུས་ཁོ་ནར་
སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་མ་ཡིན་སྟུམ་དུ་གཤིས་
རབ་ཚུང་བས་ཁོང་དུ་ཚུད་དཀའ་བའོ། །

གཉིས་པ། རྟོང་པ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་ནི་རང་སྣང་སྟོ་
སྟར་གྱི་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ན། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་པོ་
མེད་པ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལུགས་མཆོག་གི་བདག་ཉིད་དམ་
རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཐོབ་པས་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་
པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པའི་བྱིར། དངོས་པོའི་ཡིན་ལུགས་མ་ཞོར་
བ་དེ་བཞིན་ཉིད་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བདག་ཏུ་འགྱུར་རྟེན་ཞེས། བདག་
གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་ཞེན་ལུལ་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་མེད་པའི་
བྱིར་རོ། །བདག་གཉིས་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་དང་
བྲལ་བ་ནི་གནས་ལུགས་མ་ཞོར་བ་ཡིན་པས་དེ་མཛོན་དུ་བྱས་པ་ནི་བདག་

མཆོག་སྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བདག་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་བྱིར་
 སངས་རྒྱས་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པས་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་།
 དེ་བཞིན་ཉིད་སྒྲོས་པ་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པར་ཡང་ནི་མི་
 བརྗོད་དེ། གཉིས་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོས་ཐ་སྟངས་དུ་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཉི་ཆོ་
 བ་སངས་རྒྱས་སུ་བཟུང་ནས། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་སྤྱར་
 འབྱུང་ངམ་མི་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་ཞེས་དང་སངས་རྒྱས་འདས་ནས་དེ་ཕན་
 ཆད་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་དེ་ལྟར་མཐའ་གཉིས་སུ་རྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་སངས་
 རྒྱས་ལ་དེ་སྟངས་ཁྱེད་ཞིང་འདྲི་ན་གང་དུ་འདར་ལུང་མ་བརྟན་པའི་ཚུལ་དུ་འདོད་
 དེ། སངས་རྒྱས་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་། འབྱུང་མི་འབྱུང་
 གི་ཐ་སྟངས་བྱར་མེད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་སྤྱུལ་པའི་སྤྱི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྤྱར་འབྱུང་
 མི་འབྱུང་དྲི་ན་གཏུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་པའི་ཡུལ་དུས་སུ་ཡང་ཡང་འབྱུང་བ་
 སེམས་ཅན་གྱི་མཐའ་སྤིད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ནས་འབྱུང་
 བ་དང་ཚུལ་མི་འདྲ་ལ། སེམས་ཅན་བརྒྱུད་ས་ཕན་ཆད་འབྱུང་མི་འབྱུང་འདྲི་
 བ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཕལ་བ་རྣམས་གྱི་ནས་སྟེ་བ་ལོན་བ་ལྟ་བུ་ལ་
 བསམས་ནས་སངས་རྒྱས་སྤྱར་འབྱུང་མི་འབྱུང་དྲི་བ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་
 ལ་སྟེ་བ་དང་འབྱུང་བ་རང་མཚན་བ་མེད་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་
 ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །བཞི་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོས་གནས་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་
 བའང་དེ་དང་འདྲ་བར་ཟབ་སྟེ། རི་ལྟར་ལྷགས་མེས་བསྟེགས་པའི་ཆ་བཞི་

བ་དང་། མིག་ལ་རབ་རིབ་ཞིབ་ལྟར་ཞེས་པ། ལྷགས་བསིལ་བ་ལ་ཆ་བ་ཞི
བ་ཡོད་ཅེས་མི་བརྗོད་དེ་ད་ལྟ་ལྷགས་བསིལ་བ་ཞིན་བ་དེའི་དུས་སྐབས་བ་སྐར་
འགགས་ནས་མེད་ན་དེ་ཞིབ་འདང་ངེ་ལྟར་ཡོད་དེ་མོ་གཤམ་བྱ་གི་བ་བ་ཞིན་
ནོ། །ཆ་བ་ཞིབ་མེད་ཅེས་མི་བརྗོད་དེ་དེའི་ཆོ་ཆ་བ་མ་ཞིན་ཆ་བ་ཡོད་པར་
འགྱུར་བས་སོ། །དེ་བ་ཞིན་མིག་ལ་རབ་རིབ་ཡོད་མེད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། །
དེ་དཔེ་དང་འདྲ་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སེམས་ལྷགས་ལྟ་བུ་
ལ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་མེ་ཆ་བ་འདྲ་བ་ཞིབ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་རབ་
རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མིག་དང་འདྲ་བ་ལ་མ་རིག་པ་རབ་རིབ་འདྲ་བ་
ཞིབ་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གང་དུ་འདུའམི་བརྗོད་དོ། །ནམ་སེམས་རྣམ་པར་
གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དུས་ན་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆ་བ་
དང་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་སྐར་འགགས་པ་ད་ལྟ་མེད་པའི་བྱིར་དེ་ཞིབ་ཡོད་
པར་མི་བརྗོད་དོ། །མེད་པར་ཡང་མི་བརྗོད་དེ། སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
དང་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྐར་མའི་རྗེས་སྐྱེའོད་པས་སོ། །འདི་མ་དག་
པ་དང་དག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ལ་བསམས་ནས་སྤངས་པ་
དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་བ་ཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོས་གཞལ་ན་
ཡེ་ནས་གྲོལ་བ་བ་ཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སུ་མའོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ་གསར་དུ་
གྲོལ་བའདམེད་དོ། །མཐོང་སྒྲོམ་གྱིས་སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་དང་བྲལ་བ་
སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉིད་

དུ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་ཤེས་རབ་རྣམ་གྲོལ་ལོ་ཞེས་འགྲེལ་བར་གསུངས།
 ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པས་ཤེས་རབ་རྣམ་གྲོལ་ཞེས་བྱས་ཀྱང་རུང་སྟེ། དོན་ལ་
 སྒྲིབ་པ་གཉིས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་གནས་པ་
 ཟབ་པ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 བོ་ནམ་མཁའ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་གཅིག་པས་ན་སོ་སོར་རིས་
 སྒྲུ་ཆད་པའི་ལུས་ནི་མེད་ཅིང་བདག་དུ་འཛིན་པའང་མེད་པའི་ཕྱིར་སངས་
 རྒྱས་ཐ་དད་པ་མང་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། སྟོན་གྱི་དུས་ན་མོས་པས་སྟོད་པའི་
 ས་ནས་ས་བརྩུ་པ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་སྟུང་པ་
 བ་སོ་སོའི་ལུས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྟོན་པ་དེ་
 དང་དེའི་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་ཐ་སྟོད་བཏགས་པའི་ཕྱིར་
 སངས་རྒྱས་གཅིག་ཀྱང་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་གཅིག་དང་དུ་མར་
 སྐུར་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས་པའི་ཚུལ་རྟོགས་དགའ་བས་ཟབ་པ་
 ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལས་ཟབ་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚྭ་གས་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་
 གནས་ལྟ་བུའི་ལས་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་ལས་
 དང་། མཐར་ཐུག་པར་འགོ་བའི་ལས་དང་། ཆོས་བསྟན་པའི་ལས་དང་།
 སྐུལ་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་དང་། ཡེ་ཤེས་འཇུག་པའི་ལས་དང་། རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་པའི་ལས་དང་། རྣམ་པ་སྤྱོད་ཆོག་པའི་ཆར་མཐོང་བའི་ལས་དང་། ཡེ་
 ཤེས་མི་འཇུག་པའི་ལས་དང་། རྣམ་གྲོལ་མཚུངས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་

གི་ལས་དང་རྣམ་པ་བརྒྱ་བཤད་ནས། ཟབ་པ་གསུམ་གྱི་མཁུག་སྤྱད་ཆོགས་
བཅད་གཅིག་བཅས་སོ། །

དང་པོ། སྟོབས་བརྒྱ་མི་འཛིགས་བཞི་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
རྣམས་ལ་དེ་ཡི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ནི་རིན་ཆེན་
སྟོ་ཆོགས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ལ་པར་
ཕྱིན་དུག་གི་དགོ་བའི་ལོ་རྟོག་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་ལ། དཔེར་ན་སྤྱིན་ཆེན་པོ་
ལས་ཆར་འབེབས་པ་དང་ཡང་འདྲ་བར་བསྟན་རྟོ། །གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ས་ན་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རབ་རྒྱ་རྫོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་
བྱིར་ལྷ་བ་ཉ་བ་ལྷ་ལུར་འདོད་དེ། ལྷ་བ་ཉ་བ་ན་ཆམ་རྫོགས་པ་བྱུང་ཟད་
མེད་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལྷར་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའི་ལས་སོ། །
བཞི་པ་ཆོས་བསྟན་པའི་ལས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁུན་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྟོགས་བརྒྱའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་པའི་སྣང་བ་བྱེད་པའི་བྱིར་
ཉི་མ་ཆེན་པོ་འདྲ་བར་འདོད་ཅེས་གསུངས་ཏེ་གླིང་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་
གཅིག་ན་ཉི་མ་གཅིག་ལས་མེད་པས་དེ་ལ་ཆེ་ཆུང་མེད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཉི་མས་ནི་སྟོགས་བརྒྱའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་མེད་སྣང་བར་བྱེད་
པས་ན་དེ་འདྲའི་ཉི་མ་ཆེན་པོ་ཞེས་སྟོན་མེད་ཀྱི་དཔེ་ལྷ་ལུར་བརྟེན་པའོ། །
ལྷ་བ་སྤྱུལ་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་ནི། རི་ལྷར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆ་ལས་

བྱུང་བའི་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་
 འདྲེས་ཤིང་། འོད་ཟེར་དེ་རྣམས་དུས་ཏུ་བྱ་བ་ཐ་དད་སོ་སོ་བ་མེད་
 བར་ལོ་ཏོག་སྒྲིན་པ་དང་འདམ་སྒྲེམ་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་དོན་གཅིག་པར་
 འཇུག་པ་དང་། འོད་དེས་འཛིག་རྟེན་ལ་ཡང་སྒྲུང་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་
 ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་ན་བཞུགས་པའི་སྒྲོན་གྱི་
 ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྒྲོན་ནས་བརྗོད་པའི་སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
 དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་སྐུའི་རོ་པོར་རོ་གཅིག་ཏུ་ཐ་དད་མེད་པར་འདྲེས་ཤིང་།
 གཤུལ་བྱ་འདུལ་བའི་མཛད་པ་གཅིག་པ་ཉིད་ནི་མཛད་པ་ལ་སྟོགས་བཅུའི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲུང་བར་མཛད་པར་འདོད་དེ།
 སངས་རྒྱས་གཅིག་གིས་སྐུལ་པ་དང་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པའི་ཐིན་ལས་སོགས་
 མཛད་ན། ཆོས་སྐུ་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐིན་ལས་དེ་ཉིད་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ་འདྲེས་པ་ཡིན་པ་དང་།
 བྱེད་པ་དང་བྱ་བ་དང་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འདིས་སྐུལ་པ་དང་ཆོས་བསྟན་པ་དང་གཤུལ་བྱ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་
 དང་། རྩ་འཇུག་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུས་པའི་མཛད་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །དུག་པ་ཡེ་
 ཤེས་འཇུག་པའི་ལས་ནི། དཔེར་ན་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གཅིག་བྱུང་ན་སྟོགས་
 གཞན་དང་གཞན་གྱི་ཆར་སྒྲུང་བའི་འོད་ཟེར་ཀྱང་དུས་སྡེ་ཐིམ་མེད་པར་མཉམ་

དུ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་སངས་རྒྱས་གཅིག་གིས་
གདུལ་བྱའི་དོན་གང་དང་གང་དྲིས་པ་ལྟ་བུ་ལུང་བསྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་
བ་ན། སངས་རྒྱས་གཞན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཐམས་
ཅད་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལ་དོན་གཅིག་ཏུ་སྡུ་བྱི་མེད་པར་དུས་མཉམ་དུ་འཇུག་
ཅིང་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདུན་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ལས་ནི།
རི་ལྟར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དག་གང་དང་གང་དུ་འཇུག་པ་ལ་འདྲིར་འཇུག་གོ།
འདི་སྣང་བར་བྱའོ་སྟམ་པའི་བདག་གིར་བྱ་བ་མེད་པ་དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཕན་བདེའི་བྱིར་འཇུག་པ་ལ་བདག་དང་
བདག་གིར་མཛད་པ་མི་མངའ་སྟེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་
པར་འཇུག་པའི་བྱིར་རོ། །བརྒྱད་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོག་ས་ཅིག་ཆར་མཁྱེན་པའི་
ལས་ནི། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གཅིག་ཡུལ་གང་དུ་བཏང་བས་འགོ་བ་རྣམས་ལ་
ཡུལ་དེ་ན་ཡོད་པའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་སྣང་བར་བྱེད་པ་ལྟར།
དེ་བཞིན་དུས་གསུམ་དང་རྟོགས་བརྩས་བསྟུས་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཅིག་ཆར་སྣང་ཏེ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་མཁྱེན་པ་
ཡིན་གྱི་འགའ་ཞིག་སྤར་མཁྱེན་འགའ་ཞིག་བྱིས་མཁྱེན་པ་དང་འགའ་ཞིག་
མཁྱེན་ཆོག་ཞན་མ་མཁྱེན་པ་ལྟ་བུའི་མཁྱེན་པ་ཉི་ཆོ་བ་མེན་པར་སྐད་ཅིག་
གཅིག་ལ་ཤེས་བྱ་ཡིན་ནོ་ཅོག་མཁྱེན་པ་དཔེར་མེ་འོད་དངས་པ་ལ་སྒྲིད་ཡུལ་
དུ་གནས་པའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་འཆར་གྱི་སྡུ་བྱི་མེད་པ་བཞིན་

ནོ། །དགྲ་བ་ཡེ་ཤེས་མི་འཇུག་པའི་ལས་ནི། རི་ལྟར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་
 རྣམས་ཀྱི་ཏུ་བརྟེན་པར། སྤྱིན་དང་ཁང་བྱིས་སྤྱག་པ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱིབས་
 བ་འོད་མི་སྦྱང་བར་འདོད། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་
 ཟེར་ཀྱི་ཏུ་བརྟེན་པར་རྣམས། སེམས་ཅན་གྱི་ནི་ཉེས་པས་བསྐྱིབས་ཏེ་མི་
 སྦྱང་བ་ཡིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་སྤྱལ་བའི་སྦྱུ་མཐོང་བ་དང་ཆོས་ཉན་པ་སོགས་ཀྱི་
 སྟོད་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་འཇུག་པ་
 ཡིན་ནོ། །བཅུ་པ་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་མཛོན་དུ་བྱས་མོད་ཀྱི། རི་ལྟར་གོས་
 དཀར་པོ་ལ་མདུད་པ་བྱས་པའི་དབང་གིས། ཆོན་དུ་བཙོས་པ་ན། མདུད་པ་
 མ་ཐོར་བ་ཆོན་གྱིས་འགྱུར་ལ། མདུད་པ་ཐོར་བར་དཀར་པོའི་རི་མོ་བཀྲ་
 བས། གོས་གཅིག་ལ་ཆོན་ཁྲ་བོ་བཀྲ་མི་བཀྲ་བ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་སྟོན་སྟོབ་
 ལམ་དུ་སྟོན་ལམ་དང་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་འཕེན་པའི་དབང་གིས་རྣམ་པར་གྲོལ་
 བའི་དབྱིངས་སུ་ཡེ་ཤེས་བཀྲ་བ་དང་མི་བཀྲ་བར་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་
 རྣམས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཅུ་བ་ཉན་མོངས་ཟད་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་
 བ་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་བག་ཆགས་དང་
 བཅས་པ་ཟད་པས་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ཡང་། ཤེས་སྦྱིབ་
 སྤངས་པ་དང་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་ཆོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཆེན་པོ་ཐོབ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

ལས་སྤྱལ་བ་འགྲེང་བ་སོགས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་སྤང་ལ་ཉན་རང་ལ་དེ་ལྟ་
སུ་མེད་དོ། །བཅུ་གཅིག་པ་ཟབ་པའི་དོན་བསྟུ་བ་དྲི་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་
རོ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟབ་པ་བཞི་དང་ནི།
གནས་པ་ཟབ་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་ཟབ་པ་བཅུ་པོ་འདི་ལྟ་སུ་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་བཤད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་ཚོན་གྱིས་རི་མོ་འབྲི་བ་བྱ་དགའ་བ་ལྟ་སུ་སྟེ་
སྟོས་པ་ཞི་བའི་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ལྟ་སུ་ལྟོག་པས་འདི་ལྟ་སུ་འཁོར་མཚན་
བར་བྱེད་པ་ནི་ཚོན་གྱིས་རི་མོ་བྲིས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལ་ཚོན་མི་ཆགས་པ་དང་
འདྲ་ལ་འོན་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བའི་གནས་ཡིད་ཆེས་པ་དག་ལ་ནམ་
མཁའ་ལ་ཚོན་གྱི་རི་མོ་འབྲི་བ་ལྟ་སུ་ཤིན་ཏུ་རོ་མཚར་བར་རིག་པར་
བྱའོ་གསུངས། དེ་དག་གིས་ཟབ་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད། བརྒྱད་པ་ཚོས་ཀྱི་
དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་འཕོ་འགྱུར་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སེམས་ལ་བྱུང་བར་མེད་པར་གདོད་ནས་ཡོད་ཀྱང་སྟོ་བྱུང་གྱི་དྲི་མས་དག་
བར་གྱུར་པ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ཡི་
ཕྱིར་ན་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཀུན་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་བཞིན་འོད་གསལ་
བདེ་ཡི་སྟོང་པོ་ཅན་ཡིན་པས་བདེ་གསལ་སྟོང་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་
དུས་གསུམ་པོ་ཀུན་ཏུ་ཡང་འཕོ་འགྱུར་གྱི་གང་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་
གསལ་གསལ་པའི་ཡི་གེས་ཀྱི་སྒྱུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་རྟག་བརྟན་

ཞི་བ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ་ཡང་རྒྱ་མཚན་འདིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དགུ་བ་
 འབྱོར་པ་ཚད་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། འབྱོར་པའི་བྱད་པར་དང་། དེ་ཡི་
 རབ་ཏུ་དབྱེ་པའི་རྣམ་གངས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་
 བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་མངོན་པར་ཤེས་པའི་འབྱོར་པས་
 བློ་འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་ཚོགས་གཉིས་དང་དྲུང་གི་མངོན་ཤེས་སོགས་ཀྱི་
 འབྱོར་པ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ལ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་པ་ཡི་འབྱོར་པ་དེ་
 ཡིས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྱོར་པ་ཡང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏེ་དེ་ལས་འཕགས་ཤིང་
 རྒྱ་ཆེ་བས་སོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་པ་དེ་ཡིས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཡི་ཚོགས་གཉིས་དང་མངོན་ཤེས་སོགས་ཀྱི་འབྱོར་པའི་བརྒྱ་
 ལྟོང་སོགས་ཀྱི་ཆར་ཡང་མི་ཡོད་དོ་ཞེས་དཔེ་དང་གངས་དང་རྒྱར་ཡང་མི་
 འགྲོ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འབྱོར་པ་དེ་ཡིས་དེ་བཞིན་གསལ་བ་ཡི་
 ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། མངོན་ཤེས་དང་སྟོབས་དང་མི་
 འཛིགས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་ཀྱི་པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་འབྱོར་པའི་ཆར་
 ཡང་མི་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་པ་ཤིན་ཏུ་
 ཚད་མེད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་པ་དང་བསྐྱེད་ན་
 རུལ་ཕྱ་མོ་གཅིག་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པའི་གཏོས་ཀྱི་བྱད་
 པར་བཞིན་དུ་བྱད་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ན་ཡང་དག་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འབྱོར་པ་ནི། གང་ཟག་གང་གི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ཡང་

ཆོད་མེད་དེ། གང་ཟག་གཅིག་དང་བརྒྱུ་ལ་སོགས་གངས་ཡོད་པ་ཞིག་གི་
དོན་དུ་མ་ཡིན་སེམས་ཅན་ཆོད་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཞུགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གང་དུ་འཇུག་པ་ཡང་ཆོད་མེད་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནམ་མཁས་
གར་བྱལ་འཇུག་པས་དཔག་ཏུ་མེད་དོ། །རི་ལྷར་འཇུག་པ་ཡང་དཔག་ཏུ་
མེད་དེ། བཟོ་དང་སྟེ་བ་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་དང་རྣམ་པ་སྟོ་ཆོགས་པའི་ཐབས་
ཀྱི་རོལ་བ་གདུལ་བྱའི་ཁམས་བཞིན་དུ་ཆོད་མེད་པས་སོ། །རི་ཅམ་དུ་འཇུག་
པ་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་བདེ་བྱེད་པས་དེས་
པན་བཏགས་པ་ཅི་ཅམ་ཞིག་ཞེས་བགྲང་དུ་མེད་པས་སོ། །དུས་གང་དུ་
འཇུག་པ་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་མ་ཟད་པ་
མིན་དུ་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པས་སེམས་ཅན་གྱི་མཐའ་ཟད་པ་མི་མིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འཕྱོར་པ་ནི། གང་གི་ཆེད་དུ་འཇུག་
པ་དང་། གང་དུ་འཇུག་པ་དང་། རི་ལྷར་འཇུག་པ་དང་། རི་ཅམ་ཞིག་
འཇུག་པ་དང་། དུས་གང་དུ་འཇུག་པ་ནི་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་འང་ཡུལ་ལས་
འདས་པ་ཟབ་པའི་ཕྱིར། བསམ་ཡས་པ་སྟེ་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དང་།
རྒྱུ་ཆེ་བས་རབ་དུ་དབྱེ་བའི་གངས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་
པ་གནས་གྱུར་པ་ལས་བྱུང་བའི་འཕྱོར་བའི་རྣམ་གངས་བདུན་བསྟན་པས་
མཆོན་ནས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཆོགས་བཅད་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་ནི།
མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་གནས་གཞན་དུ་གྱུར་ཏེ་རྣམ་པར་དག་པའི་

དུས་ན། དབང་པོ་རེ་རེའང་དབང་པོ་ཡི་དོན་ཀྱན་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡུལ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐོང་བའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་འབྱུང་བའི་
 འགྱུར་བ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས། སྤར་དབང་པོ་གནས་མ་གྱུར་པའི་
 དུས་ན་མིག་དབང་གིས་གཞུགས་འབའ་ཞིག་མཐོང་གི་སྐྱ་སོགས་དབང་པོ་
 གཞན་གྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་གཅོད་མི་རུས་སོ། །གནས་གྱུར་པའི་ཆོ་མིག་དབང་གིས་
 གཞུགས་སྐྱ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ཀྱན་འཛིན་རུས་པས། དབང་ཡུལ་གྱི་དོན་ཀྱན་ལ་
 འཇུག་རུས་པས་སོ། །ཡོན་ཏན་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གཉིས་ནི་སྤོ་བརྟན་འབྲེལ་
 བར་དབང་པོ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱ་གཉིས་དང་ལྷན་པར་
 འགྱུར་ཏེ། གཞུངས་དབང་གི་མདོ་དང་། དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས་འབྱུང་
 བ་བཞིན་དུ་བཏུའོ་ཞེས་གསུངས། ཁཅིག་མཆོན་དཔེ་བརྗོད་པས་བརྒྱ་
 བརྒྱ་གཉིས་ལ་འདོད་པ་དང་འགའ་ཞིག་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་སོགས་ལ་འདོད་པ་
 དབང་པོའི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པས་སྐབས་འདི་དང་མི་འབྲེལ་ཞེས་སྤྲོ་མ་དག་
 གིས་བཤད་པ་ལྟར་ངེས། ཡང་སྟོགས་དུག་དུ་སྟེས་ནས་དེ་རེ་ལ་ཡང་སྟོགས་
 བརྒྱར་སྟེ་བའི་དོན་ལྟ་ལ་མིག་ལ་མཆོན་ན་མིག་གིས་གཞུགས་མཐོང་བ་བྱུང་
 ཆོས་མིན་པས་མི་བརྟེ་བར། སྐྱ་དྲི་རོ་རེག་བཞི་འཛིན་པས་མིག་ལ་ཡོན་ཏན་
 ཉིས་བརྒྱ་བཞི་བརྒྱ། ལྷ་ག་བརྗོད་པ་རྟོང་དང་ཉིས་བརྒྱ་ལ་བརྒྱ་ཕྱག་ཆོན་
 པ་བརྒྱ་གཉིས་སྤྱུར་པའི་གུངས་བྱེད་པའང་སྤང་། དམ་ཆོས་པད་དཀར་
 ལས་ཆོས་དེ་གཞུང་བའི་བསོད་ནམས་ལས་བྱུང་བའི་ཤེའི་དབང་པོས་སྟོགས་

ཀུན་གྱི་གཞུགས་སོགས་ཀུན་འཛིན་པར་གསུངས་པ་ཡོད་འདུག་ཀྱང་སྤྱར་
ཞིབ་ཏུ་མདོ་དང་བསྟན་ནས་དབྱེད་ཅེས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ཐུན་གྱིས་བྲེལ་བས་
མ་གྲུབ་པོ། །འདིར་རྣམ་རིག་སྒྲུབ་འཕྲི་ལུགས་ལ་དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་
དང་ཡུལ་གཞུགས་སོགས་གཉིས་ཀ་མེད་ན་ངེ་ལྟར་དབང་པོ་གནས་འགྱུར་
ཟེར་ན། རང་གི་ས་པོན་གང་དག་ལ། རྣམ་རིག་སྒྲུབ་པ་གང་འབྱུང་བ། རྒྱེ་
མཆེད་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ཞེས། །དེ་དང་དེ་དག་སྤྱབ་པས་གསུངས། །ཞེས་པ་
ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ལས་
སྤྱི་དང་ནང་གི་རྒྱེ་མཆེད་དུག་ཏུ་སྒྲུབ་སྟེ། མིག་ཤེས་སྒྱེད་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་
པའི་ནང་གི་ས་པོན་ལ་མིག་ཅེས་སུ་འཛིན་ཅིང་། མིག་ཤེས་ལས་གཞུང་ཡུལ་
གཞུགས་སུ་སྒྲུབ་། འབྱུང་བ་ལ་གཞུགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་དབང་པོ་
གཞན་ཡང་དོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུབ་དོས་ནས་སྤྱི་ནང་གི་རྒྱེ་མཆེད་གཉིས་སུ་དབྱེ་
བ་ཡོད་ལ། གང་ཆེ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ནང་གི་མངོན་པར་
ཆགས་པ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་སྤངས་པས་གནས་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ནི་ཞེས་པ་
ཉན་ཐོས་པས་རྣམ་ཤེས་དུག་འདས་མ་ཐག་པ་ལ་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཟེར་ཡང་།
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཀྱིས་ཡིད་ནི་དེ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། ཉན་མོངས་པའི་ཡིད་
ལ་ཡིད་ཅེས་བྱ་ཞིང་དེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པར་འདོད་དེ། དཔེར་
ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་མིག་དབང་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཉན་མོངས་པའི་ཡིད་
དེ་ནི་གནས་མ་གྱུར་པའི་དུས་ན་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། བམ་བདག་

དང་བདག་གིས་འཛིན་པ་དང་བུལ་ནས་གནས་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་སུ་གྱུར་པ་ན། གནས་སུར་པའི་དབང་པོ་ལྟའི་འབྱོར་པ་དང་མཐུན་པར་
 རྗེས་སུ་སྦྱོད་པ་ཡིན་པ་ནི། རི་ལྟར་ཡིད་ནི་གནས་མ་སུར་པའི་དུས་ན་ཡང་
 དབང་ཡུལ་ཀུན་ལ་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །གཟུང་བ་འཛིན་པར་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ཤིན་ཏུ་དྲི་མ་
 མེད་པ་ལ། དབང་འབྱོར་བ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་གཟུགས་
 ལ་སོགས་པའི་དོན་ལྟ་དང་བཅས་པའི་ཡུལ་ཅན་འཛིན་པའི་དབང་ལྟའི་རྣམ་
 ཤེས་གནས་གཞན་དུ་གྱུར་ན། དབང་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་རི་ལྟར་འདོད་པ་
 བཞིན་དུ་ཡོངས་སྦྱོད་པ་དག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞིང་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པ་
 བདེ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་རི་ལྟར་འདོད་པ་སྟོན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་
 དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སློབ་རྟོན་འབྲེལ་ལས་དོན་གཟུགས་ནས་ཆོས་
 ཀྱི་བར་དོན་དུག་དང་དབང་ཤེས་ལྟ་གནས་སུར་ན་ཞེས་གསུངས། མ་དག་
 པའི་དབང་ཤེས་སོ་སོས་རང་ཡུལ་ལས་གཞན་མི་ཤེས་ལ། གནས་སུར་ཆོ་
 ར་རེས་ཀྱང་ཡུལ་ཀུན་ཤེས་སོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གནས་
 གཞན་དུ་གྱུར་ན་ནི། དུས་རྣམས་རྟོག་ཏུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སོགས་པ་
 མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྒྲུལ་པ་སྟོན་པ་སོགས་འཕྲིན་ལས་ཀུན་ལ་སོགས་
 པ་མེད་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དམ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །རྟོན་ཀུན་གཞི་
 རྣམ་ཤེས་ནི་གནས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་གནས་

ལ་གནས་ནས་ནི། འཁོར་བ་དང་ཕྱང་ན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་
 པའི་ཕྱང་ན་ལས་འདས་པའི། འབྱོར་བ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཕོ་
 མོའི་དབང་པོ་གཉིས་སྟོང་པའི་འབྲིག་པ་གནས་གཞན་དུ་གྱུར་ན་ནི། སངས་
 རྒྱུ་གྱི་སྟོན་པ་བྲལ་པའི་ཉིང་འཛིན་གྱི་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། མོ་རྣམས་
 མཐོང་ན་ཆགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ། དབང་འབྱོར་བ་དམ་པ་
 འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་གནས་གཞན་དུ་གྱུར་ན། ནམ་
 མཁའ་ལས་ཅི་བསམ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ནི་འབྱོར་བ་ནམ་མཁའ་མཛོད་
 གྱི་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་པ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་རི་བྲག་སོགས་ལའང་ཐོགས་
 པ་མེད་པར་འགོ་བ་དང་། གཞུགས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་སྣང་བར་འདོད་
 ན་ནམ་མཁའ་ལས་གཞུགས་གང་ཡང་སྣང་བར་བྱེད་པ་དང་། མི་སྣང་བར་
 འདོད་ན་ལུས་རྣམ་པར་འཛིག་པའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་
 བཞིན་དུ་གཞུགས་མི་སྣང་བར་བྱེད་པ་ལ། དབང་འབྱོར་བ་དམ་པ་འཐོབ་
 པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེས་མཚོན་ནས། གནས་སུ་སྣང་བ་དང་།
 ལུས་སུ་སྣང་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡུལ་གཞུགས་ལ་སོགས་
 པའི་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་མཐའ་མེད་པ་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་གྱི་སྣང་བ་ཡོངས་སུ་དག་
 པར་གནས་གྱུར་པའང་དེ་སྟེད་དུ་ཚད་མེད་པའི་བྱིར། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཕྱི་
 མ་མེད་པའི་གནས་ན། གནས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དབག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་ལ།
 གཏུལ་བྱ་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་བསམ་ཡས་པའི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་ཡི། ཡོན་

ཏན་ནམ་མཐུའི་འབྱོར་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་
 གྱིས་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་པ་ཆད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བརྟེན་ནས། བཙུ་བ་དེས་
 སེམས་ཕན་གཞན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། རི་ལྟར་སྒྲིན་པའི་བྱ་བ།
 དེས་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་གང་ཟག་སྒྲིན་པའི་ཐབས་སྣ་ཆོག་ས་མཛད་པ། སྒྲིན་
 པར་མཛད་པ། སྒྲིན་པར་མཛད་པ་ལ་རྣམ་རྟོག་མེད་པ། རྟོག་ས་ལྟར་མེད་
 པར་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ། གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་སྒྲིན་པ། རོམས་པ་
 མེད་ཅིང་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་རྒྱན་མི་འཆད་པ་བདུན་ལས། དང་པོ།
 སངས་རྒྱས་པ་དེའི་ཆེ་སེམས་ཕན་གདུལ་བྱའི་ཁམས་འདི་ན་སེམས་ཕན་རི་
 ལྟར་སྒྲིན་པར་མཛད་ཅེན་འཛིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པའི་རྟོག་ས་འགའ་
 ཞིག་མ་ཡིན་པར་རྟོག་ས་བཙུའི་རྟོག་ས་རབ་འབྱམས་རྣམས་སུའོ། །གང་
 གིས་སྒྲིན་པར་མཛད་ན་རྒྱལ་བས་སོ། །ཐབས་ཅི་ཡིས་ན། གསུང་རབ་དམ་
 པའི་ཆོས་ལེགས་པར་བཤད་པས་སོ། །རི་ལྟར་སྒྲིན་ན་མོས་སྒྱུད་ནས་ས་
 བཙུའི་བར་དུ་པར་སྒྲིན་དུག་གི་དགོ་བ་འཕེལ་བའི་འཛིག་རྟེན་རྣམས་ནི་གོང་
 ནས་གོང་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཆོག་ལྷ་པོ་ལས་འདས་པ་དག་ཏུ་འགོ་
 བས་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། །སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་དང་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་
 སེམས་ཕན་རྣམས་ནི་སྒྲར་དགོ་བ་མ་བསགས་པའི་འཛིག་རྟེན་པ་ཡིན་ལ་དེ་
 རྣམས་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ལམ་ལ་ཞུགས་པས་དགོ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་
 བའི་མཆོག་ཏུ་འགོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཕན་

མ་སྒྲིན་པ་ནམས་སྒྲིན་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་ཅིང་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་
པའི་ཐིན་ལས་ནམ་ཡང་རྒྱན་མི་འཆད་པར་རྟག་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པའམ་འགྲོ་
བཡིན་ཡང་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་སྒྲིན་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བའང་མིན་ཏེ་
སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པས་བྱི་བ་མེད་ལ་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་སྒྲེ་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར་འཕེལ་བ་མེད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་སྒྲུང་
བཡོད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཀྱུན་ཉོན་དང་ནམ་བུར་གི་སྒྲུང་ཚུལ་ཟད་པ་མི་སྲིད་
དོ། །གཉིས་པ་སྒྲིན་པར་བྱས་པའི་གང་ཟག་བརྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་
ཆད་མེད་པ་སྒྲིན་པར་བྱས་པས་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་གི་སྟོགས་དང་སྟོགས་
ནམས་སྒྲིན་པར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་བརྟན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ནམས་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་དེའི་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ་ཡང་རྟག་པར་ཡང་རྒྱན་
མི་འཆད་པར་དུས་ཀྱུན་ཏུ། འབས་བུ་སྒྲན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་གིན་
ཏུ་འཐོབ་པར་དགའ་བ་ཐོབ་ན་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་
དང་ལྡན་པ། འཛིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་རང་ལས་སྐད་དུ་གྱུར་བ་ཅན་ཐོབ་ནས་
འཁོར་བའི་མཐའི་བར་དུ་ཡོད་པས་རྟག་པ། ནམ་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པས་
བརྟན་པ། འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་མནར་བའི་སྐྱབས་མེད་པ་ནམས་
ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་
སྐྱབས་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་གང་ཟག་མང་
པོས་རྒྱན་དུ་རིམ་བར་ཉི་མ་རེ་རེའི་སྐད་ཅིག་གི་ཆོལ་ཐོབ་པ་དེ་ནི། གིན་ཏུ་

ཡ་མཚན་ཆེ་ལ་གང་ཟག་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་ནས་པར་བྱིན་དུག་གིས་བསྐྱས་པའི་ཆོག་སྒྲིལ་གཉིས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་ཚུལ་བཟང་པོ་ལ་སྦྱད་ནས་འབྲས་བུ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པའི་བྱིར་ཡ་མཚན་ཆེ་བའང་མེད་དེ་རྒྱ་མཆོག་ལས་འབྲས་བུ་མཆོག་འབྱུང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །གསུམ་པ་སྒྲིན་པའི་ཐབས་སྣ་ཆོག་སྒྲིལ་མཛད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་དུས་ཅིག་ཆར་སྟེ་སྟེ་བྱི་མེད་པར་ཡུལ་ལ་ལར་ཆོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བའི་སྒྲོ་མང་པོ་བརྒྱ་སྟེ་ཡུང་ཁམས་སྒྲིལ་ཆེད་རྟེན་འབྲེལ་བ་དེན་པ་ས་དང་པར་བྱིན་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་བྱ་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པ་སྣ་ཆོག་སྒྲིལ་པ་མང་པོ། རྟོན་བྱེད་ཆོག་གི་སྒྲོ་ནས་ལེའུ་དང་ཆོག་སྒྲིལ་བཅད་སོགས་རྣམ་གྲངས་བརྒྱ་ལྷག་མང་པོ་ཡི་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྒྲོར་བ་དང་། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཞིང་ཁམས་ལ་ལར་དགའ་ལྡན་ནས་འཕྲོས་ཏེ་འཇམ་བུའི་སྒྲིང་དུ་སྒྲིབ་སྟོན་པ་དང་། ཞིང་ཁམས་ལ་ལར་མི་སྣང་བ་ཞེས་པ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་མི་སྟོན་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་དུ་སྟོན་རྟོ། །ཞིང་ཁམས་ལ་ལར་སྒྲིབ་པའི་སྦྱོད་པ་སྣ་ཆོག་སྟོན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོས་པའི་རབས་གྱི་སྦྱོད་པ་མཛད་པ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཁ་ཅིག་ཏུ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྦྱོད་པ་མཛད་དེ་ཡུས་དང་ཡོངས་སྦྱོད་སྣ་ཆོག་སྒྲིལ་གཏོང་བས་པན་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་བྱིམས་དང་བཟོན་པ་བརྩོན་འགྲུས་བསམ་གཏན་གཤམ་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པར་སྦྱོད་པ་སྟོན་པ་དང་།

སྐྱེ་བའི་གནས་བཟང་ངན་བར་མ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྟོན་པའོ། །ཞིང་ཁམས་ལ་
ལར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་མཛད་པ་སྟོན་པ་དང་། ལ་ལར་རང་
རྒྱལ་ལ་ལར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ཡང་སྟོན་ཏེ་གཏུལ་བྱ་འདུལ་
བའི་དབང་གིས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོན་ནོ། །སྒོ་བརྟན་
འགེལ་ན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་ཞེས་གསུངས་ཞིང་ཁམས་ལ་ལར་དེ་ནི་
ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་སྟོན་ནོ། །མཛད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལྷ་ཕྱི་མེད་
བར་དུས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་དེ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་གནས་དེ་བཞིན་
ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་གཡོ་བ་མི་མངའ་
ལ་མཛད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཛད་པ་
ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་སྒྲིན་པར་མཛད་པ་ལ་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ནི་འདི་སྒྲམ་དུ་ལུས་ཅན་འདི་དག་ནི་བདག་གིས་སྒྲར་སྒྲིན་པར་བྱས་
སོ་ཞེས་པས། འདི་ནི་མ་འོངས་པ་ན་སྒྲིན་པར་བྱའོ་ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་
འདི་ནི་ད་ལྟར་སྒྲིན་པར་བྱེད་སྒྲམ་དུ། མདོན་པར་འདུ་མཛད་པའི་འབད་
ཚུལ་རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་བ་ཡང་སྟོགས་ཉི་ཆོ་བ་མེན་པར་སྟོགས་དང་སྟོགས་
ལུ་མེད་པ་ཀུན་ཏུ་དུས་ཕྱི་མའི་མཐའི་བར་དུ་རྟག་པར་ཐེག་པའི་སྒོ་གསུམ་
ཆར་ནས་ཟག་པ་མེད་པའི་དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྐྱེ་བོ་དཔག་ཏུ་མེད་
པ་སྒྲིན་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །ལྷ་པ་སྟོགས་ལྟུང་མེད་པ་ནི། རི་ལྟར་ཉི་མ་
འདི་ཡིས་འབད་པ་མེད་བཞིན་དང་སྟོགས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་སྟོགས་སྟོགས་

ཀུན་ཏུ་འོད་ཟེར་དག རབ་འབྱམས་གསལ་བ་མང་པོས་ལོ་རྟོག་མང་པོ་
 རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྟུག་ཉིས་
 གྱི་ཆོས་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉི་མའང་སྟུག་བསྐྱལ་ཐམས་
 ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བ་བྱ་ངན་འདས་པའི་ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡི་ཆོས་ཀྱི་འོད་
 རབ་འབྱམས་དག་གིས་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ཚད་མེད་པ་ཀུན་ཏུ་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཕྱོགས་ལྗང་མེད་པར་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དུག་པ་
 གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་སྒྲིན་པ་ནི། རི་ལྟར་མར་མེ་གཅིག་ལས་སྤར་
 བའི་མར་མེའི་ཆོགས་རབ་ཏུ་མང་པོ་སྒོས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་གིས་བྱངས་
 བཤང་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་ཡང་། མར་མེ་སྤར་པ་དེ་ལ་མང་པོ་འཕེལ་བས་ཟད་
 པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་མཐར་ཐུག་པར་སྒྲིན་པའི་སངས་རྒྱས་གཅིག་ལས་སྒྲིན་
 བའི་ཆོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་མང་པོ་འབྱུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རེ་རེས་ཀྱང་མང་པོ་སྒྲིན་ཞིང་། དེས་སྒྲིན་པར་བྱས་པ་དེ་དག་གིས་
 ཀྱང་གཞན་མང་པོ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་བྱི་མའི་མཐའི་བར་ཏུ་སྒྲིན་
 པར་བྱེད་པས་སྒྲིན་པ་བྱངས་མེད་དཔག་མེད་འབྱུང་ཡང་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་
 སྒྲིན་པ་ཟད་པ་མེད་དེ་དེ་ལྟར་སྒྲིན་པ་རྒྱལ་ནས་ཡང་ཟད་པ་མེད་དོ། །བདུན་
 པ་དོམས་པ་མེད་ཅིང་འཕེལ་འབྱི་མེད་ལ་རྒྱལ་མི་འཆད་པའི་རྒྱལ་ནི། རི་
 ལྟར་བྱི་ཡི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདྲི་ནི་ཕྱོགས་སོ་སོའི་རྒྱ་ཁྲུང་དང་རྒྱ་ཐོག་སྤྱོད་ཆོགས་
 ཏུག་ཏུ་རྒྱལ་མི་འཆད་པར་བབས་ཀྱང་རྒྱ་ཡིས་ཆོག་པ་དང་དོམས་པར་མི་

འགྱུར་ཞིང་རྟག་ཏུ་དེ་རྣམས་འབབ་པ་ལ་གོ་འབྱེད་པ་དང་། ལྷ་ཆེན་མང་པོ་
རབ་ཏུ་འབབ་པས་རྗེ་མང་ཏུ་འཕེལ་བར་ཡང་ནི་མི་འགྱུར་བ། དེ་བཞིན་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་སམ་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟག་པ་མེད་པ་དག་གྱང་།
སྒྲིབ་པ་དག་པ་ཉན་རང་བྱང་སེམས་དབག་ཏུ་མེད་པ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
རྣམས་འཇུག་པ་དུས་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་ངོམས་པ་མི་མངའ་ལ་འཕེལ་
བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་འདིར་ངོ་མཚར་མྱ་ངུ་བྱུང་བའི་མཆོག་གོ །
ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམས་གྲངས་བརྩའི་སྒྲོ་ནས་
བརྟན་པའི་རྗེས་སུ། ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཉིད་ངོ་བོ་སྟགས་
རྣམ་གཞག་དུག་གི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། འཇུག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟགས་ཆོགས་
བཅད་བཞིས་བརྟན་ཏེ། ཆོགས་བཅད་བཞི་པོ་འདིའི་དོན་མདོར་བསྡུས་ན་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་བརྟན་པ་ཡིན་པས་འདི་དང་པོ་
བཤད་ནས། དེ་ནས་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ལ་སྟགས་པ་ཡེ་ཤེས་བཞི་བཤད་པ་དེས།
འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་ཆོས་ལྡན་བསྡུས་
ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་།
མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བྱ་
བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བརྟན་བཅོས་འདི་ལས་དེའི་
དོན་མདོར་བསྡུས་ནས་གཏན་ལ་འབབ་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་

ཤེས་བྱ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་དང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཏུ་གཏོགས་
 པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་མཐའ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་ནི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། གནས་ལུགས་མ་ཞོར་བ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་
 འོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་
 བྱུང་བར་གང་ཡང་མེད་མོད་ཀྱི། ཆོས་ཅན་སྣ་ཆོགས་པའི་སྟོན་ས་ཆོས་ཞེས་
 བྱའོ། །སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བྱུང་བར་ཐད་དུ་
 གྱུར་པ་མེད་ཀྱང་། རང་སྣང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟོ་བྱུར་པའི་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་
 སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དྲི་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །
 སྒྲིབ་པ་སྟོ་བྱུར་བ་སྒྲུང་རུང་ཡིན་ཞིང་ཆོས་ཉིད་ནམ་ཡང་འཕྲོ་འགྱུར་མེད་པ་
 ཡིན་པས། ནམ་ཞིག་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་
 བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་དུས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་
 བར་དག་པའི་མཆོན་ཉིད་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའོ། །འདིས་
 དེ་བཞིན་ཉིད་གནས་གྱུར་པ་བརྟན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་པ་དེ་ཡང་མཉམ་བཞག་
 ཏུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་རྣམ་
 བར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་མི་ཟད་པ་ཐོབ་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་དབང་ཟད་མི་
 ཤེས་པ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ཡང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེའི་རྩལ་ཕྱིན་ཅི་
 མ་ལོག་པར་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །སྟོ་བརྟན་འགྲེལ་པའི་འགྱུར་ལྟར་ན་དངོས་

པོ་ཤེས་པ་དེ་ལ་དམིགས་ཞེས་དངོས་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གཞན་དབང་གི་
མཚན་ཉིད་གནས་གྱུར་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡང་
དག་པར་ཤེས་ཞེས་དང་། དེ་ལ་དམིགས་ཞེས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ལ་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་ཞེས་གསུངས་པ་འབྲུ་འགོལ་ཚུལ་
མི་འདྲ་ཡང་དོན་འདྲ་སྟེ། དབང་མི་ཟད་པ་གཉིས་ཐོབ་པ་ནི་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལ་འཆད་པས་སོ། །མདོར་ན་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ས་ན་མཉམ་རྗེས་རེས་འཛོག་ཏུ་མེད་པས་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་རི་ལྟར་
གཟིགས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། རི་སྟེང་པ་གཟིགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དབང་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཐོབ་པའི་
མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་
མི་དད་པ་ཡིན་ཐུང་། གནས་གྱུར་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་ན་ཆོས་ཉིད་རི་ལྟ་པ་
བཞིན་དུ་གཟིགས་པ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་རི་སྟེང་པ་འང་འབད་
མེད་ལྟན་གྱུར་ཏུ་མཁྱེན་པའི་མཁྱེན་པ་གཉིས་ལ་དབང་འབྱོར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱི་སྐྱེལ་མ་ཆོས་སྐྱེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་འདི་ནི་བྱང་
ཆུབ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་འོ། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དེ་ཐོབ་བྱེད་དམ་མཛོན་དུ་བྱེད་
པའི་རྒྱ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་སྟོང་ཉིད་བརྟན་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་
དེ་ཐོས་བསམ་བསྟོམས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་མོས་སྟོད་ཀྱི་སར་ཆོག་ས་
གཉིས་བསམགས་པའི་སྟོན་ནས་བསྟོམ་པར་བྱས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་

ཤེས་པ་འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་པོར་སྐྱེས་པ་ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་
 དེའི་རྗེས་སྐྱ་ས་བཅུའི་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཐབས་སྣ་ཆོག་གས་ཀྱི་སྒོ་ཐམས་ཅད་
 བས་བསྒོམ་པ་ལས་ནི་ཡང་དག་པར་བྱུང་བའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་
 མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་དུས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འབྲལ་དང་
 ཡུན་གྱི་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་གཉིས་སྦྱེད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་འཁོར་བའི་མཐའ་
 ཅི་ཅམ་པ་དེ་སྤྱི་དུ་མི་ཟད་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 ལས་ནི་ཀུན་སྣང་བ་དང་གསུང་གིས་ཆོས་སྟོན་པ་དང་སྤྲུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པའི་རྒྱལ་པའི་ལས་སམ་སྦྱོར་བའི་ཐབས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཅན་ནི། རྒྱ་
 རྒྱལ་པའི་སྦྱོར་བའི་ཐབས་ཀྱི་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བར་སངས་
 རྒྱས་སྐྱོན་པ་ནས་ལྟ་དང་རྒྱ་སོགས་སྣ་ཆོག་གས་པའི་ལུས་སྐྱུལ་བའོ། །དེ་
 བཞིན་གསུང་གིས་དངོས་སྐྱུའམ་ནམ་མཁའ་དང་ཅིག་པ་དང་གིང་སོགས་
 ལས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་འབྱུང་བའམ། སྤྲུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་སྐྱོན་
 པོས་ཀྱང་ཆོས་ཟབ་མའི་དོན་རྟོགས་པ་དང་། སྤྱི་འཛིན་བྱེད་པ་འབྱོར་
 སོགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལོ་ལ་དུ་བྱིན་པ་འཆད་དུ་བཅུག་
 པ་ལྟ་བུའོ། །སྦྱོར་བ་ཞེས་པ་ལས་དང་ཐབས་ཞེས་པ་རྒྱལ་པ་དེ་བྱེད་པའི་
 ཐབས་མཁའ་ཅན་པའམ། ཡང་ན་ཐབས་ནི་རྒྱལ་པའི་ལས་དེ་སེམས་ཅན་འདུལ་
 བའི་ཐབས་སྐྱུ་གུར་བའོ། །དཔའ་བར་འགོ་བ་དང་། བམ་མཁའ་མཛོད་ལ་
 སོགས་པ་ཉིང་འཛིན་དཔག་དུ་མེད་པ་དང་། མི་ཟད་པའི་ཟ་མ་ཉོག་དང་

སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སོགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། བསོད་
ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་ནི་ལྷན་
པའི་དོན་ཏེ། གཟུངས་དང་ཉིང་འཛིན་ཚོགས་གཉིས་དཔག་མེད་དང་ལྷན་
པའོ། །དབྱེ་བ་ནི་དོ་བོའི་ཆ་ནས་རང་བཞིན་ནམ་ཚོས་ཀྱི་སྒྱུ་དང་། ལྷ་པའི་
ཆ་ནས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཚོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྒྱུ་དང་། གཞན་
དོན་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་སྒྲུལ་པ་ཡི་སྒྱུ་དག་གིས་ཐད་དུ་འཇུག་པ་དང་
ནམ་པར་བཞག་པ་དུག་གིས་བསྟན་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ནམ་པར་དག་པར་བཤད་དེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནམ་པར་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཆེན་པོ་ཉིད་དོ་བོ་ལ་སོགས་པ་དུག་གི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཡབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་འཇུག་པའམ་དབྱེ་བའི་དོན་བྱེ་བྱག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཉེན་སྒྱུ་
གསུམ་བཤད་པ། བརྟེན་པ་ཡེ་ཤེས་བཞི་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་སྒྱུ་ཡི་
དབྱེ་བ་རང་བཞིན་ཀྱི་སྒྱུ་ནི་ཚོས་སྒྱུ་སྟེ། ནམ་ཀུན་གཞི་ནམ་ཤེས་ལ་ཡོད་
པའི་གཟུང་འཛིན་ཀྱི་དྲི་མ་སྤངས་ནས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རི་བཞིན་གཟིགས་
པ་མེ་ལོང་ལྷ་ལུའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ནས་རང་བཞིན་
ནམ་དོ་བོ་ཉིད་སྒྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཚོས་སྒྱུ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་གཉིས་
ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་ཉིད་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་ཕྱིར་གང་ལྟར་བཤད་ཀྱང་བྱུང་
འཇུག་གི་གནས་ལུགས་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ནམ་པར་དག་པ་མདོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་

འཛིན་དགོས་ཀྱི་སྣང་ཆསྟོང་ཆཡ་བྲལ་ལ་གོ་མི་རུང་བ་ནི་སྤྱིར་གཞུང་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་དགོངས་དོན་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ནམ་
 ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་གནས་གྱུར་ཏེ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་བ་དང་།
 ཡིད་ཤེས་སོར་རྫོག་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་གྱུར་བ་གང་ཞིག་ས་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་
 རེམས་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་པར་མཛད་པ་
 དང་། སྐྱེ་དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་ཡིན་ཏེ། བཅ་སྟོ་ལཱའི་རྣམ་ཤེས་
 གནས་གྱུར་ནས་དགའ་ལྡན་ནས་འཕོས་པ་སོགས་བསྟན་པའི་སྟོན་ས་འཛམ་
 སྐྱིང་གི་སེམས་ཅན་སོགས་སྒྲིབ་པར་མཛད་པའོ། །དང་པོ་ཆོས་སྐྱེ་ནི་བྱིམ་
 གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་པོའི་རྟེན་ནམ་གཞི་ཡིན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དེ་ལས་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྐྱུ་གཉིས་སུ་
 སྣང་བའི་ཕྱིར་པོ། །རྒྱས་བཤད་ལ་སྐྱུ་གསུམ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། བསྐྱེ་
 བ་དང་མཉམ་པ་རྟག་པ་གསུམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཡོངས་སྟོན་
 རྫོགས་པ་ཡི་སྐྱེ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་ཏུ། འཁོར་
 གྱི་བྱང་སེམས་ཡོངས་སུ་སྣང་བ་ཐ་དད་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཚན་ཐ་
 དད་པ་དུ་མའི་འཁོར་མི་འདྲ་བ་དང་། ཞིང་ཁམས་ཀྱང་ཤེལ་དང་གསེར་
 དང་བེཊུའུ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་དང་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་མཚན་གྱང་ཐ་དད་
 དེ། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དང་། སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །
 སྐྱུ་ཡང་ཐ་དད་དེ་ཁ་ཅིག་སྐྱུ་མདོག་དཀར་པོ། ལ་ལ་སེར་པོ་ལ་སོགས་པར་

སྤང་བས་སོ། །ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ཡོངས་སྤྱད་པ་ཡང་། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ། །ཁ་ཅིག་གིས་ས་བརྩུ་བ་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་
རྣམ་གྲངས་སྤྱ་ཆོགས་འཆད་པའོ། །མཛད་པ་ཡང་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་
དབང་གིས་ལ་ལས་སྐྱ་ཆེ་བར་མཐོང་ལ་ལས་ཆུང་བར་མཐོང་། དེ་བཞིན་ཁ་
དོག་སོགས་དང་ཆོས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཐེག་ཆེན་
སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་རྣམ་པ་ཐ་དད་པར་སྤང་བ་ཡིན་གྱི་གཅིག་ཏུ་
མ་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཐ་དད་མེད་
པར་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པ་སྟེ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་
དག་གི་རང་བཞིན་ལས་མི་མཐུན་པར་སྤང་བ་མེད་པའོ། །ཐ་ཞིང་ཞེས་པ་
ཉན་རང་སོགས་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་བྱིར་རོ། །ཡོངས་སྟོད་རྫོགས་
པའི་སྐྱ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ཆོས་སྐྱ་དེ་ཡོངས་སྐྱར་སྤང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སོ། །
རི་ལྟར་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱའི་རྒྱ་མཐུན་པ་ལས་ཡོངས་སྐྱ་བྱུང་ནས་ས་ལ་ཞུགས་
པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་དགེས་དགུར་ཏེ་འདོད་
དགུར་ཡོངས་སྟོད་པར་བརྟན་པ་ལ་ཡོངས་སྐྱ་དེ་ནི་བྱང་སེམས་དེ་དག་གིས་
ཆོས་ལ་ཡོངས་སྟོད་རྫོགས་པར་འཁྱོར་བ་འཇམ་བུས་པའི་རྒྱར་འདོད་དེ་ཡོངས་
སྐྱའི་ལམ་ཏུ་ཡོད་པའི་བྱང་སེམས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
མཐའ་དག་རྫོགས་པར་ཡོངས་སྐྱ་དེས་མཛད་པའི་བྱིར་རོ། །རི་ལྟར་ན་བྱིའི་
ཡོངས་སྟོད་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ནང་གི་ཡོངས་སྟོད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

ཆོས་དེ་གཉིས་དབྱེས་དགའ་ལོངས་སྟོན་པའི་དོན་དེ་ལོངས་སྟེས་མཛད་པའི་
 སྟོན་དུའོ། །གསུམ་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་པ་ཡི་རྒྱ་ནི། གང་ལ་གང་འདུལ་
 ཏུ་རྒྱལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པའི་རྒྱར་ནི་འདོད་པ་སྟེ་མཆོག་
 གི་རྒྱལ་རྒྱ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ལྷ་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བ་སོ་སོའི་གཞུགས་
 རྒྱ་རྒྱལ་པ་འང་རྒྱལ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །རང་གི་དོན་ཕུན་ཆོགས་དང་
 གཞན་དོན་ཕུན་ཆོགས་ཏེ་དེ་ལྟར་དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་དམ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ལོངས་སྟོན་དང་རྒྱལ་གྱི་གཉིས་ལ་གནས་ཏེ།
 སངས་རྒྱལ་གྱི་བདག་དོན་མཐར་ཐྱིན་ནས་ལོངས་སྟོན་དག་པའི་ཞིང་དུ་འཁོར་
 དག་པ་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་སྟེལ་པའི་རྣམ་པ་རྟག་
 ཏུ་བཞགས་པ་གཞུགས་སྟེའི་མཐར་ཐུག་ལོངས་སྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་
 པའི་རྒྱས་གཞན་སེམས་ཅན་མ་དག་པ་རྣམས་སློན་པར་བྱེད་པས་གཞན་
 དོན་ཕུན་ཆོགས་མཛད་པའོ། །འདི་གཙོ་ཆེ་པའི་ཆ་ནས་བཟོད་པའོ། །ཆོས་
 ཀྱི་རྒྱ་ནི་རང་དོན་གཞན་དོན་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་མེད་དེ། དོན་གཉིས་ཕུན་
 ཆོགས་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས་འབྱུང་པའི་རྟེན་ཡིན་ལ། རྒྱལ་པའི་རྒྱས་གཞན་དོན་
 བྱེད་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། བཟོ་སྟོན་པ་དང་། སྟེལ་སྟོན་པ་དང་། མདོན་
 པར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་དང་། བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྟོན་པ་བཞི་
 བྱི་མའི་བར་དུ་རྟག་ཏུ་སྟོན་པས་ན་སངས་རྒྱལ་པའི་རྒྱ་འདི་ཉིད་སེམས་
 ཅན་རྣམས་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་

ཆེན་པོར་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བཟོ་སྟོན་པ་གིང་མཁན་ཇ་མཁན་པི་མི་མཁན་
སོགས་བཟོ་སྟོན་པ་ལོ། །སྟེ་བ་དགའ་ལྟན་ནས་འཕོས་ཏེ་རྒྱལ་རིགས་དང་
བཅས་ཟེའི་རིགས་སོགས་སུ་སྟེ་བ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་དང་།
མཐར་ཐུངས་ལས་འདས་པ་སྟོན་པ་ལོ་ཞེས་སྟོ་བརྟན་གསུངས་ཏེ་གོང་དུ་འད་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་གསུམ་པོ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རྒྱ་བསྐྱས་པར་ནི་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་རང་དང་
གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་རྟེན་
ཆོས་རྒྱ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་
རྒྱ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུ་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་པ་གཏུ་མེད་པ་རྣམས་ལོངས་སྤྱོད་
བསྐྱུ་བ་དང་། རྒྱལ་རྒྱ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་རྒྱལ་པའི་རྒྱར་བསྐྱུས་པས་རྒྱ་
གསུམ་དུ་མ་འདུས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་མཉམ་
པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་མཉམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཏེ།
རྟེན་ནམ་གནས་མཉམ་པ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་གིན་ཏུ་རྣམ་དག་ཆོས་རྒྱར་མཉམ་
ཞིང་ཐ་དད་མེད་པ་དང་། དགོངས་པ་མཉམ་པ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་
དགོངས་པ་ཆེ་ཆུང་བཟང་པོ་མེད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་པན་
བདེ་མཛད་པར་དགོངས་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་པའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་
ཐོན་ལས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འདུལ་བར་མཛད་པར་མཉམ་པ་དང་། སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་སྤྱིར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་རྒྱུ་ཏྲག་པོའི་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི།
 ཏྲག་པ་གསུམ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་འགགས་མེད་པས་ངོ་བོ་
 འཕམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཏྲག་པ་དང་ནི། འོངས་སྐྱེ་རྣམས་ནམ་ཡང་ཆོས་སྟོན་
 པ་རྒྱལ་མི་འཆད་པས་ཏྲག་པ་དང་། སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ་རྣམས་རྒྱལ་གྱིས་ཏྲག་པ་
 སྟེ། ལ་ལར་མི་སྣང་ཡང་དེའི་ཆེ་ལ་ལར་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་
 མཐའི་བར་རྒྱལ་གྱིས་འབྱུང་བས་ཏྲག་པའོ། །དེའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་སྐྱེ་གསུམ་
 བོ་དེ་དག་ཏྲག་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་བཤད་པ་ལ་མདོར་བསྟན།
 རོ་སོར་རྒྱས་པར་བཤད། ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བསྟན། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་ལམ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུག་པར་བསྟན་པ་བཞི་ལས།
 དང་པོ་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་པ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་
 ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་ཏྲག་ཏུ་མི་གཡོ་བ་འཁོར་བའི་མཐའི་བར་
 ཏུ་འབྱུང་བ་དང་འཇུག་པ་མེད་པར་གནས་པ་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་མེ་
 ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་གནས་ཤིང་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ་འབྱུང་འཇུག་ཡོད་
 པས་གཡོ་བའོ། །གསུམ་པོ་གང་ཞེན་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་གནས་གྱུར་པ་
 མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་པ་སོ་སོར་
 ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དབང་པོ་སྒྲོ་ལཱི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་པ་བྱ་
 བ་གྲུབ་པ་ཡི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཆོགས་བརྒྱད་གནས་གྱུར་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ནི་བཞི་ཁོ་ནའོ། །སོ་སོར་རྒྱས་བཤད་ལ་བཞི་ལས། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་

ཡེ་ཤེས་ལ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྣང་ཡང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་
རྟོག་པ་དང་། ང་དང་བདག་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་འབད་
ཚུལ་མེད་པས་ང་ཡི་བ་མེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ལོང་གི་ནང་གཟུགས་བརྒྱན་
རྣམ་པ་མང་པོ་སྣང་ཡང་དེ་མེ་ལོང་ལ་དེ་དག་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་དེ་དག་ལ་རྟོག་
ཅིང་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་ཡུལ་དང་ཕྱོགས་ཁ་ཅིག་ལ་འཇུག་
ཁ་ཅིག་ལ་མི་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་པར་རིས་སྒྲུ་མ་ཆད་
པར་འཇུག་པས་ཡོངས་སྒྲུ་མ་ཆད་པའོ། །དེ་ནི་དུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་དུ་
འབྱུང་བས་རྟག་ཏུ་ལྡན་པ་དང་། ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་དང་བལ་བས་
དམིགས་པ་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མ་ཆོངས་ལ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའོ། །རྣམ་
པ་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་ཤེས་བྱ་དེ་དང་དེ་ལ་འདི་དང་འདི་ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པས་
མངོན་ཞེན་གྱིས་མི་འཛིན་པས་དམིགས་པ་དེ་ལས་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་མེད་
པ་སྟེ་སྣང་ཡང་རིས་ཆད་ཀྱི་མཚན་མ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡེ་
ཤེས་གཞན་ཀུན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཏེ་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདུའོ། །དེ་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ་དེའི་གདགས་གཞི་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཅིའི་ཕྱིར་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་ན། མེ་ལོང་དྲངས་པ་ལ་གཟུགས་བརྒྱན་
ཐམས་ཅད་སྣང་བ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་འདིར་ཤེས་བྱ་ཡོད་དོ་ཅིག་གི་རྣམ་པ་སྣང་
ནས། དེ་དག་ངེ་ལྟ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ཇི་སྟེད་པ་མ་འདྲེས་

པར་རྟོགས་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་དོན་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་
གཟུགས་བརྒྱན་ནམ་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་གཞི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་
ཐུར་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ས་དང་
པོའི་དུས་བདག་དང་སེམས་ཅན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ས་བརྩུ་བའི་
བར་དུ་བསྐྱེམས་པ་ས། ང་དང་བདག་ཏུ་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་སྤྲོལ་ཡང་
སྤངས་ནས་བདག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་པ་
ལ་འདོད་དོ། །མིད་པ་དང་ཞི་བའི་ཕྱོགས་སམ་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་འཁོར་
འདས་དབྱེར་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཏེ་མིད་ཞི་གཉིས་སུ་དམིགས་པ་ཞི་
བའི་མཉམ་པ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དུས་རྣམས་ཀྱང་ཏུ་
བུམས་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེའམ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དག་དང་ལྡན་ལ། སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་སོ་སོ་རང་རང་གི་རི་ལྗང་མོས་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་
ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཆོགས་སུ་ངེས་པར་སྟོན་པའི་བྱེད་ལས་
ཅན་ནོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་
མཚན་ཉིད་ཀྱང་ལ་དུས་ཏུག་ཏུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །
དེ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཆད་མེད་པ་དང་། གཟུངས་ཀྱི་སྟོན་ཆད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་
གཉེར་དང་འདྲ་བ་ཞིན་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱེད་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱིའི་འདོད་ཡོན་གྱི་འབྱོར་བ་ཞིང་དག་པ་ས་གཞི་
རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པ་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་། བདུད་ཅིང་མུ་

ལྷང་དང་། གཞལ་མེད་ཁང་བཀོད་པས་བརྒྱན་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་
གཟུགས་རྒྱ་དྲི་རོ་རེག་བྱའི་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱོན་ལུང་འབྲིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལུན་
སུམ་ཆོགས་པའི་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། བད་ཆོས་
ཀྱི་འབྱོར་པ། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་
ལྷན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡང་དག་པར་བརྟན་པས་འཁོར་གྱི་སྒྲུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་ཡི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡི་ཆོས་ཆེན་པོའི་ཆར་ནི་རབ་རྒྱ་
འབེབས་པར་བྱེད་པའོ། །བྱ་བ་རྒྱལ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
རྣམས་མཐའ་ཡས་པ་ཀྱན་རྒྱ་སྒྲུ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་པ་
སྒྲ་ཆོགས་ཤིང་། དེ་དག་གི་གྲངས་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་དང་སྟོས་བསམ་ཡས་
པའི་རྒྱལ་པ་ཡིས་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་དོན་རྒྱལ་པའོ། །འབད་མ་ཐག་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་དེ་སྒྲ་ཆོགས་ཡིན་པ་དང་། དཔག་རྒྱ་མེད་པ་དང་།
བསམ་ཡས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རུས་རྟག་རྒྱ་སེམས་ཅན་ཁམས་དང་
དབང་པོ་མོས་པ་ཐ་དད་པའི་དོན་མཛད་པའམ་བྱ་བ་རྒྱལ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་
སྒྲ་ཆོགས་པ་རྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་རྒྱལ་
པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་སོགས་པའི་འགོ་བ་ཐམས་
ཅད་རྒྱལ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་སོགས་མདོར་ན་རྒྱལ་པ་མི་
འདྲ་བ་སྒྲ་ཆོགས་ཚད་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་
པ་ཡང་བརྒྱ་དང་སྟོང་ལ་སོགས་པ་གྲངས་བགྲང་བ་ལས་འདས་པས་ན་དཔག་

ཏུ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞིང་གིས་ཞེས་པ་གདུལ་བའི་ཞིང་ནི་ཞིང་གཅིག་དང་
 བརྒྱལ་སོགས་པ་ནི་ཆོ་བ་མ་ཡིན་པར། གསྒྲའི་རྒྱལ་གྱི་གངས་ལས་འདས་
 བའི་ཕྱོགས་བརྩའི་ཞིང་རབ་འབྱམས་མཐའ་ཡས་ལུ་མེད་པ་རྒྱལ་བའི་རྣམ་
 བར་རོལ་པ་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་བ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་
 རྣམ་སྟོན་གྱི་རྒྱུད་དང་། ཡོངས་སྤྱད་གཤམ་པ་འཐོབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ལ།
 དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་དུས་སྤྱད་གོ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མཉན་བསམ་བསྟོམ་
 པ་སོགས་གྱི་སྟོན་ས་འཛིན་པ་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་འཐོབ་པའི་རྒྱ་སྟེ།
 རྒྱ་དེ་ལས་རིམ་གྱིས་ཀུན་གཞི་གནས་གྱུར་པ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱད་འབྱུར་
 བའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་འབྱུར་དོ་ཞེས་གཞན་མ་
 གསུམ་ལའང་དེའི་འགྲེས་སྤྱད་ཤེས་པར་བྱས་ལ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་དུས་སྤྱད་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་དང་འདྲ་བར་བྱམས་པའི་སེམས་ལ་སྟོ་
 རྒྱུངས་ཏེ་སེམས་མཉམ་པ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་
 འབྱུང་ངོ་། །མོས་སྟོན་གྱི་དུས་སྤྱད་ཡང་དག་པའི་ཆོས་རི་ལྟར་ཐོས་པ་བཞིན་
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སོ་
 སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་བྱ་བ་
 རང་གིས་རྒྱལ་བར་བྱས་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་བྱ་བ་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་སྟེ། དེ་

ལྟར་རྒྱ་བཞི་པོ་དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་ངོ་། །དེའི་སྤྱིར་
 སོ་སོའི་སྒྲེ་པོའི་དུས་ན་སྤྱོད་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་འདི་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་
 བྱང་ཆུབ་མཚོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱ་བཞི་པོ་འདི་ཅི་དུས་སུ་བསྐྱབ་ཅིང་
 ཡེ་ཤེས་དེ་དང་དེ་དག་ཐོབ་པར་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་ན་རྒྱ་འབྲས་བསྐྱེད་ཀྱི་
 རྟེན་འབྲེལ་ལས་ནམ་ཞིག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱར་ཆུད་མི་ཟ་བར་འགྱུར་
 རོ། །གཉིས་པ་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐ་དད་པ་དག་གིས་སྤྱོད་མེད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པའི་ཆེ་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་མའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་
 དུ་མར་འགྱུར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱང་གང་ཟག་རང་མཚན་པར་འགྱུར་ཞིང་དེའི་
 སྤང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་རང་མཚན་པ་དུ་མར་འགྱུར་བས་འདུས་བྱས་
 དང་མི་རྟག་པའི་ཆོས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་ན་འཇགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་
 འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་དུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་གྱིས་འདུས་བྱས་ཀྱིས་ཕྱེ་བ་མིན་པར་
 གསུངས་པ་རི་ལྟར་འཐད། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཆེ་ཐ་དད་མེད་ན་སེམས་
 ཅན་སོ་སོས་ལམ་བསྐྱབས་ནས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དོན་མེད་པར་མི་འགྱུར་
 རམ་སྟམ་ན། རི་སྤྱིད་གང་ཟག་དང་ཆོས་སུ་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་དེ་
 སྤྱིད་དུ་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་དང་དེའི་སྤང་ཁམས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐ་དད་
 དུ་མར་སྤྱང་གི་ དོན་དམ་པར་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར།
 བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤྱོད་པ་ཉིད་འོད་གསལ་བ་ཡིན་པས་དེ་
 བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་ན་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འཛིན་

བ་དང་བྲལ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་སམ་གྱིས་མི་བྱབ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བ་ཡིན་
 བས། གང་ཟླ་དང་ཆོས་རང་མཚན་བ་ཐ་མལ་བའི་སྒྲོས་བཟུང་བའི་རྣམ་
 པ་འདི་ལྟ་བུའི་མཚན་མ་ཅི་ཡང་མི་མངའ་བས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དོན་
 དམ་པར་ཐ་དད་མེད་ལ། ཐ་སྟོད་དུ་ཐ་དད་པར་གདགས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་
 བ། རིགས་ཐ་དད་ཕྱིར་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། དེ་
 ཡང་ཁ་ཅིག་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་གཅིག་མཛོན་པར་
 སངས་རྒྱས་ན། དེའི་ཆེ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དག་
 ཏུ་སངས་རྒྱས་གཞན་མི་སྐྱེ་མི་འབྱུང་བས་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱན་ན་སངས་
 རྒྱས་གཅིག་ལས་མེད་པས་དེས་འཛིག་རྟེན་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྒྲུལ་བས་
 དོན་མཛད་ཅེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་ལ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་སངས་
 རྒྱས་གཅིག་ཁོ་ནར་ཟུང་དེ། གཅིག་པོ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་སྤྲེལ་ཆོགས་མཛད་དོ་ཞེས་ཟེར།
 ཁ་ཅིག་མཐར་ཐུག་གི་ས་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། ང་
 བདག་ཏུ་རྟོག་བ་སྤངས་གིང་སྒྲིབ་གཉིས་བྲལ་བའི་ཆོས་སྒྲུ་ཡང་ཐ་དད་པ་དུ་
 མ་ཡོད་ཅེས་ཟེར། སངས་རྒྱས་གཅིག་དང་དུ་མ་ཡིན་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
 འདོད་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སངས་རྒྱས་འབྲུབ་ཙུང་གི་རིགས་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་མཐའ་

ཡས་པས་རྒྱ་རིགས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་གཅིག་ཁོ་
ན་ཡིན་པར་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་འབྲུའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ལས། འབྲུག་ཅིག་
ཁོ་ན་ལྷ་ལྷ་སྒྲེ་ཕུང་ཡིན་གྱི་གཞན་མ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུབ་མི་རིགས་པ་ལྟར་རོ། །
ཟས་ལེགས་པར་གཡོས་སུ་བྱས་པ་ནི་སུ་ལ་ཡང་འགྲངས་པ་དང་ཕན་པར་
བྱེད་པ་ལྟར། ཆོགས་གཉིས་པོ་གང་ཟག་སྒྲུས་པས་གས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་པའི་དོན་ཡོད་པར་འཇུག་གི། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་གཅིག་ལས་མེད་ན་
གང་ཟག་དུ་མས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཆོགས་གཉིས་པས་གས་པ་དོན་
མེད་པར་འཇུག་ནའང་དེ་མི་རིགས་པས་སངས་རྒྱས་གཅིག་ལས་མེད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
སྐྱལ་བ་སྐྱེད་པ་ན་བདག་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་
རྣམས་བྱང་ཆུབ་དེ་ལ་འཕོད་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་དེ་གཅིག་ལྟ་དེ་ལས་སེམས་
ཅན་གཞན་འཆང་རྒྱ་བ་མེད་ན་སངས་རྒྱས་དེས་སེམས་ཅན་གཅིག་ཙམ་ཡང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བཞག་པ་མེད་པས་དེས་དང་པོར་དམ་བཅས་པ་ཡོངས་
སུ་མ་རྫོགས་པར་འཇུག་ནའང་། དེ་མི་རིགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་དམ་བཅའ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་
གཅིག་ཁོ་ནར་ཟད་པ་མིན་ནོ། །འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་
སངས་རྒྱས་གཅིག་ཡོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གཞན་ན་སངས་རྒྱས་གཞན་མེད་ཅེས་

ཟེར་བ་དེ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་འཁོར་ལོས་
 རྒྱུར་བ་དང་སངས་རྒྱས་གཉིས་དུས་གཅིག་མི་འབྱུང་གསུངས་པ་ནི། སྤྱིར་
 བཞི་བའི་འཛིག་རྟེན་གཅིག་ཏུ་ཡིན་ཏེ། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་ཤུའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་
 བུ་སངས་རྒྱས་གཅིག་པོ་དེས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་གཅིག་ན། སྤྱིར་བཞི་བའི་འཛིག་རྟེན་བྱེ་བ་ཐལ་བརྒྱལ་བ་དེ་སྟོང་
 དུ་སྤྱལ་བ་དེ་སྟོང་ཅིག་དུས་མཉམ་པར་ལྷུ་མས་སུ་ཞུགས་པ་སོགས་གྱི་སྤྱལ་
 པའི་སངས་རྒྱས་རེ་རེ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཞེས་ཐེག་བརྒྱས་སུ་གསུངས། ད་ནི་དུས་
 གྱིད་པར་དུ་བྱས་ཏེ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་སངས་རྒྱས་གཅིག་ཁོན་ཡིན་
 ཟེར་བ་བཀག་པ། གང་གི་སྤྱིར་བམོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་མ་
 བསགས་པར་འཆར་རྒྱ་བཞི་མི་སྟོང་ལ། ཆོགས་དེ་གཉིས་ཀྱང་ལུང་འཕོག་
 པའི་སངས་རྒྱས་གཞན་མེད་པར་རང་གར་མི་འབྱུང་བས་སངས་རྒྱས་སྟེ་མ་
 སྟེ་མའི་སྟོན་དུ་སངས་རྒྱས་གཞན་ཡོད་པས་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ལྟར་
 སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་
 གཅིག་ལས་མེད་པ་མི་འཐད་དེ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་སངས་རྒྱས་
 དུ་མ་བྱོན་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐལ་པའི་རྒྱ་མཆོན་དེ་
 རྣམས་གྱི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ནི་གཅིག་ཁོན་པ་ཟེན་ཏེ་སངས་རྒྱས་དུ་མ་
 དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་སྤྱི་བ་གཉིས་གྱི་
 དྲི་མ་མེད་པ་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཟེན་ཏེ་དབྱིངས་དམ་པ་ཐོབ་པའི་

དུས་ན་གནས་དེ་ལ་ཐ་དད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་ནི་དེ་
བཞིན་ཉིད་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་འདུས་མ་བྱས་གྱིས་རབ་རྒྱ་བྱེ་བའམ་རྣམ་
པར་བཞག་པ་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་སངས་རྒྱས་མང་པོ་འང་མིན་ཏེ་ཐམས་
ཅད་ཆོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་མཆོན་མ་མེད་པ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་
ཅོམ་དུ་རོམ་ཉམ་པའི་བྱིར་ཏེ་སྤར་ཡང་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་
གི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཡར་བྱིན་ལྷ་
དང་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡར་བྱིན་གཞན་དག་པར་བྱེད་པ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱ་བྱིན་པ་ཡིན་པས་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་འཛོལ་
བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱ་བྱིན་པ་བཤད་པ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་
སོགས་ཀུན་རྒྱ་བྱང་གསལ་པ་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་མར་དམིགས་པ་མེད་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི། རོན་དམ་པར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའམ་དེ་བཞིན་ཉིད་
གང་ཞིག་བདེན་པ་དང་ཡང་དག་པ་དང་གནས་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་ཡི་ནི་དམ་
པར་འདོད་དོ། །འདི་ནི་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་བསྟན་པའོ། །སྤྱོད་པའི་མཆོན་
མ་གང་དུ་འང་རྣམ་པ་ཀུན་རྒྱ་མི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་
དམིགས་པ་ཡི་ནི་མཆོག་རྒྱ་འདོད་དེ། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཇི་བཞིན་གཏན་
ལ་ལབ་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །མི་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་
ས་དང་པོའི་ཆེ་ཐོབ་པོ། །དམིགས་པ་མེད་པ་སྤྱོད་པའི་མཆོན་མ་ཐམས་

ཅད་བུལ་བ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་
 གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལས་དམིགས་པ་གང་དུ་འང་མ་མཐོང་བ་མཐོང་བའི་དམ་
 པར་གསུངས་པའི་དོན་རྟོ། །བསྒྲོམ་པ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་
 མི་ལྟ་བའི་ཕྱིར་བསྒྲོམ་པའི་དམ་པར་འདོད་པ་སྟེ། གནས་ལུགས་དང་དེ་
 ཁོན་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་པའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་པ་པོ་དང་བསྒྲོམ་བྱ་
 དང་སྒྲོམ་པའི་འཁོར་གསུམ་དུ་མི་དམིགས་པ་མཆོན་ཉིད་པ་ནི་ས་གནིས་པ་
 ཅས་བཅུ་པའི་བར་དུ་འབྱུང་ལ། རྗེས་མཐུན་པ་མོས་སྟོད་དུ་ཡང་ཡོད་དོ། །
 འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་དམིགས་པས་
 དཔེན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་བདེན་གྲུབ་གྱི་རྣམ་པས་ཐོབ་པར་ལྟ་བུ་མེད་
 པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡང་ནི་དམ་པར་འདོད་དེ། རི་སྒྲིད་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་
 ལུ་འཛིན་པའི་མདོན་ཞེན་མ་སྤངས་པ་དེ་སྒྲིད་དུ་སངས་རྒྱས་མི་འཐོབ་ལ།
 ཐོབ་པ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
 ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལས་ཀྱང་། མི་གནས་པ་གནས་པའི་མཆོག་
 དང་། ཐོབ་མེད་ཉིད་ཐོབ་པའི་མཆོག་ཏུ་བསྟན་རྟོ། །དེ་ལྟར་གཞི་ལམ་འབྲས་
 ལུའི་ཆོས་རྣམས་སྟོས་པའི་མཆོན་མ་ཀྱན་གྱིས་དཔེན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་
 རོ་མཉམ་པར་ཤེས་པས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཐོབ་གྱི།
 མཆོན་མའི་འདུ་ཤེས་སུ་བྱས་ན་འབྲས་བུའི་ཤར་བྱིན་ལས་རིང་བར་གྱུར་
 ཅས་མི་ཐོབ་ལ་མཆོན་མ་མེད་པར་རྟོགས་ན་མི་རིང་བར་གྱུར་དུ་ཐོབ་པའི་

ཚུལ་གསུངས། སྤྱི་མ་རིགས་དང་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་མ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ལ་དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་འཛིན་པ་ལམ། ཡང་ན་གྲུ་
རུའི་སྒྲ་ལྷི་བ་ལ་འཇུག་པས་སྒོ་བརྟན་འགེལ་བ་ལྟར་ན། ལྷི་བ་དང་ནི་རིང་
བ་དང་། །མཚན་མ་དག་གིས་བརྩོན་འགྲུས་མཐོང་ཞེས་འདུག་པ་ལྟར། སྤྱི་
མེད་བྱང་ཆུབ་སྟོབས་སོགས་མྱད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་དང་ལྟན་ཡང་དེ་བརྒྱབ་
དགའ་བས་ལྷི་བར་མཐོང་བ་དང་། བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་
བར་དུ་བརྒྱབ་དགོས་པས་ཡུན་རིང་བ་དང་། བསྐྱོམ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་
མཚན་མ་དང་། བདག་གིས་སྤྱི་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་
པས་གཞན་ལས་ཆེས་ལྷག་གོ་སྟོམ་དུ་ལྟ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དམིགས་
པ་ལ་གནས་པའི་ད་རྒྱལ་ཅན་རྣམས་ནི་སྤྱི་མེད་བྱང་ཆུབ་ལས་རིང་བ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། དམིགས་པ་དང་ད་རྒྱལ་དེ་དང་མ་བུལ་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་
ལམ་ཡང་དག་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་རྒྱད་བཤད་མ་ཐག་པ་དམིགས་པ་
ཅན་གྱི་ལྟ་བ་དེ་དག་ཀྱུན། བཏགས་པ་ཙམ་དང་རང་གི་དེ་དང་དེར་རྣམ་
བར་རྟོག་པ་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་དོན་གྱི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་གི་སེམས་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་དེ་ལ་ཡང་དངོས་པོ་དང་མཚན་
མར་མི་རྟོག་པར་ལྟ་བའམ་མཐོང་བ་ཡི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཚན་
མའི་མཛོན་ཞེན་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པ་རྣམས། སྤྱི་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཅེས་ངེས་
པར་བརྗོད་དེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དེས་མི་སྒྲུབ་པའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ལྟར་དུ་

ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དུས་ན་རང་རང་གི་རྟོག་པའི་དབང་གིས་རྒྱུད་ཐ་
དད་པ་དང་ཆོས་སྣ་ཆོག་ས་ཐ་དད་པར་སྒྲུབ་བ་ནི་འགོ་གུ་མེད་ཀྱང་། ཆོས་
ཐམས་ཅད་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་འཇམ། རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་པ་
དེ་ཙམ་ལས་དོན་སོ་སོར་རང་གི་དོ་བོའམ་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་
པས། རྟོག་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རིམ་པར་སྒྱུར་ས་
པས་ཆོས་དང་གང་ཟག་སོགས་རྣམ་པ་སྣ་ཆོག་ས་པའི་སྒྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་
དེ་བཞིན་ཉིད་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་པས་དག་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་
འཕགས་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་མི་འདྲ་བ་མེད་
པར་མཉམ་ཉིད་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱ་རྒྱུད་དག་ས་ཡི་འོག་ཏུ་རྒྱ་
མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་མ་སོང་བའམ་མ་ཞུགས་པ་དེ་ཡི་ཆེན་ཤར་ལ་སོགས་པའི་
ཡུལ་ཁམས་སོ་སོས་དབྱེ་བས། གནས་རྣམས་ཐ་དད་པ་དང་། རྒྱ་དེ་ཡང་གཞུ་
དང་སི་རྒྱ་སོགས་ཆེན་པོ་དང་རྒྱ་ཐུན་རྒྱུད་ཅུའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་དང་། རྒྱ་
མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་རྟོས་ན་རྒྱུའི་རྒྱུན་དེ་ཡི་རྒྱ་ཡང་རྒྱུད་ལ། སོ་སོའི་བྱ་བ་ཡང་ཐ་
དད་བྱེད་དེ་ལ་ལས་རྒྱུད་དང་ལ་ལས་མཁྲིས་པ་ལ་ལས་བད་ཀན་སོགས་སྒྱེད་
པ་དང་། ཞིང་ལ་སྒྲུགས་པ་དང་འབྱུང་བ་སོགས་སེམས་ཅན་ཐ་དད་སྣ་ཆོག་ས་
ཀྱིས་སྒྱེད་པའི་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་དེ་ལ་གནས་པའི་སྒོ་ག་
ཆགས་སྒྲ་མོའམ་བོང་རྒྱུད་པ་སྤྲལ་སྒྲོང་རྣམས་ཀྱི་ཉེ་བར་སྒྱུད་པར་འགྱུར་ལ།

ལྷ་ཡི་རྒྱན་དེ་ཉིད་རྒྱ་མཚོར་སོང་བར་གྱུར་ན་དེ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་
གཅིག་པུ་དེར་འདྲེས་ནས་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་བརྟེན་བས་གནས་རྣམས་ཐ་
དད་མེད་བར་གཅིག་ཅིང་། རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་ཡང་ཁ་ཞེད་དང་གཏིང་དཔག་དཀའ་
བས་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་དང་། རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ལན་ལྔའི་
རོར་གཅིག་པ་དང་། ལྷ་ཡི་རྒྱན་རྣམས་སློ་ཞིང་སྤྱད་པའི་བྱ་བ་གཅིག་ཅིང་།
རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་ལ་གནས་པ་ཡི་སློག་ཆགས་རྒྱ་སྤོང་དང་ཉ་མིད་ལ་སོགས་པ་
བོང་ཆེ་བ་དང་། རྒྱ་བ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་མང་པོའི་རྟག་ཏུ་ཉེར་བར་སྤྱོད་པ་ཆེ་བ་
ཉིད་ཏུ་གྱུར་པ་ཡི་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ས་ཉིད་
དུ་མ་ཞུགས་པའི་བརྟན་པ་བྱུང་རྒྱུ་ཐམས་དཔའ་རྣམས་སོ་སོའི་སྤང་བོ་ལྔའི་
རྟེན་གྱུར་ཐ་དད་པ་དང་། སློ་གོས་ནོར་ཏུ་ལ་དང་བཟང་ངན་ཆེ་རྒྱུ་ཐ་དད་ཅིང་།
སློབ་པ་མཐའ་དག་མ་སྦངས་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པས་
རྟོགས་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་ལྟོས་ན་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་ལ། རང་རང་གི་བྱ་བ་སྤྱོན་
སོགས་སྐབས་སུ་གང་བབ་པ་དེ་ཙམ་ལ་འཇུག་པས་བྱ་བ་ཡང་ཐ་དད་པ་དང་
དེ་དག་གི་ས་རང་རང་གིས་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཉུང་ཏུ་ཞེག་གི་
དོན་བྱེད་པས་གདུལ་བྱ་དེ་དག་གིས་ཉེར་སྤྱད་དུ་འགྱུར་གྱི་སངས་རྒྱས་བཞིན་
དུ་སྤྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དོན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །བྱུང་སེམས་དེ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་
རྣམ་པར་དག་པ་དང་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་སོགས་ཡེ་ཤེས་བཞི་ཡི་རང་བཞིན་ཅན་

དེ་ཉིད་དུ་ཞུགས་ན། རྟེན་ནམ་གནས་ཀྱང་གཅིག་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་
 བར་དག་པ་དེ་གཅིག་སྟེ་ལས་སྤང་བོའི་རྒྱད་ཀྱིས་བྱེ་བས་རྟེན་ཐ་དད་མེད་
 ཅིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མདོན་སྤྱོད་དུ་མཐུན་
 བའི་རྟོགས་པ་ཆེ་ལ་དབང་བོ་རྣེས་པ་སོགས་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བ་མེད་པར་རྣམ་
 མཐུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་གཅིག་གོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ལ་མཛད་པ་ཐ་དད་པ་
 མེད་པར་གཅིག་དུ་འབྲེལ་ཤིང་དུས་ནམ་ཡང་རྒྱན་མི་འཆད་པས་རྟག་པར་ཡང་།
 རྟོགས་བརྩམས་ནམ་མཁའི་མཐའ་གླས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་ཆེའི་ཞེས་
 པ་ཆེས་ཆེན་པོ་ཆད་དང་ལྷ་མཐའ་གཞལ་དུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕན་པ་དང་
 བདེ་བའི་དོན་མཛད་པའི་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་ཆེ་ཞིང་མི་ཟད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་
 པ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་བསྐྱུགས་པའི་སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གདམས་
 པའི་ཆོགས་བཅད་ཀྱིས་ལེའུའི་མཆུག་སྤྱད་པ་ནི། རི་རྒྱད་བའད་པ་དེ་ལྟར་
 སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་རང་དོན་ནས་ཟག་པ་མེད་པ་དཀར་པོའི་ཆོས་པར་བྱེན་
 དང་བྱང་རྟོགས་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་སོགས་དཔེ་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་
 རྱིས་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་ཡི་རྱིས་ཏེ།
 འབྲས་སུ་སྤྱག་བསྐྱུལ་ལས་གཏན་དུ་གྲོལ་བའི་བདེ་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱུལ་
 གྱི་ཉེས་སྦྱོད་ལས་གཏན་དུ་གྲོལ་བའི་དགོ་བ་དམ་པ་ནམ་ཡང་མི་ཟད་པའི་
 འབྲུང་གནས་ཡིན་པའི་རྱིས་སྟོན་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོད་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་
 དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དགོ་བ་དེ་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པར་

རིགས་སོ་ཞེས་གདམས་པར་མཛད་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་
ལས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་པ་ནམ་པར་བཤད་པའོ། ། །
སྟོམ་ནི་གོང་གི་ལེའུའི་གདམས་བསྟུ་བ་སྟེ། ལེའུ་དང་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་
ཚུལ་གྱི་ལེའུ་ལ་ཆོགས་བཅད་ལྟའོ། །ཐེག་ཆེན་བཀའ་རྒྱུ་པ་པ་ཆོགས་བཅད་
བཅོ་ལྔ་ས་བསྟན་ཏོ། །དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱུ་བས་འགོ་ལ་ཆོགས་བཅད་བཅུ་གཉིས་
གྱིས་སོ། །རིགས་ལ་ཆོགས་བཅད་བཅུ་གསུམ་དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ་ནི་སེམས་
བསྐྱེད་པ་ཆོགས་བཅད་ནི་ཤུ་ཅུ་བདུན་གྱིས་སོ། །རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་བསྐྱུ་
བ་རྒྱུ་བ་པའི་རྒྱུ་བས་ལ་ཆོགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་རང་དོན་དང་། ཆོགས་
བཅད་དུ་ག་གིས་གཞན་དོན་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་ཡང་དག་པའི་
དོན་ཆོགས་བཅད་བཅུ་ས་བསྟན་ཏོ། །མཐུ་ཆོགས་བཅད་བཅུ་ས་བསྟན་ཏོ། །
བདག་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ཆོགས་བཅད་ནི་ཤུ་སོ་གཉིས་སོ། །བྱང་
རྒྱུ་བ་ནི་ཆོགས་བཅད་བསྐྱེད་ཅུ་ཅུ་བདུན་གྱིས་བསྟན་པར་གྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར་
ལེའུ་བཅུའི་རྗེས་སུ་དེ་ནམས་གྱི་སྟོམ་བསྟན་པ་ནི་འབྱོར་པའི་དོན་ཚུལ་སྤྲུལ་
གྱུར་པ་ལྟའི་ནང་ནས་དང་པོ་བཞི་བསྟན་པ་འདི་ལམ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་རྒྱུ་བ་
པ་དང་། གཞི་རིགས་དང་། ལམ་གྱི་ཅུ་བ་རྒྱུ་བས་འགོ། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་
ཁྱད་པར་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད། སྦྱོར་བ་རྒྱུ་བ་པ། རྒྱུ་བ་བྱེད་ཁྱད་པར་
ཅན་མཐུ་དང་ཡོངས་སྒྲིན། བསྐྱུ་བས་པའི་འབྲས་སུ་བྱང་རྒྱུ་བ་ནམས་གྱི་སྟོམ་
རིགས་ནས་བསྟན་པས་གང་ལ་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་

ཐུ་བཅས་པའི་བྱུང་པར་གཤམ་ནས། ལམ་གྱི་གཞི་བཤིང་བའི་ཚུལ་དུ་དང་
 བོར་བཤད་ནས། དེ་ནས་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་འབྲས་ཐུ་སྐྱེ་མེད་བྱང་
 ཚུབ་དེ་ཉིད་མདོན་པར་ཐོབ་པའི་ཐབས་བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་
 བཤད་པ་འབྱོར་བའི་དོན་ཚུལ་སྐྱེ་ན་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་འདི་མན་ཆད་གྱིས་
 སྟོན་པས་དང་པོ་སྟོམ་གྱིས་བཅད་པ་འདི་ཡན་ཆད་འཇུག་བྱ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ཚུལ་སྐྱེ་རིགས་ནས་བསྟན་པས་ལམ་གོ་ལ་བ་མེད་པས་དཀྱུས་བསྟན་པའི་རྟ་
 ལྟར་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་འཇུག་པའི་བྱིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྟོགས་བཞི་བསྟན་
 ཏེ། བྱང་ཚུབ་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོམ་ཁ་བྱེ་བ་ལྟ་བུ་
 ཡིན་ཡང་དོན་ཚུལ་ལྟའི་སྐབས་སུ་ཐོབ་བྱུང་བསམ་པར་བྱ་བའང་ཡིན་པས་
 ཐོན་ཡིག་ལེགས་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་ལོ། །རིན་ཆེན་གྱི་སྟོམ་དངོས་སུ་ཁ་བྱེ་བ་
 ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་གྱིས་ན་ཡིན་ཡང་། དངོས་སུ་ཁ་བྱེ་བ་ལྟ་བུ་མདོན་དུ་བྱེད་
 པའི་ཐབས་སམ་རྒྱ་ཅི་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ལམ་ཡིན་པས།
 བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཞེས་པ་སྐྱེ་མིང་བྱེ་བྲག་ལ་ཆགས་པའི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་
 བདུན་ཙམ་འབའ་ཞེག་ལ་མི་འདོན་པར་མོས་པ་དང་སྟོད་པའི་བར་ལ་གོ་
 དགོས་པ་སྟོན་ཟེར། བྱང་ཚུབ་གང་ཡིན་ལ་དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་གང་ཡིན་གཤམ་
 པའི་སྐད་དུ་བྱང་ཚུབ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་སོ་
 སོར་རང་གིས་རིག་བྱ་ལེའུ་བཅུ་པས་བསྟན་པ་དེ་ཡིན་ལ་ལེའུ་བཅུ་མན་ཆད་
 དེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སམ་ལམ་ཡིན་པས་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཕྱོགས་དང་

མཐུན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་བྱང་སྟོགས་ཉམས་སུ་བྱུངས་
པས་ས་བརྩ་བཤོད་ཅིང་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་རྣམས་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་
མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚད་མེད་བཞི་དང་རྣམ་ཐར་ཟད་པར་ཟིལ་
གཞོན་དང་སྟོབས་བརྩ་ལ་སོགས་པ་མངོན་དུ་སྒྱུར་པའི་བར་ནི་དོན་ཚུལ་ལྟ་
བ་ཡིན་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་གྱི་སྟོགས་དང་མཐུན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཤད་པའི་སྐབས་འདི་
ནི་མོས་པ་ནས་སྟོད་པའི་ལེའུའི་བར་ལེའུ་ལྟག་མ་བརྩ་གཅིག་གིས་བསྟན་པ་
ཡིན་ལ། འདིར་མཆོན་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ལྟ་དང་ཆ་འདྲ་སྒྱུར་ན་མོས་པ་
ནས་གདམས་དག་རྗེས་བསྟན་གྱི་བར་ལེའུ་ལྟ་ནི་གཞི་དང་། ཐབས་ལྟན་ནས་
བྱང་སྟོགས་བར་ལེའུ་བཞི་སྟེད་པ། ཡོན་ཏན་གྱི་ལེའུ་མེ་ལོང་ལྟ་བུ། སྟོད་
པའི་ལེའུའི་ས་བརྩ་མཐུག་སྟེད་གྱི་ཆོགས་བཅད་བཅས་སྣང་བ། མཐར་ཐུག་
འབྲས་ཆོས་གྱི་ཆོགས་བཅད་རྣམས་ཉེན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྱུར་བསྟན་ནས་
རྩ་བའི་ས་བཅད་ལྟ་བུ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སྟོགས་དང་མཐུན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སྟོན་
དུ་འགྲོ་བ་མོས་པ་སོགས་ལེའུ་ལྟ་དངོས་གཞི་ཐབས་ལྟན་སོགས་ལེའུ་བཞི།
དེའི་གནས་སྐབས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོན་ཏན་གྱི་ལེའུ་དང་། སྟོད་པའི་ས་བརྩ་
བཤད་པའི་བར་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་འབྲས་ཆོས་བཤད་པ་བཞི་
པོ་འདི་འབྱོར་པའི་དོན་ཚུལ་སྒྲ་མེད་ལྟའི་ནང་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོམ་ཁ་བྱེ་བ་
ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དང་པོ་ལ་རྒྱ་མོས་པ། ཉམས་ལེན་ཆོས་འཆོལ་ཆོས་བཤད་

ཆོས་སྐྱབ་པ་གསུམ། དེ་དག་ཁྱད་པར་དུ་འགོ་བ་གདམས་ངག་རྗེས་བསྟན་གྱི་ལེའུ་བཙས་ལྔ་ལས། དང་པོ་མོས་པ་བཤད་པ་ནི། ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མར་མོས་པ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། མདོ་ལས། དག་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྩ་བ་མོས་པར་ཐུབ་པས་གསུངས་ཞེས་པ་ལྟར་དག་ཆོས་ཀྱན་གྱི་ཐོག་མར་མོས་པ་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དག་པ་འབྱུང་གྱི། མོས་པ་མེད་ན་དག་པ་དེ་དང་དེ་ལ་འཇུག་པ་གཏན་ནས་མི་འབྱུང་བས་མོས་པ་སྐྱེད་དགོས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་སྟོན་མའི་མདོ་ལས། དད་པ་སྟོན་འདྲན་མ་ལྟར་སྐྱེད་པ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤང་ཁིང་འཕེལ་བར་བྱེད། །དོགས་པ་སེལ་ཁིང་རྩ་བོ་རྣམས་ལས་སྟོལ། །དད་པ་བདེ་བའི་གོང་ཁྱེར་མཆོན་པ་ཡིན། །དད་པ་རྟོགས་པ་མེད་ཅིང་སེམས་བྱངས་བྱེད། །རྒྱལ་སྤོང་ཁིང་གུས་པའི་རྩ་བ་ཡིན། །དད་པ་གཏེར་དང་ཁོར་དང་རྒྱང་པའི་མཆོག་ལག་པ་བཞིན་དུ་དག་སྟེ་རྩ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང་། དད་པས་བདུད་གྱི་ལམ་ལས་འདའ་བྱེད་ཅིང་། །ཐར་པའི་ལམ་མཆོག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཡོན་ཏན་ཁིང་གི་ས་བོན་མ་རུལ་བ། །དད་པ་བྱང་རྒྱལ་གིང་ནི་རྣམ་པར་སྐྱེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཐོག་མར་མོས་པའི་ལེའུ་བཤད་པ་ལ། མོས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཉེ་དུག་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཡི་བར་དུ་གཙོད་པ་བཅུ་དུག་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་བཅུ་གཅིག་རྣམས་ཀྱིས་མོས་པའི་རྣམ་གྲངས་སྟེར་བསྟན་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པའི་ཁྱད་

པར་དབེས་བསྟན། དེ་ལ་མ་ལྷོམ་ཞིང་སྒྲོ་བས་འཇུག་པར་གདམས་པ་གཉིས་
གྱིས་ལེའུ་འདི་བཤད་པ་ཡིན་པས་དང་པོ་མོས་པའི་རྣམ་གངས་ཉིང་དུག་
བསྟན་པ་ནི། སྦྱིར་ལས་འབྲས་དང་བདེན་བཞི་མཚོག་གསུམ་གྱི་དོན་ལ་
འདི་ནི་འདི་བཞིན་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བདེན་པ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་སེམས་ལས་
བྱུང་པའི་ཚོས་ལ། དད་པ་འཕམ་མོས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་རི་ལྟར་འདས་ད་
ལྟ་མ་འོངས་པ་དང་ཉི་བ་དང་རིང་བ་སོགས་ཀྱི་གཞུགས་རྣམས་ལ་གཞུགས་
ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཞིན་དུ། མོས་པ་འདི་ལ་ཡང་དམིགས་
པའི་ཡུལ་དང་དུས་དང་རྣམ་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འདི་ལྟར་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་
པ་ནི། དད་པ་གང་ཞིག་སྟོན་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་སྦྱེས་པའི་མོས་པ་ཞེས་
བྱ་བ་དང་། མ་འོངས་པའི་དད་པ་ལ་མ་སྦྱེས་པའི་མོས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཛིན་
པའི་མོས་པ་ནི་སེམས་བྱུང་མོས་པ་ཁོ་རང་སྟེ་འདི་ནི་ནང་གི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་
བ་དང་། གཞུང་བར་གྱུར་པའི་མོས་པ་ནི་སྤར་བྱུང་པའི་མོས་པ་ལ་དམིགས་
ནས། འདི་ནི་ལེགས་སོ་ཞེས་རྟོགས་ཞིང་དེ་ལ་དགའ་བ་ནི་གཞུང་བའི་མོས་
པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་མོས་པ་གཞན་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མོས་པ་ཞེས་
ཐ་སྟད་བྱས་པ་དང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསྟན་པ་སྤར་བསྐབ་པ་
ལ་མོས་པ་ནི་གྲོགས་ལས་སྤངས་པའི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་མོས་པ་
རགས་པའོ། །བདག་ཉིད་ལ་དད་མོས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་
སྟོབས་ལས་མོས་པ་སྦྱེས་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་འདི་ལ་

མོས་པ་ཐུ་བ་ཞེས་སྤྲུལ་འདོགས་པ་དང་། ལུ་སྟེགས་པའི་ཆོས་བདག་དང་
 སེམས་ཅན་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་མོས་པ་ནི་ནོར་བའི་མོས་
 པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་མོས་པ་ངན་པ་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་རབ་ལས་
 མི་རྟག་དང་སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་བདག་མེད་པར་བཤད་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དད་
 པ་ནི་མ་ནོར་བའི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ནི་མོས་པ་བཟང་པོའོ། །མོས་པ་སྟེ་
 བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཀྱང་ཆོགས་ནས་མོས་པ་མངོན་དུ་སྟེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་མོས་
 པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་མོས་པ་ཉི་བ་ཞེས་གདགས་སོ། །མོས་པ་སྟེ་བའི་རྒྱ་
 རྒྱུན་མ་ཆོགས་པས་ད་ལྟར་མངོན་དུ་མ་སྟེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་
 མོས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བམ་རྒྱུན་རྒྱུན་ཆོགས་ན་སྟེ་རུང་ཡིན་པ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་
 མོས་པ་སྤྲུལ་ལས་གཞན་མོས་པ་རིང་བ་ཞེས་གདགས་སོ། །དམ་པའི་ཆོས་
 ཉན་པ་ལས་སྟེས་པའི་མོས་པ་ནི། སྤྱི་བྱུང་རམ་སྤྱི་ལས་བྱུང་བའི་མོས་
 པའོ། །དི་ལྟར་ཐོབ་པའི་དོན་ལ་རིགས་པས་བརྟགས་ཏེ་མོས་པ་སྟེས་པ་ནི་
 བསམ་བསམ་འཆོལ་བའི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ནི། བསྐྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 དོན་རྟོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མོས་པ་ནི་ལྟ་བུའི་མོས་པ་འཕམ་དོན་ལ་ལྟ་བུ་པོ་
 ཡི་མོས་པ་འོ། །དད་པ་སྟེས་ཀྱང་བདུད་དང་ལུ་སྟེགས་སོགས་ཀྱིས་ལམ་
 གཞན་དུ་བྱངས་ན་དད་པ་འབྱུང་བ་ཅན་ནི་འཕྲོག་པའི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་འདི་
 ནི་མོས་པ་རྩུང་དུ་ཡིན་པ་དང་། དད་པ་འབྱུང་ཡང་བར་སྐབས་སུ་མ་དད་པ་
 ཡང་འབྱུང་བས་འདྲེས་མར་གྱུར་པ་ནི་འདྲེས་པའི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་མོས་པ་

འབྲིང་པོ་ཞེས་གདགས་པ་དང་། དད་པ་འབའ་ཞིག་རྒྱན་ཏུ་འབྱུང་གི་མ་དད་
པ་མི་འབྱུང་བ་ནི་མི་མཐུན་སྤྱུགས་དང་མ་འདྲེས་པའི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་མོས་
པ་ཆེན་པོ་འོ། །རང་དོན་ཉེར་ཞིའི་ཆེད་དུ་ཉན་རང་གི་ཆོས་ལ་མོས་པ་ནི་
དམན་པ་འམ་རྒྱུད་དུའི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དོན་གཉིས་ལྟན་གྲུབ་མི་
གནས་པའི་བྱང་འདས་ཀྱི་ལམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་ནི་རྒྱ་ཆེ་པའི་
མོས་པ་འོ། །མོས་སྦྱོང་དྲོད་ནས་བརྩམས་ཏེ་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་
ཡང་གོང་མ་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་སྟོབ་པར་མོས་པ་ལ་ཆགས་
སྟོགས་ཉོན་མོངས་པས་བར་དུ་གཅོད་པ་ཡོད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་བསྐྱིབས་
པའི་མོས་པ་དང་། བར་གཅོད་དེ་དག་མེད་པ་ལམ་བསྐྱིབས་པའི་མོས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལྷན་སྦྱོར་དང་རྟག་སྦྱོར་གྱི་བརྩོན་པ་དང་ལྷན་པས་རྒྱན་མི་
འཆད་པར་འབྱུང་བའི་མོས་པ་ལ་བརྩོན་པའི་མོས་པ་འམ་ལྷན་པའི་མོས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པའི་མོས་པ་ལ་མི་བརྩོན་པའི་
མོས་པ་འམ་མི་ལྷན་པའི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་འོ། །ས་དང་པོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
རྟོགས་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་མོས་སྦྱོང་གྱི་སར་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་གཅིག་གི་
ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ་དང་ལྷན་པའི་མོས་པ་ལ། ཆོགས་བསགས་པའི་
མོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་འདྲའི་ཆོགས་དང་མི་ལྷན་པའི་མོས་པ་ལ་ཆོགས་
མ་བསགས་པའི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྦྱིར་ཡང་ཆོགས་བསགས་དང་ལྷན་མི་
ལྷན་གྱི་དབང་གིས་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུད་དང་བརྟན་མི་བརྟན་དུ་

འགྱུར་རོ། །ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མོས་
 པ་ནི་བརྟན་པར་ཞུགས་པའི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་གི་མོས་པ་ལ་བྱི་བ་
 དང་ཉམས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ས་བརྒྱད་པ་ནས་བརྩ་པའི་བར་གྱི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་པའི་ས་ལ་བ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མོས་པ་ནི་རིང་དུ་
 སོང་པའི་མོས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལྟར་གྱིས་གྲུབ་པའི་མོས་
 པ་དང་ལྟན་པས་མཚན་མའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་འབད་ཚུལ་གྱི་ས་ལས་
 རིང་དུ་སོང་པའི་བྱིར་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་
 མོས་པའི་རྣམ་གྲངས་བརྟན་ནས་གཉིས་པ་མོས་པའི་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཆོས་
 བརྩ་དུག་ནི་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་བརྟན་ཏེ། ཆོས་
 ལ་དད་པ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་མང་བ་སྟེ་གསལ་ཆེར་གྱུར་ན། དེས་སྦྱེས་པའི་
 མོས་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་དེ། སྟོན་དང་ད་ལྟར་མོས་པ་ལན་འགར་བྱུང་དུ་
 ཟེན་ཀྱང་དེའི་རྒྱན་བསྐྱུངས་ཏེ་ཡིད་ལ་མ་བྱས་ན་དད་པ་དེ་ཡལ་བར་འགྱུར་
 བས་སོ། །ལེ་ལོ་ནི་དད་པ་མ་སྦྱེས་པ་སྦྱེ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་དེ། དད་པ་
 བསྦྱེད་བྱིར་མི་བརྩོན་པའི་ལེ་ལོ་ཅན་ལ་དད་པ་མི་སྦྱེ་བའི་བྱིར་རོ། །རྣལ་
 འབྱོར་འབྲུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདས་པའི་དད་པ་བསྦྱེད་པ་དེ་ལ་དམིགས་
 བས་གཞུང་བའི་དངོས་པོར་ཆགས་པ་དང་། དེ་ལ་འཛིན་པ་ད་ལྟར་གྱི་མོས་
 པ་ལ་འཛིན་པའི་དངོས་པོར་ཆགས་པ་བྱུང་བ་དེས། གཞུང་འཛིན་གྱི་དངོས་
 པོར་མ་ཞེན་པའི་རྩལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་

ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དེས་ན་གཟུང་བའི་མོས་པ་དང་། འཛིན་པའི་མོས་པ་
གཉིས་ལ་བར་དུ་གཅོད་པར་བཤད་པ་དང་། གྲོགས་ངན་ཏེ་ཕྱི་ལ་འདི་གྲོགས་
མི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། གྲོགས་ལས་སྤངས་པའི་མོས་པའི་བར་གཅོད་
ཡིན་ཏེ། ལྷན་དག་བའི་གྲོགས་ལས་སྤངས་པའི་མོས་པ་ཡོད་པའམ་ཕྱི་
གྲོགས་ཀྱིས་ཆོས་མིན་བརྟན་པས་ཆུད་ཟ་བ་དང་། ཕྱི་གྲོགས་ཀྱིས་ཟེན་པ་
ལ་དག་བའི་བཤེས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་མོས་པ་མི་སྦྱེས་པས་
སོ། །དག་ཅུ་བསགས་པ་ཞན་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མོས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་
དེ། བདག་ཉིད་ལ་རིགས་དང་མོས་པའི་ས་བོན་ཡོད་ཀྱང་དག་བཆེར་མ་
བསགས་ན་བདག་ཉིད་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སོགས་ལ་མོས་པ་མི་འབྱུང་བས་
སོ། །རྟག་བདེ་གཅོད་བདག་གི་རྣམ་པས་རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཡིད་
ལ་བྱེད་པས་མ་ཞོར་བའི་མོས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་དེ་མི་རྟག་པ་སོགས་རྒྱལ་
བཞིན་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བག་མེད་པས་ནི་མངོན་དུ་བའམ་མངོན་
སྲུང་བའི་མོས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་དེ། མངོན་སྲུང་བའི་མོས་པ་ནི་ཆགས་
སྤང་གཏི་མུག་མེད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་སྦྱེ་ལ། རྒྱུན་དེ་བཞི་
ལ་བག་ཡོད་ཅེས་བྱ་ཞིང་། ཆགས་སྤང་གཏི་མུག་ལེ་ལོ་བཞི་ནི་བག་མེད་
ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེས་དེ་ལྟར་བར་དུ་གཅོད་དོ། །དང་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་
ཙམ་ཐོས་ཀྱི་ངེས་དོན་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སོགས་མ་ཐོས་པ་ལྟ་བུ་དོན་ཉི་ཆོ་
བ་སྟོན་པའི་ཐོས་པ་ཉུང་བ་ཡིས་སྒྲས་བྱུང་གི་མོས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་དེ་

གང་མ་ཐོས་པ་དེའི་དོན་མི་ཤེས་པ་ས་དེ་ལ་མོས་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་དེས་དོན་གྱི་ཕྱོགས་མ་ཐོས་པ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སྒྲག་ནས་མི་མོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་མི་དགོས་པར་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་དང་། ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་དགོས་པར་ཐོས་པ་གང་ཡང་ཅུང་པ་ཉུང་ཤུས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་སྟེ། ཆོལ་བའི་མོས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་དེ། དེས་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངས་པའི་མོས་པ་མི་བསྐྱེད་བའམ་ཅུང་ཟད་བསྐྱེད་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་མཐར་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པར་སྐྱེད་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོས་པའི་དོན་ལ་བསམ་པ་འམ་ཅུང་ཟད་བསམ་ན་ཡང་རྒྱ་ཆེར་མ་བསམ་པར་བསམ་པ་ཉུང་ཤུས་ཆོག་པར་འཛིན་པས་ཀྱང་སྣ་མ་བཞིན་དུ་བསམ་བྱུང་གིས་ཆོལ་བའི་མོས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་དེ། མདོར་ན་ཐོས་པ་སམ་ཉུང་ཤུས་ཆོག་འཛིན་ནི། བསམ་བྱུང་གི་མོས་པ་མི་སྐྱེ་བའམ་ཅུང་ཟད་སྐྱེས་ཀྱང་ལེགས་པར་རྫོགས་པའི་གོགས་ཡིན་ནོ། །ཞི་བ་ཙམ་གྱི་ང་རྒྱལ་ནི། ཞི་གནས་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་བཟུང་ནས་ལྷག་མཐོང་མི་སྐྱེད་པར་ཕྱི་རོལ་དུ་གཡང་བའི་རྣམ་རྟོག་ཞི་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པའི་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ་སྟེ། དེས་ལྷ་བའི་མོས་པ་འམ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་མོས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་དེ། ལྷག་མཐོང་མེད་པར་ཞི་གནས་ཙམ་གྱིས་བདེན་པ་རྫོགས་པར་མི་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་བཟུང་ནས་བསྒྲུབ་པ་ལ་མི་སྐྱོར་བ་ཡང་ལྷ་བའི་མོས་པའི་གོགས་ཡིན་ནོ། །བལྟ་བ་ཞེས་པ་དྲི་གའི་

སྒྲུ་ལས་མཐོང་བ་ལ་ཡང་འཇུག་པས་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བསྒྲུ་མས་
བ་ལས་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་མ་འདྲེས་ཡིན་
པར་འདོད་ཅེས་པས། སྒྲུ་མ་དེ་བཞིན་དུ། ཡང་ནས་ཡང་དུ་རང་རྒྱུད་ལ་མོས་
བ་དེ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པར་མ་བྱས་པའམ་མ་འདྲེས་པས་ནི། འཕྲོགས་
པའི་མོས་པ་དང་། འདྲེས་པའི་མོས་པ་གཉིས་ལ་བར་དུ་གཅོད་དེ། མོས་
བ་ཡང་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་གོམས་འདྲིས་མ་བྱས་པའི་དབང་གིས། མོས་པ་
སྒྲེས་ཀྱང་རྒྱེན་གཞན་གྱིས་འཕྲོག་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། དང་མི་དད་འདྲེས་མར་
འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། མ་འདྲེས་པ་དེ་ལས་བསྒྲེག་སྟེ་ཤིན་ཏུ་འདྲིས་གོམས་ཆེ་
བའི་མོས་པ་ནི་རྒྱེན་གྱིས་འཕྲོག་དཀའ་བ་དང་། བར་སྐྱབས་སུ་མ་དད་པ་
ཡང་འབྱུང་དཀའ་འོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་གཅོད་ནི་མོས་པ་རང་
རྒྱུད་ལ་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །འཁོར་བ་ལ་མི་སྒྲུབ་ནི་ཐེག་པ་
ཆུང་དུ་འཇོག་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་དེ། འཁོར་བ་ལ་མི་སྒྲུབ་པར་ཆགས་ན་
ཞིབ་དེ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ལ་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་ནི། ཐེག་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་མོས་པའི་བར་གཅོད་དེ། འཁོར་
བར་སྒྲུབ་ནས་དེ་ཡོངས་སུ་འདོར་འདོད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ཞི་
བར་གཞོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱབས་པ་ནི་གོང་དུ་བསྐྱབས་པའི་མོས་པའི་
སྐབས་སུ་བཤད་པའི་བསྐྱབས་པ་དེ་དག་ནི། མ་བསྐྱབས་པའི་མོས་པའི་
བར་གཅོད་ཡིན་པ་དང་ནི། མི་བརྩོན་པས་ནི་བརྩོན་པའི་མོས་པ་ལ་བར་དུ་

གཙོད་དོ། །ཆོགས་རྣམས་མ་བསགས་པ་ནི། ཆོགས་བསགས་པའི་མོས་པ་
 འབྱུང་བ་ཡི་བར་དུ་གཙོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བར་ཆད་བཅུ་དྲུག་
 ལས་མ་བཤད་པ་ནི། རོར་བ་དང་། མངོན་སུམ་མིན་པ་དང་། བསྐྱིབས་པ་
 དང་། མི་བརྩོན་པ་དང་། ཆོགས་མ་བསགས་པ་ལྟ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 གྱིས་ཟིན་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་བར་ཆད་གཞན་བཤད་མ་དགོས་ལ། མ་
 འདྲིས་བརྟན་ཞུགས་རིང་སོང་གསུམ་གཉིན་པོ་བར་ཆད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་
 པས་དེའི་བར་ཆད་མེད་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་དང་འཕྲོག་འདྲིས་གཉིས་གྱི་
 བར་ཆད་གཅིག་ཡིན་པས་མོས་པ་བཅུ་གྲི་བའི་ཕྱིར་བར་ཆད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་
 འདུས་སོ། །བསམ་བློར་ལ་ཐོས་པས་ཆོག་པ་དང་། ཐོས་པ་ཉུང་དུས་ཆོག་པ་
 གཉིས། བསྐྱོམ་བྱུང་མོས་པ་ལ་བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པ་དང་། ཞི་བ་ཅམ་
 གྱིར་རྒྱལ་སོ་སོར་ཕྱིན་བར་ཆད་བཅོ་བརྒྱད་དུ་བགྱང་བྱུང་ཡང་། བར་དུ་
 གཙོད་བྱའི་སྒོ་ནས་བཅུ་དྲུག་བྱས་པ་ལེགས་སོ། །དེ་ལྟར་མོས་པ་སོ་སོ་དང་
 མ་སྐྱུར་བར་སྐྱུར་ཡང་ཆོས་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་དག་གིས་མོས་པ་ལ་ཅི་རིགས་
 སྐྱེས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་བཅུ་
 གཅིག་ནི། བསོད་ནམས་ཆེ་དང་སོགས་ཆོགས་བཅུད་གཉིས་གྱིས་བརྟན་
 ཏེ། ད་ལྟའི་མོས་པ་ནི་ཆོས་ལ་དད་པའི་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་
 པ་འཕེལ་བ་དང་། འདས་པའི་མོས་པ་ནི་སྒྲོན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ་
 བྱིད་གོ་བ་ཡིན་པས་ད་ལྟར་ཡང་དེས་འགྱོད་པ་མེད་པས་སོ། །གཟུང་བའི་

དངོས་པོ་ལ་དངོས་པོར་མ་ཆགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ག་ཟུང་
 བ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་པས་ཡིད་བདེ་བ་དང་། འཛིན་
 བ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་མོས་པ་ཆོས་མཆོག་གམ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིང་འཛིན་
 ཀྱི་བདེ་བ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་དང་། སྟོགས་སྤངས་ཀྱི་མོས་པར་རྒྱུན་གྱིས་
 བར་ཆད་མ་བྱས་ན་དགོ་བ་ཆུད་མི་བཞུགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་དང་། བདག་
 ཉིད་ཀྱི་མོས་པར་བར་ཆད་མེད་ན་དགོ་ཅུ་མི་ཉམས་པར་བརྟན་པ་དང་སྤྲུལ་
 དེ་བཞིན་དུ་མ་ཞོར་བ། མཛོན་སྐྱུལ། སྐྱས་བྱུང་། ཆོལ་བ། ལྟ་བ། འཕྲོག་
 བ། མ་འདྲེས་པའི་མོས་པ་བདུན་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བར་དུ་མ་བཅད་
 བ་དེ་རྣམས་སོ་སོ་རང་གི་མོས་པ་དེ་དག་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་བར་དུ་འགྲོ་
 བའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ། ཞོར་བ་མེད་པ་འབྲིང་ལས། ཞོར་བ་མེད་པ་ཆེན་པོ་
 སྐྱེ་བ་སོགས་སོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་མ་འདྲེས་པའི་མོས་པར་བར་
 ཆད་མེད་ན་ཆོས་རྣམས་ནི་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཉེས་དང་པོ་ཐོབ་
 བར་འགྱུར་རོ། །ཐེག་དམན་ལ་མོས་པར་བར་དུ་གཅོད་པ་གཞན་མེད་ན་
 བདག་གི་དོན་ཞིབ་མུང་འདས་ཐོབ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་བར་ཆད་
 དང་བྲལ་ན། བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་ཀ་ཐོབ་པའི་མཆོག་དུ་འགྱུར་
 རོ། །བསྐྱེདས་མེད། བརྩོན་པ་ཆོགས་བསགས། བརྟན་ལྷགས། རིང་སོང་
 གི་མོས་པ་ལྷ་པོ་རྒྱུན་གྱི་གོགས་དང་བྲལ་ན། མཛོན་ཤེས་རྒྱར་བ་ཡི་ཡོན་
 ཏན་ཐོབ་སྟེ། སྤྲུལ་གསུམ་གྱིས་དབང་པོ་རྫོ་བའི་མཆོག་ཐོབ་ལ། ཕྱི་མ་

གཉིས་ཀྱིས་ལྷུང་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་
གྲངས་བཅུ་གཅིག་བཤད་པ་དེ་དག་ནི། མོས་པ་ཡི་ནི་ཕན་ཡོན་ཡིན་ནོ།
ནོར་བ། མདོན་སྒྲུལ་མིན། མ་འོངས་པ། བསྐྱིབས་པ། མི་བརྩོན། མ་
བསགས་པའི་མོས་པ་དུག་ལ་ཕན་ཡོན་མ་བཤད་དེ། དེ་དག་ལ་ཕན་ཡོན་
མིན་པ་རྣམས་ནི་དད་པའི་ཕན་ཡོན་ཅི་དགས་སུ་འདུས་ལ། མ་འོངས་པའི་
མོས་པ་མ་སྐྱིས་པ་སོགས་དང་། ནོར་བ་སོགས་བར་ཆད་དང་བཅས་པའི་
སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་འདི་དག་སོ་སོར་མ་བྱེས་པར་སྤྱིར་
དད་པའི་ཕན་ཡོན་དུ་ཡང་ཤེས་ནས་དད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མོས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་
པའི་བྱེད་པར་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། སྤྱི་རོལ་གྱི་འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་ཆགས་ཤིང་
དེ་ལ་འོངས་སྟོད་པའི་འདོད་ཁམས་པ་འདོད་པ་ཅན་གྱི་མོས་པ་དེ་ནི་དཔེར་
ན་ཁྱི་དང་འདྲའོ། །འདི་ག་རྟེན་པའི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་
སྤྱི་རོལ་གྱི་གཡེང་བ་སྤངས་ཏེ་ནང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་མོས་
པ་ནི་རུས་སྤྲལ་བཞིན་ནོ། །ཉན་རང་གང་ཞིག་རང་ཉིད་འཁོར་བའི་སྤྲུག་
བསྐྲལ་ལས་ཐར་པར་བྱེད་པའི་མོས་པ་ནི་བྲན་དང་འདྲའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་ཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་མོས་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་
བཞིན་ནོ། །དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། རི་ལྟར་བྱི་དང་འདྲ་ན། བྱི་ནི་
རྟག་ཏུ་ལྷོགས་ཤིང་། བྱེས་པའི་ཡིད་དང་ཟས་ཀྱིས་དབུལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྲལ་

གྱིས་ཉེན་བཞིན་ཟས་ལ་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་ཡིད་དང་། ཇི་ལྟར་རྩལ་སྤུལ་དེ་
ནི་རྒྱ་ཡི་ནང་ན་གཞན་གྱིས་འཆོར་དོགས་པས་རང་གི་ཡན་ལག་ཀྱང་ནས་
ནང་དུ་བསྐྱམས་ཤིང་འདུག་པོ། ཇི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱི་བྱན་ནི་དུས་དྲག་
དུ་རྗེ་བོའི་སེམས་དང་ཆོག་ལས་འགལ་བར་དོགས་པས་འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་
པའི་ལུས་ཀྱིས་རྗེ་བོའི་བྱ་བ་ལ་རྣམ་པར་རྒྱུའོ། ཇི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ཡང་ནི་
རང་གི་བཀའ་ཡིས་ཆབ་འོག་གི་ཡུལ་འདོད་དགུར་དབང་བསྐྱར་ཏེ་གནས་
པ་ལྟར་རོ། རིམ་བཤེ་བཞིན་དུ་ཁྱི་ལྟར་འདོད་ཁམས་པ་རྣམས་ཐུའི་འདོད་
ཡོན་ལ་དྲག་དུག་ཡེལ་ཞིང་གཡེང་བས་རང་དབང་མེད་པར་འདོད་པའི་དབང་
དུ་འབྱུང་བ་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་རོས་གཡེང་བས་འཇིགས་ནས་
བདག་གི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ནང་དུ་བསྐྱུས་པ་ཅམ་ལ་གནས་པ་ལས་ཤེས་
བྱའི་རང་བཞིན་ཟབ་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་ལ་སློ་མ་སྤྱོད་པས་རྩལ་སྤུལ་འབུམ་པ་
ལྟ་བུའི་མོས་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ནི་རང་དོན་དུ་རང་ལ་པན་པར་
བྱ་བའི་དོན་འབའ་ཞིག་ལྟར་ལེན་པ་རྣམས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་
ཤིན་དུ་འཇིགས་ཤིང་། འཁོར་བཤེ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་ལས་རྩུང་ཟད་ཅིག་འགལ་ན་ཡང་
ཐར་ལམ་ལ་སྒྲིབ་ཅིང་རྣམ་སྒྲིབ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
སྒྲག་བཞིན་འཁོར་བ་ལས་རྒྱུར་དུ་ཐར་པའི་ཐབས་ལ་ཆེས་འབད་བར་བྱེད་
པ་དེའི་མོས་པ་ནི་བྱན་རྣམས་ཀྱི་མོས་པ་དང་ཚུལ་འདྲའོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་

དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མོས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་སྟོན་གྱི་ཆོགས་བསགས་པ་དང་
 ལྷན་པས་ཡུལ་ཁམས་ལ་རང་དབང་འབྱོར་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ཤེས་རབ་དང་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་
 འཁོར་བའི་སྟོན་གྱིས་མི་གོས་པ་དང་། ཞི་བ་བྱུགས་གཅིག་པའི་མཐའ་ལ་མི་
 གནས་ཀྱང་ཞི་བའི་གོ་འཕང་ལ་བརྟེན་པས་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀར་དབང་
 འགྱུར་ཏེ་བདག་གི་དོན་དང་གཞན་དོན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འདི་དང་
 གཏན་དུ་ཡན་པར་བྱ་བའི་དོན་ལུན་སྲུང་ཆོགས་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 འདོད་ཁམས་པ་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་འཛིག་རྟེན་པ་དང་། ཉན་རང་
 རྣམས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དེ་དག་གི་མོས་པ་དག་ལས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་མོས་པ་ནི་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ན། སེམས་ཅན་ཁམས་
 ཀྱི་མོས་པ་སྣ་ཆོགས་པ་མི་འདྲ་བ་དག་གི་ནང་ནས་རྟག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་ལ་དད་
 པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མོས་པ་ནི་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་
 ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་དེ་ལ་དེ་ཉིད་གཞན་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་ཚུལ་བཞིན་རིག་
 བས་ནི། མོས་པས་འཇུག་པའི་སྐབས་འདི་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྟན་
 པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དེ་ལ་མོས་པ་དེ་ཉིད་རྟག་པར་རབ་ཏུ་འཛོལ་བར་
 བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་མོས་པའི་བྱེད་པར་དཔེས་བསྟན་ནས་ཐེག་ཆེན་དེ་ལ་མ་
 ཞུགས་པར་སྟོབས་འཇུག་པར་གདམས་པ་ལ་མ་ཞུགས་པར་འཇུག་པ་དང་།

བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྲུང་ཕྱིར་སློབ་སྦྱོར་འཇུག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གསུམ་
བརྟན་པའི་སློབ་སྦྱོར་འཇུག་པར་བརྟན་པས་མཇུག་སྟུང་པ་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་མགོ་ཡན་ལག་གཏོང་བ་སོགས་དང་།
འཁོར་བའི་སྐྱལ་བསྐྱེད་ཀྱི་མི་འཛིགས་པའི་དཀའ་སྟུང་དང་དུ་ལེན་དགོས་
པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་འབྲས་བུ་ཡོན་ཏན་མད་དུ་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་
འགྲུབ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་གང་ཟག་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་གི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་
ཀྱི་བདག་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་མིར་གྱུར་པ་པལ་གྱིས་ཐོབ་ག་ལ་རྣམ་སྟེན་དུ་
སེམས་ཞུས་པར་མི་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སེམས་ཅན་རྟོན་མིར་གྱུར་པས།
ཞེས་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་པའི་རྟོན་ནི་ལྟ་ཡི་རྟོན་ལས་ཀྱང་མི་མཆོག་ཡིན་ལ། མིས་
སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་མི་ལ་ལ་རེས་འགའ་ཅམ་དང་ཉུང་དུ་ཅམ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཚད་མེད་པ་མང་པོས་སངས་རྒྱས་དེ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་དག་དུས་རེས་
འགའ་ན་སྒྲིད་པ་ཅམ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ད་ལྟའི་རྒྱུད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་། རྟོགས་
བརྩེའི་འཛིག་རྟོན་ལུ་མེད་པ་རྣམས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚད་མེད་པས་
སྤྲེལ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། བདག་གིས་བྱང་
ཆུབ་ཐོབ་མི་རྣམས་སྟེང་པའི་ཞུས་པ་དང་དུ་སྤང་བར་མི་བྱ་སྟེ། བདག་གྱུང་
མིར་སྐྱེས་ལ་གཞན་ཡང་མིར་སྐྱེས་པ་འདྲ་ལ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ལམ་ལ་མོས་སྟོན་ནས་རིམ་པར་བསྐྱབས་པས་ཤེས་རབ་དང་སྟོང་རྩེ་
སྟོབས་སུ་གྱུར་ཏེ་འཁོར་བའི་སྐྱལ་བསྐྱེད་ལ་སྦྱུ་མ་ལྟར་ཤེས་གིང་། སེམས་

ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་བྱུགས་རྫོགས་པའི་ཆོ་བྱང་ཚུབ་
 གྱི་སྒྱུད་པ་ལ་དགའ་བའི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་མ་ཟད་ཆེས་དགའ་བ་རྟོགས་པ་
 མེད་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་བདེ་བ་གང་གིས་ཀྱང་འགྲུན་མི་རུས་པ་ལ་སྦྱད་ནས་
 རོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པ་དེ་ལྟར་བདག་གིས་ཀྱང་ཅིས་མི་འཐོབ་
 རྟེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཀྱང་དང་པོར་བདག་ལྟ་བུའི་སེམས་
 ཅན་པ་ལ་པ་ཡིན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཞུགས་ནས་དེ་ལྟར་གྱུར་བའི་
 བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དེ་ལ་ཐོག་མར་མོས་པ་ཅམ་ཡང་
 བཅན་ཡོན་ཚད་མེད་པའི་གནས་ཡིན་ན་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལྟ་ཅི་
 གྲོས་སོ། །དེ་ཅིང་བྱིར་ན་གཞན་རོན་བྱེད་པར་སྟོན་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར་
 ཏེ། འདི་ལྟར། སེམས་ཅན་གཞན་དག་ལ་ཁ་ཟས་བྱིན་པའི་བསོད་ནམས་
 འཕེལ་བ་རི་ལྟ་བུར། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཁ་ཟས་ཟ་བའི་དབང་གིས་བསོད་
 ནམས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་རོན་དུ་འགྱུར་བའི་
 རྟེན་ཅན་གྱི་ཆོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཞན་ལ་བསྟན་ཅིང་རང་གིས་མོས་པ་བསྐྱེད་
 པ་ལས་ནི། མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཡི་བསོད་ནམས་ཆེར་འབྱུང་བ། དཔེར་
 ན་ཞིང་མཐའ་ཡས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཀའ་སྟེ་དེ་བཞིན་
 ག་ཤེགས་པ་རྣམས་ལ་སུལ་བ་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་
 བཤད་པ་པན་ཡོན་བྱུང་པར་འཕགས་པ་ཐོབ་པ་དེ་ལྟར། རང་གི་རོན་གྱི་རྟེན་
 གྱི་ཆོས་ཐེག་དམན་བསྟན་པ་ལས་ནི་པན་ཡོན་བཟང་པོ་ཡོད་མོད་གྱི་ཐེག་

ཆེན་བརྟན་པའི་ཕན་ཡོན་ལྟར་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཁུག་སྤྱད་
གྱི་ཆོག་ས་བཅད་ནི། དེ་ལྟར་འཕགས་པ་ཆེན་པོའི་ཞེས་ཐེག་ཆེན་འཕགས་
པའི་ལམ་གྱི་ཆོས་ནི་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བར་གྱུར་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སྟོང་དང་ལྷན་པས་དུས་རྟག་ཏུ་མོས་པ་ཆེར་བསྐྱེད་པར་བྱས་ན་བསོད་ནམས་
རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བ་དང་། མོས་པ་དེ་ཉིད་གོང་ནས་གོང་
དུ་ས་བརྒྱུ་པའི་བར་དུ་འཕེལ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་
པའི་བདག་ཉིད་སྤྲུལ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་
སྟེའི་རྒྱན་ལས། བསམ་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་དད་པའམ་མོས་པའི་ལེུ་སྟེ་བརྒྱ་
གཅིག་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། །

དེ་ལྟར་མོས་པའི་ལེུ་བཤད་ནས་མོས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་གང་ལ་མོས་
པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ཐོས་བསམ་བསྒྲམས་པའི་
ཤེས་རབ་གྱིས་ཡོངས་སུ་འཕྲོལ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཐོས་པ་མང་དུ་བསགས་ཤིང་དེའི་
དོན་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པར་བྱ་དགོས་པས་ཆོས་འཕྲོལ་གྱི་ལེུ་བཤད་པ་འདི་ལ་
བཅའ་བར་བྱ་བའི་ཆོས་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་གིས་འཕྲོལ་བ་དང་། ཡོངས་
སུ་འཕྲོལ་བའི་བྱེ་བྲག་དང་། ཆོས་འཕྲོལ་བའི་འབྲས་བུ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བའི་
ཆོག་ས་བཅད་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ལ། བཤད་བྱ་ལུང་གི་ཆོས་བཅའ་བ་
དང་། རྟོགས་བྱ་དོན་གྱི་ཆོས་བཅའ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དམིགས་པ་
གསུང་རབ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བཅའ་བ་དང་། དེས་བརྟན་དོན་དམིགས་པ་རྙེད་

པ་ཡོངས་སུ་བཅལ་བ་དང་། འཚོལ་བྱེད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་བཅལ་བ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་པ་བརྟན་
པའི་ཕྱིར། རྩེ་སྟོང་དག་ནི་སོགས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བཞི་གསུངས་སོ། །དེ་
ལ་དམིགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྩེ་སྟོང་གི་ཆོས་ཡིན་ལ། དེ་
ཡང་བེ་ཅག་ཞེས་པ་རྩེ་སྟོང་དེ་དེའི་ནང་དུ་ཤེས་བྱའི་དོན་མང་པོ་འདུས་པའི་
ཕྱིར་དེ་སྐད་བཏགས་ཏེ། ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བྲེ་བོ་ཆེ་ལའང་མིང་དེ་འདྲུག་པ་ནི།
དེའི་ནང་དུ་བྲེ་ཆུང་མང་པོ་འདུས་ཤིང་གོང་བ་བཞིན། འདིར་ཡང་རྩེ་སྟོང་
དེར་བརྟེན་བྱ་ཤེས་བྱའི་དོན་མང་པོ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩེ་སྟོང་དག་གི་
དབྱེ་བ་ནི་མདོ་མེའི་རྩེ་སྟོང་། འདུལ་བའི་རྩེ་སྟོང་། མདོན་པའི་རྩེ་སྟོང་གསུམ་
མཁ། ཡང་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྩེ་སྟོང་དང་། ཐེག་པ་
ཆུང་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྩེ་སྟོང་གཉིས་སུ་བསྟུས་གྱུར་བྱུང་ངོ་། །རྩེ་སྟོང་གི་ངེས་
ཆོག་ནི་དོན་མང་པོ་དེའི་ནང་དུ་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོང་དུ་བརྟན་པ་བཞིན་
ནོ། །གསུང་རབ་ལ་རྒྱས་པར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་རྩེ། མདོ་མེ་
དབྱངས་བསྟུང་ཡུང་བསྟན་ཆོགས་སུ་བཅད། ཆེད་བརྟེན་གླིང་གཞི་རྟོགས་
བརྟེན་དེ་ཉུང་བྱུང་། རྒྱེས་རབས་རྒྱས་དང་ཆུང་བྱུང་གཏན་ལ་དབབ། །
ཅས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱེས་རབས་
ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩེ་སྟོང་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་ལས་པལ་ཆེར་ཉན་ཐོས་དང་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐུན་མོང་བར་གྱུར་པའང་ཡོད། པལ་ཆེར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྩེ་

སྤྲོད་ལ་གདོགས་པ་འདྲ་ཡོད། བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཀྱང་བསྟན་པ་སྤྲོད་
གསུམ་དུ་འདུའོ། །སྤྲོད་གསུམ་དུ་འདྲིལ་པའི་རྒྱ་ནི་དགྲར་འདོད་དོ། །
ཞེས་པ་སྤྲོད་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་གསུམ་དང་། བསྟན་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་གསུམ་དང་།
ཤེས་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་གསུམ་དུ་བཞག་པའི་དང་པོ་ཉོན་མོངས་གསུམ་སེལ་
པའི་སྒྲོ་ནས་ཏེ། སྤང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཐེ་ཆོམ་པའི་
ཉོན་མོངས་པ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་མདོ་སྤེའི་སྤྲོད་བཤད་དེ། སྤང་ཁམས་
སྒྲེ་མཆེད་རྟེན་འབྲེལ་བདེན་པ་ས་དང་པར་ཕྱིན་སོགས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་གང་དང་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་མ་ཤེས་ནས་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་
དག་ལ། དེ་དག་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པས་དོན་དེ་བཞིན་
རྣམ་པར་གདོན་མི་ཟ་བར་ཤེས་ནས་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
འདུལ་བ་ནི་འདོད་པ་བསོད་སྦྲོམས་ཀྱི་མཐའ་དང་། དཀའ་ཆོགས་པལ་དུབ་
ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལ། རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སེལ་བའི་
གཉེན་པོ་སྟེ། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ཡོ་བྱད་
སྒྲ་ཆོགས་ནི་བདེ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་པ་བྱིམ་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་འགོག་སྦྱིར་འདིག་
རྟེན་པའི་སྤྱོད་པ་རན་པ་གང་གིས་པས་པམ་པ་དང་ལྟག་མ་དང་། ལྟར་བ་
དང་། ཉེས་བྱས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་སྤྱོད་པ་ནི་བཀག་སྟེ་མ་གནང་ངོ་། །
ལྟར་བ་བྱེད་དང་ཆོས་གོས་སོགས་རང་ཉིད་འཆོའི་ཡོ་བྱད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
མེད་པ་ནི་རྗེས་སུ་གནང་སྟེ། ལུ་སྟེགས་ཅན་ལྟར་དཀའ་བྱུང་བྲག་པོ་དང་

ཐལ་བ་ཆེར་མའི་ཁྲོད་དུ་ཉལ་བ་དང་། གཅེར་བུ་དང་ཟས་གཅོད་བ་དང་།
 ཁྲི་དང་བ་ལང་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་བདག་གི་ལུས་ངལ་ཁིང་སྤྲུག་བསྐྱལ་
 བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་ལུས་འཆོ་བའི་རྒྱུན་གྱི་ཡོ་བྱད་སྤྲིག་མེད་རྣམས་རབ་
 བྱུང་ཐུན་མོང་བ་རྒྱན་ལའང་གནང་ཁིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་བ་དང་ཡོན་
 ཏན་ལྡན་པའི་དགོ་སྟོང་ནི། ཁ་ཟས་རོ་བརྒྱ་དང་ལྡན་བ་དང་། བརྒྱ་སྟོང་རི་
 བའི་གོས་དང་། ཁང་བཟང་བཀོད་མཛེས་མིག་མང་དག་ཀྱང་སྟོད་དུ་གནང་
 རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡོངས་སྟོད་བཟང་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ཡང་ཆགས་བ་
 དང་རྒྱགས་བ་མེད་ན་དེ་ཉིད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་བ་སྟོད་བ་ཡོད་ལ། སྟོང་ད་
 ཀྱི་ཟས་དང་ཕུག་དར་ཁྲོད་པའི་གོས་སོགས་འཆང་བ་ལ་གནས་ཀྱང་ཆགས་
 བ་དང་རྒྱགས་བ་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བར་སྟོད་བ་ཡོན་བས། དེ་ལྟར་
 ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ཡོ་བྱད་སྤངས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་ཡོ་བྱད་ལ་སྟོད་
 པའི་བྱིར་མཐའ་གཉིས་སེལ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། མདོན་པའི་སྡེ་སྟོད་ནི་
 བདག་གི་ལྟ་བ་སྟེམས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཅུང་ཟད་ཅམ་ཐོས་པས་ང་
 རྒྱལ་བྱེད་ཅིང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བར་ཆགས་པས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 ཀྱི་དུང་དུ་མང་དུ་ཐོས་པ་མི་འཆོལ་བའི་ལྟ་བ་སྟེམས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོན་
 བར་ཆོས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཐྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པས་དེ་
 ཐོས་ན་ལྟ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འདྲིན་པའི་སྟེམས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་
 དང་ལྟ་བ་སྤྲོ་ཆོགས་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། ཡང་བསྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན།

ལྷག་པ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་ཐུན་མོང་དུ་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཚུལ་བྲིམས་
ཐུན་སུམ་ཆོག་པ་འཕམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཉེས་སྦྱོད་སྒྲོམ་པ་དག་པ་ཆོས་
སྦྱང་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་རྣམས་སོ། །ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་
བསྐྱབ་པ་ནི། ཐུན་མོང་དུ་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་བརྒྱུད་དང་། ཐུན་
མིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཔའ་བར་འགོ་བ་སོགས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ནོ། །
ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི། ཐུན་མོང་དུ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་
དང་། ཐུན་མིན་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ཡང་
མདོ་སྡེས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཀ་སྟོན་ཏོ། །འདུལ་བས་ཚུལ་བྲིམས་དང་ཉིང་
འཛིན་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཉིས་སྟོན་ཏོ། །འདུལ་བ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་སྦྱོད་
ན་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སྦྱོན་མེད་ཅིང་། ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྷན་པ་ནི་འགྲོད་པ་མེད་
པ་ལ་སོགས་པས་རིམ་གྱིས་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོན་པས་ནི་
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྦྱིའི་མཆོན་ཉིད་མ་ནོར་བ་གཏན་ལ་ཐབ་པས་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡང་དག་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་
ཤེས་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་མདོ་སྡེས་ཆོས་དང་དོན་བཤད་དོ་ཞེས་པ། ཆོས་ནི་མིང་
དང་དོན་བརྗོད་བྱ་གཉིས་བསྟན་པ་འཕམ། ཡང་ཐུང་ཁམས་སྦྱེ་མཆོད་སོགས་
བསྟན་པ་ནི་ཆོས། དགོངས་ལྡེམ་དགོངས་བཞི་ལ་དོན་ཞེས་དང་། ཡང་མཐོ་
རིས་འཐོབ་བྱེད་དག་བཅུ་ལ་ཆོས། ལྷང་འདས་འཐོབ་བྱེད་བྱང་ཆུབ་སྦྱགས་
ཆོས་སོ་བདུན་སོགས་ལ་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ་དག་མདོ་སྡེས་བཤད་པས་སོ། །

འདུལ་བས་ཆོས་དང་དོན་རྒྱལ་བ་ཞེས་པ་ཉོན་མོངས་པ་འདུལ་བ་ལ་བརྩོན་
 བས་དེ་གཉིས་མདོན་དུ་བྱས་པ་ལམ་ཉམས་སུ་སྤངས་ཏེ་བསྒྲུབ་པ་ལོ། །མདོན་
 བས་ཆོས་དང་དོན་གྱི་ན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་ཅིང་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་ངེས་པར་བྱས་
 ཏེ་མཁས་པར་བྱེད་དོ། །སྡེ་སྟོན་གསུམ་གྱི་ཆོས་དེ་དག་བཅའ་བའི་དགོས་
 པ་གང་ཞེན། དེ་གིས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་འཆོལ་ཞིང་ཉམས་སུ་བསྟར་
 བ་དེས་ནི། ཐོས་པས་རང་རྒྱུད་ལ་ཐར་པའི་ལམ་གྱི་བག་ཆགས་འཛོག་པ་
 དང་། བསམས་པས་དེའི་དོན་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པའི་རྩལ་གྱིས་རྟོགས་པ་དང་།
 བསྟོམས་པས་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་གཡང་པའི་རྣམ་རྟོག་ཞི་བ་
 དང་། ལྷག་མཐོང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པས་རང་གི་རྒྱུད་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བར་བྱེད་དོ། །སྡེ་སྟོན་གསུམ་དོན་དུ་ཞིག་གིས་རྣམ་པར་བཞག་
 པ་དང་དེ་དག་གི་ངེས་ཆོག་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེན། མདོ་སྡེ་དང་ཆོས་མདོན་པ་
 དང་འདུལ་བ་དག་ནི། མདོར་བསྟུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རེ་རེ་ལ་ཡང་དོན་
 བློ་རྣམ་པ་བཞིར་འདོད་དེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྟོ་དང་ལྷན་པས་ཐེག་པ་
 ཆེ་རྒྱུད་གི་སྡེ་སྟོན་གསུམ་པོ་དེ་མཐའ་དག་ལེགས་པར་གཤེགས་ལམ་སྤངས་
 བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་འཐོབ་པོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་མི་འཆོལ་བས་སྡེ་སྟོན་གསུམ་མ་གཤེས་པར་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་ཅམ་སྟོན་པའི་ཆོག་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གི་དོན་གཤེས་པས་ཀྱང་རང་
 ལམ་གྱི་ཟད་མི་སྦྱེ་གིས་པའི་ཡེ་གཤེས་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སྡེ་སྟོན་གསུམ་

གྱི་མདོར་བསྟུན་པའི་དོན་བཞི་པོ་གང་ཞེན། མཉན་ཡོད་སོགས་ཡུལ་གང་
དུ་བཤད་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་གིས་བཤད་པ་དང་། ལུ་བ་པོ་སོགས་
གང་གི་དོན་དུ་བཤད་པ་གསུམ་པོ་ལ་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ་མདོ་སྟེ་འབྱུང་བའི་
གནས་སམ་གླེང་གཞི་ཡིན་པས་ན་དེ་འདྲའི་གནས་རྒྱུ་མས་དང་ནི། བདེན་པ་
གཉིས་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་གྱི་
ཆོས་དང་། དེའི་དོན་དགོངས་དགོངས་མིན་ལྡེམ་དགོངས་སོགས་སྟུ་རྒྱུ་
པར་འབྱེད་དེ། མདོ་ཙམ་དུ་སྟོན་ཕྱིར་མདོ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ལོ་སྟོ་
ལས་བྱངས་ནས་དོན་དེ་དག་དེར་དགྱི་བའམ་མདོ་ཙམ་དུ་ཆང་བས་སོ། །ཨ་
རྩའི་སྟོ་ལ་མདོན་པ་ཞེས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་ཨ་རྩའི་སྟོ་ལ་ཞེས་པ་མདོན་དུའི་ཞེས་
མདོན་དུ་སྟོགས་པའི་དོན་ཏེ། བདེན་པ་བྱང་སྟོགས་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་གྱི་
དོན་མཐོར་བར་གཏན་ལ་དབབ་པས་མྱང་འདས་ལ་མདོན་དུ་སྟོགས་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་རེ་རེ་ལ་ཡང་གཟུགས་ཅན་ཡིན་མིན་
ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སོགས་རྒྱུ་པར་དབྱེ་བ་སྟོ་ཆོགས་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྒྱུ་
པར་འབྱེད་ཅིང་མདོན་པར་བསྟན་པ་དང་། རིགས་པ་དང་ལྡན་པར་འབེལ་
གཏམ་དང་བརྟུན་པ་ཡི་སྟོ་ནས་ཕྱིར་ཕྱོད་པ་མདོན་པར་བེལ་གྱིས་གཞོན་པར་
བྱེད་པ་དང་། མདོ་སྟེ་འི་དོན་རིགས་པ་དང་རྒྱུ་པར་ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
གཏན་ལ་ཐབ་སྟེ་མདོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མདོན་པའི་ཆོས་ཞེས་
བྱའོ། །ཁི་ན་ཡ་ཞེས་པ་འདུལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལྷང་བཞི་སྟེ་ལྷ་སྟེ། ཙས་

ཡམ། ལྷག་མ། ཉེས་པ་སྒྲུབ་པོ། ལྷུང་བྱེད། སོར་བཤགས་ལྡོལ་ཞེས་དང་།
 ཡང་ན་ཡམ་ལྷག་ལྷུང་བྱེད་སོར་བཤགས་ཉེས་བྱས་སོ། ལྷུང་བ་དེ་སྒྲེ་བའམ་
 འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་ལྷུང་བ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་མི་ཤེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
 པ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་ལ་མ་གྲུས་པ་བཞི་ཡིན་པ་དང་།
 ལྷུང་བ་ལས་ལྷང་བའམ་བསྐྱང་བ་ནི། བསམ་པའི་སྒྲོན་ས་འབྱོད་ཅིང་ཕྱིན་
 ཆད་མི་བྱ་བར་བསྐྱམ་པའི་སྒྲོན་ས་ཉེས་པ་ལས་བསྐྱང་བའོ། ལྷུང་བ་ལས་
 དབྱུང་བའམ་ཤེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ། དང་པོར་སོ་སོར་བཤགས་
 པ་ནི་དགོ་སྒོར་གཅིག་གམ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་མདུན་དུ་མཐོལ་ནས་བཤགས་
 པས་སོ། །གཉིས་པ་ཆད་པའི་ལས་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཡམ་པ་འཆབ་སེམས་
 མེད་པར་སྒྱུད་ཅིང་ཕྱིས་འབྱོད་པ་སྒྲེས་པ་ནས་བཤགས་པ་ལ་ཆད་པའི་ལས་
 ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲལ་གྱི་མཐར་བཞག་ཅིང་ཐ་མར་བཟའ་བ་སྒྱིན་པ་སོགས་
 ཁས་ལེན་དུ་བཅུག་སྟེ་སྒྲར་བསྐྱབ་པ་སྒྱིན་པའོ། །གསུམ་པ་བསྐྱར་བས་
 དབྱུང་བ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕྱི་དོའི་ཁ་ཟས་བཟའ་བར་མ་གནང་བ་
 ལ། རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ལམ་དུ་སོན་པ་ལ་དུས་ཞེས་གནང་བ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་
 པ་དགོལ་བ་ཞེས་སྒྲོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀུན་དགའ་པོ་ལ་ང་ཡོངས་
 རྒྱ་མུ་འན་ལས་འདས་པའི་དུས་རྒྱ་དཔྱད་པར་ཀྱིས་དང་བསྐྱབ་གཞི་བཅས་པ་
 རྣམས་ལས་བསྐྱབ་པའི་ཆོག་ཐུན་ཆོགས་རྣམས་དགོལ་བར་བྱ་ཞེས་གསུངས་
 ཀྱང་སངས་རྒྱས་མུ་འན་ལས་འདས་པའི་ཆོ་ཀུན་དགའ་པོ་མུ་འན་ཀྱིས་འོན་

ནས་ཁྱེད་པ་མ་ལུང་བས། བྱིས་འོད་ལྷང་ཆེན་པོ་སོགས་སྤྱད་བྱེད་ནམས་
ཀྱིས་དེ་ཅིའི་བྱིར་མ་ཁྱེད་ཞེས་ཉེས་ཆད་དུ་བསྒྲགས་སོ། །
བསྐྱབ་ཆོག་ཐུན་ཆོགས་དགོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཐམས་ཅད་ཡོད་སྤྱོད་གཞུང་གི་སྡེ་ལས་དགེ་འདུན་ཆོགས་པས་བསྐྱབ་ཆོག་ཐུ་
མོ་ནམས་དགོལ་བར་བྱ་བ་ཡོད་ཅིས་གྲག་པ་ཅམ་ལས། བསྐྱབ་ཆོག་ལས་
དགེ་འདུན་ཀྱིས་དགོལ་བ་སྤྱར་ཡང་མེད་དེ་ལྟར་ཡང་མེད་ཅིས་སྤོ་བརྟན་
འགྲེལ་ཆེན་དུ་གསུངས། ལྟ་བུ་གནས་སམ་རྟེན་འགྱུར་བ་ཞེས་པ་དགེ་སྤོང་
ངམ་དགེ་སྤོང་མ་པན་ཚུན་མཆོན་འགྱུར་ན་དེ་དག་གི་ལྟུང་བ་ནི་དགེ་སྤོང་ལ་
པས་པམ་བཞི། དགེ་སྤོང་མ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་པས་པམ་བ་དང་ལྟུང་བ་མང་
ཏུང་དུ་གྱུར་པས་ན་དགེ་སྤོང་མར་མཆོན་འགྱུར་ན་དགེ་སྤོང་གི་ཆེའི་ལྟུང་བ་
ལྟུང་ཡང་། ལྟུང་བ་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སྤོང་ཉིད་ཀྱིས་བཤགས་པར་
བྱ་བ་ཡིན་པས། ལུང་མེད་དུ་གྱུར་ནས་ཉེས་པ་བཤགས་པ་སོགས་ཆོ་ག་མ་
བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤོང་མ་མཆོན་འགྱུར་
ནའང་དེ་བཞིན་རོ། །དུག་པ། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པས་འབྱུང་བ་ནི། ཆོས་
ཀྱི་མདོ་བཞིའི་དོན་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་སོགས་བཞི་ལ་བརྟགས་ཏེ་དོན་གཤམ་
རབ་ཀྱིས་མཐོང་བས་ཉེས་པ་ཐུན་ཆོགས་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །བདུན་
པ་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི། བདེན་པ་མཐོང་ན་སྤོན་ཉེས་
པ་ཐུན་ཆོགས་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་ཐར་ལ་བྱིས་མི་བྱེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པས་

ལྷུང་བ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་དོན་རྣམ་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་འདུལ་
བ་བཞག་པ་དང་། ཡང་རྣམ་གངས་གཞན་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་བཞག་སྟེ་
གང་ཟག་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་ཆོག་བཅས་པ་ནི། ཐོག་མར་བཟང་
བྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ཚངས་པ་སྟོད་པར་མི་གནང་བའི་བསྐྱབ་ཆོག་བཅས་
པ་ལྟ་བུ་དང་། བཅས་པ་ནི་གང་ཟག་གིས་ཉེས་པ་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་པ་
དག་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དག་
འདུན་རྣམས་ལ་འདི་སྐད་དུ་དག་སྟོང་དག་དེང་བྱིན་ཆད་དག་སྟོང་རྣམས་
ཆོས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བྱེད་དུ་མི་གནང་ངོ་ཞེས་བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་དང་ནི།
བཅས་པ་དེ་ཡི་རབ་དབྱེ་ནི་དེ་ཉིད་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་རྣམ་པར་དབྱེ་ཞིང་ཞིབ་
ཏུ་བཤད་པའོ། །ལྷུང་བ་སྡེ་ལྟའི་རེ་རེ་ལ་ཡང་འདི་ཅམ་གྱིས་ལྷུང་བར་འགྱུར་
ལ། འདི་ཅམ་གྱིས་ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའམ་
རྣམ་པར་རེས་པར་བྱས་པའི་བྱིར་འདུལ་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གང་
ལ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ནི་ཡང་སྡེ་སྟོད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་
པ་དམིགས་པ་རྟེན་པ་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བ་ནི། དམིགས་པ་ཆོས་དང་སོགས་
ཆོགས་བཅད་གསུམ་སྟེ། དམིགས་པ་རྟེན་པ་ཞེས་པ་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་
དུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་དམིགས་པའི་ཆོས་བཅའ་ཉེ་རྟེན་ནས་དེའི་དོན་གཏན་
ལ་ལབ་ནས་འདི་དང་འདི་ངོ་ཞེས་དོན་ཤེས་པར་གྱུར་པའོ། །དམིགས་པའི་
ཡུལ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྟོད་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་པ་དེ་དག་

ཐོས་བསམ་བསྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ།།
ནང་རང་རྒྱད་གྱི་སྤང་པོའམ་འཛིན་པ་ནང་གི་སྒྲེ་མཆེད་དུག་དང་ནི། བྱིན་
རང་རྒྱད་གྱིས་མ་བསྐྱུས་པ་གཟུང་བ་བྱིན་སྒྲེ་མཆེད་དུག་དང་། བྱིན་དགཉིས་
ཀས་བསྐྱུས་པ་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་ནི་ཡིན་པར་འདོད་དོ།།
དེ་ལས་གཟུང་བ་བྱི་དང་འཛིན་པ་ནང་གི་དངོས་པོ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དམིགས་
པའི་དོན་གཉིས་གྱིས་ནི། བྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པའི་དོན་
གཉིས་པོ་རྟེན་དེ་རམ་བྱིན་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ན་བྱིན་དམིགས་པ་རྟེན་པ་
དང་། རམ་ནང་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་ཤེས་ན་ནང་གི་དམིགས་པ་
རྟེན་པའོ། །དེ་ཡང་སེམས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གཟུང་པའི་དོན་མེད་པར་
རྟེན་པ་ནི་བཟོད་པའི་དུས་དང་། འཛིན་པ་མེད་པ་ནི་ཆོས་མཆོག་གི་དུས་ན་
རྟེན་པའོ། །གཉིས་ཀའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རི་ལྟར་རྟེན་ན། གཟུང་འཛིན་གཉིས་
པོ་དག་ནི་མི་དམིགས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ས་དང་པོ་
ཐོབ་པའི་ཆེ་གཉིས་ཀའི་དམིགས་པ་རྟེན་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་
དེ་བཞིན་ཉིད་རྟེན་པའོ། །དྲིད་དང་སྒྲི་པོའམ་ཅེ་མའི་དུས་ཆོས་ཉིད་མངོན་
སུམ་དུ་རྟེན་པ་མིན་པས་དམིགས་པ་རྟེན་པར་མ་བཤད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་
མངོན་སུམ་དུ་རྟེན་པ་ཡང་དོན་སྒྲིའི་ཚུལ་གྱིས་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་མངོན་སུམ་
གྱུར་པ་ཡིན་འདྲ་སྟུམ་མོ། །སྤྲོད་པ་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་མེད་མེད་གྱི་ཆོས་ཅན་ལ་
སྟོས་ནས་རྟོགས་པ་བྱི་དང་ནང་དང་གཉིས་ཀའི་དམིགས་པ་རྟེན་པའི་ཐ་སྟོད་

མཛད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་རྟེན་པའི་ཚུལ་ནི། ཡིད་ཀྱི་བརྟེན་པས་ཞེས་
 ཡིད་རྟོག་བཅས་ཀྱིས། སྡེ་སྟོན་གྱི་གཞུང་ལས་རི་རྒྱུད་བཤད་པ་བཞིན་གྱི་
 རོན་ལ་སེམས་རབ་རྟུ་དངས་བ་སྟེ་དད་པ་རྟེན་ནས་དེའི་རོན་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་
 པ་ནི་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་རྟེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཁན་
 བོ་དང་སྟོབ་དཔོན་གང་གིས་ཆོས་བསྟན་པ་དེ་ལ་རྩ་བ་སྤྲུགས་ཏེ་ཉན་ནས་
 རོན་ལ་སེམས་པས་དཔེར་ན་མིང་ཆིག་ཡི་གེའི་རང་བཞིན་འདི་ཐམས་ཅད་
 སེམས་ལ་སྦྱང་བར་ཟད་དོ་ཞེས་ཆིག་གིས་བསྟན་པ་ན་དེ་ལྟར་ཤེས་ཤིང་
 ཡིད་ཆེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི། ཡིད་ཀྱི་བརྟེན་པའི་
 བག་ཆགས་ལས་ཀ་བུམ་སོགས་ཆོས་འདི་དག་རྟུ་བརྟགས་པ་ཙམ་ལས་རོན་
 གྱི་ངོ་བོ་བརྟེན་དུ་མེད་པས་རང་གི་རྟོག་པ་ཙམ་ལས་རོན་གཞན་མེད་པ་ཡིན་
 པར་རབ་རྟུ་འཛིན་པ་ནི་དམིགས་པ་རྟེན་པའོ། །བསྟོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 སེམས་ནི་མིང་ལ་ཞེས་པ་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྣམས་སྟེ་པའི་མིང་གཞི་སེམས་
 སེམས་བྱུང་སྟེ་མདོར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ལ་སྦྱང་བ་སེམས་ཀྱིས་
 བརྟགས་པ་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་མེད་
 པས་སེམས་ཙམ་དང་སེམས་དེ་ཡང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སྟུ་མི་
 དམིགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོང་ཞིང་འོད་གསལ་བ་ལ་གནས་པའི་སྤྱིར་
 བསྟོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་རྟེན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཐོས་པ་
 ལ་སོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས། སྡེ་སྟོན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་རྟེན་

པར་འགྱུར་ཏེ། དང་པོར་ཐོས་པ་བཞིན་མིང་གི་སྒྲོན་པ་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་
སེམས་ལ་བརྟེན་འབྲོད། དེ་ནས་དོན་དེ་ལ་བསམ་པས་ངེས་པ་རྟེན། དེ་ནས་
དེ་བསྒྲམས་པས་ཉམས་སུ་བྱུང་བ་གསུམ་གྱིས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ནམ་
དམིགས་པ་རྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་དུ་བྱི་དང་ནང་དང་གཉིས་ཀའི་དམིགས་
པ་ནམ་པ་གསུམ་རྟེན་པ་དེ་དག་སྤར་ཐོག་མར་བཤད་པ་ཆོས་ཀྱིས་དམིགས་
པ་རྟེན་པ་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་རྟེན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཆོས་ཐོས་ཤིང་དོན་བསམས་
ནས་མ་བསྒྲམས་ན་བྱི་དང་ནང་དང་གཉིས་ཀའི་ཆོས་མི་དམིགས་པའི་དེ་བཞིན་
ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་
སུ་འཚོལ་བ་ནི། རིགས་གསུམ་པ་དང་སོགས་ཆོགས་བཅད་ལྷན་བསྟན་ཏེ།
དེ་ལྟར་དམིགས་པ་རྟེན་ནས་དེ་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒྲོན་པ་ཉིང་ངེ་
འཛིན་རྟེན་པར་བྱ་དགོས་པས་དེ་བཤད་པ་ལ། རྣམ་འབྱོར་པའི་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་རྣམ་གྲངས་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། རིགས་གསུམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་།
བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོགས་བཅོ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་རིགས་གསུམ་
པ་དང་ཞེས་པ་འདི་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་བྱེད་
པར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་རིགས་གསུམ་པ་དང་ཞེས་
ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་གསུམ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སུ་ངེས་པས་
ཆོས་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་སུ་རིགས་ངེས་
པས་དེའི་ལམ་གྱི་ཆོས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དམིགས་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་

རིགས་སྤྱེད་པས་བདག་མེད་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ།།
 གཉིས་པ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ནི། བྱ་བ་བྱེད་ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཆོག་གས་
 བསགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མོས་སྤྱོད་གྱི་སར་
 བསྐལ་བ་གངས་མེད་གཅིག་ཏུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོག་གས་བསགས་
 པ་རྣམས་གྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་རྟེན་ནམ་གནས་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་གནོད་བཅས་
 གནོད་མེད་རྟེན་ཅན་ཏེ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། གནོད་པ་དང་བཅས་པའི་རྟེན་
 རྣམ་གནས་ནི་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་མང་བས་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་ལ་གནོད་པ་དང་བཅས་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་ནི་དེ་ལས་ལྷག་སྟེ་གནོད་
 པ་མེད་པའི་རྟེན་ཅན་ནོ། །བཞི་པ་མོས་པ་ལ་འཛོག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི།
 མོས་པ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་རྗེས་སྤྱི་
 དྲན་པའི་སྒོ་ནས་མོས་པར་འཛོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་
 རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་རྗེས་སྤྱི་དྲན་པ་མདོ་ལས་རི་རྒྱུད་འབྱུང་བ་རྣམས་སམ། མདོར་
 བསྟར་ན་ཐེག་བསྟུས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་སངས་
 རྒྱལ་རྗེས་སྤྱི་དྲན་པར་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་བཙུང་ལྷན་འདས་རྣམས་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་མདོན་པར་ཤེས་
 པ་དང་ལྷན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྗེས་སྤྱི་
 དྲན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཏྲག་པའི་སྤྱི་སྟེ་ཏྲག་ཏུ་འཁྲུག་མེད་

པར་གྱུར་པ་དང་ལྡན་ལོ་ཞེས་རྩུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་
 པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་བྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 རྣམས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་རྩུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ནི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་
 ཡིན་ལོ་ཞེས་རྩུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་སོགས་ཟག་པ་མེད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་མངའ་
 དབང་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་རྩུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
 འཛིག་ཉེན་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྦྱོན་གྱིས་མགོས་པའོ་ཞེས་གོས་པ་མེད་པར་རྩེས་
 རྩུབ་པ་དང་། མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་བྱང་པ་ལས་འདས་པར་བསྟན་
 པའི་ཐབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྦྱིན་པ་དང་གོ་ལ་པར་མཛད་པས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དོན་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་རྩེས་རྩུབ་པར་བྱའོ། །ལྷ་
 པ་རབ་རྒྱ་འདོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྤྲ་མ་ལས་གཞན་འདུན་པ་དྲག་པོ་
 བྱེད་པ་དང་། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྩེས་རྩུབ་ནས་དེ་ལ་ཡིད་
 ཆེས་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་བྱེད་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ནི་རྒྱུབས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་
 སྦྱོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་དོན་གཉིས་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱ་གསུམ་
 དང་ལྡན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། ཆོས་ནི་ལམ་དང་འགོག་པ་མདོན་དུ་བྱེད་
 པ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དག་འདུན་རྣམས་
 ལམ་ཡང་དག་ལ་ཞུགས་པ་འཁོར་བའི་འདམ་ལས་བརྒྱལ་ཞིང་ཡོན་གྱི་གནས་

ཡང་དག་པ་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོར་བྱེད་པའོ། །དྲག་པ་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། དམན་དང་རྫོགས་རྟེན་རྣམ་
 པ་གཉིས། །རྫོད་དང་བཅས་དང་རྫོད་མེད་ཉིད་ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དམན་པ་དང་།
 བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བཞི་པའི་བར་གྱི་དངོས་གཞིའི་ཉིང་འཛིན་ལ་བརྟེན་
 པ་ནི་རྫོགས་པའི་རྟེན་རྣམ་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །དངོས་གཞིའི་
 ཉིང་འཛིན་དེ་ལ་ཡང་ཉེར་བསྟོགས་རྣམས་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
 གཞི་ཙམ་པོ་བ་ནི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་བཅས་ཡིན་པས་བརྫོད་བཅས་ཞེས་བྱ་
 སྟེ། དག་ཀུན་ནས་སྒོང་བའི་རྒྱ་རྟོག་དཔྱད་ཡིན་པས་རྫོད་བཅས་སོ། །བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱུང་པར་ཅན་རྟོག་མེད་དཔྱད་བཅས་ཀྱང་སྣ་མ་
 དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་གྱི་དངོས་
 གཞིའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་དང་བུལ་བས། བརྫོད་མེད་ཉིད་
 ཅེས་བྱའོ། །སྟོ་བརྟན་འགྲེལ་པར་ཉེར་བསྟོགས་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་
 རྟོག་དཔྱད་དང་བཅས་པ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་བར་གྱི་བསམ་གཏན་
 རྣམས་རྟོག་མེད་དཔྱད་བཅས། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་མི་རྟོག་མི་དཔྱད་པའི་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་གསུངས། བདུན་པ་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་ནི། ཤེས་པ་དང་ནི་མཚུངས་ལྡན་པ། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་དང་བདག་བཅས་
 དང་། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སྟོ་བརྟན་འགྲེལ་པར། ཡེ་ཤེས་དང་ནི་ཡང་

དག་ལྟན། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འདུག དེ་ཡང་བསྐྱོམ་
བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སམ་ཤེས་པ་དང་ནི་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་ལམ་ཡང་དག་པར་
ལྟན་པ་ནི་ཤེས་པ་ཡིད་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །ཤེས་པ་དེ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་རམ་ནི་
ལྷག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་དེའི་རྒྱ་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
རང་བཞིན་ནམ་པདག་ཉིད་དང་བཅས་པའོ་ཞེས། མདོར་ན་ཐོས་བསམ་ངི་
མེད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་བསྐྱོམ་པ་ནི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་ནི་ཤེས་པ་དང་ལྟན་
པའི་ཡིད་བྱེད་དེ། བརྒྱད་པ་འདྲེས་པར་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། དེ་
ནི་འདྲེས་ལ་དམིགས་པ་དང་། །འོག་ཏུ་རྣམ་པ་ལྟ་དང་ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ།
འདྲེས་པར་དམིགས་པ་ལ་རྣམ་པ་ལྟ་ཡོད་དེ། །མདོ་སྡེ་ལ་འདྲེས་པར་དམིགས་
པ། ཆེད་བརྗོད་དམ་སྟོམ་གྱི་ཆོག་ས་བཅད་ལ་འདྲེས་པར་དམིགས་པ། སྤྱིང་
གཞི་ལ་འདྲེས་པར་དམིགས་པ། འཛིན་པ་ལ་འདྲེས་པར་དམིགས་པ།
འཆད་པ་ལ་འདྲེས་པར་དམིགས་པ་ལྟ་ལས་དང་པོ། མདོ་སྡེ་ས་བརྩུ་པ་ལྟ་
བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བརྟན་དོན་མདོར་བསྟུས་ནས་སྦྱིར་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་དང་། ལེའུ་རེ་རེ་བརྟན་དོན་དོན་དུ་འཛིན་དུ་འདུས་པར་བསྐྱོམས་ནས་
དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྤྱིང་གཞི་དང་གཞུང་དོན་མཐུག་སྟུང་ལྟ་བུའི་
སྦྱི་ཆེངས་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་ཁོག་དོན་བསྟུས་ཏེ་དམིགས་པ་དང་། རང་གིས་ངེ་ལྟར་
བབྱུང་བ་བསྐྱོམ་བྱའི་དོན་མདོར་བསྟུས་ན་འདི་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་།
གཞན་ལ་འཆད་པ་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་སྟུང་བ་སྟེ། མདོར་ན་མདོ་སྡེ་

དག་གི་དོན་དང་། དེའི་བར་བར་དུ་ཆེད་བརྗོད་དམ་དོན་བསྐྱུས་པའི་ཚིགས་
བཅད་དང་། སྒྲིང་གཞི་བསྐྱུས་ཏེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། འཆད་ཉན་གྱི་དོན་
རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་དོན་དེའི་ཏེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱུས་དོན་བསྐྱུས་ན་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཡིན་
ལ། ཟབ་པའི་དོན་བསྐྱུས་ན་གཟུང་བ་དང་འདྲིན་པ་བདག་དང་གཞན་
སོགས་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོས་པ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་བསྐྱུས་པ་ལྟ་བུ་དང་།
རྣམ་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ཀྱང་མཐའ་དེ་ལ་ཐུག་པར་གཤམ་པ་དང་། རྒྱ་
ཆེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དུ་བསྐྱུ་བ་དང་། གཞི་བདེན་
གཉིས། ལམ་ཆོགས་གཉིས། འབྲས་བུ་སྐྱུ་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ལྟ་བུར་བསྐྱུས་
ཏེ་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །དགུ་བ་ཐ་དད་པའམ་མ་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་
པ་ནི། མ་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། རྗེས་སུ་རྣམ་བདུན་
ཉིད། ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། མ་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པ་ལ་རྣམ་པ་བདུན་
ཡོད་དེ། མིང་ལ་དམིགས་པ་ནི། ཀ་བ་དང་བུམ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་
ལ་དམིགས་པ་ཀ་བ་རིང་པོ་བུམ་པ་གསར་པ་ལྟ་བུ་མིང་དང་དེའི་བྱུང་བར་
སྐྱར་ནས་སྟོན་པའོ། །ཡི་གེ་ལ་དམིགས་པ་ནི། མིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུམ་
གཞི་ཨ་དང་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ཡིག་འབྲུ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། འདི་གསུམ་
རྗོད་བྱེད་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་ནས་མདོ་སྡེ་གང་དུ་ཆོག་དང་མིང་དང་ཡི་
གེ་འདི་ཙམ་ཡོད་པ་དེའི་དོན་འདི་སྟོན་ནོ་ཞེས་དམིགས་པ་སྟེ། འདི་ག་རྟེན་

དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཚིག་ཡི་གའི་
རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་ལ། དེ་དག་གིས་དོན་སྟོན་མོད་སེམས་ཀྱིས་བདར་
བྱས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པས་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ལས་
བྱུང་བ་སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་ནས་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འཇུག་
གོ། བརྗོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་དང་།
གཞན་དབང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། གཞུང་ཆར་སྒྲུང་བའི་གཞན་དབང་གཞུགས་
ཅན་གྱི་ཚོས་རྣམས་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པ་དང་། ལུས་མི་གཙང་བ་དང་། སྤྱུག་
བསྐྱལ་གྱི་རྟེན་ཡིན་པ་དམིགས་པ་དང་། འཛིན་ཆར་སྒྲུང་བའི་གཞན་དབང་
གཞུགས་ཅན་མིན་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་དང་མི་རྟག་
པར་དམིགས་པ་ལོ། བརྒྱ་པ་ཡོངས་སྤྱེས་པའི་ངེས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི།
འདི་ཡི་ཡོངས་སྤྱེས་པ་ལྷ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ཡི་
དམིགས་པ་ཡོངས་སྤྱེས་པ་ནི་ལྷ་ཡོད་དེ། ལྷ་པོ་གང་ཞེན། ཡོངས་སྤྱེས་
ཤེས་པར་བྱ་བའི་གཞི་བདེན་པ་བཞི། ཡོངས་སྤྱེས་པར་བྱ་བའི་དོན་མི་
རྟག་སོགས་རྣམ་པ་བརྒྱ་དུག ཡོངས་སྤྱེས་པར་བྱེད་པ་ལ་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་
ལམ་གཉིས། ཡོངས་སྤྱེས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། རྣམ་གྲོལ་
དེ་ཉིད་རབ་དུ་ཤེས་པ་རྣམ་གྲོལ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་ལོ། །དེ་
ཡང་གཞི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལྷ་ལ་དམིགས་ནས། དེ་སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་དང་

མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་པ་དང་སྟོང་པའི་དོན་དུ་ཤེས་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་རབ་
 ཏུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སྟེ་མཐོང་ལམ་
 སྒྲོམ་ལམ་དུ་འབྱུང་ངོ་། །ལམ་དེས་འབྲས་བུ་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་སེམས་
 རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། རྣམ་གྲོལ་དེ་མཐོང་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་སྟེ། དོན་ལ་
 བདེན་པ་བཞི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱ་གཅིག་པ་བསྒྲོམ་པའི་རྣམ་
 པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། རྣམ་བསྒྲོམ་དང་ལྡན་པ་ནི། བཞི་དང་སྟུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་
 རོ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། རྣམ་པ་བསྒྲོམ་པ་དང་ལྡན་པ་འམ་བསྒྲོམ་པའི་རྣམ་
 པ་བཞི་ནི། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་བསྒྲོམ་པ་དང་། ཆོས་ལ་
 བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་བསྒྲོམ་པ་དང་། མཐོང་པའི་རྣམ་པ་ལ་བསྒྲོམ་པ་དང་།
 ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ལ་བསྒྲོམ་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡུང་ལྷ་མི་རྟག་སོགས་
 བཞིར་རྟོགས་པ་ཉོན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲོམ་མོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲོམ་མོ། །
 མཐོང་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིད་ཅིག་མ་བརྒྱ་དུག་ལས་བཟོད་པ་བརྒྱད་ནི་མཐོང་བ་
 དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ལོ། །ཡང་ན་ཞིག་ནས་ལ་མཐོང་བ་
 དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བསྒྲོམ་པའི་རྣམ་པ་སྟུམ་ཅུ་ཅུ་
 བདུན་ནི་བྱང་ཆུབ་སྟོགས་མཐུན་གྱི་ཆོས་སྟུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་ཏེ། ལུས་མིག་ཙང་
 བ། ཆོར་བ་སྟུག་བསྐྱལ་བ་སེམས་མི་རྟག་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་
 པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དྲན་པ་ཉེར་བར་བཞག་པ་བཞི། ལྷག་པའི་བསྐྱེད་

པ་གསུམ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པའི་རྣམ་པ་ལ་བསྐྱོམ་པ་ཡང་
 དག་སྟོང་བ་དང་པོ་དང་། བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་པ་ལ་སྐྱོམ་པ་བསྐྱེད་པ་
 གསུམ་གྱི་ཆོས་སྐྱེས་པ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་གཉིས་
 པ་དང་། གདོན་པའི་རྣམ་པ་ལ་བསྐྱོམ་པ་ལ་བསྐྱོམ་པ་ཞེས་པ་བསྐྱེད་པ་
 གསུམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་འབད་པ་གསུམ་པ་
 དང་། གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་ལ་བསྐྱོམ་པ་ཞེས་སྟོན་པ་མི་དགེ་པའི་ཆོས་མ་
 སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེད་པ་དང་བུམས་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་
 བསྐྱོམ་པ་བཞི་པའོ། །དེ་ནས་རྒྱ་འབྱུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི། འདུན་པ་ནི་ཆོག་
 པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བརྟེན་འབྱུངས་ནི། གཡང་
 བ་དང་ཐེ་ཆོས་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་པ་ནི་སེམས་རབ་
 ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ནས་གོང་པའི་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དབྱེད་པ་ནི་
 རྒྱུགས་པ་དང་ཁུམ་པའི་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དབང་པོ་ལྗེའི་དད་པ་
 ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་རྣམ་པ་ཡིད་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་བརྟེན་པ་འབད་པའི་
 རྣམ་པ། དྲན་པ་མི་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་གནས་པའི་
 རྣམ་པ། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རྣམ་པ་ལ་བསྐྱོམ་པའོ། །དབང་པོ་
 ལྗེ་དག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆོས་པ་ནི་སྟོབས་ལྡེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །
 བྱང་རྒྱུ་གྱི་ལམ་ཡན་ལག་བདུན་གང་ཞེན། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་བདག་ཉིད་ནི་བྱང་རྒྱུ་ཡིན་ལ་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་དྲན་པ་སོགས་

བདུན་ནོ། །ཡང་ན་མཐོང་ལམ་སྟོང་བའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་
ཆུབ་ཡིན་ལ་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱུར་བ་དྲན་བ་སོགས་བདུན་པའོ། །འདི་
རྣམས་ལ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་བ་ལ། བསྐྱོམ་བ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
མི་བརྟེན་པའི་དྲན་བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
བར་ཤེས་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་འབྱེད་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། དགེ་བ་ལ་
སྟོབའི་བརྩོན་འགྲུས། ཡིད་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དགའ་བ། ལས་སུ་རུང་བ་
ཤིན་ཏུ་སྐྱུངས་པ། མཉམ་པར་གནས་པའི་བདེ་སྟོམས། སེམས་གནས་པ་
ཏིང་འཛིན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ནོ། །འཕགས་ལམ་བརྒྱད་ཀྱི་ནི་
ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་གདོན་མི་ཟ་བའི་རྣམ་པ་ལ་བསྐྱོམ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ས་
དང་པོར་གདོན་མི་ཟ་བའམ་རྣམ་པར་དེས་པ་ཉིད་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་
ཟེན་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་རྣམས་སུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱུང་བར་དུ་སྐྱོམ་
བར་བྱེད་པའོ། །ཡང་དག་པའི་རྟོགས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་སྐྱུངས་པའི་ས་རྟོགས་
པའི་རྣམ་པ་ལ་བསྐྱོམ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མོས་སྟོད་ནས་སྟོས་བསམ་བསྐྱོམ་བ་
རིམ་བར་འཕེལ་བས་ས་དང་པོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་ནི་
ཡོངས་སུ་སྐྱུངས་པའི་ས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་མཉམ་བཞག་ལས་ལངས་ནས་
བདག་གིས་ཡོངས་སུ་སྐྱུངས་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རི་ལྟ་བ་རྟོགས་སོ་ཞེས་
ཤེས་པས་སོ། །ཡང་དག་པའི་དག་ནི་པ་རོལ་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་
བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ལ་བསྐྱོམ་བ་ཞེས་དང་། ཡང་དག་པ་ལས་ཀྱི་མཐའ་ནི་

འཕགས་པ་འདུན་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཞུགས་པའི་རྣམ་པ་ལ་བསྒྲོམ་
པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་དགེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་
དག་པའི་འཆོ་བ་ནི་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཀུན་ཏུ་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པ་ལ་བསྒྲོམ་པ་
ཞེས་ཡོ་བྱད་བསྐྱེད་ཞིང་ལོག་འཆོ་སྐྱེད་པས་སོ། །ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་
ནི། སྒྲོན་ཡོངས་སུ་བསྒྲོམས་པས་ཐོབ་པའི་ལམ་ལ་གོམས་པའི་རྣམ་པ་ལ་
བསྒྲོམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མོས་སྒྲིབ་ནས་ས་དང་པོའི་བར་དུ་བསྒྲོམས་པས་ས་
དང་པོར་བརྩོན་འགྲུས་བྱུང་འཕགས་ཐོབ་ནས། ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་བརྩོན་
འགྲུས་བྱུང་ཞུགས་པ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་
ནི་ཆོས་གནས་པའི་མཆོན་མ་མི་བརྗེད་པའི་རྣམ་པ་ལ་བསྒྲོམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
ཆོས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བརྗེད་ཅིང་དེ་ལ་ཅུ་གཅིག་གནས་པའི་ཆེ་ཞུས་
ཁོད་བྱུང་ན་གཉེན་པོ་མཆོན་མ་གསུམ་གྱིས་པས་ལ་ཉེ་མི་བརྗེད་པའི་རྣམ་པ་
བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ལ། མཆོན་མ་གསུམ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་མཆོན་མ་དང་། རབ་ཏུ་
འཛིན་པའམ་གཟེངས་བསྟོད་པའི་མཆོན་མ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་མཆོན་
མ་སྟེ། ཁོད་པ་ན་ཞི་གནས་ཀྱི་མཆོན་མ་བསྒྲོམ་སྟེ་ཞི་བར་བྱ། ཞུས་སྐྱགས་
བྱུང་ན་གཟེངས་བསྟོད་པའི་མཆོན་མ་རབ་ཏུ་འཛིན་པས་ཞི་བར་བྱེད། ཞུས་
ཁོད་མེད་པར་ནམ་གྱུར་ན་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་མཆོན་མ་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་སེམས་
མི་བསྒྲིབ་པར་རྣལ་དུ་བཞག་གོ། །ཡང་དག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་མཆོན་མ་
མེད་པ་སྒྲོམ་པ་ཉིད་གནས་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་ལ་བསྒྲོམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞུས་

གོད་དང་བྲལ་ཏེ་མཚན་མ་གསུམ་བརྟེན་མི་དགོས་པས་སྒྲོམ་པ་ཚུལ་མེད་དུ་
 གནས་སྐྱུར་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ཐོབ་པའོ། །བརྩ་གཉིས་པ་ལམ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། དེ་ནི་ལམ་གཉིས་རང་བཞིན་ཏེ། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ།
 བསྒྲོམ་པ་དེ་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ།
 མི་གཡེང་བ་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚས་རབ་རྩ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ལྷག་
 མཐོང་གིས་དོན་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ།
 བརྩ་གསུམ་པ་ལེགས་པའམ་པན་ཡོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། པན་ཡོན་གཉིས་
 དང་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་གིས་གནས་ངན་ལེན་སེལ་བ་
 དང་། ལྟ་བ་སེལ་བའི་སྒྲོ་ནས་ལེགས་པའི་པན་ཡོན་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བཞག་
 གོ། །གནས་ངན་ལེན་ལའང་གཉིས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ནི་སྒོག་བཅོད་
 དང་། མ་བྱིན་ལེན་དང་། མི་ཚངས་པར་སྦྱོད་པ་དང་རྩུན་ལ་སོགས་པ་མི་
 དགེ་བ་བྱེད་པའོ། །སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ནི་མི་དགེ་བ་སྦྱོད་པའི་རྒྱ་
 ཆགས་སྤང་སྦྱོངས་གསུམ་ལ་སེམས་གཡོ་བར་བྱེད་པའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 གང་གིས་གནས་ངན་ལེན་དེ་སེལ་ཞེན་ཚས་ལ་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་
 ཅིང་ཁོང་དུ་རྩུང་བས་སེལ་ལོ། །གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་ཁོང་དུ་རྩུང་
 བས་འཛིག་ལྟ་མཐར་ལྟ་ལོག་ལྟ་མཆོག་འཛིན་གཉིས་བཅས་ལྟ་བ་ལྟ་པོ་སེལ་
 བར་བྱེད་དོ། །བརྩ་བཞི་པ་གདམས་དག་རྩེས་བསྟན་ཡང་དག་པར་ཁོད་
 པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། ཁོད་པ་དང་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

རིགས་ལ་གནས་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེས་མོས་པས་སྦྱོད་པའི་
སར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས། ས་དང་པོ་ཐོབ་པར་
འགྱུར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གདམས་ངག་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དབའ་རྣམས་ལས་ལེན་ཞིང་འཛིན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ནོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་ཞེས་བྱའོ། །བཙོ་ལྷ་པ་སྦྱོར་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། སྦྱོར་བ་པ་དང་ཞེས་
པས་བསྟན་ཏེ། གདམས་ངག་ནོད་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་ལ་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བ་
ལ་ལྷ་ཡོད་དེ། དང་པོ་གངས་ལ་ཉེར་བར་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། ཏིང་ངེ་
འཛིན་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་
ཀྱི་གཞུང་གང་གི་གདམས་ངག་རང་གིས་ནོད་པ་དེའི་མིང་དང་ཆོག་དང་ཡི་
གའི་གངས་དང་ལྷ་ལོ་ག་སོགས་ཀྱི་གངས་རི་ཅམ་ཡོད་པ་ལ་རྟོག་པའོ། །
གཉིས་པ་གནས་པ་འཕམ་འཇུག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་ཉེར་བར་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་
བ་ནི་རྫོད་བྱེད་དེ་དག་གི་གནས་ཚུལ་ནི། ཡི་གེ་ནི་མིང་ཆོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྩ་བའམ་བྱི་མོ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་ལྷ་ལི་ཀླ་ལི་ལྷ་བརྒྱ་ཅམ་ཡིན་པས་ཡི་གེ་ལ་ཆད་
ཡོད་པར་རྟོག་པ་དང་། མིང་དང་ཆོག་ནི་ཆད་མེད་དེ་གེར་བྱིན་འབུམ་པ་
ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ན་མིང་ཆོག་ཆེས་མང་པོ་ཡོད་པ་བཞིན་མདོ་སྡེ་འབུམ་
ལྷག་དུ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཆད་མེད་པར་གནས་པ་འཕམ་འཇུག་པ་ལ་རྟོག་པའོ། །
གསུམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཉེ་བར་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། གང་ཟག་གམ་ཡིད་
བྱེད་གང་གིས་བྱམ་པ་ཞེས་པ་ལྷ་བྱའི་མིང་དང་། དེའི་དོན་ལྟོ་སྒྲིབ་པ་ཆུ་

སྒྲགས་པའི་སྟོན་ལྟ་བུར། མིང་དེ་དང་དོན་དེ་འབྲེལ་ནས་འདིའི་མིང་ནི་འདི་
ཞེས་བྱ་ལ། དོན་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་གདམས་ངག་སོགས་ནོད་པའི་མིང་
དང་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། མིང་གི་སྒྲ་སྒྲི་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་
རང་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་སྟོ་ཡུལ་དུ་གར་བ་ལ་དོན་རང་མཚན་དུ་ཞེན་ནས་མིང་
ནས་དོན་གོ་བ་དོན་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། དོན་རང་མཚན་མཐོང་བའི་
ཆེ་དོན་སྒྲི་ལ་མིང་གིས་བཏགས་ཏེ་འདིའི་མིང་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་པ་
མིང་ཀུན་ཏུ་རྟོགས་པའོ། །

བཞི་བ་རིམ་པ་ཉེ་བར་རྟོགས་པའི་སྒྱུར་བ་ཅན་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་ལུས་པ་
སྣམ་ལུ་མི་དང་རྟ་ལ་སོགས་པའི་མིང་སྣ་ཆོགས་བཏགས་པ་ལ་འདྲིས་ནས།
མིང་གི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བརྟོད་པའི་ཆེ་དོན་གང་དང་
གང་ལ་དེ་དང་དེར་ཞེན་པ་སྒྱུ་བའི་སྣ་རོལ་དུ་དེའི་མིང་སྟོ་ལ་འཆར་ཞིང་དེ་
ལས་དོན་རྟོགས་པའོ། །གྲངས་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་སྒྱུར་བ་བཞི་པོ་དེ་
ནི་ཆོགས་ལམ་དུ་ཆོས་ཉན་ནས་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་རྟོད་པའི་ཐབས་སོ། །
རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྒྱུར་བ་ནི་སྒྱུར་ལམ་སོགས་སུ་སྟེ། འདི་ལ་རྣམ་གྲངས་
བཅུ་གཅིག་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་རྟོགས་པ་ལ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྒྱུར་བ་ཞེས་
བྱའོ། །བཅུ་གཅིག་པོ་གང་ཞེན། སྒྱུར་ལམ་དུ་བཞི། མཐོང་ལམ་དུ་གཅིག་
རྟོགས་བྱའི་སྟོ་ནས་གཉིས། མཆོག་དམན་གྱི་གཉིས། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་དབྱེ་
བས་གཉིས་ཏེ་དུག་གོ། སྒྱུར་ལམ་གྱི་བཞི་ནི། རྟོད་ཀྱི་དུས་སུ་མིང་དང་དོན་

ངོ་བོས་འབྲེལ་བ་མེད་པར་མིང་ལ་དོན་དུ་བཏགས་པ་དང་དོན་ལ་མིང་དུ་
བཏགས་པ་འདི་དག་གྲོས་སྒྲོལ་བཏགས་ནས་མིང་དང་དོན་ཞེས་བཀོད་པ་ཙམ་
དུ་རྟོགས་པ་ནི་མིང་དང་དོན་གྲོ་བུར་བྱུང་བར་རབ་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །
ཅེ་མོའི་དུས་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཆོས་འདི་དག་
གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་སེམས་དང་སེམས་ལས་
བྱུང་བ་གཞན་གྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་ཡོད་ཡོད་གྲུབ་གྲུབ་ལྟར་མངོན་དུ་སྒྲུང་
བའམ་ཡང་དག་པར་སྒྲུང་བའི་མཆོན་མ་ཙམ་དུ་གེས་པ་ནི་མིག་བཙེར་བའི་
དབང་གིས་སྒྲུབ་པ་གཉིས་སྒྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་པ་ནི།
ཡང་དག་པར་སྒྲུང་བའི་མཆོན་མ་རབ་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཆོན་མ་
ཞེས་པ་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་སེམས་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་
ཆུད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་བརྗོད་དོ། །བཟོད་པའི་དུས་ན་གཟུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་
བར་གྱི་ཡུལ་དུག་གམ་དོན་དུག་པོ་དེ་དག་ལ་མི་རྟོག་ཅིང་གཟུང་བ་མི་དམིགས་
བར་རབ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་དོན་མི་དམིགས་པར་རབ་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །
ཆོས་མཆོག་གི་དུས་སུ་ཡུལ་དུག་ལ་དམིགས་ཤིང་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་
གེས་ཆོགས་དུག་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ནི། དམིགས་པ་མི་
དམིགས་པར་རབ་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀ་
མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་མཐོང་བའི་ལམ་ས་དང་པོ་ཐོབ་
པའི་དུས་སུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་

ཀུན་ཏུ་འགོ་བ་རྟོགས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དུ་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་
 རྟེན་ཕྱང་པོ་ལྷ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཅམ་མངོན་སུམ་རྟོགས་ཏེ་རྒྱན་
 ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་ལམ་དུ་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་མ་ཟད་ཕྱང་པོ་ལྷ་ཡང་སྦྱུ་མ་ལྷ་བུ་སྦྱང་ཡང་རང་
 བཞིན་མེད་པས་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །
 བསམ་པ་རྒྱུད་ཏུས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་
 བུ་བཞི་དང་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཏེ་འདི་དག་བདག་གི་དོན་བྱ་བ་ཅམ་དང་ཆོས་
 ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་ཆེ་བ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བསམ་
 པ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་ས་བརྩུ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ། བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བ་དང་བདག་མེད་གཉིས་
 རྟོགས་པར་རྟོགས་པས་སོ། །དི་ལྟར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཆོས་རྣམ་པར་བཞག་
 པ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ས་དང་པོའི་དུས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ཅིག་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱའི་ཞལ་བལྟ་བ་
 སྟེགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྷག་བརྩུ་གཉིས་རྣམས་རྟོགས་པ་ནི་ཆོས་རྣམ་པར་
 གཞག་པ་རྟོགས་པའོ། །དེ་ཡང་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བས་རྟོགས་པའོ། །རྣམ་
 པར་བཞག་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི། ས་གཉིས་པ་ནས་བརྩུ་པའི་བར་
 དུ་བསྒྲུལ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་རྟོགས་ལས་རང་རང་གི་དོས་སྒྲལ་གྱི་

ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྷག་བརྒྱ་གཉིས་སྟོང་ལ་སོགས་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་
བའི་རྣམ་བཞག་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་རྟོགས་པ་ལོ། །འདི་ནི་བསྒྲམ་
ལམ་པའི་ཡང་དག་པའི་རྟོགས་པས་སོ། །ཕྱི་མ་དུག་པོ་འདི་བསྒྲམ་ལམ་
འབའ་ཞིག་ལ་རྒྱུར་བ་བོད་འགྲེལ་རྣམས་སྒྲུབ་ཡང་དབྱིག་གཉིན་དང་སྟོ་
བརྟན་གྱི་དགོངས་པ་དང་བསྒྲིག་རྒྱ་མེད་པར་མཐོང་ངོ། །བརྒྱ་དུག་པ་དབང་
བྱེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། དབང་རྒྱུར་དང་། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། དབང་
བྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཉོན་སྒྲིབ་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་
དང་། ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། ཡོན་
ཏན་བྱེད་པར་ཅན་རྒྱུབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཆགས་
སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་ཐར་བ་བྱ་རན་ལས་འདས་པ་ལ་གོགས་
བྱེད་པས་དེ་རྣམས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མཐོང་སྒྲམ་ལམ་གྱིས་
སྤངས་ཏེ་ཕྱིས་མི་སྟེ་བར་བྱས་པ་ལོ། །འདི་ཙམ་ཉན་རང་དག་བཙོམ་ལ་ཡང་
ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་ཞེན་པའི་
ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་ཡིན་
ལ་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྤངས་ནས་ཕྱིས་ནས་ཡང་མི་སྟེ་བར་བྱས་པ་
ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་ཅན་མཛོན་
ཤེས་དུག་དང་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཐོབ་
པའི་གོགས་སྒྲུབ་པ་རྣམས་སྤངས་ནས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་མཛོན་དུ་བྱས་པ་

ལ་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའོ།།
 བཅུ་བདུན་པ་ཐེག་པ་རྒྱུད་ཏུ་ཉན་རང་གི་ལམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བཙུ་
 བརྒྱད་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་བཙུ་བརྒྱད་འདི་ནི། ཐེག་
 པ་ཆེ་ཆུང་ཀུན་གྱི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་ཅོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པ་ཡིན་པར་འདོད་
 འོ། །གཉིས་པ། རྟོགས་བྱ་དོན་གྱི་ཆོས་བཅའ་བ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་
 སུ་འཕྲོལ་བ་དང་། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་ཡོངས་སུ་འཕྲོལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་བྱ་
 ཡོངས་འཕྲོལ་དང་། ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་ཡོངས་འཕྲོལ། རྣམ་པར་རིག་པ་
 ཅམ་ཡོངས་འཕྲོལ། མཁོན་ཉིད་ཡོངས་འཕྲོལ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡོངས་
 འཕྲོལ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡོངས་འཕྲོལ། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཡོངས་
 འཕྲོལ། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་འཕྲོལ་བ། རིག་
 པའི་གནས་ལྟ་ཡོངས་སུ་འཕྲོལ་བ་སྟེ་རྣམ་བྱངས་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པ་ལས།
 དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་འཕྲོལ་བ་དྲག་ཏུ་གཉིས་བྲལ་སོགས་
 ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་
 ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཕྲོལ་བ་ནི། ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་
 བྱུང་སྟེ་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ། དུས་དྲག་ཏུ་གཟུང་
 བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཡང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པ་
 འདི་ནི་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་མཁོན་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་

མེད་བཞིན་དེ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པ་འབྲུལ་བའི་གཞིའམ་རྟེན་གང་ཡིན་པ་གཞན་
དབང་དང་། གང་ཞིག་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དག་གིས་བརྟེན་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་
ཞིང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོས་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ནི་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་གཟུང་འཛིན་
གྱི་ཆོས་དང་བྲལ་བས་སྒྲོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་
བྱ་བའོ། །

དེ་ལྟར་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཐག་པ་ལ་སྒྲུལ་བཞིན་ཏུ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པར་གཤམ་པར་བྱ་ཞིང་། མ་དག་པ་གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་སྒྲུང་
བར་བྱ་བ་སྟེ། གཞན་དབང་ལ་ཡོད་པའི་གཟུང་འཛིན་ཏུ་སྒྲུང་བ་སྒྲུང་བར་
བྱ་བ་ཡིན་པས་སོ། །རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་
ཡོངས་གྲུབ་ལ་སྟོ་བར་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་རྣམ་པར་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་སྟེ། རང་བཞིན་
གྱིས་དྲི་མ་མེད་པ་དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་
གྱིས་དག་པ་དང་། གསེར་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་། རྒྱ་རང་བཞིན་
གྱིས་དྲུངས་པ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མ་དག་པ་ཡེ་ནས་མེད་ཀྱང་། ནམ་མཁའ་
ལ་སྒྲིབ་དང་། གསེར་ལ་འདམ་དང་། རྒྱ་ལ་རྟོགས་པ་བཞིན། སྟོ་བར་གྱི་
ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེབས་ཏེ་མངོན་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་དེ་དང་
བྲལ་ན་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་མངོན་ཏུ་གྱུར་པར་འདོད་དོ། །དོན་དམ་པའི་
གནས་རྒྱལ་གྱིས་གཞུགས། ཆོས་ཅན་འགྲོ་བ་ཡི་ཁམས་དག་ན་ཆོས་ཉིད་

ཡོངས་གྲུབ་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྦྱར་བ་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཙམ་
 ཡང་ཡོད་པ་མིན་ལ། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡི་ངང་རྩལ་དུ་གནས་
 མོད་གྱི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ་ཡང་ཆོས་ཉིད་དེ་མ་རྟོགས་པར་
 གནས་ལུགས་དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་མོངས་པའི་སྒོ་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ཆོས་སུ་
 ཞེན་པར་སྦྱར་བ་སྟུག་། དངོས་པོ་ལ་རང་གི་གཤིས་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་ཡོད་པ་
 ཡོངས་གྲུབ་འཛིན་པ་ཀུན་ནས་སྤངས་ཏེ། མེད་པ་ཀུན་བརྟགས་ལ་མངོན་
 པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་འཛིག་རྟེན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 ཆབས་ཆེན་པོ་ཅན་འདི་གོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་གོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་
 ཡོངས་སུ་འཆོལ་བའི། ཇི་ལྟར་སྐྱུ་མ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་
 བཅོ་ལུས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཞོན་ཉིད་དུ་མེད་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་ཙམ་ཉམས་སུ་ཁྱེད་བ་
 ཡོད་པས་གཞུང་འཛིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་ཡང་རང་བཞིན་
 མེད་པ་སྐྱུ་མའི་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྐྱུ་མ་མཁན་གྱིས་
 དེ་ལུ་སོགས་ལ་སྟགས་གྱིས་བཏབ་པའི་མཐུ་ལས་རྟ་དང་སྤྱང་པོ་སོགས་གྱི་
 རྣམ་པ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པ་སྐྱུ་མ་ཡི་སྒྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞུང་འཛིན་གཉིས་སུ་
 སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པར་
 སྒྲུབ་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གཞན་དབང་གི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་པར་བརྟུན་
 དོ། །རྟ་སྤྱང་སོགས་སྐྱུ་མའི་སྒྲུབ་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་ལུས་དང་ཡན་ལག་ཁ་དོག་
 སོགས་རྟ་སྤྱང་དངོས་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་པ་ཇི་ལྟ་བུར་དེ་བཞིན་གཞུང་འཛིན་གཉིས་

སྤྱུ་ལུལ་པ་ཀུན་བརྟགས་པ་དོ་བོ་ཉིད་དོ། །མེད་བཞིན་དུ་གཟུང་བར་
ལུལ་པ་དང་འཛིན་པར་ལུལ་པ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཀུན་བརྟགས་
པ་ཐག་པ་ལ་སྤྱུ་ལུ་ལུལ་པ་བཞིན་ནོ། །རི་ལྟར་སྤྱུ་མའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་
བརྟབ་པའི་རྟེན་དང་གིང་བྱ་སྟགས་དེ་ལ་རྟ་སྤང་སྟགས་དེ་མེད་པ། དེ་བཞིན་
དུ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཡེ་ནས་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པ་འཕམ་གནས་
ལྟགས་ཏེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་པས་ཡོངས་སྤྱུ་
ལྱུ་པ་བཞིས་བྱ་བར་འདོད་དོ། །

རི་ལྟར་སྤྱུ་མའི་རྟ་སྤྲུགས་ཀྱི་མཐུས་རྟ་སྤང་སྟགས་དེ་ནི་དམིགས་པར་གྱུར་
པ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤྱུ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
འདོད་དོ། །སྤྱུ་མའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་ལུལ་སྤྱུ་རྟ་སྤང་སྟགས་ཀྱི་
སྤྱུ་བ་དེ་མེད་ན་ནི་དེ་དང་དེར་སྤྱུ་བ་ཡི་རྒྱ་རྟེན་དང་གིང་བྱ་སྟགས་དངོས་
གསལ་པར་དམིགས་པ་རི་ལྟ་བ། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་
པའི་བག་ཆགས་སྤངས་ཏེ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་གྲེས་པ་གནས་ནི་གཞན་དུ་
གྱུར་ན་རྟ་སྤང་གི་སྤྱུ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མི་དམིགས་
པ་ཡོངས་སྤྱུ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཉམ་བཞག་གི་ཡེ་གེས་ཀྱིས་དམིགས་སོ། །དེ་
ཡི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཡེ་གེས་ཀྱིས་རྟེན་དང་གིང་བྱ་དངོས་མཐོང་བ་དང་འདྲ་
བར། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤྱུ་སྤང་བའི་རྒྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་
རྟོག་པ་གཞན་དབང་ཉིད་དམིགས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅམ་དུ་རྟོགས་

བར་འགྱུར་རོ། །རི་ལྷར་འཛིག་རྟེན་པ་སྐྱུ་མའི་རྣམ་སྟགས་ཀྱིས་མིག་མ་
 བསྐྱད་པ་རྣམས་ལ་སྐྱུ་མའི་རྟ་སྐྱུང་སྟགས་མི་སྣུང་གི་དེ་ཡི་རྒྱ་རྟེན་ཤིང་བྱ་ཙམ་
 ལ་ཤེས་པ་འདོད་དཔྱད་ཏེ་མ་འབྱུལ་བར་སྐྱོད་པ་དེ་བཞིན་འབྱུལ་བའི་གཉེན་
 བོའི་ལམ་ཐོབ་པའི་སྣམ་བཙོན་མ་འབྱུལ་བ་རྣམས་གཉིས་འཛིན་གྱི་འབྱུལ་
 སྣང་གནས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དག་པའི་གཞན་དབང་ལ་དབྱེས་དཔྱད་སྐྱོད་
 ཅེས་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་མཐོང་ནས་ཆགས་ཞེན་དང་འཛིགས་པ་སྟགས་མེད་པར་
 རང་དབང་དུ་སྐྱོད་པའི་དོན་རྟོ། །སྐྱུ་མའི་རྟ་སྐྱུང་སྟགས་དེ་ཡི་རྣམ་པ་སྣང་བ་
 ཙམ་ནི་རྒྱ་རྟེན་ཤིང་བྱ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ཡོད་ཀྱང་། རྟ་སྐྱུང་སྟགས་དེ་ཡི་དངོས་
 བོ་རང་མཚན་པ་དེ་ལ་གཏན་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། དེ་ལྟར་སྐྱུ་མ་མི་ལམ་
 ལ་སྟགས་ལ། སྣང་ཙམ་ཡོད་པས་མེད་པར་མི་བརྟོད་ཅིང་། སྣང་བ་བཞིན་
 དུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བརྟོད་དེ་དེའི་སྤྱིར་ཡོད་པར་ཡང་མི་བརྟོད་དོ། །ཡོད་མེད་
 གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མིན་གྱི་ཆོས་མི་སྤྱིད་པས་གང་ཅུང་དུ་ཅིས་ཀྱང་འདོད་
 དགོས་སོ་སྟམ་ན། སྐྱུ་མར་སྣང་བ་དེ་ལ་སྣང་བ་ཙམ་ཡོད་པ་ནི་མེད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། མེད་ན་རྟ་སྐྱུང་སྟགས་སྐྱུ་མ་སྣང་བས་རྒྱུན་པར་བཞག་ཏུ་འད་མེད་
 དེ་གཞི་མེད་པས་སོ། །སྣང་བ་དེ་དང་དེའི་དངོས་པོར་མེད་པ་ནི་ནམ་ཡང་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཡོད་ན་རྒྱུན་པར་མི་འགྱུབ་སྟེ་རྟ་སྐྱུང་དངོས་བཞིན་ནོ། །
 དེའི་སྤྱིར་སྐྱུ་མ་དག་གི་སྣང་བ་ལ་སྟགས་པ་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་གཞི་གཅིག་
 གི་སྟེང་དུ་བྱུང་བར་མེད་པའམ་འགའ་མེད་དུ་འད་བརྟོད་དེ་སྣང་སྟོང་ཉིས་

ཆོགས་ཡིན་པ། དེ་བཞིན་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་བ་ཙམ་ནི་གཞན་དབང་དེ་ལ་ཡོད་
ཀྱང་། དེའི་དངོས་པོ་སྒྲུབ་བ་ལྟར་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་བྱེ་རེ་ལ་གྱི་གཞུགས་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པ་ལ། སྒྲུབ་བ་ཙམ་ཡོད་པ་དང་། སྒྲུབ་
བ་ལྟར་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དེ། ཅིའི་བྱིར་ན་དེ་ལ་དེར་སྒྲུབ་བ་ཙམ་
ཡོད་པ་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་བ་ལྟར་གྱི་དོན་གཞུགས་སོགས་སུ་གྲུབ་
པ་མེད་པ་དེ་ནི་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཟླ་བ་གཉིས་སྒྲུབ་
བཞིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ནི། དེའི་སྤྱིང་དུ་བཤད་
མ་ཐག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོད་མེད་གཉིས་གང་རུང་རེའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྟར་བར་
གཉིས་ཀ་ཆོགས་པར་བྱད་པར་མེད་པའང་སྒྱུ་མའི་དཔེ་ལ་བརྗོད་པ་བཞིན་
དུ་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་བྱད་མེད་པར་སྒྲུབ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་
སྒྲུབ་བ་ལྟར་མེད་པར་བརྟན་པ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་སྟེ་ཀུན་བརྟགས་ཡོད་པར་
སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། སྒྲུབ་པའི་གཞི་གཞན་དབང་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ཡི་མཐའ་
རྣམས་དགག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཏེ། དབུ་མ་ཐའ་རྣམས་འབྱེད་ལས། ཡང་
དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། །དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་
དང་། དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་
རྟོགས་ན་གཞུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་རྣམས་སྒྲུབ་ཡང་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ་སྒྱུ་མ་
ལྟར་ཤེས་ནས་འཁོར་བ་ལ་མི་འཇིགས་ཤིང་། བྱང་འདས་ལ་མི་ཞེན་པའི་
བྱིར་ན་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱིས་འཇིགས་ནས་ལྷུང་དུ་ཞི་བ་བྱང་འདས་

ཆོལ་བ་ཐེག་པ་དམན་པ་ས་ནི་བདེར་འགྲོ་བ་དག་ནི་མཐའ་ལ་འཇུག་པ་དགག་
 བར་བྱ་ཕྱིར་མཐའ་གཉིས་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱང་གཉིས་སུ་འབྱུལ་བའི་རྒྱ་དང་། འབྱུལ་བ་ནི་
 གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པར་
 འདོད་དེ། འབྱུལ་བའི་རྒྱ་ནི་སེམས་ལས་ཐད་དཔ་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་པའི་གཟུགས་
 དབང་པོ་ལྟ་དང་ཡུལ་ལྟའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། མི་
 ལམ་ན་རང་གི་དབང་པོའི་སྟོན་ཡུལ་དུ་ཏྲ་སྒྲུབ་དང་བུད་མེད་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་
 སྒྲུབ་བདེ་རྣམས་རང་གི་རྣམ་པར་རིག་ཏེ་གཟུང་ཆར་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ཡང་དེ་མི་ཤེས་
 བར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་གཟུང་ཡུལ་དངོས་སུ་འདོད་པ་ལྟར་བྱེ་རོལ་
 གྱི་དོན་དུ་སྒྲུབ་བདེ་ནི་འབྱུལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །འབྱུལ་བའི་རོལ་ནི་གཟུགས་
 ཅན་མིན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པར་འདོད་དེ་མིག་ཤེས་སོགས་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་
 དུག་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་བཟུང་བས་སོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་སུ་
 འབྱུལ་ཀྱང་འཛིན་པ་ལས་ཐད་དཔ་དུ་སྒྱུར་བའི་གཟུང་བ་མེད་སྟེར་ཅིག་ཤོས་
 དེ་ལ་འཛིན་པ་འདྲ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་ཉྩེས་ནས་གྲུབ་ཀྱི་
 ཅིག་ཤོས་མེད་ན་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་མེད་པས། དོན་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་
 ཀས་སྟོང་པར་གྲུབ་པོ། །དེ་ལྟ་ན་མིག་སོགས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་མེད་
 ཅིང་། ཡུལ་གཟུགས་སོགས་མེད་ན་དབང་ཤེས་རྣམས་རྒྱ་མེད་པས་སྟེ་བར་
 མི་རིགས་ན་ཡང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་སྒྲུབ་བ་བསྟོན་དུ་མེད་པ་འདི་

ཇི་ལྟར་འཐད་ཅེ་ན། གཞུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་ཀྱང་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པ་
འཐད་པ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་དཔེ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལས་བྱུང་བའི་
དཔེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པ་ལས།

དང་པོ། སྐྱུ་མའི་གྲང་པོའི་གཞུགས་མཐོང་ནས་དེའི་རྣམ་པ་ཤེས་པས་འཛིན་
པ་ནི། དོན་མེད་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་འབྱུལ་བའི་བྱིར། འབྱུལ་ངོན་གཞུང་
བ་གྲང་པོ་ཆེའི་གཞུགས་དང་། དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་བརྟེན་པ་སྟེ།
དེ་ལ་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཇི་བཞིན་དུ་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་མེད་
ཀྱང་། འབྱུལ་བའི་སྒྲོས་གཞུང་འཛིན་གཉིས་པོ་དག་ཏུ་ཉེ་བར་དམིགས་པ་
ཅམ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་དོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་འབྱུང་བའི་དཔེ་ཡི་དབང་
དུ་བྱས་ན། མི་སྐྱུག་པ་གོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་སྒྲུབ་
གྲུབ་སྟེ་ཀེང་རུས་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཀེང་རུས་དངོས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་
འབྱུལ་བྱིར་གཞུང་འཛིན་གཉིས་སུ་བརྟེན་པ་ཅམ་སྟེ། ཀེང་རུས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་
འཛིན་པ་དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཇི་བཞིན་པའི་གཞུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱང་གཉིས་
པོ་དག་ཏུ་ཉེ་བར་དམིགས་པའི་སེམས་འབྱུང་བ་ནི་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་
དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་
བྱུང་གི་ཆོས་སྒྲུབ་བ་རྣམས་ཀྱང་གཞུང་འཛིན་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་
གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཅམ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལས་མི་མཐུན་སྟེགས་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་འབྱུལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་

རྣམ་སྒྲིན་གྱིས་བསྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། བཤད་མ་ཐག་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན་
 ཏུ་ལྷུལ་སྒྲུང་ཅམ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། བྱིས་པས་ཀྱུན་ཏུ་བརྟགས་པ་དེ་བཞིན་
 ཏུ་མེད་པ་དང་། དེའི་བྱིར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཁྱད་པར་མེད་པར་རམ་འགལ་
 མེད་ཡིན་པའི་བྱིར། སྒྲུང་ཅམ་ཡོད་པ་དང་དོན་ལ་མེད་པ་སྐྱུ་མ་དང་འབྲ་བ་
 ཡིན་ནོ། །བཤད་བྱ་མདོ་སྡེ་གསུམ་གྱིས་ཆོས་དང་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དང་ཕར་
 བྱིན་ལ་སྟོགས་པ་ལམ་དང་སྟོབས་སྟོགས་འབྲས་ཆོས་ཏེ་གཉིས་པའི་ཆོས་ནི་
 གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་གཟུང་བ་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་བྱིས་པས་ཀྱུན་བརྟགས་
 པ་དེ་བཞིན་ཏུ་མེད་པ་དང་། རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཅམ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ།
 སྒྲུང་ཡང་སྒྲུང་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་མེད་པའི་བྱིར་རང་གི་ངོ་བོ་འཕམ་མཚན་ཉིད་མེད་
 པས་སྐྱུ་མ་དང་ཡང་འབྲ་བར་བསྟན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུའོ། །ཁྱུ་དན་ལས་འདས་པ་འདྲ་སྐྱུ་
 མ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱང་སྐྱུ་
 མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་རྣམ་བྱང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་གྱིས་ཀྱུན་ཉོན་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་
 ཕྱོགས་རི་ལྟར་སྒྲོང་བར་བྱེད་ཅིན། རི་ལྟར་སྐྱུ་མ་ཤེས་པའི་སྐྱུ་མའི་རྒྱལ་པོ་
 མཐུ་ཆུང་བ་ཞིག་འཁོར་དང་བཅས་པ་དེ། སྐྱུ་མ་ཡི་རྒྱལ་པོ་མཐུ་དང་ལྡན་པ་
 འཁོར་དང་བཅས་པ་གཞན་གྱིས་ཕམ་པར་བྱས་ནས་གནས་ནས་བཏོན་པ་
 ལྟར་རྒྱལ་པོའི་གནས་ལྟ་བུ་ཀྱུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གནས་པའི་བདག་

ལྷ་མོགས་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ནི་རྒྱ་མའི་རྒྱལ་པོ་མཐུ་ཚུང་བ་ལྷ་ལ། དེའི་
 འཁོར་གྱི་སེམས་བྱུང་རྒྱལ་པོ་དེའི་འཁོར་ལྷ་ལ། རི་སྤྱོད་གཉེན་པོ་མ་སྐྱེས་
 གྱི་བར་དུ་ཀུན་ཉོན་གྱི་ཆོས་ཀུན་སྐྱེས་པ་ལ་དབང་བས་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ལ་དེ་ཉིད་
 དེ་ལས་མཐུ་ཆེ་བའི་རྒྱ་མའི་རྒྱལ་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་
 དད་སོགས་དགེ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་བྱུང་གི་སེམས་དང་དེའི་འཁོར་སེམས་
 བྱུང་དང་བཅས་པས་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་རྩད་ནས་བཏོན་ཏེ་ཀུན་གཞི་གནས་
 བྱུང་བའི་གནས་སུ་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་ཀུན་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་སྤྱི་ཐོབ་
 པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་གང་ཟག་གང་དག་གིས་ནི་ཀུན་བྱུང་གི་ཆོས་ཀུན་གྱི་
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་རྣམ་པ་རྒྱ་མ་ལྷ་ལུང་མཐོང་བའི་རྒྱལ་གས་
 དེ་དག་ཀུན་ཉོན་སྤངས་པ་དང་། རྣམ་བྱུང་བསྐྱེད་པ་ལ་བདག་གིས་འདི་
 ལྟར་བྱས་སོ་ཞེས་མཛོན་པར་རྫོང་བའི་རྒྱལ་མེད་དོ། །དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་
 པ། སངས་རྒྱས་གང་ཞེག་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་པའམ་ཡང་དག་པར་མཁུན་
 པའི་མཆོག་སྟེ་ཉན་རང་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་སྟོ་བརྟན་
 འགྲེལ་བའི་འགྱུར་ན་མཁུན་མཆོག་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་མ་དེག་གཉིད་ལས་སངས་ཕྱིར་དང་།
 ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྟོ་རྒྱས་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བརྒྱུད་རྟོགས་པའི་དོན་
 ཡིན་པས་རྟོགས་པ་མཆོག་གི་དོན་དུ་གོ་ནས། སངས་རྒྱས་གོང་མ་ཁྱད་གཞི་

དང་། འོག་མ་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གོ་ན་རྒྱ་རྒྱེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
 རྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་
 པའི་གསུང་རབ་དེ་དང་དེ་ལས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དག་གི་ཚུལ་གསུངས་
 པ་རྒྱ་མ་དང་མི་ལམ་དང་སྒྲིག་རྒྱ་དང་གཞུགས་བརྟན་འདྲ་བ་དང་། མིག་
 ཡོར་དང་བྲག་ཆ་ལྟ་བུ་དང་ནི་རྒྱ་རྒྱའི་གཞུགས་འདྲ་བ་དང་། སྤྱལ་བ་དང་
 འདྲ་བར་གསུང་བར་བྱའོ་ཞེས་བརྟན་པ་དེ་ནི་སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་
 མེད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་དཔེར་འདི་རྣམས་གང་ཡང་རུང་མོད་ཀྱང་། ཁྱེ་བྲག་
 དུ་ཕྱེ་ན། བད་གི་སྒྲིམ་ཆེད་དུག་ནི་རྒྱ་མ་དང་འདྲ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་རྒྱ་མའི་མི་
 དང་རྟ་སྒྲུང་སོགས་སྤྱི་སྒྲུང་བ་དབང་པོ་དང་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྟོག་
 མེད་ཀྱང་། དབང་པོ་དང་སྟོག་དང་སེམས་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་ལྟ་བུར་སྒྲུང་
 བ་དེ་བཞིན་དུ་བད་གི་མིག་སོགས་སྒྲིམ་ཆེད་དུག་ལྟར་དུ་སྒྲུང་བའི་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ལ་འང་སྟོག་དང་གང་ཟག་སོགས་མེད་པར་བརྟན་པ་དང་། ཕྱིའི་
 སྒྲིམ་ཆེད་གཞུགས་སོགས་ཡུལ་དུག་ནི་མི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་དང་འདྲ་སྟེ། མི་
 ལམ་ན་བུད་མེད་སྒྲིས་པ་སོགས་ཀྱི་གཞུགས་དང་རྒྱ་དྲི་རོ་རེག་ཆོས་རྣམས་
 འོངས་སྟོད་པའི་ཉམས་སྤྱོད་བ་སྒྲུང་ཡང་དེ་ནི་ཡུལ་གཞན་མེད་པ་བཞིན་
 དུ་གེས་པར་བྱ་བ་དང་། གཉིས་དང་ཞེས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་
 ནི་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་སྟེ་སྒྲིག་རྒྱ་ལ་རྒྱ་མེད་ཀྱང་སྟོ་བ་དང་གཡོ་བ་སོགས་ཀྱིས་
 རྒྱང་རིང་པོ་ན་གཞན་པ་དག་ལ་རྒྱའི་འདུ་གེས་བསྐྱེད་ཀྱང་དུང་དུ་བརྒྱུད་ན་

ཅི་ཡང་མེད་པ་བཞིན་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནམས་ཀྱིས་ཀ་བ་དང་
ལུས་པ་སྐྱེས་པ་བྱུང་མེད་སྟེ་སེར་དཀར་དམར་གྱི་ཆོས་སྣ་ཆོག་ལ་འདི་
དང་འདི་འོ་ཞེས་འདྲ་གེས་ཀྱིས་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་ཀྱང་ཆོས་དེ་དག་
ལ་གཞིགས་ན་རྒྱ་མ་དང་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཡུལ་
རིལ་པོ་བ་གང་ཡང་མེད་པས་སོ། ། རྟག་ཆོན་གཉིས་དང་། ཞེས་པ་གོང་གི་
དཔེ་གཟུགས་བརྟན་དང་། མིག་ཡོར་གཉིས་ནི། བར་དང་ཕྱི་ཕྱི་མཆེད་
རྟག་ཆོན་གཉིས་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། བར་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྟག་ནི་གཟུགས་བརྟན་
ལྟ་བུ་སྟེ། གཟུགས་བྱུང་གྱི་དབང་གིས་མེ་ལོང་གི་རོམ་སུ་གཟུགས་བརྟན་
འབྱུང་བ་ལྟར། དེ་ལྟར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྟག་སྒྲུང་ཡང་མི་བདེན་པ་གཟུགས་
བརྟན་ལྟ་བུ་འདི། ཆེ་རབས་སྣ་མའི་སྐྱེ་མཆེད་རྟག་གིས་བསྐྱབས་པའི་ལས་
གྱི་བག་ཆགས་གཟུགས་བྱུང་ལྟ་བུ་ལས་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ཕྱི་ཕྱི་མཆེད་
རྟག་ནི་མིག་ཡོར་ལྟ་བུ་སྟེ། མིག་ཡོར་ཞེས་པ་རྒྱུན་ལས་མིག་འབྱུང་བའི་
སྒྲུང་བ་ཀུན་ལ་འཇུག་སྟེ། ཐོ་ཡོར་ལ་མིར་སྒྲུང་བ་དང་། མིག་བཙུང་བས་
ཟླ་བ་གཉིས་སྒྲུང་བ་དང་། རང་གི་གྲིབ་མ་ལ་སོག་ཆགས་གཞན་རྒྱ་སྒྲུང་བ་
དང་། རྒྱ་བད་སོགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དང་། བྱ་ལ་ཞུགས་ན་རི་འབྱུལ་བ་ལ་སོགས་
བརྒྱམ་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་བས་འདིར་གྲིབ་མ་ལ་གོ་བར་བྱ་གསུངས་
ཏེ། གཟུགས་དང་ལུས་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་གྲིབ་མ་འབྱུང་བ་བཞིན་
ཕྱི་ཕྱི་མཆེད་རྟག་ཀྱང་བར་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྟག་གི་གྲིབ་མ་ལྟ་བུ་དེའི་དབང་

གིས་བྱུང་བ་སྟེ། ཀྱུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལས་མིག་སོགས་ནང་གི་སྒྲེ་མཆེད་
 རྒྱལ་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་ཡུལ་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱེད་སྒྲེ་མཆེད་རྒྱལ་སྣང་བ་འབྱུང་
 བས་སོ། །གསུམ་པོ་རེ་རེར་འདོད་ཅེས་པ་བཤད་པའི་ཆོས་དང་། སེམས་ཉིང་
 དེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་དང་། བསམ་བཞིན་སྟོང་བ་འཛིན་པའི་ལུས་གསུམ་
 བེ་བྲག་ཆ་དང་ཚུ་རྒྱ་དང་རྒྱལ་པའི་དཔེ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་དང་རྒྱུར་བར་བྱ་སྟེ།
 བཤད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྲག་ཆ་དང་འདྲ་སྟེ། བྲག་ཆ་སྒྲུབ་པར་བཞིན་དུ་
 མེད་ཀྱང་ན་པའི་སྟོད་ཡུལ་དུ་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱུན་དེ་
 དང་འདྲ་བའོ། །ཚུ་དྲངས་པའི་ནང་དུ་རྒྱ་པའི་གཞུགས་བརྟན་སྣང་བ་སྣང་
 དུ་ཟེན་ཀྱང་དངོས་པོར་མེད་པ་བཞིན། ཉིང་དེ་འཛིན་ཅེ་གཅིག་ལ་གནས་པས་
 གཡང་བའི་རྣམ་ཉོག་གཞན་གྱིས་མ་རྟོགས་པས་ཚུ་དྲངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བདེན་
 བཞི་དང་རྗེས་དྲན་ཟད་པར་ཟེལ་གཞོན་སོགས་གང་དང་གང་བསྟོམས་ཀྱང་
 བསྟོམ་བྱའི་དོན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་མདོན་དུ་སྣང་བས་སོ། །བསམ་བཞིན་
 དུ་སྟོང་བ་འཛིན་པ་ནི་རྒྱལ་པ་གནས་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་སྣང་ཡང་ཆགས་
 སྣང་མེད་པ་བཞིན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཆེ་གཅིག་
 བས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་དེ་སྒྲེ་བ་འཛིན་པ་ཡང་ཆགས་པ་དང་སྣང་བ་མེད་པས་
 སོ། །གསུམ་པ་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བ་ནི། ཡང་དག་མིན་ཉོགས་སོགས་
 ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བརྟན་ཏེ། ཤེས་བྱ་མདོར་བསྟུན་ཆོས་གང་དག་
 འཛིག་རྟེན་པ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་གང་དག་འཛིག་རྟེན་འདས་པ་ཡིན་པ་དེ་

གཉིས་བརྟགས་པ་ནི། ཡང་དག་པ་མིན་པའི་རྟོག་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕྲོལ་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་
ཁམས་གསུམ་གྱི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་ཀྲུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །
ཡང་དག་པ་མིན་ལ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་ཡང་མིན་པ་ནི། སོ་སའི་སྐྱེ་བའི་དུས་
ན་དམ་པའི་ཆོས་ལེགས་པར་ཉན་པ་དང་སེམས་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་འཛིག་
རྟོན་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་ཀྱི་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་སའི་ཆོས་ལ་ཚུལ་བཞིན་སེམས་
པ་ཐམས་ཅད་དེ། དེའི་ཆེ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཀྲུན་རྟོག་ཡོད་པས་ཡང་དག་པ་
མིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་
པར་བྱ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་དེའི་རྒྱ་ལྟ་བུར་གྱུར་པས་ན་ཡང་དག་མ་
ཡིན་པ་ཡང་མིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །མི་རྟོག་ཅེས་པ་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་
དེའི་ཡུལ་ཅན་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་
བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་
པའི་བྱིར་རོ། རྟོག་མིན་མི་རྟོག་མ་ཡིན་པ། ཞེས་པ་མཉམ་བཞག་ཏུ་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་དག་པ་འཛིག་རྟོན་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དམིགས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
དེ་ལ་དམིགས་པས་ན་གཟུང་འཛིན་མེད་པའམ། དེའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པས་
ན་དེའི་གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་པ་མེད་པས། རྣམ་པར་རྟོག་པའང་མིན་ལ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་དང་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་མ་འདྲེས་པར་སྦྱ་མ་དང་སྒྲིག་

རྒྱ་ལྷ་བུར་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མི་རྟོག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའོ། །བཞི་པོ་འདི་
ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། སེམས་ཙམ་ལས་
གཞན་པའི་ཆོས་མེད་ལ་སེམས་ཀྱི་གནས་སྒྲུབས་བཞི་པོ་འདི་དང་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་པའི་ཡོངས་སུ་འཛོལ་བ་ནི། རང་གི་ཁམས་
ལས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་
དང་སྡེ་བའམ་རྣམ་སྟོན་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
མཚན་ཉིད་དང་འཕགས་པའི་ལམ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་བསྐྱུས་པའི་
རྣམ་པར་བྱང་པའི་ཁམས་བརྟགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁམས་དང་ས་པོན་དང་
རྒྱ་ཞེས་པ་དོན་དུ་འདྲ་བ་ཡིན་ལ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གཟུང་འཛིན་གྱི་
བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ནི་རང་གི་ཁམས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལས་གཟུང་བ་
དང་འཛིན་བ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་ཞིང་སྒྲུང་བ་དེའི་ཆེ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མ་
ཤེས་པའི་མ་རིག་པ་དང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དང་ཡང་ལྟན་
ཅིག་ཏུ། ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ལ་གཟུང་བ་དང་དེ་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་
གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རབ་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། འཁོར་བར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྡེ་ཞིང་
འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་དུས་ན་ཡང་གཟུང་
བ་དང་འཛིན་པའི་རྫས་གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ་ཡོན་མ་དེ་གཉིས་
ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་སྟོ་འབྲུལ་པའི་དབང་གིས་གཉིས་སུ་སྒྲུང་ཞིང་

གཉིས་སུ་ཞེན་པས་འཁོར་བ་འགྲུབ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཀླན་ཉོན་གྱི་མཚན་ཉིད་
བཅུ་ལ་བཤོ། རྣམ་བྱང་གི་མཚན་ཉིད་བཅུ་ལ་བཤོ། མོས་སྦྱོང་དུ་ཚོས་ལ་
དམིགས་པའི་བྱང་པར་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཐོབ་པ་ཡི་གང་ཟག་གིས།
གཞན་དབང་སེམས་རང་གི་དབྱིངས་སམ་གནས་ལུགས་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ལ་
གནས་པ་ས་དང་པོ་དང་ལྡན་པ་བསྒྲུམ་ལམ་གྱི་ས་རྣམས་སུ་རྟོགས་པ་དེ་དང་
ལྡན་པའི་ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲུམ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟུང་འཛིན་
གཉིས་སུ་སྒྲུབ་བ་མེད་པར། གོང་ནས་གོང་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་
རྒྱུ་གྱི་སའི་བར་དུ་ལོ། །དེ་ཡང་དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་སེམས་
ནི་གཟུང་འཛིན་དུ་སྒྲུབ་ཞིང་ཞེན་པ་འབྱུལ་པས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཉོན་
མོངས་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་མ་རིག་པ་ལས་རྣམ་པར་
གྲོལ་བ་མཛོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱིས་ནི་
གཟུང་འཛིན་མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་དེའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཞི་
གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་སྟོབས་གྱིས་རྣམ་གྲོལ་དེ་གཉིས་མཛོན་དུ་བྱེད་དེ།
དཔེར་ན་ཆང་སོགས་གྱིས་སྦྱོན་ལྡན་ལྷགས་པ་གྲོང་ཁེངས་ཅན་ལྟ་བུའི་སེམས་
དེ་ནི་ཞི་གནས་ཆུ་དང་སྒྲུལ་ལྟ་བུས་འཇམ་ཞིང་མཉེན་པར་བྱས་པ་དང་། བདག་
ལྟ་དང་རྟག་ཆད་སོགས་ལྟ་བུར་རྣམས་གྱིས་སེམས་ གནས་ལུགས་དང་
མི་མཐུན་པར་འབྱོགས་པོར་གྱུར་པའི་མདའ་ལྟ་བུ་སྟེ་ལྷག་མཐོང་མེ་ལྟ་བུས་
བསྒོས་ནས་དྲང་པོར་བསྐྱང་བར་བྱས་པ་བཞིན། སེམས་བྱིན་ཅི་ལོག་ལམ་

གྱིས་བཅོས་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྐྱབས་པས་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་
 གྱི་སར་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནམ་ཡང་
 ཉམས་མི་སྲིད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཡོངས་སུ་
 བཅུལ་བ། སེམས་ནི་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་སྟེ་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་གྱིས་
 བརྟན་ཏེ། སེམས་ཙམ་ཞེས་པ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཙམ་དུ་བྱད་གྱི་
 ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་དེ་ཙམ་གྱི་རྒྱས་གཞུགས་འགོག་གི་སེམས་
 བྱུང་མི་འགོག་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པ་ཁ་ཅིག་སེམས་ཙམ་མ་གཏོགས་སེམས་
 བྱུང་དང་གཞུགས་གཉིས་ཀ་འགོག་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པས་འདིའི་རྒྱབས་
 སུ་དེ་གཉིས་ལ་བྱ་བར་འདོད་དེ། དང་པོ་ལྟར་ན་སེམས་ཞེས་པ་ཀུན་གཞི་
 སོགས་ཆོགས་བརྒྱད་གྱི་རྣམ་ཤེས་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་བཅས་པ་ནི་གཞུང་
 འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་སྟེ་སེམས་ལས་གཞན་པའི་གཞུང་བ་ཕྱི་དོན་མེད་
 ཅས་སོ། །སྤྱི་མ་ལྟར་ན་སེམས་ཉིད་ནི་གཞུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བར་བྱད་
 གྱི། དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་གཞུང་འཛིན་མེད་དོ་
 ཞེས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་སྟོ་བརྟན་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་འདི་དང་པོ་ལྟར་
 ན་སེམས་སེམས་བྱུང་ཇུས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་དང་། གཉིས་པ་
 ལྟར་ན་ཇུས་ཐ་དད་མིན་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་གསལ་ལོ། །དེ་བཞིན་སེམས་
 ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་སུ་སྒྲུང་བའམ།
 དད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བར་འདོད་གྱི་སེམས་ལས་མ་

གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་དང་དགོ་བའི་ཚོས་བྱ་བ་གཞན་དུ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱན་གཞི་ཉིད་གཟུང་བ་ཡི་ཚོས་སྣ་ཚོགས་སུ་
སྣང་བ་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཅན་དུ་འབྱུག་པ་ཡིན་ལ། སེམས་
དེ་ལ་དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་དུ་སྣང་བ་དེ་སྣང་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། སྣང་བ་
ལྟར་དོན་དུ་བྱུང་བ་མེད་པ་དེ་བྱིར་སེམས་ལས་ཐ་དད་པའི་ཚོས་སྣ་ཚོགས་
ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་སྣང་བ་ཅམ་
ཡིན་པས་སེམས་ཅམ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

དུག་པ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་འཕྲོལ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་
ཅན་ལ། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ལ་མི་ཚོངས་པའི་ཤེས་
རབ་བསྐྱེད་པས་པན་གདགས་བྱིར་མཚན་གཞི་དང་། མཚན་ཉིད་དང་།
མཚོན་བྱ་དག རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ཡང་དག་པར་བཤད་དོ། །དེ་གང་ཞེན་
མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་དེས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་དུ་མཚོན་
པར་བྱ་བའི་གཞི་ནི་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྷ་པོ་འདི་ཅམ་དུ་ཟད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་
གཞི་དང་། གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་གཞི་དང་། འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་གཞི་དང་།
ལྷན་མེན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི་དང་། འདུས་མ་བྱས་པའི་གཞི་ལོ། །གཟུགས་ཀྱི་
གཞི་ནི་དབང་པོ་ལྷ་དང་དོན་ལྷ་སྟེ་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་བཅུ་པོ་ལོ། །
སེམས་ཀྱི་གཞི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་དོ། །སེམས་བྱུང་གི་གཞི་

ནི་སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་དང་གཅིག་གོ། །ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ནི་ཐོབ་པ་དང་མ་
 ཐོབ་པ་ལ་སོགས་ཉིད་གསུམ་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདུས་མ་བྱས་ནི་སོ་སོར་
 བརྟགས་འགོག་དང་། བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་། བཅ་མཁའ་དང་།
 དེ་བཞིན་ཉིད་བཞིའོ། །དེ་ལ་སེམས་ནི་ཞེས་པས་སེམས་ཀྱི་གཞི་བསྟན་ཏོ། །
 ལྟ་བུས་ཞེས་པས་སེམས་དེ་ཡུལ་ལ་ལྟ་བུ་ལ་ཡུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་གསུམ་
 ཚང་དགོས་པས་སེམས་བྱུང་རྣམས་དང་། དབང་པོ་ལྟ་བུ་དང་ཡུལ་ལྟ་བུ་སྟན་
 ཏོ། །ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་བྱུང་གི་གཞི་བསྟན། དབང་ལྟ་
 དང་ཡུལ་གཟུགས་སྒྲིབ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྟེ་བརྟེན་གཟུགས་ཀྱི་གཞི་བསྟན།
 དེའི་གནས་སྐབས་ཞེས་པས་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་གཟུགས་ཀྱི་གནས་
 སྐབས་ལ། ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་སྐལ་མཉམ་དང་སྟོག་དང་གང་ཟག་སོགས་
 རྒྱ་བརྟགས་པ་བཅའ་ཤེས་གང་རུང་མིན་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་
 ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི་བསྟན། མི་འགྱུར་པ་ཞེས་པས་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 འདུས་མ་བྱས་པས་སྒྲིབ་གནས་འཛིག་པ་གསུམ་དང་བྲལ་བས་དེའི་ངོ་བོ་ནམ་
 ཡང་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞི་བསྟན་ཏེ་གཞི་ལྟ་བུ་པོ་འདི་
 ནི་མདོར་བསྟན་ན་མཚན་གཞི་སྟེ། འདི་ལ་མ་འདུས་པའི་ཤེས་བྱའི་ཚས་
 མེད་པས་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ། གང་ལ་སྒྲུབ་པའི་མཚན་གཞིར་འདོད་དོ། །
 རྒྱ་བརྟན་འགྲེལ་པ་ལས་སེམས་ནི་ཞེས་པས་སེམས་གཟུང་བར་སྒྲུབ་པ་དབང་
 ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་དང་། འཛིན་པར་སྒྲུབ་པ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དུག་པོ་བསྟན། ལྟ་

བཅས་ཞེས་པས་སེམས་བྱུང་རྣམས་བསྟན་ཏེ་གསལ་ཞིང་འཕྱོ་བའི་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་དུ་བཤད་པར་སྟངས། འགྱུར་ལ་ལར་མཚན་
གཞི་ལ་མཚོན་བྱའང་ཟེར་ཏེ་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་མཚོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་
དེ་གཉིས་གོ་ཐོབ་གཅིག་པར་རུང་ངོ་། །དེ་དག་གི་ནང་གསེས་གྱི་མཚན་
གཞིའི་དབྱེ་བ་བྱས་ན་ཚད་མེད་པ་ཡོད་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་བྱེ་བྲག་ཚད་མེད་པ་
ནི་སེམས་དང་གཟུགས་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་དང་། དུས་དང་ཡུལ་སྟེ་
ཚོགས་གྱིས་བྱེ་བས་ཤེས་བྱའི་གངས་བཞིན་དུ་མཐའ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །
མཚན་གཞི་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ནི་མདོར་བསྟུས་ན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ།
ཀུན་བརྟགས་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་སྟེ། འདི་གསུམ་
ནི་ཚོས་དེ་དག་ལ་གཉིས་སུ་སྟངས་བའི་ཆ་དང་། སྟངས་བའི་རྒྱུ་དང་། གཉིས་སུ་
མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་མཚན་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་གནས་སོ། །དེ་གང་
ཞེན་དང་པོ་ཀུན་བརྟགས་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རི་ལྗང་བྱེ་རོལ་གྱི་དོན་མེད་
བཞིན་དུ་ཀ་བྲུམ་སོགས་གྱི་མིང་གིས་བརྗོད་པའི་རྟོག་སྟངས་ཅམ་ལ་དོན་དེ་
དང་དེར་འདུ་ཤེས་ནས། འདི་ནི་ཀ་བ་འདི་ནི་བྲུམ་པའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པར་དོན་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་གྱི་རྒྱ་མཚན་ལས་ཀུན་བརྟགས་
པ་འབྱུང་སྟེ་མིང་དང་མཚན་མའི་འདུ་ཤེས་འདི་ནི་ཀུན་བརྟགས་གྱི་མཚན་
ཉིད་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གིས་སྟོས་པའི་བག་ཆགས་
ཀྱང་ཀུན་བརྟགས་སུ་བསྟུ་སྟེ་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གི་རྒྱ་ཡིན་པས་སོ། །ཐོག་

མ་མེད་པ་ནས་གོ་མས་པའི་བག་ཆགས་དེ་སྒྲིན་པ་ལས་ཀ་ལུམ་རྟ་སྤྲང་སོགས་
 གྱི་དོན་དེ་དང་དེར་དངོས་སུ་སྤྲང་བ་འབྱུང་སྟེ་བད་ལ་བྱང་བ་རྣམས་གྱིས་དེ་
 མིང་དང་བསྐྱེས་ཏེ་འཛིན་ལ་བད་མི་ཤེས་པས་མིང་མ་ཐོགས་ཀྱང་དོན་དེ་
 མིང་དང་འདྲིས་རུང་རྟ་སྤྲང་བ་དེ་ཡང་ཀྱལ་བརྟགས་སོ། །མདོར་ན་གཉིས་
 སུ་སྤྲང་བ་ཆོས་སྒྲ་ཆོགས་གྱི་སྒྲོས་པའི་བག་ཆགས་སད་པ་ལས་གཉིས་སུ་
 སྤྲང་བའི་ཆོས་སྒྲ་ཆོགས་ལ་མིང་དང་མཚན་མར་བབྱུང་ནས་སྤྲང་བ་ལྟར་མཛོན་
 བར་ཞེན་པ་ནི་ཀྱལ་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཀྱལ་རྟ་བརྟགས་པ་ཞེས་
 པའི་ངེས་ཆོག་ནི། མིང་དང་དོན་ནི་ཇི་ལྟ་བར། མིང་དང་དོན་རྟ་སྤྲང་བ་གང་
 ཞེས་པ། ལུམ་པ་སོགས་གྱི་མིང་ནི་ཇི་ལྟ་བར་དོན་ལྟ་ལྟར་བའི་དངོས་པོ་ཉིད་
 རྟ་སྤྲང་བ་སྟེ་སྟེ། དོན་དངོས་སུ་མ་མཐོང་ཡང་ལུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཅམ་
 བརྗོད་པ་ལས་དོན་ལྟ་ལྟར་བའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དེ་ཡང་དག་
 མིན་རྟོག་གི་རྒྱ་ཡིན་ལ། ལྟ་ལྟར་བའི་དངོས་པོ་མཐོང་ཆེ་འདི་ནི་ལུམ་པའི་
 ཞེས་མིང་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་དོན་དེ་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གི་རྒྱ་མཚན་རྟ་སྤྲང་
 བ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པ་ན་མིང་དོན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་
 ཀྱང་། མཚན་མའི་རྣམ་པར་སྤྲང་བའི་དོན་དེ་ལ་མིང་གྲོ་བུར་རྟ་རྟོག་པས་སྒྲོ་
 བརྟགས་པ་ཡིན་པས། རམ་མིང་དཔེ་བཞུགས་དོན་དེ་སྒྲོ་ཡུལ་འཆར་བའང་མིང་
 ལ་དོན་རྟ་སྒྲོ་བརྟགས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་མིང་དང་དོན་གྱི་མཚན་མ་པན་
 རྟུན་བསྐྱེས་ནས་འཛིན་པ་དེ་ཆོས་སྒྲ་ཆོགས་སོ་སོ་ངེས་ཆད་རྟ་འཛིན་པ་ཡང་

དག་མིན་རྟོག་གི་རྒྱ་མཚན་དུ་གྱུར་བ་ནི། གཞུང་བ་དང་འཛིན་བ་སྣ་ཚོགས་
 ཐ་དད་བ་གཉིས་འཛིན་གྱི་བློས་ཀུན་ཏུ་བདགས་བ་ཡི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་
 རོ། །གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེན། རྣམ་གསུམ་རྣམ་གསུམ་སྣང་
 བ་ཅན་ཞེས་བས། རྣམ་གསུམ་སྣང་བ་དང་པོ་ནི་གནས་དོན་ལུས་ཀྱི་སྣང་བ་
 གསུམ་སྟེ་གཞུང་བ་གཞུགས་ཀྱི་སྟོགས་སོ། །རྣམ་གསུམ་སྣང་བ་ཐྱི་མ་ནི།
 ཡིད་དང་། འཛིན་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པར་སྣང་བ་གསུམ་སྟེ་འཛིན་བ་
 སེམས་སེམས་བྱུང་གི་སྟོགས་སོ། །དེ་ལ་གནས་ནི་སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་དུ་
 སྣང་བའོ། །དོན་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གཞུགས་སྒྲི་རིམ་གྱི་ཚེས་དུག་གོ།
 ལུས་སྣང་བ་ནི་མིག་རྣ་སྟེ་ལུས་དང་ཡིད་དབང་སྟེ་དབང་པོ་དུག་གོ།
 ཡིད་དུ་སྣང་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་དེ་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་བདག་
 ཏུ་ཉྩ་བའོ། །འཛིན་བ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ནས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་གྱི་
 རྟོ་ལཱ་རྣམ་ཤེས་སོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ཡུལ་
 སྣ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་གཙོད་ཅིང་དེ་དང་དེར་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་
 རོ། །སྣང་བ་ཐྱི་མ་གསུམ་འཛིན་བ་དང་སྣ་མ་གསུམ་གཞུང་བའི་མཚན་ཉིད་
 ཅན་དུ་འདོད་དེ། སྣང་བ་དུག་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་བག་
 ཚགས་ཀྱི་ཁམས་ཡོད་པ་སང་བ་ལས་མི་ལམ་ལྟར་སྣང་བ་ཅམ་ལས་གཞུང་
 འཛིན་ཐ་དད་དུ་གྱུབ་པ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་བྱིར་ན་
 ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་

རྣམས་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་
 གྲང་། ལུས་དང་ཡོངས་སྟོང་གནས་འདྲ་བ། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་སྟུང་བ་ཐམས་
 ཅད་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཆོག་གས་པདུན་གྱི་འཁོར་དང་བཅས་
 པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ལ་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་གྱི་གཞན་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་གཟུང་
 འཛིན་གྱི་ཆོས་སྟུང་བའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་ཞེས་མིང་དེ་སྟོན་བརྗོད་པའོ། །
 ཡོངས་སྟུག་པ་པ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་གྱི་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་མཆོན་ཉིད་དེ།
 དེ་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆོན་ཉིད་མེད་
 པ་དང་། གཉིས་སྟོང་གི་མཆོན་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་
 ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོད་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོད་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པ་ཡིན་པས། ཡོད་
 པ་དང་མེད་པ་གཉིས་པོ་གང་བརྗོད་ཀྱང་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱུང་མེད་པར་འདྲ་
 ཞིང་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་རྣམ་བཅད་དུ་ཞེགས་
 པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་གཙོད་དུ་གྱུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་
 གཙོད་དུ་གྱུབ་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་རྣམ་བཅད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཞེགས་པས་དེ་
 འདྲའི་ཡོད་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱུང་མེད་པ་དང་། སྟོ་བུར་བའི་དྲི་མ་དང་འབྲེས་
 པའི་ཆ་ནས་མ་ཞི་བ་དང་། རང་གི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་

དག་ཅིང་འོད་གསལ་བས་ཞི་བ་ཡིན་པ་དང་། རྟོག་གཏི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་
གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པ་ཀླན་དང་བུལ་བས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་ཡོངས་སུ་
གྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །མཆོན་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་གཞི་ལྟ་བུའི་སྤྲེང་དུ་ཡོད་
པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའམ་མཆོན་པར་བྱེད་པ་ནི་མཆོན་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ལྟ་
སྟེ། གཞི་དང་སྤྲེང་པའམ་བཞག་པ་དང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་། སྤང་བ་དང་།
གནས་སམ་རྟེན་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡི་སྒྲོན་སུ་ཆོས་རྣམས་ལ་སྒྲོ་བ་དྲགས་ཅམ་དུ་ཤེས་
པར་བྱ་བ་ཀླན་བརྟགས་ཀྱི་ཆ་འི་ལྟར་ཡོད་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་དུ་སྤང་
བའི་ཡང་དག་མིན་རྟོག་སྤང་བར་བྱ་བ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་པ་འི་ལྟར་ཡིན་
པ་དང་། སྤང་བར་བྱ་བའི་གཞི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཉིད་འི་ལྟར་གནས་
པ་གསལ་བར་སྤྲོའི་ཡུལ་དུ་མཆོན་ཅིང་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བུ་དེ་
འི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འདོད་ཅེན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་རྣམ་གཉིས་
ཐུགས་སུ་རྒྱུད་ནས་དེའི་དོན་འི་ལྟ་བུ་བསྟན་པས་ན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་
བཅུ་གཉིས་ནི་རྒྱ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་
པའི་རྟོགས་པའི་ཆོས་དེ་དང་མཐུན་པའམ། དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་རྒྱ་
མཐུན་ཞེས་བྱ་ལ། གང་ཟག་གང་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པས་
ཐོག་མར་ཆོགས་ལམ་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཐུན་པའི་ཆོས་
གསུང་རབ་རྣམས་ལེགས་པར་ཉན་པ་དང་དེ་དག་གི་དོན་ལ་སེམས་བ་དང་
སྒྲོམ་པར་བྱེད་པས་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ནི་གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྟན་པ་ལ་

འཇུག་པའི་ཐོག་མའི་རྒྱལ་མཆོན་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་སྤྱི་མ་དག་འབྱུང་བའི་
གཞི་ནི་འདི་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་གསུང་རབ་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་ནས་ནི། ཚུལ་
བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ཞེས་པས་གཞག་པའམ་སྐྱེད་པའི་གཞི་བསྟན་ཏེ།
སྐྱོར་བའི་ལམ་དུ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བསྐྱོམ་བྱུང་གི་ཉམས་སྤྱོད་གིས་
དོད་གྱི་ཆོ་ན་ཆོས་རྣམས་མིང་གིས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། ཅུ་མོའི་ཆོ་ན་དོན་
རྣམས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། བཟོད་པའི་ཆོ་ན་གསུང་བ་མེད་པ་
དང་། ཆོས་མཆོག་གི་ཆོ་ན་འཛིན་པ་མེད་པར་རྟོགས་ཏེ་རིམ་བས་དེ་བཞིན་
ཉིད་ལ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཇི་བཟང་ཇི་གསལ་དུ་འཕེལ་བ་ནི་སྐྱེད་པའི་གཞི་
ཞེས་བྱ་སྟེ་མཐོང་ལམ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་ལ་སློབ་ཞག་པའི་ཕྱིར་གཞག་པ་ཞེས་གྲང་བྱ་སྟེ། དེས་འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པའི་བག་ཆགས་སེམས་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་
ལོང་ལྟ་བུའི་སེམས་གྱི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་དང་། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། གཞན་
དབང་གི་སེམས་གྱི་དབྱིངས་ནི་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་
མངོན་སུམ་དུ་གནས་པ་ནི་མཐོང་ལམ་ས་དང་པོའི་ཆོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་མེ་
ལོང་གི་ནང་དུ་གཟུགས་བརྒྱན་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་དང་འདྲ་བར་ཡེ་ཤེས་དེས་
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གསལ་བར་
མཐོང་བས་སོ། །ཁ་ཅིག་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་ཆོས་མཆོག་
གི་བར་དུ་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་རྣམ་པས་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པར་འཆད་གྲང་

སློབ་བརྟན་འགྲེལ་པར་ས་དང་པོ་ལ་བཤད་པ་ཉིད་ལེགས་སོ། །སྤང་བ་ནི་
དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་མཐོང་ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། ས་གཉིས་པ་ནས་
བརྒྱ་པའི་བར་གྱི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་ཡོད་པ་ལ་
ཡོད་པར་མཐོང་། མེད་པ་ལ་མེད་པར་མཐོང་བ་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་
ཐྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྤང་བ་ཡིན་པས་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དོན་ཡོད་པ་ནི་གཞན་
དབང་ཀླན་རྫོབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་
པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་ཡོད་པ་ལ་དེ་གཉིས་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་མཐོང་། ཀླན་
བརྟགས་ནི་སློབ་འབྲུལ་པས་གཟུང་བ་ཡིན་པས་རི་བོར་གི་རྩ་ལྟར་མེད་པར་
མཐོང་བའོ། །གནས་སམ་རྟེན་ནི། དེ་ན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་སོགས་
ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བརྟན་ཏེ། མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དེ་ན་
ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཅིང་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་རོ་གཅིག་ཏུ་ཐུགས་སུ་
རྟུང་བའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་འཕགས་པའི་རིགས་ཞེས་བྱ་སྟེ་བདེ་གཤེགས་
སྟོང་པོ་དང་ཡང་དག་མཐའ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དབྱིངས་དེ་སློབ་གཉིས་ཀྱི་རི་
མ་དང་བྲལ་བས་ཤིན་ཏུ་རི་མ་མེད་པར་གནས་གྱུར་ཅིང་ཉོན་སློབ་སྤང་བའི་
རྣམ་གྲོལ་ཙམ་ཉན་རང་ལ་ཡོད་པས་དེ་ཙམ་གྱི་ཆོན་སམ་མཉམ་པ་དང་། ཟུང་

བར་ལྷས་ཉན་རང་ལས་འཕགས་པ་དང་། གུན་ཉན་འགག་བས་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་འབྲི་བ་མེད་ཅིང་། རྣམ་བུང་འཕེལ་བས་ཆོས་དབྱིངས་འཕེལ་བ་
 མེད་པས་རྟག་རྟ་འཕེལ་འགྲིབ་བྲི་གང་མེད་པར་མཉམ་བ་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་
 བ་ཞིག་ནས་སམ་རྟེན་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་གྲོལ་ནི་རྟེན་གུན་རྟ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་
 བས་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་པས་དེའི་རྣམ་གྲོལ་དེ་
 ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་ཡོད་པས་མཉམ་ན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་
 ནི་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་དག་པའི་བྱུང་བར་དང་།
 ཞིང་ཡོངས་སྟུང་ག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྟུ་ཐོབ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་
 རྟོགས་པར་ཡོངས་སྟོད་པ་དང་། སྟུལ་པའི་སྟུས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་
 པ་དང་། ཕྱིན་ལས་རྒྱལ་མི་འཆད་པ་ལྟ་ལས། དང་པོ་ཉན་རང་རྣམས་ཤེས་
 བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པས་སངས་རྒྱས་ལྟར་རྣམ་པར་དག་པ་མིན་ལ་དེར་
 མ་ཟེད། དེ་དག་གི་ཉན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྤངས་ཀྱང་བག་ཆགས་ཏུ་མོ་མ་
 སྤངས་པས། དག་པཅོམ་པ་ཐོབ་ཀྱང་སྟོན་སྟེ་འུར་འུར་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་
 སྟེལ་ལྟར་མཆོངས་རྒྱལ་བྱེད་པ་དང་། སྟོན་སྤྱང་འཆོང་མར་འུར་པའི་བག་
 ཆགས་ཀྱིས་རང་གི་བྱུང་ལ་ལྟ་བའི་བྱིར་མེ་ཡོང་དང་ལྟར་བཟེད་གྱི་ངོས་ལ་ལྟ་
 བ་ལྟ་བུ་སོགས་ཉན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཆུ་ཡོད་ལ་སངས་རྒྱས་
 ལ་སྒྲིབ་གཉིས་ཏུ་མོ་ཡང་མི་མངའ་བས་རྣམ་པར་དག་པ་བྱུང་བར་འཕགས་
 པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱང་བས་རིན་པོ་ཆེའི་ས་གཞི་དང་། དབག་

བསམ་གྱི་ཤིང་དང་། བདུད་ཅིའི་ཚུ་བོ་སོགས་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བཀོད་
 བ་སྟོན་རྒྱལ་ལ་ཉན་ཐོས་གྱིས་མི་རྒྱལ་བས་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བྱད་པར་
 དང་། སངས་རྒྱལ་རྣམས་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་མཉམ་
 བ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐོབ་ལ། ཉན་རང་རྣམས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 བརྟོགས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་ཅམ་ལས་མེད་དོ། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་
 ས་བརྩའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དང་ལྟན་ཅིག་སྤྱིད་པ་ཇི་སྤྱིད་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་
 བར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོངས་སྟོན་རྟོགས་པར་མཛད་པའི་སྐྱེ་བཞེས་
 བ་དེ་ལྟ་བུ་ཉན་རང་ལ་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་རྣམས་མཆོག་གི་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་
 ལ་སོགས་པ་སྐྱུ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་བའི་རྣམ་པར་རོལ་བས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱི་མའི་མཐའི་བར་དུ་ཕན་བདེ་མཛད་པའི་སྤོང་ལས་རྒྱུན་མི་
 འཆད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉན་རང་ལ་མེད་དོ། །མཆོན་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ལྗེ་པོ་
 དེའི་སྤྲུལ་བཞེས་རྒྱུ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ལ། སྤྱི་མ་གཅིག་ནི་འབྲས་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་གྱི་ས་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པ་ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་དོན་
 ཡིན་ལ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ལྗེ་པོ་དེས་མཆོན་ཉིད་གསུམ་མཆོན་གཞི་ལྗེའི་
 སྤྱིང་དུ་མཆོན་པར་བྱེད་དེ། སྤང་པོ་ལྗེ་དང་འདུས་མ་བྱས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་
 བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལའང་། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་
 སུ་བཏགས་པ་དང་། གཉིས་སུ་སྦྱང་བ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་གསུམ་
 པོ་ཤེས་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་གཟུགས་དང་ལྷན་མིན་ཀྲན་བཏགས།

སེམས་སེམས་བྱུང་གཞན་དབང་། འདུས་མ་བྱས་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་གཞི་ལྟ་
ལ་སོ་སོར་སྒྱུར་བ་ཡོད་ཀྱང་ཅུང་མི་ལེགས་ལ། ལྟ་བུ་རེ་རེ་ལ་ཡང་གསུམ་
གཡོད་དེ། ཀྱུན་བརྟགས་ཀྱི་གཞུགས་དང་། གཞན་དབང་གི་གཞུགས་དང་།
ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་གཞུགས་སམ་གཞུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
གསུམ་སྟེ་བ་ལྟར་ཀྱུན་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བདུན་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡོངས་སྒྲུ་འཕྲོལ་བ་ནི། ས་བོན་གཞན་དུ་སྒྱུར་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་དུག་གིས་བསྟན་ཏེ། འཕགས་པའི་ལམ་
ཀྱིས་ཉོན་མོངས་བ་དང་སྟག་བསྟེན་སྟངས་ཏེ་བྱ་བ་ན་ལས་འདས་བ་མངོན་
སྟུང་བྱས་པ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ལ་ཐབས་གང་གིས་བྱ་བ་ན་ལས་འདས་
བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བརྟགས་པ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡོངས་སྒྲུ་འཕྲོལ་བ་
ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་སམ། གཞུང་བ་འཛིན་
པའི་བག་ཆགས་སྟེ་ཆོགས་པ་ཀྱུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཡོད་པས་དེ་ནི་ས་
བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ས་བོན་དུ་སྒྱུར་པའི་ཀྱུན་གཞི་དེ་
གཞུང་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་ཏེ་གནས་གཞན་དུ་སྒྱུར་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལས་
སྒྲུང་པའི་ཆོས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡང་གནས་འགྱུར་ཏེ། གནས་སྟོན་དུ་སྒྲུང་བ་
དང་། རོན་ལུལ་དུག་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། ལུས་སྒྲུང་བ་དབང་བོ་དུག་དག་
གནས་གཞན་དུ་སྒྱུར་བ་ན་སྟོན་མ་དག་པ་ངམ་གྲོག་གཡང་ས་ཆེར་མ་ཅན་
སོགས་མ་ཡིན་པར་རིན་པོ་ཆའི་རང་བཞིན་གྱི་སྟོན་གྱི་འཛིག་ཉེན་དུ་སྒྲུང་བ་

དང་། ཡུལ་རྒྱུ་མས་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་བདུད་ཅིའི་རྒྱིང་ལུ་སོགས་
 ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡོངས་སྒྱུད་ཟག་མེད་གྱི་འདོད་ཡོན་དུག་དང་། ཡུལ་སངས་
 རྒྱས་གྱི་སྒྲུ་ལྟ་བུ་དང་། དབང་པོ་རེ་རེས་ཀྱང་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་
 བྱེད་རྒྱས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱ་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་ཡོངས་སུ་
 དག་པའི་ཡུལ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་དོན་ལྟ་བུ་སྒྲོ་བས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་
 རོ། ། ཀླན་གཞི་གནས་གྱུར་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་དེ་ནི་རྣམ་པར་
 གྲོལ་བའི་གནས་སམ་རྟེན་ཡིན་པས་གནས་གྱུར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཀླན་ལ་བྱུང་
 བྱེད་དུ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དབྱིངས་དེར་ཉན་རང་
 བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་འཇུག་པས་རྟེན་ཀླན་ཏུ་འགོ་བ་ཡང་བཤད་དོ། །
 ཉན་མོངས་པའི་ཡིད་དང་འཛིན་པ་སྒྲོ་ལཱའི་རྣམ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་གནས་གཞན་དུ་གྱུར་བྱིར་ཤིང་པ་ལྟར་ཉན་
 ཡིད་གནས་གྱུར་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་བར་འགྱུར་ཏེ། གནས་
 མ་གྱུར་པའི་དུས་ན་ཀླན་གཞི་ལ་བདག་ཏུ་དམིགས་ཀྱང་གནས་གྱུར་པའི་ཆོ་
 ཀླན་གཞི་གནས་གྱུར་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དེས་དམིགས་པའི་བྱིར་མི་
 རྟོག་ལ་དབང་བ་ཐོབ་པ་དང་། འཛིན་པ་སྒྲོ་ལཱའི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་ན་ཐ་
 མལ་མ་དག་པའི་སྒྱུད་ཡུལ་མི་སྣང་བར་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་དབང་བ་
 དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་ན་ཡེ་ཤེས་དང་ལས་
 གཉིས་པོ་དག་ལ་དབང་བར་འགྱུར་ཏེ། མོ་སོར་ཡང་དག་པར་ཤིག་པ་བཞི་

ཐོབ་པས། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་། མདོན་པར་ཤེས་པའི་མཐུས་ཐིན་
 ལས་ལ་དབང་ཐོབ་པོ། །ཁོང་དུ་གནས་གྱུར་གྱི་སྐབས་སུའང་འདི་དང་
 མཚུངས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །
 དབང་བཞི་པོ་དེས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་གསུམ་ལ་ནི་དབང་
 རྣམ་པ་བཞི་ཐོབ་སྟེ། གཅིག་སྟེ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་དབང་དང་པོ་མི་རྟོག་པ་དང་
 ཞིང་ལ་དབང་བ་གཉིས་ཐོབ་ལ་དེ་ལས་གཞན་ས་དགུ་པར་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་
 བ་དང་། བརྩ་བ་ལས་ལ་དབང་བ་ཐོབ་པས། ས་དེ་གཉིས་དབང་རེ་རེར་
 འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་བློ་དང་ལྡན་པས། བཅས་གསུམ་གྱི་དབང་གཏོགས་པའམ་ཡོད་
 པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་
 ཡང་རོ་གཅིག་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་གྱུར་ལ་ཞེས་པས་ཀྱུན་བརྟགས་པའི་བདག་
 གཉིས་མེད་པར་ཤེས་པས་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་བསལ་བའོ། །བདག་མེད་
 རྟོགས་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ཙམ་གྱི་སྟོང་རྒྱང་མ་ཡིན་པར།
 རྒྱུ་མ་ལྟ་སུའི་གཞན་དབང་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དེ་བཞིན་
 ཉིད་དང་ཐ་དད་མེད་པར་མཉམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྐྱར་འདེབས་ཆད་པའི་མཐའ་
 བསལ་བའོ། །དེ་ལྟར་དབུ་མའི་ལམ་ཤེས་ནས་བྱང་སེམས་དེ་ནི་ལམ་དེ་ལ་
 དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་སེམས་ཙམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་ཅིང་དེ་ལྟར་
 གློས་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་སེམས་ཙམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདི་དོད་ནས་བཞོད་པའི་བར་དུའོ། །དེ་ནས་
སེམས་ཙམ་དུ་རིག་པ་དེ་ལ་ཡིད་གནས་པའི་བྱིར་ན་རི་ལྟར་གཞུང་བར་སྒྲུང་
ཡང་གཞུང་བའི་ངོ་བོ་མེད་པ་དེ་བཞིན་སེམས་ཙམ་གྱིས་འཛིན་པར་སྒྲུང་ཡང་
འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱང་གཞུང་བ་བཞིན་དུ་མེད་པར་རྟོགས་ནས་ཆོས་མཆོག་གི་
ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པ་དེ་ལ་འཛིན་པ་དེ་ཡང་མི་སྒྲུང་རོ། །གཞུང་བ་དང་འཛིན་
པ་གཉིས་ཀ་མགོ་མཉམ་དུ་དེ་དང་དེར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་མཐོང་ནས་
གཞུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པ་དེ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་སྒྲུང་བཞི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཐའ་
དག་ལས་གྲོ་ལ་ཏེ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ཏུ་དམིགས་པ་ཀུན་དང་བྲལ་
བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡང་རྣམ་པར་གྲོ་ལ་
བའི་རྣམ་གངས་གཞན་བསྟན་པ། རྟོན་ཆོགས་གཉིས་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་
གཅིག་ཏུ་བསགས་པ་དང་ལྷན་པས་ཆེ་འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐོས་བསམ་
སྒྲུལ་གསུམ་བྱས་པའི་ཆོགས་ཀྱི་གཞི་དང་། མོས་སྦྱོད་དུ་མི་རྟག་པ་དང་སྟུག་
བསྟུལ་དང་སྦྱོང་བ་དང་བདག་མེད་པར་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྦྱོད་
པའི་ས་དེ་གཉིས་ཡོད་ན། རྒྱ་དེ་ལས་སྦྱོར་ལམ་དོད་དང་ཅེ་མོ་ཐོབ་པའི་
དུས་སུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་གྱིས་མིང་གིས་བདགས་པ་ཙམ་ལས་དོན་
རང་མཚན་པ་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་ནི་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །
དེ་ལྟར་བདགས་བྱའི་ཆོས་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་མིང་བདགས་པ་ཙམ་
གྱི་མིང་གཞུགས་ཀྱི་བླས་སྟེ་བའི་མིང་གཞིའི་ཡུང་བོ་སེམས་སེམས་བྱུང་ཙམ་

ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་
 པའི་ཆེན། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་དབེན་པ་བཟོད་པ་དེར་མཐོང་ནས། མིང་ཙམ་
 མམ་སེམས་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་ཕྱི་ནས་ཏེ་ཆོས་མཆོག་གི་དུས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་།
 དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མ་མཐོང་བས་མེ་ཡོང་ལྟ་བུ་དང་སྒྲུང་བ་འགྱུར་
 ཞིང་མཐར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་
 བོ། །ཡང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བརྟན་པ། སེམས་ནི་ཞེས་
 པ་ཀྱུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་
 རྣམས་སོ། །སེམས་དེ་གནས་ངན་ལེན་དང་བཅས་པ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་གནས་
 ངན་ལེན་སྟོག་གཅོད་པ་སོགས་མི་དགེ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་
 ཆགས་སྒྲུང་གཉི་ལྷག་ལོ། །ཡང་ན་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྦྱིབ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་གནས་
 ངན་ལེན་གཉིས་སོ། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྒྱ་ནི་གང་ཟག་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་
 དང་། ཆོས་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི། བདག་ལྟའི་ཞགས་པས་སེམས་རབ་ཏུ་ཟེན་
 པར་གྱུར་ནས་ནི། འཁོར་བར་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས། མདོར་ན་
 བདག་འཛིན་གཉིས་པོས་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་བསགས་པའི་གནས་ངན་ལེན་
 དང་འབྲེལ་བའི་སེམས་དེ་ངེ་སྤྱིད་བདག་འཛིན་གཉིས་པོ་མ་སྦྱངས་པ་དེ་སྤྱིད་
 དུ་སེམས་ལ་བག་ཆགས་བསགས་གིང་འཁོར་བར་འཇུག་ཅེས་སོ། །སེམས་
 དེ་ནང་དུ་གནས་སྤྱིར་ལྟོག་པ་འདོད་ཅེས་པ། སེམས་དེ་ངེ་ལྟར་ནང་དུ་གནས་
 བ། གཟུང་བ་ལ་ཞེན་ཅིང་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་སེམས་ནང་དུ་སེམས་ལ་

བསྐྱུས་ཏེ་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་བཞག་པའི་ནི་གནས་དང་། གཞུང་བ་མེད་
པར་འཛིན་པའི་སེམས་ཅམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་སེམས་ཀྱང་མེད་པར་རྟོགས་
ནས་གཞུང་འཛིན་གཉིས་དང་བྲལ་བས་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་བག་ཆགས་
མི་གསོག་ཅིང་སེམས་འཁོར་བར་འཇུག་པ་ལས་ལྷོག་ཏེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲངས་བཞི་བཤད་པ་འདི་རྣམ་
གྲངས་གཞན་དང་གཞན་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་བསྟན་པ་ཅམ་ལས་
སྒྲོ་བརྟན་འགྲེལ་པར་དོན་གཞན་མ་གསུངས་ཀྱང་། རྣམ་གྲངས་དང་པོ་
ནི་གནས་འཇུར་བའི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ་དང་། གཉིས་པ་
རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་ངོས་ནས་བཤད་པ་དང་། གསུམ་པ་རྣམ་པར་
གྲོལ་བ་འབྱུང་བའི་གོ་རིམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དང་། བཞི་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་མ་གྲོལ་
སེམས་ལ་རག་ལས་ཏེ། འཆིང་ན་སེམས་འཆིང་། གྲོལ་ན་སེམས་གྲོལ་བ་
ཡིན་གྱི། ཕྱི་ངོལ་བས་འདོད་པ་ལྟར་དབང་ལྷུག་གིས་དབང་བསྐྱུར་བ་སོགས་
ཀྱིས་གྲོལ་བ་དང་། གཅེར་བྱ་བས་ཐར་བ་གཞུགས་ཅན་དུ་གྱུར་བས་གྲོལ་
བ་སོགས་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཀྱི་འཆིང་བ་མ་སྦྱངས་པར་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
ནམ་ཡང་མི་སྲིད་ལ། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་འཆིང་བ་སྦྱངས་ན་གྲོལ་བ་
ཡིན་ཞེས་རྣམ་གྲངས་བཞིས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཡོངས་སུ་བཅའ་བ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་
པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ་ནི། རང་དང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་
སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་ཚོས་ཐམས་

ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་ངན་འདས་པ་ཞེས་གསུངས་ན། དེའི་
 དོན་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དང་སྒྲུར་ན་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་པ། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཅེས་བྱ་བ་མདོར་བསྡུ་ན་ཀུན་བརྟགས་དང་། གཞན་དབང་ཡོངས་བྱུང་
 ཉེ་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་འདིར་འདུའོ། །

དེ་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་གཟུང་འཛིན་དུ་སྒྲུང་བ་སྐད་
 ཅིག་མའི་རྒྱན་ཅན་འདི་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟེ་
 གནས་འགག་པ་གསུམ་ཡོད་པས་དེ་ལ་འདས་པ་འགགས་ཟིན་པ་ནི་ད་ལྟར་
 ཆོས་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། མ་འོངས་པ་ནི་ད་ལྟའི་དུས་སུ་
 རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་མ་སྟེས་པས་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། གནས་བཞིན་པའི་
 ད་ལྟ་བ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་བྱུང་ཟིན་པ་ལ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་པའི་
 སྤྱིར་དངོས་པོ་མེད་པའམ་ངོ་བོ་མེད་པར་འདོད་དོ། སྟེ་འགག་གི་སྒྲོ་ནས་ངོ་
 བོ་མེད་པར་བརྟགས་པ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོང་པ་དང་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་འཆད་ཆེ་འདི་ལྟ་བུར་འཆད་དོ། །ཡང་གཞན་དབང་
 སྟེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་ན། རང་དང་ཞེས་པ་གཞན་དབང་
 ཉེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲུང་བ་འདི་དག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྟེས་ཉེ་རྒྱ་རྒྱེན་ཆོག་མས་
 པའི་གཞན་དབང་ལས་སྟེ་བས་ན་སྟེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པར་བཤད་དེ། དེ་ནི་གངས་ཅན་པ་དག་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་ལས་གཞན་རྣམས་
 སྟེ་ཞེས་སམ། འབྲས་སུ་རྣམས་རྒྱུའི་དུས་ན་ཡོད་པ་ཉིད་སྟེད་ཀྱི་མེད་ན་སྟེ་

མི་རིགས་སོ་ཞེས་འདོད་པ་འགོག་པའི་དོན་དུ་འོ། །རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་
 མེད་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། དངོས་པོ་འགགས་པ་རྣམས་སྤྱར་ཡང་སྤྲོན་གྱི་རང་
 བཞིན་དུ་སྒྲེ་བ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ་འདིས་ཞིག་པ་ནི་དངོས་པོ་འགགས་པ་
 ཅམ་ལས་མེད་ཅེས་བསྟན་ཏེ། གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཞིག་པ་
 ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་སོང་བ་མ་ཡིན་གྱི་གཙོ་བོའི་གྲོང་དུ་བག་
 ལ་ཉལ་ནས་གནས་སོ་ཞེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པ་འོ། །རང་གི་ངོ་
 བོ་ལ་མི་གནས་ཕྱིར་དང་ཞེས་པ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྲད་
 ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་འདིས་ནི་གནས་པ་མེད་པར་བསྟན་ཏེ།
 ལྷ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲད་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲུབ་ནས་ངེས་ཉིད་
 ཅིག་དུ་གནས་ཏེ་གཟོད་འཛིག་གོ་ཞེས་སྒྲས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་
 པ་འོ། །གཟུང་འཛིན་དེ་མེད་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཀུན་བརྟགས་གཉིས་སུ་སྤྲད་ཞིང་
 དེ་ལྟར་གཉིས་སུ་བརྟགས་པ་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་དང་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་
 སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་བརྟགས་པ་ནི། ཐག་པ་ལ་སྒྲུལ་དུ་བརྒྱང་བ་ལྟར་
 འབྲུལ་པའི་སྒྲོའི་ཞེན་ཡུལ་ཅམ་ལས་སྒྲོ་དེས་བརྒྱང་བ་ལྟར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་
 མ་མེད་བས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གཞན་དབང་དང་ཀུན་
 བརྟགས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འདོད་དོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་སྒྲེ་བ་མེད་
 པ་སོགས་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྲུབ་པའི་རྟེན་ཡིན་པས། འདི་
 ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིས། སྒྲེ་བ་མེད་པ་འབྲུབ་སྟེ་གང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་

དེ་སྟེ་བ་ཡོད་པ་མི་རིགས་པས་སྟེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བོ། །སྟེ་བ་མེད་པ་ལ་
 འགག་པ་མེད་པ་དང་། གང་སྟེ་འགག་མེད་པ་དེ་ནི་གསར་དུ་སྐྱུས་ཀྱང་མ་
 དུས་པར་གཞོད་ནས་ཞི་བར་གྱུར་བོ། །གཞོད་ནས་ཞི་བ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱལ་
 ཀྱན་འབྱུང་ཡོད་མི་སྤྱིད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ཟུང་ན་ལས་འདས་པར་གྱུར་
 བོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་དབང་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་དང་། ཀྱན་བརྟགས་
 ངོ་བོ་མེད་ཚུལ་གཅིག་གིས་བསྟན་ནས་གཞུང་འཛིན་དུ་སྒྲུང་བའི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ངོ་བོ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟེ་མེད་འགག་མེད་བཟོད་ནས་
 ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཟུང་ན་ལས་འདས་པར་གསུངས་པ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་བོ། །
 དེའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་སྟེ་འགག་དུ་སྒྲུང་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོག་མས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
 ལས་སྟེ་བར་སྒྲུང་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་། ཀྱན་བརྟགས་རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་སྟེ་བ་འཕམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་
 པའི་རང་བཞིན་གཏོད་ནས་གནས་གྱི་སྟེ་འགག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་
 ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྟེ་འགག་མེད་པ་སོགས་སྐྱུ་གསུངས་
 པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དགྲུ་པ་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བ་
 ནི། ཐོག་མ་དང་ནི་སོགས་ཆོག་མས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། མདོ་སྡེ་
 རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་གསུངས་ན་དེའི་
 མཆོན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེན། སྟེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་སྟོས་བཟོད་
 པ་ནི་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཞེན་ཐོག་མ་སྟེ་བ་

མེད་པ་ལ་བཟོད་པ་ནི། འཁོར་བའི་ཐོག་མ་འདི་ཙམ་ན་སྐྱེས་ཞེས་འཁོར་བ་
ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་མི་རིགས་ཏེ། དབང་ཕྱུག་དང་ཚངས་པ་ཐོགས་
བྱེད་པོ་གང་གིས་ཀྱང་འཁོར་བ་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པར། ཐོག་མ་
མེད་པའི་དུས་ནས་དྲེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུག་གིས་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་
བརྒྱད་དེ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཐོག་མ་མི་རྟོག་པས་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་སྐྱེ་
བ་མེད་དོ་ཞེས་བཟོད་ན་དོན་དེ་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དང་ནི། འཁོར་བ་འདི་
ན་གང་སྐྱར་སྐྱེས་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་སྐྱར་མི་སྐྱེ་སྐྱེས་ཟིན་པ་འགགས་པར་གྱུར་
པ་ནི་མེད་པ་ཡིན་པས་མེད་པ་སྐྱར་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་པས། སྐྱེས་ཟིན་དེ་ཉིད་
སྐྱར་མི་སྐྱེ་བ་ལ་བཟོད་པའི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་པ་དང་། གཞན་ཉིད་ཞེས་པ།
འཁོར་བ་འདི་ན་སྐྱར་ཡོངས་སུ་གགས་པའི་ཕྱད་ཁམས་སྐྱེ་མཆོད་ཀྱི་ཆོས་དེ་
འདྲ་བ་ཡང་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི། རྩོན་མེད་པའི་ཆོས་གསར་དུ་ཕྱད་ཁམས་
སྐྱེ་མཆོད་དུ་མ་གཏོགས་པ་ཞིག་དང་རྩོན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གསར་དུ་སྐྱེ་
བ་མེད་པ་ནི་རྣམ་གྲངས་གསུམ་པ་དང་ཀུན་བརྟགས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ། རི་བོང་གི་རྩ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་
པར་བཟོད་པ་ནི་རྣམ་གྲངས་བཞི་པའོ། །གཞན་དབང་གིས་ནི་རང་ཉིད་མི་
སྐྱེ་སྐྱེ་རྒྱུ་དང་རྒྱུན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་
བཟོད་པ་རྣམ་གྲངས་ལྔ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བཞི་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱེ་བ་
མེད་པ་སྟེ་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ནམ་ཡང་གཞན་དུ་འགྱུར་མི་མྱོད་པར་

བཟོད་པ་ནི་རྣམ་གྲངས་ཤུག་པ་ལོ། །འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 མཐོང་སྒོམ་གྱིས་སྤང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་སྤངས་ནས་ཟད་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ། སྤྱི་ཤུག་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནམ་ཡང་མི་སྟེ་བར་ཤེས་
 བ་དོན་དེ་ལ་བཟོད་པ་རྣམ་གྲངས་བདུན་པ་དང་། ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་པ་ཁྱད་
 བར་བའམ་བྱེ་བྲག་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་ལ་སྟེ་བ་གཉིས་སྤྱི་ཤེས་
 བ་མེད་པའམ། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་རང་བཞིན་
 གཅིག་ཡིན་གྱི་ཐ་དད་ཏུ་མེད་པ་ལ། རྟོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཁ་ཅིག་གི་ཆོས་སྐྱེ་
 ཅི་འདྲ་བར་སྟེས། དེ་ལས་གཞན་པ་ཕྱིས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཁ་ཅིག་གི་ཆོས་སྐྱེ་
 ཅི་འདྲ་བར་སྟེ་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་སྟེ་བ་ཐ་དད་པར་མི་མཐུན་པར་སྟེ་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་མི་སྟེ་བའི་ཚུལ་ལ་བཟོད་པ་ནི་རྣམ་གྲངས་བརྒྱད་པ་སྟེ།
 མི་སྟེ་བའི་རྣམ་གྲངས་བརྒྱད་བཤད་པ་དེའི་དོན་ལ་བཟོད་པ་ནི་སྟེ་བ་མེད་
 པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པར་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་སྟེ་བ་མེད་
 པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་ཚུལ་གྱིས་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་རྣམ་གྲངས་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་
 པོ་གསུམ་བྱུང་སྟེ། སྤྱིར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་སྟེ་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་དོན་
 སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་བཟོད་པའི་བཟོད་པ་རྒྱུད་ཏུ་དང་། མཐོང་ལམ་ས་དང་པོར་
 སྟེ་མེད་མདོར་སུམ་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་དང་། ས་
 བརྒྱད་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 གཤོད་ནས་སྟེ་བ་མེད་པའི་དོན་ལས་མཉམ་རྗེས་ཤུག་ཏུ་མི་གཡོ་བས་མི་སྟེ་

བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའོ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་ལུང་སྟོན་ཅིང་། བྱང་པར་ས་བརྒྱད་པ་
ལ་ལུང་བསྟན་པའི་ས་ཞེས་ཀྱང་གསུངས། འོན་ཀྱང་དགོས་པའི་དབང་གིས་
རིགས་ལ་གནས་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་པ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་སུ་
ལུང་སྟོན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཞེས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ལས་གཞན་དུ་སྐྱུར་པའི་ཆོས་མེད་པ་ས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་
པའི་དོན་ལ་བཟོད་པ་ལ་གཙོ་བོར་བཤད་དོ། །བརྩུ་བ་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་
བསྟན་པའི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་འཕྲོལ་བ། ཆོས་དང་བདག་མེད་སོགས་
ཆོགས་བཅད་བདུན་གྱིས་བསྟན་ཏེ། མདོ་ཁ་ཅིག་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་དང་།
ཁ་ཅིག་ལས་ཐེག་པ་གཅིག་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དེ་དག་གི་དགོས་པ་གང་
ཞེན། མདོ་སྡེ་རྣམས་ལ་བྱང་དོན་དང་ངེས་དོན་གཉིས་ཡོད་པས། སེམས་
ཅོམ་པའི་ལུགས་ལ་ཐེག་གསུམ་དུ་བཤད་པ་ངེས་དོན་དང་། ཐེག་གཅིག་
བཤད་པ་བྱང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་
ན། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ལས་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཅི་ལ་དགོངས་
ནས་དེ་སྐྱེད་བསྟན་ཅིན། དོན་བདུན་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། ལམ་ཐེག་པ་གསུམ་
དང་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཡང་། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་
པ་པོ་དང་། ལམ་དང་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
གཅིག་ལས་མེད་པར་ཆོས་མཚུངས་པ་ལ་དགོངས་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་

ལ་འཇུག་པ་པོའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་
 མཚུངས་པ་ལ་དགོངས་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་འབྲས་བུ་ལས་ཉོན་
 སྟག་བསྐྱལ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མཚུངས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 མ་དེས་པའི་རིགས་ཅན་ཐེག་པ་ཐ་དད་པ་ཉན་རང་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་དག་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་
 གྱིས་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་དགོངས་པའི་བསམ་པ་
 དང་། ཉན་རང་རིགས་དེས་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་སྟུད་པ་
 བཏང་བར་འདོད་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དབུགས་དབྱུང་བས་བདག་
 ཀྱང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ་སྟམ་པའི་བསམ་པ་དེ་ཞིག་རྟེན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་
 བསམ་པ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་དགོངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱིས་
 སེམས་ཅན་ཐབས་དེས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་
 པར་བསྟན་པ་ལ་དགོངས་ནས་ང་ནི་ལན་བརྒྱ་ཡག་དུ་མར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
 པས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སྟུལ་པ་དང་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་མྱ་ངན་ལས་
 འདས་པར་སྒྲུང་བ་ཐེག་པ་གཅིག་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྟུལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མྱ་
 ངན་འདས་པ་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།།
 མཐར་ཐུག་པའི་ཐེག་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་གཅིག་སུ་ཡིན་ཀྱི་གཞན་མ་

ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཐེག་པ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་གྱི་གསུམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །འདི་ལ་འགོལ་ཆེན་དུ་རྒྱས་བཤད་མཛད་ཀྱང་། རྒྱས་ཆེན་
གོ་རེ་དཀའ་ལྟ་བུར་འགྱུར་དོགས་པས་དོན་གྱི་གནད་མདོར་བསྡུས་གོ་བདེར་
བརྗོད་པའོ། །ཐེག་པ་གཅིག་དུ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་
མ་ངེས་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་མ་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་དག་ནི་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་ལ་བྱང་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་རིགས་མ་ངེས་པ་
གཞན་དག་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་ཀྱང་འཁོར་བ་འདིར་ཡན་བཏགས་ཀྱང་གཞོད་
པ་བྱེད་པ། གཞོད་པ་མ་བྱས་ཀྱང་གཞོད་པ་བྱེད་པ། དགོས་པ་མེད་པ་ཡང་
སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་སོགས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་པ་མཐོང་
ནས་འཁོར་བ་ལ་སྒྱུ་རྒྱ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མྱུང་འདས་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་དག་
ཐེག་ཆེན་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་ཡང་དག་པར་གཟུང་བའི་ཕྱིར། རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་གཅིག་
ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་
རང་འབྲས་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཅིས་ཀྱང་འཇུག་དགོས་པས་དང་
པོ་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་བཏང་བར་མི་བྱའོ་སྙམ་དུ་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་
དཔའི་ལམ་ལས་མི་ལྷོག་པར་བྱེད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་མ་ངེས་པ་ནི་སྤོན་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་སྦྱད་པའི་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞན་
གཉིས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་མ་ངེས་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་

ནས་འཆང་བྱ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་
 ཐེག་པའི་དོན་བདེན་པ་མཐོང་བ་རྒྱན་ཞུགས་ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་གསུམ་
 དང་། བདེན་པ་མ་མཐོང་བ་སོ་སྟེ་སོས་སྟོད་པའི་གང་ཟག་གང་ཡིན་པའོ། །
 བདེན་དོན་མཐོང་བ་ལ་ཡང་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མི་
 འོང་དང་། འདོད་ཁམས་ལ་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་མིན་པར་རྒྱན་ཞུགས་དང་
 ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་བདེན་མཐོང་འདོད་ཆགས་བྲལ་
 མ་བྲལ་འདི་གཉིས་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་ཀྱང་དབང་པོ་རྩལ་པོ་དང་དུས་རིང་
 པོ་ཞིག་གིས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པས། སོ་སྟེ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་
 ལས་དམན་པའོ། །ཉན་ཐོས་འཇགས་པ་སྟོན་པ་ལ་རྒྱུ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ནས་
 སྟོན་པར་མི་སྟེ་བར་བྱེད་པ་འཇགས་པའི་ལམ་ཐོབ་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་
 བ་འཁོར་བར་སྟེས་ནས་རྫོགས་སྒྲིལ་བ་བསྐལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་
 གྱི་བར་དུ་བསྐྱབ་དགོས་ན་སྟོན་པ་ཟད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་པ་དེ་དག་འཁོར་
 བར་རི་ལྟར་སྟེ་ཞེན་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཆགས་བྲལ་དང་ཆགས་བྲལ་མིན་པ་
 དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྟོན་པའི་གཉེན་པོ་འཇགས་པའི་ལམ་ཐོབ་
 པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་
 གླུ་མ་སྟོན་པ་དག་ཏུ་སྟེ་བའི་རྒྱར་སྟོན་ལམ་གྱིས་རྒྱར་བའི་ཕྱིར། རྟོག་གས་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་རྒྱར་བ་ཡི་སྟེ་བ་དང་ནི་ཡང་དག་པར་ལུན་ཏེ། ཚུལ་
 དེས་འཁོར་བར་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་དེ་སྟེས་ནས་རྫོགས་སྒྲིལ་བྱུང་

གསུམ་ལ་འཇུག འཕགས་པའི་ལམ་ནི་འཁོར་བ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་
མིན་པ་ཟད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་དེ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་དེ་ལྟར་རུང་
སྒྲུལ་ན་བདེན་ཏེ་འཕགས་པ་ལམ་འབའ་ཞིག་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མིན་ཡང་།
ཐུར་མི་འོང་བ་རྣམས་ལ་ཁམས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ལྡན་པ་དང་། རྒྱུ་ལྷགས་
དང་ཐུར་འོང་ལ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་སྒྲོམ་སྤང་མ་ཟད་པ་དང་། ཁམས་
གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡོད་པ་དེ་འཕགས་པའི་ལམ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་
བསྐྱོས་པའི་མཐུས་བྱལ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་བྱས་ཏེ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་ཏེ་ཞེས་འགྲེལ་པར་གསུངས། འདིར་འཕགས་པ་ལམ་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་
ཀྱི་ལས་ནི་ཟག་བཅས་སུ་ནམ་ཡང་བརྒྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཟག་མེད་ཟག་བཅས་
དང་། དགོ་བ་རྣམས་པར་འགྱུར་མི་མིན་མོད། ལྟར་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་འདིས་
འཁོར་བ་སྤངས་ནས་རང་ཉིད་ཞི་བ་མུང་འདས་སུ་གཞོལ་བའི་བསམ་པ་དེ་
བཟང་ནས། ད་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་ལམ་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་བའི་
མཐུས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པར་
རྒྱུར་བའི་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་དེའི་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་
ལ་དེ་ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་པལ་པའི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པས་
བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པར་རྒྱུར་བའི་སྐྱེ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་པར་གོ་བར་བྱའོ། །སངས་
རྒྱུས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་རིགས་མ་དེས་པར་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་
བ་རྣམས་ལ་ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་འཁོར་བ་སྤྱོད་པ་སྤྱུག་བསྤུལ་དང་མུང་འདས་ཞི་བར་

བསྐྱོམ་པ་མུང་འདས་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་བདེང་སྟོམས་སུ་བྱེད་དུ་
 བཅུག་ནས་འཁོར་བ་ལ་མངོན་དུ་ལྟ་བའི་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་
 སྦྱོར་བར་མཛད་པས་དེ་དག་སྟིང་རྗེས་འཁོར་བར་སྦྱེ་བ་འཛིན་པ་ནི་སྲིད་པར་
 ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་དག་བདེན་དོན་མཐོང་བའི་འཕགས་པ་
 ཡིན་པས་པལ་པ་ལྟར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་རང་དབང་མེད་པར་འཁོར་
 བར་ཡང་ཡང་སྦྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲལ་བར་སྦྱར་བའི་སྦྱེ་བ་
 འཛིན་ཞེས་སོ། །རི་ལྟར་སྦྱེ་ན་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་མ་བྲལ་བ་དང་།
 བྲལ་བ་གཉིས་ལས། གཅིག་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ནི། རྒྱལ་ལྷགས་
 དང་བྱིར་འོང་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་དག་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེད་པ་ལ་སྟིང་རྗེའི་
 དབང་གིས་གང་དང་གང་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བར་འདོད་པ་དེ་དང་དེ་
 དག་ཏུ་སྦྱེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ནི། དེ་དང་དེར་སྦྱེ་བ་
 མཚན་ཉིད་པ་རབ་ཏུ་སྦྱབ་པར་བྱེད་དེ་སྦྱེས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་དང་
 བདེ་བ་བྱས་ནས་ཆོགས་གཉིས་བསགས་གིང་མཐར་འཛང་རྒྱ་བར་བྱེད་དོ།
 གཅིག་ཤོས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འདོད་ཁམས་སུ་བྱིར་མི་
 འོང་བ་དང་ལྟན་པའི་བྱིར་རང་ཉིད་འདོད་ཁམས་སུ་མི་སྦྱེ་ཡང་ཉིང་རེ་འཛིན་
 གྱི་སྦྱལ་པས་འཁོར་བར་སྦྱེ་བ་བསྟན་ནས་ཆོགས་བསགས་སྦྱབ་པར་བྱེད་
 ཅིང་མཐར་འཛང་རྒྱའོ། །ཉན་ཐོས་པའི་ལམ་གྱིས་བདེན་མཐོང་འདོད་པའི་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་མ་བྲལ་བ་དེ་གཉིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ནི་སྦྱར་

གོམས་པའི་གྲགས་ཀྱིས་རང་དོན་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་
ལྡན་པས། ཟུངན་འདས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་སྤྱིར་སྤྱོད་ཆེན་གྱི་
འབྲས་སུ་ལ་རྟོགས་པ་སུལ་བ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །

བདེན་པ་མཐོང་བའི་དོན་མ་བྱས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ། རིགས་མ་
ངས་པ་སོ་སྤྱོད་མ་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་སུ་
ཐུར་བ་དེ་ནི་སྤྱོད་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་དག འདོད་ཁམས་མིའི་རིས་ལས་ཆེ་
འཕོས་ནས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་ཆེ་རིང་པོའི་ནང་དུ་སྤྱོད། །དེ་ལྟར་ལྟ་ཆེ་རིང་
པོའི་ནང་དུ་འདུག་འདུག་པ་ལས། བཅ་ཞིག་འཛིག་རྟེན་འདིར་རྟོན་པ་སངས་
རྒྱས་མི་བཞུགས་ལ་དེའི་བརྟན་པ་ལྟ་བུ་མེད་པར་ཐུར་བ་དང་། སྤྱིར་འདོད་
པའི་ཁམས་སུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ། །འདོད་ཁམས་སུ་སྤྱོད་ནས་ཡུལ་ལ་སེམས་
མངོན་པར་མི་དགའ་ཞིང་རྟོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་གོམས་པའི་སྤྱོད་ས་
ཀྱིས་སྤྱོད་དཔོན་མེད་པར་འཕགས་པའི་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་དེ་རང་རྒྱལ་ལྟ་
བུའོ། །དེ་ནས་སྤྱུལ་བ་བྱེད་པར་འདོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསམ་པས་
གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བསམ་གཏམ་ཐོབ་པའི་དོན་ལ་བརྟན་པར་བྱེད་ཅིང་དེས་
བསམ་གཏམ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱུལ་པ་སྤྱུལ་ཏེ་ཁམས་གསུམ་དུ་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གསུང་གསུང་པར་བྱས་
ཏེ་མཐར་བུང་རྒྱུ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་དཔལ་སྤེང་གི་མདོ་
ལས། དང་པོར་མེ་ལྷི་བ་ལ་མཆོད་དོ། །དེ་ནས་ཡུལ་འཁོར་ལ་མཆོད་དོ་ཞེས་

གསུངས་པའི་དཔེས་དང་པོ་ཉན་ཐོས་དང་། དེ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་དང་།
 མཐར་ཐོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བའི་གནས་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་
 དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་འདོད་པའི་ལུགས་འདི་
 ལྟར་ན་རིགས་མ་དེས་པ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་ནས་འཆང་རྒྱ་རུང་གི་
 ཉན་རང་དུ་རིགས་དེས་པ་ནི་ནམ་ཡང་འཆང་མི་རྒྱ་ཞིང་། རིགས་ཆད་པ་དག་
 སངས་རྒྱ་བ་ཡར་ཞོག་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་ཐོབ་པའི་སྐལ་པ་གཏན་མེད་
 ལ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་རྣམས་ལྟག་མེད་མུང་འདས་ཀྱི་ཆེ་མུང་པོ་ལྟ་གཏན་དུ་
 རྒྱན་འཆད་པས་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་མི་སྤིད་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་པ་དག་
 གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཡོད་པས་འཆང་
 རྒྱ་རུང་གི་རིགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་མེད་དེ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོང་གསལ་བ་
 ཡིན་པ་དང་། དེ་མ་གྲོ་བྱུར་བ་འབྲལ་རུང་ཡིན་པས་གནས་སྐབས་སུ་ཐེག་པ་
 གཉིས་ཀྱི་འབྲས་སུའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཉན་རང་ལྟག་མེད་མུང་འདས་སུ་
 ཞུགས་པ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐུལ་བས་འགོག་
 པའི་དབྱིངས་ལས་ལྡང་སྟེ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་བསྐྱར་བའི་སྟེ་བ་བཟུང་
 བས་ཐོགས་སྤྱིན་སྐྱུང་བ་མཐར་ཐུན་པར་བྱས་ཏེ་འཆང་རྒྱ་བར་བཞེད་པ་ལྟར་
 མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་དེ་ལྟར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་རྒྱུད་སྤྲུལ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
 གསུངས་སོ། །ལུགས་དེ་གཉིས་གང་ཟག་གི་ཁམས་དབང་བསམ་པ་དང་
 མཐུན་པར་མདོ་རྣམས་ལས་ཀྱང་རྩལ་དེ་གཉིས་ཀ་གསུངས་གིང་། གནས་

སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་སོ་སོར་ཡོད་
པ་ནམ་ཡང་འགོག་མི་རུས་ལ། རིགས་ཆད་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས་སྐབས་
འདིར་དེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ། །བཙུ་གཅིག་པ་རིག་པའི་གནས་ལྟ་ཡོངས་
སུ་འཕྲོལ་བ་ནི། རིག་པའི་གནས་ལྟ་དག་ལ་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གི་
བསྟན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཛམ་མ་གཅི་ཤེས་བྱ་རི་
ལྟ་བ་དང་རི་སྟེད་པ་ཀུན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ནས་མཁས་པར་བྱས་ཏེ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་སྦྱང་
དགོས་ཤིང་། ཉན་ཐོས་ཞིབ་དེ་འདོད་པ་དག་གི་རྩ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་
ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གི་དོན་རྟོགས་པས་ཀྱང་རང་འབྲས་ཐོབ་རུས་པས་
ཤེས་བྱ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་དོན་བསྟུས་ན་རིག་པའི་གནས་ལྟ་པོ་འདི་
ཙམ་དུ་འདུ་སྟེ། ཐོག་མར་རིག་བྱེད་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་ཤེས་དགོས་པས། མིང་ཆོག་
ཡི་གའི་རང་བཞིན་གྱི་དག་གང་ཞིག་མིང་དང་ཆོག་གི་སྟངས་སོགས་སྦྱར་ཆུལ་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པ་བརྟེན་པའམ་སྒྲོ་རིག་པའི་བསྟན་
བཅོས་དང་། བསྟན་བྱའི་དོན་ཡང་དག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ནོར་བར་འབྱེད་
པར་བྱེད་པ་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་རིག་པའམ་མངོན་སུམ་དང་རྫེས་སུ་དབག་པའི་
ཆད་མའི་ཆུལ་མ་ནོར་བར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་

བཟོའི་གནས་ལུགས་ལ་བརྟེན་པ་ལུས་ཀྱི་སྒྲུ་ཅལ་དང་ཡི་གེ་འབྲི་བ་སོགས་
 ལག་བཟོའི་རིགས་རྣམས་དང་། དག་ལ་བརྟེན་པ་དབྱངས་བདུན་དང་ཆོས་
 དང་མིད་ཀྱི་གཏམ་བྱེད་པ། ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལུགས་དང་
 ལུགས་མིན་ཤེས་པ་དང་། བརྟགས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུས་
 མཆོན་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་བཟོ་ཡི་གནས་རྣམས་སྒྲ་ཆོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་
 དང་། རད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། རད་ཀྱི་རོ་བོ་དང་། རད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་
 དང་། རད་ཕྱིས་མི་འཕྱར་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་བཞི་ལ་མཁས་པའི་སྒྲོ་ནས་
 རྒྱེད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ལ་རྒྱུད་མཁྱིས་བད་ཀན་གྱི་ཁམས་རང་བཞིན་
 གྱིས་གནས་པ་ཟས་སྟོད་སོགས་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ཏེ་འཕེལ་ཟད་འབྱུགས་པའི་
 ཉེས་པ་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲོམས་པར་བྱེད་པ་ལུས་གསོ་བ་ཞེས་སྤྱིར་བཏགས་
 པ་དང་། བྱེ་བྲག་རྩ་རྟེན་གྱིས་པ་དང་བུད་མེད་ལ་བྱེད་པར་གྱི་ནད་དུ་རྒྱུར་པ་
 རྣམས་གསོ་བ་དང་། དུག་མཆོན་གདོན་སོགས་སྤྱི་རོལ་གྱི་རྒྱེན་གྲོ་བུར་བའི་
 དབང་གིས་ན་བ་རྣམས་བཅོས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཁུ་བཅུད་འཕེལ་ཞིང་འདོད་
 པའི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བྱེད་པ་རོ་ཅ་བ་གསོ་བ་དང་། ལུས་ནད་
 མེད་པའི་བདེ་བ་ལ་རེག་པའི་སྒྲོ་ནས་བཅུད་ལེན་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆོ་གས་
 ཀླས་པ་གསོ་ཞིང་ཆོ་ཡུན་རིང་པོར་འཆོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་གསོ་བའི་རིག་པ་འཇམ་
 ཆོ་འཆོ་བའི་རིག་པ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་དག་གི་བསྟན་བཅོས་དང་རི་ལྟ་རི་
 རྟེན་གྱི་ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་ཤིང་གཏན་བདེ་ཐར་

པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་སྟོན་པ་ནང་རིག་པ་འཕམ་ཡང་དག་པ་དམ་
པའི་ཆོས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཏེ་འདི་ལྟའི་ནང་དུ་རིག་གནས་རྒྱུད་པ་ལྷ་ལ་སོགས་
པའི་གཞུང་མཐའ་དག་འདུས་པ་ཡིན་པས། འདི་ལྟ་བུ་རིག་པའི་གནས་ལྷ་
དག་ལ་བརྩོན་ཞིང་མཁས་པར་མ་བྱས་པ་ཞིག་ན། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་
ལས་མཆོག་རྒྱ་ཁྱུར་པ་ཐེག་ཆེན་པའི་གང་ཟག་འཕགས་པ་མཆོག་དག་གིས་
ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
ནི་རིག་པའི་གནས་ལྷས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པོ་དེ་མ་ཤེས་པའི་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་རང་
བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྩོད་དང་། བསམ་པ་དང་ཤེས་རབ་རྒྱ་ཆེ་བས་མོས་
སྟོད་དུ་ཡང་རིག་པའི་གནས་ལྷས་བསྟུས་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྩོན་
ཞིང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་བསྟོན་པ་ཡང་བྱེད་ལ་རྒྱ་
མཐུན་པའི་དབང་གིས་སྟེ་བ་ཆེས་མང་པོར་གོམས་པར་བྱེད་དོ། །ས་ཐོབ་
ཕན་ཆད་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེ་སྟེད་པའི་ཤེས་བྱ་རྣམས་
ཀྱང་ཆོགས་མེད་པར་མཁྱེན་ཅིང་སྟེ་བ་དབག་རྒྱ་མེད་པར་རང་གིས་གོམས་
པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་རྣམས་རིག་པའི་གནས་ལྷ་ལ་ལྷག་པར་
བརྩོན་པར་བྱས་ཤིང་མཁས་པ་ཡིན་གྱི་མི་མཁས་མི་སྲིད་དེ་ཞེས་གོ་དགོས་
ཀྱི་འཕགས་པ་མཆོག་རྒྱ་ཁྱུར་ནས་ད་གཤོད་རིག་གནས་སྟོབ་པའི་མགོ་གསར་

དུ་འཛིན་དགོས་པ་ལྟ་བུའི་གོ་བ་ཐ་ཆད་སྐྱེད་པར་མི་བྱའོ། །སློབ་པའི་སྐབས་
 རྒྱ་རིག་པའི་གནས་ལྟ་ལ་མ་སྒོངས་པའི་ཤེས་རབ་ལུན་སྒྲུལ་ཆོགས་པ་ལ།
 སྒྲན་ཅི་ཙམ་ཆོགས་དགོས་པ་ཆང་བ་ལ་སྒྲན་ཀྱན་ཆོགས་དང་། དེ་བཞིན་མི་
 ཀྱན་ཆོགས་ཞེས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་རིག་གནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 བར་གདགས་ཅུང་ལ་རྒྱ་དེ་ལུ་ལྟ་བུ་ཕྱིན་པར་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་རིག་
 པའི་གནས་ལྟས་བསྐྱས་པའི་དོན་མཐའ་དག་མདོན་སྒྲུལ་མཁྱེན་པ་ལ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པའི་མཚན་ཡོངས་སྒྲུ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་གཞན་དོན་ལ་བརྩོན་པས་རིག་པའི་གནས་ལྟར་མཐས་ན་གཞན་དོན་
 རྒྱབ་ལུས་ཤིང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 དུ་སྟོན་པ་ལྟ་སྟེགས་ཅན་སོགས་གཞན་དག་ཆོག་དང་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཆར་
 གཙོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་ཆད་མའི་རིག་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྐྱེ་དང་བྱེ་བུག་
 རེས་སྐྱེ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་བཟོ་དང་གསོ་བ་རིག་པ་བསྐྱབས་པ་དང་། བདག་
 ཉིད་ཀྱིས་རི་ལྟ་རི་སྟེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱན་ཡང་དག་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནང་
 རིག་པ་འཕམ་དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་རིག་
 པའི་གནས་ལྟ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རབ་དུ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 བོ། །དེ་རྒྱད་དུ་ཡང་དྲིན་ལན་བསབ་པའི་མདོ་ལས། དམ་པའི་ཆོས་མདོ་
 རྟེན་བཅུ་གཉིས་དང་། རྒྱལ་མ་གཏན་ཆོགས་རིག་པ་དང་རྒྱ་རིག་པ་དང་། སྒྲན་
 དབྱེད་ཀྱི་རིག་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་བཟོའི་རིག་པ་བསྐྱབ་དགོས་ཚུལ་

སོ་སོར་གསུངས་ནས། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིག་པའི་དངོས་པོ་
ལྷ་ལ་མ་བསྐྱབ་ན་ནམ་རྒྱུ་ཡང་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་སྤྱོད་
ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རིག་པའི་དངོས་པོ་ལྷ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅི་ལྟ་བུས་འཆོལ་བ་བཤད་པ་ལ་
རོལ་རྒྱུ་ཕྱིན་པའི་ཁམས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་རྒྱ་དམིགས་
ནས་ནི་དགའ་བ་དང་སོགས། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་
ཏེ། དང་པོ་རྒྱ་དམིགས་ནས་དགའ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནས། རྟོན་ལ་དེའི་
རྫོགས་སུ་བྱན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་འབྲས་བུ་བྱན་མོང་འདོད་པ་ཡིད་བྱེད་
དང་རི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་དང་མཐར་ཐུག་གི་དགའ་བ་ཡིད་བྱེད།
མི་སྣོ་བ་ཡིད་བྱེད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་དང་གཉེན་པོ་སྦྱབ་པ་ཡིད་བྱེད་
བདུན་དང་རབ་རྒྱ་བྱངས་པ་ཡིད་བྱེད་སོགས་ནས་བདག་མཆོག་རྒྱ་འཛིན་པ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་གྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདི་དག་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་རང་རྒྱུད་
ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱུ་ཕྱིན་པའི་ཁམས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། དང་པོ་རྒྱ་དམིགས་ནས་
ནི་དགའ་བ་དང་ཞེས་པ་རིགས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོན་མར་
བདག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་པར་ཕྱིན་ཏུ་གསྐྱབ་ཀྱས་པའི་རིགས་སམ་ས་
པོན་ཡོད་མེད་བརྟགས་ནས། སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་དང་པར་ཕྱིན་ལ་འཇུག་
པར་འདོད་པའི་རྒྱ་ཡོད་པར་དམིགས་ནས་བདག་ལ་འཆང་རྒྱུ་བའི་སྐལ་པ་

ཡོད་དེ་སྙམ་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་དགའ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཐར་ཕྱིན་གྱི་ས་
 བོན་ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟེན་ལ་དེ་
 རྟེན་དྲན་པ་དང་ཞེས་པ་རིགས་ལ་གནས་པ་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་སྒྲུ་མེད་བྱང་
 རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཡ་ཤོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སམ་རྟེན་ཡིན་
 བས་བདག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པས་ཐར་ཕྱིན་རྣམས་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་
 སྙམ་དུ་དགའ་ཞིང་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལ་མི་བརྟེན་པའི་དྲན་པ་དང་ཤེས་
 རབ་གྱིས་རྟེན་སྐྱེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེས་ཀྱང་ཐར་ཕྱིན་གྱི་ཁམས་རྒྱས་
 བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་འབྲས་སུ་སྐྱེན་མོང་འདོད་པ་དང་ཞེས་པ་ཡ་ཤོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སྦྱོད་ཅིང་ཐར་ཕྱིན་གྱི་འབྲས་སུ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་རྣམས་
 བདག་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་པར་གཞན་དང་སྐྱེན་མོང་དུ་འདོད་དེ།
 དེ་ལྟར་བསྟོར་བར་བྱས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཀྱང་ཐར་ཕྱིན་གྱི་ཁམས་རྒྱས་
 བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་རྟེན་སྐྱེད་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་བཞིན་མོས་པའོ་ཞེས་པ་རི་
 ལྟར་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་དང་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱིས་
 ཐར་ཕྱིན་དུག་སྦྱོད་ནས་སྒྲུབ་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་མཛོན་དུ་མཛད་པ་བཞིན་
 བདག་གིས་ཀྱང་ཐར་ཕྱིན་དུག་སྦྱོད་པས་མཛོན་པར་སངས་རྒྱས་པར་གྱུར་
 ཅིག་ཅེས་མོས་པས་ཀྱང་ཐར་ཕྱིན་གྱི་ཁམས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་
 རྒྱ་དམིགས་པའི་དགའ་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་རྟེན་སྐྱེད་པ་དང་ཐར་ཕྱིན་
 ལ་སྦྱོད་ཅིང་འབྲས་སུ་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་སྐྱེན་མོང་དུ་འདོད་པ་དང་། སྒྲུ་

མེད་འཕོབ་པའི་ཡིད་བྱེད་བཞི་པོ་དེས་རང་གི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་
ལ་ཡོད་པའི་པར་བྱིན་དུག་གི་ས་བོན་གོང་ནས་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་
ཡིད་བྱེད་འོག་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་གི་ཁམས་རྒྱས་
པར་བྱེད་པ་དང་། གོང་འོག་གི་གོ་རིམ་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཤེས་
པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། འདིར་ནི་གཞུང་ཆོག་མདོར་བསྡུས་སུ་འཆད་དོ། །མཐུ་
ནི་རྣམ་པ་བཞི་དག་གིས། །དགའ་དང་ཞེས་པ་འོག་ནས་འཆད་འབྱུར་ལྟར་
རང་ལ་མཐུ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པར་མཐོང་ནས་དེ་དག་གིས་དགའ་བ་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་དང་། དེས་པར་མི་སྟོང་དང་ཞེས་པ་མཐུ་དང་ལྟན་ན་བདག་གིས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་སེམས་ཅན་སྟོན་པར་དེས་པར་
མི་སྟོང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་ལ། མི་སྟོང་
བའི་སྟོན་སྐུ་མེད་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་པར་བྱིན་རྣམས་ཀྱི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་སེར་སྐ་སོགས་སྤང་བ་དང་། གཉེན་པོ་སྟོན་སོགས་སྐྱབ་པ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་རྣམ་པ་བཞི་འབྱུང་བ་ཡིན་ལོ། །མཐུ་རྣམ་པ་བཞི་ནི་པར་བྱིན་གྱི་མི་
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤང་བའི་མཐུ་ལམ་རུས་པ་ཡོད་པ་དང་། གཉེན་པོ་པར་
བྱིན་གྱི་ཆོག་སྟོན་པའི་མཐུ་དང་། བདག་དང་པ་རོལ་ལ་པན་འདོགས་པའི་
མཐུ་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་རྣམ་སྟོན་དང་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུས་པར་
བྱིན་སྐྱབ་པ་ལ་རུས་པ་ཐོབ་པའོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བའི་མཐུ་རི་ལྟ་བུ་
ཡིན་ཞེན་སྟོན་པས་སེར་སྐ་སེལ་རུས་པར་མཐོང་བ་སོགས་པར་བྱིན་གཞན་

རང་རང་གི་མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་འཆལ་ཚུལ་ཁོང་ཁྱོད་ལོ་ལོ་རྣམ་གཡེང་ཤེས་འཆལ་
སྤང་རུས་པའོ། །ཆོག་གས་སྤྱིན་པ་ནི་པར་བྱིན་དུག་གི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ཆོག་གས་བསམ་གས་ཤིང་སྤྱིན་པར་མཐོང་སྟེ། སྤྱིན་ཚུལ་བཟོད་གསུམ་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཆོག་གས་དང་། ཤེར་ཉིང་གཉིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གས་དང་བཙོན་འགྲུས་
ནི་གཉིས་ཀའི་ཆར་གཏོགས་པའོ། །བདག་དང་གཞན་ལ་པན་པ་རི་ལྟར་
འདོགས་ན། སྤྱིན་པ་བཏང་བ་ལ་དགའ་ཞིང་མི་འགྱོད་པས་ད་ལྟ་དང་བྱི་མར་
བདག་ལ་པན་བཏགས་པ་དང་སྤྱིན་པ་བྱིན་པས་གཞན་ལ་པན་འདོགས་པ་
དེ་བཞིན། ཚུལ་བཟོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་མེད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་
ཀྱིས་གཞན་དོན་བསྐྱབ་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་མཐུས་གཞན་གྱི་ནད་དང་
ལོ་ཉེས་སོགས་སེལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པས་གཞན་ལ་པན་
འདོགས་ཤིང་རང་ལ་པན་པ་ནི་སྦྱོས་མ་དགོས་སོ། །མ་འོངས་པ་ན་རྣམ་སྤྱིན་
དང་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་རི་ལྟར་འབྱུང་ཞེན། སྤྱིན་པས་ལོངས་སྟོང་ཆེན་
པོ་དང་། ཚུལ་ཁྱིམས་ཀྱིས་ལྟ་མིའི་ལུས་ཐོབ་པ་དང་། བཟོད་པས་མཛེས་
ཤིང་འཁོར་གཡོག་སྟན་སྟུམ་ཆོགས་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་
མཐའ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། བསམ་གཏན་གྱིས་ལུས་ནད་
མེད་པ་དང་སེམས་ལས་སྤང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རིག་པའི་
གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་བ་ནི་རྣམ་སྤྱིན་གྱི་འབྲས་བུའོ། །རྒྱ་
མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཆོ་རབས་གང་དང་གང་དུ་སྦྱེས་ཀྱང་སྤྱིན་སོགས་དེ་

དང་དེ་རྒྱབ་པ་ལ་དགའ་ཞིང་བརྒྱབ་པ་དང་། དེས་རང་དོན་དང་གཞན་སྤྱོད་
པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བའོ། །འདི་ནི་མཐུན་མ་པ་བཞིའོ། །མི་སྤྱོད་པ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་ནི། བསྟར་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་བྱ་བ་
ལ་མི་སྤྱོད་པ་དང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་མཉན་
བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་འཕམ་ཇོགས་
པར་བྱེད་པ་ལ་མི་སྤྱོད་པ་སྟེ་རང་པར་བྱིན་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་
བ་ལ་དེའི་དྲིས་སུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལོག་རྒྱབ་དང་། ཆ་གང་བཀའ་སྒྲོམ་
ངལ་དུ་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱད་བསྟེན་ལ་ཅི་བྱུང་ཡང་ཡིད་མི་སྤྱོད་པར་ཆོས་སྤྱོད་པས་
ངོམས་པ་མེད་པའོ། །མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དང་གཉེན་པོ་རྒྱབ་པ་ཡིད་བྱེད་
ལ་རྣམ་གངས་བཞི་སྟེ། བར་བྱིན་གྱི་མི་མཐུན་སྤྱོད་སེམས་སྟན་ནས་ཤེས་རབ་
འཆལ་བའི་བར་རྣམས་སྤྲིག་པ་མི་དགོ་བའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་དེ་དག་བྱུང་ན་སོ་
སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་དང་། གཉེན་པོ་སྤྱོད་པ་སོགས་དུག་པོ་རང་དང་
གཞན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་པ་དང་། བར་བྱིན་གྱི་ཆོས་ཟབ་
ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲུབ་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། བཤགས་པ་ཡི་རངས་གསོལ་གདབ་སྟེ་གསུམ་
གྱིས་མཆོན་པའི་རང་བཞན་གྱི་དགོ་ཅུ་ཐམས་ཅད་སྤྲེལ་བྱང་ལུབ་ཀྱི་བྱིར་
ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་བཞིའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་
སོ་སོར་བཤགས་སོ། །དགོ་བའི་ཅུ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་

བགྱིའོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་བསྐྱེལ་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །
 བདག་གཞན་སྒྲུབ་མེད་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཆོག་དམ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག ཅེས་
 གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་རབ་རྩ་དྲུངས་བ་ཡིད་བྱེད། ཡང་དག་པར་
 རོད་པ་ཡིད་བྱེད་སོགས་ཡིད་བྱེད་གྱི་རྣམ་གངས་རི་རྒྱན་བསྟན་པ་འདི་དག་
 ཡིད་ལ་བྱས་པས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཁམས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། རབ་དྲུངས་
 ཞེས་པས་ཕར་ཕྱིན་དུག་གི་ཆོས་དང་དོན་ལ་ཡིད་རབ་རྩ་དྲུངས་བ་སྒྲིད་པར་
 བྱེད་པ་ནི་རབ་རྩ་དྲུངས་བ་ཡིད་བྱེད་དེ། ཆོས་དང་དོན་ཞེས་པ་ཕར་ཕྱིན་རྫོང་
 བྱེད་གྱི་ཆོས་དང་དོན་ཕར་ཕྱིན་ཉིད་དམ། ཡང་རྒྱ་ཕར་ཕྱིན་ཆོས་དང་། དོན་
 དེའི་འབྲས་བུ་ལ་བྱ་སྟེ། མདོར་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ནི་རྫོགས་སྒྲིན་སྒྱུར་
 བ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་དང་། འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་པར་
 ཡིད་ཆེས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཡང་དག་ནོད་པ་དང་ཞེས་དེ་ལྟར་དད་ནས་
 ཕར་ཕྱིན་སྟོན་པའི་ཆོས་འཆོལ་ཞིང་ཡང་དག་པར་ནོད་པ་ནི་ཡང་དག་ནོད་པ་
 ཡིད་བྱེད་དང་། གཞན་ལ་སྒྱུན་པར་འདུན་པ་དང་ཞེས་པ་ཆོས་དེ་གཞན་ལ་
 སྒྱུན་པར་དགའ་བའམ་བདུན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་གསུམ་ནི་བཤད་པའི་
 རྒྱལ་ས་སོ། །ཤོ་ཆ་དང་ནི་ཞེས་པ་ཕར་ཕྱིན་ཆད་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་
 ལ་ཤོ་ཆ་བཤོ་བ་ཤོ་ཆ་ཡིད་བྱེད་དང་ནི། སྒྲོན་ལམ་དང་ཞེས་པ་ཆེ་རབས་
 ཐམས་ཅད་དུ་ཕར་ཕྱིན་དུག་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་དང་། ཉེ་དུ་དང་ལུས་དང་ལོངས་སྟོན་ལ་སོགས་ཆད་པའི་སྒྲོན་ས་ཕ་

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བསྐྱབ་པར་ཐུང་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་
ལམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མངོན་པར་དགའ་དང་ཞེས་པ་སྐྱེ་བ་ཆེ་རབས་
ཐམས་ཅད་ཏུ་སྒྲ་མེད་བྱང་ཚུབ་འཕོབ་པའི་རྒྱ་པར་ཕྱིན་ནམས་བསྐྱབ་པ་ལ་
སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་གསུམ་ནི་པར་ཕྱིན་
གྱི་གདམས་པ་རྗེས་བསྟན་བཞིན་འཇུག་པའི་དོན་ནོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་ཐབས་དང་ལྟན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། བྱ་བའི་ཡིད་ཅེས་པས་
བསྟན་ཏེ་པར་ཕྱིན་ནམས་རང་གིས་དངོས་སུ་སྦྱང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད།
གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་རོ་
ཐུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་པར་ཕྱིན་ནམས་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །
སྒྲོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནམ་པ་བཞི་ནི་སྒྲིན་སོགས་ནམ་པ་དུག་ལ་ནི། ཞེས་པ་
ནས། ཡང་དག་སྒྲོ་བ་མཆོག་དང་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། བཞི་གང་
ཞེན་པར་ཕྱིན་དུག་གི་མཐུ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲོ་བ་ཡིད་བྱེད། སེམས་ཅན་ཡོངས་
སྒྲིལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོ་བ་ཡིད་བྱེད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད་པ་ལ་
སྒྲོ་བ་ཡིད་བྱེད། དག་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟན་པ་ལ་སྒྲོ་བ་ཡིད་བྱེད་བཞིའོ། །
དེ་ལས་དང་པོ་སྒྲིན་པ་སོགས་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྒྲིན་པའི་སྒྲིན་པ་ནས་སྒྲིན་པའི་
ཤེས་རབ་གྱི་བར་དུག་རེ་དུག་རེ་ཡོད་པ་སྐམ་ཅུ་ཅུ་དུག་ཏུ་ཐུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་
པར་ཕྱིན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་ལུས་པའི་མཐུ་ཐོབ་པ་ནི་སྒྲོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
དང་པོའོ། །སྒྲིན་སོགས་ཕྱིན་དུག་རེ་རེ་ཡང་དུག་ཏུ་འཐུང་ཚུལ་རང་རང་གི་

དངོས་པོ་སྦྱིན་པའི་སྦྱིན་པ་སོགས་རང་རང་དང་། དེའི་ཆོ་གཞན་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཆ་ནས་སྦྱིན་པ་ཉིས་སྟོད་སྟོམ་པ་དང་དགོ་བ་དེ་བྱེད་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཚུལ་བྲིམས། གཞོད་པ་བཟོད་པའི་ཆ་ནས་བཟོད་པ། དེ་དང་དེ་ལ་བརྩོན་པའི་ཆ་ནས་བརྩོན་པ་ལྟུགས། མི་མཐུན་སྟུགས་ཀྱིས་མ་སྟུགས་པར་སེམས་ཅུ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཆ་ནས་བསམ་གཏན། ཕར་བྱིན་དེ་དང་དེའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཐ་སྟོད་དུ་མ་ཞོར་བར་གཤམ་པ་དང་དོན་དམ་པར་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པས་ཟིན་པའི་ཆ་ནས་གཤམ་རབ་བོ། ཡོངས་སྦྱིན་དང་ཞེས་པ་ཕར་བྱིན་དུག་ཉིད་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིའི་ཚུལ་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་སྟོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་པ་དང་། མཆོད་པ་དང་ནི་ཞེས་པས་ཕར་བྱིན་དུག་གི་ནང་ནས་སྦྱིན་པའི་ཕར་བྱིན་རྟེན་པ་དང་བཀྲར་སྟོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པ་དང་། ཕར་བྱིན་ལྟག་མ་ལྟས་སྦྱབ་པའི་སྟོ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པར་བྱེད་པ་ནི་སྟོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གསུམ་པའོ། །བརྟེན་པ་ལ། ཡང་དག་སྟོ་བ་མཆོག་དང་ཞེས་པས་ཕར་བྱིན་གྱི་ཆོས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པ་ནི་སྟོ་བ་ཡིད་བྱེད་བཞི་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཕར་བྱིན་དང་བསྟུ་དངོས་དང་མཆོད་པ་དང་བརྟེན་པ་བཞི་ལ་ཡང་དག་སྟོ་བ་མཆོག་གི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཕར་བྱིན་གྱི་ཁམས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་སྟོང་བཅུ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་བཅུ་ཞེས་པས་བསྟན་ཉིད་ལ་

ཡང་བྱམས་པ་དང་སྤྱི་རྒྱུ་ཡང་དང་དགའ་བ་དང་བཏང་སྒྲུམས་བཞི་ཡོད་པ་འོག་
ཏུ་ཚད་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་རྒྱུའི་པར་ཕྱིན་
དུག་གི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་གནས་པ་ལམ་དེའི་རྒྱས་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཅན་ལ་སྤྱི་
རྒྱུ་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡང་ཅན་དེའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཅི་རྒྱས་སུ་སེལ་བ་དང་སྒྲུག་
བསྐྱེད་མི་མཐུང་བའི་རྒྱ་སེར་སྒྲུ་སྟགས་དོར་ཏེ་པར་ཕྱིན་ལ་འཛོག་པར་བྱེད་
བ་ཡིན་ནོ། །བྱམས་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་
ཡང་བྱམས་པ་ཅན་དུ་མ་ཟད་བདེ་བའི་རྒྱ་པར་ཕྱིན་རྣམས་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་
ནོ། །དགའ་བ་ནི་སྤྱི་རྒྱུ་སྟགས་བདེ་བའི་རྒྱུ་ལམ་དེའི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་ལྡན་
བའི་སེམས་ཅན་ལ་དེ་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་སྤྱི་རྒྱུ་ཐག་པ་ནས་དགའ་ཞིང་དེ་
བདེ་བ་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་པར་ཕྱིན་ལ་འཛོག་གོ། །བཏང་སྒྲུམས་ནི་
ཆགས་སྤང་མེད་པ་ཡིན་པས་བདེ་བ་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་སྤྱེ་བར་
མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོགས་པ་ལྟ་བུའི་
སྒྲུག་བསྐྱེད་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་དག་ཞེ་སྤང་སྤྱེ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་སྒྲུམ་དུ་སེམས་
པ་དང་། ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་པར་ཕྱིན་གྱི་ཚེས་སྟོན་པའོ། །རྩོམ་
བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་མ་བྱས་རན་པར་བྱས་པ་ལ། རྩོམ་འགྲོད་དང་ཞེས་པས་
བསྟན་ཏེ། པར་ཕྱིན་རྣམས་ཡེ་མ་བྱས་པ་དང་། རྩོགས་པར་མ་བྱས་པ་དང་
སེར་སྒྲུ་དང་དམན་ལམ་ཡིད་བྱེད་གྱིས་བྱས་པ་ནི་སྤྱད་པ་ལམ་རན་པ་བྱས་པ་
ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུ་རྩོམ་ཞིང་འགྲོད་པའོ། །ཡུལ་ལ་དགའ་ཞེས་པ་པར་ཕྱིན་

རྣམས་རྒྱལ་དུ་སྤྱོད་པའི་ཆོ་རྣམ་པར་གཡང་བ་མེད་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཡུལ་དེ་
ལ་དགའ་བ་ནི། དགའ་བ་ཡིད་བྱེད་དེ་འདི་ལ་བརྟན་པ་ཡིད་བྱེད་ཅེས་ཀྱང་
བྱའོ། །སྤྱོད་པ་དག་པོའི་འདུ་ཤེས་དང་ཞེས་པ་སྤྱིན་སོགས་པར་བྱིན་ལ་འཇུག་
པའི་ཆོ་སྤྱོད་པར་མི་འདོད་པའི་སེམས་སྤྱོད་བ་སྤྱིས་པ་ལ་འདི་ནི་སྤྱོད་པར་
རྒྱལ་བ་པའི་བར་དུ་གཅོད་པ་ཡིན་པས་དག་ཡིན་ཅོ་སྟེ་མ་དུ་དག་པོའི་འདུ་
ཤེས་འཛོག་པ་ནི་མི་སྤྱོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །འགོད་དང་ཞེས་པ་སེམས་
ཅན་རྣམས་པར་བྱིན་དུག་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་བསྟན་པས་སྤྱོད་པར་བྱའོ་
སྟེ་མ་དུ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གཙུག་ལག་གི་གཞུང་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་
གདུལ་བྱ་རྣམས་འགོད་པ་ནི་འགོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བྱང་སྟོགས་
ཀྱི་ལེའུ་ལས་བསྟན་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བརྟོན་པའི་སྤྱོད་པོས་སོ་ཞེས་པ་
སེམས་ཅན་སོ་སོའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་འཆོས་པར་འཆད་པ་བརྟོན་པའི་
སྤྱོད་པོས་ཏེ་བརྟོན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་རྒྱུད་ཆོད་
ཤེས་པ་ལའོ། །

འོག་ཏུ་བྱང་སྟོགས་ཀྱི་ལེའུར་འཛིག་རྟེན་འབྱུང་བ་དང་འགལ་བའི་བདེན་པ་
ཤེས་པ་ནི་དོན་དམ་ཤེས་པ་ཡིན་ཅོ། །སྤྱིན་སོགས་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི།
རྟེན་ཡིན་དབང་ལྷན་ལ་སོགས་མིན་ཞེས་པས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པར་བྱིན་
དུག་ནི་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་རྟེན་ཡིན་ཏེ་དབང་ལྷན་པ་ལ་སོགས་
ནི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་རྟེན་མིན་པར་ཤེས་པ་ནི། རྟེན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་

འདི་ནི་རྟོན་པ་བཞི་དང་ལྷན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པོ་དག་
ལ་སྒྲིན་དང་ནི། །ཡོན་ཏན་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་ཅེས་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
སེར་སྒྲ་སོགས་ལ་དབུལ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡོད་པ་དང་། སྒྲིན་
སོགས་ལ་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉིན་
པོ་གཉིས་པོ་དག་ལ་སྒྲིན་དང་ནི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་དོན་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་
རིག་པས་ཤེས་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཆོགས་
གཉིས་པོ་བསགས་པ་རྗེས་སྒྲུབ་ན་པས་དགའ་བ་ནི་བསགས་པ་རྗེས་སྒྲུབ་
པ་ཡིས། དགའ་བ་དང་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སྒྲིན་ཚུལ་བཟོད་གསུམ་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་ཤེར་ཉིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། དེ་དང་དེའི་བརྩོན་
པ་དེ་དང་གཏོང་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཆོགས་བསགས་པ་རྗེས་སྒྲུབ་པ་ནི། བསགས་
པ་བྱན་ནས་དགའ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དོན་ཆེན་པོ་མཐོང་བ་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་ནི་དོན་ཆེན་མཐོང་བ་དང་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་
པའི་པར་ཕྱིན་ནམས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་དོན་ཡིན་ཏེ་ནམ་པར་
མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། སྒྲིན་སོགས་
པར་ཕྱིན་ནམས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་ཡོངས་སྒྲུ་རྫོགས་པས་
བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་དོན་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་མཐོང་བའོ། །
ནལ་འབྱོར་ཞེས་པས་པར་ཕྱིན་དུག་ཡོངས་སྒྲུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་
གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བར་བསྐྱེལ་བ་ནི། ནལ་འབྱོར་ཡིད་

ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཞེས་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ནི་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པ་ནི། མི་རྟོག་པར་འདོད་
 པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་སྦྱར་བའི་དུས་སུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པར་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་འཇུག་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་འདེབས་པ་
 ལ་དེ་ལྟར་འགྲུབ་པ་འབྱུང་བས་མི་རྟོག་པར་འདོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་
 སོ་སོར་ཆོགས་གཉིས་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་བར་བྱང་ཕྱོགས་ལེའུ་དང་
 གོ་རིམ་བཞིན་སྒྱུར་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་འཛིན་བྱེད་དང་ཞེས་པས་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་
 པ་རྗེད་བྱེད་གྱི་ཆོས་དང་དོན་དེ་གཉིས་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི་
 འཛིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །འདི་ནི་གཟུངས་གྱི་སྟོབས་ལས་འབྱུང་ངོ་། །
 ཡང་འདོད་པ་ཞེས་པས་གང་དུ་སྒྲེས་གྲང་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པའི་རྒྱུན་བཤེས་གཉིན་སོགས་དང་ཡང་འདོད་ཅིང་སྟོན་ལམ་འདེབས་
 པ་ནི་རྒྱུན་ཐོབ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་འདི་ནི་སྟོན་ལམ་མོ། །ལོག་པར་འཛིན་
 པ་རྣམ་པ་བདུན། སྦྱོང་བའི་མཐུ་ནི་ཐོབ་པ་དང་ཞེས་པས་ཕར་ཕྱིན་སྒྲིམ་པ་
 ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་འཛིན་པ་རྣམ་པ་བདུན་སྦྱོང་བའི་མཐུ་ནི་ཐོབ་པར་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་ནི། །ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་དང་ཆོས་གྱི་སྟོམ་བཞིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 བདུན་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ གྲུན་བརྟགས་གྱི་ཆོས་མེད་པ་ལ་ཡོད་
 པར་འཛིན་པ་དང་། འཁོར་བའི་ཆོས་ཉེས་པ་ཅན་ལ་རྟག་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་

དུ་འཛིན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་ལྷ་འདས་པ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་གྱིས་བདག་
ཆད་དུ་དོགས་པས་ཡོན་ཏན་ཅན་མ་ཡིན་པར་གཡང་ས་ལྟ་བུར་ལྟ་བའི་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་པར་འཛིན་པ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་རིམ་པ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པ་
མེད་པ་དང་མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་ཡིན་ཏེ་དེས་དེ་དག་སྟོང་
བར་བྱེད་དོ། །འདུས་བྱས་ལ་ཉག་པར་འཛིན་པ་དང་། ཟག་བཙས་ལ་བདེ་
བར་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་བདག་དུ་འཛིན་པ་དང་། ལྷ་འདས་ལས་
འདས་པ་ལ་མ་ཞི་བར་འཛིན་པའི་ལོག་པར་འཛིན་པ་བཞིའི་གཉེན་པོར་རིམ་
པ་ལྟར་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་ཉག་པ་དང་། ཟག་བཙས་ཐམས་ཅད་སྟུག་
བསྐལ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་དང་། ལྷ་འདས་ལས་
འདས་པ་ཞི་བ་ཞེས་བྱའི་ཆོས་གྱི་མདོ་བཞི་བསྟན་པ་དེས་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །
དེ་ལྟར་ཡིད་བྱེད་དེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་པར་ཕྱིན་གྱི་ཁམས་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །
དེ་ལྟར་རབ་དྲུངས་ནས་མདོན་དགའི་བར་དུ་གཤི་རྒྱས་བཤད་ནི་མོས་པ་དང་།
ཆོས་འཆོལ་དང་། ཆོས་བཤད་པ་དང་། སྐབ་པའི་ལེའུ་གསུམ་དང་། གདམས་
བཤེད་དང་། རྗེས་བསྟན་དུ་གདངས་ལྷུང་བ་ཡིན་ལ། བྱ་བའི་ཡིད་ཅེས་པ་ཐབས་
ལྟར་གྱི་ལེའུ་དང་། སྐྱོན་སོགས་དུ་གཤི་ལ་མཐུ་ཐོབ་པ་པར་ཕྱིན་གྱི་ལེའུའི་པར་
ཕྱིན་དུ་གདང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སྐྱོན་བསྟུང་དོས་དང་སྐྱར་རོ། །མཚོན་
བསྟེན་བརྟེ་གསུམ་མཚོན་བསྟེན་ཆད་མེད་གྱི་ལེའུ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །
དོ་ཆོན་ས་ལོག་པར་འཛིན་པ་བདུན་སྟོང་པའི་བར་ནི་བྱང་ཆུབ་སྟོགས་མཐུན་

གྱི་ལེའུ་ལས་རིམ་པར་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ངོ་མཚར་དང་ངོ་མཚར་
མེད་པའི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་བཤད་པ། ངོ་མཚར་ངོ་མཚར་མེད་པ་ལ། །འདྲ་
ཤེས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ངོ་མཚར་གྱི་འདྲ་ཤེས་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་བཞི་དང་། ངོ་མཚར་མེད་པ་ལ་འདྲ་ཤེས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡང་རྣམ་
པ་བཞི་ཉིད་དེ། འདི་དག་ཡིད་ལ་བྱས་ཀྱང་ཕྱིན་དུག་གི་ཁམས་རྒྱས་པར་
བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུའི་ཁམས་
རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ནི་མཁུག་ཏུ། ཕ་རོལ་ཕྱིན་བཅུའི་རྒྱས་བྱུང་བ་སོགས་ཆོགས་
བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་རེ་རེ་ནས་སྒྲོས་
མ་དགོས་སོ། །ངོ་མཚར་པའི་འདྲ་ཤེས་བཞི་གང་ཞེན་ཡོན་ཏན་གྱི་ལེའུ་
ལས་རང་གི་ལུས་དང་སྟོམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་ཕ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་སྤང་དགའ་བ་སྤང་བའི་འདྲ་ཤེས་འཁུག་པ་ཡང་ངོ་
མཚར་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྦྱིན་པའི་ཆེད་དུ་ལུས་གཏོང་བ་ལམ་སྤང་བ། དེ་བཞིན་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལུས་དང་ཉེ་དུ་སོགས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་གཏོང་བ་
ནས་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་བར་དོ། །ཡུན་རིང་བའི་ངོ་མཚར་བ་ནི་
ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྦྱོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྦྱོད་
པའི་འདྲ་ཤེས་འཁུག་པ་ཡང་ངོ་མཚར་དོ། །ཕར་ཕྱིན་དུག་ལ་སྦྱད་ཀྱང་རང་
དོན་དུ་ཆེ་འདིར་ལན་ལ་མི་རེ་བའང་ངོ་མཚར་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་མར་རྣམ་
པར་སྦྱིན་པ་ལ་མི་རེ་བ་ཡང་ངོ་མཚར་བ་བཞིའོ། །རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་

རིགས་སྤྱི་དང་སོགས་བཞི་གཞུང་ལྟར་རོ། ། རྡོ་མཚར་མེད་པ་བཞི་ནི།
འབྲས་བུ་བ་པ་ལས་འབྲས་སྤྱི་བ་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་
པས་ངོ་མཚར་མི་ཆེ་བ་ལྟར། རྒྱ་པར་ཕྱིན་ཚད་མེད་པ་སྤྱད་པའི་འབྲས་བུ་
བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་ཐོབ་པའང་ངོ་མཚར་མི་ཆེ་ལ། བདག་དང་
གཞན་མི་མཉམ་པར་འཛིན་པས་བདག་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་
པར་བྱེད་ན་ངོ་མཚར་གྱི། བདག་གི་འདུ་ཤེས་ཡུལ་རིང་པོར་གཉེན་པོ་བསྐྱེམ་
པས་སྤངས་ཏེ་བདག་དང་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་དེས་བདག་ལ་རི་
ལྟ་བུར་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ངོ་མཚར་མི་ཆེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་
ཕལ་བ་རྣམས་ལས་མཆོག་ཚངས་བ་དང་བརྒྱ་ཕྱིན་སོགས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔས་ཕན་བདགས་པའི་ལན་དུ་ཚངས་པ་སོགས་གྱིས་མཆོད་པ་བཀྱར་སྟོར་
བྱས་པ་ཡང་དང་དུ་མི་ལེན་ཏེ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དེས་མཆིལ་མའི་དོག་
གྲུ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པས་ཕན་ལན་བྱེད་པར་རེ་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ་
དེས་སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་བརྗེ་བས་ཕན་གདགས་པ་ཡིན་པས་ལན་ལ་མི་རེ་
བ་ཅུམ་ལ་ངོ་མཚར་མེད་དོ། །རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ལ་མི་རེ་བའང་ངོ་མཚར་མི་
ཆེ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་འཛིག་རྟེན་པའི་རྣམ་སྦྱིན་མི་འདོད་དེ་
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྤྱུ་གསུམ་དང་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་ངེས་
པའི་བྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྦྱོམས་པ་དང་ཞེས་པས་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་སེམས་སྦྱོམས་པར་བྱས་ཏེ་ཕར་བྱིན་ལ་འགོད་པ་

ནི་སྒྲོམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་འདི་ནི་དོན་གཉིས་པ་ལ་སྒྲིགས་མེད་དང་སོགས་
 གྱིས་བསྟན་ཏོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་མཐོང་བ་དང་ཞེས་པས་ཕར་སྤྱོད་
 རྒྱལ་ལ་སྤྱད་ན་བདེ་བ་དང་ཕན་པ་འབའ་ཞིག་ལས་གཞོད་པའི་དངོས་པོར་
 རུང་ཟད་མི་འགྱུར་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་རྣམ་པ་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བདེ་འབའ་ཞིག་གིས་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་མཐོང་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པའོ། །འདི་ནི་ཡོན་ཏན་ལེའུར་སྟོད་ཉིད་ཏུ་ནི་བྱེད་པ་སོགས་ཕན་འདོགས་
 གྱི་ཆོགས་བཅད་དང་། ཕན་འདོགས་ཚུལ་གྱི་དཔེ་མ་དང་ཕ་དང་ཚུ་ལག་
 སོགས་བདུན་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལན་རེ་དང་ཞེས་
 པས་གཞན་ཕར་སྤྱོད་ལ་བཀོད་ནས་གཞན་ཕར་སྤྱོད་རྒྱལ་གི་ཡོན་ཏན་དང་
 ལྡན་པར་གྱུར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་དག་རང་གི་འདོད་པ་གྲུབ་པས་
 སེམས་ཅན་འདི་དག་གིས་བདག་ལ་ཕན་བཏགས་སོ་སྟོན་ཏུ་སེམས་ཤིང་།
 གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ཙམ་ཞིག་ཕན་པའི་ལན་ཏུ་རེ་བ་ཡིན་ཏེ། ལན་གཞན་
 མི་འདོད་དེ་སེམས་ཅན་ཕར་སྤྱོད་གྱི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པར་གྱུར་ན་ཙམ་རུང་སྟོན་
 པས་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་སེམས་ཅན་དེ་སྤྱོད་པར་གྱུར་ན་སེམས་
 ཅན་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རེ་བ་རྫོགས་པར་བྱས་པས་སོ། །
 འདི་ནི་ལན་འདོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཕར་སྤྱོད་
 ལ་བཀོད་པ་དེ་ཕར་སྤྱོད་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་

དྲིན་ལན་སྒྲན་པ་ཡིན་གྱི་ལན་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་དྲིན་ལན་མི་ལོན་ལ།
ལན་དུ་རེ་བ་གཞན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ནི་
ལོངས་སྤྱོད་ནུས་ལ་མ་ཆགས་དང་སོགས་ནས། དེ་བཞིན་ལན་དུ་པན་
འདོགས་ཡིན་ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་དུ་སྒྲོན་དང་ཞེས་པ་རེ་བ་ཡིད་
བྱེད་དམ་འདོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ཞིག་འདོད་ཅིན་འདི་གསུམ་
དུ་རེ་ཞིང་འདོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སའི་
མཐར་ཐུག་པར་རེ་བ་འཇམ་འདོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཐར་ཐུག་
པར་རེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་རེ་བའོ། །དེའི་དང་པོ་སྐད་དང་
པོར་སྒྱུན་པའི་པར་སྒྱུན་རྫོགས་པས་སྒྱུན་པའི་ས་མཐར་ཐུག་པ་ནས། ས་
བརྩ་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པར་སྤྱིར་རྫོགས་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྩ་
མཐར་སྒྱུན་པར་འདོད་པ་དང་། གཉིས་པ་ས་བརྩ་འདས་ནས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། གསུམ་པ་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་དུས་དང་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་བདེ་
བྱེད་པར་འདོད་པའོ། །འདི་ནི་གཞུང་དུ། ཏྲག་ཏུ་འཕེལ་དང་སོགས་ཆོགས་
བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏོ། །རྒྱུན་དུའོ། །ཞེས་པ་པར་སྒྱུན་པར་འགའ་
སྤྱོད་པར་འགའ་མི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བཞིན་རྒྱུན་མི་འཆད་
པར་སྤྱོད་པ་ནི་རྒྱུན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་གང་མས་ངག་དང་
རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་དོན་ཚུང་མི་བ་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་གསུམ་

སྤང་ཡང་དག་བསྐྱེད་སོགས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཏུ་ཆུད་མི་བ། ཞེས་པའི་ཆོགས་
 བཅད་གཅིག་གིས་སོ། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །ཚུ་རོལ་
 མི་གནས་སེམས་དཔའ་དང་ཞེས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་སྐད་བསྟན་པ་
 བཞིན་ཏུ་ཡར་ཕྱིན་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་བསྐྱབ་པ་སྟེ། དང་པོར་སེམས་
 བསྐྱེད་ནས་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་ནས་མཐར་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ཏུ་
 ཡར་ཕྱིན་རྣམས་བསྐྱབ་པ་བར་མ་དོར་མི་འདོར་བར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་
 པ་ནི་ཡང་དག་སྟོར་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། གཞུང་ཏུ་རེ་བ་མེད་པའི་སྤྱིན་པ་
 དང་སོགས་ནས། བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་སྟོར་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
 བསྟན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་རོལ་མི་གནས་སེམས་དཔའ་དང་ཞེས་སྤྱིན་སོགས་
 ལ་སྐྱེད་ཀྱང་དེའི་འབྲས་བུ་འཁོར་བའི་ལོངས་སྟོན་འདོད་པ་སོགས། ཚུ་
 རོལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོན་ཡུལ་ལ་མི་གནས་པར་སེམས་པའོ། །ཆོག་རྒྱུད་
 གཅིག་པོ་འདི་ནི་བཤད་པ་འབྲེལ་བར་མི་སྤང་ལ་གང་ལ་སྐྱར་མེད་པས་གོང་
 ཏུ་ཡར་སྐྱར་དགོས་སོ་སྟམ་སྟེ་དབྱུང་བར་བྱོས་གིག དེས་དམན་དར་བའི་
 སེམས་ཅན་ལ། མི་དགའ་བ་དང་རང་དགའ་བའོ། །ཞེས་པ། ཡར་ཕྱིན་
 དེས་དམན་པ་ནི་ཡར་ཕྱིན་གྱི་སྟོན་པ་ཉམས་པར་གྱུར་པར་མཐོང་ན་དེ་མི་
 མོས་པ་ནི་མི་དགའ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །སྤྱིན་སོགས་སྟོན་པ་འཕེལ་ཁེང་
 དར་བའི་སེམས་ཅན་མཐོང་ན་དེ་ལ་མོས་པ་ནི་དགའ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ།
 གཞུང་ཏུ་འདི་གཉིས་ལོངས་སྟོན་ཆགས་དང་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་

གྱིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསྒྲོམ་པ་བཅོས་དང་ཡང་དག་ལ། །མ་དད་པ་དང་
དད་པ་དང་། །ཞེས་པ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག་ནི་གཞུགས་བརྟན་ནམ་བཅོས་མ་
བསྒྲོམ་པ་ལ་མ་དད་པ་ནི་མི་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །བཅོས་མ་ནི་སྦྱིན་
པ་མ་དག་པའམ། སྦྱིན་མདོག་བྱེད་པ་སོགས་ནས། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་མ་
དག་པའི་བར་རོ། །ཡང་དག་པའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་བསྒྲོམ་པ་ལ་དད་
པ་ནི་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །འདི་གཉིས། སྦྱལ་པ་དང་ནི་སོགས་ཆོགས་
བཅད་གཉིས་གྱིས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དང་དུ་མི་ལེན་ཡིད་བྱེད་དང་ཞེས་
པ་། རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སེར་སྣ་སོགས་པར་ཕྱིན་རྣམས་གྱི་མི་མཐུན་
སྦྱོགས་བྱུང་ན་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པའི་གཉེན་པོས་འདུལ་བར་བྱེད་ཅིང་དང་
དུ་མི་ལེན་པ་ནི། དང་དུ་མི་ལེན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །འདི་ནི། སློ་ལྷན་དེ་
དག་ས་ཀུན་ཏུ། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །
ཡུང་བསྟན་ཞེས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གྱིས་རིགས་གྱི་སྤྱོད་རི་
སྤྱོད་ཅིག་ན་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་རྫོགས་ནས་སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
འཛང་རྒྱུ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཡུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པ་ལ་དགའ་བའམ་འདོད་
པ་ནི། ཡུང་བསྟན་པར་འདོད་པའོ། །ཡང་ན་ས་བརྒྱུད་པའི་དུས་སུ་ཡུང་
སྟོན་པས་ན་ས་བརྒྱུད་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་འདི་ནི། ཡུང་བསྟན་པ་རི་ལྟ་སྤྱོད་
ཞེན་གང་ཟག་དུས་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་བསྟན་
པ་བཞིན་ནོ། །ངེས་པར་དགའ་བའོ་ཞེས་པ་ངེས་པའི་ས་ལ་གནས་པ་ཐོབ་

པར་འདོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལ་ལོངས་སྟོང་དེས་པར་འདོད་པ་དང་།
 རྒྱུ་བ་དེས་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། རྒྱུན་པའི་པར་ཕྱིན་ཆོགས་པ་ས་
 དང་པོ་ཐོབ་པ་ན་རྒླེན་ཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱུ་མཐོང་བ་དང་། ཞིང་བརྒྱ་གཡོ་
 བ་སོགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྷག་བཅུ་གཉིས་པོ་ས་ནས་སར་གོང་དུ་འཕེལ་ཏེ་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཆོགས་པ་ས་བཅུ་པའི་དུས་སུ་དག་ཡིད་ཀྱིས་
 རྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཞིང་གི་རྒྱལ་སྟོན་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་པའི་
 པར་གྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་འབྱོར་བ་དང་རིག་པའི་གནས་ལྷ་ལ་
 མཁས་པའི་འབྱོར་བ་འདོད་པའོ། །རྒྱུ་བ་དེས་པར་འདོད་པ་ནི་ས་བཅུ་པ་
 ཐོབ་ནས་རྒྱུ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐོབ་པར་
 འདོད་པའོ། །རྒྱལ་བས་འདི། སྟོ་ལྷན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཕུན་ཆོགས་རྒྱུ་
 དང་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་དང་རྒྱུ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །ཕྱི་
 མའི་ཆེ་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །འཇུག་སེམས་ཞེས་པ་མ་འོངས་པ་ཕྱི་མའི་དུས་
 བ་མཐོང་བས་འཇུག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་
 སྤྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་འདོད་ན་དེའི་རྒྱུ་པར་ཕྱིན་རྣམས་ཆེ་རབས་གང་དུ་རྒྱུས་ཀྱང་
 རྟོན་དགོས་པར་མཐོང་ནས། ཆེ་འདིར་པར་ཕྱིན་དུག་ལ་རྒྱུན་དུ་འཇུག་པའི་
 སེམས་སམ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་པར་ཕྱིན་དུག་གི་རྟོན་པ་རྟུན་ན། དེའི་རྒྱུ་མཐུན་
 ཕྱི་མའི་ཆེ་རབས་རྣམས་ལ་ཡང་པར་ཕྱིན་ལ་འཇུག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེ་
 ལྟར་བསམས་ནས་པར་ཕྱིན་ལ་འཇུག་པའོ། །མཉམ་པར་བལྟ་བའི་ཕྱིར་

ཞེས་པ། བདག་གིས་ཀྱང་པར་ཕྱིན་ནམས་ལ་རྒྱན་དུ་སྦྱང་བས་ན་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་གཞན་ནམས་དང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མཉམ་མོ་སྒྲམ་དུ་རྟོག་
 པ་ནི་མཉམ་པར་རྟོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །མཆོག་ཆོས་ནམས་ལ་ཞུགས་
 པ་ཡིས། །བདག་ཉིད་མཆོག་ཏུ་ངེས་འཛིན་བྱིར། །ཞེས་པ་བདག་མཆོག་ཏུ་
 འཛིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། །ལམ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་
 ལ་སྦྱོད་པས་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐོབ་
 པས། །ལམ་དང་འབྲས་བུ་མཆོག་གི་ཆོས་ནམས་ལ་ཞུགས་པ་ཡིས་བདག་ནི་
 ཉན་རང་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་མཆོག་ལས་མཆོག་ཏུ་འཕགས་
 པར་ངེས་པར་འཛིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ལ་དམིགས་
 པའམ་དེ་དག་གིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡི་དགེ་བ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་འདི་དག་ནི་རྟག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི་རྒྱད་ལ་པར་ཕྱིན་བཅུ་
 ཡི་ཁམས་ནི་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །ཁྱིམ་འདི་གསུམ་གཤོན་མི་ཟ་བར་
 བྱ་བ་དང་། རྟག་ཏུ་བྱ་བ་དང་། པར་ཕྱིན་གྱི་མཆོག་གམ་གཙོ་བོ་བསྟན་པའི་
 ཆོགས་བཅད་ལྟ་དང་སྦྱར་རོ། །འདི་མན་ཆད་ལ་ཡིད་བྱེད་མ་གསུངས་པ་ནི་
 ཡོན་ཏན་ལེའུའི་ཆོས་དང་བདེན་པ་རིགས་པ་ཐེག་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཞི་
 ཆོས་འཆོལ་སྟགས་སུ་འདུས་ཟེན་པ་དང་། དེ་མན་ཆད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 བསྐྱུགས་པ་ཡིན་པ་དང་། སྦྱོད་པའི་ལེའུའི་རྟགས་ནས་སའི་བར་ལམ་གྱི་
 གནས་སྐབས་ཙམ་ཡིན་ལ་འབྲས་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་ནམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་འདི་རྣམས་ལ་ཡིད་བྱེད་སྒྲེར་དུ་སྦྱར་མི་དགོས་ཏེ་གོང་དུ་
འདུས་པའི་བྱིར་རོ། །རྒྱ་དམིགས་ནས་དགའ་བ་ཡིད་བྱེད་ནས་བདག་མཆོག་
ཏུ་འཛིན་པའི་ཡིད་བྱེད་གྱི་བར་ནང་གི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་སོ་སོར་མ་བཅིས་
པར་སྒྱིར་རྣམ་གྲངས་ལྟ་བུ་དག་ཅིག་ཙམ་འདུག་ལ། ཡིད་བྱེད་འདི་ཐམས་
ཅད་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཁམས་རྒྱས་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་འདི། གཞུང་འདིའི་
ལེའུ་གོང་འོག་གི་མདོ་ཆིངས་ལྟ་བུར་ཡང་མཐོང་སྟེ། རྒྱ་དམིགས་སོགས་
བདུན་པོ་འདིས། སྒྲུབས་འགོ་ནས་བྱང་ཆུབ་བར་གྱི་ལེའུ་བརྩའི་དོན་ཀྱང་
སྒྱིར་བསྟུས་ཏེ། རྒྱ་དམིགས་ཞེས་པས་རིགས་དང་། རྟེན་ལ་དེ་རྗེས་དྲན་
ཞེས་པས་ལམ་གྱི་གཞི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནང་གི་རྟེན་དང་། སེམས་
བསྐྱེད་ལེན་པའི་ཡུལ་ལམ་ཕྱིའི་རྟེན་མཆོག་གསུམ་ཡང་བརྒྱུད་ནས་སྒྲུབས་
འགོ་ཡང་བསྟུས་ལ། རི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་བྱང་ཆུབ་
ལྟག་མ་བཞིས་མཐུ་དང་ཡོངས་སྒྲིན་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ཤུགས་ཀྱིས་བརྒྱུད་པས་
ལེའུའི་གོ་རིམ་ལྟར་སྦྱར་དུ་མེད་ཀྱང་དོན་ཆང་བར་སྦྱང་ལ། དེ་མན་ཆད་
ནས་མོས་པ་སོགས་དང་གོ་རིམ་མཚུངས་པར་འདུག་པ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་
ཏོ། །གསུམ་པ་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བའི་བྱེ་བྲག་བཤད་པ། རྒྱས་དང་ལྟག་པའི་
བསམ་དང་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། བཤད་པར་བྱ་བ་
ལུང་གི་ཆོས་དང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་ཆོས་རི་ལྟར་བཙལ་བ་དེ་
ཡང་བྱེ་བྲག་དུ་སྦྱེས་ནས་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཡང་

སོ་སོའི་སྤྱོད་པོའི་དུས་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་སེམས་པ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་
མོས་པས་སྦྱོད་པའི་ས་འཛིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་དུ་ཆོས་བཅལ་བ་ནི།
ཐར་བའི་ས་བོན་རྒྱས་པར་བྱེད་པས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མོས་པས་སྦྱོད་
པ་འཛིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་གི་ཆོ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིའི་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྟེན་པ་
ནས་བརྒྱམས་ཏེ་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་ཆོན་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་
པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པ་དང་བདག་གཞན་
མཉམ་པའི་སེམས་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བརྒྱད་པ་ནས་བརྒྱུ་པའི་བར་གྱི་
ཆོས་རྟོགས་པ་ནི་ཆོན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷན་རྟོགས་པས་སྤྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་གསུམ་
ནི། བརྟན་པ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བ་ཡིན་པར་འདོད་
དོ། །ཡང་བྱང་སེམས་དེ་དག་གི་ནི་འཛིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་མོས་
སྦྱོད་ཀྱི་ས་ན་སྤང་བྱ་བར་ཆད་དང་བཅས་པ་སྟེ། བསམ་པ་མི་བརྟན་པ་དང་།
དགོ་སྤྱི་གི་གྲོགས་ཀྱིས་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱི་བ་གཉིས་མ་སྤངས་པ་དང་།
ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་སྤང་བྱ་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་མེད་པས་བར་
ཆད་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་བརྒྱུ་པའི་བར་གྱི་ཆོས་
རྟོགས་པ་ནི་དབང་འབྱོར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། མངོན་
ཤེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་
དབང་འབྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷན་སྤང་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་གསུམ་དང་།

ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་འཆོལ་བ་ནི། ཐོབ་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་
ན་བཞི་སྟེ། སོ་སའི་སྐྱེ་བོ་ཆོག་ས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པའི་བར་དུ།
ཆོས་སྐྱའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་མ་ཐོབ་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་མེད་པ་
དང་། འཛིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་གི་དུས་ན་གཟུང་འཛིན་སྤངས་པས་ཆོས་སྐྱའི་
ཆ་ཤས་རྟེན་པས་སྐྱ་དང་བཅས་པ་ཞེས་འབྲེལ་ཆེན་དུ་གསུངས། ཁ་ཅིག་
མོས་སྦྱོད་ཆོག་ས་ལམ་འབྲིང་གི་བར་སྐྱ་མེད་དང་། ཆོག་ས་ལམ་ཆེན་པོ་ཆོས་
རྒྱལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ནས་སྦྱོར་ལམ་བཞིར་ཆོས་སྐྱའི་རྒྱ་མི་རྟོག་ཡེ་
ཤེས་རྗེས་མཐུན་རིམ་གྱིས་རྟེན་པ་སྐྱ་བཅས་ཞེས་ཀྱང་གསུངས། ས་དང་པོ་
ནས་བདུན་པའི་བར་བདེན་དོན་མདོན་སྒྲུལ་མཐོང་བའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རྩལ་
བ་བཅས་པ་ཐོབ་པའི་སྐྱ་རྟེན་པའམ་ཐོབ་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ནས་བཅུ་
པའི་བར་གྱིས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རྩལ་མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྐྱ་ཡོངས་སུ་
རྟོགས་པ་དང་བཞིའོ། །

ཡང་ད་རྒྱལ་ཡོད་མེད་གྱིས་ཕྱེ་བ་གསུམ་ནི། ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་སོ་སའི་
སྐྱེ་བོའི་དུས་ན་ད་རྒྱལ་གྱི་ཤས་མང་བ་དང་། ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་
བར་དུ་ད་རྒྱལ་སྤྱོད་དང་ཞེས་ཀྱན་བརྟགས་སྤངས་པ་དང་གཉིས་པ་ནས་ལྷན་
སྐྱེས་ཀྱང་ཅི་རིགས་སུ་སྤངས་པས་སོ། །ས་བརྒྱད་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་དུ་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པས་ད་རྒྱལ་མེད་པར་འདོད་
དོ། །བཞི་པ་ཆོས་ཡོངས་སུ་བཅའ་བའི་འབྲས་སུ་ལ་ཡོན་ཏན་འབྲུབ་པ་

དང་། སྤང་བྱ་སྤང་བ་གཉིས་ལས་དང་པོ་བརྟན་ཆོས་གཞུགས་དང་སོགས་
ཆོགས་བཅད་གཅིག་སྟེ། བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བའི་འབྲས་
ལུ་གཞུགས་ཅན་ལས་དང་། གཞུགས་ཅན་མིན་པ་སེམས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་
གཞུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཆོན་བཟང་པོ་སྒྲུལ་ཏུ་ཕྱག་ཉིས་དང་དེའི་ཆ་ཤས་དཔེ་
བྱུང་བརྒྱད་ཏུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཆོས་ཐོས་བསམ་བསྒྲུལ་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་
དག་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞུགས་མིན་པ་ཆོར་འདྲུ་འདྲུ་བྱེད་
རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུང་པོ་བཞི་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་
ནད་མེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡང་ཆོས་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཤེས་ནས་ཉམས་སུ་སྤངས་
པས་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་སྤང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གཏན་དུ་ཞི་བར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་ལྷན་ཐོབ་པ་ཡང་ཆོས་ལ་
བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་། ལྷན་མེད་ལྱང་འདས་ན་ཡང་སྟོབས་སོགས་ཡོན་
ཏན་མི་ཟད་པ་ཡང་ཆོས་ལ་བརྟེན་པ་ལས་འབྱུང་བས་ན་དེ་ལྟར་ཆོས་བཅའ་
ཞིང་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་གཞུགས་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་གཞུགས་མིན་གྱི་
ཡོན་ཏན་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཞི་བ་དང་། དབང་ལྷན་དང་། མི་ཟད་པ་བཞི་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཆངས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་ན་བྱུང་
རྒྱུ་སེམས་དཔས་ཆོས་འཆོལ་བར་འགྱུར་རོ། །བཞི་ནི་དགོན་པའི་ཕྱིར་རིན་
པོ་ཆེར་འདྲུ་ཤེས་པ། བད་མེད་པའི་རྒྱུའི་ཕྱིར་སྤྲན་དུ་འདྲུ་ཤེས་པ། མདོན་
པར་ཤེས་པས་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཁོར་དུ་འདྲུ་ཤེས་པ། མི་ཟད་པའི་རྒྱུའི་ཕྱིར་ལྷ་

ངན་འདས་པར་འདུ་ཤེས་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདྲ་། ཆོས་ནི་དུས་རེས་
 འགའ་ལས་སྤང་དགའ་ཞིང་། སྤང་ན་དོན་ཆེ་བས་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་འདོད་པ་
 འཛོལ་ཡིན་ལ་སྐབས་འདིར་རིན་པོ་ཆེ་མཛེས་ཤིང་དག་པ་ལྟ་བུའི་མཚན་
 དཔེའང་འཛིན་རྟེན་ན་དགོན་པས་ཆོས་ལ་རིན་པོ་ཆེར་འདུ་ཤེས་སུ་བྱ་བ་དང་།
 སྤྲོན་གྱིས་ནད་སེལ་བ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅིས་སྤྲོན་གཞན་གྱིས་གསོ་མི་བྱས་
 པ་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཞི་བའི་སྤྲོན་ཆེན་པོར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། འཛིན་རྟེན་
 གྱི་ཚོར་ནི་ཉུང་ཞིང་རྒྱ་རྒྱུང་ལ་འཛད་པས་འཛིན་པ་དང་བཅས་ཤིང་དམ་པའི་
 ཆོས་ཀྱིས་མཛོན་པར་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་མཐུ་སྤྲོན་སྤྲུལ་ཆོགས་པ་འཛད་པ་
 མེད་པའི་དབང་སྤྲུག་ཆེན་པོ་ཐོབ་པས་ནོར་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། དམ་པའི་
 ཆོས་ནི་སྦྱེ་བ་དང་ན་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པས་ཐམས་ཅད་གཏན་དུ་ཟད་པར་
 བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་གཏན་དུ་བདེ་བའམ་གང་ཐོབ་ནས་གཏན་དུ་མི་
 ཟད་པ་ཞི་བ་བསེལ་བ་བདེ་བ་གྲུ་ཚོམ་པའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུ་ལས་འདས་
 པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་སུ་བྱ་བ་འོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ཡོངས་སུ་བཅའ་བས་
 སྤངས་བྱ་བ་ཅུ་སྤྲོད་རྟེན་གང་ཞེན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་མི་མཐུན་སྤྲུགས་རྣམ་
 གཡེང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཅུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལས་གསུངས་
 པ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་ཆོས་འཆོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཡོད་པ་དང་།
 མེད་པ་དང་། སྦྱོ་འདོགས་པ་དང་། སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 བཞི་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཅིག་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དུ་མ་ཉིད་དམ་

ཐ་དད་རྒྱ་མ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཆོས་རྒྱམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱ་མ་
པར་རྟོག་པ་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་རྒྱ་མ་པར་རྟོག་པ་དང་། མིང་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་རྒྱ་དོན་ལ་རྒྱ་མ་པར་རྟོག་པ་དང་། དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱ་མིང་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྒྱ་མ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱ་པོ་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་
ཡང་དག་པར་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱ་
ཕྱིན་པ་སྟོང་ལྷག་བརྒྱ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོད་བཞིན་རྒྱ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་གསུངས་པ། སྟོང་
པ་ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་ཆོས་རྒྱམས་ཐ་སྟད་རྒྱ་མེད་པར་འཛིན་པ་ནི་ཆད་པའི་
སྟོང་པ་ཡིན་པས་བསལ་བྱ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དཔང་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་གི་
སྟངས་པ་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་ཡོངས་ཀྱི་བཙུག་ཅིང་རྒྱ་ཡོད་པ་ནི་ཡོད་པ་
ལ་ཡོད་པར་ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པས་མཐའ་མིན་ནོ། །མེད་པའི་མཐའ་
བསལ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོད་བཞིན་རྒྱ་ཞེས་པས་ཐ་སྟད་རྟོན་འབྲེལ་
ཀྱི་སྟངས་པ་འདི་གང་ཟག་ཡོད་པར་བརྟན་ཏོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་
སྒྱུ་པོ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་པ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་བཟུང་
ན་ཡོད་པའི་མཐའ་ཡིན་པས་དེ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་གསུངས་ཏེ་གང་ཟག་རྒྱ་སྟངས་ཡང་
དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མེད་དེ་བདག་སྤང་པོ་དང་གཅིག་མ་ཡིན་
ལ་ཐ་དད་རྒྱ་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་

པར་བསྟན་ནས་འདི་མན་ཆད་གྱིས་ཆོས་ལ་བདག་མེད་བསྟོན་ཏེ། སྟོང་འདོགས་
 དང་སྐྱུར་བའི་མཐའ་བསལ་བའི་གཉེན་པོར། གཞུགས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
 སྟོང་སྟེ། སྟོང་བ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་
 ཆོས་རྣམས་སྒྲུང་ཡང་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་གྱུབ་པ་མེད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་
 ཞེས་པས་གཞུགས་ཀྱིན་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་
 པའི་སྟོང་འདོགས་པ་བསལ་ནས། སྟོང་བ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞེས་བསྟོང་
 པ་ཡོངས་གྱུབ་མེད་པར་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་བསལ་ཏེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཤན་ལེགས་
 པར་མ་བྱེས་པར་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་འཛིན་པ་ནི་སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་
 པའོ། །ཚུལ་དེ་གཉིས་ལ་དགོངས་ནས་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་
 ཡིན་ཞེས་གཉིས་ཀ་འགོག་པར་མཛད་ཀྱི་ཁས་ལེན་གང་ཡང་མེད་པའི་ཐམས་
 ཅད་བྱུང་རྒྱལ་དུ་འགོག་པ་ལུགས་འདིས་ཆེད་དུ་འགོག་རྒྱུའི་ཕྱོགས་སྐྱར་
 འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་བ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ། གཞུགས་
 ཀྱི་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་གཞུགས་མ་ཡིན། གཞུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་
 སྟོང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཅན་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དང་
 ཆོས་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། །ཀྱན་བརྟགས་པ་དང་ཡོངས་གྱུབ་གཉིས་གཅིག་
 མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་མ་དབྱུང་མི་བཟོད་པ་འབྲུལ་པའི་སྟོང་ཡུལ་དང་བྱི་མ་དབྱུང་
 བཟོད་པ་མ་འབྲུལ་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་པས་སོ། །ཐ་དད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་
 པའི་གཉེན་པོར། གཞུགས་སྟོང་པའོ་སྟོང་བ་ཉིད་གཞུགས་སོ། །གཞུགས་

ལས་ཀྱང་སྟོང་བ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་བ་ཉིད་ལས་གཟུགས་གཞན་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཅན་ནམ་གཟུང་འདྲིན་གཉིས་སུ་སྤང་
བ་དེ་ཉིད་སྟོང་བར་གནས་ཀྱི་དེ་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་
མེད་དེ་མེད་ཆ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་མདོ་སྟེ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལས། འདྲ་
བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ནི། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་
མཚན་ཉིད་དེ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་གང་རྟོགས་པ། །དེ་དག་ཚུལ་
བཞིན་མ་ཡིན་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་རེ་རེ་ལ་
ཡང་སྒྲུབ་བཞི་རེ་བཞི་རེ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །བུམ་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་ངོ་བོ་
ཉིད་དུ་རྟོག་པ་དང་། བུམ་པ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དེའི་བྱེད་པར་གྱི་ཆོས་སུ་རྟོག་
བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མིང་ཅམ་མོ་ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་མིང་དང་བདུས་བཞག་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་
གཟུགས་སུ་བྱུང་བ་དང་ཚྱོད་བ་སོགས་དང་ས་སྒྲ་བ་ཚུ་གཤེར་བ་སོགས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་གང་ཡང་མེད་ཅེས་སོ། །བྱེད་
པར་དུ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་གཟུགས་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད། འགག་པ་ཡང་མེད།
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་མ་ཡིན་སོགས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་སྒྱུར་ཏེ་གསུངས་པ་བཞིན། དོན་དམ་པར་ཆོས་གང་
ཡང་ངོ་བོ་མེད་པ་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོད་

པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལུས་པ་སོགས་ཀྱི་མིང་བརྗོད་པ་ན་མིང་དོན་འབྲས་ནས་
 མིང་རིམ་ལྟ་བུ་བཞིན་དོན་དུ་རྟོག་པ་དང་། དོན་ལུས་པ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རི་
 ལྟ་བུ་བཞིན་མིང་དུ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར། མིང་ནི་བཙོས་མ་རྒྱན་པ་ཞེས་
 སོགས་གསུངས་ཏེ། མིང་དོན་གཉིས་ངོ་བོས་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་སྦྲེས་ལུས་
 དོན་དེ་གོ་བར་བྱ་ཕྱིར་སྟོ་ལུས་བརྗོད་ལུས་པ་ཙམ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མིང་
 བཞིན་དུ་དོན་དེར་འཛིན་པ་དང་། དོན་མཐོང་བ་ན་དོན་དེ་རིམ་ལྟ་བུ་བཞིན་
 འདི་ནི་མིང་འདི་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་འཛིན་པ་ནི་བྱིས་པའི་སྟོས་མིང་དང་དོན་དུ་
 སྟོ་བཏགས་པ་སྟེ་ཡང་དག་པར་ན་བརྗོད་བྱའི་དོན་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པས་
 རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མིང་གིས་བརྗོད་དུ་
 མེད་པ་མིང་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་མིང་ཙམ་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་
 སོ། །ལྟ་བུ་ཆོས་ཡོངས་སུ་བཙལ་བའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པའི་སྟོ་ནས་དོན་བསྟུ་བ་
 བྱི། ལེའུ་འདིར་རི་རྒྱན་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱན་
 ལ་དམིགས་པའི་སྟོ་གོས་དང་། ལ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཐབས་ཀྱི་
 དག་བརྒྱུ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ལ། ཆོས་འཆོལ་བ་ལ་ལེ་ལོ་དང་ཁྲུམ་པ་དང་འབྲུལ་
 བ་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དག་པོ་ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་ངེས་པའམ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྟོ་ནས་ཀྱན་
 རྗོད་དང་དོན་དམ་པས་བསྟུས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་སུ་
 བཙལ་བ་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་སྟོ་བརྟན་འགྲེལ་པའི་འགྲུར་ལྟར་ན། བདེན་པ་

གཉིས་ལྷན་ཆོས་ཉིད་དམིགས་པ་ན། ཞེས་འདུག་གོ། དེ་ལྟར་ཆོས་བཅུ་ལ་
བ་དེའི་ཕྱིར་དུས་དྲག་ཏུ་སྒྲེ་དགུ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ལ་
ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དེ་ནི་རྒྱུ་མཆོ་ཆེན་པོ་རྒྱ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོགས་ཀྱིས་གང་
བ་བཞིན་དུ་ལམ་དང་འབྲས་སུའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱད་གང་པར་
འགྱུར་རོ། ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ཆོས་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བའི་
ལེའུ་སྟེ་བརྒྱ་གཉིས་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། །

གཞན་ལ་ཆོས་བཤད་པའི་ལེའུ་འདི་ལ། ཆོས་ལ་སེར་སྣ་མེད་པར་གཞན་
ལ་བརྟན་ལོས་པའི་འཐད་པ་བརྟན་པ། ཆོས་བརྟན་པའི་དགོས་པ། རི་ལྟར་
སྟོན་པའི་རྒྱལ། བརྟན་བྱ་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན། དེ་ལྟར་བརྟན་པའི་དོན་བསྟུ་
བ་ལྷ་ལས། དང་པོ། བརྟན་པ་རྣམས་ནི་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་
བརྟན་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་
རྟེན་པར་གྱུར་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པར་གྱུར་པ་ན་ཆོས་ལ་སེར་སྣ་
མེད་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཤད་པར་བྱས་ནས་རང་གི་ཐ་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་རྣམས་རྫོགས་པ་དང་སེམས་ཅན་གཞན་སྤྱིར་པར་བྱེད་པ་ལ་འདི་བས་
ལྷག་པའི་ཐབས་གཞན་མེད་པས་ཅི་ནས་འཆད་དགོས་ཏེ། བརྟན་པ་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ནི་ལུས་སམ་སྟོག་སྟོན་གྱི་དགོ་བ་བསགས་པའི་
ཆོགས་ཆེན་པོས་རྟེན་པ་དང་། ལོངས་སྟོང་ཆོགས་ཆེས་ཞེས་རྒྱུ་མཆོར་བཤོད་

པ་སོགས་དགའ་ཆོག་ས་ཆེན་པོས་རྟེན་ཅིང་རང་གི་ར་གྱུར་པ་འང་མཐར་མཛད་
 པ་དང་། ཡིད་བརྟན་རུ་རུང་བའི་སྟོང་པོ་མེད་པ་དག་ཏུ་ཤེས་ནས་སྦྱིན་པ་ལ་
 རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་ཡུལ་སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཟང་
 ཟེང་གི་སྦྱིན་པ་རྣམས། ཚུལ་རི་ལྟར་ན་པ་རོལ་གྱི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་
 བར་ནས་པ་རྒྱལ་གྱི་དམ་ཡོངས་སྦྱོད་རྒྱ་ཆེན་པོ་རུས་རྟག་ཏུ་གཏོང་བར་
 བྱེད་ན། དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཡད་ས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ནས་ཡང་ཟད་པར་མི་འགྱུར་
 བ་གང་ཞིག་དེ་སྦྱེད་རྒྱ་རྣམས་ལ་འདི་དང་ཆེ་རབས་གཞན་རུ་ཡང་རྣམ་པ་
 གྱལ་ཏུ་ཕན་པར་བྱེད་པས་ཟང་ཟེང་གི་སྦྱིན་པ་དང་མི་འདྲ་བར་གཏན་རུ་ཡིད་
 བརྟན་རུང་བའི་སྟོང་པོ་ཡོད་པ། སངས་རྒྱས་འཛིན་ཏེན་རུ་བྱོན་པ་དང་།
 བརྟན་པ་གནས་པའི་རུས་ན་ཆོས་འཆོལ་བ་པོ་རང་གིས་ཀྱང་རྒྱ་མཆོར་འཇུག་
 པ་སོགས་ཟང་ཟེང་འགྲུབ་པ་ལྟར་ཆོག་ས་ཆེས་རྟེན་པ་མིན་ཞིང་བསྐྱབས་སྤྲུལ།
 ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་བཏང་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཟད་པ་མེད་པར་མ་
 ཟད་གོང་ནས་གོང་རུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་གཞན་ལས་གཞན་རུ་
 ཡང་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ལྟ་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་གཏོང་བ་ནི་སྦྱོས་ཅི་
 དགོས། ལྟ་ཞེས་པ་ཆོག་ས་བཅད་ཁ་བསྐྱང་བའི་ཆེད་དེ་དོན་གཞན་མེད་དོ། །
 དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་བཅའ་ནས་གཞན་ལ་སྟོན་པར་ངེས་པ་
 ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཆོས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། རྟོགས་པའི་ཆོས་མཐར་
 ཐུག་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ནི་ཆོག་དང་

ཡི་གེའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཚིག་
 དང་ཡི་གས་བསྟན་པའི་ཡུང་གི་ཚོས་ལ་ཐོས་བསམ་མ་བྱས་པར་ནམ་ཡང་
 ཐོབ་མི་རྒྱས་པས་ཡུང་གི་ཚོས་ཐོས་བསམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་འདི་ནི་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་རིག་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
 གང་གི་ཐུར་ན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཚོས་སོ་སོ་
 རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ནི་སོ་སོ་རང་རིག་མེད་པ་ལ་ཐད་ཀར་བསྟན་པར་
 མི་རྒྱས་པས། དེ་འདྲའི་རྟོགས་པའི་ཚོས་ནི་མདོན་སུམ་དུ་སོ་སོ་རང་རིག་
 པར་བྱ་བའི་ཐུར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཚིག་དང་ཡི་གེའི་
 རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཚོས་ལྟ་བུ་ལས་བསྟན་པ་མེད་དེ། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་
 པར་བྱ་བའི་དོན་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚིག་དང་ཡི་གས་ཇི་བཞིན་མཚོན་མི་རྒྱས་
 ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་བརྗོད་པ་དང་རྟོག་པ་དང་དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་ལས་
 འདས་པ་ཡིན་པས་སོ་སོ་རང་རིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་ན་ཀ་སུམ་སོགས་
 འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་དང་། རམ་མཁའ་སོགས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ཤེས་
 པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་པས་
 སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་ཐོབ་
 པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་བསམ་གཏན་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་པར་མི་
 རྒྱས་ན་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་འཛིག་རྟེན་པའི་
 ཐོས་པ་སོགས་ཀྱིས་བསམ་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་སྟོན་ཅི་དགོས་སོ། །འོ་ན་

ཟབ་མོའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པའི་དོན་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐུགས་སྤྲུང་པ་
 སོ་སོ་རང་རིག་པར་བྱ་བའི་དོན་བཤད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་
 བ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱལ་བཙུང་ལྟ་
 འདས་སྐྱལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུས། ཞེས་པ་དཔེ་བསྟན་ཏེ། སྐྱལ་ཆེན་པོ་ཨ་ར་
 གར་ཞེས་པ། རྒྱལ་ཏུ་ཞིང་མོ་ཞིང་ཆུ་པོ་ཡང་འབབ་པའི་ཁྱོན་ཡོང་པ་དེའི་ཁ་
 བས་ཆུ་བྱུང་བ་རྒྱུ་རིང་པོར་ཆུ་སྐྱུང་ཆེན་པོ་བཞིན་ཏུ་བབ་པ་དེ་ལ་རི་དྲགས་
 རྣམས་ཀྱིས་ཆུ་སྐྱུང་ཡིན་པར་བསམས་ནས་འཁྱུང་བ་ན་ཁ་ཆུ་གདུག་པས་ཤི་
 བར་གྱུར་པ་རྣམས་སྐྱལ་དེའི་ཁའི་དབུགས་དྲུངས་པས་དྲངས་ནས་ཁར་འཛུང་
 བར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱལ་སྐྱལ་ཆེན་ལྟ་བུས། རིག་པ་བཞི་དང་
 ལྟན་པས་ཤིན་ཏུ་རིགས་ཤིང་འཐད་པ་སྟེ་དོན་ཐམས་ཅད་ཐིན་ཅི་མ་ལོག་
 བར་བཤད་པ་ནི་གསུང་རབ་གང་ཞིག་སྐྱལ་གྱི་དབུགས་དང་འདྲ་བར་མ་
 རོལ་འདྲན་ལུས་པ་ཆོས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རྣམས་ཀྱིས། རི་
 དྲགས་ཀྱི་ཆོགས་ལྟ་བུའི་གདུལ་བུའི་སྐྱེ་པོ་རྣམས། སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་
 དག་པའི་ལམ་གྱི་ཆོས་ལ་ཀུན་ནས་དྲངས་ཏེ། མཐར་སྐྱུག་ཀུན་ཉི་བར་ཞི་
 བ་མུང་འདས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་གྱི་སྒྲོ་ལྟ་བུ། སྒྲིབ་གཉིས་
 རྣམ་པར་དག་པ་གཙང་བ་དམ་པ་དང་། སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་
 པོ་དང་ལྟན་པ་བདེ་བ་དམ་པ། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་ཏུ་
 གྱུར་པས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བདག་དམ་པ། གཏན་ཏུ་ཟད་མི་ཤེས་པས་

རྟག་པ་དམ་པའི་ས་འོལ་དུ་ཐིམ་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བཀོད་དོ་ཞེས་སོ་སོ་
རང་རིག་པར་བྱ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་དངོས་སུ་ཆོག་
གིས་བསྟན་ནས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་སེམས་
ཅན་སུ་ཡང་མེད་ཀྱང་། མཐར་ཐུག་གི་ཆོས་སྐྱེ་དེ་ཉིད་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཐབ་
མོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་མ་ཁོར་བར་བསྟན་པའི་ལུང་
གི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་བསྒྲམ་པ་ཐིམ་ཅི་མ་ལོག་པར་བྱས་པའི་ལམ་དེས་
འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ་སོ་རང་རིག་པ་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱུ་བ་མེད་ཅིང་། ཡེ་
ཤེས་དེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཁོར་བར་ཐུགས་སུ་རྟུང་ནས། མཐར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ཆོས་སྐྱེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་སོ་སོ་རང་རིག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་
ནི་དངོས་སུ་ཆོག་གིས་བསྟན་དུ་མེད་ཅིང་ལུང་གི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ཏེ་བརྒྱད་
ནས་བསྟན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཞི་ལྷག་དང་ལྷན་པའི་རྣལ་འབྱོར་
ཅན་གྱི་སྒྲོམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲོམ་པ་དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བས་སོ། །སྒྲོམ་པ་དོན་ཡོད་
པ་དེ་ལྟར་ན་སྒྲོམ་པ་ཐིམ་ཅི་མ་ལོག་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བ་དེ་བར་གཤེགས་
པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་མདོ་རྟེན་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དོན་
མེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་དང་བྲལ་བ་ཐིམ་འོལ་བས་
བདག་བསྒྲོམ་པ་སོགས་ནི་ཐར་ལམ་མིན་ལ་བདག་མེད་བསྒྲོམ་པ་སོགས་

དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པའི་ཆོས་དེ་ཐོས་པ་དང་
 དེའི་དོན་བསམས་ནས་ངས་པ་རྟེན་པ་བཞིན་བསྒྲུབ་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 མཐོང་བའི་སོ་སོ་རང་རིག་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་གཤམ་
 ཏེ་བདག་མེད་ལ་སོགས་པ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་མཐོང་
 བར་འབྱུང་ན་དེ་ཉིད་དུ་གྲོལ་བར་རིགས་ཀྱི་དེའི་དོན་བསྒྲུབ་པ་དོན་མེད་
 བར་གྱུར་ལ་གཤམ་ཏེ་བདག་མེད་ལ་སོགས་པར་བསྟན་པའི་ཆོས་མ་ཐོས་
 བར་ཡང་དེའི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྐྱེ་བོ་རང་ཉིད་འཇུག་པར་འབྱུང་ན་གསུང་
 རབ་རྣམས་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འབྱུང་ཏེ་བསྟན་མི་དགོས་ན་ཡང་དེ་ལྟ་
 སུམ་མི་མྱོད་པའི་ཕྱིར། འཇགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་ཆོས་ཉིད་རི་
 ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སོ་རང་རིག་ཐོབ་པ་ལ་དང་པོར་དམ་པའི་ཆོས་
 མཉན་པ་དང་། དེ་ནས་དེའི་དོན་ལ་བསམ་བསམ་ངས་པ་རྟེན་པ་དང་། དེ་
 ནས་དོན་དེ་ཅི་གཅིག་པར་བསྒྲུབ་དགོས་པས་ཀྱན་གྱི་ཐོག་མར་ཐོས་པའི་
 ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉན་པ་དང་བཤད་པའི་ལུང་གི་བསྟན་
 པ་ནི་དེ་ལྟར་དོན་ཆེ་ཁོང་དགོས་པ་ཆེ་བ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་
 ཆོས་རི་ལྟར་སྟོན་པའི་ཚུལ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྒྲོལ་པའི་ཚུལ་
 དང་། སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཆོས་སྟོན་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་སྒྲོལ་འཆད་པ་ལ་འཆད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་དང་། དོན་བཟང་པོ་དང་།
 ཆོག་བཟང་པོ་གསུམ་ལས། དང་པོ། སེམས་དཔལ་མཆོག་གི་སོགས་ཆོགས་

བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། མོས་པས་སྒྲིང་བའི་ས་ན་དག་བའི་བཤེས་
གཉེན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་གཞན་ལས་ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་བཞིན་འཆད་
པ་ནི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པ་དང་། ས་དང་པོ་ནས་བདུན་བའི་བར་ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐུས་འཆད་པ་དང་། དག་པའི་ས་གསུམ་དུ་
མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དབང་འབྱོར་
བས་ཆོས་འཆད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྣམ་གྲངས་གསུམ་མོ། །ཡང་ས་བརྒྱད་པ་སོགས་
དབང་འབྱོར་བ་དག་གི་བྱིན་རྒྱལས་ལས་རང་གི་ཁ་དང་གཞན་གྱི་ཁ་ཡི་སྒྲུ་
དབྱངས་དང་རོལ་མོ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུ་ལས་ཆོས་འཆད་པའི་སྒྲུ་འབྱུང་བ་དང་།
རྩིག་པ་དང་རོལ་མོའི་ཆ་བྱད་སོགས་གཞུགས་ནི་ཐམས་ཅད་གང་ཡང་རུང་
བ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་འབྱུང་བ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལས་ཀྱང་ཆོས་བསྟན་
པའི་སྒྲུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། རྒྱ་ཆེ་ཐེ་ཆོམ་སྒྲོང་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཏེ། མང་དུ་ཐོས་
བས་ཆོས་དང་དོན་དུ་འབྲེལ་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟོན་པའམ་གསལ་བ་དང་། བདག་
ཉིད་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པས་གཞན་གྱི་ཐེ་ཆོམ་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་དང་། བདག་
ཆོས་ལ་གནས་པས་གཞན་གྱིས་དེའི་ཆོག་གཞུང་བར་འོས་པར་གྱུར་ཏེ་དག་
ལ་ཉན་དུ་བདུབ་པ་ནི་འདེབས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཀྱུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་
གི་དེ་ཉིད་གཉིས་སྟོན་པ་འདི་བཞི་དང་ལྟན་པ་ནི་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་ཡི།
ཆོས་སྟོན་པ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ནི་ཆངས་བས་ཁུས་

པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། མང་དུ་བོས་ནས་འཛིག་རྟེན་དུ་དམ་པའི་
 ཆོས་ཡུན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཤད་པ་དང་། བདག་གི་ཤེས་
 རབ་ཆོས་བཤད་ཅིང་སྦྱང་བས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཚོ་བར་བྱེད་ཅིང་གཞན་གྱི་
 ཐེ་ཆོས་གཅོད་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཆོས་ལ་གནས་པས་སྦྱིས་སུ་དམ་པའི་
 ལས་བྱེད་པས་གཞན་གྱི་དེའི་ཆོག་བཙི་བ་དང་། བདེན་བཞིའི་རང་བཞིན་གྱི་
 ཀུན་བྱང་རམ་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་གཉིས་བསྟན་པས་དོན་ཆེ་བའོ། །ཡང་ཆོས་
 སྟོན་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དགུ་ནི། སེམས་དཔའ་མཆོག་གི་
 ཆོས་སྟོན་པ་ནི་གཞན་གྱིས་བརྒྱལ་བྱང་ཆོག་རྩུབ་པོ་མི་འབྱེན་པས་འཇམ་
 ཞིང་། བསྟོད་པ་བཀུར་སྟེ་སོགས་འབྱོར་བྱང་རྒྱགས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་།
 ཆོས་སྟོན་པ་ལ་ངལ་དུ་བ་གྱིས་མི་སྦྱོ་བ་དང་དཔེ་མཁུན་མེད་པར་འཆད་པ་དང་
 དོན་ཆོང་བར་འཆད་པས་གསལ་ཞིང་། དོན་སྣ་ཆོགས་པ་ཡང་ཡང་སྒྲོས་པ་
 མེད་པར་འཆད་པ་དང་། ཆོད་མ་དང་མི་འགལ་བར་རིགས་པ་དང་ལྡན་པར་
 འཆད་པ་དང་། ཆོག་དང་ཡི་གེ་འཛིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པར་བརྫོད་
 པས་གཞན་གྱིས་ལེགས་པར་གོ་ཞིང་རྟོག་པ་དང་བཀུར་སྟེ་འདོད་པ་སྤངས་
 པས་ཟང་ཟིང་མེད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཀུན་ལ་མ་ཁས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་
 གྱི་དོན་སྟོན་པས་ཀུན་ཏུ་འགོ་བ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ནི་དོན་
 བཟང་པོ་སྟོན་པས་སྟོན་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོག་བཟང་པོ་
 ནི། རྒྱལ་སྤྱས་ཆོག་ནི་སོགས་ནས། ཡི་གེ་ལུན་ཆོགས་ཡིན་ཞེས་བྱ་ཞེས་པའི་

བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། རྒྱལ་བའི་གསུང་པོ་རྣམས་གྱིས་ཚོས་འཆད་པའི་ཚིག་ནི་
 མི་དམའ་བའམ་མི་ཞན་པ་ནི་སྐད་གདངས་རྒྱུད་བས་ཁ་ཅིག་གིས་ཐོས་ཁ་
 ཅིག་གིས་མི་ཐོས་པ་ལྟ་བུ་མིན་པ་འཁོར་ཀུན་ལ་བྱབ་པར་ཐོས་པ་དང་། སྟན་
 པོ་ནི་ཚིག་འཇམ་ཞིང་ན་བར་སྟན་པ་དང་ཡིད་ལ་འཐད་པ་བཟང་པོ་དང་།
 ལེགས་པར་བཤད་པའམ་མཛེས་པར་བཤད་པ་ནི་དོན་གོ་རྒྱས་པའི་ཚིག་
 གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་དུ་མ་གྲགས་པའི་ཚིག་བརྗོད་ན་གཞན་གྱིས་
 གོ་བར་མི་འགྱུར་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཚིག་དང་སྐད་གྱིས་བརྗོད་
 པས་དོན་གཤམ་པར་བྱེད་པས་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་
 དང་འཚམས་པར་བསྟན་པ་ནི་རི་ལྟར་རིགས་པའམ་ཅི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་
 དེ་ལྟར་བསྟན་ན་དེའི་ན་བར་འོང་བར་འགྱུར་རོ། །རྟོན་བཀྱར་ལ་མི་ལྟ་བས་
 ཟང་ཟིང་མེད་པའམ་ཟང་ཟིང་ལ་མི་བརྟེན་པའོ། །ཉ་ཅང་མང་ན་སྟོ་བས་ཚིག་
 མང་ཉུང་རན་ཅིང་འཛིན་བདེ་བ་ནི་མཐུན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡངས་པ་ནི་
 རྒྱས་པར་བཤད་པ་ན་ཟད་པ་མེད་པར་འཆད་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས་
 ཚིག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་བཤད་པ་བྱབ་པ་བཟང་བ་གསལ་བ་གཤམ་པར་བྱེད་
 པ་རྣམས་འོང་བ་མི་བརྟེན་པ་མཐུན་པ་མི་ཟད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་གོང་ལྟར་འདི་
 དང་སྦྱར་ཏེ་གཤམ་པར་བྱའོ། །རྟོན་བཀྱར་ལ་མི་བརྟེན་པ་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 ཡིན་ཡང་རྟོན་བཀྱར་བྱེད་པ་ལ་བཤད་ཅིང་བསྟོད་པ་དང་རྟོན་བཀྱར་མེད་ན་
 མི་འཆད་ཅིང་སྦྱད་པ་ལྟ་བུ་མིན་པས་ཚིག་འདི་དག་ལ་རྒྱ་དེས་སྟོན་མ་ཞུགས་

པའི་ཆནས་བཤད་དགོས་སམ་སྟེ། ཆོག་འཆད་ཚུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་བརྒྱད་
 དེ། དོན་མདོར་བསྟུན་ཏེ་བསྟན་པ་སེམས་ཏེ་དོན་འདིན་བདེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་
 ཏུ་དོན་དེ་དག་ཞིབ་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་བྱས་པས་དོན་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་
 དང་། གཏུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་སོ་སོ་ལ་དེ་དང་དེའི་ཐེག་པ་བསྟན་པ་
 བྱི་ཐེག་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་དང་། ཆོག་དང་ཡི་གེ་དང་དོན་གོ་རིམ་
 མ་འབྲུགས་པར་བསྟན་པས་ཉན་བདེ་བ་དང་། ཆོག་དང་ཡི་གེ་ཡོངས་སུ་
 གྲགས་པ་དག་གིས་སྟོན་པ་དང་། གཏུལ་བྱའི་རྒྱད་དང་འཆོམས་པར་རི་ལྟར་
 རིགས་པའམ་ཅི་རིགས་པ་སྟོན་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་
 བ་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། འཕགས་ལམ་བརྒྱད་དང་རྗེས་
 སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་མདོར་ན་སེམས་དཔའ་མཆོག་
 རྣམས་ཀྱི། །ཡི་གེ་ལུག་ཆོགས་ཡིན་ཞེས་བྱ་ཞེས་སོ། །མདོ་ལས་ཡི་གེའི་ཡོན་
 ཏན་ནི་རིགས་པའི་ཆོག་དང་ཡི་གེ་དང་ལྡན་པ་དང་། རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་།
 རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། ཁས་ལེན་པ་དང་། མཐུན་པ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་
 པ་དང་། མཁས་པར་སྦྱར་བའི་ཆོགས་རྗོགས་པ་ཞེས་བརྒྱད་གསུངས་པ་དེ་
 དག་སྡེ་མ་དང་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། ཚད་མ་གསུམ་གྱི་རིགས་པ་ལྡན་པའི་ཆོག་
 དང་ཡི་གེས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། མདོར་བསྟན་བཞིན་ཏུ་རྒྱས་བཤད་ལྡན་
 པ་དང་། ཐེག་པ་དང་མཐུན་པར་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། བདེན་པ་ནི་ཆོག་
 དང་ཡི་གེ་སྟོན་ཚུལ་འབྲུགས་པས་རྣ་བར་མི་འོང་བ་མེད་པས་འཇམ་པ་ནི་

ཡིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །གཤམ་པ་ནི་ཁས་ལེན་པ་སྟེ་དེ་དེ་བཞིན་དུ་
གོ་བས་སོ། །ཅི་རིགས་པ་ནི་དེའི་སྟོང་དང་མཐུན་པའོ། །འཕགས་ལམ་སྟོན་
པས་མུང་འདས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་མཁས་པ་
སྟོར་པའི་ཆོགས་རྫོགས་ལ་གཉིས་སྟུང་། མཁས་པ་ནི་རྒྱན་ཞུགས་ནས་
དག་བཅོམ་ལ་ཞུགས་པའི་བར་གྱི་གང་ཟག་བདུན་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་དག་གི་མཐོང་
སྟོམ་གྱི་ལམ་ལ་ཆོགས་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་གང་དུ་མཐུན་ན་འཕགས་
ལམ་བརྒྱད་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་དུ་བཤད་དོ། །གཉིས་
པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་འཆད་ཚུལ། བདེར་གསེགས་གསུངས་ནི་སོགས་
ནས། བཤད་པ་བླ་ན་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། བདེ་
བར་གསེགས་པས་ཆོས་སྟོན་པའི་གསུང་ནི་དབྱངས་མཐའ་ཡས་པ་བསམ་
གྱིས་མི་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་མདོར་བསྡུ་ན་གསུང་གི་དབྱངས་ཡན་ལག་
དུག་ཅུ་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བར་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་བསྟན་པ་
བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་ལ་ཡང་གསུང་དབྱངས་མཐའ་
ཡས་པ་འབྱུང་བས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བོ། །དུག་ཅུ་གང་ཞེན། དཔེར་ན་
རྒྱས་ཅུ་ཤིང་སོགས་སྟེ་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་
གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དག་བའི་རྩ་བ་སྟེ་ཅིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་
མཉེན་བའམ་སྦྱམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷའི་གོས་འཇམ་པས་ལུས་ལ་རེག་ན་བདེ་
བ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཐོས་པ་ཅམ་ནས་ཆོ་འདིར་ཡིད་བདེ་བར་བྱེད་

པས་འཇམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་གཉིས་དང་རྟེན་འབྲུང་དང་བྱང་
 རྟེན་སོགས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པས་ཡིད་དུ་འོང་བ། ཐ་མལ་པ་བ་ལང་རྩི་སོགས་
 ཀྱི་ཆོག་དང་ཡི་གེ་ལྟ་བུ་མི་གསུང་གི་ལྟ་དང་འཕགས་པའི་ཆོག་དང་ཡི་གེ་
 གསུངས་པས་ཡིད་དུ་འཐད་བ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་
 སློབ་གཉིས་སྤངས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩིས་ལས་ཐོབ་པས་
 རྣམ་པར་དག་བ། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཉལ་དང་བྲལ་བས་དྲི་མ་མེད་བ།
 འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཆོག་དང་ཡི་གེ་གསལ་བས་རབ་རྒྱ་གསལ་བ། ལུ་
 རྟེན་སོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ངན་པ་སེལ་བའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་སྟོན་ལ་འཛེབས་
 པའམ་སྟོབས་དང་ལྡན་བ། གསུང་བཞིན་བསྐྱབས་ན་ཁམས་གསུམ་ལས་
 དེས་པར་འབྲུང་བས་མཉན་པར་འོས་བ། བ་པོལ་གྱི་གྲོལ་བས་གསུང་དེ་
 སྟན་དབྱུང་མི་བྱས་པས་མི་ཚུགས་བ། ཉན་པ་པོའི་ཡིད་ལ་དགའ་བ་སྦྱེད་
 པས་སྟོན་བ། ཆམས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ནས་འདུལ་བར་
 བྱེད་པས་འདུལ་བ། བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་ཡང་ལུ་རྟེན་སོགས་པའི་མེ་ལྷ་བསྟེན་པ་
 སོགས་བགྱིད་དཀའ་བ་རྩུབ་པོ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་འཇུག་སྒྲ་བཞི་མི་རྩུབ་བ།
 ལྟུང་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འབྲུང་བའི་ཐབས་བཤགས་པ་དང་བརྒྱམས་པ་
 སོགས་སྟོན་པས་བགྱིར་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་མི་བརྟུང་བ། ཐེག་པ་གསུམ་སྟོན་
 པས་དེགས་ཅན་རྣམས་རབ་རྒྱ་དུལ་བ། གསུང་སྟོན་ཅིང་འཇམ་པས་བཏང་
 མི་བྲ་བར་རྣ་སྒྲགས་ཏེ་ཉན་འདོད་པས་གཡང་བ་མི་འབྲུང་བྱིར་རྣ་བར་སྟོན་བ།

གསུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱེད་པས་ཤིན་ཏུ་གིས་ལུས་སེམ་
པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ལྷག་མཐོང་གིས་སེམས་ཚིམ་པར་བྱེད་པ། ཐེ་
ཚོམ་གྱི་ཟུག་རྩ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་བྱེད་པས་སྤྱིང་དགའ་བ། མི་ཤེས་པ་
དང་ལོག་པར་འཛིན་པ་སྤངས་པས་རིམ་པ་བཞིན་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་སྐྱེད་
པ། གསུང་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་ན་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱུ་བར་ཐོབ་པས་གསུང་དེ་
མཉན་པ་དོན་མེད་དོ་སྒྲུལ་པའི་འགྲོད་པ་མི་འབྱུང་བས། གདུང་བ་མེད་པ།
ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཚུན་སྐྱུ་མཚོགས་པའི་གནས་ཀྱི་ཕྱིར་ཀུན་ཤེས་པ། བསམ་
པའི་ཤེས་རབ་ཚུན་སྐྱུ་མཚོགས་པ་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་གནས་སྐྱུ་ཡུར་པའི་
ཕྱིར་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱ་བ། དཔེ་མཁུན་མེད་པར་སྟོན་པས་རྣམ་པར་
གསལ་བ་བདག་གི་དོན་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་སོགས་གང་ཟག་
བརྒྱད་དང་། ས་བརྩ་པའི་སེམས་དབའ་རྣམས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རྣམས་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་སྒྲོན་ནས་བདག་གི་དོན་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་མཐོང་
ནས་གསུང་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་དགའ་བ། བདག་གི་དོན་མ་
ཐོབ་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་དོན་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པས་མཛོན་པར་དགའ་
བ། ཟབ་མོ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚུགས་རྣམས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་

ཡིན་ལ། ཆོས་དེ་དག་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་
 པ། ཡང་ན་ཕྱིའི་དངོས་པོ་སྣ་ཆོག་ས་འབྲུག་པའི་ལས། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཏིང་
 དེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་ཡུལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོན་ཡུལ། སྒྲན་དང་སྒྲགས་
 གྱི་མཐུ་བཞི་པལ་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས་དེ་དག་བསམ་པར་མི་བྱ་
 བར་བསྟན་པ་ལ་ཡང་འཆད་པ་ཡོད། ཡུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་ས་དང་པར་བྱིན་
 སོགས་བསམ་པར་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་སྟོན་བསམ་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པ།
 ཆོད་མ་གསུམ་དང་ལྷན་པར་བརྟེན་པས་རིགས་པ། གདུལ་བྱའི་སྟོན་དང་
 འཆོམས་པར་སྟོན་པས་དེའི་རྒྱུད་དང་མཐུན་པ་འབྲེལ་པ། རྣམ་གྲངས་དུ་
 མས་དོན་གཅིག་བསྟན་ཀྱང་མིང་སོ་སོའི་ཆ་ནས་གོ་རྒྱུའི་དགོས་པ་ཡོད་པ་
 མདོ་རྣམས་ལས་རྣམ་གྲངས་གྱིས་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་མ་སྟོན་པ། མོ་ལ་བ་དང་
 ལུ་སྟེགས་ཅན་རྒྱག་པར་བྱེད་པས་མེད་གཏི་རྒྱའི་ཤུགས་ལྟ་བུ་ཞེས་མེད་གཏི་
 རྒྱས་འི་ཤུགས་རྣམས་རྒྱག་པར་བྱེད་པ་བཞིན་བདག་མེད་སོགས་བསྟན་པའི་
 ཤུགས་མི་བཟོན་པའོ། །འཁོར་ལ་བྱབ་པ་སྐྱང་བོ་ཆེའི་རྒྱ་དབྱངས་ནི། མི་
 ཡུལ་གྱི་སྐྱང་བོ་ཆེ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། ལྷའི་སྐྱང་བོ་ཆེ་ཞེ་བ་རན་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱ་
 སྟེ། དེ་དག་གི་རྒྱ་སྐྱབ་སྐྱབ་པོ་དང་འཛིན་འཛིན་པོ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་རྒྱ་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་སྐྱངས་པའོ་ཞེས་བཤད།
 ཟབ་པ་འབྲུག་གི་རྒྱ་དབྱངས་ནི་གདངས་ལྗིང་ལ། དུང་ནས་ཉན་ན་ལྷག་པར་
 མི་ཆེ་ཡང་རྒྱང་ནས་ཉན་ན་ལྷག་པར་རྒྱང་བ་མིན་པར་ཉེ་རིང་འདྲ་བར་སྟོམས་

པས་སྒྲིན་གྱི་དབྱངས་ཏེ་འབྲུག་གི་དབྱངས་ལྟ་བུ་ཞེས་འགྲེལ་བར་བཤད།
སྤྱི་གནས་ན་སྤྱི་དབང་པོའི་ཆོག་ནི། འདེབས་ཤིང་ཆོག་བཅུན་ལ་སྤྱི་ཀུན་
ཉན་དུ་བརྟུབ་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ནི་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་མི་ལ་སོགས་
པ་ཐམས་ཅད་བཀའ་ཉན་པས་སྤྱི་དབང་པོའི་དབྱངས་ལྟ་བུའོ། །སེམས་
ཅན་གྱི་སྒྲ་སྐད་གྱི་ནང་ན་དྱི་ཟེའི་སྐད་ནི་མཆོག་དུ་མཉེན་པ་ཡིན་པས་མི་འམ་
ཅི་འམ་དྱི་ཟེའི་དབྱངས་ལྟ་བུ་སྟན་པ་དང་། བྱ་ཀ་ལ་པིང་ཀའི་སྒྲ་ནི་གདངས་
སྟན་པ་སྒྲ་མ་དང་མི་འདྲ་བའི་སྟན་པ་གཞན་དང་གཞན་འབྱུང་ལ་རྒྱན་འཆད་
པ་མེད་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རྒྱན་མི་གཅོད་ལ་སྟན་པ་གཞན་དང་
གཞན་འབྱུང་བའོ། །ཁ་ཅིག་ཀ་ལ་པིང་ཀའི་སྒྲ་སྟན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་
གྱི་སེམས་སུ་ཞུགས་ནས་རྒྱན་ཅི་ཅམ་པ་ཉན་ཏེ་ནམ་སྒྲ་དེ་རྒྱན་ཆད་པའི་ཆེ་
ན་དེ་སྟན་པས་སྒྲར་ཡང་ཉན་འདོད་པ་དང་འདྲ་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་
ལེན་ཅིག་ཐོས་ན་སྒྲར་ཡང་ཉན་པར་འདོད་པའོ་ཞེས་ཟེར། ཆངས་པའི་དབྱངས་
ནི་མཉེན་པའི་ཤིང་དུ་སོང་བ་སྟེ་དུམ་དུམ་པོ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གསུང་དབུགས་རུབ་པའི་ཐུང་སྒྲིན་མེད་པས་ཤིང་བའོ། རྒྱུད་ཤིང་དུ་གྲགས་
པའོ། །འདབ་ཆགས་རྩི་བ་རྩི་བ་ཀ་ཞེས་པ་ཤང་ཤང་ཏེ་འཕྱེད་ནི་བཀྲ་ཤིས་
པ་སྟེ། རོན་གཉེར་དུ་འགྲོ་བས་ཐོས་ན་རོན་ཐམས་ཅད་དེས་པར་འགྲུབ་
པའི་ལྟས་ཡིན་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཐོས་པས་འདིག་རྟེན་དང་
འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བཀྲ་ཤིས་པའི་སྒྲ་

ལྷ་ས་སྐུ་ཡུར་བ་སྟེ་གསུང་བོས་པ་ལས་བྱིས་དོན་ཀྱན་འབྱུང་བར་འབྱུར་བས་
སོ། །ཆོག་བཅུན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་སྟན་ཅིང་མི་འདའ་བས་
ལྷ་འི་དབང་པོའི་དབྱངས་དང་འདྲ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུང་གི་བཀའ་
གཞན་གྱིས་མི་གཅོག་པའོ། །

ལྷ་འི་རྩ་བོ་ཆེས་ལྷ་མིན་པམ་ཞིང་ལྷ་རྒྱལ་བའི་སྐུ་ཡུར་བནས་ལྷ་མིན་རང་འབྱེར་
བ་ལྷ་ར་སངས་རྒྱས་ཀྱང་བདུད་དང་བྱིར་སྐོལ་བ་ཀྱན་ནས་རྒྱལ་ཏེ་དང་པོར་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་གང་བོས་པ་རྣམས་བདུད་སོགས་ལས་རྒྱལ་
བར་བྱེད་པས་སོ། །ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟོད་
ཀྱང་ར་རྒྱལ་མེད་པས་མི་འགྱིང་བའམ་མ་ཁེངས་པ། བདུད་དང་ལྷ་སྟེགས་
སོགས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་འདི་མ་ལེགས་པ་ཡིན་ཞེས་སྟངས་ཀྱང་ཁྱུ་པ་མེད་
པས་སྐུ་མི་དམའ་བ། བྱ་ཀ་ར་ཁ་ཞེས་པ་བད་སྟོད་བའམ་ལུང་སྟོན་པ་སྟེ་
སྐུ་བས་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདས་མ་འོངས་ད་ལྷ་འི་དོན་ལུང་བསྟན་པ་
ཐམས་ཅད་དེ་ཁོན་ལྷ་ར་ངེས་པར་འབྱུར་བའམ། ཡང་ན་གཤམ་བྱ་རིག་པའི་
གནས་ཐམས་ཅད་རི་ལྷ་ར་བད་སྟོད་པ་ལྷ་ར་ངེས་པའམ་ཡང་ན་བད་སྟོད་པའི་
སྐུ་འི་མཆོན་ཉིད་ལ་ཡང་ཞུགས་པ་སྟེ་བད་སྟོད་པའི་ལྷགས་དང་ལྷན་པས་སྐུ་
ཀྱན་གྱི་རྗེས་སྐུ་ཞུགས་པའང་རོ། །དྲན་པ་ཉམས་པ་མེད་པས་བརྗོད་བྱ་འགའ་
ཞིག་ལུས་ནས་ཆོག་གི་རྣམ་པ་མ་ཆང་བའམ། བསྟན་བྱའི་དོན་ཐམས་ཅད་
ལ་བསྟེལ་བ་མེད་པས་ཆོག་གི་ཟུར་ཆག་པ་མེད་པ་དང་གདུལ་བྱའི་དོན་གྱི་

བྱ་བ་དག་ཅ་མ་སྒྲིད་པ་དང་། འཕེལ་བ་དང་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ཐམས་
ཅད་མ་ལུས་པར་སྟོན་པས་མ་ཚད་བ་མེད་པ། རྟེན་བཀྲར་སོགས་ཀྱིས་སྟེང་
བ་དང་བྲལ་བས་མ་ཆགས་པའོ། །དཔེ་ལ་ལར་འདི་ལ་མ་ཁྱུས་པ་ཞེས་སྟེ་
སྣང་། འཁོར་དུ་ཆོས་འཆད་པ་ལ་བརྟུང་སོགས་ཀྱིས་ཆོལ་བའི་འཛིགས་པ་
མེད་པས་མི་ཞན་པའམ། དཔེ་ལ་ལར་འདི་ལ་མ་ཁྱུས་པ་ཟེར། ཆོས་སྟོན་
པ་ལ་ཐུགས་སྒྲིབ་བ་དང་སྒྲུ་ལ་མི་བདེ་བས་དུབ་པ་མེད་པས་རབ་དྲུག་ལ་བ།
རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལྷག་མ་མེད་པར་ཐུགས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་
ཤེས་བྱ་གང་དང་ཅི་དྲིས་པ་ཐོགས་མེད་དུ་འཆད་པས་དོན་མཐའ་དག་རྒྱས་
པར་སྟོན་པའམ། བྱ་བ་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རྒྱས་པའམ་བྱ་བ་པ་ཞེས་
བྱའོ། །སེམས་ཅན་དག་ཅ་མ་སྒྲིད་པ་ཐ་བ་བཅས་པའི་དོན་མཛད་ཅིང་ཐ་བ་
མེད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་མཛད་པས་ཐ་བ་
མེད་པ། ཏུག་དུ་ཆོས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་གསུངས་པས་རྗེས་སུ་ལུགས་པའམ་
རྒྱུན་ཆགས་པ། མིང་དང་ཆོག་དང་ཡི་གེ་སྟོ་ཆོགས་མང་པོའི་སྒྲོ་ནས་འབེལ་
བའམ་རོལ་བར་མཛད་པས་བརྗེད་པའམ་རོལ་བའམ་འབེལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །
གསུང་གཅིག་ལ་ཡང་ལྷ་སྒྲུ་མི་དང་ཕྱོལ་སོང་ཡི་དྲུགས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་
ཅན་སོ་སོའི་སྒྲི་སྒྲུད་དུ་ཐོས་པའི་སྒྲི་ཀུན་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །གསུང་
གཅིག་གིས་སོ་སོ་རང་རང་གིས་དོན་གང་ཤེས་པར་འདོད་པ་དེ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་
པར་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱུ་བར་བྱེད་པའམ་

ཆོས་པར་བྱེད་པ་ལོ། །དང་པོར་རི་རྒྱན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་དམ་བཅའ་དེ་
མཐར་ཐྱིན་པར་མཛད་གྱི་ནམ་ཡང་བར་མ་དོར་དོར་བའམ་ཚུད་ཟ་བ་མེད་
པས་མི་སྤྲད་པའམ་མ་སྤྲད་པ་ལོ། །

ཡང་ལམ་འདི་ལ་ཞུགས་པར་བྱས་ན་འབྲས་བུ་འདི་ཐོབ་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་དོན་དེ་ངེས་པར་ཐོབ་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཞེས་
སྤྲད་དུ་མེད་པར་ཡང་གོ་བར་བྱལོ། །གདུལ་བྱ་གང་ཞིག་རྣམ་འདུལ་བའི་
དུས་ལ་བབ་པར་འདོམས་པས་དེའི་དོན་དུ་བསྟེལ་བ་མེད་པ་དང་གཞན་དོན་
འབྱུང་བ་ལས་མི་གཡོ་བའམ་མི་འགྱུར་པ་ལོ། །མི་རིགས་པའམ་མི་ལེགས་
པ་ཏུ་ཅང་ལྷུར་ཆེས་པ་དང་རྟལ་རྟལ་པོར་མི་གསུངས་པས་བརྟན་པའམ་མ་
རྟལ་པ་ལོ། །རི་ལྟར་དུང་ན་གནས་པ་རྣམས་གྱིས་སྤྲོ་ཏུ་ཅང་མི་ཆེ་མི་ཆུང་བ་
གསལ་ཞིང་ལེགས་པར་ཐོས་པ་བཞིན་དུ། ཆུང་ན་གནས་པ་དང་གདུལ་བྱར་
གྱུར་པ་གཞན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གིན་ཏུ་མང་པོའི་ཕ་རོལ་ན་གནས་པས་
ཀྱང་། དུང་ན་གནས་པ་རྣམས་གྱིས་རི་ལྟར་ཐོས་པ་དང་མཚུངས་པར་ཐོས་
པས་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་གསུངས་པའམ་འཁོར་ཀྱན་དུ་གྲགས་པ་ལོ། །
ཆོས་འཆད་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དཔེར་བྱས་ཏེ་དོན་
ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པས་རྣམ་པ་ཀྱན་གྱི་མཆོག་དང་ལྷན་
པ་སྟེ་དེ་ལྟར་དུག་ཅུ་ཐམ་པ་ལོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གིས་ཆོས་སྟོན་པའི་
ཚུལ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱུད་དེ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་ཀ་བ་ལྟ་བུའི་མིང་ངམ་ངག་

དང་དོན་གྱི་བྱང་པར་ཀ་བ་མི་རྟག་ལྟ་བུའི་ཆོག་གི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་དང་། ཆོད་
མ་དང་ལྟན་པར་སྟོན་པས་གིན་ཏུ་རིགས་པ་ནི། དོན་ནམ་ཅུ་བ་དང་རབ་
ཏུ་ལྟན་པར་འཆད་པ་དང་། མདོར་བསྟན་པས་འཆད་པ་དང་། དེའི་དོན་
རྒྱས་པར་བཤད་པའམ་རྣམ་པར་འབྱེད་པས་འཆད་པ་དང་། རིགས་པའི་
སྒོ་ནས་ཐེ་ཆོམ་གཅོད་པ་དང་། རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ལན་
མང་པོར་བྱེད་པ་དང་ལྟན་པ་དང་ནི། མགོ་སྒྲོས་པས་གོ་བ་ལ་འཆད་པ་དང་།
རྣམ་པར་སྒོ་བས་གོ་བ་རྣམས་ལ་འཆད་པ་དང་བརྒྱད་དོ། །འདི་དག་གི་དོན་
མདོ་ལས་བརྗོད་དོ། །འདོགས་སོ། །རབ་ཏུ་འཛོགས་གོ། །རྣམ་པར་འབྱེད་དོ། །
རྣམ་པར་འབྲེལ་དོ། །གསལ་བར་བྱེད་དོ། །སྟོན་དོ། །ཡང་དག་པར་རབ་
ཏུ་སྟོན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མིང་གིས་ངོ་པོ་བརྗོད་ཅིང་ཆོག་གིས་དེའི་བྱང་
པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས། དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་པའི་གང་ཟག་ལ་འདུས་
བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་ཆོག་གིས་འཆད་པ་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་
འབྲངས་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་རིགས་པས་རྒྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཅུ་བའམ་དོན་
དང་བཅས་པར་བྱེད་པའམ་ཆོད་མས་འདོགས་སོ་ཞེས་དང་། མདོར་བསྟན་
པ་ཅམ་གྱིས་ལུས་རྣམ་པར་འཛོགས་གོ། །དེའི་དོན་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་པར་རྣམ་པར་
འབྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཐེ་ཆོམ་བཅད་པ་ནི་རྣམ་པར་འབྲེལ་བར་བྱེད་དོ། །དོན་
ཐུན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་འཆད་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་
སྒྲོས་ཏེ་ལན་མང་དུ་ཡང་ཡང་སྟོན་པ་ནི་དོན་གིན་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་

སོ། །མགོ་སྒྲོལ་པ་ཙམ་གྱིས་གོ་བ་ལ་དོན་གྱི་གནད་མདོ་ཙམ་སྟོན་ཏེ། རྣམ་
པར་སྒྲོལ་པས་གོ་བ་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྒྲོལ་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ཡང་
དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ལམ། རབ་ཏུ་བསྒྲགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེའི་དང་པོ་གཉིས་གང་གིས་བཤད་པ་དང་། དེའི་ཐེས་གྱི་སྟོན་སྟགས་བཞི་
ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དང་། བྱིམ་གཉིས་གང་ལ་བཤད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་འདི་ནི་གང་གིས་སྟོན་པ་དང་།
ཇི་ལྟར་སྟོན་པ་དང་། གང་ལ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འཁོར་གསུམ་གྱིས་ནི་རྣམ་
པར་དག་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་
པས་ཆོས་སྟོན་གྲང་དེའི་འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་
པར་དག་པ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པ་འདི་ནི་གང་མ་
གྱི་ཉེས་པ་བརྒྱད་དང་ཡང་བྲལ་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བརྒྱད་གང་ཞེ་
ན། ཉལ་བ་དང་འབྲེས་པ་སྟགས་ལ་ཞེན་ནས་ཆོས་འཆད་པར་མི་སྒྲོ་བའི་
ལེ་ལོ་དང་ནི། ཆོས་བཤད་གྲང་རང་གི་ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་པ་ལམ་ཆོག་གམ་
དོན་གསལ་བར་མ་བསྟན་པས་རྟོགས་བྱའི་ཆོས་མི་གོ་བ་དང་། ཆོས་བསྟན་
པར་མི་འདོད་པས་ཆོས་བསྟན་པའི་སྐབས་མི་འབྲེད་པ་དང་། མ་དེས་པལ་མ་
དེས་དོན་མིན་པ་ནི་དེས་དོན་གྱི་ཆོས་མི་འཆད་པར་བྱང་དོན་འཆད་པ་ལམ།
ཡང་ན་རྒྱས་པར་མ་བཤད་པས་གཞན་གྱིས་དེའི་དོན་མ་དེས་པ་དང་། བསྟན་
གྲང་གཏུལ་བྱ་རྣམས་གང་ལ་སོམ་ཉི་ཟ་བའི་ཐེ་ཆོམ་དག་ནི་མི་གཅོད་པ་དང་།

ཐེ་ཆོམ་དེ་དང་བྲལ་བར་ཡང་ཡང་རྣམ་གྲངས་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་དབབ་
སྟེ་བསྟན་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་འཆད་པ་ལ་དཀའ་ཆོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
ཀྱིས་སྒྲིབ་དང་། ཆོས་ལ་སེར་སྣ་བྱས་ཏེ་འཆབ་པ་ཉིད་དེ་འདི་དག་གཏམ་
ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉེས་པར་འདོད་དེ་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གཏན་ནས་མེད་ཕྱིར་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བཤད་པ་ནི་སྤྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །ཕྱི་མ་
འདི་བརྒྱད་ཀྱང་སྣ་མ་བརྒྱད་པོའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་ལེ་ལོ་
མེད་པར་སྟོན། རིགས་པ་དང་འབྲེལ་བས་དོན་གོ་བར་བྱེད། སྐབས་འབྱེད་
དེ་མདོར་བསྟུན་ཏེ་སྟོན། རྒྱས་པར་བཤད་པས་མ་ངེས་པ་སྤངས། ཐེ་ཆོམ་
གཅོད་པ་དངོས། བསྟན་པར་བྱེད་པ་ལན་མང་སྟོན། རྣམ་པར་སྒྲོས་པས་གོ་
བ་ལ་སྒྲིབ་མེད་པར་སྟོན། མགོ་སྒྲོས་པས་གོ་བ་ལ་སེར་སྣ་མེད་པར་སྟོན་
ཞེས་སྒྱུར་བ་ཡོད་དེ་དོན་ལ་འབྱོར་པར་འདུག སྒྲོ་བརྟན་འབྲེལ་ཆེད་དུ་དེ་
ལྟར་སྒྱུར་བ་མི་སྤང་དོ། །བཞི་པ་བཤད་བྱ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཆོས་སྒྲིལི་
མཆན་ཉིད་དང་། དགོངས་ལྡེམ་དགོངས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ།
དད་དང་དགའ་དང་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དམ་པའི་
ཆོས་ཞེས་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འདོད་ཅེ་ན། དགོ་བ་གསུམ་དང་། བཟང་པོ་
གཉིས་དང་། ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་
རབ་དམ་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་
པའི་དུས་སུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་སྒྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ནི་ཐོག་མར་

དག་བཤོ། །བསམ་པའི་དུས་ན་ངེས་པ་རྟེན་དེ་ཡིད་དགའ་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱའི་
 བྱིར་བར་དུ་དག་བཤོ། །བསྐྱོམ་པའི་དུས་ན་ཡང་དག་པའི་སྒོ་གྲོས་རྣམས་
 གྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་བྱིར་ཐ་མར་དག་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་དམ་པའི་ཆོས་འདི་ནི་དུས་
 ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དག་བ་དང་ལེགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །བཟང་པོ་
 གཉིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཀྱན་རྩོད་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་
 པ་ཡི་དོན་རྣམ་པ་གཉིས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་དང་ལྟན་
 པ་ནི་དོན་བཟང་པོ་དང་། འདྲིལ་རྟེན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་སྐྱད་ཀྱི་ངེས་
 ཆོག་དང་མཐུན་པར་ཆོག་དང་ཡི་གེ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པས་བསྟན་པས་གོ་སྐྱ་
 བའམ་གཟུང་སྐྱ་བ་ནི་ཆོག་འབྱུ་བཟང་པོའོ། །ཡོན་ཏན་བཞི་ཅན་གྱི་ཆོངས་
 པར་སྐྱོད་པ་འཕགས་པའི་ལམ་ནི་ད་ལུང་གི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོངས་
 པ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱབས་འདིར་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས་ཆོངས་
 པར་གྱུར། བསིལ་བར་གྱུར། བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གྱུར་ཅེས་གསུངས་པ་
 བཞིན་ནོ། །བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་
 ཆོངས་པར་སྐྱོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཕགས་ལམ་དེ་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྟན་པ་
 སྟེ། འཕགས་པའི་ལམ་དེ་ནི་ད་ཆོས་འདི་པ་འབའ་ཞིག་ལ་ཡོད་ཀྱི་འདི་ལས་
 བྱི་རོལ་དུ་གྱུར་བ་སུ་སྟེགས་སོགས་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལྟན་པ་
 མ་འདྲེས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་
 མཐའ་དག་རྣམ་པར་སྒྲོང་བ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་

པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་དེ་སྤྱིད་ཅེའི་བར་དུ་སོང་ཡང་སྐར་ལྷོག་པམ་
ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་གཏན་དུ་སྦྱོང་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པའོ། །འཕགས་པའི་ལམ་དེ་ནམ་མཁའ་དང་གཤམ་ལྟར་རང་བཞིན་
གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་
དག་པ་དང་། ལམ་དེས་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་བསལ་ནས་སྐར་མི་སྦྱེ་བར་སེམས་
ཟག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་སྟེ། ཆོངས་པར་
སྦྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤམ་གས་
པ་རྣམས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དབང་མོས་པ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་སྟོན་པར་
མཛད་པས་དགོངས་པ་དང་ལྷམ་དགོངས་གྱི་རྩལ་དུ་དགོངས་པའི་དབང་གིས་
བསྟན་པ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་པས་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་རྩལ་བཞིན་དུ་མ་གཤམ་ནས།
སྦྱ་བཞིན་དུ་གཟུང་ན་ཡང་དག་པ་ངེས་པའི་དོན་མི་རྟོགས་ཤིང་། དགོངས་
པ་ཅན་དྲང་བའི་དོན་དང་ཆོག་གི་དོན་བཞིན་སྦྱོན་ཅི་ལྟག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་
བས་དེ་གན་འབྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་ལྷམ་དགོངས་བཞི་བཤད་པ་དང་།
དགོངས་པ་བཞི་བཤད་པ་དང་། གཉེན་པོར་དགོངས་པ་བརྒྱད་གསུངས་
པའི་ཕན་ཡོན་བཅས་བསྟན་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གཞུག་
པ་ལ་ལྷམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ལ་ལྷམ་པོར་དགོངས་
པ་དང་། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེས་པ་འདུལ་བའི་གཉེན་པོ་ལ་ལྷམ་པོར་དགོངས་
པ་དང་། ཆོག་དང་ཡི་གས་བསྟན་དོན་འཛིག་རྟེན་གྲགས་ཆོད་ལས་དོན་

གཞན་དུ་བསྐྱར་བ་ལ་ལྷུ་མ་པོར་དགོངས་པ་བཞི་སྟེ། དེ་དག་གི་དོན་ནི་རིམ་
 བ་བཞིན་དུ་བརྗོད་ན། ཆོས་བདག་མེད་ལ་འཇུག་མི་རྣམས་པའི་ཉན་ཐོས་
 རྣམས་ཐར་པའི་ལམ་ལ་གཞུག་པ་ལ་དགོངས་ནས། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་གྱི་ཡུང་སོགས་གྱི་ཆོས་ཡོད་པར་བརྟན་པ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་གང་
 ཟག་མེད་པ་དང་གཞན་དབང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པ་ཅམ་ལ་
 དགོངས་ཏེ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་ནི། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་སྟེ་བ་མེད་པ་
 ལ་སོགས་པར་གསུངས་པ་ནི་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་རྣམས་གཏན་མེད་པ་
 དང་སྟེ་འགག་ལྟར་སྒྲུང་བ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པའི་
 མཚན་ཉིད་དམ་རོ་བོ་ཉིད་ལ་ལྷུ་མ་པོར་དགོངས་པ་སྟེ་དཔེར་ན་རོ་བོ་ཉིད་
 གསུམ་ཀུན་བརྟགས་དང་། གཞན་དབང་། ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་བརྟན་པའི་
 ཅན་ནས། ཀུན་བརྟགས་པའི་རོ་བོ་ལམ་མཚན་ཉིད་ནི་གཏན་མེད་པས་མཚན་
 ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་སེམས་སེམས་བྱུང་ལས་གནས་དོན་ལུས་
 སྒྲུང་བ་རྣམས་ལ་སྟེ་འགག་ཏུ་སྒྲུང་བ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུན་རྟེན་འབྲེལ་དབང་
 གིས་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལས་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟེ་འགག་མེད་པས་སྟེ་བ་རོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་ན་ལས་འདས་པ་
 ཞིབ་སྟོང་བ་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ། །གཉེན་པོ་ལ་ལྷུ་མ་པོར་དགོངས་
 པ་ནི། སྤྲ་མ་དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་ཉེས་པ་འདུལ་བའི་མྱིར། སྟོན་
 སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་གཟིགས་སུ་བྱུང་ཅེས་སོགས་འོག་ཏུ་འཆད་འགྱུར་བ་རྒྱུད་

བཞིན་ནོ། །བསྐྱར་བ་ལྷམ་དགོངས་ནི་སྐྱེ་འཁེབས་དུ་མ་ཡིན་པའི་བརྗོད་བྱ་
ཟབ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་ཅན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ལྷིང་པོ་མེད་ལ་ལྷིང་པོར་
ཤེས། བྱིན་ཅི་ལོག་ལ་རབ་ཏུ་གནས། ཉོན་མོངས་པས་ནི་རབ་ཉོན་མོངས། །
བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།
ཆོག་འདི་སྐྱེ་འཁེབས་དུ་གཟུང་ན་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་པའི་རྒྱ་བཟན་པ་ལྟར་
གནས་ཀྱང་། རོན་ས་ར་ཞེས་པ་རྣམ་གཡང་དང་ལྷིང་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་འདུག་
པས་དེའི་སྟོན་དུ་དགག་པའི་ཨ་མུང་སྐྱར་བས་ཨ་ས་ར་རྣམ་གཡང་མེད་པ་
ལྟག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་ལྷིང་པོར་རྟོགས་པ་འཕམ་ཤེས་པ་དང་། གཙང་
བདེ་ཏྲག་བདག་ཏུ་རྟོག་པ་བཞིན་དེས་པོ་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་
ལ། དེ་ལས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། མི་ཏྲག་སྟག་བསྐྱལ་མི་གཙང་བདག་
མེད་པ་ཤེས་པའི་ལྟག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་དང་།
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཡུན་རིང་པོར་དཀའ་སྐྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པས་ནི་རབ་
ཏུ་ཉོན་མོངས་པར་བྱས་ན་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་ཅེས་སོ། །འགྲེལ་ཆེན་དུ་
ཆོག་རྒྱུ་མ་གསུམ་མོས་སྦྱོད་དང་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲུལ་ལ་སྐྱར་བར་མཛད་
འདུག་ཀྱང་སྐྱར་ཀྱང་རུང་ལ་སོ་སོར་མ་སྐྱར་ཀྱང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་
བརྩོན་འགྲུས་གསུམ་ལ་སྐྱར་བས་ཆོག་གོ། །དེ་ལྟར་ལྷམ་པོར་དགོངས་པ་
འདི་ནི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱུ་མཉམ་
པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་སྟོན་པ་ཤུག་ཏུ་རྒྱལ་པོས་ང་ཉིད་དེ་ཆོས་སངས་རྒྱས་རྣམ་

པར་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དོན་དམ་པའི་དོན་
གཞན་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་མ་
འགག་གཞོན་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གསུངས་
པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནི་དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ། ལེ་ལོ་ཅན་དགེ་རྩ་རྩུང་
ཟད་བྱེད་དུ་མི་བརྟུབ་པ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་བ་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཞིང་དུ་
སྟོན་ལམ་བཟུབ་པ་ཅམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་ཆེ་རབས་གཞན་ཞིག་ལ་
སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་སྐྱིན་སྟོགས་
རྒྱ་ཆེར་བྱེད་ཅུས་པ་ལ་སྐྱིན་པ་བསྟུགས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་སྐྱིན་སྟོགས་རྩུང་
ཟད་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་ལ་སྐྱིན་སྟོགས་སྟུང་པའམ་ཆེས་དོ་མཆར་
མེད་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། སྐྱིན་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གིས་ཆོག་པ་དང་། དེ་གཅིག་
སུ་མཆོག་དུ་འཛིན་པ་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ལྟོས་ན་སྐྱིན་པ་དམན་གིང་ཚུལ་
ཁྲིམས་འཕགས་པར་བསྟགས་པ་ལྟ་བུའོ། དེ་ལྟར་དགོངས་པ་རྣམ་པ་བཞིར་
ཤེས་པར་བྱའོ། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་གསུངས་འདི་དག་ནི་གིན་དུ་མང་པོ་
འབྱུང་སྟེ་ཅི་རིགས་ཤིག་ཐེག་བསྟུས་སུ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། གསུམ་པ་སྐྱིབ་
པ་བརྒྱད་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཆོས་བསྟན་པ་ནི། རི་ལྟར་ཆེ་ལོ་
བརྒྱ་པའི་དུས་སུ་བྱོན་པའི་ཤུའི་རྒྱལ་པོ་ནི་སྐྱེ་ཆད་རྩུང་ཞིང་སྐྱེ་ཆེ་ཡང་བརྒྱད་
རུ་ལས་མ་བཞེས་པ་དང་། སྟོན་གྱི་ཞིང་ཡང་མ་དག་ལ་གདུལ་བྱ་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱང་སྟིགས་མ་ལྟ་དང་ལྟན་པའོ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་

སོགས་དུས་བབ་བསྐལ་བ་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དུས་སུ་བྱོན་པས་དེ་དག་ནི་མཆོག་
ལ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ནི་དེ་ལས་དམན་ནོ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟུན་
པའི་གཉེན་པོར་ང་དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་སུ་སྐྱུར་ཏེ་
ཞེས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུར་མཉམ་པས་བབ་ངན་མེད་པར་
དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་གཟིགས་ཀྱང་སྟོན་པ་ཉིད་
ཡིན་ནོ་སྟེ་སངས་རྒྱ་མཆོག་དམན་མེད་པར་འཛིན་ནོ། །ཆོས་ལ་བརྟུན་ཏེ་བྲམ་ཟེ་
རྣམས་ཀྱི་ཆོ་རིགས་འབྱེད་པའི་བྲམ་ཟེ་དང་རྒྱལ་རིགས་ལ་སོགས་རིགས་
བབ་པས་གདོལ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱུང་བྱ་མིན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ནི་རིགས་
ངན་གདོལ་བ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་སྐྱོད་དུ་བྱེད་པས་རྟེན་སྒྲུའོ་སྟེ་སངས་རྒྱ་མཆོག་པའི་
གཉེན་པོར། གཞུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་ན་
གཞོད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་འགྱུར་ཞེས་ཆོགས་པས་གས་
པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་མི་ལྡན་ན་རྟོགས་དགའ་བར་བརྟུན་པས་ཆོས་རྟེན་སྒྲུའོ་སྟེ་སངས་
རྒྱ་མཆོག་པའི་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྟོན་ལམ་བཟུང་ན་དེར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་
དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་རྒྱ་པའི་མཆོན་བཟུང་བ་ཙམ་
གིས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་གཟུངས་
གང་ཞེག་བསྐྱགས་པ་ཙམ་གྱིས་མཆོམས་མེད་པ་ལྟའི་ལས་སོགས་དག་པར་
གསུངས་པ་ལྟར་ལེ་ལོ་ཅན་དག་གྱང་། སྟོན་ལམ་དེ་ལྟ་བུ་འདེབས་པ་དང་།

མཚན་འཛིན་པ་དང་། གཟུང་བསྐྱགས་པའི་སྒོ་ནས་དགེ་རྩ་བསགས་པའི་
 རྒྱ་དེས་ནམ་ཞིག་དེ་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྒྲེབ་པ་དང་འཆང་རྒྱ་
 བ་སོགས་སུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱ་དེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་གོང་ནས་
 གོང་དུ་བརྩོན་པར་ཡང་འགྱུར་བས་ལེ་ལོ་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །དགེ་རྩ་རྩུང་
 ཟད་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་དབེར་ན་སྤྱིན་པ་ཁོ་ནས་ཆོག་
 འཛིན་ཅན་ལ། རྩལ་བྲིམས་བསྐྱགས་གིང་སྤྱིན་པ་དེ་ལས་དམན་པའི་དོན་
 གྱིས་སྤྲད་པའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་
 ལས་ཟག་མེད་གྱི་དགེ་བ་བྱུང་པར་དུ་བསྐྱགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་ཅན་
 ཁ་ཅིག་རང་གི་ལུས་དང་ཡོངས་སྟོང་གྱིས་རྒྱགས་པའི་དབང་གིས་ར་རྒྱལ་
 ལ་སྟོང་པའི་གཉེན་པོར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་གྱི་སྒྲུ་དང་ཡོངས་སྟོང་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱགས་པ་བརྟེན་པ་ཐོས་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལུས་དང་ཡོངས་
 སྟོང་ནི་དེ་ལྟར་བཟང་ཡང་ཆེན་པོ་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་སྟུང་དུ་སེམས་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཡོངས་སྟོང་དམན་པ་འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་འདོད་
 ཆགས་ལ་སྟོང་པའི་གཉེན་པོར། སངས་རྒྱས་གྱིས་ཞིང་ཡོངས་སུ་དགའ་བ་རྣམས་
 གྱི་བདེ་བའི་ཡོངས་སྟོང་ཆད་མེད་པ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེས་བསྐྱགས་
 བས་ཟག་བཅས་སྒྱུག་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ཁོར་བའི་འདོད་ཡོན་ལ་ངན་
 རྒྱགས་ལྟར་མཐོང་ནས་ཡིད་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་
 ལ་ལས་མི་གེས་པའི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལ་

གཞོན་པ་བྱས་ནས། བྱིས་དེ་དྲན་པ་ས་བདག་གིས་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པ་ཞིག་
བྱས་ཏེ་བདག་ངན་སོང་དུ་འགོ་བར་འགྱུར་རོ་སྟུང་དུ་འགྱོད་པས་སེམས་
དགྲུགས་ནས་དགོ་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་འཇུག་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་ལ། དེའི་
གཉེན་པོར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གཞོན་པ་བྱས་ན་ཡང་
མཐོ་རིས་སུ་འགོ་ཞེས་གསུངས་པས་འགྱོད་པ་གཏོང་བར་བྱེད་དེ། དེ་དག་
ལ་གཞོན་པ་བྱས་ན་ཡང་མཐོ་རིས་སུ་སྒྲིན་པན་པ་བྱས་ན་ལྟ་ཅི་སྟོས་སྟུང་དུ་
དད་ཅིང་དགོ་ཅུ་རིམ་བར་འབྲེལ་བར་བྱེད་དེ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་
གཞོན་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་སྟུག་བསྐྱེད་པའི་ཡོད་མོད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་
བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུས་ནས་ཞིག་མཐོ་རིས་སོགས་ཀྱི་བདེ་བར་
འབྲེལ་བ་ལ་དགོངས་ནས་གཉེན་པོའི་ཕྱིར་དེ་རྒྱད་གསུངས་པའོ། །བྱང་
སེམས་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་
སྟུན་པ་ལས། བྱིས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ཐེག་པ་སྟོན་དུ་བཅུག་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་བཏང་ན་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་ལས་སྟུག་པ་ཉིད་འདོད་པའི་གཉེན་པོར་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་མཐར་
སངས་རྒྱས་འཐོབ་ཅེས་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་
ཟུངན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གཞོལ་བར་
བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་ལ་བརྟུན་པ་སོགས་བརྒྱད་པོ་དེ་གང་
ཡིན་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་དེ་ཡི་གཉེན་པོར་ཐེག་པ་

ཆེན་པོ་མཆོག་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་མཆོག་དེ་ལས་བཤད་མ་ཐག་
 བ་གཉེན་པོ་བརྒྱད་པོ་དེས། གང་ཟག་དེའི་སྒྲིབ་པ་ལས་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་
 པའི་བར་དུ་གཅོད་པ་ཡི་ཉེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་བར་འགྱུར་རོ། །གང་
 ཞིག་སྒྲིབ་པ་བརྒྱད་སྒྲོང་བའི་གཉེན་པོ་བརྒྱད་སྟོན་པའི་ཆོག་གམ་དོན་གྱི་སྒྲོ་
 རས་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པའི་གསུངས་ལས། སངས་རྒྱས་དང་ནི་ཆོས་
 ལ་བརྟེས་པ་དང་སོགས་ཆོག་ས་བཅད་གཉིས་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ།
 དེ་ཉིད་གྱི་ཆོག་སྒྲོ་ལ་འདྲིན་པ་དང་། དོན་འདི་དང་འདི་ཞེས་རབ་རྟུ་དབྱེ་བ་
 ཡིན་ལ་བྱེད་པ་ལ་རབ་རྟུ་སྒྲོར་བ་སེམས་ཅན་སྒྲོ་ལྟན་མཆོག་དེ་ཡིས། ཡོན་
 ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ལ་མོས་ཤིང་དད་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སམ་ཁམས་ནི་ཟད་པར་ཏེ་
 མཐའ་དག་བཏྟས་པར་འགྱུར་བ་དང་། འཆི་བའི་ཆེན་ཡིད་རབ་རྟུ་དགའ་
 བ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་གཉིས་མཐོང་ཆོས་ཆེ་འདིར་འགྱུར་བའི་
 ཡོན་ཏན་ནོ། །ཕྱི་མར་འགྱུར་བ་བརྒྱད་ནི། ཤི་ནས་རང་གིས་གང་ཇི་ལྟར་
 འདོད་པར་སྒྲུབ་དང་། སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྒྱུ་ཆེ་རབས་དྲན་པ་དང་།
 སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་ཐུད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དེ་ལས་ཐེག་པ་
 མཆོག་གི་ཆོས་ཐོས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་དང་དོན་དེས་པའི་
 སྒྲོ་གྲོས་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དཔའ་བར་འགྲོ་བ་སོགས་ཉིང་
 འདྲིན་གྱི་སྒྲོ་དང་། མི་ཟད་པའི་ཟ་མ་ཏོག་སོགས་གསུངས་གྱི་སྒྲོ་གཉིས་ཐོབ་

པ་དང་། མཐར་སྒྲོན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པའོ། །ལྷ་པ་ཆོས་པའདད་
པའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོན་ནས་དོན་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་ནུས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་བཟང་པོ། རྒྱན་དུ་ཆོས་འཆད་
པ་ལ་སྒྲོ་བ་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་དང་རྟེན་བཀྲུང་གི་ཆེད་མ་ཡིན་པར་སེམས་
ཅན་ལ་སྦྱིང་བཅེ་བ་ཅན། ཡར་ཕྱིན་དུག་དང་ལྷན་ཞིང་འཛིག་རྟེན་ན་དམ་
པ་དང་མཁས་པའི་སྒྲོན་པ་རབ་དུ་གྲགས་པ། སེམས་ཅན་གང་ལ་ཆོས་གང་
བསྟན་པར་འོས་པ་དེ་སྒྲོན་པ་སོགས་ཆོས་འཆད་ཚུལ་གྱི་ཐབས་སམ་ཆོ་ག་
བཟང་པོ་ཤིས་པ་དང་ལྷན་པ་ཡི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་
ལེགས་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པ་སྟེ། དེས་དམ་པའི་ཆོས་པའདད་པས་སྒྲུ་བོའི་ཆོགས་
གྱི་ནང་ན་དཔེར་ན་ཉི་མ་བཞིན་དུ་ལྷུང་མེར་སྤང་ཞིང་ཉི་མས་ཏྲོ་བ་དང་ལོ་
ཏྲོག་སོགས་སྒྲིན་པས་པན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་པན་པར་བྱེད་
དོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྔའི་རྒྱན་ལས་བཤད་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་པ་
རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། །

དེ་ལྟར་ཆོས་འཆོལ་བས་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་ལྷན་པ་དེས་ཆོས་བསྐྱེད་པར་བྱ་
དགོས་པས་སྒྲུབ་པའི་ལེའུ་ལ་སྦྱིར་བསྟན། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད། དོན་བསྐྱེད་པ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་སྒྲོ་ལྷན་གཉིས་ལ་སོགས་ཆོགས་བཅད་དུག་གིས་
བསྟན་ཏེ། མདོ་ལས་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལ། དོན་ཀུན་ཤིས་
དང་། ཆོས་ཀུན་ཤིས་པ་དང་། ཆོས་ལ་ཆོས་གྱི་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་པ་

དང་། མཐུན་པར་ཞུགས་པ་དང་། མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་སྟོད་པ་ཡིན། ཞེས་
 ཆོག་ལུས་བསྟན་པ་ལྟར། དང་པོ་དོན་ཀུན་གྱིས་ཤེས་པ་ནི། སྟོ་ལྟན་མོས་སྟོད་ཏུ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་བདེན་པ་གཉིས་སམ། ཡང་ན་ཀུན་བརྟགས་
 མེད་པ་དང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཡོད་པ་གཉིས་ལ། ལོག་པ་ཉིད་
 དང་ཡང་དག་པ་རྣམས་སྤངས་ཞེས་པ། མོས་སྟོད་པས་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་
 པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་མཐུན་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོ་གཞན་ལ་ལྟོས་ན་ཕྱིན་ཅི་
 མ་ལོག་པ་ཡིན་པས་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་པ་དྲ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་
 པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྟོ་ལ་ལྟོས་ན་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་
 པས་དེ་གཉིས་རྣམས་པར་སྤངས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མོས་སྟོད་
 པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་
 འཇིན་གསུམ་གྱིས། གང་ཟག་དང་ནི་ཆོས་དག་ལ་བདག་མེད་པ་རྣམས་པ་
 གཉིས་ཀུན་གྱིས་ཤེས་ནས་ཞེས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཇིན་གྱིས་གང་ཟག་
 དང་ཆོས་སྟེ་མིང་དང་མཚན་མ་དང་བདེ་དང་ཐ་སྟོད་གྱིས་བརྟགས་པ་ཅུ་མ་
 ཡིན་པར་ཁོང་ཏུ་ཆུད་ནས་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་མེད་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་
 ཤེས་ནས། གང་ཟག་གི་བདག་ཀྱང་གཟུང་བའི་ངོ་བོར་མེད་འཇིན་པའི་ངོ་
 བོར་མེད་པ་དང་། གཟུགས་སྐྱོ་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཀྱང་གཟུང་
 བའི་ངོ་བོར་མེད། འཇིན་པའི་ངོ་བོར་མེད་པས་བདག་གཉིས་པོ་དེ་རི་བོང་
 གི་རྩ་ལྟར་དོན་ལ་ཡོན་པ་ཡོད་མཁྱེད་པར་ཀུན་ནས་ཤེས་སོ། །གཟུང་འཇིན་

གཉིས་སྤྱད་པའི་གཞི་གཞན་དབང་གི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཡང་དག་མ་ཡིན་
པའི་ཀུན་ཏུ་ཉོག་པ་ནི་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་དེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལམོར་
པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཆོག་པ་བསྟོན་མེད་བསྐྱེད་དུ་གྱུབ་པ་འདི་ལ་སྤྱི་
ཀྱང་མེད་ཅེས་བརྗོད་མི་རིགས་ཏེ་འདི་མེད་ན་ཀུན་ཉོན་དང་ནམ་བུ་དུ་ནམ་
པར་བཞག་པ་འང་ཡེ་ནས་མི་སྲིད་ན་ཡང་ལམོར་འདས་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་སྤྱི་
ཡང་ཚུད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཞན་དབང་ཡོད་ཀྱང་ཡང་དག་
མིན་ཉོག་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་གནས་དང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པས་སྒྲིན་ཅན་
དུ་བྱས་པས་རེ་སྒྲིན་གྱི་གནས་མ་ཡིན་པར་ཉོག་པ་སྒྲིན་པ་མེད་པའི་ཉིང་
རེ་འཛིན་གྱིས་དེའི་རང་བཞིན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་སོ། །ཡོངས་སྤྱུ་གྱུབ་
པ་ནི་བདག་གཉིས་དང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་
པས་དེ་ནི་ཆོས་ཀུན་ལ་མེད་ཆ་བ་དང་ཆུའི་གཤེར་བ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡེ་ནས་
ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ན་བདག་གཉིས་དང་གཟུང་འཛིན་ཡོད་པར་འགྱུར་
རོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་སྤྱུ་བ་དེ་ནི་ཡོད་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲིས་པ་
གང་གི་ཡང་མཚན་མ་མེད་པས་སྤྱི་བ་དང་བསམ་པའི་ནམ་པར་ཉོག་པ་ཉི་
བར་ཞིབ་དེ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་
ཡོད་པ་མེད་པའི་དོན་ཀུན་ཤེས་པ་འཇམ། ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་
ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་དང་། ཡོངས་སྤྱུ་བ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་
དེ་ལྟར་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་དོན་ཀུན་ཤེས་ནས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཆོས་

ཤེས་པ་གང་ཞེན། དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་སོགས་ཀྱི་བསྟན་དོན་ཤེས་པ་ནི། མདོ་ལ་
 སོགས་པའི་མིང་ཆོག་ཡི་གེ་ཆོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་བྱེད་ཆོས་རྣམས་
 ཀྱུ། དཔེར་ན་ཆུ་བཟུལ་བ་ལ་གཟིངས་མེད་དུ་མི་རུང་ཡང་ཆུ་ལ་བཟུལ་
 ཟེན་ནས་གཟིངས་ཀྱི་དོན་བྱས་ཟེན་པས་གཟིངས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་
 པ་ལྟར་བརྟེན་བྱ་གོ་ཞིང་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བརྟེན་སྐྱར་པའི་མིང་ཆོག་ཡི་གེའི་
 རྣམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གཟིངས་དེ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་རིག་ནས་ཆོག་ཙམ་
 ཐོས་པས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་སྤང་བ་ཉིད་དུ་བྱས་ནས་ཆོག་དོན་ལ་བསམ་
 བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་གཙོ་བོར་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཤེས་བཞེས་བྱའོ། །གསུམ་
 པ་ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྦྱབ་པ་ནི། མོས་སྦྱོང་དུ་སོ་སོའི་སྦྱི་
 བོའི་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཉན་པ་དང་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དང་
 ཆོས་ཤེས་པ་ཡིས། ཡང་དག་དང་ལོག་པ་གཉིས་གཉིས་སྤངས་པ་སྤར་
 བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་བདག་མེད་གཉིས་གཟུགས་བརྟན་ནམ་དོན་སྦྱིའི་
 ཆུ་ལ་དུ་རྟོགས་ནས་ནི། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་དག་པ་དང་
 འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར། རྟོད་ནས་ཆོས་མཆོག་གི་བར་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་
 རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ནི་རབ་ཏུ་བསྦྱབ་པའོ། །བཞི་པ་མཐུན་པར་ཞུགས་
 པ་ནི། དེ་ནས་བྱང་སེམས་དེས་ནི་ས་དང་པོར་ཏེ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་ལམ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པ་ཀྱན་དང་མཉམ་པར་

ལྷུང་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉན་པར་ལས་
འཕགས་པའི་སྤྲོ་ན་མེད་པ་འཕྲོལ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་དུ་རྟོགས་
པས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་སྒྲོན་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ཀུན་དང་མཐུན་
པར་ཞུགས་པས་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །

ལྷ་པ་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་སྦྱོད་པ་ནི། དམྱོམ་ལམ་པའི་སྐྱབ་པ་ལ་བྱ་སྟེ།
སྤར་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པས་མཐོང་བས་སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཐམས་
ཅད་ཡང་དག་པར་ཟད་པར་བྱས་ནས། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར།
ས་གནེས་པ་ནས་བཅུ་པའི་པར་དུ་དམྱོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་རོ། །གང་
གིས་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རི་ལྗེ་བྱ་ཞེས། རྗེས་ཐོབ་ཤེས་བྱ་
རྣམ་པར་འཛོག་པ་དག་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རི་སྟེང་པ་ཤེས་པར་
བྱེད་པ་དང་། མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་
ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་རི་ལྗེ་པ་བཞེན་ཤེས་པ་དེ་གནེས་གཅིག་གི་རྗེས་ཐོགས་སུ་
གཅིག་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལྟན་ཅིག་སྟེལ་མར་སྦྱོད་པ་ཡིས། དེམ་པ་རྒྱན་
གྱིས་འབྱུང་བ་དེ་བཞེན་ས་ནི་གནེས་པ་སོགས་ལྟག་མ་རྣམས་ལ། མཐོང་
ཟེན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡི་ཆོས་སྦྱོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་མདོ་ལས་
སྐྱབ་པའི་རྣམ་གྲངས་ལྟ་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་མོས་སྦྱོད་ནས་དམྱོམ་
ལམ་ས་བཅུ་པའི་པར་གྱིས་སྐྱབ་པ་བྱེད་ཚུལ་སྦྱིར་བསྟན་ནས། བྱེ་བྲག་ཏུ་
བཤད་པ་ལ། སྐྱབ་པའི་རྟེན་བསྐྱབ་པའི་ངོ་བོ། རི་ལྗེ་སྐྱབ་ཚུལ་དཔེས་

བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་བསྐྱབ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་ནི་ལའོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་
 རྟེན་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ། བདག་ཉིད་
 ལེགས་པར་སྒོམ་པ། རྟོན་བསོད་ནམས་བགྱིས་པའི་ལས་འཕྲོ་ཡོད་པ་བཞི་
 དང་ལྡན་ན་བསྐྱབ་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པར་འགྱུར་བས་དེ་བཤད་པ་ལ་གནས་
 བོ་སྟོ་ལྡན་དེས་གང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཡུལ་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཆོགས་རྒྱུད་ལེགས་
 པར་རྟེན་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མི་རྒྱན་པ་དང་གཅན་གཟན་གདུག་པ་སོགས་མེད་
 བས་གནས་བཟང་བ་དང་། ས་ཁུ་འཕྲོད་ཅིང་ནད་མི་སྐྱེད་པ་དང་བྱ་བ་དང་
 མཛེས་གསེང་མེད་པའི་ས་བཟང་བ་ཡིད་དང་འཐད་པ་དང་། རྩལ་བྱིས་ས་དང་
 ལྟ་བ་མཚུངས་པའི་དགེ་བའི་གྲོགས་བཟང་པོ་ཡོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་
 གྱི་རྣལ་འབྱོར་བྱེད་པ་ལ་གོགས་སུ་གྱུར་པ་ཉིན་པར་སྐྱེ་བོའི་རྒྱ་འགྲུལ་དང་།
 མཚན་མོ་སྐྱ་ཡི་སྤྲུག་ཅིལ་ཆེ་བ་སོགས་བསམ་གཏན་གྱི་ཆེར་མ་མེད་པས་
 ཉམས་བདེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟ་བུར་གནས་ན་རྣལ་འབྱོར་འཕེལ་
 བར་འགྱུར་གྱི་ལྷོག་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ལ་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བས་
 ཐོག་མར་གནས་ལ་བརྟགས་ཏེ་བག་ཡོད་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི་གང་བྱུང་དུ་སྐྱབ་
 པ་རྩོམ་པར་མི་བྱའོ། །གྲོགས་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཀྱན་
 གྱི་རྒྱུན་མཆོག་ཡིན་པས་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ཞེན། ཐེག་ཆེན་ལ་
 ཞུགས་པའི་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་ལུང་གི་ཆོས་ཐོས་པ་གིན་ཏུ་མང་
 བ་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་བདེན་པ་རྣམས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་དེ་ཡི་དོན་མཐོང་

བ་དང་། གཞན་ལ་ཆོས་སྤྱོད་བཅས་འཆད་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། གཞན་
དོན་དུ་བཅུ་བ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་དམ་པ་ནི།
བརྟེན་པར་བྱ་བ་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
རང་ཉིད་ལེགས་པར་སྦྱོན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན་སྦྱབ་པ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་རང་
ཉིད་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་དམིགས་
པས་དམིགས་པ་བཟང་བ་དང་། དག་ཅ་ཆུང་དུས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར་
བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོག་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་བསགས་པས་རྟོན་
པ་བཟང་བ་དང་། བམ་སེམས་ཆོད་ཅིང་གཡེངས་པར་གྱུར་ན་དེ་ལ་སྦྱོན་དུ་
བསམས་ཏེ་ཞིགནས་གྱི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྦྱོང་བ་དང་། བམ་སེམས་
ལྷུ་བ་དང་ལྷགས་པར་གྱུར་ན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཏིང་
འཛིན་གྱི་ཕན་ཡོན་དང་ཆོས་རྣམས་གྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བསམས་ཏེ་
སེམས་གཟེངས་བསྟོད་པ་ནི་ལྟག་མཐོང་གི་མཚན་མ་བསྒྲོམ་པས་ལྷུ་བ་
སྦྱོང་པར་བྱེད་པ་དང་། བམ་ལྷུ་ཆོད་མེད་པར་གྱུར་ན་དེའི་ངང་དུ་བཏང་
སྦྱོམས་གྱི་མཚན་མ་བསྒྲོམས་ཏེ་མི་གཡོ་བར་དེ་གའི་ངང་དུ་གནས་པར་བྱ་
སྟེ། དེ་ལྟར་ཞེ་ལྟག་བཏང་སྦྱོམས་གྱི་མཚན་མ་གསུམ་རྣམས་འཕྲོར་བསྒྲོམ་པ་
རྣམས་གྱི་ཐབས་བཟང་པོ་ཡིན་པས་དེ་དང་ལྷན་པ་དང་། རང་སའི་གནས་
སྐབས་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར་ས་དང་ལམ་གོང་ནས་གོང་དུ་ངེས་
པར་འབྱུང་བའམ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་པར་བཟང་པོ་དང་། ལམ་དེ་ནི་

གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་སྒོ་ནས་རྟག་ཏུ་འཇུག་པ་ནི་སྦྱོར་བ་བཟང་པོའི་རང་
བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཟང་པོ་ལྟ་དང་ལྟན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཡང་
དག་པར་སློ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཏོང་བའམ་སྒོན་ལམ་གྱི་གོ་ཆ་དང་ལྟན་པ་ནི་རང་
ཉིད་ལེགས་པར་སྒོན་པའོ། །སྒོན་བསོད་ནམས་བགྱིས་པའི་དབང་གིས་
འདི་ལྟར་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་ཤིང་བཤེས་གཉེན་དང་ཆོས་དང་ཐུད་པ་
སོགས་ཀྱིས་སེམས་དགའ་བ་རྟེན་པ་དང་། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་སྤངས་པའི་
དལ་བར་སྒྱེས་པ་དང་། ལུས་ལ་ནད་མེད་པས་ཆོས་ལ་སྦྱོར་རུང་བ་དང་།
སེམས་ལས་སྤུ་རུང་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ་
རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྟན་པ་འདི་ལྟའི་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི། སྒོན་
ཆད་ཀྱི་ཆེ་རབས་དག་ཏུ་བསོད་ནམས་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དལ་དེའི་འབྲས་
ཐུན་པས་ན་དུ་བས་མེ་བཞིན་སྒོན་གྱི་བསོད་ནམས་ངེས་པར་འཇུག་པོ། །
གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་པའི་དོ་བོ་ནི་དམིགས་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་།
སེམས་ཕན་ཡོངས་སུ་མི་འདོར་བའི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡིན་པས་དེ་བཤད་
པ་ལ་མདོར་བསྡུས་ཅམ་བསྟན་པ་དང་། སྤྱིང་ཡང་བྱེས་ཏེ་བཤད་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་འཁོར་
བ་སྒྱེན་དུ་བལྟས་ནས་ཉོན་མོངས་ཆེད་དུ་མི་སྦྱོང་བའི་ཤེས་རབ་དམིགས་པ་
མེད་པ་བསྟན། སེམས་ཕན་ཆེད་དུ་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་
ཕན་དོར་ནས་རང་གཅིག་སྤུ་ཞིབ་པར་འཇུག་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་བ་དང་འགལ་

བར་བསྟན་བ་ཡིན་པས། དེ་དག་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་བཤད་ན། དམན་ལམ་
བ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་བ་ཉིད་ལམ་གྱིས་སྤངས་ཏེ་བྱང་
ནས་བྱང་འདས་ཐོབ་བར་བབྱང་ནས་འཁོར་འདས་ལ་སྒྲིན་ཡོན་དུ་ཞེན་པའི་
བསམ་བ་དྲག་པོས་འཁོར་བ་སྤངས་ནས་ཞི་བར་འཇུག་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དབའ་ཉོན་མོངས་བ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པས་ཉོན་མོངས་ཉིད་གྱིས་གྲོལ་
བ་སྟེར་བའི་ཐབས་མཁས་བ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་
དབང་གིས་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་མི་འདོར་གྱང་འཁོར་པའི་ཉེས་པས་མི་གོས་
པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་བ་སྟུང་དེ། མཐར་མྱིད་ཞིར་མི་གནས་པའི་
ཟུངན་ལས་འདས་བ་ཐོབ་བ་ཡིན་པས་དམིགས་བ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པས་འཁོར་འདས་མཉམ་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཚུལ་གསུངས་པ། རི་
ལྷར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་བ་འབུམ་བ་ལས། འདོད་ཆགས་མ་གཏོགས་
པར་འདོད་ཆགས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་གཞན་ང་མི་སྒྲུའོ་ཞེས་དང་ཞེ་སྤང་
དང་གཏི་མུག་གྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཉིད་གྱིས་འདོད་
ཆགས་ལས་ངེས་པར་འབྱིན་གྱི་ངེས་འབྱུང་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་པར་གསུངས་
པའི་དགོངས་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ནི་མ་གཏོགས་པ། གང་
བྱིར་ཆོས་གཞན་མེད་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སམ་ངོ་བོ་
ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ནི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཁོ་ནར་ངེས་ཀྱི་དེ་ལས་
གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཅམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་བ་དེའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་

རྣམས་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་འདོད་
 ཆགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཡིན་པར་དགོངས་པ་སྤྲུགས་ལ་བཞག་ནས་དེ་
 ལྟར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་ཡེ་ནས་རྣམ་པར་དག་
 པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས་ཉོན་མོངས་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་རང་གྲོལ་པར་ཤེས་ན་
 གཉེན་པོ་གཞན་དུ་འཛོལ་མི་དགོས་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲོལ་པའི་
 ཉོན་མོངས་ཞིག་གལ་ཏེ་ཡོད་པར་ལྟ་ན། དེ་སྤྲུལ་གྱི་རང་གྲོལ་མི་རྣམས་ཏེ་སྤང་
 དུ་འང་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མཆོན་ཉིད་ཐེག་པའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་རྣམས་སྤྲུ་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་བཅིང་གྲོལ་མེད་པར་བསྟན་པ་བཞིན། འབྲས་བུ་
 རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཡང་། གྱེད་རྗེའི་རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
 དག་པའི་ལེའུ་ལས། ངེས་པར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །དག་པ་དེ་བཞིན་
 ཉིད་དུ་བརྟེན་ཅེས་སོགས་དང་། རང་རིག་བདག་ཉིད་དག་པ་ཉིད། །དག་
 པ་གཞན་གྱིས་རྣམ་གྲོལ་མིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་འདི་དག་དགོངས་
 གནད་གཅིག་ཡིན་གྱི་ཐ་དད་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་དང་བྱང་ཆུབ་
 གཅིག་པར་གསུངས་པ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་མ་གཏོགས་པར་གང་གི་ཕྱིར་
 ན་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྤྱར་པའི་ཆོས་ནི་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྟན་པ་ལ། སྟོ་ལྟན་བྱང་སེམས་
 རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་དེ་ལྟར་
 འདོད་དོ། །ཞེས་མདོ་རྣམས་ལས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་རྩི་རྗེའི་

གཞི་ལགས་སོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ལས་ངས་པར་འབྱུང་ན་ཉོན་མོངས་སྟོད་པའི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ངས་པར་འབྱུང་བར་ཅིས་མ་གྱུར་སྒྲམ་ན། དེ་ནི་དགོངས་དོན་
ཚུལ་བཞིན་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཆགས་སོགས་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་མི་ཤེས་པར་དེ་དང་དེའི་མཚན་མར་ཞེན་པས་འཆིང་བ་ཡིན་ལ། གང་
ཐུར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་
དེ་ཡི་ཐུར། ཆགས་སོགས་ཐ་མལ་རང་མཚན་པ་དེ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་
འགྱུར་བ་དེས་ན། ཆགས་སོགས་དེ་ཡིས་ཆགས་སོགས་དེ་དག་ལས་ངས་
པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དང་། མཚན་
མར་མི་དམིགས་པས་ཆགས་པ་དང་སྤང་བ་གང་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ། །དེ་ནས་
ཆགས་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་ནས་གདོད་ནས་ཟད་པ་དང་གདོད་ནས་
མི་སྦྱེ་བའི་དོན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཟད་མི་སྦྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་ཚུབ་ཆེན་
པོ་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་པའི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་བཞིན་དུ་ནམ་ཞེག་དེ་
ཟད་ནས་སྤྱར་རང་རྒྱུད་ལ་མི་སྦྱེ་བར་ཤེས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ནི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ལ་མོངས་པ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། གཞན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་
ཡོད་ལ། ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྟོན་པ་ཡི། སྦྱིབ་པ་ཟད་པར་བརྟེན་པ་གང་། །
དེ་ལ་ཁོ་བོས་མཚར་དུ་བརྟེན། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་

འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱས་པར་ཡང་། །ཆོས་སྐྱ་
ཟབ་པའི་ཆོགས་བཅད་དུ། ཐབས་ཆེན་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ལ། །ཉོན་མོངས་
བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་འཁྱུར། །འཁོར་བའང་ནི་བའི་ཆོས་ཉིད་དེ། །དེ་བྱིར་དེ་
བཞིན་གཤེགས་བསམ་ཡས་ཞེས་འཁོར་བ་ཉིད་བྱང་འདས་དང་། །ཉོན་མོངས་
རྣམས་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་གམ་ལམ་དུ་འཁྱུར་བར་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་བུ་
མཆོན་ཉིད་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ་ཤེས་རབ་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་
རྟོགས་པར་སྤྱད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཐོབ་མི་རུས་
པའི་བྱིར་རོ། །འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ལས་ནི་རྟོགས་པ་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཐབས་
ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་རྣམས་ཀྱང་མ་སྐྱས་པར་མངོན་དུ་བསྟན་པས་འཆང་
རྒྱ་བ་ལ་ལྟར་ལམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་
འདོར་བའི་ཐབས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཡིན་པར་བསྟན་པ་
ནི། སེམས་ཅན་ཆེད་དུ་དཔྱལ་བའི་སྤྱད་པར་གནས་པ་ཡི་བཙོ་བཤེག་ལ་
སོགས་པའི་སྐྱལ་བསྐྱལ་མི་བཟད་པ་ནི་ཅིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་སྐས་རྣམས་ལ་
ལུས་དང་སེམས་ལ་གཞོད་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་བར་དུ་གཙོད་
པའི་གཞོད་པ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ་རྒྱ་དེས་སྐྱ་མ་ལྟ་བུའི་སྒོ་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་ཤིན་ཏུ་སྤྱིང་རྗེའི་གོ་ཆ་བགོ་བར་འཁྱུར་རོ། །ཞིབ་བྱང་འདས་ལ་ཡོན་ཏན་
དང་སྤྱད་པ་འཁོར་བ་ལ་སྦྱོན་དུ་འཛིན་པ་ཉིད་གྱིས་ཐེག་པ་དམན་པའི་ལམ་
ལ་ཞུགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགེ་བ་ལྟར་སྤང་བ་སྐྱོམས་ནི་སྒོ་ལྡན་བྱང་

ཚུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་གནོད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་
 བ་སྒོ་ལྷན་དཔུལ་བར་གནས་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོད་ལྟར་སྟུག་བསྐལ་བར་
 གྱུར་བ་ཙམ་ལས་དུས་ཀྱི་ཉམས་གཏན་དུ་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་
 དྲི་མ་མེད་པ་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཡངས་པའི་བར་དུ་གཙོད་
 བྱེད་མིན་ཏེ་མཛའ་པོའི་བུ་མོ་དང་གུང་བགྱི་ཏའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་ནོ། །
 ཐེག་པ་གཞན་ཉན་རང་གི་ལམ་འབྲས་ལ་རང་དོན་དུ་ཉོན་མོངས་དང་སྟུག་
 བསྐལ་རབ་རྒྱ་བསིལ་བར་རྣམ་པར་རྟོག་ཅིང་བདག་ལ་པན་པ་འབའ་ཞིག་
 དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་སྐབས་དེར་རབ་རྒྱ་བདེ་བར་གནས་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་ཆེན་
 པོ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་དེ། ཐེག་ཆེན་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་དག་གྱང་
 གཞན་གྱིས་ལོག་སྒྲུབ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་མེད་བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 བཏང་སྟེ། ཉན་རང་གི་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱིར་ཡང་
 དམིགས་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་བཤད་པའི་དང་
 པོར། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་སྤང་ཙམ་དུ་དམིགས་པ་
 འགལ་བར་བཟུང་ནས་བྱིས་པ་རྣམས་དོན་དེ་ཁོང་དུ་མ་ཚུད་པས་སྒྲག་པ་
 དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་ཀྱང་སྟོ་བྱུར་གྱི་དྲི་མ་
 རྣམ་པར་དག་པའང་འགལ་ལོ་སྟམ་དུ་སྒྲག་ཅིང་ཐེག་ཆེན་ལ་མི་མོས་པ་ཡང་
 དགོངས་དོན་ཟབ་མོ་མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི་ཤེས་ན་དོན་དེ་དག་
 འགལ་བ་མེད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྤང་བ་ཙམ་དུ་ཆོས་འདི་དག་ཡོད་ཀྱང་སྤང་

བ་ལྟར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་སྒྱུ་མ་དང་མི་ལམ་ལ་སོགས་འདྲ་བ་ཡིན་པས་
 ཐ་སྙད་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་མཚན་མར་དམིགས་
 སྒྱུ་མེད་པས་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དམིགས་པ་
 དང་དམིགས་མེད་མི་འགའ་ལོ། །དཔེ་རི་ལྟར་ན་རས་ལ་རི་མོ་མཁན་མཁས་
 པས་བཞོ་སྒྲུང་གི་ཐབས་གོ་མས་པ་འཕ་ཆོག་བཞིན་དུ་ཆོན་སྒྲ་ཆོགས་པས་ཚུལ་
 བཞིན་ལེགས་པར་བྲིས་པའི་གཞུགས་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་པ་དག་ལ། རི་མོ་
 ལ་དངོས་སྒྱུ་མཐོ་དམན་དང་འབར་འབྱར་མེད་ཀྱང་མིག་ལམ་དུ་རྒྱང་ལག་
 དང་གདོང་ལ་སོགས་པ་མཐོ་དམན་དང་འབར་འབྱར་དུ་སྒྲུང་བ་དེ་བཞིན་
 དུ། དངོས་པོའི་དོན་ཚུལ་བཞིན་མ་རྟོགས་པ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་རྟོག་པ་
 ལ་གཞུང་བ་འཛིན་པ་གཉིས་པོ་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་སྒྲུང་
 བར་འགྱུར་ཏེ། གནས་ཚུལ་དང་སྒྲུང་ཚུལ་མི་མཐུན་པར་སྒྲུང་བ་ཡོད་པས་
 དོན་ལ་མེད་བཞིན་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་སྒྲུང་བའང་མི་འགའ་ལོ། །རང་བཞིན་
 གྱིས་དག་ཀྱང་བྱིས་སྒྱུ་དྲི་མ་དང་བྲལ་ཆོད་པར་སྒྲུང་བ་ཡང་མི་འགའ་བ་
 བོ། རི་ལྟར་ཆུ་རང་བཞིན་གྱིས་ས་རྒྱལ་དང་མ་འདྲེས་པ་དྲངས་པ་ཡིན་ཡང་།
 ས་འདམ་དང་འདྲེས་ནས་རྟོགས་པ་ན་ཆུ་ཡི་རང་བཞིན་ནི་ས་ཡི་རྒྱལ་དང་
 འདྲེས་ནས་དབྱེ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཆུ་ཉིད་དུ་གནས་མོད་ཀྱི་རྟོགས་པ་དང་
 བཅས་པར་ཡང་སྒྲུང་བ་ལས། བྱིས་དྲངས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་ནི་སྒྲུང་གི་རྒྱུ་
 རང་བཞིན་ཉིད་མདོར་དུ་གྱུར་པའི་དྲངས་པ་ཉིད་དེ་སྟོན་མེད་པར་རྟོག་པ་དེ་

ལས་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་མིན་གྱི། དྲངས་པ་དེ་ནི་ཆུ་དེ་ལ་སློ་བུར་པ་འདམ་གྱིས་
བསྐྱད་པའི་དྲི་མ་དང་བུལ་བར་ཟད་དོ། །དེ་བཞིན་ནམ་མཁར་རང་བཞིན་
གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སྒྲིན་དང་བཅས་པ་དང་སྒྲིན་དང་བུལ་བ་དང་། གསེར་
འདམ་ལས་གྲོལ་བ་ཡང་སྤྲོ་ནས་དྲི་མ་མེད་ཀྱང་། དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་
གནས་སྐབས་དང་། དྲི་མ་དང་བུལ་བའི་གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་སྤྲང་བ་
ཡིད་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རང་སེམས་དག་ལ་དག་མ་དག་ཏུ་སྤྲང་
བའང་ཚུལ་དེ་ཉིད་དང་འབྲེལ། །དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་གཤིས་སམ་གནས་ལུགས་
ནི་དུས་ཉལ་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པ་འོད་གསལ་བར་འདོད་དོ། །
སེམས་དེ་ནི་རང་གི་གཤིས་ལ་འབུལ་མི་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པ་སློ་བུར་གྱི་ཉེས་པ་
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་ཉོན་མོངས་བས་མ་རུངས་
པ་དྲི་མ་དང་བཅས་པར་བྱས་པ་ཡིན་པས། དྲི་མས་གོས་པར་བྱར་མེད་པའི་
ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་བའི་སེམས་ལས་གཞན་པའི་སེམས་གཞན་རྣམ་རྟོག་
གམ་ཡང་དག་མིན་པའི་རྟོག་པ་ནི་འོད་གསལ་མ་ཡིན་ལ། དྲི་མ་མེད་པ་ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་སེམས་སམ་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་
གཤིས་གསལ་སྟོང་བྱང་འབྲུག་ལ་བཟོད་དོ། །གཉིས་པ་སེམས་ཅན་ཡོངས་
སུ་མི་གཏོང་བའི་བྱམས་སྟིང་རྗེ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ། མ་ཡིས་རང་གི་བྱ་གཅིག་སྤྲུལ་པ་ལ་བྱ་བ་བཞིན་
དུ། བཅོས་མ་མ་ཡིན་པར་རྐང་གི་ཁོང་ནས་བྱམས་པ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་བསམ་

པ་དེ་ལྟ་བུས་ཏྲག་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པར་འདོད་པས་སེམས་ཅན་
 རྣམ་ཡང་མི་འདོར་རོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བྱང་
 སེམས་དེ་ལ་ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་སྦྱིས་པ་དེ་ལྟ་བུས་ལྷུང་བའམ་ཉེས་
 པར་མི་འཕྱུར་ཏེ་ཆགས་པ་དེས་སེམས་ཅན་བདག་གིར་འཛིན་པ་ལས་འདོར་
 པ་མིན་ན་ཡང་། དེ་ལྟ་བུའི་བྱམས་པ་ལ་གནས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
 པ་འདི་ཡིས་སེམས་ཅན་ལ་ཞེ་སྤང་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀྱུན་དུ་བདག་གིར་གཟུང་
 བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་ཀྱུན་དང་འགལ་བར་འཕྱུར་ཏེ། ཞེ་སྤང་སྦྱིས་ན་དེ་
 དག་འདོར་ཞིང་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་
 ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པ་དུ་མར་
 བྱུང་བ་ལས། ཞེ་སྤང་གི་སེམས་སྒྲིད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་སྦྱིས་པ་ཉེས་པ་ཆེ་བར་
 གསུངས་ཏེ་བྱམས་པས་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་རྗེས་
 སུ་ཆགས་པར་བཤད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཁྱིམ་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་སྤྱད་ཆུང་མ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ཡང་བྱམས་
 པ་དང་མི་འགལ་བས་ཆགས་པ་དེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལྷུང་བ་ཅི་ཡང་མི་སྦྱེད་
 རོ། །རི་ལྟར་འདབ་ཆགས་སྤྲུག་རོལ་ནི་བྱ་གཞན་ལས་འདོད་ཆགས་ཆེ་བས་
 རང་གི་སྤྱལ་མཆོག་ཏུ་བྱམས་ཤིང་ཆགས་པས་ན། བམ་སྒོ་ད་བྱང་བའི་དུས་
 བས་བརྩམས་ཏེ་སྒྲོག་ཤོག་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་རང་གི་སྤྱལ་ཉེ་བར་འཕྱུད་
 བས་ལུས་དང་གཤོག་པས་འགོབས་ཤིང་འཕྱུད་ནས་འདུག་པའི་བྱམས་པ།

དེ་འདྲ་བ་ལ་རང་གི་སྤྱུ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་སྤྱུ་བ་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་འགལ་བ་ཡིན་པས་
ཁོང་ཁྱོད་མི་སྤྱུ་བ་ལྟར། བརྩེར་བཅས་བྱང་སེམས་དེ་ལུས་ཅན་རྣམས་སེམས་
ཅན་གཞན་སྤྲད་འདྲ་བ་ལ་འདྲ་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། གང་ཕྱིར་བདེ་བར་འདོད་
པས་བྱམས་པ་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་གཞོད་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་འགལ་
ལ། གང་གི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞི་བ་ཉིད་དུ་
འདོད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་སྤྲུག་བསྐྱེད་བར་བྱེད་པའི་གཞོད་སེམས་བྱེད་པ་འགལ་
ལོ། །གང་ཕྱིར་རང་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་
འདོད་པ་དེ་ཕྱིར་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་བར་འདོད་པའི་གཞོད་སྤྱི་སེམས་བྱེད་པ་
འགལ་ལོ། །གང་ཕྱིར་བྱང་སེམས་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་དགའ་བདེས་
སེམ་པར་བྱེད་པ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་མཐོང་བ་དང་མི་ཐོས་པས་ཀྱང་
འཛིགས་པ་ལས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་བརྟུང་བདེག་སོགས་ཀྱིས་འཛིགས་
གིང་སྤྲུག་པར་བྱེད་པ་འགལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་གཞོད་རྒྱུའི་
སེམས་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སེམས་ཀྱིས་
སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་འདོར་བ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
སྤྱིང་ཞི་ཐ་དད་དུ་མཛོན་ཞེན་སྤང་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལའི་སྤྱོད་པ་མཚོག་
ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རི་ལྟར་སྤྱོད་རྒྱལ་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། སྤྱོད་བཟང་པོ་ལ་
ནད་པ་བཞིན། ཞེས་པ་ནས། རི་ལྟར་གང་དུ་སྤྱོད་པར་འདོད་ཅེས་པའི་བར་
ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ནི་སྤྱོད་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱིར་བསམ་

བཞིན་ལམོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཞིང་ལམོར་བར་མ་ཆགས་པར་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སེལ་ཞིང་ཕན་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་པ་ཡིན་པས། རི་ལྷ་ར་
 ཅན་སེལ་བའི་སྐྱུན་བཟང་པོ་ལ་ནད་པ་དག་ནན་ཏན་གྱིས་འཇུག་པ་བཞིན་
 དུ། ལམོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཤེས་ཀྱང་དང་དུ་ལེན་པ་ནི་སྐྱུན་དཀྱུ་བ་དང་ཁ་
 བ་ཤེས་ཀྱང་ནད་སེལ་བའི་ཕྱིར་ནན་ཏན་གྱིས་བརྟེན་པ་བཞིན་ལམོར་བ་དང་
 དུ་བླངས་པས་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་ནད་མཐའ་དག་ཞི་བའི་དོན་གཉིས་ལྷན་གྱུ་བ་
 བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ལམོར་བ་ལ་ནི་འཇུག་པར་བྱེད་ཀྱི་ལམོར་
 བ་གཏོང་བར་མི་བྱེད་དོ། །ནད་པ་ཉམ་ཐག་པ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཅན་ལ་ནི། སྐྱུན་
 པ་སྦྱིང་བཅེ་བ་སེམས་དགེ་བ་ཅན་དག་གིས། ཅན་གཞི་དང་སྦྱར་བའི་སྐྱུན་
 གཏོང་བ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཞི་བར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུན་གཏོང་ཞིང་ཕན་འདོགས་པ་སྐྱ་ཆོགས་སྐྱུ་བ་
 པར་བྱེད་དོ། །བྲན་མི་སྐྱུན་པ་ལས་མ་བཞོལ་བ་སོགས་རི་འདོད་དུ་མ་གྱུ་བ་
 པ་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོ་ནས་བཞོལ་དུ་བཏུབ་པར་སྐྱུ་བ་པ་རི་བཞིན།
 བདག་ཉིད་ལ་ནི་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་ནས་དཔུ་རྒྱུད་པ་དང་།
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སྐྱོ་བ་སོགས་སྐྱེས་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
 སྐྱོ་ནས་ནན་ཏན་གྱིས་བདག་གི་སེམས་ངན་པ་རྣམས་ཆར་གཙོད་སྐྱུ་བ་པར་
 བྱེད་དེ། དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས་རྟ་འདུལ་སྦྱོང་གི་དཔེས་གསུངས་
 པ་ལྟ་བུའོ། །ཁྱེད་ཀྱི་ལམོར་གསོ་བའི་ཕྱིར་ཟོང་གི་དངོས་པོ་ལ་རྒྱུད་ཅུ་ཞིག་

ཀྲང་ཆེན་པོར་བསྐྱར་བའི་ཁོ་སྒོགས་བྱེད་པའི་ཆོང་བ་རྣམས་ཇི་བཞིན་དུ།
 རང་ལ་བདོག་པའི་འདོད་པའི་ལོངས་སྟོན་པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱིན་པའི་
 ཟོང་གིས་འདོད་པ་ལྡེའི་ཡོན་ཏན་དང་ལོངས་སྟོན་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་བསྐྱབས་
 བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཞིང་ཕན་བདེ་རྒྱབ་པར་བྱེད་
 པ་སྦྱིན་པ་བསྐྱབ་པའོ། །གོས་ལ་བཙོ་སྒྲག་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་འབད་པས་
 བཟུ་ཞིང་ཡང་ཡང་ཆོན་གྱིས་ཞེན་པར་བགོ་བ་བཞིན་དུ་རང་གིས་ལུས་དག་
 ཡིད་ཀྱི་ལས་མི་དགོ་བཅུ་བྱང་ཞིང་དག་པ་དང་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་རྣམས་ལ་
 རབ་ཏུ་རྒྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚུལ་གྱིས་ལའོ། །འཁོར་ཞེན་པ་ཤིང་མ་སྦྱེ་བ་དག་
 གིས་མ་བསྐྱམས་པའི་སྟོན་ལམ་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཕྲ་མོ་བྱེད་ཀྲང་པ་ཡིས་
 ཞེ་སྤང་མི་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིང་བཙེ་བ་སྦྱེད་པ་བཞིན་དུ་བཟོད་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་
 སེམས་ཅན་རྣམས་སྒོངས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་ནས་ཉེས་པ་རྣམས་བྱས་ཀྲང་
 དེ་ལ་ལན་དུ་མི་འཆེ་ཞིང་ཞེ་སྤང་མེད་པར་མ་ཟད་སྒྲིང་རྩེ་འཕེལ་བ་རྒྱབ་པར་
 བྱེད་དོ། །མེདོན་དུ་གཉེར་བས་གཙུབ་ཤིང་བརྟུར་བ་ན། མེ་མ་བྱུང་བར་ནན་
 ཏན་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བརྩོན་པ་ལྟར། དགོ་བ་མཐར་མ་སྦྱིན་བར་དུ་བར་མ་
 དོར་མི་འདོར་བར་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་དྲག་པར་རབ་ཏུ་རྒྱབ་པར་བྱེད་དོ། །
 ཡིད་བརྟན་པའི་གང་ཟག་ལ་བང་མཛོད་དང་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་བཙོལ་བར་
 བྱས་ནས། དེས་རང་དབང་དུ་སྤང་ཆོག་ཀྲང་ཅུང་ཟད་ཀྲང་རང་དོན་དུ་སྦྱིད་
 པས་མི་ལེན་པ་བཞིན་དུ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་ལྟག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་

པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་མ་རྩོགས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་
 གྲང་བསམ་གཏན་གྱི་རོ་ཁྱོད་པར་མི་བྱེད་དོ། །སྐྱུ་མ་མ་ཁན་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱུ་
 མའི་སྐྱེགས་དང་རྩལ་གྱི་ཆོགས་ཏུ་གྲུང་སོགས་དངོས་པོ་སྐྱུ་ཆོགས་མའོན་དུ་
 སྐྱབ་པར་སྐྱལ་གྲང་འདི་ནི་སྐྱུ་མའི་སྐྱབ་པ་ཅམ་སྟེ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་མེད་
 དོ་ཞེས་ཤེས་པ་ལྟར། བྱང་ཚུབ་སེམས་དབས་གྲང་ཡ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམས་
 སྐྱབ་གྲང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ། དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་ནི་བདེན་གཉིས་བྱང་འཇུག་ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་དཔེ་དང་
 སྐྱར་ཉེ་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་ཡི། དཔེ་རི་ལྟར་དོན་
 གང་ཏུ་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྟུབ། གོང་དུ་རི་རྒྱན་
 བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུས་ཏུག་ཏུ་པར་བྱིན་རྣམས་ཆད་མེད་པ་སྟོན་པ་ལ་བཙོན་
 འགྲུས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པ། སྐྱོར་བ་ཆོགས་གཉིས་སམ་རང་དང་གཞན་
 གཉིས་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བཙོན་པ་དེ་ནི་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་ནས་རིམ་གྱིས་
 ཉོན་ཤེས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པ་འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སློ་གྲོས་མཆོག་
 གིས་ས་བརྩའི་མཐར་ཐུག་པར་སྐྱབ་པ་དེ་ནི་སློན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་འཐོབ་
 པར་རབ་ཏུ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་སྐྱབ་པའི་
 ལེའུ་སྟེ་བརྩུབ་ཞི་བ་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

དེའི་རྩིས་སུ་སྐྱབ་པ་བྱུང་པར་དུ་འགོ་བའི་རྒྱ་གདམས་དག་དང་རྩིས་བསྟན་
 ཡིན་པས་དེ་འཆད་པ་ལ། གདམས་དག་རི་ལྟར་རྟེན་པའི་ཚུལ། གདམས་

དག་དེ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་བ། དེ་ལས་ལམ་བཞུད་ཚུལ། གདམས་
དག་གི་ཆེ་བའི་ཕན་ཡོན་བརྗོད་བ་བཞི་ལས། དང་པོ་མོས་བས་སྦྱོད་པའི་ས་
ལ་བསྐལ་བ་གངས་མེད་གཅིག་དུ་ཆོགས་བསགས་བས་འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ས་དང་པོར་དེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ལམ་ལ་མོས་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་རྒྱལ་བར་འཕེལ་བར་བྱེད་བ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་
སྤྱོད་པའི་ཆུ་རྒྱལ་འབབ་པ་ཡིས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་
དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དགོ་བའི་ཆོས་རྒྱལ་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་ནས་ཆོས་མཆོག་གི་མཐར་འཕགས་པའི་
ས་སྦྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་
ཆོགས་བསགས་པའི་རྒྱལ་ཤས་གཞོད་ནས་ཏེ་བསྐལ་བ་དུ་མའི་སྦོན་ནས་
རྒྱུད་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བར་དག་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
ཆོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་མང་དུ་སྐོས་གིང་དོན་དེ་ལྟར་བ་བཞིན་ལེགས་པར་
ཤེས་གིང་སེམས་སྦྱིབ་པ་ལྟ་དང་མི་འགོགས་པའི་ལས་སུ་རུང་བའི་དགོ་བ་
དེས། སྦྱར་བའི་ལམ་བསྐྱེལ་བ་ལ་ནི་རབ་དུ་སྦྱར་རོ། །དེས་དེ་ལྟར་སྦྱར་
ཆོགས་རྫོགས་བས་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་
པའི་ཐུང་། དེ་ཡི་ཆོན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིའི་རྒྱུན་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །
ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ཞེས་པ་ཅི་ལྟ་བུར་ཞིག་ཡིན་ཞེན། གང་ལ་མཉམ་
པར་བཞག་བས་སངས་རྒྱས་གངས་མེད་པ་ལས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གདམས་

ངག་ཚད་མེད་པ་ཅོད་ཅིང་དེའི་ཆོག་དོན་རྒྱན་བར་མ་ཆད་དུ་འཛིན་བྱས་པའོ།
 དེ་ལྟར་དབང་པོ་རྣོན་པོས་ཆོག་ས་ལམ་ཆེན་པོ་ན་ཏིང་འཛིན་དེ་ཐོབ་པ་ཡོད་
 ལ། འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་མཆོག་གི་དུས་སུ་ཐོབ་པར་བཤད། དེ་ལྟར་ཐོབ་
 བས་ཏིང་འཛིན་དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱད་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་
 འགྱུར། དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་དེ་ལས་ནི། དཔེས་
 གཉིན་གྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟར་འདས་རྣམས་ལས་འཕགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི། ཞི་གནས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའམ་ཡངས་
 པ་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དེ་དང་
 དེའི་གདམས་ངག་ཚད་མེད་པ་མདོ་སྡེ་འབྲུམ་གྲག་དུ་མའི་དོན་དང་ལྟན་པའི་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟེན་པར་འགྱུར་པོ། །གཉིས་པ་གདམས་ངག་གི་དོན་རྩལ་བཞིན་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ། བསམ་བསམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱོམ་བསམ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ནས་དང་པོར་སོགས་ཆོག་ས་བཅད་བདུན་གྱིས་
 བརྟན་ཏེ། གདམས་ངག་རྟེན་པ་དེ་ནས་དང་པོར་རམ་ཐོག་མར་སྐྱོམ་བཙུན་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡི་ནི། མདོ་ཡི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ཡན་
 ལག་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས། མི་གཉིས་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པའམ།
 ཡོད་མེད་གཉིས་དང་བྲལ་བ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་རྣམ་
 པར་འབྱེད་ཅིང་གསལ་བར་བརྟན་པ་ཡི། མདོ་སྡེ་ས་བརྟུ་པ་དང་ལང་ཀར་
 གཤེགས་པ་དང་། ལྷ་བ་སྐྱོན་མེ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་མིང་ཙམ་ལ་སེམས་

བཞག་སྟེ། མདོ་འདིའི་མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་དེ་ཙམ་ལ་སེམས་འཛོག་གོ་འདི་ནི་རྩ་བའི་སེམས་སོ། །དེ་ནས་སྒྲིམ་བཅོམ་དེ་ནི་རིམ་བ་བཞིན་དུ། མདོ་དེ་དང་དེའི་ཆོག་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ་དབྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། ཞེས་པ་འདི་རྣམས་བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་སོགས་ནས། མཐུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བར་དུ་ཆོག་མ་ལུས་པ་རབ་རྒྱ་དབྱེ་སྟེ་མདོ་འདི་ལ་ལེའུ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཡོད། ཤོ་ལོ་ཀ་འདི་ཙམ་དང་། ཡི་གའི་གུངས་འདི་ཙམ་ཡོད་ཅེས་དབྱེད་པའོ། །འདི་ལ་རྗེས་སུ་དབྱེད་པའམ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །སོ་སོའི་ནང་ལ་རྩལ་བཞིན་དུ། དེའི་དོན་ཡང་རྣམ་པར་དབྱེད། ཅེས་པ། མདོ་སྟེ་སོ་སོའི་ནང་ལ་ཞེས་འབྲུ་མནན་བའང་མི་འགྲིག་པ་མེད་ལ། སྟོ་བརྟན་འགྲེལ་ལྟར་ན་སོ་སོའི་ནང་རང་རིགས་པས་རྩལ་བཞིན་དུ་ཞེས་འབྲུ་མནན་དགོས་འདུག །དོན་དུ་མདོ་སྟེ་དེའི་ཆོག་དབྱེད་པའི་འོག་ཏུ། ཆོག་འདིའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་རྟོག་པ་དང་རྗོད་བྱེད་ཡི་གེ་ལ་རྟོག་པ་སྟེ། དོན་དེ་རྣམས་བགྲང་བ་དང་། འཇལ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པ་བཞེ་ལས། དང་པོ་མུང་པོ་ལྟ་ཁམས་བཙེ་བརྒྱད། སྟེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གུངས་ལྟ་བུ་དང་། གཞུགས་མུང་ལ་སྟེ་མཆེད་བཅུ་དང་། ཆོས་ཁམས་ཀྱི་རྟོགས་གཅིག་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཞུགས་བཙས་བཅུ་གཅིག་དང་། ཆོར་བ་ལ་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བ་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་ཆོགས་དུག་གོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་དོན་རྣམས་གུངས་སུ་བགྲངས་ཏེ་བརྟགས་

པའོ། །འཇལ་བའི་གངས་དེ་ལས་ལྷག་པར་སྒྲིམ་འདོགས། ཉུང་བར་སྒྲུར་
བམི་འདེབས་པར་གངས་ངེས་པར་བཅད་དེ་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་ལ་སོ་སོར་
གཞལ་ཞིང་བསམ་པའོ། །རྟོག་པ་ནི། གངས་སུ་བཅད་པ་དེ་ལྷ་བྱ་ཡི་ཆོས་
དེར་གཟུགས་སོགས་དེ་དང་དེར་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་ཚད་མའི་རིགས་
པ་དང་ལྷན་པར་རྟོག་ཅིང་དཔྱད་པའོ། །སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི་སྤྲ་མག་སུམ་གྱི་
དོན་དེ་དག་གི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །མདོར་ན་དོན་
རྣམས་རྣམ་གངས་ཏུ་ཡོད་ཀྱི་གངས་ལ་བསམས་ནས་གངས་མ་ནོར་བར་
བཅིས། མང་ཉུང་དུ་སྒྲར་བྱུར་པར་དེ་ལྷར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་རིགས་པས་
དབྱེད་ནས་གངས་དེ་དག་གི་དོན་རེ་རེ་བཞིན་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་
འབྱེད་པར་བྱེད་དོ། །རྫོང་བྱེད་ཡི་གེ་ཨ་ལ་སོགས་པ་འབྱུ་རེ་རེ་སིལ་བྱ་བས་
དོན་སྟོན་པ་མེད་ལ། ཡི་གེ་དུ་མ་འདུས་ནས་མིང་དང་མིང་འདུས་ནས་ཆོག་
དང་ཆོག་མང་པོ་འདུས་པ་ངག་གི་རྒྱུན་གཞུང་དུ་བྱུབ་པས་དོན་སྟོན་པ་ཡོད་
པས། ཡི་གེ་ལ་དོན་མེད་པ་དང་དོན་ཡོད་པ་གཉིས་སུ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ་འདི་
ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །དོན་དེ་དག་ནི་ངེས་བཟུང་ནས།
ཞེས་པ་ཆོག་གི་དོན་རྣམས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་། དོན་གྱི་གངས་ལ་སོགས་པ་
དང་དེའི་རྣམ་དབྱེད་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མ་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ནོར་
བར་ངེས་པར་བཟུང་བ་ནི། ངེས་པར་འཛིན་པའི་སེམས་སོ། །སེམས་བཞི་
པོ་དེས་མདོ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དང་དོན་རགས་པ་ཅམ་མིན་པར་གིན་ཏུ་

ཞིབ་ཅིང་ངེས་པར་གཏན་ལ་པལ་ནས་དེའི་འོག་ཏུ། ཆོས་ལ་ཀྱན་ནས་སྒྲོམ་
པར་བྱེད་ཅེས་པ། མདོ་སྡེ་འདི་ཡི་དབུ་ནས་ཞབས་ཀྱི་པར་གྱི་བསྟན་དོན་
གཅིག་ཏུ་བྲིལ་ཏེ་བསྟུས་ན་འདི་ཙམ་ཞིག་གོ་ཞེས་ཤེས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྟུས་ན་ཡང་བསྟན་བྱའི་དོན་གྱི་སྒྲིང་པོ་འདི་ཙམ་ཞིག་
ཅེས་གནད་བསྟུ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་མདོ་སྡེ་ས་བརྩ་བ་ལས་ས་བརྩའི་རྣམ་བཞག་
རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ས་བརྩ་བཤད་པའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བས་ས་བརྩ་
པའི་མིང་གི་དོན་དེ་ཙམ་ལ་འདུས་སོ་སྟུམ་དུ་རྩ་བའི་སེམས་ལ་བསྟུ་བ་ནི།
ཆོས་གཅིག་གི་དོན་ལ་ཀྱན་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་བསྟུ་བའི་སེམས་ཏེ།
མདོར་ན་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ཀྱང་། ལ་ལ་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན།
ལ་ལ་གོ་རིམ། ལ་ལ་འབྲས་བུ། ལ་ལ་སྤང་བུ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་པས་
དེ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་བྱུང་གོས་ཀྱང་དོན་གྱི་སྒྲིང་པོ་ད་ལྟ་རང་གི་ཉམས་སུ་
ལེན་པར་བྱ་བ་ནི་འདི་ཙམ་ཞིག་གོ་རྒྱལ་འབྱོར་གྱི་གནད་ལ་མདོ་འགག་སྒྲོམ་
པའོ། །དེ་ལྟར་མདོ་ཡིས་བསྟན་དོན་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་གྱུར་བ་ན། མདོ་སྡེ་
ལས་རི་རྒྱུད་གསུངས་པ་དེ་ཡི་དོན། ས་བརྩ་པོ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་རང་གིས་མཛོན་
དུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་ནི་བདག་གིས་དོན་འདི་
ཐོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་རེ་བ་བྲག་པོས་སྒྲོན་པ་བྱེད་པ་ནི་སྒྲོན་པའི་སེམས་སོ། །
དེ་ལྟར་སེམས་དུག་གི་སྒྲོ་ནས་མདོ་སོགས་གསུང་རབ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་
ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ལ་ཡིད་བྱེད་བརྩ་གཅིག་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་

པས་སོགས་ཆོགས་བཅད་བཞིས་བསྟན་དོན། ཡིད་ཀྱི་བརྟེན་པས་ཞེས་པ་
 ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་སྟེ། ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་མིང་དོན་བསྐྱེད་ཏེ་དོན་འདི་དང་འདི་ལྟ་
 སུའོ་ཞེས་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཡིད་རྟོག་བཅས་ཡིན་ལ་དེས་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོག་དང་
 དོན་རྒྱལ་ཆགས་སུ་བཅའ་བར་བྱ་ཞིང་བརྟག་ཅིང་དབྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་རྟོག་
 དབྱེད་དང་བཅས་པ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྷོགས་པ་མེད་
 པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་བ་ཐོབ་པའི་སེམས་
 ཀྱིས་སོ། །རྟོག་པ་མེད་ལ་དབྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་བར་ཀྱི་བསམ་གཏན་
 ཞེས་པ་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱེད་པར་ཅན་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་ཐོབ་
 པའི་སེམས་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས། བསམ་གཏན་
 གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ན་རྟོག་དབྱེད་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་
 རྩེར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྟོག་དབྱེད་ཀྱིས་བརྟེན་དུ་མེད་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་རོག་ཅིག་
 པས་ཀྱང་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ་རྟོག་དབྱེད་བཅས་པའི་ཡིད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་འདི་
 གསུམ་ནི་སྟོང་འོ་པོའི་དབྱེ་བ་གསུམ་མོ། །སེམས་དུག་གི་ནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་
 མིང་ཙམ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་དང་ནི་ཆོག་ལ་འཛིན་པ་འདས་སུ་དོ། །མིང་
 ཙམ་དུ་མདོ་སྡེ་དེ་ཡི་བསྟན་དོན་མཐའ་དག་སྟོམས་དང་ཞེས་པ། ཤེས་རབ་
 ཀྱི་ལ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བསྟན་པའི་དོན་དང་ཆོག་མང་པོ་སྟོང་ཐུག་བརྒྱ་པ་ལ་
 སོགས་པའི་དོན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཞེས་པའི་མིང་གི་དོན་དུ་འདུས་
 པ་འདི་ལྟ་སུ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ནི་ཞིག་ནས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་ནི་མདོ་སྡེ་དེའི་དོན་རྣམས་བགྲང་འཇལ་སོགས་བཞི་ལ་
རྣམ་པར་དབྱེད་པར་གྱེས་པར་བྱའོ། །ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་ནི་
མིང་དོན་དེ་གཉིས་ཀ་བསྒྲམས་པ་ཡིན་པར་གྱེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་
མ་འབྲེལ་བའི་དུས་ན། ཞི་གནས་ཀྱིས་མིང་དང་ཚིག་ལ་དམིགས་ལྷག་མཐོང་
གིས་དོན་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རམ་ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་
ཚོན་མིང་དང་དོན་སོ་སོར་མི་དམིགས་ཀྱི། དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲམས་ནས་
ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་མགོ་མཉམ་དུ་འབྲེལ་ཏེ་དམིགས་པར་བྱེད་དོ། །
ཞི་གནས་ཡིད་བྱེད་དང་། ལྷག་མཐོང་ཡིད་བྱེད་དང་། ཟུང་འབྲེལ་ཡིད་བྱེད་
འདི་གསུམ་ནི་ལམ་གྱི་ངོས་ནས་དབྱེ་བ་གསུམ་མོ། །ཡང་དམིགས་པས་བྱེ་
བ་གསུམ་ནི་མཚན་མ་གསུམ་སྟེ། ཞི་གནས་གྱི་མཚན་མ་དང་། རབ་ཏུ་འཛིན་
བའི་མཚན་མ་དང་། བཏང་སྟོམས་གྱི་མཚན་མ་ཞེས་གསུངས་པ། སེམས་
འཕྲོ་ཞིང་ཚོད་པར་གྱུར་ན་གཡེང་བ་དང་འཁོར་བའི་སྟོན་བསམས་ནས་ཕྱིར་
མི་འཕྲོ་བར་སེམས་ནང་དུ་མཉམ་པར་འཛིག་པ་ཞི་གནས་གྱི་མཚན་མ་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་སྒྲུགས་པ་དང་ཞུམ་པར་གྱུར་ན་ལྷག་མཐོང་གི་
མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། སངས་རྒྱས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནམ་
ཚོས་རྣམས་གྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཞུམ་པ་ལས་སེམས་རབ་
ཏུ་འཛིན་ཏེ་གཟེངས་བསྟོད་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོད་པར་ན་ལྷག་མཐོང་
དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་ལྷག་མཐོང་གིས་སེལ་མི་ལུས་པས་ཞི་གནས་ཡིད་

ལ་བྱེད་དོ། །ཐུགས་པ་དང་ལུས་པ་དང་གཉིད་ནི་ནི་གནས་དང་རྗེས་སུ་
 མཐུན་པས་ལྷག་མཐོང་གིས་བསལ་དགོས་པས། ལུས་པའི་སེམས་ནི་ལྷག་
 མཐོང་གི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་གཟུང་སྟེ། རྟོན་པ་ཡང་ནི་ནི་
 གནས་ཀྱི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་བར་བྱ་ཞིང་། ལུས་རྟོན་མེད་པར་
 མཉམ་པར་གྱུར་ན་དེ་གའི་དང་དུ་མི་གཡོ་བར་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་མཚན་མ་ཡིད་
 བྱེད་པས་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྟོམས་པ་དེ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་གྲས་སྦྱར་གྱི་ཡིད་བྱེད་དང་རྟག་སྦྱར་གྱི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱན་
 མ་ཆད་པར་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པས་ཡིད་བྱེད་སྣ་མ་དེ་རྣམས་ལ། དུས་རེས་
 འགའ་ཙམ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟག་ཏུ་བྱ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་
 བྱེད་རྣམས་ལ་སྟོ་ཞིང་གྲས་པར་བྱ་སྟེ་ལམ་དེ་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་
 གདམས་དག་གི་དོན་བསྟོམ་པའི་སྟོ་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ། དམིགས་པ་ལ་
 བྱེད་སེམས་གཏང་ནས་ཞེས་སོགས། རྟག་ཏུ་སྦྱོངས་འཛིན་པར་བྱེད་ཅེས་
 པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། བསམ་པའི་གེས་རབ་ཙམ་གྱིས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་
 མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྟོམ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་
 འདོད་ཁམས་པའི་སེམས་ནང་དུ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པས་སྐད་གཅིག་མི་
 རྟོན་པར་སྟོག་དང་རྒྱུད་དང་སྟོན་ལྟར་གཡོ་བ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱབས་ལྟར་དགག་པར་
 དཀའ་བའི་རྣམ་རྟོག་རྣམས་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགྲུས་རིམ་པར་བརྟུལ་
 ཏེ་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། དམིགས་

པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ནི་རང་གི་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་ནས་བཞག་པ་
 དང་། དེ་ལྟར་བཞག་ཀྱང་སྒྲིབ་ཅིག་མི་སྡོད་པར་རྣམ་པ་གཞན་དུ་གཡོ་ན།
 རྒྱ་མའི་དམིགས་པ་དེའི་རྒྱན་ལས་རྣམ་པར་གཡེང་བར་མི་བྱ་བར་དྲན་པའི་
 རྫོན་ས་རྒྱན་བསྐྱང་ཅི་རུས་སུ་བཞག་གོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གཞག་ཀྱང་རྒྱན་
 རིང་དུ་གནས་མི་རུས་པར་གཞན་དུ་གཡེང་བར་གྱུར་ན། བདག་ནི་ཡུལ་
 གཞན་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་ངོ་རྣམ་དུ་ལྷུང་དུ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། རྒྱར་གྱི་
 དམིགས་པ་ལ་སྒྲར་ནི་སེམས་བློན་ཏེ་བཞག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་
 གོམས་པས་རྒྱན་བསྐྱངས་པས་རུང་ཟད་དེ་རྒྱན་གནས་སུ་བཏུབ་ན། རྫོན་
 དེས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེམས་ཏེ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡང་། སེམས་ནི་ནང་དུ་ཡིད་གྱི་
 དམིགས་པ་རྒྱ་མ་ལ་བསྐྱུ་བར་བྱ་བ་ནི་ཉེ་བར་འཛིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་
 སེམས་རྒྱར་པས་རུང་ཟད་གནས་སུ་བཏུབ་པ་ན་སེམས་ནང་དུ་གནས་པ་དེ་
 ཡི་ཡོན་ཏན་རང་གིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བདག་གིས་སེམས་གནས་པའི་ཉིང་
 རེ་འཛིན་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་རྣམ་དུ་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་དགའ་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་
 བས་རང་གི་སེམས་གདུལ་ལོ། །ཞེས་པ། རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པས་སེམས་
 མ་དུལ་བ་དེ་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་དགའ་བས་དུལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཉིང་
 རེ་འཛིན་ལ་དགའ་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཅི་རིགས་
 སུ་བཞག་ཀྱང་། རྫོན་རྣམ་གཡེང་གོམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གཡེང་
 བར་གྱུར་ན། རྣམ་གཡེང་འདི་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་འཕྲོག་པའི་ཚོམ་རྒྱན་ལྟ་བུ་

གིན་ཏུ་གཞོད་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་རྣམ་གཤམ་གྱི་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
འདིའི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བར་ཡོན་ཏན་ཀླུན་གྱི་ཅ་བ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་འབད་
བར་བྱའོ་སྟུམ་དུ། རྣམ་གཤམ་གྱི་རྒྱུས་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལ་མི་དགའ་བ་དེ་
ཉིད་ཞི་བར་བྱ་བ་ནི་སེམས་གནས་དུག་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་
ལྟར་འབད་པས་སེམས་སྤར་བས་ཆེས་བཟང་ཙམ་དུ་གནས་ན་ཡང་། སྐབས་
འགར་བརྒྱབ་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་བྱིངས་སྟོན་སོགས་
ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་དག་ལངས་པའང་སྤྲ་མ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་དག་གི་
དབང་དུ་སོང་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་མི་འགྲུབ་པས་སྟོན་ཆེ་ལ། མ་སོང་ན་མངོན་
བར་ཤེས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་བྱུང་བར་རྣམས་གྱི་གཞིར་གྱུར་བའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་འགྲུབ་པས་ཅི་ནས་རྣམ་རྟོག་ངན་པ་འདི་རྣམས་ཡིད་ལ་མི་བྱའོ་སྟུམ་
དུ་བརྒྱབ་སེམས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་པའམ་གཉེན་པོར་
བརྟན་པའམ་ཡང་ན་ཅི་མི་སྟུམ་པས་ཞི་བར་བྱ་བ་ནི་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །
དེ་ནས་སྟོམ་བརྩོན་ཅན་གྱི་ནི་སེམས་ལ་རྩོལ་བའི་སྒོ་ནས་མངོན་པར་འདུ་
བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་གནས་པ་བརྒྱད་པ་གོམས་པའི་ཤུགས་གྱིས་
ངང་གིས་འབྱུང་བ་ཐོབ་སྟེ། རྩོལ་བ་བརྟེན་བཞིན་དུ་བསྐྱེམས་ན་རྣམ་རྟོག་
གཞན་གྱིས་བར་ཆད་མི་བྱས་པར་དམིགས་པ་ལ་གནས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་དང་
བཅས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པའི་སེམས་གནས་དེ་ཡི་ངང་དུ་
གོམས་པ་རྒྱུན་བསྐྱེད་པར་བྱས་པ་ལས་འབད་རྩོལ་གྱིས་བསྐྱེམ་མི་དགོས་

པར་སེམས་ངང་གིས་དམིགས་པ་ལ་གནས་ཤིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་གྱུར་ནས་
འདྲེ་མི་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་ནི་སེམས་གནས་པ་དགའི་ཐ་མ་ཡིན་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་
མཐུན་པར་འདོད་པའི་སེམས་ཅུ་གཅིག་པ་ཞེས་བྲུ་བ་ཡིན་ནོ། །

སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགའ་པོ་ནི། མདོ་ལས། འཛིག་པར་བྱེད། ཡང་དག་
པར་འཛིག་པར་བྱེད། བསྐྱས་ཏེ་འཛིག་པར་བྱེད། ཉེ་བར་འཛིག་པར་བྱེད།
དུལ་བར་བྱེད། ཞི་བར་བྱེད། ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད།
ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པའམ་མཉམ་པར་འཛིག་པར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

འདྲེ་མི་བྱེད་པར་ངང་གིས་གནས་པའི་སེམས་ཐོབ་པ་དེ་ནས་དེའི་ངང་དུ་གོམས་
ནན་ལ་འབྱོར་བ་དེ་ཡི་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པས་ལས་སུ་རུང་བ་དང་སེམས་ཤིན་
ཏུ་སྦྱང་བ་ཐོབ་སྟེ། ལུས་ཡངས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་བདེ་བའི་རྣམ་པས་དགོ་བ་
བསྒྲུབ་པ་ལ་ལས་སུ་རུང་བ་དང་། སེམས་གསལ་དུངས་རྣོག་མེད་དགའ་
བས་བྱུང་བའི་ཉམས་དང་བཅས་ཏེ་དགོ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ལས་སུ་རུང་བ་
ཤིན་སྦྱང་རྒྱུད་ཅུང་འབྲིང་ཐོབ་ནས། གྲིབ་མ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་བ་ཅིང་དུངས་
པའི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐོབ་ནས། བསམ་གཏན་དང་པོ་འཐོབ་བྱེད་ཞི་
རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་གཤེས་པར་བྱའོ། །
ཡིད་བྱེད་དེ་ཡིས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་རིམ་པར་སྤངས་
པའི་སྒྲོ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་འཕེལ་བར་བྱས་ནས། འཕེལ་བ་དེ་ཉིད་ས་
འོག་མ་ལས་རིང་དུ་འགྲོ་བ་ཡིས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་

གནས་པ་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་ཐོབ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཞི་
 རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཡིད་བྱེད་གྱིས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་བར་
 དུ་སྒྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ཡན་ཆད་གྱིས་ཏིང་འཛིན་སྒྲུབ་ཚུལ་བཤད་
 བས་འདི་ནས་མར་ལ་ཏིང་འཛིན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་ཏེ། བསམ་གཏན་
 བཞིའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ན། མཛོན་པར་ཤེས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བས་བསམ་
 གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་དེ་རང་སའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེད་པ་དང་ལྟ་བ་
 དང་ཐེཛོམ་གྱི་ཤས་ཆེ་བས་མ་དག་པ་སྒྲུངས་ནས་ལས་སུ་རུང་བའི་མཆོག་
 ཏུ་གྱུར་ན། ལས་སུ་རུང་བ་དག་པའི་བསམ་གཏན་དེ་ལས་ཐོབ་པའི་རྩ་
 འབྲུལ་ལ་སོགས་པའི་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་མཛོན་པར་བསྒྲུབས་
 པའི་སྒྲོ་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་སངས་རྒྱས་དབག་ཏུ་མེད་པ་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་
 པའི་ཐུར་དང་དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པའི་ཐུར། རྟོགས་བརྩའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 །ཁམས་རྣམས་སུ་འགོ་བར་བྱེད་དོ། །ཚུལ་འདི་ལྟ་བུས་ནི་སངས་རྒྱས་དབག་
 ཏུ་མེད་པ་ལ་བསྐྱལ་བ་དབག་ཏུ་མེད་པར་མཆོད་ཅིང་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པ་
 ཡིན་ནོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་བསྐྱལ་བ་དབག་ཏུ་མེད་པ་ཞེས་པ། གངས་མེད་
 གསུམ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དོན་མ་ཡིན་པར་བགྲང་བ་ལས་འདས་པའི་བསྐྱལ་
 བ་དབག་ཏུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་དབང་ཏིང་འཛིན་ཐོབ་པའི་
 དབང་གིས་སོ། །ཞིང་དམ་པ་རྟོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་
 ཆོད་མེད་པ་བྱས་པའི་ཐུར། བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེའི་

སེམས་ནི་ལས་སྤྱུང་བའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་རི་ལྟར་འདོད་པར་འཇུག་
རྒྱས་སོ། །དེས་ན་བྱང་སེམས་དེ་དག་ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་སྒོན་རོལ་དུ་ས་
ཐོབ་པའི་མཚན་མར་གྱུར་པའི་ཕན་ཡོན་ལྷ་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་
ཞེན། སེམས་ལས་སྤྱུང་བ་དེ་ནི། ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཉན་རང་ལས་བྱུང་
བར་དུ་འཕགས་པའི་སྒྲ་ན་མེད་པ་སྒྲེ་དུ་གི་སྒོད་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
བས་དེའི་བྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ཡི་ལུས་ལ་གནས་རན་ལེན་དུ་
གྱུར་བ་མ་བཟུམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྒྲེའུ་ལྟར་མཆོངས་པ་སོགས་དང་ལུས་
ལྷི་ཞིང་མི་བདེ་བའི་རྣམ་པས་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་དུ་མི་བརྟུབ་པ་ཐམས་ཅད་
རྒྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཟད་པར་འགྱུར་ཏེ་ལུས་སེམས་ལས་སྤྱུ་མི་རུང་བའི་གནས་
རན་ལེན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱང་གཞི་ལ་ཡོད་པ་བྱང་བར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་
དང་པོའོ། །ལུས་དང་སེམས་ནི་དུས་ཀྱང་ཏུ་ཡང་གིན་ཏུ་སྤྱངས་པས་གང་
བར་འགྱུར་བ་ནི་གཉིས་པའོ། །དེ་གཉིས་ནི་ལྷན་མཁན་གྱིས་རས་སོགས་
ལྷན་ཅིའི་ཆུས་འདག་སྤྱོད་བྱེད་པ་བཞིན་ཞིག་གནས་ཀྱི་ཆུས་ལས་སྤྱུ་མི་
རུང་བ་སྤྱང་བ་དང་། ལུས་སེམས་གིན་སྤྱངས་ཀྱི་བདེ་བས་བྱུབ་པར་བྱས་པ་
ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ཤེས་ཁ་ཅིག་མི་ཤེས་པ་ལྟ་
བུ་མ་ཡིན་པར་དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པའི་སྤྱང་བ་དུས་ཐམས་
ཅད་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ནི་གསུམ་པའོ། །
ཡང་དག་པ་འཕགས་པའི་ས་ཐོབ་པ་ཡི་མཚན་མ་དངོས་སྤྱུ་ལས་ལ་སྒྲིན་སྤྱུ་

མི་འབྱུང་བ་སོགས་དང་། མི་ལམ་དུ་ལུས་ལ་བྱས་བྱེད་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་
 གྱིས་ལུང་སྟོན་བ་སོགས་དང་ས་བརྩ་བ་ལས་ས་བརྩ་ཐོབ་པར་མི་ལམ་གྱི་
 མཚན་མ་གསུངས་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་བ་ས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནམ་མཚན་
 མ་རྣམས་ནི་ཆེད་དུ་མ་བརྟགས་བ་དག་ཀྱང་རབ་དུ་མཐོང་བ་ནི་བཞི་པའོ། །
 དེ་གཉིས་ནི་ལྷག་མཐོང་ལས་བྱུང་བའི་རྟགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཐར་ཐུག་
 གི་རྟགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་རབ་དུ་རྫོགས་བ་དང་། སྤང་བྱ་སྒྲིབ་བ་གཉིས་རྣམ་
 བར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྟོ་དང་ལྷན་བ་དེ་མཉམ་རྗེས་གྱི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ།
 དུས་རྟག་དུ་ཡང་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཐུག་གི་དེ་འདྲའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་འཛིན་
 བར་བྱེད་བ་ནི་ལྟ་པའོ། འདི་ནི་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀའི་ཆའོ། སྟོ་བརྟན་འགྲེལ་
 བར་ལུས་སེམས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་ཟད་བ་དང་། ལུས་ཤིན་སྦྱང་གི་བདེ་
 བས་བྱུང་བ་དང་། སེམས་ཤིན་སྦྱང་གི་བདེ་བས་བྱུང་བ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་
 བགྲངས་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྒྱ་
 མཚན་མཐོང་བ་ལྟ་ལ་པན་ཡོན་ལྟར་བཤད། ཆོས་སྒྱ་རྫོགས་བ་དང་རྣམ་
 དག་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་འཛིན་བ་ནི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་བ་
 ཞེས་གསུངས། འདིར་ནི་ཐེག་བརྒྱས་ལས་གསུངས་བ་ལྟར་པན་ཡོན་ལྟ་
 བོང་ལྟར་བཤད་དོ། །གདམས་ངག་གི་ལེའུའི་མགོ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཡོན་
 ཏན་ལྟ་བརྟན་བ་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱི་བར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོ་སོའི་སྟེ་
 བོ་མོས་པས་སྟོན་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་ཆོས་དང་ཡོན་ཏན་རི་ལྟར་ཐོབ་བ་

བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་ལས་ལམ་བཟོད་ཚུལ། དེ་ནས་དེ་འདྲར་
གྱུར་པ་ཡི། ཞེས་པ་ནས་གོ་འཕང་སྤྱོད་མེད་པ་འཕྲོག་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་
བརྟན་ཏེ། དེ་ནས་ཚོགས་ལམ་དུ་ཞི་ལྷག་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པ་དེ་འདྲར་
གྱུར་པ་ཡི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཏིང་པེ་འཛིན་ལ་ཅུ་གཅིག་རྒྱ་མཉམ་
པར་བཞག་པས། ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་འཕམ་ནམ་པར་རྟོག་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་
པར། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཀུན་སེམས་ལས་ལོགས་ཤིག་རྒྱ་ཡོད་པར་རབ་རྒྱ་མི་
མཐོང་བ་ནི་དོན་སྣང་བ་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་འོ། །ཚོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་
རི་ཆེར་རབ་རྒྱ་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་བཙོན་འགྲུས་ནི་བརྟན་པ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དེས་ཀུན་དུ་རྩོམ་པ་ནི་སྣང་བ་མཆོད་པ་འཕམ་རྒྱས་པ་ཅུ་མོའི་
དུས་སོ། །དེ་ལྟར་བཙོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་ཚོས་ཀྱི་སྣང་བ་གསལ་ཆེར་
འཕེལ་བར་གྱུར་ནས་ནི། བྱིའི་ཡུལ་སོགས་རང་མཚན་པའི་སྣང་བ་དང་
བྲལ་བར་གྱུར་ཏེ་སེམས་ཅམ་ལ་ནི་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སེམས་
ཅམ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཞེན། དེ་ནས་དོན་དུ་སྣང་བ་གཞུགས་ལ་སོགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་མི་ལམ་ངོ་ཤེས་པའི་དུས་ཀྱི་སྣང་བ་ལྟར་དེ་ཐམས་ཅད་
རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཅམ་ལས་བྱི་དོན་རང་མཚན་པ་མེད་པར་རབ་རྒྱ་
སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཆོན་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་བྱི་དོན་དེ་ཡི་གཞུང་
བ་ཡི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དེ་སྤངས་ནས་མི་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་རྣལ་
འབྱོར་པ་དེ་ལ་སེམས་ཡོད་དོ་སྟམ་པའི་འཛིན་པ་ཡི་རྣམ་པར་རྟོག་པའམ་

གཡེང་བ་འབའ་ཞིག་ལྷག་མར་ལུས་ཏེ་མ་སྤངས་པ་ནི། བཟོད་པ་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་གྱི་ཚྭ་གས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དུས་སུའོ། །དེའི་ཆོ་
 གཟུང་བ་མེད་ན་དེ་ལ་འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱང་ག་ལ་ཡོད་སྟེ་མ་དུ་དེ་གཉིས་
 ཚུལ་འདྲ་བར་སྦྱར་དུ་རྟོགས་ནས་མཐོང་ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་པ་ཡི། དེ་
 མ་ཐག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སྦྱར་དུ་རེག་པས་ཆོས་
 མཆོག་དེ་མ་ཐག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དུས་སོ། །དེ་མ་ཐག་པ་ཞེས་པ་ཅི་ཞེ་
 བ་ན། འདི་ལྟར་གཟུང་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་དེ་ཡི་མཐུག་ཐོགས་
 སུ། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡང་སྤོང་བར་བྱེད་ལ་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་
 ས་དང་པོ་ལ་འཐུག་པར་བྱེད་པའི་ཐུར་ཆོས་མཆོག་ལ་དེ་མ་ཐག་པ་ཞེས་བྱའོ། །
 བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ནི། རྩོམ་པར་འགྱུར་སོགས་སྦྱར་
 ལམ་བཞི་པོ་ཡིན་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །ཆོས་མཆོག་དེའི་རྗེས་ཐོག་དེ་མ་
 ཐག་པར་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ཚུལ་གསུངས་པ། དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
 ཆོས་མཆོག་ཐོབ་པ་དེས་ནི། འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་གཤམ་ཉན་རང་
 རྣམས་ལས་འཕགས་པའི་སྒྲ་ན་མེད་པ། འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པ་མཐོང་བས་སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བས་དྲི་མ་མེད་པ། གཟུང་
 བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སྤངས་པས་ན་འཛིན་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པ་
 ལ་མདོ་ལས་ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་ཅེས་
 གསུངས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་སྤངས་པས་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། མཐོང་སྤངས་

དང་བུལ་བས་དྲི་མ་དང་བུལ་བའམ། ཡང་ན་བཟོད་བ་ནི་རྒྱལ་མེད་བ་སྟེ་
ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམ་
པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡིན་པས་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་སོ། །ཆོས་ལ་ཞེས་པ་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་སྒྲུབ་ནམ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་མིག་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་པ་
དེ་བྱང་སེམས་འདྲིའི་ཀུན་གཞི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་སྟེ་འཕགས་པའི་ས་
ནི་དང་པོ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ས་དང་པོ་དེ་དུས་ཅི་ཙམ་ཞིག་གིས་ཐོབ་ཅེ་
ན། ད་ལྟར་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པ་འདི་ནི་མོས་
སྦྱོད་ཀྱི་སར་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་གཅིག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་
པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྦྱད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཕགས་པའི་ས་ཐོབ་ནས་ཕྱིན་ཆད་འཁོར་
བའི་ཉེས་པ་གཏན་ནས་མི་འབྱུང་བས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བ་
ཡིན་ནོ། །ས་ཐོབ་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་ས་
སོའི་སྒྲེ་བོའི་ཆོས་དང་འཕགས་པའི་ཆོས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་
མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མངོན་སུམ་དུ་རབ་ཏུ་རྟོགས་ནས་ས་ཐོབ་
པ་དེའི་ཆོ། དུས་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་རང་ཉིད་དང་ཁྱད་
པར་ཅུང་ཟད་མེད་པར་མཉམ་པའམ་མཚུངས་པའི་སེམས་ཐོབ་སྟེ། དེའི་
སྒྲིབ་མཉམ་པ་ཉིད་རྣམ་པ་ལྟ་རྟོགས་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདག་
མེད་པར་མཉམ་པར་རྟོགས་པ་དང་། རྣོངས་པའི་དབང་གིས་སྒྲུག་བསྐྱལ་

མྱུང་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་སྤང་བྱུང་མཉམ་པ་དང་ནི།
 སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ལས་ཉོན་གྱི་ཀྲུན་འབྱུང་སྤང་བའི་དོན་བྱ་བར་མཉམ་
 པ་དང་། རང་ཉིད་ལམ་ལ་ཞུགས་ཏེ་འགོག་བདེན་ཐོབ་པས་རང་ལ་ཕན་
 བཏགས་ཀྱང་ལན་ལ་རེ་བ་མེད་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་གཞན་འགོག་ལམ་ལ་
 བཀོད་པས་ཕན་བཏགས་པའང་རང་དོན་དང་འབྲེ་བར་སེམས་ཅན་དེས་ལན་
 ལ་མི་རེ་བར་མཉམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྲུག་འདི་དེ་ལྟར་སེམས་སྦྱོམས་པ་དང་།
 འཕགས་པའི་ས་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་སྤྲུག་གཞན་དང་སྤངས་རྟོགས་མཉམ་པའམ་
 འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཞན་དོན་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱལ་བཤད་ནས་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་བྱུང་བར་ནི། ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་
 དཔའ་དེས་ནི་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྟ་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྤང་པོ་
 བཞེ་ལ་སོགས་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆོས་འདུས་བྱས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀྲུན་དུ་རྟོག་པ་སེམས་དང་
 སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཙམ་དུ་མཐོང་སྟེ། སེམས་སེམས་བྱུང་ལས་མ་གཏོགས་
 བའི་ཆོས་གང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཙམ་དུ། རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འདིག་
 རྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་སྟེ། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལས། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་
 སྤྲུག་པོ་དག་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་
 བཞིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་གང་གིས་མཐོང་ཞེན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 སྤྱི་བ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་

མཐོང་སྟེ། མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བདག་གཞན་
དང་སེམས་ཙམ་དུའང་མི་དམིགས་ཏེ་དེ་ནི་ནམ་མཁའི་ངོས་ལྟར་དག་པ་
གཟུང་འཛིན་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་དོན་གྱིས་ཞེས་པ་དེའི་
རྗེས་སྟོན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། སེམས་ཙམ་ལས་ཚོས་གཞན་མེད་ཀྱང་སེམས་དེ་
ཉིད་ཚོས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྒྲུབ་བ་མི་ལམ་དང་སྒྲུ་མའི་སྒྲུབ་པ་ལྟར་མཐོང་
བའོ། །བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་སྟོན་པ་དེ་དག་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་
མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མཛོན་སུམ་མཐོང་བས་ན། མཐོང་བས་
སྒྲུབ་བྱ་རྣམས་ལས་གྲོལ་བ་དེས་ན་དེ་ཡི་ཚེ་མཐོང་བའི་ལམ་སྟོན་པ་ཞེས་སུ་
ནི་ངེས་པར་བརྗོད་དོ། །

གཞན་ཡང་མཐོང་ལམ་སྟོན་པ་དེས་སྟོང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་
དོ། རྗེས་སྟོན་དག་པ་འཛིན་ཏེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སམ་ཤེས་བྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། ཀུན་བརྟགས་ནི་ཐག་པ་ལ་སྒྲུལ་ལྟར་རྗེས་སུ་མེད་པའི་
སྟོང་བ་ཉིད་ཤེས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་ལྟར་མེད་ཀྱང་། སྒྲུབ་གཞི་གཞན་
དབང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ཡེ་ནས་
གཟུང་འཛིན་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་ཤེས་པས་
མཐོང་ལམ་བ་དེ་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཉིང་ངེ་
འཛིན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཤད་ནས། མཚན་

མ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་གཞིའམ་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ནས་མྱ་ངན་
 ལས་འདས་པའི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་དེ་དང་དེའི་མཚན་མར་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་བྱ་བ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་སྟེ་མངོན་
 པ་བསྟུན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། འགོག་པའི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་
 གང་དུ་འགགས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ། གང་གིས་འགོག་ན་ལམ་གྱི་བདེན་པས།
 གང་འགགས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་འགགས་པའོ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་
 འོ། །སྟོན་པ་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་གཞིའམ་དམིགས་པ་དེ་ནི་
 ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་རྟོག་མ་དག་པའི་གཞན་དབང་དག་གོ། །ཡང་
 དག་མིན་རྟོག་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ས་ཐོན་གྱི་རྟེན་དུ་
 གྱུར་པ། སྒྲིབ་དང་ཤ་བ་སོགས་སྟུག་བསྟུལ་སྒྲ་ཆོགས་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་སྟོན་
 བར་བྱ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པར་དམིགས་སོ། །རྒྱལ་བའི་སྤྱུང་གང་གིས་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སོགས་ཆོས་སུ་ཅུ་ཅུ་བདུན་
 ལ་སོགས་པ་བྱང་ཕྱོགས་གྱི་ལམ་གྱི་ཆོས་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་ནི། རྟག་ཏུ་སྟེ་འབྲལ་མི་ཤེས་པར་བཟོད་ཤེས་གྱི་སྒྲ་དུ་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་
 གི་རང་བཞིན་མཐོང་བའི་ལམ་དེ་དང་རྟེན་ཅིག་ཏུ་ཁྱི་ཐོབ་པར་འདོད་དེ་འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་དང་ཐོབ་ཐོབ་པ་དེའི་དུས་སུ་སྤྱིར་མོས་
 སྟོད་དུ་དྲན་ཉེ་སྤྱིར་བཞི་སོགས་བསྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་ཅིང་དག་
 པ་དང་། སྤྱིར་བསྟོན་བྱའི་ལམ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རུས་

པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་དང་པོ་བ་དེའི་ངོ་མཆར་བའི་ཡོན་ཏན་
བསྐྱགས་པ། གང་ཞིག་སློ་ཡིས་འགོ་བ་འདུས་བྱས་ཅམ་སོགས་ཆོགས་
བཅད་ལྡས་བསྟན་ཏེ། གང་ཞིག་སློ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་དེ་ཡིས་འགོ་བ་འདི་
ཐམས་ཅད་ནི་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་ཡང་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་
སོགས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་གཞན་དབང་གིས་འདུས་བྱས་པ་
ཅམ་དུ་རིག་ནས། ཟུང་བ་པོའི་བདག་མེད་ཀྱང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྟུག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པ་ཅམ་
དུ་ཤེས་ནས། རོན་མེད་པ་འབྱུལ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་རྣམ་
པར་སྦྲངས་ནས། བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ལྟ་
བ་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རོན་བྱེད་པའི་རོན་ཆེན་པོ་རྟེན་པ་གང་ཡིན་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་མེད་པར་ཡང་། འགོ་བ་
གཞན་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སྟེ། བདག་གཉིས་སྟུག་པ་མེད་པར་རང་ཉིད་
ཀྱིས་མངོན་སྟུང་དུ་བྱས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
རང་སྣང་འབྱུལ་པའི་དབང་གིས་བདག་གཉིས་སྟུག་ཡོད་པ་དང་འདྲ་བར་སྟུག་
བསྐྱེད་སྟེ་ཆོགས་ཟུང་བ་རྣམས་བདག་གིར་བརྒྱང་སྟེ་འབྱུལ་སྤང་མི་ལམ་ལྟ་
བུའི་སྟུག་བསྐྱེད་དེ་སེལ་བའི་ཐབས་ལ། བྱི་མའི་མུ་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་
བརྩོན་པ་མི་འདོར་བའི་བྱིར་ན། རང་ཉིད་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ལས་
གྲོལ་བས། སྟུག་བསྐྱེད་མེད་པར་ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྟུག་བསྐྱེད་

གྱིས་ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་བར་འགྱུར་བ་ནི། ལུན་བའི་མ་བཞིན་ཏུ་སེམས་
 ཅན་མཐའ་ཡས་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བདག་ཉིད་གྱིས་བསལ་བའི་ཁུར་སྤངས་
 བའི་བྱིར་རོ། །རང་ཉིད་ནི་ས་ཐོབ་ནས་འཛིགས་པ་ལྟ་དང་བུལ་བས་གཞན་
 གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་ཏུ་སྤངས་བས་སྒྲོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འཛིགས་པ་ལྟ་ནི།
 འཆོ་བ་མེད་པའི་འཛིགས་པ་དང་། ཆོགས་བཅད་སོགས་གྲགས་པ་མེད་པའི་
 འཛིགས་པ་དང་། འཁོར་གྱིས་ལོག་སྒྲུབ་སོགས་གྱི་འཛིགས་པ་དང་། ངན་
 མོར་ཏུ་སྒྲེ་བའི་འཛིགས་པ་དང་། འཆི་བའི་འཛིགས་པ་ལྟ་ལས་འདས་པའོ། །
 རང་ལ་རང་གིས་ལན་བ་བྱས་ཀྱང་བདག་ལ་ལན་ཏུ་རེ་བ་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བར།
 སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ཀླན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་ལན་ཏུ་རེ་བ་མེད་
 དོ། །ཀུན་ཞིག་གྲོལ་བ་མཆོག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྟོག་རིགས་ཁྱད་པར་ཅན་
 ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་དག་གིས། དེ་ཡི་སེམས་མཐོང་སྤངས་རྣམས་ལས་གྲོལ་
 བར་གྱུར་ལ་གཞན་དོན་ཏུ་དམ་བཅའི་ཁུར་གྱི་འཆིང་བ་སེམས་ཅན་མཐའ་
 ཡས་པ་དང་མཉམ་པས་མི་ཟད་པ་དང་། བྱི་མའི་མུ་མཐར་ཐུག་གི་བར་ཏུ་
 དམ་བཅའི་ཁུར་མི་འདོར་བས་ཡུན་ཡང་མཐའ་མི་རྟེན་པས་རིང་པོར་བཅིངས་
 བར་བྱས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཟད་ནས་མཐར་
 ཐུག་པ་ནི་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་ཡང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་མཐའ་ཇི་སྟེན་ཏུ་དེ་དག་
 གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསལ་བ་ལ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་རབ་ཏུ་སྒྱུར་བའམ་བརྩོན་པར་
 བྱེད་པ་ཉིད་དང་། དེའི་བྱིར་ལཁོར་བར་སྒྲེས་ནས་རང་ལ་བྱིན་ལ་བརྩོན།

གཞན་པར་ཕྱིན་ལ་འགོད་པའི་བྱ་བ་དངོས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་གིན་ཏུ་ངོ་མཚར་
ཆེ་སྟེ། འདི་ལྟར་འདིག་རྟེན་པ་རྣམས་སྟེ་བ་ཚད་མེད་པ་སྟོས་ཅི་དགོས་གྱི།
ཆོ་གཅིག་ལ་བྱུང་བའི་རང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡང་དང་དུ་བྱུངས་ནས། ལྟར་
བའམ་བཀྱར་མི་རྣམས་ཏེ་རང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡང་བཟོད་པའི་མཐུ་མེད་ན།
འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཇི་ཅམ་གནས་པ་སྟིད་དུ་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་མ་ལུས་
བ་བསྟོམས་པ་དངོས་སུ་ལྟར་མི་རྣམས་པ་སྟོས་ཅི་དགོས་ཏེ་སེམས་གྱི་སྒྲིད་ཅིག་
ཅམ་དུ་དེ་ལྟར་བསམ་དུའང་མེད་དོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་དེ་
ལས་ལྡོག་ཏེ་རང་གི་དོན་དུ་སྤྱད་བསྐྱེད་ལེན་མ་དགོས་གྱུང་། སེམས་ཅན་
རྣམས་གྱི་དོན་དུ་སྤྱད་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་དུ་ལེན་པར་བཟོད་པའི་
མཐུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ན་རྒྱལ་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་སེམས་ཅན་མཐའ་
ཡས་པ་རྣམས་ལ་རྟེན་གྱི་ཁོང་ནས་དགའ་བ་དང་བྱམས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་།
དེའི་དོན་དུ་བརྩོན་པའམ་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ལོག་སྒྲུབ་
སོགས་གྱིས་མི་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟིད་པ་དག་ན་གིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆེ་ལ།
སེམས་ཅན་རྣམས་བདག་དང་མཚུངས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར་ངོ་མཚར་བ་དེ་ལྟའང་མིན་ཏེ། རང་གིས་རང་གི་དོན་བྱེད་པ་ལ་ངོ་མཚར་
མེད་པ་དང་ཚུལ་འདྲའོ་ཞེས་སོ། །སྟོམ་ལམ་དང་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་
བརྟན་པ། དེ་ནས་དེ་ནི་ལྟག་མ་ཡི་སོགས་ནས་གོ་འཕང་བྲལ་མེད་པ་འཐོབ་
ཅས་པའི་བར་གྱིས་བརྟན་ཏེ། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེ་ནས་བྱང་སེམས་དེ་ནི་

ལྷག་མ་ཡི་ས་གཉིས་པ་ནས་བརྩ་བའི་བར་དགུ་པོ་རྣམས་ནི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་
 ཡིན་པས་འདི་ལ་མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྗེས་
 ཐོབ་དག་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དག་བསྐྱོམ་པའི་བྱིར་
 བ་ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྟོབས་བརྩ་མི་འཛིགས་པའི་ལ་
 སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྦྱོང་བར་བྱེད་པས་བདག་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་
 བར་བྱེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་གཞན་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་ནི་ས་བརྩའི་མཚན་ཉིད་
 དང་ཡོན་ཏན་སོགས་ཇི་སྟེད་པ་ཡི་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྣམ་
 བར་འཛིག་པ་ཡིས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་དེ་མངོན་
 བར་འཛང་རྒྱ་བ་རྟོན་པ་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་
 མོ། །དེ་ཡང་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་གཉིས་ནི་རྫོགས་པ་ཡིས། བསྐྱོམ་པ་
 ཡི་ལམ་ནི་ཆར་བྱིན་པའམ་མཐར་བྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་བརྩའི་མཐར་བྱག་
 པ་ནས་སྐྱོམ་ལམ་མཐར་བྱག་ཡིན་ལ། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལ་
 མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་བསྐྱོམ་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེའི་བར་
 དུ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་གཅིག་ཐོགས་མོ། །ས་བརྩུད་པ་ནས་བརྩ་བའི་
 བར་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་བསྐྱོམ་པ་ཞེས་བྱ་ལ་དེའི་བར་དུ་
 བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་གཅིག་ཐོགས་མོ། །སྐྱོམ་པ་ཡི་ལམ་གྱི་ཐ་མ་ས་བརྩ་
 པ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་ནས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་སྟོགས་པའུའི་

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ཆ་བ་རྟེན་
དབང་བསྐྱར་བ་དེ་ལ་བརྟེན་པས་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཆོན་འཛིན་གྱི་
རྟོག་པས་མི་ཤིགས་པ་ཐོབ་ནས། གཞུང་འཛིན་གཉིས་སྤྱང་གི་བག་ཆགས་
ཕུ་མོ་ཡང་དྲུང་ནས་ཐུང་བས་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བྲལ་བའི་
གནས་གཞན་དུ་སྐྱར་བའི་མཐར་ཐུག་པ། སྒྲིབ་པ་ཀླུ་གྱི་དྲི་མ་མེད་པ་
སྤངས་པ་ཆེན་པོ་དང་། ས་བརྩ་གཅིག་པ་མི་སྟོབ་པའི་ས་གང་ལ་གནས་ན་
སེམས་ཅན་ཀླུ་ལ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཇི་སྤྱད་དུ། དན་པའི་བྱིར་མཛད་པ་
སྤྱོད་ཆོག་ས་རབ་རྟེན་ལ་རབ་བྱེད་པའི་ཕྱིན་ལས་ཆེན་པོ་འཕེལ་སེམས་ཅན་གྱི་
མཆོག་རྟེན་ལའི་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུས་
གཅིག་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་མཛོན་དུ་མཁུན་པ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆེན་པོ་
གསུམ་དང་ལྷན་པ་ཡི་གོ་འཕང་བླ་ན་མེད་པ་འཕྲོབ་པོ། །བཞི་པ་གདམས་
དག་རྗེས་བསྟན་གྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བཛོད་པ་ནི། གདམས་དག་གི་ལེའུ་
ལས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཆོག་ས་བསགས་པ་དང་རྒྱུད་རྣམ་པར་མ་དག་
པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་ཤིག་རྟེན་མཐོང་བར་དཀའ་བའི་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་རྟག་
རྟེན་མཐོང་བ་དང་། དེ་ལས་ཐོས་པ་མཉམ་པ་མེད་པ་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
མཉམ་པ་མེད་པའི་གདམས་དག་ཚུལ་བཞིན་ཐོས་པ་ལས་ཐུང་བ་རབ་རྟེན་
དྲུང་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་དུས་རྟག་པར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཆོམས་པར་གྱུར་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་རྩེ་ལྟ་བུར་ན་གདམས་དག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་

པ་ནི་དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལས་གཏོན་མི་ཟ་བར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་
 པོ་ཆོག་ས་མེད་པར་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་དོན་ཆེ་བ་མེད་དོ། །ཆོས་
 གྱི་སྒོ་ཡི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་རྣམ་པར་གནས་པ་ལ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་ཏྲག་ཏྲ་མངོན་སུམ་དུ་གདམས་པ་ལ་འདོམས་
 པར་མཛད་ཅིང་། དཔེར་ན་འདམ་དང་རྩུར་བྱིངས་ནས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་
 བསྐལ་མ་རྩས་པ་དག་ཚན་པོ་ཆེ་གཞན་གྱིས་དེའི་སྒྲུབ་མ་ཙོ་ཏོ་ནས་གཞུང་སྟེ་
 སྐམ་སར་བདེ་བླག་ཏྲ་འབྲེན་པ་བཞིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱིས་
 བསྐབས་པ་དང་གདམས་པ་ལ་བསྟན་པ་དེས། གང་ཟག་དེ་འཁོར་བའི་ཉེས་
 པའི་ཚང་ཚིང་སྟག་པོ་ནས་སྟགས་རྗེའི་ཚན་ནམ་ལྷགས་ཀྱིས་བྱངས་ཏེ་བླ་ན་
 མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པར་མཛད་དོ། །གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་
 བསྟན་པ་ཞེས་པའི་བྱུང་པར་ནི། སྤང་བྱ་སྤང་བ་དང་འཐོབ་བྱ་ཐོབ་པའི་ཐབས་
 སྟ་གྱུར་པའི་གནད་ཀྱི་མན་པ་ལ་བྱུང་པར་ཅན་གསར་དུ་སྟོན་པ་ནི། གདམས་
 པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི་གདུལ་བུའི་ཁམས་དབང་
 བསམ་པ་མཁྱེན་ནས་དེ་དང་མཐུན་པར་སྟོན་པས་དོན་དུ་འགྱུར་ངེས་པ་ཡིན་
 བོ། །རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ནི། གདམས་པ་ལ་ཐོབ་ཟིན་ལ་ཡང་ཡང་ངེས་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་དེའི་དོན་ཞིབ་པར་སྒྲར་ཡང་རྗེས་སུ་འདོམས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དུས་ཏྲག་ཏྲ་རང་གི་
 བྱ་བའམ་བསྐབ་བུའི་དོན་ཉེས་སྟོད་སྟོམ་པ་དག་པ་ཆོས་སྤྱད་སེམས་ཅན་དོན་

བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ལྟག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་ཡང་དག་པར་སྒྱུར་
 བ་ལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལྟར་ལེགས་སོ་ཞེས་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏེ་བསྐྱགས་པའི་
 སྒོ་ནས་གཞེངས་བསྟོད་པར་མཛད་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་ཞིག་རལ་དུ་གྱུར་
 ཏེ་ལོག་པར་སྒྱུར་པ་ལ་དེའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་ནས་སྟོད་པར་མཛད་པ་
 དང་། སེམས་མི་གཡོ་བར་གནས་པ་ལྟག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་།
 ཆོས་རབ་རྒྱ་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པ་ལྟག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལྟར་ལེན་པ་
 མཆོག་གི་སེམས་ཅན་མོས་སྟོད་པ་དེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་མི་
 མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྟོན་གང་ཞིག་སྟོང་བར་བྱེད་པ་དང་། མཐུན་པའི་
 སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཞིག་བརྟེན་པས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
 བསྟན་པ་འདི་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྟག་མཐོང་གི་རྣལ་འབྱོར་ཡངས་ཤིང་རྒྱས་
 བར་འགྱུར་བ་ཡི། བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་གང་
 ཡིན་པ་ནི་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་གདམས་ངག་འོད་པའི་སྐྱབས་འདི་ན་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་
 ལྟག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་རོ་བོ་
 དང་། དེ་དག་གི་བར་ཆད་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཕྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པའི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་དེ་ཡིས་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ཞུགས་ཤིང་དེའི་མི་མཐུན་པའི་
 སྟོགས་རྣམས་སྤངས། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་བསྟན་པས་ཞི་ལྟག་གི་

རྣལ་འབྱོར་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐོབ་ནས་ནི་ས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 མཐོང་བ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པས་རབ་ཏུ་དག་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པའི་བདག་ཉིད་འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་
 པ་བྱུང་ཚུབ་མཆོག་གི་ལམ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་རང་དང་
 བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་མཉན་ནས། ཉོན་ཤེས་གཉིས་
 གྱི་སྒྲིབ་པའི་ཐུན་པ་ཆེན་པོ་ཡང་། རྣམ་པ་ཀླན་དུ་བསལ་བའི་མཐུ་ཐོབ་ནས་
 རི་ལྟར་ཉི་མ་ཆེན་པོ་དག་ཤར་བ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ལམ་མེད། ། ཞེས་
 འཛིག་རྟེན་པའི་ཉི་མས་དངོས་པོ་གཞན་གྱིས་སྒྲིབ་པའི་ཕུག་རྣམས་སྤང་བར་
 མི་རུས་ཀྱང་འདིས་ཆོས་བསྟན་པས་གང་གི་མི་ཤེས་པའི་ཐུན་པ་སེལ་རུས་
 པས་སྟོན་མེད་པའི་ཉི་མ་ཆེན་པོ་འམ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་ཀླན་དུ་སྤང་
 བའི་ཉི་མ་ཆེན་པོ་དག་ཤར་བ་བཞིན་དུ་འཛིག་རྟེན་ན་ལྟར་དེ་ལྟམ་མེར་སྤང་
 བར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཏྲག་ཏུ་ཆོག་ས་གཉིས་གྱི་དགེ་བ་བསལ་ས་པས་
 རྒྱ་ཁྱུང་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་མཆོག་གང་བ་བཞིན་དུ་རང་གི་རྒྱུད་རབ་ཏུ་གང་ཞིང་།
 ཐུབ་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དངོས་ལས་དུས་ཏྲག་ཏུ་གདམས་ངག་རྒྱ་ཆེ་
 བ་ཐོབ་པའི་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མཆོག་དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་དང་ལྷན་པའི་
 སེམས་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་རབ་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཡངས་པ་ཐོབ་ནས་ས་དང་པོ་ནས་
 སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་བར་དུ་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་པ་རྒྱ་མཆོའི་ས་རོལ་དུ་འགྲོ་བ་
 འགྱུར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་མེ་ཀླུ་ལས་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་

བསྟན་པའི་ལུ་སྟེ་བཙོ་སྒྲ་བརྒྱམ་པར་བཤད་པའོ།།

ཡིག་ཉི་ཤུ་རྩ་བཅུ་པ་འདི་དཔེ་ཆ་མི་ནང་དུ་བཞག་ནང་པེ་ཆ་དེ་ཅི་འདྲར་
བཞག་མས་ཀྱང་ཉི་ཤུ་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལམས་གསུངས་པོ།

[illegible]

༥ རབ་འབྱུངས་ཀྱི་ཡའི་སྒྲིག་ཐུག་མེ་ཡམ་རྩེ། ཟབ་ཀྱིས་ལུང་རྟོགས་བརྟན་པའི་མངའ་བདག་ཆེ།

ལྷན་པར་བླ་མེད་མ་ལྟུང་བརྟན་བདག་པོར། མཉམ་མེད་མེ་ཡམ་ཀྱི་མཚོར་གྱིས་བས་འདུད།

སྒྲིག་སྐྱོས་འགྲོ་བའི་མཐོན་གཅིག་ཡིད་བཞིན་ནོར། ཇལ་གསུང་མེ་ཡམ་མཐོན་པོའི་མཚོར་ཐོས་ཀྱིས།

དགེ་སྦྱོར་སྒྱུན་ཆབ་བསིལ་བཞིན་ཡང་ཡང་བརྟག་ས། སྐལ་ལཱ་སྒྲེ་པོའི་ཚོགས་སུ་ལེགས་སྒྲེ་སྒྲེ་ལ།

དཔར་བརྟན་བཀྱིས་པའི་རྣམ་དག་ར་དག་བདད། འདི་ཚོན་དུས་གསུམ་པས་ག་པའི་དག་ཚོགས་ཀྱིས།

མཐའ་ཡས་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པའི། སྒྲིབ་སྐྱོལ་གྱིས་སྒྱུར་བྱང་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་རྩོགས་ཤོག།

ཅེས་པ་འདི་ནི། མེད་ཀྱི་རང་ལ་ལོག་པའི་ལྷ་སྐལ། རིགས་དང་དགྲིལ་འཁོར་ཀྱི་མཚོའི་བྱབ་བདག་

བཀའ་འདྲིན་མཚུངས་མེད་བླ་མ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བའི་ཇལ་སྤོལ་སྒྲིལ་བར་བྱངས་ཏེ། ལྷག་བསམ་བློ་མ་དག་ར་

པོ་རྒྱུད་ལ་བཅངས་ནས་ཀུན་མཁྱེན་མེ་ཡམ་ཀྱི་མཚོའི་གསུང་འབྱུང་དཔར་བརྟན་ཞུས་པ་འདིས་འཛམ་གླིང་གོ་

ལའི་སྐྱེད་འདིར་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ལུ་བྱ་བུ་བའི་བརྟན་པ་འིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མའི་སྐྱེད་བལྟར་

རྒྱས་ཤིང། འདི་ལ་མཐོང་ཐོས་ལ་སོགས་འབྲེལ་ཐོག་སྒྲེ་པོ་ཀུན་གྱིས།

བསྐྱབ་གསུམ་རྒྱན་ཕྱག་ལུས་མ་ལས་བཅུན་བཟང་ཕྱག་ལྷ་སྐྱོལ་རྒྱུད་ཕྱག་སོག། ལེགས་ཕྱག་ལུས་འལྟར་མཉམ་པའི་

སྟོན་འདུན་བཅས་ལུལ་རྩུས་བླ་མ་ཀུན་བཟང་གཞན་པན་སྟོ་ཤོས་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་འམ་རྩུལ་ཁྱིམ་ས་

མཐར་ཕྱིན་ནས་པོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ལྷགས་རྟག་ཡའི་བྱབ་དཔར་ལྷ་ལས་བབ་པའི་ཚོས་བཟང་

ལ་འཛམ་གླིང་གར་ཕྱོག་མཚོ་གླིང་གྲེ་ཕན་ནས་སྒྲེལ་བདག་པོ། ॥ སཏེ་མདྲ་ལོ། ॥

ཕྱག་དཔེ་འདི་ཚོས་སྒྱུན་དུ་འབུལ་རྒྱུ་ལས། ཚོར་རྒྱར་མེ་ཚོགས་བདག་པོ་ངས་འཇགས་ལུ། ॥

བསོད་ནམས་ཡོན་ཏན་འདི་དག་གིས།

སངས་རྒྱས་ཞིང་ཁམས་བརྒྱན་པ་དང་།

དྲིན་ཅན་བཞི་པོར་ཡར་ལུལ་ཞིང་།

ངན་སོང་སྤྱད་བསྐྱེད་སེལ་བར་ཤོག།

གང་གིས་དེ་དག་མཐོང་ཐོས་ནས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་པ་དང་།

ཆེ་འདིར་ཆོས་ལ་རབ་བརྩོན་ནས།

ཕྱི་མར་དག་ཞིང་སྐྱེ་བར་བསྐྱོའོ། །

༥ རྣམ་དཀར་འདི་ཡིས་མཐའ་གྲས་ཞིང་ཀུན་གྱི། །
 རྣོད་བཅུད་འབྱོར་བ་ལུང་དུ་བྱུང་བ་དང་། །
 བཀའ་དྲིན་ཞིང་མཆོག་བཞི་ཡི་དྲི་ལན་འཁོར། །
 ངན་འགྲོའི་གཡང་སར་ནམ་ཡང་མི་ལྷུང་ཞིང་། །
 འདི་ལ་ཐོས་སོགས་བགྱིད་པའི་འབྲེལ་ཐོགས་ཀུན། །
 བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཤེས་སྤྱད་བརྒྱན། །
 འདི་སྣང་འགགས་ཆོ་དག་པའི་ཞིང་བཟང་དུ། །
 བརྟུས་ཏེ་སྦྱིས་ནས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །
 ཅེས་པ་འདི་ཡང་པར་སྦྱོན་གྱི་བྱ་བཞག་འདིར་འགོ་བོན་
 གཏོང་མཁན་དང་། ལེགས་བཤད་འདི་ཉིད་འཛིན་འཆང་
 གྲོག་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་བསྔེའི་སྦྱོན་ཆོག་ཏུ་བྲིས་པའོ། །

སཏྲ་མཁྱེ་ལོ། །

ཨོ་ནམ་ཨམི་དུ་སྤྱེལ།

༥ སྤར་འགྲོམ་དང་མཐུན་འཁྱུར་སྦྱོར་མཁན།
 ཐུའི་ཕན་ནང་པའི་ཤེས་ཡོན་བདེ་ཅུ་ལྟན་ཆོགས།
 བྱག་དེབ་འདི་བཞིན་རིན་མེད་དུ་འགྲོམ་སྤེལ་བྱེད་པ་ལས་ཆོང་བསྐྱར་བྱེད་མི་ཆོག།
 སྤར་སྦྱོན་བྱེད་ཡུལ་ཐུའི་ཕན།

*“Wherever the Buddha’s teachings have flourished,
either in cities or countrysides,
people would gain inconceivable benefits.
The land and people would be enveloped in peace.
The sun and moon will shine clear and bright.
Wind and rain would appear accordingly,
and there will be no disasters.
Nations would be prosperous
and there would be no use for soldiers or weapons.
People would abide by morality and accord with laws.
They would be courteous and humble,
and everyone would be content without injustices.
There would be no thefts or violence.
The strong would not dominate the weak
and everyone would get their fair share.”*

~ THE BUDDHA SPEAKS OF
THE INFINITE LIFE SUTRA OF
ADORNMENT, PURITY, EQUALITY
AND ENLIGHTENMENT OF
THE MAHAYANA SCHOOL~

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue
accrued from this work
adorn the Buddhas' Pure Lands,
repay the four great kindnesses above,
and relieve the suffering of
those on the three paths below.

May those who see or hear of these efforts
generate Bodhi-mind,
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,
and finally be reborn together in
the Land of Ultimate Bliss.
Homage to Amita Buddha!

NAMO AMITABHA

南無阿彌陀佛

《藏文：米滂仁波切文集 第二冊》

財團法人佛陀教育基金會 印贈

Reprinted and donated for free distribution by
The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

E-mail: overseas@budaedu.org

<http://www.budaedu.org>

This book is for free distribution, it is not for sale.

ཕུག་དཔལ་འདི་ཚོས་སྤྱི་དུ་འབྲུལ་རྒྱུ་ལས། ཚོར་བསྐྱེད་མི་ཚོལ་པ་དགོངས་འཇགས་གྲུ།

3000 copies; January 2011

TI552

TI552